
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

GoogleTM books

<https://books.google.com>

WIDENER LIBRARY

HX 5511 J

**HARVARD
COLLEGE
LIBRARY**

معارف نظارت جلیله سنک

۵۰۷ نومبر ولی ۲۸ ذی القعدة سنه ۱۳۰۳

تاریخی رخصتنامه سیه

طبع اولنشد

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՆՈՒՅՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՆՈՒՅՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

1890

Հ. Գ. ԳՐԻԳՐԻԱՆ

Հ. Գ. ԳՐԻԳՐԻԱՆ

Հ. Գ. ԳՐԻԳՐԻԱՆ

Հ. Գ. ԳՐԻԳՐԻԱՆ

HARRY G. BERBERIAN

837 WASHINGTON ST.,

BOSTON MASS.

WID-LC

MidEast

PL

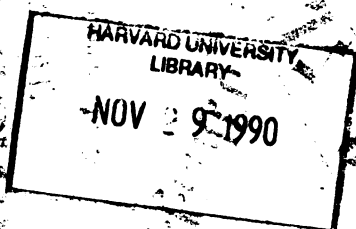
102

.08

1818x

Vol. 23

pt. 1

Ի ՖԱՏ ԷՄԻՉ

— — — — —

Պի աֆն իլլահի Թէալա նէշրինէ պաշլատըղըմը իշպու հիքեա-
յէնին միւնտէրիճաթը հազգընտա նէ՝ գատար սէօզ սէօյէսէք, անըն
տէրէճէի էհէմմիյեէթինի հազգընտա թային իտէմէյիզ . եալընըզ շու
գատարընը սէօյէրիզ քի, գարիինի քիրամ հազարաթը՝ իշպու քի-
թապըն նէթիճէի միւթալաասընտա, շիմտիյէ գատար թէրճէմէ ի-
տիլմիշ օլան ասարը միւթէատտիտէ միյանընտա պէօյէ ԳԱՆԼԸ պիր
հիքեայէյէ ասլա թէսատիւֆ իթմէմիշ օլտըզլարընը վիճտանէն հիւքմ
իտէճէքլէր տիր . զիրա քիթապըմըզըն միւէլլիֆի մէշհուրը Մ. Վիտոք՝
Ֆրանսա զապթիյէ նազարէթինտէ պուլընտըղը սըրատա, Բարիս
խալզընըն մուխթէլիֆ սընըֆլարընտա ճէրէյան իտէն հէր տիւրլիւ
էսրար վէ խաֆայայը քէշֆ վէ հէր տիւրլիւ անվալը ճինայէթքեա-
րանէյի ըէյ իւլ այն միւշահէտէ իյէմիշ օլտըղընտան, իշպու հի-
քեայէսինի տէ պիր խայլը զարիպ զարիպ հալլէր վէ ինսանըն թիւյ-
լէրինի գալտըրաճազ վէ եիւրէյինի բարալայաճազ պիր չօզ գանլը
վազըալար իլէ իմլա իթմիշ, վէ խիւլասա՝ ԲԱՐԻՍԻՆ ՀԱԳԻԳԻ ԷՍ-
ՐԱՐԸՆԸ նազարլարտա թասվիր իտէճէք սուրէթտէ զայէթ իւլ զայէ
ճալիպի մէրազ պիր էսէրէ պինազիր վիճուտէ կէթիրմիշ տիր :

Անճազ, հէր շէյի քէնտի հէյեթթի ասլիյէսի իւզրէ նազը ու
թասվիր իթմէք լէզգէթի միւթալէայը պիր գաթ տահա արթըրա-
ճաղը միւլահազասընա մէպնի, քիթապըմըզըն միւէլլիֆի շէհրի՝ իքի
խըրսըզ վէ եա պիր գաշ ճանիյի պիր արայա կէթիրտիյի գէման,
Ֆրանսատա խըրսըզ մազուլէսի ատէմլէր միյանընտա միւսթամէլ օ-
լան Արկօ նամ իսան իլէ գօնուշտըրտըղընտան, պիզ տախի միւէլ-
լիֆի միւմաիլէյհին իլթիզամ իթտիյի ուսուլէ իթթիպաէն, մուհավէ-
րաթ էսնասընտա արա սըրա խասսէթէն թօրլամը օլտըղըմըզ պա-
զը զարիպ թապիրլէր վէ քէլիմէլէր գուլլանմազըղը մուվաֆըզը
մասլահաթ կէօրմիւշիւզ տիր :

Էլ հասըլ, պիր սուրէթի հազիգիյէ վէ միւէսսիրէտէ թասվիր
վէ հէր պիր քէլիմէսինտէն պիրէր սուրէթտէ հիսսէ ալընաճազ պիր
խայլը ագիլանէ վէ հաքիմանէ միւթալաալար իլէ թէզեին իտիլմիշ
օլան իշպու հիքեայէ՝ հէր սընըֆ գարիլէրիմիզ իշուլ զայէթ իւլ
զայէ շայանը միւթալէա օլտըղընտան, կէրէք միւնտէրիճաթընըն
զարապէթ վէ էհէմմիյեէթինէ վէ կիրէք թէրճէմէսինին պէլաղէթ
վէ լէթաֆէթինէ նազարէն, շիմտիյէ գատար մէյտանը ինթիշարա
չըգարմը օլտըղըմըզ հիքեայաթը սաիրէ կիպի, իշպու հիքեայէմիզ
տախի մազհարը ըաղպէթ վէ գոպուլիյեէթ օլաճաղը մէմուլը գապի
տիր :

Կ. Պիպէրեան

the first of these is the fact that the British government had been in the habit of sending out a large number of ships to the West Indies, and that these ships had been in the habit of carrying a large number of slaves on board. This was done in order to supply the plantations in the West Indies with a large number of slaves. The second fact is that the British government had been in the habit of sending out a large number of ships to the West Indies, and that these ships had been in the habit of carrying a large number of slaves on board. This was done in order to supply the plantations in the West Indies with a large number of slaves. The third fact is that the British government had been in the habit of sending out a large number of ships to the West Indies, and that these ships had been in the habit of carrying a large number of slaves on board. This was done in order to supply the plantations in the West Indies with a large number of slaves.

The fourth fact is that the British government had been in the habit of sending out a large number of ships to the West Indies, and that these ships had been in the habit of carrying a large number of slaves on board. This was done in order to supply the plantations in the West Indies with a large number of slaves. The fifth fact is that the British government had been in the habit of sending out a large number of ships to the West Indies, and that these ships had been in the habit of carrying a large number of slaves on board. This was done in order to supply the plantations in the West Indies with a large number of slaves. The sixth fact is that the British government had been in the habit of sending out a large number of ships to the West Indies, and that these ships had been in the habit of carrying a large number of slaves on board. This was done in order to supply the plantations in the West Indies with a large number of slaves.

The seventh fact is that the British government had been in the habit of sending out a large number of ships to the West Indies, and that these ships had been in the habit of carrying a large number of slaves on board. This was done in order to supply the plantations in the West Indies with a large number of slaves. The eighth fact is that the British government had been in the habit of sending out a large number of ships to the West Indies, and that these ships had been in the habit of carrying a large number of slaves on board. This was done in order to supply the plantations in the West Indies with a large number of slaves. The ninth fact is that the British government had been in the habit of sending out a large number of ships to the West Indies, and that these ships had been in the habit of carrying a large number of slaves on board. This was done in order to supply the plantations in the West Indies with a large number of slaves.

ԲԱՐԻՍԻՆ

ՀԱՓԻՓԻ ԷՍՐԱՐԸ

1

ԽՆՐՍԸ ԶԼՍՐ

Հաղիրան այրնըն կիւղէլ պիր սապահընտա , իքի էճնէ-
պի՝ միւքէլէֆ պիր ֆայթօնա լաքիպէն՝ Շուաղի-լը-Ռուս
սէյֆիյէսինէ կէլտիլէր , Պունլար պու միւքէլէֆ պինայը հե-
նուղ իսթիճար իթմիլլէր իտի :

Մէրզուսնըն կերէք էլպիսէսի վէ կերէք աթվար ու
հարէքեաթը՝ քիպար դիւմիէսինէ մէնսուպ օլտըղլարընա տէ-
լալէթ իթմէքտէ իտի : Պունլարտան եաշնա քիւչիւք օլանըն
լապիս օլտըղը սէթրէ իւզէրինտէ՝ Լէժիօն ա'Օնէօն նիշանընըն
դըրմըղը չէթիսի պուլընմագտա ըտը : Եաշնա տահա պէօլիւք
օլան տիկէրի իսէ՝ հալինտէն խօշնուտ օլտըղընա տէլալէթ ի-
տէճէք տէրէճէտէ չէնմէշրէպ պիր չէհրէյէ մալիք իտի : Վիւ-
ճուտինին շիշմանլըղը , էլպիսէսինին կէնիլլիյի , գրավաթընըն
իւզէրինտէքի կիրանպէհա էլմաս թօթլու , վէ պէյազ բիքէ
պէզինտէն միամուլ եէլէյի իւզէրինտէ բարլամագտա օլան
ալթուն քէօթէք՝ մէրզուսնա զէնկին պիր պանքէր սուրէթի-
նի վէրմէքտէ իտի :

Պունլար մէզքիւր սէյֆիյէյի քէմարը տըգզաթլա մուտ-
յէնէ իթտիլէր : Խանէ սահիպի իսէ՝ ֆախտէլի պիր իշ պի-
թիրտիյինտէն տօլայը մէմուռն օլան պիր մուամլէճէյէ մախ-
սուս նէզաքէթի ֆէվզ էլ ատէ իլէ անլէրի թալթիֆ իթմէք-

տէ իտի : Մեր գումար խանէյի թէտդիգ վէ մուայէնէ իթ-տիքտէն սօնրա , էքէյիճէ մէջնուն կէօրիւնտիւլէր , վէ եաշ-ճա արգատաշընտան քիւչիւք օլան տէլիգանլը՝ կէօշ արա-պալարընը պօշաթտըրմասընը ալթուն իշլէմէլի էլպիսէլէր կիլինմիշ օլան պիր խըտմէթքեարա էմր իյլէտի : Պու կէօշ ա-րապալարըլա պիրլիքտէ պիր չօգ ուշաղլար վէ խանէյի թէֆ-րիշ իթմէք իւզրէ տէ պիր թազըմ եօրղանճըլար կէլմիշլէր իտի :

Խանէ սահիպի՝ սէյֆիյէնին թէզեին վէ թէֆրիշինէ մախ-սուս էշեայը հավի պուլընան սանտըղլարըն աշըլմասընա սա-պըրսըղըղլա պէքլէմէքտէ իտի . չունքի էշեաի մէզքիւրէնին պէտէլի իճարէ իլէ միւթէնասիպ օլաճագ տէրէճէտէ գըյ-մէթտար շէյլէր օլտըղընա էվլէլտէն գանաաթ հասըլ իլէ-միշ իտի : Պունընա պէրապէր իւմիտի պօշա չըգմատը , Պիւ-թիւն էշեա վէ մէֆրուշաթըն եէնի վէ աւհապը մէզաղա (ճաշալի տէր) եազըշաճագ տուրէթտէ կիւզէլ շէյլէր պ-տըղընը միւշահէտէ իյլէտի , Տիկէր պիր թազըմ աանտըղ-լարտա տախի զիզըյմէթ պիլլօր թազըմլարը , չիշէքի վէ եալտըղըլը չիլիլէր , կիւմիւշ թազըմլարը վէ տահա պիր խայլը շէյլէր պուլընմագտա ըտը :

Եօրղանճըլար խըտմէթքեարլարըն մուալէնէթիլլէ խանէ-յի տուրէթի միւքէմէլէտէ թէֆրիշ իյլէտիլէր : Էճնէպիլէր ի-սէ օրթալըղը պիր տահա նազարը թէտգիգտէն կէչիտիքտէն վէ քէնտի միգաճլարընա ույմայան շէյլէրի տօղրուլթտըգաան սօնրա , թէքըրար արապայա քաքիպէն օրատան հուֆարազաթ իթտիլէր :

Եազ մէվսիմինին կիւզէլ կիւնլէրի տէվլամ իթտիլի միւտ-տէթճէ , պունլար սէյֆիյէլէրինէ գատըն երքէք բէք չօգ միւտաթիր գապուլ իյլէտիլէր : Լաքին սօն պէհաքըն իպթիտա-լարընտա , պիւթիւն սուֆրա թազըմլարը եիւք պաղլանըպ Բարիսէ կէօնտէրլտի . օնտան սօնրա մէրգուման էճնէպիլէր Շրաաղիւլը-Ռուս սէյֆիյէսինտէ բէք նատիրէն կէօրիւնմէյէ պաշլատըլար : Խանէնին պիւթիւն գանաալարը վէ գաբուլարը միւթէմատիլէն գաբալը ըտըլար :

Պիր գալ այ սօնրա , եանի շուպաթ այրնն ղայէթ սօ-
ղուգ պիր կիճէսինտէ , սահիպլէրինին թէրք իթմիշ օլտըգ-
լարը իշպու խանէ տէրունինտէ ղարիպ պիր վաղքապ ճէրէյան
իթմէքտէ իտի :

Հավա բէք սօղուգ իտի : Գուպպէի ասիւման տօնուգ
քիւլ ընկինտէ օլուպ , սապահտան պէրու ալէտտէվամ եաղ-
մագտա օլան ինճէ պիր եաղմուր թօրաղը պիր էյիճէ ես-
մուշաթմըշ , վէ սօգաղլարտա պիր չօգ կէօլլէր թէշքիլ իթ-
միշ իտի : Քէմալը շէտտէթլէ էսմէքտէ օլան բուզկեար տա-
խի աղան տալլարը արասընտան հազին հազին ինլէմէքտէ
իտի :

Բէթմիւրտէ գըլաֆէթլի իքի քիշի պիր գալ տագըգա-
տան պէրու մէղքիւր սէյֆիլէնին էթրաֆընտա տօլաշմագտա
ըտլլար : Կիճէ գարանլըղը օթթալըղը պաստըգնա , սօղուգ
տախի թէշէտտիւտ իթմէքտէ , վէ աղաճլարըն եաթրագսըղ
տալլարը իւզէրինտէ գալմըշ օլան եաղմուրըն հէր պիր տամ-
լապընը տօնտուրմագտա ըտը :

Սէյֆիլէնին իշէրիսինտէ ըշըգ կէօրիւնմէյօրտը : Եան եա-
նա եիւրիւմէքտէ օլան պու իքի քիշի պիրտէն պիրէ տուրտը-
լար : Էթրաֆլարընտա պուլընան հէր շէյ սաքին պիր հալտէ
պուլընըյօրտը : Եալընըզ , արա սըրա վակօն գօնտիւքթէօր-
լէրինին տիւտիլք սէտալարըյա պաղը չիֆթլիք քէօթէքլէրի-
նին ալագլէրի իշիտիլմէքտէ իտի :

Մէրգուլարտան պիրի արգատաշընա խիթպպէն ալշագ
պիր սէտա իլէ :

— Կէօրիւյօթսըն ա' , արգատաշ , զաննըմտա եանըլմամը-
շըմ . . . իշէրտէ քիմսէլէր եօգ . - փէտի :

— Էջլլէ իսէ իշէրի ուճլանմաղա պագալըմ . օլտան սօն-
րասընա Սլլան քէրիմ : Եանընտա ալատանլըղըն վա'ր մը :

— Սօրման զիլատէ :

Մէրգուլմ' մաի պէգտէն մափուլ էսկի պիր ամէլէ բալ-
թօու իլէ քիւլի պիր բանթալօն կիլինմիշ օլուպ , սօղուղըն
շիտաթթի հասէպիլլէ թիւ թիւ թիթրէմէքտէ օլտըղը հալտէ ,
իշպու մաի բալթօյը եօգարը գալտըրտը , վէ պէլինէ սաթըլը

պուլընան էբէյիճէ գալըն պիր իրի արգատաշընա կէօսթէրէ-
րէք .

— Բապէյի (իրի) կէօրիւյօրմըսըն :

— Էվվէթ , կէօրիւյօրմ , պիղէ տէ պուռտան պաշգա
պիր շէյ լազըմ տէյիլ տիր : Պէնիմ սէթրիմին ճէպլէրինտէ
տէ ֆէնէր , քիպրիթ վէ անախթարլար վաբ տըր . տէմէք քի
իշիմիզ այնա կիպի :

— Սէնին սըրթընտա պիր սէթրի պուլընտըղընա շիւքը
իթմէլիսին . զիրա պու կէճէ եինէ այալ քաշէ քաշէ (հավա
բէք սօղուգ) . պագսան ա , զսնղըր զանղըր թիթրէյօրմ :

Ֆիլ հագըգա , գըրաղը մէրգուլըն ատէթա չըպլազ
օլտն վիւճուտը իւզէրինէ տիւշմէքտէ վէ քիւչիւք պուզ բար-
չալարը տախի պըյըզլարընըն ուճընտան ասըրպ գալժագտա
ըտը : Տիշլէրի տէ սօղուղըն թէէսիրիյլէ պիր պիրինէ վուրմագ-
տա ըտը : Մէրգուլմ պէլինտէքի գալըն իրի չըգարմըշ օլուպ ,
իքի եանընը ալէտ տէվամ օղուշտըրըյօր , վէ ֆագաթ վիւ-
ճուտինի ըսընտըրմաղա պիր տիւրլիւ մուվաֆֆագ օլամայօր
ըտը : Արգատաշը անըն պու հալինի կէօրիւպ .

— Հայտէ պագալըմ , քէնտինի չէք չէվիր . կէվչէքլիք բա-
րա իթմէզ . պու կէճէ եագալայաճաղըմըզ գուշ եաղլը չը-
գաճագ օլուրուա , եարըն սապահ պիթ բաղարընտան քէնտին
իշին կիւզէլ պիր գաթ էսվապ Բօթալայաթէլէրֆ (սաթըն ալա-
պիլիրսին) :

— Էվվէթ , տօս տօղրու պիթ բազարընա կիտէճէյիմ ,
վէ գասթօր գուլմաշընտան եաբըլմըշ վէ իշինէ իրէքի աստար
կէչիրիւմիշ տիւմանը իւթիւնտէ պիր գաթ էսվապ Բօթալայա-
թէլէրֆ (սաթըն ալաճաղըմ) :

Մէրգուլմ պու սէօղլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա , եերէ է-
յիլտի վէ էբէյիճէ իրի պիր թաշ ալարագ .

— Իշթէ թաշը տա պուլտըզ . . . պու թաշ իշիմիզէ եա-
րայաճագ տըր զանն իտէրիմ . - տէտի :

Իրի տիւյիւմ տիւյիւմ պաղլամըշ օլտն տիկէր արգատա-
շը իսէ մէզքիւր թաշը իրին պիր ուճընա պաղլատը , վէ պա-
տէհու տիվարըն սաչաղընա ֆըրլաթտը . պու թաշ տիվարըն

տիկէր Թարափընա տիւշտիւյիւնտէ , իբի քէնտիսինէ տօղրու չէքտի վէ օլանճա գուվլէթիյլէ ասըտը . իբին պիր էյիճէ եէրլէշմիշ օլտըղընա գանի օլընճա .

— Եարըշ պագալըմ , արգատաշ . — տէտի :

Մէրգուժ տէրհալ իբէ սարըտը վէ պիր տագըգա զար-
փընտա տիվարըն թէբէսինէ չըգըպ օթուրտը : Արգատաշը տախի այնը սուրէթտէ հարէքէթ իտէրէք եօգարը չըգտը : Տիվարըն տիկէր Թարափընա էնմէք իչուն այնը թէտպիրի գուլ-
լանտըլար , վէ հավլիյի կէշտիքտէն սօնրա , մէշէ աղաճընտան եարըմըշ օլան վէ էբէյիճէ միւհքէմ կէօրիւնէն պիր գաբու-
նըն էօնիւնէ վասըլ օլտըլար : Պու գաբունըն հէր իբի Թարա-
փընտա էբէյիճէ եիւքսէք բէնճէրէլէր պուլընտըղընտան , էվ-
վէլի էմրաէ պուլըլարը կէօգտէն կէշիրտիլէր : Պու բէնճէրէլէր միւհքէմ բանճուլարա գաբանմըշ օլուպ , գալըն գօլ տէմիր-
լէրիլէ պիր գաթ տահա գաւլիլէշտիրիլմիշ վէ իշէրաէն տա-
խի կիզլի ասմա քիլիտէրիլէ գաբատըմըշ ըտը :

Խըրսըղլարտան պիրի արգատաշընա .

— Պէլայա պագընտը . . . բէնճէրէլէրտէ ասմա քիլիտէ-
րի վար ըմըշ . պու եօլտան իշէրի կիրմէք միւմքինսիզ օլաճագ-
տըր . գաբույա պագալըմ :

— Գաբու իշիմիղէ ույաճագ տըր զանն իտէրիմ :

— Տէլիքլի մի տիր :

— Եօգ :

— Իշթէ օ էյի . եանըմըղտաքի անախթարլարտան , պի-
րիլէ էլպէթթէ աշապիլէճէյիզ :

Պու սէօգտէն սօնրա , իքիսի պիրիլքտէ եանլարընտաքի ա-
նախթարլարըն հէման քեաֆֆէսինի տէ թէճրիւպէ իթտիլէր .
նիհայէթ անախթարլարտան պիրի գաբույը աշտը . լաքին խըր-
սըղլար պիր գաշ տագըգա գատար թէվագգուֆ իթտիլէր .
պուլըլարտան պիրի իշէրի կիրմէյէ գաթիյէն գարար վէրմէզ-
տէն էվվէլ :

— Տիէլ Էօնէ (գուլպ վէրէլիմ) , արգատաշ . — տէտի :

— ԻՊէն հիշ պիր շէյ իշիթմէյօրըմ . շու մօմը պանա վէր
պագալըմ : Ալլահ իշիմիղի ըասթ կէթիրսին :

... Պապսան ա՛, եահո՛ւ, պուրասը զենկին եաթաղընա պենգէյօր երէյիճէ շէյ աշըրապիւեճէյիզ տէյու մէմուլ ի տէրիմ՝:

Հավիինն գաղուսընը հէնուզ գաբամըշլար իքէն, խաբիճօքի գալտըրըմ իւզերինտէ եիւրիւմէքտէ օլան իքի քիյինն սպազ սէտալարը գուլպղլարընա աքսէնտաղ օլտու կէնիշ մանթօլպրա պիւրիւնմիւշ օլան իքի քիշի հավիինն բարմադլըը ճօնիւնտէ տուրտըլար, վէ անախթար իլէ բարմագլըգ գաբուսընը աշտըգտան, վէ եինէ քէմալը իհթիմամլա գաբատըգտան սօնրա, հավիյէ կերիպ խանէյէ տօղրու իլէ թիւթէյէ պաչլատըլար:

Երբադգլալ գաբուինն գանատըլարը իւզերինտէ աշըմիջ օլան քիշիւք քէնճէյիլէրտէն վուգուը հալի թէմամըլլա կէօրմիւշ օլտըգլտըրընտան, գըլաֆէթի տիկէրինտէն տահա քէթմիւրտէ օլան խղրաղ:

— Թամամ, եագայը ելէ վէրտիք... պարը շուրատա պիր եերէ կիրիպ սագլանայըմ. — տէտի:

Ամմա տա գօրգագ քմըշսըն հա... նէ՛ օլըյօրսըն, գօրգագճագ նէ՛ վար... եանըմըգտա պուշաղըն գըթլըզը եօգ ա՛:

— Հագգըն վարամմա, պէն պու հերիֆլէրին գըլաֆէթինէ պէյէնէմէյօրըմ. քէնտիլէրինի միւտաֆաթ իտէճէք տէրէճէտէ ճէսուր կէօրիւնիւյօրլար. պիզիմ իյին է՛ն ագիլանէ թէտպիր՝ տիր եերէ ուճլանըպ սագլանմագ տըը. եաթագլարընա կիրէճէք օլուրլալսա, օ վագթ պուշաղլար իյիմիդէ եպպայապիւրլէր. քէնտիլէրինի պու կիճէ ապրէթէ կէօնտէրմէք հէր հալտէ լազըմ ըսա, եաթաղա կիրմէլէրինէ պէքլէմէլի տիր:

Եափաշ պիր սէտա իլէ թէաթի օլունան պու պիր իքի սօգպէն սօնրա, խըսըզլար տէրագապ էլլէրինտէքի ֆէնէրին մօմընը սէօնտիւրտիւլէր վէ կիզլի պիր կէշիտ գաբուսընըն պրգասընտա կիզլէնտիլէր:

Պու հաբէքէթի թամ վագթընտա իճրա իթմիշլէր իտի. զիրա եէնի կէլէնլէր մէրգուլարըն թէրք իթմիշ օլտըգլարը

սալայա կիրտիւէր, վէ պիր դաշ սագըգա սօնրտ տալի պիւ
լամբա եագտըլար :

Կիզի կէշիտին գալուպը արգասալնտա սագլանմըշ օլան
խըրսըզլար հիշ պիւ շէյ կէօրէմէզլէր իտի իսէ տէ : հէր շէյի
իշիտէպիւիւրլէր իտի :

Եէնի կէշէնլէրտէն պիրի արգասալնտա խիթ ապէն :

— Շարապ մախզէնինէ հա՛նկըմըզ էնէճէյիզ . — տէտի :

— Սիւզ, մօսիէօ մարքի :

— Բէք էյի . . . պէն մախզէնէ էնտիյիմ արդասա, ինն
տէ աթէջի Խաթը վէր, միւտիր էֆէնտի . . . չունքի ազապըզ ը-
տընմազա իհիթիյան կէօրիւյօրլմ :

Մարքի կիզի կէշիտին գարուսընա եագըն պիր պիւպրա
սօնրը օլան անտիթարը աշտը, վէ սալատան արջարը չըգտը :

Կէշիտաէքի խըլարըզարտան Տէլիգա նամընտալքի խապի
արգասալնտա խիթ ապէն :

— Իշիթ սի՛ն մի, եահու, կէօրինիւրքի պունդար սալ-
գատէ թագըմընտան սըրլար . պագասն տ՛, պիրի մարքի վէ
տիկէրի տէ միւտիրի իմիշ : եագլը մալա գօնսուգ ամնա,
տուր պագալըմ :

— Տիլինի շէքսէնէ՛ պէ, ամնա տա կէվէզէ իմիշսին հա՛.
մարքինին պու թարուֆա կէլմէքտէ օլտըղընը չիշիթմէյօր
մըսըն :

Ֆիլ հագըգա մարքի պու սըրտտա թէքսպ սալայա կիր-
մէքտէ իտի : Օճագ տէրսանինտէ կիւզէլ պիր աթէջ եանմա-
զա պաշլամըշ ըտը : Մարքի պիր տօլտալ իյինտէն իքի գատէն
իլէ պիր դաշ տանէ բէքսիմէթ չըգարտըգտան սօնրա, արգա-
տալնա խիթ ապէն :

— Եալընըզ պէօյիւք ֆըրտաթլար էօնսալնտա աշտըղ-
մըզ Վուօօ չարապը շիշէլէրինտէն կէլիլտիմ : պագա Լուա-
գօնուն աշգընա :

— Պու պիշարիէ Եմիշ (գույաւմէր) շու արալըզ պիլիմ
կիպի խօշնուտ տէյիւ տիլ :

— Լաֆին շուրասընը իգրար իթմէլիյիզ քի, պիլիմ վի-
գօնթ տը Վիւսանտա հագիգի պիր հիքմէթ եալքի վարտըր :

հարեալն զհաշտելոյ հալտէ, հէր շէյի պիլիօր, հէր շէյի կէօրիւօր, վէ հէր շէյի իշիտիօր :

— Օնըն բայընը տա Բօթ Խօթն Ք (վէրտի՞ն մի) :

— Էվվէթ, պանգա գաիմէսինտէն իպարէթ օլարագ օն պին Բօթօլ Բօթ Խօթն (փրանք վէրտիմ) . քէնտիսի պունտան բէք զիյատէ մէմնուն օլտու . վիգոնթ ագըլլը ատամ տըր :

— Հէր նէ հալ իսէ , ազաճըգ տա շու մալլարա Խօթն (պագալլըմ) :

Ցէլիգա . — Իշիտիօրսըն ա՛րգատալ , Բօթօլ (իւրսըգ) լիսանըլա գօնուշըլօրլար . պունլար տա պիլիմ կիպի խըրսըլ (Խըլլըտան լըմըլար) :

Հազըն վար , պունլար տա խըրսըլ ալայընտան , Հէմ տէ քիպար խըրսըլար ճէմիյէթինտէն տիլէր :

— Կէօրիւնիւր քի հալլը քէլէբիրէ չուլլանմըլար . Կունքի մալֆիլան լագըրտըսը իտիօլար ըտը :

Ցէլիգա իլէ Գօգօ-Տէգպրէզ նամընտաքի արգատալը ալլադ պիր սէտա իլէ պու սէօլէրի թէաթի իթտիքէրի սըրատա , մարքի տախի արգատալընա խիթապէն :

Մահու , շու քիւբէլէրէ , եիւզիւքէրէ , թօբլուլարա , քէօթէքէրէ , վէ էլմաօլարա պագը վէր . Պուրատա էլլի պին Բօթօլտան (փրանքտան) զիյատէ մալ վար տըր :

— Շիւպհէտիլ , վազիֆէտի տախիմ քէմալը սատագաթլա իլֆա իթմէքտէ օլտըլըմը կէօրիւօրսըն ա՛ր , ազիլիմ մարքի . սէօլ արամըլտա գալսըն հո . էյի աթ հիչ պիր վագթ հարէքէթտէն գալմալ :

— Օնա շիւպհէ եօգ :

— Բնախթարլար գալուլարը էյի ալտըլար , տէյիլ մի :

— Էվվէթ , պիլիմ պապա Լուալօ քէնտի անախթարլարա պէլքի օգատար գօլայլըգլա աշամալ ըտը :

Մարքի . — (Սաաթընա պագալարագ) Պիր ազտան սաաթ տօգուղը վուրաճագ . . . եօլա չըգմագ վագթը կէլմիշ տիք . պու ագչամ հալաճագ բէք չօգ իշլէրիմիլ վար տըր . շու մալլարը Կալմա (մալ սագլայաճագ եէր) կէօթիւր տէ կի .

տեղիմ. պուսնարը սօնրա եաթաղմըզա Բեռլինը (սաթարըզ),
- տեղիմ.

Մարքինին արգատաշը՝ շապգասընտան չըգարմըշ օլտը-
ղը եէշիլ վէ գըրմըզը սախթիյանտան մամուլ աւփագ գու-
թուլարը թէքթար շապգասը տերունինէ վազ իթտիքտէն սօն-
րա, սաւատան արշարը չըգար, վէ պիր գաշ տագըզա սօնրա
թէքթար ավտեթլէ.

— Իշիմիզ պիթտի . . . արթըզ կիտէպիլիլիլ. - տեղիմ.
Կիզիլ կէշիտտէքի խըրսըզլար պու սիօղիլ իշիթ տիքլէրին-
տէ, կէօղլէրի բարլամագա պաշլատը. Տէլիգա նամ խըրսըզ
արգատաշընա պագալտագ.

— Պախթըմըզ եավէր կիտիյօր, պապալըզ, պաւնար չէ-
քիլիպ կիտէճէրլէր վէ մալլարը պիզէ պըրագաճագլար. - տե-
տիքտէ, արգատաշը.

— Պըրագ կիթսինլէր . . . պու քեւէրիճիլէրին Եւրօք-
նը (մալ սաղլապաճագ եէր) պիզ իքի սանիլէ դարձիլտա պի-
շաւտապիլիլիլ. - տէյալ ճէվապ վէրտի.

Մարքի իլէ արգատաշընըն մուփարագաթընտան սօնրա,
Տէրգա իլէ Գօգօ-Տէզպըէզ կիզլէնմիշ օլտըզլարը պարու ար-
գատընտան չըգտըլար, վէ մարքինին պահս իթմիշ օլտըզը
Եւրօքը պուլմագ իւզլէ, մէվճուտ օլան մօպիլմալարը գըրըպ
աշմագա հաղըրընաւըլար. ֆագաթ անախթարլար քիլիտլէրի
իւզէրինտէ պուլընաղընտան, վահշիյանէ պիր իշիթիյագլա եշ-
եաթ մէվճուտէնին քեւաֆֆէսինի տէ արաշտըրաղլարաա տար,
հիշ պիր չէյ պուլամատըլար. նիհայէթ ինթիգամլարընը շա-
րապ մախզէնինտէն ալմաղա գարար վէրէրէք, թաամ սա-
լասընտա տսըլը պուլընան անախթար իլէ մախզէնին գարու-
արըն տա աշտըլար. լաքին մաւատգիլգանէ պիր սուրէթտէ
արաշտըրմըշ օլտըզլարը տիկէր պիլ ճիւմլէ էշեա կիպի պու
մախզէնտէ տախի հիշ պիր չէյ եօղըտը. եպլընըզ զրադա
պիր չիշէ պէյազ շարապ պուլտըլար քի, իքի եշիլաւմաա
պօշալթտըլար.

Տէլիգա - (Բէմալը հիտտէթլէ) Իշիթ պուլնա պէտ-
պախթըլըզ տէրլէր, արգատաշ պէօյլէ պիր մարքինին էվին.

տէ թէք մանգըք պուլմայալը՝ . . . տողրուար շաշլաճագ շէյ . պու իշտէ մութլագա շէյթան բարմաղը վար տըր . . .

Գօգօ-Տէգպրէզ . — Էվվէթ , պու իշէ հիշ պիր մանէա վէրիլէմէզ . ճանչտան (գուլուժնուտան) աշըմըշ օլարզլարը մալլարը նէրէտէ սագլատըլար : Պու գատար արաշտըրմամը , զա Կէօրէ , հիշ պիր շէյ պուլամանամըզ զարիպ տէյիլ մի տիր :

— Աարիպ տէ աէօզ մի . . . ագլըմը ուշուրանաղըմ կէրիթը . . . Էկէր խթէրսէն , քէօշէ պուճագլարը պիր տահա արաշտըրմամ . աշըրտըզլարը մալլարըն պուրասա օլարզլը շիւպհէսիզ տիր . լաքին անլէրի նէրէտէ սագլատըլար . շէյթանըն հանգը աշիլինէ սօգտըլար . օրասընը անլամագ լաղըմ տըր :

Պու սէօզլէրին թէաթիսինտէն սօնրա , օրթալըղը թէք-բօգ արաշտըրմաղա պաշլտաղլար . լաքին պու տէֆաքի թէճ . լիւպէրէրիտէն տէ հիշ պիր սէմէրէ հատըլ օլմատը : Գօգօ-Տէգպրէզ պիր հիտտէթի ֆէվզ էլ աաէյէ տիւշար օլալար :

— Էլէլհասալ հիշ պիր շէյ պուլամայանաղըզ , արգատաշ-տէտի :

— Տիւխմ հագգը իշին , քէնտիմի բարա բարչա իտֆէնյիմ կիլիյօր . պէօյլէ տէ աէքէ կէլտիյիմ եօղ ըար . խթէր-դէն շա Էվի աթէշէ վէրէրիմ տէ էօյլէ կիտէլիմ . հիշ պիր շէյ պուլամատըլատան սօնրա , օ՛ մալլարը շունլարա եէտիրմէյէ-րիմ :

— Հաղ զ պըլըզ իթմիշ օրուրըզ . պէլքի օնլար էվին սու-հիպրէրի աէյիլ տիրէր :

— Նէտէն . . . պուճըլարտան պիրի մարքի վէ տիկէրի տէ միւսիրի տէյիլ մի իտի : Պագաթ շուրտար զարիպ տիր քի , զու կիգի ասըրդատէլէր խըրսըզլըզ , հէմ խըրսըզլըղըն տա աթալըօրնը (էյիսինի) եաբըյօղլար :

— Էվվէթ , օրասը բէք զարիպ տիր . Էկէր պուճըլար հա-գըքաթէն զէնկին խաէր , խըրսըզլըզ իթմէք իւզըն նիլին հայաթլարընը թէհիքէյէ գօյօրլար :

— Օրասընա պէնիմ տէ ագլըմ էրմէյօր . սագըն պուն-
լար խաֆիյէ մէմուրը ճըմասընլար :

— Խօսպօղէ (անմագլըգ) իսթէմէզ . պունլար խաֆիյէ
մէմուրը օլմըշ օլսայըտըլար , մարքի ֆիլան օլապիլիլէր մի
իտի . Շունլարըն եիւզիւնիւ կէօրէմէտիյիմտէն տօլայը նէ
գատար խուլլանըյօրըմ պիլիի միսին :

— Նէ եօլտա գօնուշտըզլարընը ֆարգ իթտին մի . զանն
իտէրսին քի Օվէրնեալը վէ եախօտ Կառգօն ճընսընտան ըտը-
լար :

— Նէրէլի օլուրսա օլսունլար , մալլարը պէօյլէ պէլի-
սիզնէսինէ սագլատըզլարընտան տօլայը չէյիրտէքտէն եէթ-
մէ իմիյլէր վէսսէլամ :

— Օ պապտէ հագգըն վար տըր . լաքին ինսան պու տէ-
րէնէ զէնկին օլտըղը հալտէ , քէնտիօինի քիւրէք ճէզաօր
թէհիլքէսինէ աթմագ տիվանէլիք տէյիլ մի տիր :

— Էօյլէ ամմա , պէլքի պունլար քէյֆ իչին խըրօրղլըգ
իտիյօրլար . պունտան պաշգա , եաթագլարընա էլլի պին քա-
նօօլլէ Կալ Բօլալաֆ (ֆըրանքլըգ մալ սաթմագ) իչին , պու
գատար թէհիլքէյի կէօղէ ալտըրմագ տա պէօյիւք պիր շէյ
տէյիլ տիր . չաբգընլարըն պաթթը եավէր կիթմիշ . եաղլը քէ-
լէրիրէ գօնմուշլար :

— Եիւրէյինի պօշ պօշունա թիւքէտիյօրաըն , պապալըզ .
պունլար պէնիմ սէօղլէրիմին աքսինի իսպաթ իտէմէզլէր . սու
տանիմա չայա ճագար :

Տէլիգա իլէ Գօգօ-Տէզպրէզ պու սուրէթլէ գօնուշմագլա
պէրապէր խանէնին հէր թարաֆընը տօլաշտըլար . լաքին ալ-
մայա լայըգ հիչ պիր շէյ պուլամատըլար . եալլընը Տէլիգա
արապալըգ տէրունինտէ միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու ու-
նուտըլմըշ վէ թօզլանմըշ պիր օէթրէ իլէ պիր տէ բանթալօն
պուլտը քի , պունլարը տէրհալ սըրթընա կէչիրտի :

Մէրգուվար կիրտիքլէրի սըրատա իթթիխազ իթտիքլէ-
րի թէտպիր իւզրէ սէյֆիյէտէն տըշարը չըգտըլար , վէ օլա-
լար արասընտաքի տար կէչիտտէն էբէյիճէ եիւրիւտիւքտէն
սօնրա , Բարիս եօլընըն իւզէրինտէ պուլլընտըլար :

Գօգօ-Տէգպրէզ. - Պուրատան Բարիսէ կիթմէք իչին էրէ-
յիճէ եօլ եիւրիւյէճէյիզ. - տէտիքտէ , Տէլիգա .

— Պանա կէօրէ հաւա հօշ. սօղուգտան արթըզ գօր-
գում գաւմամըշ տըր . չիմտի պաճագլարմտա պիր բանթա-
լճն վէ սըրթըմտա տա պիր սէթրիմ պուլընտըղընտան , տիւն-
եանըն օ պիր ուճընա գատար կիտէպիլիրիմ . - տէտի :

Պատէհու իքիսի պիրլիքտէ եօլա ըէվան օլտուլար :

Բարիսէ ավտէթ իթմէք իւզրէ չըմէն տը ֆէրէ պինմիշ օ-
լան մարքի իլէ արգատաշը սթասիօնտա պիր պիրինտէն այրըլ-
տըյար . մարքինին արգատաշը իքի թէքէրլէքլի պիր արապա-
յա լաքիպ օլտու , վէ մարքի իսէ՝ չէհրէսինի պիր պօյուն չա-
լը իլէ էօրթմիւշ վէ պիւթիւն վիւճուտիլլէ տէ պիր մանթօյա
պիւրիւնմիւշ օլտըղը հալտէ , եայա օլարագ եօլընը տէվամ
իլլէտի , վէ Օրիթալ պուլվարընա վասըլ օլտըգտա , պիր գաշ
տագըգա գատար տուրտը . պատէհու ավտէթլէ այնը հա-
րէքէթի պիր գաշ տէֆալար իճրա իթտիքտէն սօնրա , նի-
հայէթ գարուճըսը պուլընմայան վէ եալընըզ կիզլի պիր քի-
լիտ իլէ գաբանմըշ պուլընան պիր խանէյէ կիրէրէք ալէլ ա-
ճէլէ տէօրթ գաթտան եօգարը չըգտը , վէ քիւչիւք պիր օ-
տայա կիրտիքտէն սօնրա , գարույը թէքրար գաբատը :

Պատէհու վագթ զաիպ իթմէքսիզին սըրթընտաքի զա-
րիֆանէ էլպիսէլէրի չըգարտը , վէ էքսէրիյա գայըգճըլարըն
կիյինտիքլէրի էլպիսէյէ միւշապիհ պիր էլպիսէ կիյինտի . պու-
իշի պիթիրտիքտէն սօնրա , խանէտէն տըշարը չըգըպ ըրլսթը-
մի կէտի վէ Սէն Նէհրի գըլըսընա էնտիքտէն սօնրա , պիր
չալըլ զալըլընտան չէօգիւպ իչինէ օթուրտը վէ Սէն Նէհրի
սուլարընա գայըղը գօյվէրտի , Օթէլ-տը-Վիլ մէյաանընըն
սահիլինէ վասըլ օլընճա , գայըղը օրատաքի տէմիր հալգա-
լարտան պիրինէ պազլատը , վէ Պօյաճըլար սօգաղը նամըյա
մա'րուֆ օլան տար վէ գարանլըզ պիր սօգաղա կիրտի :

2

ՎԱԼԻՏԷ ՍԱՆՐԸՅԻ

Տապալադիւանէ սօգաղը էսկի Բարիսին էն չամուրըու վէ
էն մուրտար սօգաղարընտան պիրի տիր :

Պու սօգաղըն խանէլէրի արասընտա պայաղը պիր ֆահի-
չէխանէ մէվճուտ օլուպ , պունըն ճամլարը էմսալի կիպի պէ-
յաղ պոյա իլէ սըվալանմըլ ըտը . լաքին խանէի մէզքիւրըն
զէմին գաթընը թէշքիլ իտէն տիւքքեանըն ճամլարընտան
պիրի իւզէրինտէ քիւչիւք պիր աչըգըզ պըրագմըլ ըտը քի ,
պու աչըգըզտա արա սըրա նազարը սըգգաթը ճալիպ պիր
կէօզ կէօրիւնիւր վէ օրատան կէչէն աճէմի եօլճըլարա ՅՎ
նիւմէրօլու խանէնին հիւնէր վէ մարիֆէթինի կէօսթէրիւր իտի :

Պու տիւքքեան պիր պէօլմէ վասըթասըլլա իքիյէ այ-
րըլմըլ օլուպ , իշպու պէօլմէնին ճամլարը միւտտէթի մէտիտէ-
տէն պէրու գըրըլմըլ օլտըղընտան , եէրլէրինէ եաղը քեա-
ղըսլար եաքըլտըրըլմըլ ըտը : Տիւքքեան տէրուինտէ իսէ՝
մուշամմա իլէ մէսթուր պիր գաչ մուրտար մասատան ,
պիր իքի սանտալիէտէն վէ պիր թագըմ գօլթուզ վէ արգա-
լըգըզ գապա իսկէմէտէն պաչգա պիր շէյ կէօրիւմէմէքտէ
իտի : Տէսթկեահը էսկի մէչէ աղաճընտան եաքըլմըլ օլուպ ,
իւզէրինտէ տէ պիր խայլը շիշէլէր , քէնարը գըրըզ գատէհ-
լէր վէ թէնէքէ էօլշէքլէր պուլընմագտա ըտը . տէսթկեահըն
արգասընտաքի տիւքքեանճը գատընըն գօլթուզ սանտալիէ-
սի՝ ատէթա գըրմըզը պիր մէշին իլէ էօրթիւլմիւլ վէ պու կի-
պի մահալլէրտէ վուգուի տէրքեար օլսն գալղալարտան պի-
րիսինտէ գօլլարընտան պիրի գըրըլմըլ վէ գարնընտաքի գը-
թըզլար տըշարըյա ֆըրլամըլ ըտը :

Իշպու գօլթուզ սանտալիէսի իւզէրինտէ թախմինէն էլ-
լի պէշ եաշընտա , իրի եարը , զայըֆ , մաի կէօղիւ վէ ըէնկ-

սիւղ տուտագլը պիր գատըն օթուրմը ըտը : Պու գատըն բէք չօգ թիւթիւն գուլլանտըղը ճիհէթլէ , ուզուէն վէ սիվրի պուրնը ատէթա գապարմը , վէ ատէթտէն պէօյիւք օլան աղզըն տաքի տիչլէր սիյահլանմը վէ ինթիզամընը զայպ իթմիչ իտի : Պէյազլանմաղա եիւզ թութմըլ օլան գուլմալ սաչլարը իւզէրինէ գըրմըղը մէնտիլտէն մամուլ պիր թագեէ եէրլէշտիրմիչ իտի : Գուլաղընտաքի քիւրէլէրին ասգըլարը էբէյիճէ կիւզէլ բըլանթի , թաչլարընտան միւրէթթէպ օլուպ , մուրտար բարմագլարընտա տախի պիր չօգ եիւզիւքլէր պուլընմագտա ըտը : Այոնընըն էթրաֆընտա տա օն պէշ եիկիրմի հալգատան իպարէթ պիր ալթուէն քէօսթէք պուլուէնուպ , պուլըն ուճըն տա իրի պիր ալթուէն սաաթ ասըլմըլ օլտըղը կիպի , պէլին տէքի գուլաղտան տախի պիր չօգ անսիթարըլարը հալի պիր կիւմիւշ հալգա իլէ պիր տէ պուլաղ սարգըլմըլ ըտը :

Մէրգուճէ եանընա պիր շիշէ ապսէնթ ալմըլ օլտըղը հալտէ , սըգ սըգ գատէհլէրի պօշալթըպ տօլտուրմագտա ըտը : Քէնտի հարէմլիլինի թէշքիլ իտէն գըղլար իսէ այրը այրը իչլէր կէօրմէքտէ , եանի պաղըլարը իչկի իչմէքտէ , պաղըլարը քեաղըտ օյնամագտա վէ պաղըլարը տա չուպուգլար իլէ թիւթիւն իչմէքտէ իտիլէր :

Լաքին պիղ գարիլինի քիրամըն միւսաատէսիլէ , պու պիչարէ գըղլարըն եանընտա տուրմայըպ պէօլմէնին տիկէր գըսմընա կիրէճէյիլ վէ պու մահալի քեամիլէն գաբլամըլ օլտան գաթը տիւման արասընտան , օրատա պուլընան էլխասը նաղարը թէտգիգտէն կէշիրէճէյիլ :

Պուլարըն գըյաֆէթլինտէ նաղարը տըգգաթը ճալիպ պիր շէյ եօղ ըտը : շաշաալը բէնքլէր հագգընտա զարիպ պիր մէրագլարը պուլուէնըյօր կիպի կէօրիւնմէմիշ օլսալար , հէման հէր բէս կիպի կլիինմիչլէր իտի տէյէճէքտիք : հաթթա պաղըլարը իրի ալթուէն քէօսթէքլէր վէ ատի զիյնէթլէր թագընարագ պայաղը պիր կուսթօ սահիպի օլտըղլարընը իսպաթ իթմէմիշ օլսալար , գըյաֆէթլէրի գուսուրսըղ ըտը տէյէպիլիր իտիք : պիր թագըմընըն էլպիսէսի տէ եօրթու էլպիսէլէրինի կլիինմիշ օլան նամուսքեար ամէլէնին գըյաֆէ

Թիւի անտրամագոտ ըստ : Էլ հասըլ , պոռնյաւորն գըյաֆէթի հէր նէ տախի օլա , ճիւմլէսի տէ պիր պիրիինի թամըմագոտ ըտըլար : զիրա գարիինի քիրամը խախալ իթմիշ օլտըղըմըղ պու տիւքքեան հագիգի պիր խըրսըղ մէյխանէսի օլուպ , տէրուհինտէ պուլընան առէմլէր տախի օրանըն տախմի միւշթէրիլէրի իտի :

Պու կիպի մէյխանէլէրի սըգ սըգ զիյարէթ իտէն բօլիս մէմուրլարը չօգ տէֆա պիր գարըշըղըղգոտան պիւ իսթիֆա : տէ , թէհարրի իթտիքլէրի պիր խըրսըղը վէ եա մահպուտ տան գաշմըշ պիր բրանկապէնտի օրատա եագալարլար : պուլընլա պէրապէր թէչէպպիւսլէրի պաղը տէֆա սէմէրէսիլ տէ գալըր : օհալտէ մահիրանէ տուգաղլար գուրմաղա վէ սաիր պին տիւրիւ թէտպիւրլէր իթթիխաղ իթմէյէմէճ : պուր օլուրլար : լաքին պու մագուլէ էչխասը միւտաֆաա իթմէք մէնաֆիլի շախսիյէսի իգթիզնսընտան օլան մէյխանէտա հիպլէրի բօլիս մէմուրլարընտան պիրիինի քէնտի մէյխանէսինտէ պուլընտըղընը միւշթէրիլէրինէ անլաթմագ իւզըրէ , պիր բարօլա վէ եա պիր իչարէթ իսթիմալ իտէր : մէմէլա սուրէթի մախսուսէտէ վաղ օլունան պիր շիչէ , ճամլարա տայա տըլմըշ պիր էքմէք վէ սաիրէ կիպի :

Պու կիպի մէյխանէլէրին սահիպլէրի մէյխանէճիլէր տէ : նաաթըլլա ասըլ իճրա իթտիքլէրի սէնաաթըր էօրթէրլէր : չունքի պուլընլարըն առըր սէնաաթըր խըրսըղլարա եաթագլըղ իթմէքտէն իպարէթ տիր : խըրսըղլար քէնտիլէրինէ լաղըմ օլան ալէթլէրի օրատա սագլարլար , օրատա թէպտիլի գըյաֆէթ իտէրլէր , աչըրտըղլարը մալլարը օրատա բայլոշըրլար վէ թուլըլաճագլարը զէմանտա օրայա իթթիւնա իսէրլէր :

Պիր վալիտէ էվլատը հագգընտա նէ եօլտա մուամլէլէ իտէրսէ , պու մէյխանէ սահիպլէրիտէ խըրսըղլար հագգընտա սյնը մուամլէլէյի իտէրլէր : Մահպուտան գաշմըշ վէ եա աալըվէրիլմիշ օլան պիր խըրսըղ սէնաաթընը տէվաթ իթմէք իսթէյէճէք օլուրսա , օրատա պէշ բարա վէրմէքսիլին եաթաճագ եէր , հալինէ մախսուս լիպալար , եզլ թէգքիլէ :

լէրի, շահատէթնամէլէր վէ սէնաաթընա լազըմ օլան հէր տիւրիւ ափանտանլըղը պուլապիլիւր. լաքին քէնտիսինին հէր քէսճէ մա'րուֆ օլմասը վէ եախօտ քիւրէքտէ վէ եա հապըս- խանէտէ պուլընան մէշհուր պիր խըրսըզ թարաֆընտան սու- րէթի մախսուսէտէ թավսիյէ իտիմիշ պուլընմասը շարթ տըր :

Պու սըրատա, պիր մասանըն էօնիւնտէ օթուրմըշ օլան հէրիֆին պիրի՝ մէյխանէտէքի պիլ ճիւմլէ ատէմլէրէ խիթա- պէն .

— Ազաճըգ սուս օլուընղտա պէնի տինլէյինիզ . — տէտի :

Պու իխթար իւզէրինէ մուհապէրէ շամաթալարը պիրաէն պիրէ նիհայէթ պուլարագ, հէր քէս մէրգումըն եանընա եագլաշտը :

Ուզուըն պոյլու վէ միւթէնասիպ իւլ վիւճուտ օլան պու ատէմ թագըրիպէն օթուզ օթուզ պէշ եաշլարընտա օլուպ, թամամըյլա քէսիլմիշ սիյահ պիր սագալ իլէ մուհաթ օլան չէհրէսինտէ ասարը մախսուսէի դուրուր ու ազամէթ կէօրիւլ- մէքտէ իտի : Էլպիսէսի սիյահ տիւյմէլի մաի պիր չաքէթ իլէ եէքէն պէղինտէն մամուլ գըրմըզը չըզղըլը պիր բանթալօն- տան իպարէթ իտի : Բամպուզ գուճաշընտան մամուլ գօլալը կէօմլէյինին կէօյսիւնտէ կիւմիւշտէն եաբըմըշ քիւշիւք պիր կէմի տէմիրի պուլընմագտա, վէ ճիւլը մէշինտէն մա- մուլ ալչագ վէ էնի քէնարը շապգասը ալթընտան տախի սի- յահ սաշլարը պիւքիւմ պիւքիւմ տըշտըր ֆըրլամագտա ըտը :

Գայըգճը գըյաֆէթինտէ օլան պու ատէմին՝ չալըշմաղա մէճպուր պուլընան ամէլէ սընֆընտան օլմատըղը աշիքեար ը- տը . զիրա մէրգումըն էլլէրինտէ ամէլէնին մէշղուլ օլտըզլա- րը չէթին իլլէրին հիշ պիր նիշանէսի կէօրիւլմէմէքտէ իտի :

Մէրգում միւթէհաքքիմանէ պիր սէտա իլէ սէօղիւնէ տէվլամ իտէրէք .

— Իշիտիյօրմըսընըզ, սաաթ եարը կիճէյի վուրըյօր, Կիթմէք զէմանը կէլմիշ տիր . վէրէճէյիմ էմիլէրի տինլէյի- նիզ, վէ իշինիլտէն հէր պիրի քէնտիսինէ խիթապ իտիլէն սէօզ-

լերի խաթըրընտա սագլասըն . էվվէլա Գոգրօլէլար (ճէպ խըր-
սըղլարը) պուրայա պսւյուրսունլար :

• Ծրանսըղ ուսուլի իւզրէ կիյինմիշ օլան իքի քիշի մէր-
գումա տօղրու իլէրիլէտիլէր :

— Մօսիէօ Միմի վէ մօսիէօ Լընէն , վէրէճէյիմ էմրէլի
էյի տինլէյինիզ . սիզ Օրէրա թէաթրօսընտա Գոգրօլէլարը ըստն
Գէլ Խօփուփիլ (ճէպլէրի արաշտըրաճագսընըղ) . Տըթան Լա
Մէն-ա՛Սր իլէ Բըթի Դրէբին՝ կիրիշ գաբուսընտա , Մալաւթէթ-
թա իլէ Լիօն լը Թաֆֆէօր տախի չըզըշ գաբուսընտա պէք-
լէյէճէքլէր . գօրգուսըղճա զալաւայլըզ արասընա կիրէպի
լիրսինիզ . հէր տիւրլիլ թէտապիրի իհլթիյաթքեարանէ իթթի-
խաղ օլընմըշ տըր : Բօլիսին Օրէրա թէաթրօսընա կէճնտէր-
միշ օլտըղը Դօթլէր (բօլիս մէմուրլարը) արասընտա եալընըզ
պիրինտէն գօրգուլուրքի , օ տա Զիֆլէ-Բիւլօ (1) տիր . ֆագաթ
պէօյիւք Բիշար օնըն բէշինտէն այրըլմայաճագ , վէ սիզին թա-
րաֆընըզ կէլտիյինի կէօրիւնճէ , թուլթըլմագ թէհլիքէսինտէ
պուլընտըղընըզը անլաթմագ իւզրէ իշարէթի մախսուսէյի վէ-
րէճէք տիր . էկէր պու Դօթլ (բօլիս մէմուրը) սիզի իշ իւզէ-
րինտէ եագալայաճագ օլուրսա , բէք ուսթա շէյ իմիշ տէ-
յէճէյիմ . թէաթրօյա կիրմէք իշին շու պիլէթլէրինիզի ալը-
նըզ . Լաքին կէօզլիւքլէր իլէ քէնտինիզի կիլէլէյինիզ . հայտէ՛ ,
սիզէ վէրէճէյիմ էմր պու գատար տըր : Ալլահ իշինիզի լասթ
կէթիրսին :

« Սիզ տէ , Բօպէր վէ Գատէ Վէնսան , էլպիսէլէրինիզ
իւզէրինտէն պիրէր ամէլէ կէօմլէյի կիյինիպ լասթ կէլէ եիւ-
րիւյիւնիւզ , վէ ֆագաթ քէլէբիր տիւքքեանլարըն էօնիւնտէ
տուրմագսըղըն կէշմէյինիզ : Պու կիպի տիւքքեանլարը աշմագ
իշին լազըմօ օլան ալէթլէր շղնլար տըր . հայտէ՛ , սիզի կէօ-
րէյիմ , ալտէթինիզտէ էյի հալատիսլէր կէթիրինիզ :

« Զօթլէր (2) Օրէրա թէաթրօսընտան արապասըղ ալ-

(1) Նըրսըղլար՝ պիր տէֆատա իքի քիշիյի պիրտէն եագալայան
բօլիս մէմուրլարընա պու լագապը վէրիրլէր :

(2) Զօրիզմի տէնիլէն խըրսըղլար՝ եօլտան կէշէն պիր քիմսէնին

տեժ հատենէրի սզմագ իւզրէ սասաթ իրիտէ իւշտէ իշէ չը-
գաճագլար տըր :

« Բէյէ Բաֆալարը (1) տախի պու կէճէ հավա ալմաղա
չըգապիլիլէր : Տէլիգա իլէ Գոգո-Տէզպրէզ՝ պուլվարլար իլէ
Թաթը մահալլէսինի տօլաշաճագլար վէ Պիոգիւի իլէ Գօրնէ-
թաթ-պիւթ տախի բազար ետրլէրինի չարգա իտէճէլէր :

« Էքի չզնուգլար իլէ Լազալին իսէ բալթօ վէ պէթքի պլ-
ճըլըզընա չըգաճագլար տըր : Փագաթ սիզէ շուրասընը թէն
պիհ իտէրիմ քի , հիլլէ խուրտա իթմէյինիզ վէ էթէտէն պէ-
րի պէյնիմիզտէ ճարի օլան տօղրուլըզ գախտէսինէ չիպլէթ ի-
տինիզ :

Գայըգճը գըլաֆէթինտէ օլան պու ատէմ՝ մէզքիւր
նութգը պիւր նէֆէստէ վէ մուխթասար պիւր սէտա իլէ
իրատ իլէտիլինտէն : հազըրուն պոււնը քէմալը տըզգաթլա
իպթիմա իլլէտի : Պիզիմ պու նութգը զիքր իթմէքտէն մագ-
ասաւմըզ՝ պու հիքեայէտէ թէսատիւֆ իտիլէճէք օլան պազը
էշխասըն իսմինի պէյան իթմէքտէն իպարէթ տիւր : Մէրգոււմ
պու նութգը պիթիքինճէ , հէր քէս քէնտիսինէ իշարէթ օլու-
նան մահալլէ կիթմէյէ հազըրլանտը :

Գայըգճը իսէ՝ տէպթկեահ պաշլնտա օթուրմըշ օլան իխ-
թիլար գապընա պիւր գաշ սէօզ սէօյլէտիքտէն , վէ Վէք էյի
Բիւթէն , բէք էյի , էմրլէրին թամամըլլա իճրա օլունահագ
տըր » ճէվապընը ալտըգտան սօնրա , օրատան մուֆարադաթ
իլլէտի :

Պաթէհու իխթիլար գատըն քէնտի ճարիլէլէրինէ տէօ-
նէրէք :

պօյննա պիւր իր աթտըգտան սօնրա , ումուզլարընա ալըրլար , վէ
արգատաշլարընտան պիրի տախի մէրգոււմն իւզէրինտէքի՝ էշնայը
սօյմագլար մէշղուլ օլուր :

Էքօթրիյա գուգու պուլտըղը իւզրէ , շայէ հէրիֆէ քօլէճէք օ-
լուրսա , չօրիգնիլէր՝ էօրիւնիւն նաշընը չայա , տէնիզէ վէ եա սաիր
պիւր մահալլէ աթարլար :

(1) Բիլիզ Թուֆաթընը՝ սօգադտա վէ եա ճատտէ պիւր մահալտէ
քէնտիսինտէն պիլսապէր օլարագ տիւլմիւշ օլան սէրիսօշլարը սօյան
խըրսըզլարա ըթլագ օլունուր :

— Հայտէ՛, բերիճւերիմ, հեր քէս քէնտի եերինէ կիթսին. պու կէճէքի ավճըլըգ եաղլը օլանագ տըր. — տէտի.

Գատընլար ետթմաղա կիթտիւեր, վէ գարիինի քիրամը իտխալ իթմիշ օլտըղըմըղ սալատա, կէճ իշէ չըգանագ օլան եշխատտան պաշգա քիմսէ գալմաղը.

Տիւքքեանըն սահիպէսի իսէ օթուրտըղը եերտէն գաղգմատը, վէ էօնիւնտէքի ապսէնթ շիշէպինտէն, արա արա իշմէքստէ տէվամ կէօսթէրտի, Տիւքքեանըն տիկէր գրամընտան իշիտիւէն վէլվէլէր իլսթիյար գատընը րահաթսըղ իթմէմէքտէ ետի. գիրա մէրդումէ միւշթէրիւէրինին, շամսթ ալարընսա ուգթուն միւտտէթտէն պէրու արշամըշ ըտը.

Չէհմէսի Ֆէնա պիր թապիտթա մալլա օլտըղընը Վէօսթէրէն Տէլիգա, գօճա գաղքնըն Ռիւբէն նամընը վերտիլի գալըգընըն մուֆարագաթընտան սօնրա, Գօգօ-Տէղպըէզ նամընտաքի արգաաաշըյէա պէր վէճհի ամի գօնուշմաղա պաշատը.

— Պագսան ա՛, եահո՛ւ, Ռիւբէն նէ՛ ճէսարէթլէ պիղի խըրաղըլըղա կէօնտէրիյօր. պիղ քէնտիսինին ուշաղը մըյըղ. Էկիտին տիւքքեանլարը, օթալարը գըրըն, հէրիֆլէրի էօլտիւրիւն, լէշլէրինի շայա ամըն, ֆագաթ պուրաղա ճոնշ (բարա), Թէյէֆէ (զուսթ), վէլհասըլ հեր տիւրիւ եկաքտէ հաֆֆի պահատա աղըր շէյլէր կէթիրին. պէն պունլարը սաթըղ քէնտիմ իլին իքի բայ ալըգօյտըղտան սօնրա, իսթ եանընթաա սիղէ վերէճէյիմ, տէմէյէ նէ՛ հագգը վարաղը.

Տէլիգայը տինլէմիշ օլանլար հէր պիր պըղը.

— Էվլէթ, Էվլէթ, հիշ պիր հագգը եօգ տըր. — տէտիւէք.

Տէլիգա սէօղիւնէ տէվամ իտէրէք.

— Լաքին հէքսի պունտան իպարէթ տէյիլ տիր, ֆիլ հագըգա պիղէ տիլլէրիյլէ եարտըմ իտէնլէրէտէ բայ վերմէք մուգթէգարի հագգանիյեթ տիր. չունքի պունլար պիղէ տաիմա եաղլը քէլէքիլլէր կէօսթէրիյօրլար. Լաքին պիղիմ պունա իհթիյաճըմըզ վա՛ր մը տըր. ասլա՛. պիղ հալիմիղէ կէօրէ հեր

Թարափը առաջարագ քենտիմիղէ լազըմ՝ օլան շէյլէրի պու-
լապիլիլիզ. - տէտի :

Պուռն իւզէրինէ Մօվէ-հէօ լազապընը աւմըշ օլան խըր-
սըզ սէօզէ գարըշարագ .

— Էվվէթ, Տէլիգանըն հագգը վար տըր : Պու առաջար
էֆէնտիլիք Թաւլասընլար տէյի մի , պիզ քենտիմիզի քիւրէք
ճէզասընա մահքիւմ օլմագ Թէհիքէսինէ տիւշիւրիւյօրըզ . պու
կիպի առաւարըն մէնֆաթը իշին պէօյլէ Թէհիքէլի իշլէրէ
կիրիյմէք առէթա պուտալալըզ տըր . չունքի պսնլար սօ-
գագատա պիզէ Թէսաաթիւֆ իթտիքլէրինտէ , նագարը հագա-
րէթլէ պագարլար , վէ քենտիլէրինէ պիր աշնալըզ կէօթէր-
սէն : Աֆֆ իտէրսինիզ , էֆէնտիմ , սիզի Թանըյաւմայօրըմ
աէրլէր , էկէր սիլաէ պէնիմ կիպի ճէօարէթի օլապըտընըզ ,
պէօյլէ պօշ հէրիֆլէրէ էհէմիյեթ վէրմէզ իտինիզ : Պուռ-
տան պէօյլէ պու կիպի գօրգագլար իշին հայաթըմըզ Թէհ-
լիքէյէ գօյմամալըզ . - տէտի :

Հէնուզ սէօզէ գարըշմըշ օլմայան խըրսըզլարտան պիրի ,
պուռլարաթիթ ապէն .

— Գօրգագ մը , գօրգագ մը , ինլարըն խըրսըզլըզ իթ-
աթլէրինի կէօրմիւշ օլապըտընըզ , պէօյլէ պօշ լազըրտըլար
իթմէզ իտինիզ . գօրգագ հա , եագայը էլէ վէրմէքսէն իսէ
գարըշլարընա չըգան հէրիֆի ախրէթէ եօլնու իթմէյի Թէրէհ
իսէն պու ճէսուր առաւարագ գօրգագ հա . . . լաքին պուրա-
տա պուլընմաաթըզլարը վագթ քենտիլէրինի ֆասլ իթմէք մա-
րիֆէթ տէյիլ . մարիֆէթ՝ պուրատա պուլընտըզլարը դէման
պու սէօզլէրի սէօյլէմէլի տիր :

Տէլիգա . - Հիտտէթ ինիզտէն չաթլամագ իսթէրսէնիզ վէր-
նիէ-լէ-պա-պլէօյիւ տինլէյինիզ : Պագսան ա՛ , տօսթում՝ մա-
տամ քի Րիւքէնի վէօ հայտուտ արգատաշընը Թէսահուպ
իթմէք իսթիյօրսըն , քենտիլէրինին հիսապընա իշ կէօրէպի-
լիրսին :

Մօվէ-հէօ . - Շու նութգլարընըզլա պէնի Թէրլէտիյօր-
սընըզ . պու առէմլէրտէն եագայը սըյըրմագ կիւճ օլտըղընը
պիլմէյօրմըսընըզ . էկէր պանա եարտըմ իտէրսէնիզ , պէն

ծնւորն հիսապընը չար չարուգ թէմիզէմէյի տերէօհտէ ի-
տերիմ:

Գօգօ-Տէզպրէզ. - Սէօյլէտիյինիզ սէօզլէր խալիսանէ ի-
սէ, սիզէ կիւզէլ պիր նասիհաթ վերմէք իսթէրիմ:

Հէբ պիր աղըզ. - Սէօյլէ պագալըմ, պու նասիհաթ նէ-
իմիշ:

Գօգօ-Տէզպրէզ. - Եկէր հերինիզ տէ միթթեֆիզ իսէ-
նիզ, թէհլիքէտիզ պիր իըրսըզլըզ իճրա օլունապիլիր, էվվէ-
լա պու իքի շախաշն արգասը սըրա կիթմէլի, ներէտէ օթուր-
տըզլարընը տնլամալը, վէ կէճ վագթա գատար կիզլի պիր
մահալտէ սագլանտըգտան սօնրա, իրթէսի կիւնիւ, անպա-
հըն սաաթ ալթըընտա խանէլէրինին գարուսընա կիտէրէք
տըշարը չըգմալարընա պէքլէմէլի, վէ ֆըրսաթ զուհուր ի-
տէր իթմէզ, պունլարը էօլտիւրմէլի վէ սօնրա տա խանէլէ-
րինէ կիրմէլի:

Հէբ պիր աղըզ. - Պրավօ, պրավօ:

Տէլիգա. - Պու իքի Ռիւքէնին էօլմէսինի իսթէյէնլէր էլ-
լէրինի եօգարը գալտըրսընլար:

Պու իրթար իւզէրինէ, Վէրնիէ-լէ-պա-պլէօտէն մատտա
հէր քէս էլլէրինի եօգարը գալտըրտը. լաքին Վէրնիէնին ու-
մուճըն արզուսընա մուխալէֆէթ իթմէսի սէպէպիյլէ շիտտէթ-
լի պիր ֆուրթունա տըր պաշլատը. մէրգում պու հայտուտ-
լարա խիթապէն:

— Արգատաշարընըզը սօյմագ իշին էօլտիւրմէք իսթէ-
յօրսընըզ հա. . . սիզէ էֆէնտիլիք թասլայօրլար տէյօրսը-
նըզ, տէյիլ մի. Եկէր պու իշինիզէ կէլմէյօրսա, քէնաի պա-
շընըզա իշ կէօրիւնիւզ. սիզէ հէր կիւն կիւզէլ կիւզէլ խըր-
սըզլըզ տէրսլէրի վերէն ատամլարը էօլտիւրմէք նանքէօրլիւք
տէյիլ մի ուիր. մա մաֆիհ էֆքերարընըզը պաշա չըգարաւմա-
յաճագսընըզ. պէն իշի Ռիւքէնէ խապեր վերէճէյիմ:

Գօգօ-Տէզպրէզ. - Սանա վագթ պրագաճագ օլուրսագ,
իսթէտիյինի եաբապիլիրսին:

Պու միւճատէլէնին ճէրէյանը էսնասընտա բէք յօգ չի-
շէլէր պօշանմըշ, վէ հէր քէսին գաֆասը ֆէվզ էլ ատէ տիւ-

մանկանմը՝ զլարդընտան , Վերնիե-լե-պա-պլեօնիւն մութաբե-
ֆէթի ումումըն հիտտէթինի թահրիք իյլէտի :

Տէլիգա . - Խալլ , իշի Ռիւբէնէ խապէր վերմէնէ մէյ-
տան պըրտգմայաճաղը . անի չուրաւա քեօրէք կիպի կէպէր-
թէճէյիզ . - տէտի :

Մօվէ-կէօ . - Էվվէթ , քեօրէք կիպի կէպէրթէճէյիզ . -
տէյու թէքաւրլատը :

Վերնիե-լե-պա-պլէօ պու կիպի թէհտիտտթումն գօր-
գաճադ առեմ տէյի իտի իսէտէ , մէյխանէտէ պօւրնան
պիլ ճիւպէ խըրսըզլար՝ Տէլիգանըն , Մօվէ-կէօմիւնվէ Գօր-
Տէգաթէզին . Խահրէթէյլէ քենտի խաքէյլինէ հիւճիւնն առա-
րանարգլարնան . շարապըն թէէտիթէյլէ տիվանէյլէ տէօն-
միւշ զլան օն գաւաթ . միւսէլլահ հայտաւա գապըր գօյմադ
գապիլ օլմայաճաղընը անլատը , վէ պինտէն ալէյհ տիք-
քեանըն գաբուսընա գատար կէրիլէտիքտէն վէ գաբույը ա-
լէլ անէլէ աշտըգտան սօնլա , Պոյաճըլար սօգաղընա ֆըր-
լայըպ քէնտիսինի գօրթիարտը :

Խըրսըզլար՝ պիւթիւն խալզը պաշարընա թօքայաճադ-
լարընը պիւտիթէրի ճիհէթլէ . սօգադ օրթասընաւա գալիլայա
թութըլմադ իսթէմէտիքլէրինտէն , Վերնիե-լե-պա-պլէօնիւն
պրոգաթը սըրա կիթ մէյի խաթըրլարընտան պիլէ կէչիթմէտի-
լէր . Լաթին Վերնիէ պունլարըն քենտիսինի հէր հալտէ գօ-
վալայաճադլարը զանընա զահիպ օլտըղընաւա , օ տէրէճէ
պիւրթլա գօյմադա պաշլատը քի , Տապպաղխանէ սօգաղըն-
տան կէչտիլի սըրաւա գաբըսընա չըգան իքի գաւտընը ետրէ
եաթըրտը :

Պիչսթէ գաւաթնլար պու Նալէհզուհուր վագըրաւան ֆէվզ-
էլ առէ գօրգարադ , վէ պտըլաճադ քառաթէյլէ կէլէրէք ա-
ճը աճը հալգըրմադա վէ իմաադ տիլէմէյէ պաշարըլար .
լաթին առէթա գարանլըզ օլան պու թէնհա սօգադ տէրու-
նիլտէ տէրին պիւր սիւթիւթ . հիւքմֆէրմա պօւրընը յօրտը ,
Նիհայէթ գատընլարտան պիրի եէրաէն գալգմաղտ մալաֆ-
ֆադ օլարադ , լէֆիդէսինի տէ գալտըրմադ խաքէ զլանճա
ղալրէթինի սարֆիլէտի իսէտէ , իգտամաթը վագըրապը սէ-

մերեւիդ գաւտը . պայքը ճանաչուն հըսս իմ մէքտէ օլան եւր-
տեքի գատուն իսէ նիյազքեարանէ պիր սէտաա իլէ .

— Բէճա իտէրիմ , սէվկիլի Լօր , պուրայա էն ետգըն օ-
լան պիր գաբույը չալ տա պտամ չաղըր , պուրպտա պիր ազ
տահա գալաճագ օլուրպտմ , էօլէճէյիմ . — տէտի :

Լօր , նէ եարաճաղընը շաշըրարագ , քէնտիլէրինի կէ-
թիրմիշ օլան արապայը պուլմագ իւղրէ Էվլէլի Էթթէ սօգա-
ղըն նիհայէթինէ պօղըու գօշտու . Լաքին արտոգա քէնպըր սիւ-
րաթլա եօլընա տէվամ իթմիշ օրտըղընտան , հիշ պիր շէյ
հէօրէմէտի , վէ եիլնէ ըէֆիդէսինին Էանընա պօլտէթ իթմէյէ
մէճպուր օլտու . պիշարէ գատուն հըսս իթտիլի աղըր վէ գօր-
գուտան հէօնքիւր հէօնքիւր պղլամագ տա ըտը Լօր , էթրա-
ֆընա պաղընարագ , քէնտիլէրինի տէվիրմիշ օլան հէրիֆին
չըգմըշ օլտըղը խանէ տէրուինտէ խաֆիֆ պիր ըշըգ կէօրտիւ ,
վէ տէրագապ օ թարաֆա սէյիրթէրէք եոււրուղըլա պիր
գաշ տէֆա գաբույը վուրտու ըտա տա , հիշ պիր ճէվկապ ա-
լամաար : պուլըն իւղէրինէ սապը ու թէհալմիլիլ թիւքէնէ-
րէք , եէրտէն իրիճէ պիր թաշ ալըպ թէքրար թէքրար գա-
բույը վուրմաղա պաշլատը . օ գէման իշէրիտէն գապա վէ
պօղըուգ պիր սէտա .

— Գու վագթ գաբույը քիմ չալըյօր . . . քիմ իսթի-
յօրընար . — տէյու սօրթու :

Լօր նիյազքեարանէ վէ թիթրէք պիր սէտաա իլէ .

— Ալլան աշղընա օլտուն , սօգագ օրթատընտա տիւշիւպ
Էարալանմըշ օլան պիր գատընա իմպաա իտինիդ . — տէտի :

Գաբու աշղտը , վէ զաթէն մալիւմիւմիւղ օլան մէյիա .
հէճի գապըն վուհուր իթտի : Էլիլնաէ գանտիլ կէպի պիր շէյ
թուլթմիշ օլուպ , պուլըն թիթրէք զըյատը սէօնմէյէ Էպգըն
աւըղընը կէօլթէրմէքտէ խալ : Հէր շէյէ լիլգա վէ մուվա-
ֆաթաթ կէօնթէրտիլի ճիհէթլէ միւշթէրիլէր թարաֆընտան
վալիտէ Սան-Րֆիւ (ըէտա իթմէք պիլմէք) Լապպաթըր ալ-
մըշ օլան մէյիսանէճի գատըն պու տիւպէր շէհրէթ գօղը
կէօրուհնէ , հէմ թէաճճիւպի վէ հէմտէ թէվէճճիւհէ տէ-
Լալէթ իտէր պիր հարէքթթտէ պուլընար :

Լօր պու գատընըն պայաղը վէ չիրքին չէհրէսինի կէօրիւր կէօրմէզ օրատան գաչմագ իսթէտի իսէ տէ , ըէֆիգէսինին մոււվէնէթէ միւհթան օլաղընը տէրխաթըր իտինճէ , հըսս իթտիյի նէֆրէթ վէ իսթիքրահը սէթրէ մէճպուր օլտու : Վալիտէ Սան-Րըֆիւ գապա սէտաղըյլա քէլամա պիլ իպթիտար :

— Գահս իթտիյինիզ գատըն նէթարաֆտա տըր , գըղըմ , քէնտիսինի գուվվէթլէնտիրմէք իւզրէ էլիմուն կէչէն ղոյրէթի տիրիզ իթմէմ . սիզին կիպի կիւզէլ կէնճէրէ ֆաիտէլի օլապիտիյիմտէն տօլայը քէնտիմի պաիթիյար աւտս իտէրիմ , - տէտի :

Գատէհու , պիր չիչէ ալըպ պիր գատէհ տէրունինէ պղաճըզ ըազը աօլտուրտը , վէ տիկէր էլինէ տէ գանտիթիթթիթիթտըգտան սօնրա :

— Շիմտի օ գատընըն եանընա կիտէլիմ . - տէտի :

Լօր՝ մէյխանէճի գատընը ըէֆիգէսինին նէզտինէ կէթիւրտիւ : Պիչարէ գատըն՝ քիւրքիւնէ պիւրիւնմիւշ օլաղը հալտէ , քէմալը թէսլիմիյէթլէ իմտատա պէքլէյօրտը :

Իթթիյար գատըն՝ գօնթէս լիւսի տը նէօվիլին եանընա վասըլ օլընճա , էլինտէքի գանտիլի պիր թաշ իւզէրինէ գօյտու վէ պատէհու կէթիւրմիւշ օլաղը ըազըյը գօնթէսէ ուղաթտը ըսա տա , գօնթէս իչկի գատէհինի էլիլէ իթէրէք :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ , մատամ , թէչէքքիւր իտէրիմ , հիչ պիր շէյէ իսթիյաճըմ եօզ տըր . եալընըզ արապամը պուլմագ իւզրէ պանա մոււվէնէթ իտինիզ . - տէտի :

Վալիտէ Սան-Րըֆիւ գատէհտէքի ըազըյը պիր եուտուման իչէրէք , գատէհի տէ բրօսթէլասընըն ճէպիկէ գօյտըգտան սօնրա :

— Ս հալտէ աղաճըզ տիւքքեանըմա պույուրընըզ . օրատա սօգապտան տահա ղիյատէ ըահաթ իտէրսինիզ . - տէտի :

Լօր իլէ վալիտէ Սան-Րըֆիւ գօնթէսի գալաըրտըգ , տիւքքեանա կիրտիրտիլէր , իսֆիֆ պիր ըըզ պու տիւքքեանը թէնվիր իթմէքտէ իտի : Վալիտէ Սան-Րըֆիւ էլլինտէքի գանտիլի պէօլմէ իւզէրինտէ իաստէթէն աչըլմըշ օլան պիր

հիւճրէյէ վազ իթտիքտէն սօնրա , գօնթէսին չէհրէսինի քէմալը տըգդաթլա մուայէնէ իտէրէք քէնտի քէնտինէ .

— Տօղրուսը կիւղէլ . . . հէմ պէնիմ պիշարէ նիշօնըմ տան տահա կիւղէլ : Հէլէ քիւբէլէրինէ , կէրտանլըղընա վէ սըրթընտաքի մանթօյա հիշ տէյէճէք եօգ . . . պախթը ետվէր կիթմիշ տէ խըրսըղլարըն էլինէ տիւշմէմիշ . եօգսա քէնտիսինի սօյուլմըշ գաղա չէվիւրէճէքլէր իտի . լաքին խայընլար հիշ պիր չէյ եաբամայաճաղար տըր . - տէտի :

Գօնթէս ազաճըգ քէնտիսինի պուլտըղընտան , այաղա գալգտը . լաքին վալիտէ Սան-Ռեֆիւ պուշա միւմանաթ իտէրէք .

— Գըմըլտանմայընըղ , մատամ , սօնրա ֆէնա իտէրսինիպ պուրտսը՝ քիլիսէնին պաշ բաբաղընըն խանէսինտէն տահա էմ նիյէթլի տիր . պէն վէ լէֆիդէնիպ կիտիպ արապաճընըղք պուլուր , վէ պատէհու սիզի արապանըղա նազլ իտէլիզ : Գօրգմայընըղ , եիւրէյինիպ լահաթ օլտուն իշին տիւքքեռնը տա գաբայաճաղըմ . - տէտի :

Վալիտէ Սան-Ռեֆիւ տիւքքեռնը իքիյէ այըրան պէօլմէնին թաթթասընա եաւաշճա վուրտըգտան վէ պու սուրէթլէ սիւքիւթ իթմէլէրինի խըրսըղլարա անլաթտըգտան սօնրա , Լօր իլէ պիրիքտէ տըշարը չըգտը :

Լիւսի եայընըղ գալտը վէ պիր գաշ տաղըգա գատար քէմալը թէսիմիլէթլէ պէքլէտի : Լաքին եիւրէյի լահաթ տէյիլ իտի : Պիշարէ գատըն թարիֆի նազապիլ պիր տէհշէթ հրաօ իտիյօլ , վէ էթրաֆընտա պուլընան էշեանըն սէֆիլանէ կէօրիւնիւշիւ՝ պու տէհշէթի պիր գաթ տահա թէգիւպ իյլէյօր ըտը :

Նակէհան , պէօլմէնին տիկէր թարաֆընտաքի սալատան պիր թագըմ սէտալարըն գարքըղ շամաթասը գուլաղընա վապըլ օլտու : Պիշարէ գատըն օլանճա գուվիլէթլինի թօրլա . յարագ պէօլմէնին եանընա եազլաշտը , վէ պատէհու մէյ . խանէճի գաթընըն քէնտիսինի օթուրթմըշ օլտըղը տէսթկեանըն արգասընա կիրէրէք վէ սօլուղընը տախի թութարագ : քէմալը հէյէճան իլէ տինէմէյէ պաշլատը . . . :

Պէօլմէնին արգասընտա պուլննան խըրսըզլար շայէթ եավաշ պիր սէտա իլէ գօնուշտըզլարընտան, Լիւսի պու սէօզլէրին եալընըզ պիր իքիսինի անլափագտա ըտը. զիրա պու սէօզլէր քէնտիսինճէ մէճհուլ պիր թազըմ զարիպ դա. ըրպ քէլիմէլէր, շաբըրնճա թապիրլէր վէ մէքրուհ քիւֆիւր. լէրլէ գաղըլըզ պիր լիտան իլէ թէտթի օլունմագտա ըտը:

Լիւսի, պիր գաթ տահա տիւչալը տէհչէթ օլարազ, պու. լընտըզ վազիյէթին վէխամէթինի անլատը. Հէր տագըզա, տիկէր օտատա պուլըննան էշխասըն բէնչէի գուլմընա գուր. պան կիտէճէյինի զանն իթմէքտէ իտի. Նակէհան պէօլմէ. իւզէրինտէքի գարու ալըլտը. Լիւսի սաիգաի տէհչէթլէ թիթ. բէմէյէ պաշլատը ըսա տա. պուլընտըզը եէրտէ գըմըլտա. մաքսըզըն տուրտու. հէրիֆին պիրի օտայա կիրտի վէ էլին. տէքթիթիւթիւն չուպուզընը հիւճրէտէքի գանտիլաէն եագա. ըազ, պէօլմէնին տիկէր թարաֆընտա գալմըշ օլան պիր խըր. սըզա խիթապէն:

— Տինիմ հագգը իչին, էկէր օ գատըն պանա աճը. Լա. գըրտը իտէճէք օլուրաա, քէլլէսինի էնտիլէճէյիմ. — տէտի:

Լիւսի՝ պու սէօզլէրին մանասընը պիր էյիճէ անլայափա. տը բաա աա, հէրիֆին սուրէթի իֆատէսինտէն պու սէօզլէր. թահթընտա տէհչէթլի պիր թէհտիտ պուլընտըզընը քէշֆ ի. լէ. ճիւզի պիր հարէքէթտէ պուլընտը. Մէրգուլմ կիւյա պիր սէս իշիթմիշ կիպի պաշընը տէսթկեահա տօղրու չէվիլտի. վէ. էլինտէքի թիւթիւն չուպուզընը եագըպ եէրէ աթմըշ օլաղը. քեաղըտընը ըչըզը Լիւսինին պուլընտըզը մահալի ճիւզիճէ թէն. վիլ. իթալիյինտէն, մէրգուլմ տէսթկեահըն տիպինտէ բիս պիր գանաւիլա պէզինէ սարըլմըշ պիր տէլիգանլընըն նաշընը խա. յալ մայալ կէօթտիւ. հէրիֆ պիր տագըզաճըզ տուրտըզտան սօնրա, տիկէր սալայա կիրէրէք:

— Տէ պագալըմ, պանա պիր գատէհ ըագը վէր. — տէտի:

Լիւսինին վիւճուտինի սօղուգ պիր թէր գաբլաաը, վէ տափաբլաբընտաքի պիւթիւն գանը պէյնինէ հիւճիւմ իթտի. ֆագաթ պէօլլէ թէհիլքէլի պիր վազիյէթտէ պիլէ ճէսարէթի

էլտէն պըրագմայարագ, քէնտխինի թու թտու, Մամաֆիհ, տագըգա պէ տագըգա, քէնտխինին մահլ, օլաճաղընը զանն իթմէքտէ, հէր պիր սանիյէ քէնտխինէ ասըլարագատար ուզուն կէօրիւնմէքտէ վէ պին տիւրիւ տէհշէթի թասվէքլէր խոյայը Եօնիւնտէ թէճէսսիւմ իթմէքտէ իտի:

Քէնտխինի օրատա գարաթմագտան մագստարադը նէ իտի, Բէֆիգէսինի նիշուն ալըպ կէօթիւրմիւլէր իտի, Պէլքի տէ քէնտխինի սօյաճագլար վէ Եօլաիւրէճէքլէր իտի, Նիհաս յէթ պիշարէնին տէհշէթի օ տէրէճէյէ վարար քի, իմտատ թալէպ իթմէք իւզրէ հայգըրմադա տավրանմը իքէն, պիր անաթիմար սէտասը իշիթ տի, պունըն իւզէրինէ ազաճըք ճէ սարէթ աղարագ, կէլէնլէրին Բէֆիգէսի իւլէ ինթիյար գատըն օլուպ օլմատըղընը անլամագ իւզրէ պաշընը կօգարը գալ տըրար, վէ պիր ֆէնէրին զայըֆ ըշըդըյա գաբու էշիյինտէ պիր ատէմ ռուրաղընը կէօրիւ, պու ատէմ վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն Բիւրէն նամընը վէրաիյի խըրսըղ օլուպ սաղ էլ լինի քիւտին իշինտէ գալան անաթիմարա տայաթմը, վէ սօլ էշինտէ տէ գայըգ ճըլաղըն էքսէրիյա գուլլանըղդարը պիր նէվ իբ սարղըսը թուլթմը օլաղը հալտէ տիկէր պիր քիմ-սէնին վիւրուտինէ պէքլէյօրմը կիպի հարէքթիւղ տուրմագտա ըտը:

Նիհայէթ պիր չօգ սէտալար վէ պիր արապանըն կիւրիւլթիւսիւ Լիւսինին ճէսարէթինի ազաճըք թագվիյէ իթտիւլէր, պունըն իւզէրինէ զայը ինթիյարի պիր հարէքթի իճրա իլլէտի իսէ տէ, պու հարէքթի գաբու էշիյինտէ ռուրան ատէմին նագարը արգգաթընը ճէլպ կլէտի, հէրիֆ պէրիյէ տէօնտիւ վէ կէօղլէրի Լիւսինին պուլընտըղը մահալէ աթֆ օլունտը, գօնթէսին էլպիսէսինին պէյաղըղը վէ գարանլըգ տա բարալան էլմաղարընը շաշասը օրատա պիրիսի պու պուլընտըղընը իֆհամ իթմէքտէ իտի, Բիւրէն տէրուգապ Լիւսիյէ Եագլաշը, վէ անը իքի էլինտէն թուլթարագ:

— Տինիմ հագղը իշին, պուրատա պէօյլէ պիր մէլէյէ թէսատիւֆ իտէճէյիմ աղա մէմուլ իթմէյօրտում վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն խանէսինտէ պէօյլէ քիպար պէմինէ մէնսուպ:

պիր գառնն կէօրմէք եէնի պիր շէյ տիր : Գօրգմայընըզ, կիւ-
ղէլ մատամ, սիզ մէվգըտա պուլընան պիր գառնիս կէօսթէ-
րիւմէք ըազըմ կէլէն մուամէլէյի բէք ալէա պիլիրիզ . սիզին
իլէ քէմալը իհթիրամ վէ նէզաքէթլէ տավրանըլաճագ տըր :

Լիւսի . - Ալլահ աշգընա օլսուն , պըրագընըղ տա շուրա-
տան տըշարը չըգայըմ , ըէճա իտէրիմ :

— Էվվէթ , չըգաճագսըն , կիւղէլ մէլէք , լաքին չըգ-
մաղտան էվվէլ եէր հագգընը թէնտիյէ իթմէլիսին հայտէ
պագայըմ , գուճագլա պէնի :

Պու սէօղիւ միւթէագըպ , Ռիւբէն վահշիյանէ պիր սու-
րէթտէ Լիւսիյի պէլինտէն թուլթտու : Պիշարէ գառն քէսկին
պիր նիտա սալը վէրտի . պունըն իւզէրինէ պէօլմէտէքի գա-
բու աշըլարագ , տիւքքեան պիր տագըգա զարֆընտա պիր
թագըմ պէտիհրէ ատէմլէրլէ տօլտու . հաթթա պունլար-
տան պիրի՝ էլինտէ պիր մօմ թուլթմըլ օլտըղը հալտէ , Լիւ-
սիյէ եագլաշտը վէ մէրգուլմէնին կէրտանլըղընը գաբմագ իւզ-
րէ էլինի անա տօղրու ուզաթտը ըսա տա , Ռիւբէն հէրիֆի
պիրտէն պիրէ կէրի իթտի , վէ թավր ու լիսանընը պիրտէն
պիրէ տէյիշտիրէրէք , Լիւսիյէ իթթապէն :

— Աֆվ իտէրսինիզ , մատամ , լաքին սիզ մէվգըտա պիր
գառնն պու վագթ նէ՝ թէսատիւֆ իլէ պէօլէ պիր մահալտէ
պուլունըյօր . - տէտի :

Լիւսի ճէվապ վէրմէյէ մէյտան պուլամատը , Պու արա-
լըգ , Լօր իլէ վալիտէ Սան-Րըֆիւ՝ հայգըրըլ սէտալարընը ա-
լըպ կէլմիշ օլան պիր խայլը ատէմլէրլէ պիրլիքտէ մէյիսանէ-
յէ կիրտիլէլ . պունլարտան պիրի Ռիւբէնի թուլթմագ իւզրէ
իւզէրինէ հիւճիւմ իյլէտի իսէ տէ , խապիսի մէրգում ֆէվգ-
էլ ատէ գուլվէթ վէ ճէսարէթէ մալիք օլտըղընտան , պիր
հարէքէթի շէտիտէ իճրասըյլա քէնտիսինի խասմինն էլինտէն
գուլթարտը , վէ հէրիֆ իսէ պու հարէքէթի շէտիտէնին թէն-
սիրիլլէ մէյիսանէ տէսթ կեահընըն իւզէրինէ տիւշտիւ . պու
սատէմէ օ՝ գատար շիտտէթլէ վուգու պուլմըլ ըտը քի , տէսթ-
կեահ իւզէրինտէքի պիւթիւն գատէհլէր , շիշէլէր վէ թէնէքէ
էօլլէքլէր տէհշէթլի պիր շամաթա իլէ եէրէ տէվրիլտիլէր :

Պու սըրառա տա վալիտէ Սան-Րըֆիւ տէվրիյէ գօլընըն ա-
յազ սէտասընը իշիթտիյինտէն, խըրաղզլարա խիթապէն .

— Զարուգ իշերի կիրին, տէվրիյէ գօլու կէլիյօր . -
տէտի :

Րիւբէն իւէ տիկէր խըրաղզլար պիր սանիյէ զարֆընտա
նապէտիտ օլտըլար, վէ տէվրիյէ գօլու կէլտիյինտէ, տիւք-
քեան տէրունիտէ բաթըրտըյը իշիթիպ կէլմիշ օլան էհի
մէրագտան պաշգա հիշ քեմնէյի պուլամատը :

Լիւսի տիւքքեանտա բէյտա օլան գարըշըգլըգտան պիլ
խաթիֆատէ, Լօրըն մուսվէնէթ վէ տէլալէթիլէ օրատան տը-
շարը չըգմըշ վէ քէնտիւլէրինի կէթիրմիշ օլան ալապայա ըա-
քիպ օլմըշ բար, Լաքին քէսէսինի վալիտէ Սան-Րըֆիւյէ վէ-
րէրէք, մէյթանէճի գտտընըն դարիպ վէ թէհիքէյի միւսա-
ֆերբէրվէրիլինի պու սուրէթլէ մազհարը միւքեաֆամ իյլէտի :

Պու մէնզարէնին ճէրէյանընտան եարըմ սապթ ոօնրա,
Լիւսի իւէ Լօր քէնտի խանէլէրինէ վասըլ օլտըլար :

3

ՔԻՊԱՐ ԽԸՐԱԶԼԱՐ

Քիպու Խըրաղզլար Խէյնիլէ պիր նէվ մէշհուր խըրաղզլար շիր-
քէթի տիր քի, անա ազա օլանյար՝ ճէմիյեթի պէշէրիյե ա-
րասընտա իճրա իթտիքլէրի մուհարէպէտէ, պիր պիրինէ տաի-
մա ասարըֆէտաքեարի վէ էհիլիլէթ կէօթէրիքլէր . պուլար
միւստէթի մէտիտէպէն պերու խըրաղզլըգ սէնապթընը քէ-
մարը մուվաֆադիլէթլէ իճրա իտէրլէր . պու ճէմիյեթի տէն
օլան պիր խըրաղզլ էհէմիլիլէթի օլմայան շէյլէրի պաշգալարը
վասըլթասըլլա չալտըրըր ամմա, պիղզաթ քէնտիսի չալմազ .

զիրա քէնտիսի իգթիտար վէ էհլիյէթ տահապընտան օլտըղընտան , հայսիյեթի զաթիյէսինի թէհլիքէյէ տիւշիւրիւր տէյոու գօրգար . քէնտիսի եալընըզ պէօիւք իշէրէ կիրիշիր , վէ ու. ֆազ թէֆէք շէյլէր չալան խըրսըզլարանազարը հագարէթլէ պագար . զիրա պու կիպիլէր զաթէն քէնտի թահթը իգթիտար վէ մահքիւմիյեթիինտէ տիրլէր :

Պունտան պիր միւտտէթ էվիլէլ , պու մէշհուր խըրսըզլարըն քէնտիլէրինէ մախսուս գանուշլարը , նիզամլարը վարըտը . պու գանուշլար վէ նիզամլար հիշ պիր գանուշնամէտէ մուհարրէր օլմամազլա պէրապէր , պիզիմ իշէրիմիպի խտարէ իտէն գանուշլարըն էքսէրիսինտէն զիյատէ տըզգաթլա ինրա օլունուրլար ըտը . պու գանուշլար շիմտի լազվ օլմուշլար տըր . լաքին պու կիւն պիլէ , թէհլիքէ զէմանընտա արգտտաշլարընը էլէ վէրմէմիշ օլան մէշհուր պիր խըրսըզ մահքիւմիյեթ ալթընտա պուլընտըղ զէման , անէր թարաֆընտան եիւզ իւթիւնէ պըրագըլմազ . հապսխանէտէ , քիւրէքտէ վէ հաթթա պազէն գաթլկեհատա պիլէ մազհարը մուսա վէնէթ օլուր :

Պու ճէմիյեթտէն օլան խըրսըզլարա՝ Գօգ-Հարտի նամ գօլթուգտա , Մէզօն-Տօրէտէ , Շիգար պալօսընտա , իթաւիան թէաթրօսընըն պալգօնընտա , վէլ հասըլ հէր եէրտէ թէսատիւֆ օլունապիլիր : Պունլար հէր նէվ էլպիսէյի կիլի-նիրլէրսէ տէ , հալ ու մէվգըըն ինապ իթտիրտիլի լիպասլարը բէք կիւզէլ եագըշաըրլըլար : հէր պիր շէքլէ կիրմէյէ վէ հէր լիսանը գօնուշմազա միւսթաիտտ տիրլէր . կէրէք քիպար ճէմիյեթիին լիսանը վէ կէրէք հապսխանէ լիսանը քէնտիլէրինճէ մալիւմ տիր :

Քիպար խըրսըզլար սէնաաթլարընը սէվէրլէր վէ անտէն հասըլ օլան հէյէճանլարա մա էլ մէմուռնիյեթ գաթլանըրլար . անլէրին գապիլի ինքեար օլմայան խասասլարընտան պիրի տէ՝ հուգուզ վէ գանունա ֆէվգ էլ ատէ աշնա օլմալարը տըր . պինտէն ալէյհ ատէթա գանուննամէ էլլէրինտէ օլարադ իշէ պաշլարլար , վէ էկէր խըրսըզլըղըն պիր թարզը մախսուսը իլէ իշ կէօրմէյէ գարար վէրմիշլէրիտէ , էօյլէ պիրմէ-

հարէթէն եօլա չըգարլար քի , հիչ պիր ճէզա գօրգուսը օլմագարզըն անը իճրա իտէպիլիրէր . պու քէյֆիյէթ օ՝ գատար սահիհ տիր քի , մէհաքիմ հուզուրընա չըգմըչ օլան պու գապիլ խըրսըզլարըն թէվգիֆի՝ մահզա մէմուլըն ղայրը ահվալ վէ եա ղամմաղլըզլար սայէսինտէ վուգու պուլմըչ տըրր . Պու խըրսըզլար արասընտա բէք չօգ ճիւզի ֆարգլար վար տըր . պու ֆարգը անլամագ իչուն մէգքիւր ճէմիյեթի իքիյէ այըրմալըզ . պիրի Բարիս խըրսըզլարը վէ տիկէրի տէ վիւայէթ խըրսըզլարը տըր . Բարիս խըրսըզլարը **ԳԵՐԳԵՐԷ** (ճէպ խըրսըզլըր) վէ Բ-ի Բ-ֆ-Է (1) կիպի մահզա մէհարէթ վէ տըգգաթլա իճրա օլունապիլէն խըրսըզլըզլարտա պուլունըրլար . վիւայէթ խըրսըզլարը իսէ՝ մէհարէթճէ անլէրտէն նօգսան օլտըզլարը հայտէ , ճէսարէթճէ տահա ղիյատէ քիւթախ օլտըզլարընտան , **ԴԷԼԷԼԷԼԷ** (2) , **ԲԷԴԷ Բ-ԳԵՐԵՐԷ** (3) վէ **ԳԵՐԳԵՐԷ** (4) կիպի խըրսըզլըզլար իտէրլէր : Մա մաֆիհ խըրսըզլըրըն հէր նէվինէ աշնա խըրսըզլար տա պուլունապիլիր . մէսէլա , ճէմիյեթին պէօյիւքլէրի պիլա իսթիսնա հէր տիւրիւ խըրսըզլըր եաբարլար . քէնտիլէրինէ հիչ պիր չէյ միւշքիլ կէօրիւնմէզ . հիչ պիր թէհլիքէ էօնիւն . տէ իւճաթ իթմէզլէր . չօգ քէրրէ եաբտըզլարը խըրսըզլըզլարտա քէլլէլէրինի պիլէ թէհլիքէյէ գօրլար :

Շիմտի օգույանլարըմըզը Սէնթ-Օնօրէ վարըչընտա վագը կիւզէլ վէ քիւչիւք պիր գօնաղըն իչ օտասընա կիրտիրէլիմ :

(1) Տիւքքեան տախիլինտէ վէ եա խարիճինտէ սաթըյա գօնուլան էմվալ վէ էշեայը չալան խըրսըզլարա Թամօ Թուֆաճըսը ըթլպգ օլունուր :

(2) Դըսան , քէլլէթին , Թալլան , սախթէ անախթար վէ սաիրէ իէ իչ կէօրէն խըրսըզլարա պիւլպիւլճիւ տէնիլիր :

(3) Սօյմագ մաթլուպ օլան խանէյէ բէնճէրէլէրտէն , պալգօնլարտան , գաբուլարտան կիրէն վէ եա տիվարլարտան աշան խըրսըզլարա բէճիզ Թուֆաճըսը ըթլպգ օլունուր :

(4) Մէյտան վէ սաիր արապլար իւզէրինտէթի չանթալարը , հէյպլէրի , սանտըզլարը վէ սաիրէյի չալան խըրսըզլարա սըրըգ-ըր Թէսիյէ խալիր :

Պիր թագրմ, քեաղըտլար, ղաղէթալար, ըիսալէլէր վէ պիր խանէնին շաշատի թէզեինաթընը թէշքիլ իտէն պին տիւր-
լիւ ուֆագ, թէֆէք շէյլէր իլէ տօլու պիր եաղը մասասը էօ-
նիւնտէ, կիւզէլ պիր կէճէլիք էլպիսէսի կիյինմիշ պիր ատէմ
օթուրըյօր, վէ էլինտէ ալթուն գարլամալարլա միւզէյեէն
քիւլիւք պիր պաղա ճըզտան թուլմուշ օլտըղը հալտէ, պու-
նը քէմուլը տըգգաթլա կէօզտէն կէշիրիյօր ըտը:

Պիր ազ պէրիտէ տէ պահա իթտիյիմիզ ատէմտէն տահա
էպշընէս պիր շախս՝ ղայէթ մահրէմ տօսթլարա մախաուս պիր
գայտսըզլըզլա պիր գօլթուգ սանտալիէսի իւզէրինտէ եպշը-
մըշ օթուրմըշ ըտը. լաքին մէրգումըն աթվար վէ հարաքեա-
թը տգաճըրգ ֆէվգ էլ ատէ կէօրիւնէպիլիք իտի. զիտա թէ-
քեթէն թըրնաղընա գատար կիյինմիշ օլտըղը սիյահ էլպիսէ-
լէր, գըսա բանթալօնը, իրէք չօրապլարը, ուֆագ ուֆագ
ալթուն գօրչալարլա միւզէյեէն օլան ալագ գապլարը՝ մէք-
գումըն պիր խըտմէթքեար տէյիլ իսէ պիլէ, պիր մայէթ մէ-
մուլը օլտըղընը իրայէ իթմէքտէ իտի:

Եաղը մասասը էօնիւնտէ օթուրմըշ օլան ատէմ մարքի
տը Բուրրիէր նամընտա օլուպ, շուրաի տէվլէթ միւլագիմի
վէ լէժիօն տ'Օնէօն նիշանընը հաիզ իտի: Պու ատէմ օգու-
յանլարըմըզա մէճհուլ օլմայըպ, վալիտէ Սան-Րֆիւնիւն
մէյխանէօինտէ պիր թագրմ. խըրսըզլարա թալիմաթ վէրէն
Բիւրէն քէնտիսի տիր:

Պու քէյֆիյէթ օգույանլարըմըզա պէլքի տէ ղարիպ կէօ-
րիւնէճէք տիր. լաքին պունտան տահա տօղրու պիր հագը-
գաթթ օլամազ, Բիպար ալէմինտէ տախի քիւրէքտէն, հապս-
խանէտէն չըգան ատէմլէր էքսիւր տէյիլ տիր, է՛ն միւթէպէր
աալօնլարտա ատըմ պաշընա պիր աօլանտըղընէյօր, պիր խըր-
սըզա վէ հաթթա պիր գաթթիլէ թէսաաթիւֆ օլունապիլիք,
Մահքիւմ օլտըղը ճէզայո պիհագգիւն շայէսթէ օլմուշ օլան
կիւյ տը Շամպրէօյլ նամ բրանկապէնտ՝ 1815 սէնէսինտէ
Ֆրանսա հէրկէլէ տալլարընըն միւտիլի ումուսիսի վէ բօլիս
րէիսի տէյիլ մի իտի. Գոթ տը Բոնթի աը Աէնթ-Էլէն նամը
թահթընտա քէնտիսիսի ժանտարմա միրալայը նապա թիւտիր-

մէյէ մուվաֆֆադ օլմուշ օլան մէշհուր բրանկապէնտ Գօնեա-
րը քիմ խաթըրլամազ :

Իշթէ , շուրաի տէվլէթ միւլաղիմի վէ Լէթիօն տ'Օնէօն
նիշանընը համիլ օլան մարքի տը Բուրրիէր տախի՝ միւքէլլէֆ
պիր գօնաղա , խըտմէթ քեարլարա , մօտայա մուվաֆֆադ արա-
պալարա , միւքէմլէլ պարկիրլէրէ , պէօյիւք պիր իսմ վէ
մէվգըյա մալիք օլմագլա պէրտպէր , քիպար խըրսըղլար ճէ-
միյեթիին էն մէշհուր ազասընտան պիրի իտի :

Մէրգում քիւշիւք պաղա ճըղտանը հալէա էլինտէ թու-
թարազ , արգատաշընա խիթապէն :

— Սէն պունանէ՞ տէրսին . վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն մէյ
խանէսինտէ պիր գոնթէսէ , հէմտէ հագիգի պիր գոնթէսէ
թէսատիւֆ իթմէք զարիպ տէյիլ մի տիր . - տէտի :

— Հագիգի պիր գոնթէս մի . . . գապիլ տիր . Լաքին
պու գիւիւմիւն եանլըշ՝ օլմասը տա գապիլ տիր . « Բարլագ
կէօրիւնէն հէր շէյ ալթուն օլամազ » . պու էսկի տարպը
մէսէլին հագըգաթընա պիզ տախի պիրէր տէլիլ տէյիլ մի-
յիլ :

— Լաքին օ գատընը վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն մէյխանէ-
սինէ կիրմէյէ մէճպուր իտէն վազըայը սանա նագլ իթմէ-
տիմ մի :

— Պիր տիւշմէք մէսէլէսինտէն պահա իթտին , օրասը
մալիւմ . ֆագաթ , պու գոնթէսին եարը կէճէյի կէշմիշ իքէն
ճապպազխանէ սօգաղընա նիշին կէլմիշ օլտըղընը սէօյլէյէ-
պիլիլ միսին :

— Խա'յր . . . եալընըզ շունը սէօյլէյէպիլիլիմ քի պու
գատըն նամուսքեար պիր առէմին գալպինտէ պիր մուհապ-
պէթի շէտիտէ հասըլ իթմէյէ միւսթաիտտ տիր . պունտան
պաշգա , օրատա պուլընտըղըմ իսապէթ օլտու . զիրա Տէլի-
գայը ույղոնսըզ պիր իշէ կիրիշմէքտէն մէն իթտիմ . գատը-
նըն իւզէրիստէքի էլմասլարըն բարլլթըր չարգընըն կէօղլէրի-
նի գամաշտըրտը :

— Լաքին եարտըղըն շէյ բէք տէ օ գատար ազըլլըլդ
տէյիլ տիր . էկէր պու էլմասլարըն կիրանպէհա շէյլէր օլտը-

ղը սահիհ իսէ, այնպիսի պիտի քելէրիւր գալըմը շարժ տէմէք օլուր. զիրա պու կիպի քելէրիւրէր կիւն կիւնէ սէյրէքէշի-յօր . . . :

— Լաքին վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն քէնտի մէյլաւնէսինտէ գան տէօքիւլմէք իսթէմէտիյինի պիլմէյօր մըսըն. քէնտիսինին տիւքքեանընտան տահա լահաթ, տահա էմնիյէթլի պիր մահալ գօլայ գօլայ պուլամայաճաղըմը հալտէ, օնըն պու աղղուսընա գարը հարէքէթ իտէպիլի՞ր միյիզ. տաիմա իհէթիյաթլա տավրանմաղա մէճպուր տէյիլ միյիզ. պունտան պալգա, պու գօճա գարը օ կիւզէլ գոնթէսէ վուլուլմըշ. չունքի քէնտի սէօգիւնէ պազըլսա, գոնթէս թէմամըյլա քէնտի գըզընա պէնզէր իմիշ:

— Կէրչէք մի:

— Էվվէթ:

— Օ հալտէ սէն գոնթէսէ ալըգ օլմուշ օլմալը սըն. զիրա քիւշիւք նիշոնա աղ չօգ միւշապէհէթի պուլընան պիր գատընա հէր նէրէտէ թէսատիւֆ իթսէն, տէրհալ մէֆթօւնը օլուրսըն:

— Աղղիւմ Րօման, էյլէնճէլէր սէպէպիյլէ իշէրիմի հիշ պիր վազթ իհմալ իթմէմիշ օլտըղըմը բէք ալէա պիլիքսին:

— Պու գատընը թէքրար կէօրմէք նիյէթինտէ՞ մի պուլուլնըյօրսըն:

— Հա՛յ հա՛յ:

→ Փազաթ սէնի թանըյաճագ:

— Ջանն իտէրիմ:

— Հէր շէյի մէյտանա չըգարաճագ:

— Ատամ սէն տէ. . . վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն մէյլաւնէսինտէ պուլընտըղըմտան տօլայը քէնտիմի բաքա չըգարմագ իշին կիւճլիւք միւ չէքէճէյիմ զանն իտիյօրսըն. վագթըյլա է՛ն պէօյիւք զաթլար պիլէ պու կիպի մահալլէրէ կիտէրլէրիւշ. շիմտի տէ պու կիպի հալլէր չօգ տէֆա վուգու. պուլուր. Լաքին հէր շէյտէն էվվէլ քէնտի հազգըմտա պու կիւզէլ գոնթէսէ էյի պիր ֆիքը վէրմէք Լազըմ կէտիյինտէն՝ տէրուսինտէ գարթլարը պուլընան պու ճըզտանը վէ շու պի-

ներ ֆրանքլըզ իքի պանգա գաիմէսինի քէնտիսինէ կէօնտէրէ-
ճէյիմ :

Մայրի՝ Ռոման իլէ գօնուշմագլա պէրապէր , քէնտի խա-
նէտան արմասընը հավի պիր թապագա քեաղըտ իւզէրինտէ
պիր գալ սաթըր շէյ եազմըլ օլտըղընտան , մէգքիւր ճըզտա-
նը , պինէր ֆրանքլըզ իքի պանգա գաիմէսինի վէ մէթուպը
պիր բաքէթ տէրուինէ գօյտու , վէ պատէհու չանը չալտը .
զարիֆ պիր էլպիսէ կէյինմիշ պիր խըամէթքեար՝ չան սէտա-
սընը ալըր ալմագ տէրհալ օտայա կիրտիյինտէն , մարքի մէր-
գումա խիթապէն .

— Հայտի չար չարուգ մատամ լա գօնթէս տը Նէօվիլին
գօնաղընա կիթ տէ պուլնը քէնտիսինէ թէգլիմ էթ . սանա
պիր շէյ սօրաճագ օլուրլարսա , հիշ պիր ճէվապ վէրմէզսին .
հաթթա քիմին թարաֆընտան կէլտիյինի պիլէ սէջլէմէզսին .
— տէտի :

Խըամէթքեար էյիլէրէք տըշարը չըգտը : Ռոման խըտ-
մէթքեարըն կիթմէքտէ օլտըղընը կէօրիւնճէ , պիր ահը տէ-
րուինի սալըվէրտի : պինէր ֆրանքլըզ իքի գաիմէնին պու սու-
րէթլէ կէրի վէրիլմէսի քէնտիսինէ բէք զարիպ կէօրիւնմէք-
տէ իտի :

Մարքի տը Բուրրիէր իլէ Ռոման՝ պալէատէ արզ իթտի-
յիմիզ մուհավէրէյի տէվամ իթմէքտէ իքէն , վիգոնթ տը
Լիւսանըն վիւրուտինի խապէր վէրտիլէր : Մարքի քէմալը մէ-
սէրըթլէ իչէրի կիրտիրմէլէրինէ էմր իթտիքտէն սօնրա , Ռօ-
մանա խիթապէն .

— Իիշար պուլնտան տահա միւնասիպ պիր վազթտա կէ-
լէմէզ իտի . — տէտի :

Վիգոնթ տը Լիւսան կիւզէլ , ուզուլն պօյլու , նէգաքէթի
թպալը քէմալէ վարմըլ պիր տէլիգանը ըտը : Մէրգում թէ-
մամըլլա քիպարլարա մախսուս պիր նէգաքէթլէ մարքի տը
Բուրրիէրի սէլամլայարագ .

— Սապահլար խայր օլսուն , մարքի կէօրիւյօրսըն ա՛ ,
պէն սէօգիւմտէ սազ ըմ . վատ իթտիյիմ տադըգատա կէլի-
րիմ . սէնին վէ սաաղըգ արգատաշընըն հիսսէսինի կէթիւրիյօ-

ըրմ. - տէտի, վէ պատէհու Բօմանա տէօնէրէք լաթիֆ պիր սուրէթտէ կիւլիւմնէտի :

Բօման. - Նա՛սը, բայըմըզ «թաւըն» մը, ազիզիմ վիգոնթ :

Վիգոնթ. - Ինանըրսան կիթ կիտէ չէքիւմէզ օւլոյօրսըն, Բօման. պիզ պիզէ օւտըղըմըզ հաւտէ, նամուքեար ատէմէր լիսանըյա գօնուշամազ մըսըն. այըպ տէյիւս, խըրսըզ լիսանընտան պիր քէլիմէ իշիտիր իշիթմէզ, սինիրէրիմ այաղա գալգըյօր. պայաղը ֆէնալըզ հըսս իտիյօրմ :

Մարքի. - Հէր նէ՛ հալ իսէ, ազիզիմ վիգոնթ, շիմսի պիզիմ պիչարէ Բօմանա տարըլմազ իսթէմէզ. իշէրտէն պահս իտէլիմ, Պիզէ նէ՛ կէթիրիյօրսըն պագալըմ :

Վիգոնթ. - Սէնին վէ Բօմանըն հիսսէսի օլարազ իքի պին ֆրանք կէթիրիյօրմ :

Բօման. - Բէք ազ :

Վիգոնթ. - Նէ՛ ֆաիտէ... Օրէրա թէաթրօսընտաքի հարման իւմիտ իթտիյիմիզ գատար պէրէքէթլի օլմատը... Մալատէթթա իլէ Լիօն մահալը մէմուրիյէթլէրինէ կիթմէտիլէր :

Բօման. - Մահալը մէմուրիյէթլէրինէ կիթմէտիլէր մի... աճայիւպ... Մալատէթթա իլէ Լիօն չիմտիլէ գատար իշէրինէ մուգայէտ իտիլէր :

Վիգոնթ. - Հաթթա օնլարըն զայպուպէթի պիզիմ իշիմիզէ բէք զիյատէ քէթէ վէրտի. ֆագաթ Բօպէր իլէ Գատէ-Վէնսան էրէյիճէ եաղը պիր քէլէրիր գօնտըլար. Բասթու-րէլ սօգաղընտա վազը քիւշիւք պիր գուլուճը տիւքքեանընը թէմամըյա սօյտըլար. իքի չօճուզլար իլէ Լազալին տախի պիր գաշ տանէ մանթօ կէթիրտիլէր. պուշլարըն թօքու թամալթը պին ֆրանք թութտու քի, իւշտէ պիրինի իքինիզէ կէթիրտիմ, պին ֆրանքը պէն ալտըմ վէ պագըսընը տախի տիկէրլէրի արասընտա թագսիմ իլլէտիմ :

Մարքի. - Զօրէնէր իլէ տիկէր խըրսըզլար պիր չէյ կէթիրտիլէր մի :

Վիգոնթ. - Օնլար տըշարը չըգմատըլար : Տօղրուսը, պի.

զի շու բիս հերիֆլերին էլինտէն գուրթարսան, ֆէնա օլմազ, մարքի :

Մարքի . - Նիշին . . . պու առամլար էօյլէ օլուր օլմազ չէյլէրտէն գորգմաարգատն ֆաղլա, ազա տա գանաաթ ի տէրէր . շու հալաէ քէնտիլէրինի գուլլանտն օլուրտա, իշէ բէք ալէա եարայապիլիրլէր : Լաքին պու սէօյլէր գարնըմըղը տօյուրմազ . պաշգա շէյտէն պահա իտէլիմ, Սէն քիպար եէրլէրէ կիրիպ չըգարսըն, վիգոնթ . մատամ լա գոնթէս տը Նէօվիլի թանըրմըսըն :

Վիգոնթ . - Էվվէթ, թանըրըմ, հաթթա հէր պիր մէճ-լիսլէրինէ տէ կիտէրիմ :

Մարքի . - Պէնի քէնտիսինէ բրէզանթէ իտէպիլիր միսին :

Վիգոնթ . - Խա'յր, քէնտիսինէ իտէմէմ, ազիղիմ մարքի, լաքին զէվճինին խաւասը օլան մարքիզ տը վիլէրպանա բրէզանթէ իտէպիլիրիմ : Սօրմագ այըպ օլմասըն տմմա, Նէ' սէպէպէ մէպնի մատամ տը Նէօվիլէ բրէզանթէ օլմագ իսթէյօրսըն :

Րօման . - Պու գոնթէս՝ վալիտէ Սան-Բրֆիւնիւն գըղը Նիշոնա պէնզէրմիշ . պիղիմ Բուրրիէր տէ անը թէոատիւֆէն կէօրմիւշ օլտըղընտան, տէրագապ մէֆթուներ օլմուշ :

Վիգոնթ . - Մէֆթուներ՝ մը օլմուշ . . . շէյթանըն իշինի կէօրմիւշօր մըսըն . . . պէն տէ մատամ տը Նէօվիլին հէման մէֆթուներյըմ, վէ պէնիմլէ տէօյիւշմէք իշին Բուրրիէրէ սիլահ վէրմէք լազըմ կէլիպ կէլմէտիյինի պիլէմէմ :

Մարքի . - Վա'յ, պէնտէն գօրգը'յօրմըսըն, վիգոնթ :

Վիգոնթ . - Օ'հ, պէնտէն թալէպ իթտիյին խըսմէթի պիլա ըզտըրապ իյֆա իտէմէյէճէյիմ :

Մարքի . - Հայտի, ազիղիմ վիգոնթ, հէր իքիմիզ տէ քէնտի թարաֆըրըզտան լազըմ օլանը իճրա իտէրիզ . իքիմիզտէն հանկըսը պախթիյար վէ եախօտ ուսթա գօբարսա, քիւլահը թապիի օ գաբաճագ տըր . լաքին սէն պէնտէն տահա կէնճ վէ տահա կիւզէլ օլտըղընտան, մուվաֆֆագիյեէթ իհ-թիմալի եիւզտէ տօգսան սէնտէ տիր :

Վիգոնթ . - Էօյլէ օլմասընը թէմէննի իտէրիմ, ազիղիմ

մարքի . . . պունընլա պերապեր , թալէպ իթտիյին խրամէթ
իճրա օլընաճագ տըր :

Պու սէօղիւ միւթէագըպ , վիգոնթ տը Լիւսան՝ ասըլզա-
տէլէրէ մախսուս պիր նէզաքէթ վէ զարաֆէթլէ մարքի տը
Բուլրիէր իլէ Բոմանը սէլաֆաարգատան սօնրա , գօնագատան
տըշարը չըգտը :

— — — — —

4

ԳՈՆԹԵՍ ՏԸ ՆԷՕՎԻԼ

Մատամ տը նէօվիլ իլէ մուհիպպէսի Լօր տը Պոման՝
Լարօշֆուգու սօգազը գուրպինտէքի Սէն-Լազար սօգաղընտա,
զէմանէմիզ պինալարընա ասլա պէնզէմէյէն էսկի վէ վասի
պիր գօնագատա իգամէթ իթմէքտէ իտիլէր :

Ասըլզատէ պիր ֆափիլեա էվլատը օլան գոնթ տը նէօվիլ՝
հիքիայէմիպին պաշլանադը թարիխտէ էրքեանը հարպիչէ
թիրալայը օլուպ , պիւթիւն ըութպէլէրինի մուհարէպէ մէյ-
տանընտա գազանմըշ վէ կէօյիւնտէ բարլամագտա օլան պիւ-
թիւն նիշանլարը տախի գանլար պէհասընա թագընմըշ ըտը :

Գոնթ տը նէօվիլ՝ ուզուն միւատէթ օրտուլարտա եաշա-
յան զէվաթա մախսուս պիր խուլուսը գալպէ մալիք օլուպ ,
պազը էսպապը զահիրէ տօլայըսըյլա քէնտիսի իշուն գապիլի
թէքտիր պիր շէյ վար ըսա , • տա՝ պիր շէյտէն բէք չաբուգ
միւնֆաիլ օլմասը վէ չիտտէթի թապիաթլա միւթթասըֆ
պուլընմասը խուսուսը ըտը քի , պունլար պաշգա պիր քիմնէ-
տէ պուլընմըշ օլսալար , պէլիսիզճէ կէչէպիլիլէր իտի իսէ
տէ , միւմաիլէյհին սիննի վէ հաիզ օլտըզը մէվզը սէպէպիլի-
լէ տէրհալ կէօղէ չաբբարլար ըտը :

Լիւսի, գոնթ աը նէօվիլ իլէ էվլէնտիլի զէման անա
գարըը պիր մէյլի տախիլի հըսս իթմէմէքտէ իտի. լաքին իզ-
տիվաճընտան էվվէլ, տէրունինտէ պէօյիւմիւշ օլտըղը կէճէլի
կիւնտիւղլի մէքթէպտէն ասլա տըշարը չըգմամըշ օլտըղընտան,
էտնա մէրթէպէ իթիրազ. իթմէքտիլին պու. ատէմի գապոււ
իլլէմիշ իտի. չունքի միւմաիլէյհին. ախլէազը հառէնէսի վէ
բէք զիյատէ ճազիպէլի օլմամագլա պէրապէր լէթաֆէթտէն
տէ արի պուլունմայան հէյեթի խարիճիլէպի քէնտիսինի էրէ-
յիճէ չայանը գապոււ կէօսթէրմէքտէ իտիլէր :

Գոնթէս զայէթ կէնճ, տիլպէր, ազաճըգ քէյֆինէ թա-
պի վէ ֆազաթ խայրխաւ վէ զէքի պիր գատըն օլուպ, մահ-
զա պաղը քիմնէլէրէ մախսուս կիպի կէօրիւնէն սէմահէթ վէ
վէ սէթաֆէթի թապա մալիք իտի. Մէրգումէնին քէտէրի իզ-
տիվաճընտան պիր գաշ այ սօնրա վէֆաթ իլլէմիշ օլտըղը կի-
պի, պէօյիւք պիրատէրի տախի քէնտիսինին հէնուզ քիւշիւք
պիր չօճուգ օլտըղը սըրատա Աֆրիգատա թէլէֆ իտիլմիշ իտի.
պինաէն ալէյհ գոնթ աը նէօվիլ տիւնէատա քէնտիսինին
էէկէանէ համիսի իտի :

Լօր աը Պոմոն տախի անատան պապատան էօքսիւզ
գալմիշ ըտը. լաքին ուզազ պիր վիլայէթտէ մուգիմ օլան
պիր տայըսը քէնտիսինի ֆէվզ էլ ատէ սէվէր, վէ հէր ալթը
այ խիթամընտա, մատամ աը նէօվիլ իլէ պէօյիւմիւշ օլտը-
ղը կէճէլի կիւնտիւղլիւ մէքթէպին միւտիրէսինէ, անըն հէր
տիւրլիւ լէվազըմաթընը թէէմին իթմէք իւզրէ էրէյիճէ ճէսիմ
պիր մէպլաղ կէօնտէրի իտի :

Լիւսի, գոնթ աը նէօվիլ իլէ էվլէնտիլի զէման, ֆէվզ էլ
ատէ րապթը գալպ իթմիշ օլտըղը Լօրտան այրլըմազ իսթէ-
մէտիլինտէն, մէրգումէնին քէնտի գօնտըղընտա իգաւմէթ իթ-
մէսինի արգու իլլէմիշ, վէ անը քէնտիսինէ տօսթ վէ րէֆիգէ
իթթիթազ իթմիշ իտի :

Լօր օն սէքիզ եաշընտա, գումուլ սաշլը վէ սէվիմիլի
պիր գըղճըղազ օլուպ, ալթվար ու հարէքեաթընտա մէշհուտ
օլան նէզաքէթ վէ լէթաֆէթ գատար ճախիպէլի պիր չէյ օ-
լամազ ըտը. կէօզլէրինին մաի լաճիվէրտ քէնկիւ չէհրէսինին

սօլղունըղընը ունուլթալըմագտա վէ պիր լէթափէթի մախսու-
սէյի հաիզ օլան սիմասը տախի թէմիզ պիր գալպ սահիպի
օլաըղընը կէսթէրմէքտէ իտի . նիհայէթ , պու կէնն վէ կիւ-
զէլ գըզըղազ՝ էքսէրիյա երկիրմի եաշընտա պիր տէրիքան-
լընըն խալալաթընը օխշայան ըտլալարտան պիրիւնին թէմնալը
միւնէսսէմի ատտ օլունապիլիր իտի :

Իշթէ , վախտէ Սան-Րըֆիւնիւն մէյիտանէսինտէ թէսա-
տիւֆ իթտիլիմիզ գատընլարըն քիմէր օլաըղընը պէյան իյ-
լէտիք . շիմտի տէ մատում յըր նէօվիլ իլէ ըէֆիգէֆինի պու
պայաղը մահալէ սէվգ իտէն վագըլայը նագլ իտէլիմ :

Մ. աը նէօվիլ՝ հարպիյէ նագըրը թարաֆընտան Սլէն-
րիատտ միւսթախաէմ պիր ասքէր ֆըրգասընըն էրքեանը
հարպ ըէիսի նասպ իտիլմիշ օլմաղլա , մահալը մէմուրիյէ-
թինէ կիթմէք իւզրէ պիր գաշ կիւն էվվէլ զէվնէսինին եա-
շընտան մուֆարագաթ իյլէմիշ իտի : Լիւսի գօճասընըն տիւ-
շար օլաճաղը թէհլիքէլէրտէն բէք զիյատէ գօրգաղընտան ,
պու գարար քէնտիսինի ֆէվգ էլ ատէ մահալըն իթմիշ իտի
իսէ տէ , միրալայ էսնաի մուֆարագաթընտա անը միւմքինի
մէրթէպէ թէէմին իյլէմիշ , վէ քէնտի զայպուպէթի օէպէ-
պիլլէ կէնն գաաընըն պալօ վէ սուարէ կիպի էյլէննէլէրտէն
մահրում օլմասընը տա իսթէմէտիյինտէն , ճէմիյեթթլէրէ տէ-
վամ իտէնէյի հագըղընտա քէնտիսինտէն սէօղ ալմըշ վէ
պիլ խասսա քէնտի ագրապասընտան օլան մարքիզ աը Վիլէր-
պանը աօլա թէրք իթմէմէսինի քէնտիսինէ թալիսիյէ իյլէմիշ
իտի :

Բուայալ մէյտանընըն գօնագլարընտան պիրիւնտէ սաքին
օլան մարքիզ աը Վիլէրպանըն սալօնլարը՝ Բարիս մէմէքէթի-
նին հէման պիլ ճիւմէ մէշհուր ատէմէրիւնին պիր իճթիմա-
կեահը հիւքմիւնտէ իտի . աօրլզատէլէր , արթիսթլէր , ա-
քէրլէր , էտիպլէր վէ տիւլօմաթլար պուլընտըղլարը մէվգըյա
շայէսթէ օլաքգլարը հալտէ , մարքիղին իտանէսինտէ հիւսնիւ
գապուլիյէթ կէօրիւրլէր իտի . պինաէն ալէյ՝ պու ճէմիյեթթ-
լէր վէ սուարէլէր բէք շաշալը վէ բէք միւքէմէլ պիր սու-
րէթտէ վուգու պուլուրլար ըտը :

Մատամ աը նեօվիլ իւէ Լօր՝ աիւպէր գատընւարն հիշ
պիր վագթ իհմալ իթմէտիքլէրի իհթիմամը մուտագփիգանէ
իւէ կիյնտիքտէն վէ ճագիպէի զաթիլէրինէ պիր գաթ տա-
հա ղեֆնագ վերտիքտէն սօնրա , մարքիզ աը Վիլերպանըն օ
կիճէքի սուարէսինէ կիթմէք իւզրէ արապանքն գօշուլմասընա
պէքլէմէքտէ իքէն Բաօլօ իշէրի կիրաի :

Բաօլօ օթուզ պէշ եաշլարքնտա պիր տէլիգանը օլուպ ,
ալթը սէնէտէն պէրու . մատամ աը նեօվիլին բէտէրի պա-
քն աը նուարմնըն խըտմէթինտէ պուլընը յօրտը . Պաւ տէ-
լիգանը ֆիլ ասըլ տաշըպը օլուպ , Բարիտտէ պիր չօգ սէնէ-
լէր իգամէթ իթմիշ օլտըղը հալտէ , քէրէմքեար , սատըզ ,
վէ ֆէտաքեար թապիաթը գաթան թէպտիլ օլմամըշ ըտը :

Մերգոււմ սալօնա կիրիպ արապանըն պիր գաշ տագը-
գայա գաթար հազըր օլտըղընը խապէք վէրաի . վէ պատէ-
հա չըգըպ կիտէճէք եէրտէ աուրտու : Լիւսի խըտմէթքեա-
րըն քէնտիսինէ պիր շէյ սէօյլէյէճէյինի քէշֆ իւէ , լաթիֆ
պիր սուրէթտէ կիւլիւմնէյէրէք :

— Պանա պիր շէյ մի սէօյլէյէճէքսին , Բաօլօ - տէյու
սորար :

Խըտմէթքեար . Էվվէթ , պիր շէյ սէօյլէյէճէյինի , մա-
տամ գոնթէս . լաքին սէօյլէմէք լազըմ կէլիպ կէլմէտիլինի
պիլմէյօրըմ . . .

Դոնթէս . - Գօրգմա , գօրգմա . . . ֆիքրինի իյզաճ էթ :

Բաօլօ ելէլիինին ճէպինտէն պիր մէքթուպ չըգարըպ .

— Պաւ մէքթուպը սիզէ վէրմէքլիլիմի պէնտէն ղէճա իթ-
տիլէր . լաքին պու մէքթուպ՝ մօսիէօ գոնթըն՝ գօնաղա կիր-
մէպինի սուրէթի գաթիլէտէ մէն՝ իթմիշ օլտըղը մատմուաղէլ
աը Միւրպէլ թաքաֆընտաճ կէլտիլինտէն , ճէսարէթ իտիպ
տէ . . .

Դոնթէս . - Վա՛յ , պու մէքթուպ էօթէնիտէն՝ մի կէլիյօր .
ճէքէյան իտէն վուգուաթտան սօնրա պիր մէքթուպ հա . . .

Խըտմէթքեար . - Պաւ մէքթուպը պանա բէթմիւրտէ գը-
յաֆէթիլ իլիթիյար պիր գատըն կէթիքաի : Պաւ գօճա գա-
րընըն իֆատտպինէ կէօրէ , մատմուաղէլ աը Միւրպէլ բէք զի-

յատէ խանութա վէ սոն տէրէճէ սէֆալէթ իշինտէ իմիշ. տիւ-
շիւնտիւմ քի . . .

Իրածէթ քեարըն կէօղլէրի եաշարտը Մատամ աը Նէօ-
վիլ մէրգ ումըն պիւտիյի շէյլէրի քեամիլէն պէյան իթմէյէ
ճէթարէթ եապ օլամատըղընը կէօրէրէք:

— Բէք էյի եաբմըյսըն, Բաօլօ մատմուլազէլ աը Միր-
պէլին մէքթուպընը պանա վէր տէ պիզի եալընըզ պըրազ .
սանա ինթիյաճըմըզ օլուրսա, չանը չալարըմ. — տէտի:

Բաօլօ տըշարը չըգար: Մատամ աը Նէօվիլ մէքթուպըն
զարֆընը երրթըպ ալէլ աճէլէ կէօղտէն կէշիրտիքտէն սոնրա,
Լօրա խիթ ապէն:

— Էօթէնի աը Միրպէլի խաթըրլաճօր մըտըն, ազիզէթ
Լօր. — տէտի:

Էօր. — Էօթէնի աը Միրպէլի մի . . . էսմէր կիւղէյի պիր
գըզ տէյիլ մի տիր. . . պէնիւմ կիճէլի կիւնտիւղլիւ մէքթէ-
պէ մուվառէլէթ իմտէն պիր գաշ այ սոնրա էվլէնտի զանն ի-
տէրիւմ:

Գոնթէս. — Էվվէթ, գօճամ գոնթ աը Նէօվիլին մէրգու-
մէնին խանէմէ կիրմէսինի նիշուն մէն իթմիշ օլտըղընը շիմտի
անլայօրըմ: Ահ, շու երքէքլէր իրթիքեապ իթտիքլէրի
խաթալարիւ մուգապիլ միւսաատէ նէ տիր պիլմէզլէր: Պի-
շարէ գըզըղազ պանա քէտէրամիզ պիր մէքթուպ եազմըշ,
վէ պիր էվլատը պուլընտըղընը վէ աճըգտան վէ սօղուգ-
տան էօլմէք րատտէսինէ կէլմիշ օլտըղընը պէյան էյլէմիշ:

Լօր, մատամ աը Նէօվիլին մէքթուպը օգուլուպ պիթիր-
տիյինի կէօրէրէք:

— Հայտէ չար չաբուգ եօլա չըգալըմ տա պիշարէյի կի-
տիպ պուլալըմ. . . էկէր Մ. աը Նէօվիլ պուրատա պուլընմիշ
օլսայըտը, պիզիմլէ պիրլիքտէ կէլէճէյի տէրքեար ըտը. —
տէտի:

Գոնթէս. — Օհ, էվվէթ, Մ. աը Նէօվիլ Էօթէնիյի կէօր-
մէքթիյիմի գաթիյէն մէն իթտի փտէ տէ, պիշարէ գըզ օ զէ-
ման սէֆալէթ իշինտէ տէյիլ իտի:

Լիւսի վէ Լօր ումուղըղընա պիրէր քիւրք ալտըղըր Մա-

տամ տը նէօվիլ չանը չալար վէ Բաօլօ իջերի կիրտիքտէ .

— Պէնի տինլէ, Բաօլօ, պուրայա է՛ն եագըն պիր մէյ-տանտան պիզէ պիր արածպա պուլաճագսըն վէ պաղչէնին Լա-րօշֆուգալ սօգաղընտաքի քիւշիւք գաթուսընա եագըն պիր մահալէ կէթիրտիքտէն սօնրա, պիզի օրատա պէքլէյէճէք-սին . - տէտի :

Խըտմէթ քեար էյիլիպ տըշարը չըգտը :

Մատամ տը նէօվիլ՝ հարէքէթի վագըասընը գօճասըն-տան կիզլէմէք ֆիքրինտէ տէյիլ իտի իսէ տէ, օ կիճէ մար-քիզ տը Վիլէրպանըն սուարէսինէ կիտէճէք եէրտէ Տապպազ-խանէ սօգաղընտա մուգիմ պիր գատընըն զիյարէթինէ նիճ չուն կիթմիշ օլտըղընը խըտմէթ քեարլարա պէլի իթմէմէք ի-չուն, պիր մէյտան արապասընա պինմէյի միւհասիպ կէօր-միւշ իտի :

Լիւսի վէ Լօր, գօնաղըն վապի պաղչէսինի պիլ միւրուր ա-րապայա րաքիպ օլտըլար . օ սըրատա, մարքիզ տը Վիլէր-պանըն գօնաղընտաքի սուարէ րէհինի խիթամ օլմըշ ըտը :

Գոնթէս տը նէօվիլ բէք զիյատէ մահգուն օլտըղընտան, արապանըն Սէն-Լապար սօգաղընը Տէպպազխանէ սօգաղըն-տան ալըրան մէսաֆէյի գաթ իթտիյի սըրատա հիշ պիր սէօզ սէօյլէմէտի . էսկի աօսթը օլան պու պէտպախթ գըզըղլազըն հալը գարուրէթիյթիմալի քէնտիսինի բէք զիյատէ միւքէտտէր գըլմըշ կէօրիւնիյօր, վէ Լօր իսէ՝ անըն մահգունիյէթի հա-լինտէն քէնտիսինտէ միւթէէսսիր օլմըշ օլտըղընտան, անըն սիլսիլէի միւլահաղաթընը գաթ իթմէյէ ճէսարէթ իտէմէյօր ըտը :

Օ թարիխտէ, Տապպազխանէ սօգաղընտաքի էսկի պիւս-կիւ խանէլէր հիւքիւմէթ թարաֆընտան երգտըրըլմագտա ըտըլար . սօգագ զայէթ տար օլտըգտան պաչգա, էնգագ երգընթըլարը վէ մօլօղլար իլէ պիր գաթ տահա գաթանմըշ օլտըղընտան, արապա կէչմէնին իհթիմալի եօղ ըտը . պունըն իչուն Լօր իլէ Լիւսի րաքիպ օլտըղլարը արապայը Բլանշ-Միպ-րէյ սօգաղընըն քէօշէսինտէ թէրքէ մէճպուր օլտըլար . Մա մաֆիհ քօփէնի տը Միրպէլին իգամէթ կեահընը պուլմագ իւզ-

րէ բէք տէ օ գաւառը զահմէթ չէքմէտիլէր : Պիչարէ գըղճը-
ղաղ տիւչար օլտըղը սէֆալէթի միւտհիշէյի միւպալաղա սու-
րէթիլէ թաւիլի իթմէմիշ իտի . մատամ տը Նէօվիլ պու հա-
լը քէտէրիշթիմալի կէօրիւնճէ , եիւրէյի բարչա բարչա օլտը .
զիրա մէրգումէնին սէֆալէթի հազըգաթէն պիր օէֆալէթի
միւտհիշէ իտի :

Պիչարէ վալիտէ , չօճուղընը պաղըրնա պասմըշ հէօնքիւր
հէօնքիւր աղալօրտը . գոնթէսի կէօրիւնճէ էլլինաէքի մասում
ճըզազը անա ուղաթարագ .

— Պէնիմ իշիմ պիթմիշ տիր , աղիզէմ Լիւսի , գըզըմը
օլտուն գուրթարը վէր . . . Ոլլահ աշգընա օլտուն . - տէտի :

Լիւսի աղլամաղա պաշլայըպ , չօճուղը ասլա թէրք իթ-
մէյէճէյինի վատ , վէ պիչարէ վալիտէյէ թէսէլլի վէրմէյէ
իպթիտար իլլէտի :

Պատէհու պիր հէքիմ չազըթտը , վէ անըն պիր խաս-
թէիանէյէ նագլ օլունապիյէճէք տէրէճէտէ քէսպի գուվ-
վէթ իթմէսի քչուն լազըմ օլան չէյլէրի սաթըն ալտըրտը ,
վէ պու էսկի տօսթընըն մէրթուպընը կէթիրմիշ օլան իթթի-
յար գատընա տա պիր մըգտար ագճէ վէրտի :

Պիւթին պու իշլէրին իճրասը իշուհ էրէյիճէ միւտտէթ
խասթանըն եանընտա գալմաղա մէճպուր օլտըղընտան , իր-
թէսի կիւնիւ քէնտիսինի թէքթար կէօրմէյէ կէլէճէյինի վատ
իթտիքտէն սօնրա , եարը կիճէյէ հազըն պիր զէմանտա էօ-
թէնիտէն այրըլտը :

Վէրնիէ-լէ-պա-Պիէօնամընտաքի խըրսըշ պիր միւնաղաա
նէլլիճէսինտէ , վալիտէ Սան-Բըֆիւնիւն մէյխանէսինտէն ֆի-
րար իթտիլի սըրատա , Լուսի իլէ Լօրը նաւը տէվիրմիշ օլ-
տըղը , վէ պու հալին նէթիճէսի նէրէյէ վարմըշ իաօյի օ-
ղույանլարըմըղըն մալիմիւ տիր :

Գօնթէս տը Նէօվիլ , վալիտէ Սան-Բըֆիւնիւն մէյխանէսին-
տէն չըգտըգտան եարըմ սաաթ սօնրա , Լօր իլէ պիրիքտէ ,
պաղչէնին քիւչիք գաբուսընտան քէնտի գօնաղընա կիրմէքտէ
իտի : Բաօլօ իսէ ալտըղը թալիմաթը մախսուսէյէ Թէվֆի-
գէն , մէքիւր գարույա եազըն պիր մահալտէ պէքլէմիլ իտի :

Մատամ տը Նեօվիլին ալտըրը ճերիհա հեր նե գատար աղըր պիր շէյ տէյիլ իտի իսէ տէ , չար չաբուգ թէտավիյէ միւհթաճ օլտըղընտան , հէման գօնաղըն թապիպի խուսուսիսի օլան տօղթէօր Մաթէօյիւ չաղըրթտը . թապիպի մէրգում լաղըմ կէլէն թէտավիյի իճրա իթտիքտէն սօնրա , մուֆարա գաթ իյլէտի : Մատամ տը Նեօվիլ իրթէսի սապահ էբէյիճէ բէսպի իֆագաթ իյլէմիշ իտի :

Կիճէյի անըն եանընտա կէչիրմիշ օլան Լօր՝ ալթուն գաբլամալարլա միւղէյէն օլան վէ գարթլարը իլէ պինէր ֆըրանգըդ իքի պանգա գայիմէսինի հավի պուլընան քիւչիւք ճըղտանը քէնտիսինտէն չալմըշ օլտըղլարընտան տօլայը միւմ քինի մէրթէպէ անա թէսէլլի վէրմէքտէ իտի :

Լիւսի . - Էօյլէ ույղունսուզ պիր վագթտա օթէնհա մահալլէյէ կիտէրէք , պէօյիւք պիր միւլահագասըղըդ իթտիք . . . :

Լօր . - Էյի սէօյլէյօրսըն ամմա , իշ պէտպախթ պիր գատընը բէնչէի էճէլտէն գուրթարմագտան իպարէթ օլտըղը հալտէ , ինսան պէօյլէ շէյլէրի տիւլունէպիլի՛ր մի : Պունտան պաշգա , սէն պօշ պօշընա վէսվէսէ իտիյօրսըն . սէնին ճըղտանընը չալան խըրսըղ շիւպհէ եօգ քի եալընըղ պանգա գաիմէլէրինէ սարըլաճագ տըր :

Լիւսի . - Լաքին իպթիտա վահչիյանէ պիր սուրէթտէ իւղէրիմէ սալտըրան վէ սօնրա տա միւթէպէր վէ տապա աշնա պիր ատէմ թավրընը թագընան օատէմ քիմ իտի : Մէրգում՝ հանընտաքի օտատան չըգան խըրսըղլարտան պիրինին պօղաղըմտաքի կէրտանլըղը գաբմասընը մէն՝ իյլէտի :

Լօր . - պէսպէլլի նամուսքեար պիր իշճի օլմալըքի , բէնտի էօնիւնտէ պէօյլէ պիր սըրգաթ վուգուընը թէճվիլ իթմէտի :

Լիւսի . - Եանըլըյօրսըն , Լօր , օ ատէմ իշճի տէյիլ իտի . հաթթա սէպէպինի պիլմէմ ամմա , պէնիմ քիւչիւք ճըղտանընըն օ հերիֆին էլինէ տիւլէճէյինտէն բէք ղիյատէ գօրգույօրմ :

Լօր . - Բէճա իտէլիմ , գալպինի ֆէրահ թութ , աղիզէմ

Լիւսի . պիրէ գարշը պին քէրրէ պահս իտէրիմ քի սէնին գօր-
գուն պիհուտէ տիր . . . :

Լօր սէօգիւնէ տէվամ իթմէքտէ իքէն , պիր օտա պէս :
լէմէսի՝ մարքի տը Բուրրիէր թարաֆընտան կէօնտէրիվիշ օլան
խըտմէթքեարը իչէրի կիրտիրտի : Մատամ տը Նէօվիլ՝ խըտ-
մէթքեարըն քէնտիսինէ վէրտիյի բաքէթին խանէտան արմա-
սըյլա միւզէյեէն օլան մէօհրիւնիւ ֆէքք իթտիքտէն սօնրա ,
թիթրէյէ թիթրէյէ բաքէթի աչտը . իշպու բաքէթ տէրու-
նինտէ ալթուն գաբլամալարլա միւզէյեէն քիւչիւք ճըզտան
իլէ պինէր ֆրանքլըզ իքի պանգա գաիմէսի վէ գարթլար ա-
րասընտա տա քիւչիւք պիր բուսուլա պուլտնմագտա ըտը
քի , իշպու բուսուլանըն միւնտէրիճաթը պէր վէճհի աթի տիր .

« Մատամ գոնթէս .

« Սիզէ թէսատիւֆ իթտիյիմ տիւքքեան տէրունինտէ
« Ղայպ իթմիշ օլտըղընըզ ճըզտան պէնիմ էլիմէ կէչտիյինտէն
« տօլայը , քէնտիմի ֆէվզ էլատէ պախթիյար ատտ իտէրիմ :
« Ումարըմ քի տահա միւնասիպ պիր մահալտէ զաթընըզ
« արզը ուպուտիյեթ իթմէքլիյիմէ միւսաատէ իտիլէճէք տիր »

Գոնթէս իըտմէթքեարը պիզզաթ իսթիճվապ իթմէք իս-
թէտի իսէ տէ , հիշ պիր մալիւմաթ ալամատը : Խըտմէթքեար
ալտըղը էմրէ քէմալը սատագաթլա իթաաթ կէօսթէրտի :

Բուսուլանըն իւզէրինտէքի խանէտան արմասը վէ անը
եազան ատէժ մատամ տը Նէօվիլճէ քեամիլէն մէճհուլ իտի :

5

ԳԼՈՅԻՒՔ ԳԻՐ ԱՐԳԱՏԱՇ

Գիր խըրսըղ նաճըլ օլուպ տա մարքի տը Բուրրիէր , չու-
րաի տէվէթ միւլաղիմի վէ պիր մէվզըի ալիյի հաիզ օլուր :

Իշթէ ատալէթ ուզուն միւտտէթ պուլ մէսէլէյի հալլ իթ .

մէքէ մէշղուլ օլտու . է'ն մահիր բօլիւ խաֆիյէլէրի՝ պու ա-
տէմին ահվալը սապըգասընըն պաշլանղընըն բէք զիյատէ
կիւնիւքէ պուլապիլաիլէր :

Պու զարիպ գաթիլին թէրճէմէի հալի՝ պիր խայլը վու-
գուլաթը ֆէվգ էլ ատէ վէ ահվալը ճինայէթ քեարանէ իլէ տօ-
լու պիր ֆաճիատան իպարէթ տիր քի , պունլարը պէր վէճհի
աթի գիքը իտէճէյիլ : Սնճագ , պու թէրճէմէի հալ՝ քէնտի
սախթէ միւտիրի ումուրը Բօման իլէ քիպար խըրսըղլար ճէ-
միյեթիին է'ն նամտար ազասընտան պիրի օլան սախթէ վի-
գոնթ տը Լիւսանըն թէրճէմէի հալլէրիլլէ գարըշմըշ տըր :

Թուլուզտա , Բիւ-տէ-Գօնսիւլ սօգաղընտա , Սալվատօր
նամըյլա մա'րուֆ պիր թաճիր իգամէթ իտէր իտի : Պու ա-
տէմ հատտը զաթընաա բէք նամուքեապ պիր գաթ օլտը-
ղընտան , Տիւշմէն նամընտա սախթէ պիր թիճարէթ օէյեա-
հընը՝ իւշ այտա պիր քէրոէ Թուլուզա հիյնի մուվասէլէթին-
տէ , պիր գաշ հաֆթալար քէնտի խանէսինտէ գապուլ իտէր
իտի : Նիհայէթ պու Տիւշմէն Սալվատօր ֆալիլեասընըն վէ-
պիլ խասսա անըն պիր տանէճիք օղլունըն մահէմ Խօսթու
օլտու . պու տէլիգանլը հագգընտա պիր մուհապպէթի սա-
տըգանէ կէօսթէրմէյէ պաշլատը . զիրա քէնտիսինին մէրգում
հագգընտա պազը էֆքեարը մախսուսէսի վար ըտը :

Պու ատէմ՝ Գաթ օրմանընտա կիղէնմիշ օլան մէշհուր
հայտուտլար չէթէսինին եաթաղը օլտըղընտան , պու հայտուտ-
լարըն զասպ ու դարէթլէրինտէն հասըլ օլան էյեա վէ էմվա-
լի Թուլուզա կէլիպ պիր եահուտիյէ սաթար ըտը . լարին պու
եահուտի էմվալը մէզքիւրէնին խըրսըղլըգ մալի օլտըղընը
պիլիր իտի :

Տիւշմէն , Սալվատօրըն օղլունըն մէյլ ու իսթիտատընտան
իսթիֆատէ իթմէք իսթէտիլինտէն , բէտէրինին խանէսինի
թէրք իլէ քէնտիսիլլէ պիրլիքտէ կէլմէսինի անա թէքլիֆ իյ-
լէտի . տէլիգանլը իսէ պու թէքլիֆէ տէրհալ մուգաֆագաթ
կէօսթէրտի . խիւլասա Տիւշմէն՝ Սալվատօրըն օղլունը պիր
հայտուտ հալինէ գօյմագ իշուն բէք տէ օ գատար զահմէթ
չէքմէաի :

Սարլ իսմի նէ՝ օլտըղընը իլէրիտէ անլայաճագ օլտըղըմըզ պու աաէմ՝ Ֆրանսանըն մէմալիքի ճէնուպիյէսի էհալիսինտէն նամուսքեար պիր ֆամիլեայա մէնսուպըտը : Զօճուգըզընտա էրէյիճէ կիւզէլ պիր թէրպիյէ կէօրմիւշ օլտըղը կիպի , միւ թէպէր պիր մէվգը իհրազ իտէպիլէճէք գատար տա միւմ թազ պիր իգթիտար քէսպ իյլէմիշ իտի . հալ պու քի օլանճա սէրվէթինի պիր գաշ սէնէ զարֆընտա չիւրիւթմիւշ , վէ պու հալինի նամուսքեարանէ պիր սուրէթտէ ըսլահ իթմէյէ ճէ . սարէթի պուլընմաորզընտան , խըրսըզըզ սիւքինէ տախիլ օլ մազա գարար վէրմիշ , վէ լաքին պիր ազ սօնրա խըրսըզլարա եաթազըզ իթմէք սէնաաթընը տահա քեարը պուլտըղըն . տան , օ սէնաաթտա գարար գըլմըշ ըտը :

Սալվատօրըն օպու Տիւշմէնին թէքիֆինի գապուլ իտէրէք , չօգ կէշմէքսիզին անասընը վէ պապասընը պիւս պիւթիւն ունութտու , վէ պիր իշթեյագը ճահիլանէ իլէ Տիւշմէնին քէնտի պյագլարը ալթընտա աշմագտա օլտըղը հուզու զաթ տէրեասընա աթըլտը :

Մէրգուճ՝ ֆամիլեսար թարաֆընտան իճրա օլունան թէ . հարրիյաթը մուտագգիգանէտէն գուրթուլմագ իւմիտիլէ , էվվէլա էյմար նամընը թագընմըշ ըտը : իշթէ պու նամ թահ . թընտա օլարագ իլք հարէքէթի իճրա իյլէտի : Ֆրանսանըն պիր չօգ մէմլէքէթլէրինի տօլաշտըգտան սօնրա , չիմալի մէմլէքէթլէրտէն պիրինէ մուվասէլէթլէ , նազարը մուհապպէթինի ճէլպ իտէպիլմիշ օլտըղը զայթթ զէնկին վէ տուլ պիր գատընըն խանէսինէ գապուլ օլունտը , վէ Տիւշմէնին թէշվիգիյլէ մէրգուճէնին պիր չօգ զիգըշմէթ միւճէվհերաթը հալի պուլունան չէքմէճէսինի աշրտը : կէնճ գատըն սէվտիյի տէլիգանլըյը իթհամ իթմէյի խաթըրընա պիլէ կէթիրմէտի , վէ պու պիրինճի մուվաֆիպգիյեթ Սալվատօրըն օղլունա պիր գաթ տահա ճէսարէթ վէրտիյինտէն , պիր չօգ սաթթէ էվրագ եաքտը , վէ պունլար վասըթասըյլա Ֆրանսա վէ Պէլճիգանըն մուլթէլիֆ պանքէրլէրինտէն մէպալիղի ճէսիմէ գալաքըտը :

Պիր կիւն , տէլիգանլընըն իգպալի թէշէպպիւսաթընըն

սէմէրէտար օլմասլնա եարտըմ իթմէյերէք, վալանսիէն շէհ-
րինին զէնկին պիր չօրպաճըսընըն խանէսինտէ խըրսըզլըգ իթ-
տիլի սըրպտա թութուլտը . լաքին պէրապէրինտէ պուլընան
արգատաշլարընըն մուսվէնէթիլէ ժանտարմալարըն էլինտէն
ֆիրար իթմէյէ մուվաֆֆազ օլտը :

Տիւշմէն իլէ պու տէլիգանլը ծնտան սօնրա թաազիպ ի-
տիլմէյէ պաշլատըլար : Ալէմի թիճարէթի սարսմըշ օլան օ
պիր թազըմ ախթէ էվրագըն ֆաիլի պուշլար օլտըզը ան-
լաշըմըշ, վէ պինաէն ալէյհ՝ պու իքի խապիսին էշքեալը
մախսուսէսի ֆրանսանըն հէր թարաֆընա իշար իտիլմիշ իտի :
Տիւշմէն իլէ Սալվատօր՝ թէհարիլյաթը վազըանըն կէվշէմէ-
սինէ մէյտան վէրմէք իւզրէ, ֆրանսատան մուֆարազաթլա,
իթալիայա կիպէճէք օլան պիր բօսթա վաբօրընա պինտիլէր :

Եանլարընտա քիւլլէթիլի ազճէլէրի պուլընտըզընտան,
պիր իհթիշտըլ թաամ իլէ թիւրինք վասըլ օլտըլար : Սալվա-
տօր վիգոթ աը լէպթան նամընը վէ ասըզատէ պիր տէլի-
գանլը թալըրըն ալարագ, կիւյա լալասը իլէ պիրլիքտէ իք-
մալը թահսիլ իշուն սէյահէթ իտիլօրտը : Թիւրինին էն միւ-
թէպէր խանէլէրի պու ասըզատէ ֆրանսըզը գապուլ իթտի-
լէր : հէր քէս վէ պիլ խասսա գատընլար անըն կիւզէլլիյինէ
վէ աթվարը նազիքեանէսինէ հայրան օլմագտուս ըտըլար : Սալ-
վատօր՝ շէհրին էն մէշհուր գատընլարընտան պիրի օլան մա-
տամ Գարմաննօլանըն հիւսնի թէվէճճիւհինի գազանմաղա
մուվաֆֆազ օլմըշ ըտը : Պու գատըն հէնուզ սէվիմիլի վէ
տիլպէր իտի իսէ տէ, իսմինի տիլլէրէ տասիթան իթմէքսիզին
կիւզէլ պիր տէլիգանլըյա արզը թէվէճճիւհ իտէպիլէճէք չա-
ղը պուլմըշ օլտըզընտան, Սալվատօր անըն քիւչիւք մէճիս-
լէրինին էն մահրէմ միւտապիլմէրինտէն պիրի օլտու : Տիւշ-
մէն իսէ՝ լալա սըֆաթըլյա տաիմա անա ըէֆագաթ իտէր,
հէր եէրի կէօզտէն կէշիրիր, հէր եէրին սուրէթինի քէմալը
մէհարէթլէ ալըր, վէ չօգ կէշմէքսիզին պիւթիւն մէմլէքէթ-
տէ պիր խըրսըզլըգ մատտէսինտէն պահա օլունմաղա պաշլար
ըտը, Թիւրինին բօլիս միւտիլիյէթի իսէ՝ պու կիպի շէյլէրէ
բէք տէ օ գատար ալըշըգ օլմատըզընտան, պու եօլտա խըր-

սըղըզլարն վէսայիթի իճրաիյէսինի անլամագտան աճիզ գաւըր ըտը :

Սալվատօր վէ Տիւշմէն արգատաչլարնտան էքսէրիսինի թիւրինէ ճէլպ իթմիշ օլտըզլարնտան : պանքէր Գարմանեօ. լանըն խանէսինտէքի գասայը պօշալթմագլըզը գարարլաշտըր. տըլար : Պու ճինայէթին մուվաֆֆագիյեթինի թէէմին իթմէք իշուհ հէր շէյ հազըր իտիլտի : սախթէ անաթթարլար եարըլտը վէ վագթըր մուլայեէնտէ պիլ ճիւմէ արգատաչլա. լը իշ կէօրէճէքլէրի մահալին եագընընտա թօրլանտըլար : կէճէ ղայէթ գարանլըգօլտըզը կիպի , շիտտէթլի պիր եաղ. մուր սէպէպիյլէ տէ սօգագլար քեամիլէն թէնհալաշմըշ ըտը :

Պունլար պանքէր Գարմանեօլանըն խանէսինին պիւթիւն գաբուլարընը պէօյիւք պիր մէհարէթլէ տաշտըլար : վէ հիշ պիր էնկէլէ թէսատիւֆ իթմէքսիզին գասանըն պուլընտըզը օտայա վասըլ օլտըլար : Պու գասա մէշէ անլաճընտան եարըլ. մըշ վէ իւզէրինէ տէ ղայէթ գալըն պիր տէմիր լէհվա կէչի. ըրլմիշ օլուպ , գալըն տէմիրլէրլէ տիվարա թուլթտըրըլմըշ վէ իւշ քիլիտ իլէ տէ գաբանմըշ ըտը : Տիւշմէն պու քիլիտլէրին սուրէթլէրինի ալամամըշ օլտըղընտան , գասայը գըրմաղա մէճպուրիյեթ հասըլ օլտու . պինաէն ալէյհ խըրսըզլար ա. լաթըր մախսուսէ վէ շիմիր գամալար վասըթթասըլլա քիլիտլէ. ըր գըրմաղա չապալատըլար . ֆաղաթ քիլիտլէր տէօրթ նէ. ֆէր հայտուտըն շիտտէթի պագուսընա տայանամայըպ աշը. լաճաղը սըրատա , պիրտէն պիրէ պիր տապանճա բաթըրտըսը իշիտիլտի :

Խըրսըզլար հէման ֆիրար իթտիլէր : Մա մաֆիհ քէնտի. լէրինի սօն տէրէճէ տիւշարը տէհշէթ իթմիշ օլան պու տա. պանճա տարպէլէրի քէնտիլէրինէ գաւըր աթըլմամըշ ըտը : Պանքէր Գարմանեօլա՝ իրթէսի կիւնիւ . քիւչիւք պիր սէյա. հաթ իճրա իթմէյէ մէճպուր օլտըղընտան , տապանճալարը. նը խըտմէթքեարընա թէսլիւմ իթմիշ վէ պունլարը թէմիզլէ. մէսինի էմը իյլէմիշ իտի . խըտմէթքեար իսէ պաղչէ տէրու. նինտէ պունլարը թէտպիրսիզճէսինէ գուլլանարագ հէր նա. սըլսա պօշալթմըշ վէ խըրսըզլարըն պուլընտըզլարը օտանըն

բէնճերէսի տէ իշպու պաղչէյէ նազըր օլտըղընտան , անլէրին ֆիրարընա սէպէպ օլմըշ ըտը :

Խըրսըզլար ֆիրար իթտիքլէրի սըրատա , խըտմէթքեարը եէրէ տէվիրտիլէր : Մէրգում՝ կիճէ եարըսընտա էֆէնտիսինն պաղչէսինտէ տէօրթ նէֆէր մէճհուլ շախսա թէսատիւֆ իթտիլինտէն տօլայը բէք զիյատէ միւթէաճճիպ օլարագ , պիլա թէրէտտիւտ անլէրի գօվալամաղա պաշլատը . նիհայէթ պունըարտան պիրինի եագալամագ իւզէրէ իքէն , հայտուտը մէրգում պիրտէն պիրէ արգասընա տէօտիւ , վէ խըտմէթքեարըն թա կէօյսինէ պիր խանչէր սարպէսի գօնտուրտու . պիշարէ խըտմէթքեար եէրէ տէվրիլիպ գալտը :

Խըրսըզլար խըտմէթքեարըն էլինտէն գուրթուլտըգտան սօնրա , հիշ պիր էնկէլէ թէսատիւֆ իթմէքսիղին , պանքեր Գարմանեօլանըն գօնաղընտան ֆիրարա մուվաֆֆագ օլտըլար :

Տիւշմէն իլէ Սալվատօր սաքին օլտըզլարը օթէլէ մուվասէլէթլէ , քէնտի օտալարընա չէքիտիլէր , վէ կիւզէլ պիր աթէշ էօնիւնտէ օթուրաքգտան սօնրա , Տիւշմէն Սալվատօրա խիթապէն :

— Պու ագշամքի հարէքէթինի պէյէնտիւմ , ազիղիւմ . . . իչինի քէնտի էլինլէ կէօրիւյօրսըն . հերիֆ եարալանմըշ վէ պէլքի տէ էօլմիւշ տիւր . — տէտի :

— Էվվէթ , իթալիա հապսխանէլէրիլլէ իւլֆէթ իթմէքտէն իսէ , օն ատամ էօլտիւրմէյի թէրճիհ իտէրիւմ :

— Բէք ալէա , բէք ալէա , ումարըմ քի ազ վագթ զարֆընտա սէն ուսթանը պաստըրաճագսըն : Փագաթ պու կիճէքի վուգուաթըն նէթիճէսի նէ՝ օլաճագ տըր :

— Հիշ . պու խըտմէթքեար էօլմէմիշ օլսա պիլէ , իչիմիզտէն հիշ քիմնէյի թանըյամայաճագ տըր . չունքի ատէթիմիզ մուճիպլինճէ հէքիմիզ տէ մասքէլի իտիք :

Տիւշմէն իլէ Սալվատօրըն մուհապէրէսի պու մէրքէզտէ իքէն , օթէլին խըտմէթքեարլարընտան պիրի իչէրի կիրտի վէ մէճհուլ պիր ատէմին քէնտիլէրիլլէ կէօրիւշմէք իսթէտիլինի խապէր վէրտի : Մալվատօր իչէրի կիրտիրմէսինի խըտմէթքեա . րա էմր իտէրէք , շախսը մէճհուլ օտայա կիրտի . պու ատէմ՝

• կիճէքի խըրսըզըզ թէշէպպիւսիւնտէ քէնտիլէրինէ մուս-
վէնէթ իթմիշ օլան խըրսըզլարտան պիրի օլուպ, էնտիշէլի
պիր թավը իլէ անլէրէ խիթապէն .

— Զապուգ պիր բօսթա արապասը պուլունուզ տա պու-
րատան ֆիրար իտինիզ . պիր իքի սաաթա գատար թութըլ-
մագ իսթէմէզսէնիզ, չար չարուգ եօլա չըզընըզ, եարալանմըշ
օլան խըտմէթքեարըն իֆատաթը վէ էհայինին թէվաթուրա-
թը սիզի սուրէթի ալէնիլէտէ իթհամ իթմէքտէ տիր . խըտ-
մէթքեար Մ. վիգոնթ տը Լէսթանը թանըմըշ օլտըզընը մու-
սիրրէն իտտիա իտիյօր .

Սալվատօր . — Պէնի թանըմըշ մը . Լաքին պու օլամազ
շէյ տիր . հէրիմիզ տէ մասքէլի տէյիլ մի իտիք .

Խըրսըզ . — Սէնին մասքէն եիւզիւնտէն տիւշմիւշ օլմալը .
պէլքի պիր իքի սէօզ տէ սէօյլէմիշսին . նիհայէթ պէն չուրա-
սընը պիլիրիմ քի խըտմէթքեար սէնի թանըմըշ օլաըզընտան,
պիր իքի սաաթա գատար սիզի եագալայաճագլար տըր . հաթ-
թա ատիլյէ մէմուրլարը չիմտի պանքէրին խանէսինտէ պու-
լունըյօրլար . Պէն վազիֆէմի իճրա իթտիմ . պէնտէն կիւնահ
չըգտը . սիզ նա՛սըլ իսթէրսէնիզ էօյլէ եաբընըզ .

Սալվատօր օրատա գալմագ վէ զուհուր իտէճէք ֆուր-
թունայա կէօյիւս վէրմէք իսթէտի իսէ տէ , Տիւշմէն հէման
մուֆարագաթ իթմէք տահպ զիյատէ մուվաֆըզը մասլահաթ
օլաճաղընը անլայարագ , Սալվատօրա խիթապէն .

— Պաշտա թէրէ եաղը չանաղը պուլունտըղը վագթ ,
կիւնէշէ չըգմամալը տըր . սօնրա եաղ էրիր տէ ինսանըն իւս-
թիւ պաշը պէրպատ օլուր (1) . — տէտի :

Տիւշմէնին սէօզլէրի Սալվատօրըն էֆքեարընը թէպտիլ
իյլէտիլյինտէն , պու մուհավէրէնին ճէրէյանընտան պիր գաշ
տագըգա սօնրա , Սալվատօր իլէ իքի արգատաշը պիր բօսթա
արապասընա բաքիպէն եօլա բէվան օլտըլար .

Պունլար Ֆրանսայա հէնուզ ավտէթ իթմիշ իքէն , վար

(1) Եահուտի խըրսըզլարը պէյնինտէ միւսթամէլ պիր նէվ տար-
պը մէսէլ տիր .

վիշապէթինն տէֆթէրտարը ումումիսինն գասասընը սոյտըւլար վէ 35,000 ֆրանքա գարիպ պիր մէպլաղ ախղ իթտիլէր, Պու սըրգաթ երէյիճէ զարիպ ահվալ արասընտա վուգու պոււմըլ օլտըղընտան, Սալվատոր իլէ արգատաչլարընըն թապիաթը քիւսթախանէսինն տէրէճէսինի օգուլանլարըմըղ նազարընտա թային իթմէք իւզրէ, պեր վէճհի աթի արղ իտէճէյիզ:

Սալվատոր՝ մուլմէլիֆ տէֆթէրտարլարա պիտ վէ համիլինէ թէէտիլէ իտիլէճէք պիր թագըմ հավալէ քեազըտլարը սաթըն լալարազ, պուսնլարըն քեաֆֆէսինն տէ սուրէթլէրինի ալմըլ ըտը. վիգոնթ տը Լէսթանըն լալալըգ խըտմէթինտէն օտա ուշաղլըգ մէմուրիյեթինն կէշմիշ օլան Տիւշմէն իսէ՝ օ գասար մահիրանէ մանօվրալար չեվիրտի քի Վաթ տէֆթէրտարընըն խըտմէթ քեարը խուսուսիսի իլէ տօսթըղ բէյտա իթմէյէ մուվաֆֆաղ օլտա:

Պա խըտմէթ քեար գասանըն պուլընպըղը օտատա ետթար ըտը. Իէնտիսի զայէթլէ շայանը իթփուտ պիր տէլիգանլը օլտըղընտան, Տիւշմէն անը ըիշվէթլէ գանտըրմազ գապիլ օլամայաճաղընը անլատը, վէ պինաէն ալէյ՝ իւզէրինէ հիւճիւմ իթմէք վէ անը թէշեպպիւոլէրինն մուվաֆֆաղիյեթինն մանի օլամայաճազ պիր հալէ գօյմազ իսթէտի. լաքին խըտմէթ քեար սատըղ պիր քէօրէք կիպի քէնտիսինի ճէսուրանէ պիր սուրէթտէ միւտաֆաա իթմէյէ մուգթէտիր օլտըղընտան, Տիւշմէն անա տօսթանէ պիր սուրէթտէ եանաշմայը տահա դիյատէ մուվաֆիղը ազլ ու հիքմէթ կէօրտիւ: Պինաէն ալէյ՝ միւնասիպ պիր վազթտա իքրամ իթտիլի պիր գաշ չիշէ Թիւրանսոն շարապը խըտմէթ քեարըն տիլինի ալաւազ, պիւթիւն օերկիւզէլթինի Տիւշմէնէ նազլ իլլէտի:

Պու սերկիւզէլթ բէք սատէ պիր շէյ իտի իսէտէ, խըտմէթ քեար զարիպ պիր վազըտաան տապահա իթմիշ օլտըղընտան, Տիւշմէն պուսնտան իսթիֆատէ իտէպիլէճէյինի ֆէհմ էլլէտի: Խըտմէթ քեար՝ սերկիւզէլթինի նազլ իթտիլի սըրատա, քէնտի մէմլէքէթինտէ էսկի պիր սէյֆիլէ պուլընտըղընը վէ պու սէյֆիլէտէ ճիւլէր կէօրիւնտիւլիւնիւ սէպլէմիշ իտի: Տիւշմէն

պու հիքեայեյի իշիտինճէ պիր գահգահա աալըվէրտիլինտէն, խըտմէթքեար :

— Էկէր սիզ տէ պէնիմ կիպի պու ճինլէրի կէօրմիւշ օլ-սայըտընըզ, պէօյլէ կիւլմէյէճէքտինիզ . - տէտի :

Տիւշմէն, թէսավվուր իթտիյի սըրգաթը պաշա չըգար-մագ իւզրէ լազըմ օլան թէտապիրի պիրտէն պիրէ պուլմըշ օլտըղընտան, թէմքինլի պիր թավը իլէ :

— Սահիհ մի սէօյլէյօրսընըզ . - տէյու սօրտըգտա, խըտ-մէթքեար :

— Էվվէթ, եալան սէօյլէյէճէք նէ վար . - տէյու ճէ-վապ վէրտի :

Կիճէ գարանլըղը օրթալըղը գաթլամըշ օլտըղընտան, քիւշիւք պիր լօգանթատա օթուրմըշ օլան Տիւշմէն իլէ խըտ-մէթքեար՝ խանէլէրինէ ազիմէթ իթմէք իւզրէ պազա գաթլ-տըլմը, վէ շէհրէ մուվասէլէթ իթտիքտէն սօնրա . պիր պի-րինտէն այրըլտըար : Սալվատօր, Տիւշմէնին թասալքտըղը բը-լաճը պէյէնմիշ իտի : Պինտէն ալէյհ՝ հէր իքիսի տէ թէքէտէն թըրնադա գատար սիյահ լիպասար կիլինտիքտէն սօնրա, հիշ պիր էնկէլէ թէսատիւֆ իթմէքսիզին խըտմէթքեարըն եաթ-տըղը օտպա կիրտիլէր : Նօգարըտա սէօյլէտիլիմիզ վէճհլէ, տէֆիթէրտարըն գասասը պու օտատա պուլունըյօրտը : Ար-գատաչարը աախի էթրաֆա նազարէթ իթմէքտէ իտիլէր :

Պիշարէ խըտմէթքեար պիրտէն պիրէ ույանտը վէ էօնիւն-տէ աուրմագտա օլան պու իքի մէճհուլ շախսը կէօրիւնճէ, օ՝ տէքէճէ իւրքտիւ քի սէս չըգարմաղա գուվվէթ պուլամա-տը : Սալվատօր իլէ Տիւշմէն վագթ զայպ իթմէտիլէր : Պիրի սախիթէ անախթարլար վասըթասըյլա գասայը աչտըղը սըրա-տա, տիկէրի տէ էլինտէ թութտըղը քիւշիւք պիր մօմըն ա-լէվի իւզէրինէ քիպրիթ թօղու աթմագտա ըար :

Պէտպախթ խըտմէթքեար իքի հալլազ իլէ գարչը գար-չըյա պուլընտըղընը պիլտէ, քէմալը ճէսարէթլէ քէնտի քէն-տիսինի միւտաֆաա իտէպիլի իտի իսէ տէ, ճինլէր գարչը-սընտա պուլընտըղընը տիւշիւնէրէք, քէնտիտինի դայպ կլլէտի : Սալվատօր իլէ Տիւշմէն իլէրինի պիթիտիքտէն սօնրա, չէքի-

լիպ կիթախէր . Լաքին ղարիպ պիր թէսատիւֆ սէմէրէսի օ-
լարագ , իրթէսի կիւնիւ պիր բօսթա արապասընա պինէճէք-
լէրի սըրատա , զէքի պիր ժանտարմա թարաֆընտան թէվ-
գիֆ , վէ էքս մահքէմէի ճինայէթի հուզուրունա կէօթիւ-
րիւլէրէք օնար սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլտըգտան
սօնրա , Թուլոն բրանկասընա նագլ իտիլտիլէր :

Պունլար է՛ն թէհլիքէլի բրանկապէնալէրէ թախսիս իախ-
միշ օլան Յ նիւմէրօլու տիվանխանէյէ տուխուլլէրինտէ , ու-
մաւ թարաֆընտան ալգըլլարլա թէլագգը օլընաըլտը .
պիւթիւն բրանկապէնալէր ըէսմի խօշամէտիյի իյֆա իթտիք-
տէն սօնրա , պնէրին ալգընա շարապլար իյիլտի վէ հէր քէս
քէնտի հիքեայէսինի նագլ իյլէտի : Տիւշմէն քէնտի սերկիւզէշ-
թինի Յ նիւմէրօլու տիվանկասնէնին էսկիլէրինէ նագլ իթտիյի
սըրատա , Սալվատօր Թախի արգասալընա արգլտիլէն թէպ-
րիքեաթ վէ թալթիֆաթա աղ չօգ հիսսէտար օլմագաա ըտը .
տուլտուսըլլա պանքէր Գարմանեօլանըն գօնաղընտա իճրա
օլունան սըրգաթ մատտէսինտէ կէօսթէրմիշ օլտըղը ասարը
տիրայէթ վէ ճէսարէթ բէք զիյատէ մազհարը թահսին օլտու :

Պու իքի տօսթլար քիւրէյէ վասըլ օլուր օլմաղ , պիր բը-
րանկապէնտէ լաղըմ օլան հէր տիւրլիւ ուֆագ թէֆէք շէյ-
լէրի թէտարիք իթտիլէր , վէ միւսթահագգ օլտըղը ճէզտի
սէզայը շէքմէյէ ըագլի օլան պիր պտէմ կիպի եաշամաղա
պաշլատըլլար . Տիւշմէնին իւզէրինտէ պանգա գաիմէլէրինտէն
իպարէթ օլարագ էբէյիճէ ճէսիմ պիր մէպլաղ պուլընտըղըն-
տան , ֆիլ տիլինտէն մամուլ վէ տէօրթ բարմագ ուզունըլ-
ղընտա պիր մահֆաղա թէտարիք իթմէյէ մուվաֆֆագ օլտու .
պու մահֆաղա տէրունինտէ պիր եօլ թէղքիրէսի վէ պիր տէ
տէսթէրէ սըղապիլի իտի :

Տիւշմէն իլէ Սալվատօր ֆիրար քէյֆիյէթինի թէսիլ իթ-
մէք իշուն հէր շէյի հաղըրլամիշ օլտըղլարընտան , քէմալը
սիւքիւնէթլէ միւսաիտ պիր ֆըրսաթըն զուհուրընա պէքլէ-
մէքտէ իտիլէր . Լաքին չօգ կէշմէքսիզին պու գարարլարընըն
արգատաշլարընտան պիրի թարաֆընտան քէշֆ իտիլմիշ օլտը-
ղընը ֆարգ իթտիլէր :

Ստիվաթը քիւրէք գօմիսէրինին նազարը թէվէճճիւհինի ճէլպի իթմիշ օլտըղընտան, զէնճիրպէնտ օլտարագ չալըշմաղա կիթմէզ, վէ պիլաքս հապսխանէ տաթիլինտէ սէրպէսթ սէրպէսթ կէզէպիլի իտի. հալ պու քի Տիւշմէն պու կիպի միւս առատաթը մախսուսէյէ մալիք օլմաթըղընտան, տիկէր պիր բրանկապէնտէ պաղը օլտըղը հալտէ, չալըշմաղա կիտէր իտի. Մէրգուսըն պէշ սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ օլտն զէնճիր արգատաշը՝ երկիրմի իւշ երկիրմի պէշ եռշլարընտա կիւզէլ պիր տէլիգանըլը ըտը. մուսթազամ շէհրէսինտէ ճէսարէթ վէ մէթանէթի թապիաթընտ տէշալէթ իտէճէք ասարը մախսուսէ մէշհուտ ըտը. Հիքեայէմիզին տէվլանընտա մուհիւմ պիր բօլ օյնայաճագ օլտն պու տէլիգանընըն նէ՝ սէպէպէ մէպնի թուլոն բրանկաթընտ կէթիլիւմիշ օլտըղընը պէր վէճճի ավի նազըլ իտէճէյիշ:

6.

ԻՆՍԱՆ ՆԱՄԱԼ ՍԱԽԹԷՔԵԱՐ ՕԼՈՒՐ

Տիւշմէնին զէնճիր արգատաշը միւթէպէր պիր ֆամիլեանըն օղլու օլտալ, եօլու իւզէրինտէ հէր նասըլա պիր գատընա թէսաթիւֆ իթմիշ վէ պու գատըն սէպէպիլէ բէք պէօյիւք ֆէլաքէթլէրէ տիւշար օլմուշ ըտը:

Պու գատըն՝ ճապապղխանէ սօգաղընտաթի խըրսըղար մէյխանէսինին իթիլյար տէսթ կեահատարը վալիտէ Սան-Րեֆիւնիւն գըղը օլուպ, իսմի տէ Սիլվիա իտի. Մէրգուսէ ֆէվգէլատէ պիր վագըա սայէսինտէ, Սէն-Տընի մէթէպիլնտէ թէրպիյէ կէօթիւշ իտի:

Վալիտէ Սան-Րեֆիւ, Լէթիօն տ'Մնէօր նիշանընը հաիզ օ.

լան վե գումարապարզա մեջդուլ պուլունան ինթիյար պիր
 զապրթ թանրը ըտը : Պու զապրթըն պիր գըզը պուլունուպ ,
 անը Սեն-Տընի մեքթէպինէ իտխալ իթմէք իւզրէ բախտաթը
 մախսուսէյի էլտէ իթմիշ իտի . լաքին յօճուգ հէր նաարլաա
 խապթալանըպ եաթազաւաիւշտիւ . չիւէք իլլէթի պիշարէյի
 աքիրտէն պիքէ գազրայըպ , պիր գաշ կիւն զարֆընաա մեզա-
 բա կեօթիւրաիւ : Վալիտէ Սան-Րըֆիւ պու խապերի ալըր աւ-
 մազ , զապրթը նեզտինէ ճէլպ իթտիրտի , վէ պիր խըրսըզտան
 ասզմըշ օլան գըզընը էօլէն յօճուզա պէտէլ մեքթէպէ իտխալ
 իթմէսինի թէքլիֆ իլլէտի . ինթիյար զապրթ պու թէքլիֆի
 մա էլ մեմունիյիէ գապուլ իթտի վէ մատմուազէլ Սան-Րը-
 ֆիւ Սեն-Տընի մեքթէպինտէ բարլազ պիր թէրպիյէ կեօրաիւ .
 լաքին օն ալթը եաշընտա օլաըզը զէման , մեշհուր պիր տգ-
 լանաըրըճը քէնտիսինի գաշըրաը :

Պու առէմ քէնտիսինի սէվմէալիյինտէն , գըզ ազար ա-
 զար նեֆրէթ իթմէյէ պաշլայըպ , պուլնտան եազալը սըյըր-
 մազ իսթէտի : Օ սըրատա Մարսիլեատա պուլունաըզլարըն-
 տան , աշըզը օրատաքի ճէմիյէթլէրտէ սաթթէ պիր նամ ի-
 լէ բարլազ պիր շէօհրէթ գազանմըշ ըտը :

Պէքօ նամընտա քէօյիւ պիր պալըգճը քէնտիսինէ ալէա-
 գա իթմիշ զաղընտան , հէր ներէյէ կիթսէ արգասը սըրա
 աօլաշմագտա ըտը . վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն գըզը անըն պու
 հարեքէթինի կեօրիւնճէ , մերգումը պիր գաթ տահա թէշ-
 վիգ , վէ էկէր աշըզընը էօլտիւրմէյի կէօզէ ալաըրաճազ օ-
 լաւրաա քէնտիսինի սէվէճէյինի , վէ իթաղիայա ֆիրար իթ-
 տիքտէն ալթը այ սօնրա թէքրար Ֆըանսայա ալտէթինտէ ,
 քէնտիսիյէ էվլէնէճէյինի թէահհիւտ իլլէտի : Լաքին տիկէր
 թարաֆտան , պալըգճըտան տախի եազալը սըյըրմաշը տիւ-
 չիւնմէքտէ իտի . զիրա անըն Ֆըանսայա ալտէթինտէ թօլիտէ
 վազը օլաճազ պիր իթպարը իւզէրինէ քիւրէյէ գատաթ կի-
 տէճէյի շիւպհէսիզ իտի :

Պէքօ , մատմուազէլ Սան-Րըֆիւնիւն աշըզընը էօլտիւր-
 տիւքտէն սօնրա , իթաղիայա գաշտը : Սիլվիա իսէ ագթրիս
 օլարազ , Մարսիլեատա օյնամաշա պաշլայըպ , բարլազ պիր

մուլաֆֆադիյեթ քէսպ իյլէտի , վէ Սէրվինեի նամընտա պիր տէլիգանլըյը սէվմէյէ պաշլատը : Սիրվիա մէրգուլմը ասհապը սէրվէթտէն զանն իթմէքտէ իտի իսէ տէ , տէլիգանլընըն երկիրմի պին ֆրանգտան պաշգա ազչէսի եօղ ըտը :

Գու տէլիգանլը՝ մատմուլազէլ Ման-Ռֆիւյէլ բէք զիյա-տէ սէվտիյինաէն , վէ մէրգուլմէնին միւլճէվհէրաթը քեամիւլէն ըհհինտէ պուլլնտըղընը տա պիւտիյինտէն , անլէրի չըգար-մագ ազմինէ տիւշտիւ : պինաէն ալէյհ՝ սախթէ քեաղըտլար եաբարագ քիւլլիյէթի պիր մէպլաղ գալտըրտը . քէնտիսի պու իչին մէհհուլ գալաճաղընը վէ վատէսի հուլուլինտէ մէպլաղը մէգքիւրիւ թէմամըլլա թէէտիյէ իտէհէյինի զանն իթմէքտէ իտի : լաքին քեաղըտլարըն պէտէլաթընը թէէտի-յէտէ հիւզի պիր թէէխիւլի իլէ , պէշ սէնէ քիւրէք ճէզա-սընա մահքիւմ օլտու : Սէրվինեի՝ Տիւլմէնին զէնճիր արգա-տաշը օլան տէլիգանլը ըտը :

Մէրգուլմ հէր նէ գատար սախթէքեար ըտը ըսա տա , իւլըգէթինտէն հէնուլ նամուլքեարըլգ էսէրի պուլլընտը-ղընտան , Տիւլմէն իլէ պէրապէր զէնճիրի էսարէթի քէմալը սապը ու սիւքիւնէթլէ չէքմէքտէ , վէ ֆագաթ գաշըպ գուր-թուլմայը տա տախիւ իսայալընտան կէչիլմէքտէ իտի :

Վուգուլաթըն պիր պիրինէ պաղըլ օլմասը սէպէպիլլէ , հիքեայէմիզէ քեամիլէն մէրպուլթ պուլլնան պու էշխատըն քեաֆէսինի տէ իլէրիտէ կէօրէճէյիլ :

Սէրվինեինին քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմասընտան իւշ ալ սօնրա , Սիլվիա , Մարքի տը Բօզըլ իլէ էվլէնմիշ , վէ պիւլ կիւն տէնիզաէ կէզէր իքէն հէր նասըլսա մարքի տէ-նիզէ աիւշիւպ պօղուլմըլ օլտըղընտան , քէնտիսի զէնկին վէ օէրպէսթ պիր մարքիլ օլտրագ գալմըլ ըտը :

Գու տէհէթի գատըն՝ պախթընըն եալէր կիթմէսի իլէ մարքի տը Բուրրիէր նամընը թագընմըլ օլան Սալվատօրը նա-սըլ սէվմէյէ պաշլամըլ օլտըղընը իլէրիտէ իյզահ իտէհէ-յիլ :

7

ՖԻՐԱՐ

Տիւշմէն՝ զէնճիր արգատաշը Սէրվինեինին նաւըլ օլուպ տա քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմըշ օլտըզընը քէնտիւնէ նագլ իթտիրտիքտէն սօնրա, ֆիրաթ իթմէք էֆքեարընտա օլուպ օլմատըզընը անլամագ իւզրէ, անա պազը շէյլէք սօրտու, վէ պատէհու թապիաթընըն շիտտէթինի տէ անէնմէք իսթէտիյինտէն, անըն վէ տիկէր պիր բրանկապէնտին արասընտա պիր միւնազաս իյգա իյրէտի: Մէսէլէ բրանկա պէք ճիլէրինտէն պիրինի սօյմագան իպարէթ օլուպ, հալ պա քի պու իշի պաշա չըգարմագ իշուն Սէրվինեինին մուալէնէթինէ իհթիյաճ պուլընտըզընտան, մերգուլ թէքլիֆի վազըր գաս պուլ իթմէտի: Շիտտէթի մուհապպէթի սաթգասըյա պիր սաթթէքեարըրգ իճրասընա թէնատտի իթմիշ իտի իտէ տէ, սօղաւ գան իլէ պիրինի սօյմագա մուգթէտիր տէյիլ իտի: Պու իշի քէնտիւնէ թէքլիֆ իթմիշ օլտն չախա՝ Սէրվինեինին ըէտտինի կէօրիւնճէ բէք զիյատէ տիւշարը հիտտէթ օլարագ:

— Վա՛յ... պանա եարտըմ իթմէք իսթէմէյօրմըսըն... էօյլէ իսէ պունտան սօնրա հիշ քիմնէյէ եարտըմ իտէմէյէ ճէքսին... սէնի չիյ չիյ եէյէճէյիմ. — տէտի, վէ պատէհու թէհտիտամիզ պիր սուրէթտէ Սէրվինեինին իւզէրինէ սալտըրտը:

Սէրվինեի պիր տագըրգանըգ քէմալը մէթանէթլէ տուրտու, վէ օլանճա գուվվէթինի իսթիմալէ լիւզըմ կէօրմէք սիզին մերգուլմը եէրէ տէվիրտիքտէն սօնրա, իքի էլիլէ տէ պօղազընը սըգարագ, լուլթի տիլէմէյէ անը մէճպուր իյլէտի: Տիւշմէն պու թէճրիւպէտէն բէք զիյատէ մէճուլն օլարագ, գալզայը հէման թէքին, վէ օկիւնիւն ագշամըրը էմ:

րի ֆիրարա քէնտիսինին տէ իշխրաք իթմէսինի Սէրվինսերիէ
թէքլիֆ իյէտի : Սէրվինսերի պու թէքլիֆի մաէլ մէձուսնիյնէ
գապուլ իթտի :

Գաշմագ բլանը բէք սատէ իտի : Տիւշմէնին մալիւմի օ-
լան պիր ճինայէթ իշլէմիշ պուլընան Գօրսիգալը Մաթէօ նա-
մընաա պիր ստէմ քիւրէք խապթէխանէսինտէ ճէրրահլըգ
մէմաւրիյնէթինտէ պուլընաղղընտան , պու պապտէ քէնտի-
լէրինէ մուավէնէթ իթմէյի Տիւշմէնէ վաա իյէտի : Իւշ բը-
րանկապէնաղէր խասթա պաղղալարընը պէհանէ իթթիխաղ ի-
տէրէք , խասթախանէյէ կիրաիլէր , վէ տիվանխանէ տիվա-
րը իւղէրինտէ պիր տէլիկ աշարագ , աղչարը շըգաղըրը վէ
հապլինին գալըն մէշէ թալթալարը ալթընտա իքի ժանաար-
մա խնիֆօրմասը վէ խարթուճլարըյա պիրլիքտէ սիւվա-
րի թիւֆէնքլէրի պուլաղղար : Տիւշմէն իլէ Սալվատօր թէրէ-
տէն թըրնաղա գատար ժանաարմա գըյաֆէթինէ կիրաիլէր :
Սէրվինսերի խն լիվատան լիվայա նաղլ օլունան պիր ճանի բօ-
լունը յինտար , վէ պու սսերէթրէ Թուլոնը կէշաիքտէն սան-
րա , Գօտէ Կօլուներ էլէ ալարլար :

Թուլոնտան էրէյիճէ ուղագատա , դայէթ ողգ պիր օրման
արտաընտա ալըլմըշ օլան տար պիր Կօլու թուլթալար վէ պու
օրման տէրունինտէ աղաճըգ բահաթլանմագ արղուարնա տիւշ-
տիւլէր : Ֆաղաթ օրայա հէնուղ վաարը օլմաչաք իքէն , իւշ
բարէ թօք աթըլտը , վէ պու թօքլար իւշ քէրրէ թէքրար ի-
տիլաի : քիւրէքտէն իւշ բրանկապէնա գաշմըշ օլտըղը վէ պուն-
լարտան պիրինի քիմ Կաղալայանագ օլուրտա , Եիւղ ֆրանք
գատար պիր պաիշիշ ալանաղղը Թուլոն էթրաֆընտարի Եհա-
լիյէ իխթար իտիլմէքտէ իտի :

Տիւշմէն . - Աղչամ օլընճայա գատար պու օրմանաա գաղ-
աադ ֆէնա օրմաղ զանն իտէրիմ : Գօտէ գատապաղընը կէճէ
վագիթը տա կէշէպիլիլիլ . - տէտի :

Սալվատօր . - Եա շու ինտան ալըլարընտան պիր գա-
լընա թէսատիլֆ իտէճէք օլուրգագ :

Գու սէօղիւ միւթէագըպ , Սալվատօր՝ արգատաշլարընա
պիր սիւրիւ քէօլիւլէր կէտթէրաի քի՝ պունչար բապալաֆմըշ

գարապինայար վէ թիւֆէնքլէր իլէ միւսէլլահ օլտըղլարը հալտէ , ֆիրարիլէրին կիզլէնմիշ օլտըղլարը աղաճլարա հաքիմ օլտն քիւչիւք պիր թէրէտէն եօգարը չըգմագտա ըտըլտը :

Տիւշմէն . - Լաքին արատըղլարը ավ՝ կիլինմիշ օլտըղլմըղ իւնիֆօրմա ալթընտա մէսթուր օլտըղլնը քէշֆ իտէճէք գատար զէքեալէթլէրի եօգ տըր . էն զիյատէ իհթիրաղ օլտնահազ շէյ՝ Պօսէ գառապասը սիւահտաշլարըմըգտան պիրինէ թէնատիւֆ իթմէք խուսուսը տըր : պիր քէրրէ Դաժ օրմանընա վասըլ օլուրադ , եագայը գուրթարմըշ օլուրըղ :

Հավա նէ՝ բէք սըճագ վէ նէ՝ տէ բէք սօղուգ օլմատըղը վագթլար , ժանտարմալար՝ ազշամ իւզէրի պազէն պարկիրլէրէ րաքիպէն մահալը մէմուրիյեթլէրինին էթրաֆընը տօլաշմաղա չըգարլար : Տիւշմէն , ժանտարմալարըն պու կիպի տտէթլէրինէ վագըֆ պուլընտըղընտան , հիշպիր շէյտէն գօրգուլարը օլմաշյաճագընը հիսապ իթմէքտէ իտի . չունքի Սալվատօր վէ Սէրվինեի իլէ պիրլիքտէ օրմանտան աըշարը չըգտըղը զէման , մէմալիքի ճէնուպիյէտէ բէք նախօշ օլտն տէ վամը պիր եաղմուր եաղմագտա ըտը : Լաքին Պօսէ ժանտարմա օն պաշըսը էվլինին իշլէրինէ նագարէթ իտէն գատըն իլէ գավղա իթմիշ վէ պուլնըն իշուսն բէք զիյատէ թէրսլէշմիշ օլտըղընտան , քէնտի թահթը էմրինտէ պուլընտան ժանտարմալարը պիթ թէրճիհ ինթիսապ իթմիշ վէ պուլնլարը աթլարա պինտիրտիքտէն սօնրա , քէնտիսի տէ պիրլիքտէ օլարագ տէվրիյէ գօլուհա չըգմըշ ըտը :

Միրարիլէր , կիւնիւն պիր գըսմընը կէշիրմիշ օլտըղլարը օրմանտան տըշարը չըգտըգտան սօնրա , միւսքին զլտըղը գատար տար վէ սաբա կէշիտլէրտէն եիւրիւմէյէ պաշլատըլար նիհայէթ կիճէ գարանլըղը օրթալըղը պիւս պիւթիւն գաբլար տըղընտան , վէ քէնտիլէրի տէ Պօսէ գառապասընտան անճագ պիր չարեէք ֆէրատիս ուզագտա պսւլընտըղլարընտան , պէօյիւք եօլը էլէ ալմագ վագթը կէլմիշ օլտըղլնը զանն իյլէտիլէր . Լաքին օրայա մուվասէլէթ իթմէք իւզէրէ իքէն , եօգաբըտա պահա իթմիշ օլտըղլմըղ ժանտարմա օն պաշըսընըն

Թահթը գոմանտասընտա պուլընան տէվրիյէ գօլընա թէսա-տիւֆ իթտիլէր . պուենըն իւղէրինէ թէսճճիւպէ տէլալէթ ի-տէր պիր հարէքէթտէ պուլընտըլար . լաքին քէնտիլէրինի թուլթմաղա չապալատըլար վէ Տիւշմէն դայէթ մէթին պիր սէտա իլէ « Սփչամլար խա'յր օլսուն , արգատաշլար » տէտիք-տէն սօնրա , իւշիւ պիրիքտէ քէմալը սիւրաթլա եօլլարընա տէվամ իթտիլէր :

Փիրարիլէր պու պէլատան գուրթուլմըշ զանն իթմէքտէ իաիլէր . լաքին չօգ կէշմէքսիզին զաննլարընտա խաթա իթմիշ օլտըգլարընը անլատըլար : Ժանտարմա օն պաշըսը կիւնտիւ-զիւն հէր եանա աքսէնտաղ օլմուշ օլան թօք տարպէլէրինի պիրտէն պիրէ տէրխաթըր իթմիշ վէ թէսատիւֆ իթտիլէ ժանտարմալարըն չէհրէսինի՝ մէվճուտ օլան ժանտարմալարըն հիշ պիրիթինէ պէնզէտէմէմիշ օլտըղընտան , զիհնինտէ պիր թագըմ չիւպհէլէր հասըլ օլտու , վէ պու չիւպհէլէրինի իզա-լէ իթմէք իւղրէ , էրէյիճէ մէսաֆէ գաթ՝ իթմիշ օլան սախ-թէ ժանտարմալարա խիթապէն .

— Պագսանըղ ա՛ , արգատաշլար . . . հէ՛յ , արգատաշ-լար . . . աղաճըգ տուրընըղ . . . սիզինյէ գօնուշմագ իսթէ-րիւմ . — տէյու հայգըրտը :

Սալվատօր մէյուս օլարագ Տիւշմէնէ խիթապէն :

— Կէօրտիւն միւ պէլայը . . . չիմտի նէ՛ եաքմալը . . . գաշմալը՝ մը , եօգսա տուրմալը մը :

Տիւշմէն . — Սիյը սուրէթտէ եօլըմըղա տէվամ իթմէլի-յիղ . . . քէնտիլէրինի իշիթմէտիք զանն իտէճէքլէր , վէ իհ-թիմալ քի պիզի արթըգ րահաթ պըրագաճագլար տըր :

Սէրվինեի « Լաքին պագընըղ » տէտիքտէ , Սալվատօր իլէ Տիւշմէն պաշլարընը արգալարընա չէվիրտիլէր ժանտարմալար , օն պաշըլարընըն էմրի իւղէրինէ կէրի տէօնմիւշլէր վէ հիյնի հաճէթտէ չիւպհէ իթտիքլէրի ատէմլէրին եօլընը քէսմէք իւղրէ պիր թագըմ մանօվրալար իճրա իտէրէք պուենլարա տօղրու կէլմէքտէ պուլունմըշլար ըտը : Սալվատօր սիւահտան պաշգա չարէի սէլամէթ պուլընմատըղընը անլայարագ .

— Ճեսուր օլալըմ , արգատաշլար , վէ ժանտարմալար իւ-

զերինէ՝ ամէշ իտելիմ, եօգսա եազայը էլէ վերէնէյիզ. - տէտիքտէն սօնրա, էլինտէքի թիւֆէնկի բաթլատարագ կերի չէքիլտի: պիշարէ օն պաշը կէօյսիւնտէն պիր գուրշուն իլէ վուրուլարագ, եհրէ տէվրիլտի: Տիւշմէն տախի Սալվատօրըն հարէքէթինէ իմթիսալէն թիւֆէնկինի իքի տէֆա պօշալթտը վէ տիկէր պիր ժանտարմա տախի օն պաշը կիպի եհրէ սէրիլտի:

Սէրվինեի իսէ՝ պիր ճէսարէթի ֆէվզ էլ ատէ քէսպ իտէրէք, ֆիրար իթմէյէ պաշլատը: հէմ գօշարագ վէ հէմ տէ սիւհաշարինը տօլտուրարագ քէնտիլէրինի միւտաֆաա իթմէքաէ օլան Տիւշմէն իլէ Սալվատօր՝ թահթը թէհտիտինտէ պուլընտըզլարը թէհլիքէտէն գուրթուլտուգտան սօնրա նէ՝ ըհտէ պուլշաճագլարընը պիւտիքլէրինտէն, հէր պիրի եհքտիկէրինէ մաղայիր պիրէր թարիգ թութտըլար: ժանտարմալար իսէ պո իքի հայտուա իլէ պիր իքի գարապինա տահա թէաթի իթտիլէրսէ տէ, իյէրինտէն պիրի լաֆիֆնէ եարալանմըլ օլտըլընտան, վէ թաագիպ իթտիքլէրի ատէմլէր թարլալար իչինէ կիրմիշ պուլընտըզլարընտան, չար նաշար թաթիլի սիւհա իթտիլէր, վէ արգատաշլարընը գալտըրմագ ինքիէ պէգյիւք եօլա տօգրու տիւզէլտիլէր:

Սալվատօր իլէ Տիւշմէն պէլպը սալուշտըրմըլ օլտըզլարընտան, Պօսէ գասապասընտան ազ էօթէտէ վագը թէնհա պիր միւսաֆիրխանէյէ վասըլ օլտըլար: Ճէրրահ Մաթէօ՝ թէպաիլի գըլաֆէթ իչուն քէնտիլէրինէ լազըմ օլան չէյլէրի օրտտա հազըրլաթմըլ ըտը:

Հէր վիւլայէթտէ վէ խուսուսըյլա քիւրէք վէ հապսիանէլէրին պուլընտըզլարը չէհիրլէրին էթրաֆընտա միւսաֆիրխանէլէր վար տըրքի, պուշլարըն միւսթէհիրլէրի հէր տիւրլիւ նազարէթտէն պերի օլտըզլարընտան, մէնֆաաթը շախպիլէրինի թէէմին իտէնէք հէր տիւրլիւ իյլէրտէ պուլու նուրլար: Սալվատօր իլէ Տիւշմէնին վասըլ օլտըզլարը միւսաֆիրխանէնին միւսթէհիրի տախի՝ պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու Դաժ օրմննընտա սըզընմըլ օլան հայտուտլար չէթէսինէ մէնտապ օլուպ, պուշտան պէգյիւք պէօյիւք մէնֆաաթլար

կէօրտիւյիւնտէն , անա էն մուհիմմ խըտմէթլէր իպրազընտան կէրի տուրմաղ րաը :

Տիւշմէն իլէ Սալվատօր կիճէյի մէզքիւր միւսափիրխանէտէ կէշիրտիքտէն սնուա , սապահլայլըն գալգարլար , վէ միւլքէմմէլ պիր գահվալթը իլէ գարընլարընը տօյուրմուրգտան վէ միւնասիւպ էլպիւտէլէր կիլինտիքտէն ոճուրա , պիրէր խլէա պարկիրէ րաքիպէն եօլա չըգտըլար , վէ հիչ պիր էնկէլէ թէ սատիւֆ իթմէքսիլին Գաթ օրմանընա վասըլ օլտըլար : Տիւշմէն մուգատտէմա սէօյլէտիլիմիզ վէճհէ , իշպու հայտուտ չէթէսինին աշըրտըգլարը մալլէրի թուլուգտա վէ պաշգաւմա հալլէրտէ սաթմաղա մէմուր օլտըղը ճիհէթլէ մէզքիւր օրմանըն հէր թարաֆընը պիլտիլինտէն , կէօրմէք իսթէտիլի ապտէմլէրի սուհուլէթլէ պուլապիլտի : Քէնտիսինէ աօթաւէ պիր գապուլիլիէթ կէօսթէրիլտի , վէ կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք արգատաշը պիր չօգ ալլար էսկի տօթլարընըն սէնաթլընա իշթիրաք իթաիլէր :

Պու հայտուտ չէթէսինին էքսէրիսի տէյիրմէնճի , չիֆիճի , տօգուլմաճը կիպի մէմլէքէթ էհալխահնտէն իպարէթ իտի : Տիւշմէն իլէ Սալվատօր կիպի մէմլէքէթ տախիլինտէ սաքին օլմայան հայտուտլար տախի տըգատաշլարընըն խանէսթիլէ սագլանըրլար րաը : Հայտուտլար րէիօի իսէ կէրէք զապ օլունան մալլէրի թագսիմ իթմէք վէ կէրէք քէնտիլէրինի թէհլիքէյէ տիւշիւրէպիլէճէք ահվալ վէ մուգուաթ հագըրնապանլէրէ մալիւմաթ վէրմէք իւզրէ , չօգ ալէֆտ թահլէք էմրինտէ պուլունան հայտուտլարը քէնտի խանէսինէ ճէմ իտէր իտի :

Պիր կիւն , Պօսէ դասապաւընտլարի միւսաֆիրխանէ Էսիհիպի Գաթ օրմանընտա ժանսարմալար թարաֆընտան պիր թէհարրիի ումուսի իճրա իտիլէճէյինի քէնտիսինէ խապէր վէրմիշ օլտըղընտան , րէիօի մէրգուլմ քէյֆիլէթի ապտէմլէրինէ պիլտիրմէք իւզրէ պիլթիւն չէթէյի խանէսինէ ապլէթ իլլէտի : Սալվատօր իլէ Տիւշմէն բէք կէճ եէթիշտիլէրինա տէն , րէիլին խանէսի գաբուսընը պիր գաշ տէֆալար շալտըրաւա տա , հիչ պիր ճէվապ ալամաուրլար : հալ պաւ քի

արգատաշարընըն պուլունահագլարը օտատա ըշըգ կէօրիւ-
նիւյօրտը : Պու խանէնին եալընըզ հայտուտարճա մալիւմ օ-
լան տիկէր պիր դաբուսը տաճա պուլունուպ , պու դաբու ի-
սէ սըրթ իւսթիւ աշըգ օլտըղընտան , Տիւշմէն ֆէվզ էլ ատէ
միւթէաճճիպ օլտու : Սալվատօր քէմալը էնտիշէ իլէ .

— Կիրէլիմ , արգատաշ , պուրատա մալթլագ ֆէվզ էլ
ատէ պիր հալ վուգու պուլմըշ տըր . — տէտի վէ Տիւշմէն
տապանճալարընըն միւքէմմէլ պիր հալտէ օլուպ օլմատըղընը
մուայէնէ իթտիքտէն սօնրա .

— Կիրէլիմ , — ճէվապընը վէրտի :

Իքիսի պիրլիքաէ խանէյէ տախիլ , վէ հիշ պիր էնկէլէ
թէսատիւֆ իթմէքսիղին ըշըգ պուլընան օտայա վապըլ օլտը-
լար :

Հայտուտար ըէիսի , դարըսը , իքի գըզլարը վէ քէնաի-
լէրինին եէտի արգատաշարը եէրէ սերիվիշէր իտի :

Սալվատօր « Դալիպա քէօր յէրիօշ տըրլար » տէյիպ ,
անէլէրտէն պիրինէ թէգարրուպ իթտիքտէ . « Խա'յր , էօլմիւշ
տիւր . . . » տէյու հայգըրտը , վէ պատէհու տիկէրլէրինի տէ
մուայէնէ իտէրէք .

— Էօլմիւշէր . . . հէքսի տէ էօլմիւշէր . . . պուլըն մա-
նէասը' նէ . . . — տէտիքտէ , Տիւշմէն' քէնտիսի տէ նաշարը
մուայէնէ իտէրէք .

— Պուլըն մանէտար շու քի պիլիմ Մաթէօ տօսթըմըզ
ճէլլատըգ վազիֆէսինի իյֆա իթմիշ տիւր . — տէտի :

Սալվատօր իլէ Տիւշմէն արթըգ պու մէմէքէթտէ գալա-
մայաճագլարընտան , խանէ տէրունինտէ պուլտըզլարը ագ-
ճէյի ալտըգտան սօնրա , Բարիսէ ազիմէթ իթտիլէր :

Սէրվինէիյէ նէ' արըզ օլտըղընը' իլէրիտէ պէյան իտէ-
նէյիլ :

8

ՀԱԳԻԳԻ ՄԱՐԲԻ ՏԸ ԲՈՒՐՐԻՆԵՐ

Իւշ բրանկապէնտին ֆիրարընտան պիր այ գատար սօն-
րա, պէջիւք գումարպազլարըն էքսէրիյա տէվամ իթտիքլէ-
րի գահվէխանէլէրտէն պիրինէ իքի էճնէպի կիրմէքտէ իտի :

Պու գահվէխանէ՝ պուլվար իւզէրինէ աչըլան բառաժ-
լարտան պիրինտէ, Բարիսին է՛ն զէնկին վէ է՛ն նամտար մա-
հալլէլէրինտէն պիրինին մէքքէզինտէ վազը օլուպ, օրատա
կիճէնին վէ կիւնտիւզիւն հէր պիր սաաթընտա, Բարիսին է՛ն
պէջիւք գումարպազլարընտան պիր գաչընա թէսատիւֆ օ-
լունապիրի իտի : Պու գահվէխանէ՝ զիքը իթտիյիմիզ բասա-
ժըն է՛ն գարանլըգ պիր մահալինտէ պուլունտըղընտան, կէ-
լէն կէչէնլէրին նազարը տըգգաթընը բէք տէ օ գատար ճէլպ
իթմէզ իտի : Նամուսքեար պիր ատէմ եարըմ գատէհ ապ-
սէնթ վէ եա պիր գատէհ պիրա իչմէք իւզրէ թէսատիւֆէն
օրայա կիրէճէք օլուրսա, քէնտիսինի ատէթա պաչգա պիր
մէմլէքէթտէ զանն իտէր, վէ սէպէպինի պիրմէքսիզին սըգըլ-
մաղա պաչլար ըտը : Միւքէլէֆ պիր սուրէթտէ կիյինմիշ օ-
լան պիւթիւն միւշթէրիլէրի տիբլօմաթ զանն իտէր, վէ տիւյ-
մէ տէլիքլէրինտէ բարլամագտա օլան Լէժիօն տ՛Օնէօն նիչան-
լարը կէօղլէրինի գամաչտըրըր ըտը : Հաթթա գահվէխանէ-
տէն տըչարը չըգաճաղը սըրատա : կէօթէրմիշ օլտըղը սէր-
պէսթիւքտէն տօլայը տէսթկեհատար գարըտան աֆվ տիլէ-
մէյէ պիլէ հազըրլանըր ըտը :

Պահա իթտիյիմիզ գահվէխանէ Տապպաղիւնէ սօգաղըն-
տաքի խըրսըզլար մէյխանէսինէ պէնզէմէզ իտի : Պէյազ մէր-
մէրտէն մամուլ թէք այազլը ուֆագ մասալար՝ մուշամմա՝ ի-
լէ մէսթուր մասալարըն եէրինի թութմագտա ըտը : գահվէ-

խանէ տէսթ կեանքը իսէ՝ գատէհլէրին, չիշէլէրին եալտըղլա-
րըյլա բարըլ բարըլ բարլամագտա ըտը :

Պու տէսթ կեանքն արգասընտա, միւքէլլէֆ պիր գօլ-
թուգ սանտալիէսի իւզերինտէ կիւզէլ պիր գատըն օթուր-
մագտա ըտը : Պուրանըն սահիպի փտի պիր գաղինօճըյա պէն-
զէմէմէքտէ իտի . մէրգուլմ սէնաաթտաշլարը կիպի պէյազ
բիքէ պէզինտէն մամուլ եշլէք վէ թիւլտէն դրավաթ կիյին-
մէմիշ իտի . գօլունըն ալթընտա տա մէճպուրի ատտ օլունան
բէշկիր պուլընմամագտա ըտը . աթվարը , վիւճուտինին պիւ-
թիւն հարէքեաթը , գըր պըյըղլարը սիւվարի ասքէրլէրինին
էսկի պիր զապըթընը խաթըրա կէթիրմէքտէ իտի :

Պու գահվէխանէ սահիպինին թիճարէթի պիր գատէհ
պիրա վէ եարըմ գատէհ ապսէնթ սաթմագլա պիթմէզ
իտի . էկէր վարիտաթընը չիւրիւթմէյէ մաիլ կէօրիւնէն պիր
տէլիգանլը քէնտի բէնշէսինէ տիւշէճէք օլուրսա , քէնտիսինէ
միւտահէնէ իտէր , եալթագլանըր , վէ հէր վէճհ իլէ հիւսնիւ
իլթիֆաթ կէօթէրիլ իտի : Քէնտիսի եաբմամըշ օլտըղը մու-
հարէպէլէրի հիքեայէ իտէր վէ մատամ իսէ վագթըյլա կիւ-
զէլ օլտըղընը ունութմագ իսթէմէտիյինտէն , է՛ն լաթիֆ թէ-
պէսսիւմլէրինի թագընըր ըտը : Եկէր տէլիգանլընըն ագճէյէ
իհթիյաճը վար ըսա , քէնտիսինէ . « Ա՛հ , էֆէնտիմ , պունը
նիշին էրքէն սէօյլէմէտինիզ . իհթիյաճընըզ օլտըղը մէպլաղը
պէն սիզէ էօտիւնճ վէրէպիլիլ իտիմ . հէմ ֆաիզ ֆիլան տա
ալմագ ըտըմ . լաքին չիմտի ֆիլանճա էֆէնտիյէ միւրաճաաթ
իտինիզ . էկէր իսթէրսէնիզ , պէն սիզի կէօթիւրիւրիւմ տէր-
լէր իտի . տէլիգանլը իսէ՝ հէր թարաֆտան իհաթա իտիմիշ
օլտըղընտան , վէ պու պապտէ տիւշիւնմէյէ մէյտան տախի
պուլամատըղընտան , նիհայէթ թէֆէճիլէրտէն պիրինէ բօլի-
չալար իմլա իտէր վէ պունա միւգապիլ զայէթ ճիւզի պիր
մէպլաղ ալըր ըտը . գահվէխանէ սահիպի հասըլ օլան մէն-
ֆաաթա հիսսէտար օլուր , վէ պիշարէ տէլիգանլը սոն սոնու
գուլմարպաղլար թարաֆընտան սօյուլուր ըտը :

Գահվէխանէ սահիպի պիլարտօ օյունընտա պիրինճի տէ-
րէճէտէ ուսթա օլտըղը կիպի , էգարթէ օյունընտա տախի

էմնալսրդ ատտ օլունաճագ տէրէճէտէ մահիր իտի . քէնտի-
սինին թահթը էմրինտէ պիր թագըմ հիլէքեարլար պուլուն-
տըղընտան , պունլար հասըլ օլան մէնֆաթա հիսսէտար օլ-
մագ շարթըլա քէնտիսինէ հէր սուրէթլէ խըտմէթ իտէրլէր
վէ քէնտիսի տէ հէր տիւրլիւ օյունը օյնամաղա մէյլ կէօթէ-
րիր իտի : Պունտան պաշգա , պիր իշի պաշա չըգարմագ իշուն
ազճէյէ իհթիյաճլարը պուլընան միւլթէրիլէրինէ ազճէ էօ-
տիւնճ վէրիր , վէ սօնրա տա հասըլ օլան թիճարէթէ հիսսէ-
տար օլուր ըտը :

Ագչամըն ալաֆրանկա սաաթ ալթըսընը կէշմիշ օլտըղըն-
տան , կարսօնլար իշպու գազինօնըն լամբալարընը եագմաղա
վէ միւլթէրիլէր տաթի՝ ագչամ թաամը իթմէք իւզրէ եավաշ
եավաշ չըգըպ կիթմէյէ պաշլատըլար . գումար սալասընտա ,
գահվէխանէ սահիպի իլէ դայէթ կիւզէլ պիր տէլիգանլը ա-
րասընտա պաշանմըլ օլան բարթիյէ հիսսէլէրի պուլընանլար-
տան պաշգա քիմսէ գալմաուր : Գահվէխանէյէ կիրտիքլէրինի
խապէր վէրտիյիմիզ իքի էճնէպի՝ օյունճըլարըն օթուրտըզ-
լարը մասայա եագըն պիր մահալտէ օթուրմագտա , վէ օյուն-
ճըլար իսէ՝ բարթինին հէր տիւրլիւ թէպէտտիւլաթընը քէմալը
տըգգաթլա թաագիպ իթմէքտէ իտիլէր :

Պու իքի էճնէպինին օրատա պուլընմասը օյունճըլարա
ատէթա սըգընթը վիրմէքտէ իտի : Հաթթա պունլարըն չէհ-
րէի ճէսուրանէսի վէ աթվարը սէրպէսթանէսի իհթիյաթ վէ
իհթիրազ իւզրէ տալրանմաղա քէնտիլէրինի մէճպուր իթմէ-
միշ օլսա , հըսս իթտիլէրի խօշնուտսըղլըղը պէյան իտէճէք-
լէրի տէ բէք իհթիմալտէն իտի :

Պու իքի էճնէպիտէն եաշճա տահա պէօյիւք օլան շախս՝
արգատաշընա խիթապէն եավաշ սէտա իլէ :

— Կէօրիւյօրսըն ա՛ , տօլանտըրըճըլար իշինաէ պուլունը-
յօրըզ . օյունճըլարտան եաշճա տահա քիւչիւք օլան տէլիգան-
լը եումուրթատան եէնի չըգմըլ պիր կիւվէրճին օլտըղընտան ,
պու ազղըն գարկալար թիւլլէրինի եօլմագ իսթէյօրլար :

— Պէն տէ էօյլէ զանն իտիյօրըմ :

— Զանն իտէճէք պիր շէյ եօգ . . . իշ մէյտանտա . . .

Բրեւալ նամընը վերտիքլերի շու ուփածրգ չաբգըն՝ տէլիգան-
լընըն օյունընը անլաթմագ իւզրէ քեաղըտլարընը տաիմա իշ-
մար իտիյօր :

Նիհայէթ բարթի խիթամ պուլտու , վէ տէլիգանլը օ-
յունը զայպ իթմիշ օլտըղընտան , խասմինին հագգընը վէր-
մէք իւզրէ պանգա գաիմէլէրիլէ տօլու պիր ճըգտան չը-
գարար :

Իքի էճնէպիտէն եաշճա քիւշիւք օլանը արգտտաշընա
խիթամպէն .

— Պիզիմ Բուլաշէ Լայըգլը Բուլ Բուլայօր , պապալըգ .
(պիզիմ տէլիգանլընըն բէք չօգ ագճէսի վար) . էկէր շունը
գալանայա (տուղաղա) տիւշիւրէպիլէ իտիք , էբէյիճէ եաղլը
պիր գուշ ավլամիշ օլուրտըգ . - տէտի . արգտտաշը իսէ :

— Սէն իշի պանա պըրագ , պէն հէր չէյի սըրաարնա գօ-
րում . - ճէվապընը վէրտիքտէն սօնրա , գըր պըրըգլը գահ-
վէթանէ սահիպինէ եագլաշարագ , գուլաղընա պիր գաշ սէօղ
փըսըլտատը . գահվէխանէ սահիպի պու սէօղլէրի իշիաինճէ ,
հիատէթլի պիր չէհրէ իլէ մէրգումըն եիւզիւնէ պազտը . էճ-
նէպի իսէ անըն թէհտիտամիզ պագըլընա բէք տէ օ գատար
էհէմիլյեթ վէրմէյէրէք , եավաշ սէտա իլէ .

— Պու բարթի տէ էօյլէ օլտու . . . էքվէթ , պու բարթի
տէ էօյլէ օլտու . . . ֆագաթ հէր նէ տաիսի օլա , պէնիմ էօ-
նիւմտէ պիր վաթանտաշըմըն սօյուլմաարնա աօլա միւսաատէ
խտէմէմ . - տէտի :

Օգույանլարըմը պու իքի էճնէպինին Տիւշմէն իլէ Սաշ
վատօր օլտըղլարընը անլամիշ օլմալը տըրլար :

Պալէատէքի սէօղլէրի իշիթմիշ օլան Բրեւալ նամ չախս
սէօղէ գարըշարագ .

— Պէլքի տէ պիզղաթ սիզ անը աօյմագ իթէյօրպընըգ .
- տէտիքտէ , Տիւշմէն եավաշ սէտա իլէ .

— Պէլքի . - տէյու ճէվապ վէրտի :

Բրեւալ տօլայըտան օլան պու թէշվիգէ գարըն հիշ պիր
ճէվապ վէրմէտի , վէ տէլիգանլը բարթիլի եինէ զայպ իթմիշ
օլտըղընտան , քէմալը սէմահէթլէ բարալարը պպըլըտը :

Պուհատիստէն պիր գաշ տադրգա սօնրա, տէլիգանլը, Սալվատոր վէ Տիւշմէն գահվէխանէ տէրունինտէ հէման տա եալընըզ գալմըշլար ըտը, Տիւշմէն քէլամա պիլ իպթիտար .

— Զանն խտէրսէմ սիգին իլէ վաթանտաշ ըզ, մօսիէօ . - տէտի :

Տէլիգանլը . - (Նազիքեանէ պիր սուրէթտէ .) Եախօտ աշ- նը վիլայէթտէն իզ . . . պէն Բրօվանստաքի Բուրրիէր քէօյիւ ե- հալիսինտէն իմ :

Տիւշմէն . - Պէն տէ սիգին քէօյիւնիւզտէն իքի սաաթ մէ- սաֆէտէ վազը. Թրէթ գարիյէսինտէն իմ . պէլքի Փաժիւեամը տա թանըրսընըզ . իսմիմ Բօման տըր :

Սալվատոր . - (Արգատաշընըն տիրսէյինի տիւրթէքէք, եավաշ սէտա իլէ .) Նէ՛ եաբըջօրսըն, եահո՛ւ, պու Նէ՛ թէտ- պիրսիզլիք . . . :

Տիւշմէն . - Սէնին Նէնէ՛ կէրէք . . . պէն եաբաճաղըմը պի- լիքիմ . . . պէնիմ աաըլ իսմիմ սախթէ իսմիմտէն տահա մու- խաթարալը տէյիլ տիր :

Տէլիգանլը . - Հէնուզ բէք կէնճ իքէն մէմլէքէթիմի թէրք իթմիչիմ տիր . լաքին Բուրրիէրտէ պու նամ իլէ պիր մուգա- վէլաթ մուհարրիթ իգամէթ իթտիյինի տէրխաթըր իտիյօրմ :

Տիւշմէն . - Օ զաթ պէնիմ տայրմ վէ վասիմ իտի :

Բօմանըն սէօգիւ աօղլու իտի : Տէլիգանլը հիւսնիւ էտէ- պէ մուղայիր հարէքէթ իթմիշ օլաճաղընը տիւչիւնէրէք, իս- մինի տահա ուզուն միւտտէթ վաթանտաշլարընտան կիզլէմէք իսթէմէտիյինաէն :

— Պէնիմ իսմիմ տէ Բուրրիէր տիր . - տէտի :

Սալվատոր . - (Ղայէթ եավաշ պիր սէտա իլէ .) Իսմի Բիէր օլսուն, Բօլ օլսուն, Ժան օլսուն, Նէ՛ օլուրա օլսուն . պիզիմ իչին է՛ն մուհիմմ նօգթա՛ ճըզտանը աշըրմագտան իպարէթ տիր . - տէտի :

Բօման է թէքեէյի պէքլէյէն չօրպասընը իչէր . ճէվապը- նը վիւտիքտէն սօնրա, տէլիգանլը իլէ մուհավէրէսինի տէ- վամ, վէ մէմլէքէթլէրինին կիւզէլ մէնզարէլէրինտէն, պէր- րագ հավասընտան, Արլ քէօյիւնիւն աիլպէր գըզլարընտան

վէ թարափօնն կիւղէլ տէլիգանլըլարնտան պահս իթմէյէ պաշլատը . Սալվատոր տախի մուհապէրէյէ իշթիրաք իթմէքտէ իտի . աը Բուրրիէր՝ պէօյլէ սէվիմի վաթանտաշլարաթէսատիաֆ իթմիշ օլտըղընտան տօլայը ֆէվզ ել ատէ մէմ . նուն գալարադ , քէնտիսիլլէ պերապէր ագշամ թաթմը իթմէլէրինի տնլէրտէն բէճա իլլէտի : Սալվատոր իլէ Բօման սուրէթի զահիրէտէ ազաճըգ իսթիղնա կէօսթէրտիլէրոէ տէ , աը Բուրրիէր իպրամաթընը թէճտիտ իլլէտիլինտէն , իւշիւ պիրիքտէ գաֆէ Անկլէյէ ազիմէթ իթտիլէր :

Տը Բուրրիէր հէր շէյի միւքէմմէլ սուրէթտէ թէրթիպ , վէ միւսաֆիրլէրինէ է՛ն լէզիլլ եէմէքլէրի վէ է՛ն ալէա շաբապլարը իքրամ իլլէտի : Տը Բուրրիէրին էմիլլէթինի գազանմադ արզուսընտա պուլընան Սալվատոր իլէ Բօման , իճապը հալէ կէօրէ թասնի իթմիշ օլտըղլարը պիրէյ հիքեայէ նազլ իթտիլէր : Տը Բուրրիէր իսէ՝ պու եէնի տօսթլարընտան տուհա ազ մալիւմաթլը կէօրիւնմէք իսթէմէտիլինտէն , շու եօլտա իսարէի քէլամ իլլէտի :

— Եֆէ՛նտիլէր , օն պէշ սէնէտէն պերու իլք տէֆա օլտրադ իսմիմի եալընըգ , սիգ իշիտիյօրսընըգ . պու իսմի կիլլէյէրէք քէնտիմէ Գուրթիվոն նամընը վէրմէքտէ իմ : Մատամքի Բրօվանսլը սընըգ , բէտէրիմին վալիտէմի էօլտիւրմիւշ օլտըղը քէյֆիլլէթինի տէրխաթըր իթմէլիսինիլ . օ վազթ ժիւրի մահքէմէսի բէտէրիմին , պէրաէթինի հիւքմ իտիպ հապստանէտէն սալը վէրտի : Լաքին մուսխստրէն վալիտէմին հիշ պիր գապահաթը օլմատըղը տա թէպէյեիւն իթտի :

Սալվատոր . — Եվլէ՛թ , պուշլարը տէրխաթըր իտիյօրմ . հաթթա պու վուզուլաթտան սօնրա սիլին մէմէքէթինիլլի թէրք իթմիշ օլտըղընըղը տա տէրխաթըր իտիյօրմ :

Բուրրիէր . — Տօղրու տըր . բէտէրիմի արթըգ կէօրմէք իսթէմէտիմ . իսմինի թաշըմադտան նէֆրէթ իտիյօրտըմ , վէ էլան աա իթմէքտէ իմ : Պու իսմի էպէտա թաշըմայաճաղըմ , վէ գանունէն տէ Գուրթիվոն թէսմիլլէ իտիլմէքլիյիմ իշաւն րուխաթը մախսուսէյի թալէպ իտէճէյիմ : Պննաէն ալէյհ՝ հազիլլի իսմիմի կիլլի սազլամանըղը օիլտէն բէճա իտէրիմ :

Տիւշմէն . - Պու էսրարը կիզլի սագլայանաղըմըզը սիգէ վատ իլլէրիզ :

Բուրբիհր . - (Սէօզիւնիւ տէվամ իտէրէք .) Բէտէրիմ վագը օլան խաթասընը անլայընճա պէնիմ կիպի բէք զիյա . տէ միւքէտտէր օլարագ , քէնաիւնի կէօրմէք պէնճէ մուճիպի նէֆրէթ օլանաղընը հըսս իթտի , վէ պանա սէնէ վի երկիրմի պին ֆրանք թաթսիւս իլէ սէյահաթա չըգմաղա պէնի թէշֆիզ իլլէտի :

Տիւշմէն . - Բէք չագ վուգուաթա թէտատիւֆ իթտի նիզ մի :

Բուրբիհր . - Ելպէթթէ , Լաքին պու սէրօնէրիյանէ էօմրտէն աթըզ օսանտըմ . Բարիստէ իգամէթ իթմէք վէ էակի պիր մաշուգէմլէ պունտան աղան պիր էրքէք չօճուղըմլա մէշղուլ օլմագ ֆիքքինտէ իմ , Շիմտի պունէլարըն հէր իքիսի տէ ժընէվտէ պուլընմալը տըրլար . պէնիմլէ բէտէրիմ արաւընտա միյանճըլըք իաէն ժօզիւէ նամընտա պիր եահուաթի պու պապտէ պանա մալիւմաթը լագըմէյի վէրէճէք տիր . Պէնիմ սէրվէթ ու վագիլլէթիմ պիրտէն պիրէ տէ յիշմիշ տիր :

Պու սէօզիւ միւթէագըլպ , տէլիգանըլ հիքեայէտինի շու վէճհլէ նագլ իլլէտի .

— Մն պէշ սէնէ միւթէմատիլլէն սէյահաթ իլլէտիմ . ագ չագ հէր եէրի տօլաշտըմ . էբէյիճէ զարիպ վուգուաթա թէտատիւֆ իթտիմ , վէ նիհայէթ պու Սէրսէրի-Յահուտի էօմրիւնտէն օտանարագ թէքրար Բարիտէ կէլտիմ . Պիր մաշուգէտէն պիր էրքէք չօճուղըմ օլտու . պու չօճուղը պէօյիւթտիւրիւյօրըմ . Լաքին շիմտիյէ գատար եիւզիւնիւ կէօրմէմիլիմ աթի . Ելպէթթէ պիր կիւն կէօրէճէյիմ :

« Բէտէրիմին Բուրբիհրտէքի խանէսինի թէքք իտէլիտէն պէրու օն պէշ սէնէ կէշմիշ իտի . հալ պու քի բէտէրիմէ հիշ պիր մէքթուպ եաղմօմըշ ըտըմ . Պիր միւտտէթտէն պէրու իգամէթ իթմէքտէ օլտըղըմ Պրիւքսէլտէ պիր կիւն պիր մէքթուպ ալտըմ . պու մէքթուպ եահուտի ժօզիւէ թարաֆընտան կէլիյօրտը . աշտըմ սգուտըմ . ժօզիւէ պու մէքթուպտա բէտէրիմին վէֆաթ իթմիշ օլտըղընը , վէ գալան միրասը եէ .

տի թասարբալ փրմա կէշիրմէք իւզրէ տէրհալ եօլա չըգմադլը-
ղըմ լազըմ կէշտիյինի պիշտիրիյօրաբ . պունտան պաշգա .
եահաւտի եօլ խարճլըղը իթմէք վէ մէմէքէթիմէ կիրաիյիմտէ
շանրմա լայըգ պիր հալտէ պուլընմագ իւզրէ պանա 20,000
ֆրանգ կէանտէրմիշ իտի . հաթթա մէղքիւր մէրթ զապտա գո-
լէրանն տմհալարըմ տա ալըպ կէթիւրմիւշ զլտըղընը վէ
սապըգ Բուրբիեր ֆամիլեպաննն եկվեանէ վէ սգըննը վարի
սի պէն գաղմը պուլընաղըղըմ տա պէյա իթիյօրաբ

« Պունտան իւզերինէ Պրիւքսէլտէն մուֆարագաթ վէ Բա-
րիւէ մուվտսէլէթ իլլէտիմ հէնազ կէօրմէմիշ զլտըղըմ պո-
շէհրտէ պիր գաշ այ գալմագ ազմինտէ խաիմ իշթէ քթի
այտան պէրո պուրատա պուլունըյօրմ վէ պիւ գաշ կիւ-
նէ գատար ետնա մէրթէպէ հսերի լմէհասիւֆ կէօթեքմէք
սիզին պու շէհրի թէրք իտէճէյիմ :

« Մէյահաթ իթմէքտէն օտանտըմ . Լեկիլթէրաբը ,
Ձուիցէրիայը , Լիթապիայը , Հօլլանտայը , Սքանիայը , վէ Բօր-
թալգաբը կէօրտիւմ հէր Էէրտէ տէ այնը ահվալէ , այնը
վուգուլաթա լմէսատիւֆ իթտիմ :

« Բարխտէ իգամէթ իթէլիտէն պէրու լանըմըշ զլտըղըմ
տօսթլարըմա պիր գաշ կիւնէ գատար իգէթիւք պիր զըյա-
ֆէթ վէրիւր վէտա իաէճէյիմ : Եկէր պու զիյաֆէլմտէ լուլթ-
ֆէն սիլ տէ հազըր պուլունպանագ զլուրսանըգ , պէնի բեք
զիյատէ մէմնուն իթմիշ զլուրսանըգ :

« Սալիաթօր իլէ Բօման մարքինին տազէլմինի մա ել մէմ
նունիյիւք գապուլ իթտիլէր :

« Վազթ բեք զիյատէ իլէրիլէմիշ զլտըղընտան , ազլամ
թամընը իթմիշ զլտըղլարը գահվէխանէյի թէրք իթտիլէր
Մարքի տը Բուրբիեր , տէրապապ խանէսինէ ազմէթ իթմէք
նիյէթինաէ պուլընտըղընտան , Տիւշմէն իլէ Սալիաթօր , ծու-
պէր սօգաղընն եբէյիճէ կիւզէլ պիր խանէսինտէ խաբ ես-
լընըգ իգամէթ իթմէքտէ զլտըղը տաիլէյի գատար քնտի-
սինէ ընֆագաթ , վէ իրլմէսի կիւնիւ իշաւն պիր մահապը միւս
լագաթ լմային իթտիլէտէն սօնրա , օրտտան մուֆարագաթ
իլլէտիլէր :

Խաղիսանը մերգուման սօգաղա չըգտրդլարնաա : Սալվատոր Բօմանա պիր բարչա սարը պալ մօմու կէօսթէրէրէք :

— Շու մօմ իշիմիզէ եարայապիլիր , տէյիլ մի , արգա-տաչ : — տէտի :

— Վա՛յ , գաբունըն սուրէթինի մի ալաըն . . . բէք էյի եարմըշսըն . ֆագաթ պունը գօւլլանմաղա իհթիյաեըմըզ օլ-մայանագ տըր զանն իաէրիմ . պէնիմ պաչգա պիր նիյէթիմ վար տըր քի , պիր աղ սօնրա սանա սէօյլէյէճէյիմ :

Սալվատոր իլէ Բօման՝ քէսէլէրինին տիպի կէօրիւլմէյէ պաչլաաըզը ճիհէթլէ իսթիճարընա մէճպուր գալմըշ օլտըգ-լարը օթէլին քիւչիւք օտաորնա վասըլ օլտըլար : Սալվատոր պիր գաչ տագըգա ըահաթ իթմէք իւզրէ պիր սանաթլիէ իւ-զէրինաէ օթուրաը վէ պիր սիկարա թիւթտիւրմէյէ պաչլա-տը . Բօման իսէ՝ այագ իւզէրինաէ տուրմըշ օլտըղընտան , շապգասընը պիրաէն պիրէ չըգարաը , վէ քէմալը հայրէթ-լէ քէնտիսինէ պագմագտա օլան արգաաաչք էօնիւնտէ պիր գաչ քէրրէ իհթիրամքեարանէ պիր սուրէթաէ էյիլաիքտէն սօնրա :

— Մօսիէօ մարքի տը Բուրրիէր ճէնապլէրինէ աիզը ու-պուտիյեթլէ քէսպի ֆախր իտէր , վէ բէտէրինին վէֆաթըն-տան տօլայը հըսօիյաթը խալիսանէի թաղիյէթքեարանէմի (ցաւաիցեական) լուծֆէն գապուլ իթմէլէրինի խասսէթէն-րէճա իլլէրիմ . — տէտի :

Սալվատորըն կէօզլէրինաէ պիր նուրը իւմիտ բօրլատը . արգատաչընըն նէ՝ տէմէք իսթէտիյինի աշլամըշ օլտըղընաան :

— Էյ բլանընը նէ՝ վազըլթ մէվզըի իճըայա գօյաճագ-սըն . — տէտի :

— Իվլէլա պու բլանը հագըրլամագ՝ վէ պատէհու միւ-նասիպ պիր ֆորաաթ կէօզլէթմէք լաղըմ տըր . — Լաքին պօ-բէք գօլայ պիր շէյ տիր :

Սալվատոր սաիգաի մէսէրրէթլէ արգատաչընըն պօյ-նունա սարըլտը , վէ ուզուն միւտաէթ պիր պիրինի գուճագ-լամըշ գալաըլար : Սալվատոր արգատաչընը թէրք իթաի-յինաէ .

— Գրաւժօ՛ . . . պրաւժօ՛ . . . պոռնտան տահա կիւղէլ
պիր բլան օլամազ , ազիզիմ Բօման . սէն սահիհ պէօյիք պիր
աստամ ըմըշսըն . — տէտի :

9

ՄՈՒԽԹԷԼԻՅ ՀԻՔԵԱՅԵԼԷՐ

Մարքի Ալէքսի տը Բուրրիերին Բարիստէքի պիւճիւմէ
տօսթլարընա քէշիտէ իտէճէյի վէ Սալվատօր իլէ Բօմանըն
տախի հազըր պուլունաճադլարը զըյաֆէթ պիր գաչ կիւն էվ-
վէլինտէն . թէրթիպ իտիլմիշ իտի :

Եէվմի մուայեէնտէ , մասա՝ սուրէթի միւհթէյէմէտէ
թէգեին վէ բէք չօգ մօմլար իլէ տէ թէնվիր իտիլմիշ օլան
պիր սալուն տէրունիտէ հազըրլանմըշ ըտը , իշպու մասա՝ տա-
մաաօ պէզինտէն մամուլ վէ կէօզլէրի գաճաշտըրաճադ տէ-
րէճէտէ պէյազ պիր էօրթիւ իլէ մէսթուր օլտըղը կիպի ,
զիգըյմէթ պիլօր վէ չինի թազըմլարը տախի ըշըլ ըշըլ բար-
լամադտա ըտը . ճընիէր ֆապրիգալարընտան չըգմա եալտըզ-
լը թունճտան մամուլ չիչէքլիքլէր՝ է՛ն լաթիֆ վէ է՛ն նաաի-
տէ չիչէքլէրլէ թէգեին իտիլմիշ իտի . պուզ իլէ տօլու օլան
պազըր գօվալար իչինտէ տէ շարապլար սօղումադտա ըտը ,
սուֆրաճը վէ եարտըմըլարը , քիլէրճի վէ կարսօնլար քէնտի-
լէրինէ միսսուա օլան մահալլէրտէ պուլունմադտա ըտըլար ,
ճավէթիլէր արթըգ կէլէպիլիլլէր իտի :

Է՛ն էվվէլա մարքի տը Բուրրիէր կէլտի , վէ պիր ազ սօն-
րա տա Սալվատօր իլէ Բօման եէթիշտիլէր . մարքի պու եէնի
տօսթլարընը իսթիգալալէ չիթապ իտիպ , աշլէրին էլլէրինի
սուրէթի տօսթանէ սըգալը :

Սալվատոր իլէ Բօման գուրաւմըջ օլան սուֆրանըն իհ. թիչամ վէ շաչաստընա հայրան օլարագ, մարքիյէ, թէպրի. քեաթը լազըմէյի իյֆա իյլէտիլէր. թէպրիքեաթը մէգքիւրէ քէնտիսինի բէք զիյատէ մէննուն իթմէքտէ իտի. պու սըրա. տա տավէթիլէր բէյ տէր բէյ վասըլ օլմաղա պաշլատըլար. պունլար արասընտա հէմ կէնճլէր վէ հէմ տէ իսթիյարլար պուլընմագտա ըտը: Սալվատոր անլէր միյանընտա կիւզէլ, ուզուն պօյլու վէ նազիք պիր տէլիգանլը կէօրտիւ քի, պու. նըն եիւզիւնտէ թահգիրամիզ պիր մազրուրիյեթէթ էսէրի կէօ. րիւլմէքտէ իտի: Սալվատոր բէք զիյատէ մէրագտա գալա. րագ, մարքիյէ խիթապէն:

— Սիդի դայէթ խաֆիֆ պիր սուրէթտէ սէլամլամըջ օ. լան շու տէլիգանլը քիմ տիր. պուրատա պուլունանլարըն քեաֆֆէսի տէ քէնտիսինէ սըզը հիւրմէթ վէ ուպուտիյեթէթ իտիլօրլար. — տէաի:

Բարրիէր. — (Խաֆիֆ պիր թէպէսպիւմէ. .) Պօւ տէֆիւ գանլը Բարիս ճէմիլէթլէրինտէ էն զիյատէ ճալիպի մէչագ օ. լան քիմնէլէրտէն պիրի տիր. նէ իրաթը սէնէվիսի, նէ ա. գաթէթի, նէ մէմուրիյեթէթի, վէ նէ տէ մաւշը վաթ տըր, նէ լըլթիթ, նէ թաճիր վէ նէ տէ էրպպալը սէնապիտան տըր. պունընպա պէրապէր Բարիսին էն զիյատէ չէօհրէթ գաղըմըջ օլան միլլատէտիլէրի կիպի եաշար. արապալարը. նը, աթլարընը, գօշում թագըմլարընը տաիմա թէհտիտի. տէր. դայէթ ճէսիմ մէպպաղլարա մուգապիլ գումար օյնար, զաչպ իտէր վէ ֆաֆաթ հիշ վազիֆէսինտէ իթմէզ, էէնի Խօրօր մահալլէսինին էն մի քէլլէֆ գընազլարընտան պիրինտէ իգավէթ իտէր, վէ խանէսինտէն տըշարք չըգաճաղը սըրա. տա, ճէպլէրինէ աթուն գոյուպ գօյմաղըզընը օտա խըտմէթ. քեարընա սօրպը, խըտմէթ քեար իտէ տաիմա էվվէթ ճէվա. պընը վէրիր: Պունտան պաշգա, Մ. վիգոնթ Սչիլ տը կիւ. սան էն տաիլ ֆամիւեալարըն խանէսինէ կիրիպ չըգալ: հէր պիլ գիւպլէրտէ հազըր պուլունուր, մագաաթը ինսանիյէթ. բէրվէրանէ իլէ թէչէքիւլ իթմիշ օլան շիլթէթլէրէ իշթիրաթ իտէր. էն կէնճ վէ էն տիւպէր տիւշէպլէր անըն մէֆիտընը

պուրջար . քէնտիսի ղայէթ կիւզէլ պիր ագթրիս պէսլէր . պու գըզ իհթիմալ քի պու ագչամքի զիյաֆէթիմիզտէ հազըր պուլընաճագ տըր :

Րօման . - Պու Մ. տը Լիւսան տէտիյինիզ զաթ պանա հայլազըն պիրի կէօրիւնիւյօր :

Բուրրիէր . - Բէք տէ եալան տէյիլ . . . թապիաթտան ալմըլ օլտըղը սիւահլարը աթալարընտան գալմա գըլըճ գատար մէհարէթլէ իսթիմալիտէր , Շիմտիյէ գատար սերվէթինին մէնպալըն անլամագ իսթէմիշ օլան պիր գաշ քիչիլի ախրէթէ եօլճու իթմիշ տիր . պինաէն ալէյհ՝ շիմտի քէնտիսինէ բէք զիյատէ հիւրմէթ վէ բիայէթ իտէրլէր :

Իշպու մուհավէրէնին ճերէյան իթտիյի էսնատէ , պիր գաշ տապէթլի տահա կէլմիշ վէ մարքի տը Բուրրիէրի սուրէթի իհթիրամքեարանէտէ սէլամլատըգտան սօնրա , սուֆրայա օթուրմագ վագթընա ինթիզարէն եէքտիկէրիյլէ գօնուլմագտա օլան տապէթլիլէր արասընա գարըշմըլ ըտըլար : Տը Բուրրիէր Սարվատօր վէ Րօման իլէ պաշլամըլ օլտըղը մուհավէրէյի շու եօլտա տէվամ իյլէտի .

— Էկէր պիւթիւն պու առէմլէր հիքեայէլէրինի խալիսանէ պիր սուրէթտէ նագլ իտէճէք օլտալար , զարիպ զարիպ իֆատէլէր իշիտէճէք , վէ պիր միւտտէթտէն պերու թէէլիֆ օլունան Րօմանլարըն օն սէնէ զարֆընտա էօյրէտէմէյէճէքլէրի շէյլէրի պիր սաաթտա էօյրէնէճէք իտինիզ . մալիւմ օլտըղը վէճհլէ , ինսանըն գալպինտէ էօյլէ ֆէնա մէյլէր , էօյլէ մէզմոււմ տույդուլար վար տըր քի , պունլարը եալընը ճէնապը Հագգ կէօրէպիլիր . Րօման եազան միւլէլիֆլէր իսէ պունլարը հիշ պիր վագթ հագգըլլա թասվիր իտէմէզլէր :

Րօման . - Վայ , մօսիէօ մարքի , նէ կիւզէլ վագ վէրիյօրսընըզ :

Բուրրիէր . - Հագգընըզ վար . ախլագիլաթտան պահա իթմէք զէմանը տէյիլ տիր . մատամ քի էյլէնմէք իշին պուրայա կէլմիշիզ , էյլէնէլիւմ . Լաքին , բէճա իտէրիւմ , պէնի աւըլ իսմիմէ եատ իթմէքտէն իհթիրազ իտինիզ . սիզտէն պաշլ

գա պուրատա պուլընանլարն քեաֆֆէսի տէ պէնի Գուրթի-
վոն իսմիյլէ թանրըլար :

Բօման մանիտար պիր սուրէթտէ Սալվատորն եւեղիւնէ
պագտը . պատէհու մարքիյէ խիթապէն .

— Սուֆրայա օթուրընճայա գատար , միւմքին օլտըղը
մէրթէպէ տալէթիլէրինիզի պիզէ թանրթմագտա տէվամ ի-
տինիզ , ազիզիմ . - տէտի :

Բուրբիէր . - Պաշ իւթիւնէ . . . քէնտիսինէ տը Բրէվալ
իսմինի վէրտիրմէքտէ օլան շու ուֆագ թէֆէք տէրիգանլը՝ վի-
գոնթ տը Լիւսանըն էթրաֆընտա տօլաշան ըէտիֆլէրտէն
պիրի տիր . անճագ , կէօսթէրտիյի սալթանաթ վէ տէպտէպէ-
յի մուհաֆաղա իտէպիլմէք իշին գուլլանարղը վասըթալար
հէր քէսին մալիւմիւ օլտըղընտան , վիգոնթ տը Լիւսանա կէօս-
թէրիլէն հիւրմէթ վէ ուպուպիյեթ քէնտիսինէ կէօսթէրիլմէզ :
Մ . տը Բրէվալըն իշլէթտիյի մատէնլէր՝ կիւզէլ չէհէսինէ ,
աթվարը նազիքեանէսինէ վէ մուշֆիգանէ սէօզլէրինէ մէֆ-
թուն օլան գատընլար տըր . բուսիալը իխթիյար պիր բրէն-
սէս ֆայթօնլարընըն մէսարըֆընը , պիր ապթրիս էվ մէսարը-
ֆընը վէ պիր ալիֆթէ տախի ճէպ խարճըղընը վէրիր : Մ .
տը Բրէվալըն պաշգա պիր մէնպա՛ը տահա վար տըր . գու-
մարտա պախթը բէք եազէր կիտէր :

« Վիգոնթ տը Լիւսան իլէ գօնուշմագտա օլան շու չէօ-
քիւք պաշլը , էյրի պաճագլը , իրի գարընը կիւլիւնճ հէրիֆ
տախի՝ վագթըյլա Բարիս էթրաֆընտաքի քէօյլէրտէն պի-
րինտէ պաշ բաբազլըգ մէմուրիյեթինտէ իտի . Մէրգու՛մ
ճալիպի իհթիրամ օլաճագ տէրէճէտէ թէմքինլի պիր թավր
թասլար . լաքին հատտը զաթընտա հէր շէյի քէնտի լիսանը
րիյաքեարանէսինէ ույտուրմագ իսթէյէն բաբազլարտան պիրի
տիր . մէզհէպ խուսուսընա կէլինճէ , պու առէմ հագիզի
պիր ճիզիւթ ըհհիպի կիպի անտէն իսթիֆատէ իթմէյէ չա-
լըլըր : Շունը տախի իլավէ իտէրիմ քի , քէնտիսի պէօյիւք պէօ-
յիւք թէչէպպիւսաթա կիրիշմիշ վէ բէք ճէսիմ պօրճարա
ղարգ օլմուշ օլտըղընտան , աղաճըգ տէֆի դամ իթմէք իւզրէ
շարապ իշմէյէ պաշլամըշ տըր :

« *** քեօյին պաշ բաբաղը օլտըղը զէման , պանքէր Բ *** է զայէթ ճէսիմ պիր մէպլաղ պօրճու վար ըտը . քէնտիսի եա պու պօրճընը թէէտիյէ իթմէք վէ եախօտ հիշ օլմազսա միւթէպէր պիր քէֆալէթ կէօսթէրմէք մէճպուրիյեթիւնէ տիւշտիւ : Թէէտիյէ իթմէք գօլայ պիր շէյ տէյիւ իտի . քէֆալէթ կէօսթէրմէք իսէ գօլայ օլմազլա պէրապէր պաշգա տիւրիւ միւշքիլաթը տայի իտի . չունքի պաշ բաբաղըղ մէմուրիյեթիւնին հասըլաթընտան պաշգա պիր սէրվէթի , պաշգա պիր մէնպալը վարիտաթը պուլունմայան պիր բաբազա քիմ քէֆիւ օլուր ըտը : Պինաէն ալէյ՝ պիզիմ բաբաղ էֆէնտի , մագսատընա վասըլ օլմագ իշին հէնուղ մէվգըի իճրայա գօյմամըշ օլտըղը պիր հիյլէքեարլըղա միւրաճաաթ իթմէյէ մէճպուր օլարագ , թահթը իտարէսինտէ պուլընան տաիրէ էհալիսինտէն Մ . Ֆրանսուա նամընտա դայէթ նամուսքեպր պիր զաթա աթիտէքի օյունը օյնատը :

« Պիր կիւն Մ . Ֆրանսուա , պիր արապայը թարլալարա տօղրու սէվգ իթմէքտէ օլան ուշաղընըն արգասը սըրա կիթտիյի սըրատա , դայէթ տար պիր սօգաղըն քէօշէսինտէ պիզիմ բաբաղ էֆէնտիյէ բասթ կէլտի : Բաբաղ էֆէնտի՝ պաշընա իւշ քէօշէլի պիր շապգա գօյմուշ , էլինտէ պիր տուտ քիթապը թուլմըշ վէ ուսուլը տինիյեթի մուվաֆըգ սուրէթտէ լիպասլար կիյինմիշ օլտըղը հալտէ , իլք պահար կիւնէշինտէն իսթիֆատէ իտէրէք , քէօտէ կէզինմէյէ չըգմըշ ըտը : Պիզիմ բաբաղ էֆէնտի իլէ Մ . Ֆրանսուա պէյնինտէ աթիտէքի մուհավէրէ ճէրէյան իթտի .

« — Էրէյիճէ վագթտան պէրու սիզի քիլիսէտէ կէօրմէք շէրէֆինէ նաիլ օլամայօրըմ , աղիզիմ մօսիէօ Ֆրանսուա . աճապա սուի թէվէճճիւհինիզի տավէթ իտէճէք պիր հարէքէթաէ՝ մի պուլունտըմ :

« — Խայր , բաբաղ էֆէնտի , պիլաքս հագգըմտա կէօսթէրտիյինիզ հիւսնիւ մուամէլաթտան տօլայը տախմա մէճուռն օլմըլըմ տըր . ֆագաթ շուրասընը իթիրաֆիտէյիմ քի , բասգալեա վագթը թէգարրուպ իթտիքճէ , քիլիսէյէ կիթմէքաէն գաշընըյօրըմ . զիրա կէրի գալմըշ օլան պաղը հիսապ-

լարըմը թէսվիյէ իթմէքսիզին օրայա կիթմէք ճաիզ օլամայա-
ճագ տէյու զանն իտիյօրըմ:

« — Ազիզիմ մնսիէօ Ֆրանսուա , սօգաղըն օրթասընտա
տինտարըմդ մը թասլայօրըմ զանն իտիյօրսընըզ: Խա՛յր: Զի-
յարէթլէրինիզին նատիր իւլ վուգու օլմասընտան թէէսսիւֆ
իտիյիմ՝ սիզին սէվիմի պիր միւսաֆիր օլտըղընըզ պիւտիյիմ-
տէն վէ պիր միւտտէթտէն պերու սիզինլէ պուլուչմագ մահ-
զուղիյէթինէ նաիլ օլամատըղըմտան նէչէթ իտիյօր . պուռնն
աճըսընը չըգարմագ իչին , պիր սապահ պէնտէխանէյի թէչ-
րիֆ իտերէք պէնիմլէ պիր գահվալթը իթմէնիզ լազըմ տըր .
սիզէ էսկի վէ միւքէմմէլ պիր շարապ իքրամ իտէճէյիմ . լա-
քին բերհիզ կիւնիւ կէլմէքտէն իճթինապ իտինիզ:

« Մ. Ֆրանսուա պու տավէթտէն բէք զիյատէ մէմնուն օ.
լարագ , թէքիֆի վագըր գապուլ իյլէտի , վէ բէնչէնպիհ կիւ-
նիւ թային օլունտը . Եէվմի մուայեէնտէ , Մ. Ֆրանսուա թուա-
լէթինի վէրտիքտէն սօնրա , բաբազ էֆէնտինին խանէսինէ
կիթտի , վէ պիր ազ սօնրա սուֆրայա օթուրտըլար . սուֆրա
միւքէմմէլ սուրէթտէ տօնատըլմը ըտը . օրատա իբի քիչիլիք
թագըմ կէօրիւլմէքտէ իտի իսէ տէ , շարապ չիչէլէրի քէս-
րէթլի իտի : Հէր իքիսի տէ քէմալը իշթիհա իլէ եէմէք եէմէ-
յէ վէ շարապ իշմէյէ պաշլատըլար . եէմէքլէր պիթտիքտէ ,
Մ. Ֆրանսուա հազմինտէն ազաճըզ րահաթսըզ կէօրիւնիւյօր-
տը . գարարմը չէօզլէրինտէ էվվէլքի պերրագլըզ եօղ ըտը :

« Նիհայէթ իքիսիտէ թօգալաշմաղա պաշլատըլար . շա-
րապլարըն բէնքլէրի պիր պիրինէ գարըշըյօրտը . պիր պէ-
յազ վէ գըրմըզը , պիր գըրմըզը վէ պէյազ իշմէքտէ իտիլէր .
պատէհու էսկի գօնեագ , քիրաղ րագըսը վէ անիսօն րագըսը
իլէ պիրլիքտէ գահվէ կէլտի . լաքին բաբազ էֆէնտի պիր
միւտտէթտէն պերու միւսաֆիրինին կէօղլէրի օյնամագտա վէ
պաճագլարը սալլանըպ թիթրէմէքտէ օլտըղընը վէ նիհայէթ
պիւթիւն գուվվէի զիհնիյէսի չիչէլէրին տիպինէ չէօքմիւշ ի-
տույինի միւշահէտէ իյլէտի . զաթէն քէնտիսի տէ անը պու-
հալէ կէթիրմէք իսթէտիյինտէն .

« — Մօսիէօ Ֆրանսուա , եէքտիկէրիմիզտէն պըրըմաղ-

տան էվզէլ պանա լուծֆէն քիւչիւք պիր իւրտմէթտէ պուլը-
նաճաղընըզը իւմիտ իտէրիմ. — տէտի :

« — Նէ՛ սէօյլէյօրսընըզ, բարազ էֆէնտի , հէր տիւրիւ
իւրտմէթինիզէ հազըր վէ մունթազըր ըմ. պանա էմնիյէթ ի-
տինիզ. պէն սիզին տօսթընըզ տէյի՛լ միյիմ :

« — Օ՛հ , տօսթըլընըզ հազգընտա զէրրէ գատար շիւպ-
հէմ եօգ տըր . մէսէլէ քիւչիւք պիր շէյտէն իպարէթ տիր ,
Բիսգօրոս էֆէնտի՝ թահթը իտարէմտէ պուլընան տաիրէ է-
հաիսինին ահվալը մանէվիյէսի , չօճուզլարըն թալիմ ու թէր-
պիյէսի հազգընտա պէնտէն պազը մալիւմաթ իսթէմիշ . մա-
լիւմաթը մէզքիւրէյի հավի օլան քեալըտլար թանզիմ օլուն-
տը . լաքին պէնիմ շահատէթիմտէն պաշգա միւթէպէրանը է-
հաիտէն պիրինին տաիի իմզասը պուլընմագ լազըմ կէլտի-
յինտէն , պու պապտէ սիզէ րէճա իթմէյէ մէճպուր. օլտոմ .
ֆիլ հազըզա սիզ միւքէմմէլ սուրէթտէ լաթինճէ գօնուշտը-
ղընըզտան , վէ հէր քէս սիզի մէմլէքէթին է՛ն ալիմի օլմագ
իւզրէ թէլազգը իթտիյինտէն , պէօյլէ պիր մէսէլէտէ սիզ-
տէն պաշգա քիմէ՛ միւրաճաաթ իտէպիլիր իտիմ : իշթէ քեա-
ղըտլար շուշլար տըր . լուծֆէն իմզա իտինիզ :

« Բարազ էֆէնտի պու քիւչիւք նուլթը իրատ իթտիք-
տէն սօնրա , մասանըն իւզէրինէ մուլթէլիֆ քեաղըտլար վազ
իյլէտի : Մ. Ֆրանսուա՝ բարազըն սէօյլէտիյի միւտահէնէքեա-
րանէ սէօզլէրին վէ իչտիյի շարապլարըն հէնուզ թահթը թէէ-
սիրինտէ պուլընտըղընտան , գալէմի էլինէ ալարագ , իմզա-
սընը վազ իյլէտի :

« Բարազըն օյնատըղը օյուն պիթմիշ իտի : Պինաէն ալէյհ
իքի մահրէմ տօսթլար կիպի պիր պիրինտէն այրըլտըլար :

« Թարիխի մէզքիւրտէն ալթը այ գատար սօնրա , պիզիմ
Մ. Ֆրանսուա՝ ֆամիլեասըյլա պէրապէր էօյլէ թաամը իթ-
տիյի սըրատա , սէրթ վէ նախօշ չէհրէլի պիր ատէմ թաամ
սալասընա կիրտի . պու ատէմ պիւթիւն մէմլէքէթ էհալիսին-
ճէ մալիւմ օլան ուղուրըզ հէրիֆլէրտէն պիրի իտի . մէրզու-
մըն չէհրէսինի կէօրիւնճէ , պիւթիւն ֆամիլեա ազասը եէմէք
եէմէքտէն ֆարիզ օլտըլար . էկէր օ սըրատա օտանըն օրթա-

սընա պիր երլտորըմ էնմիշ օլնայըտը , քէնտիւէրինի պէլքի օ
գատար իւրքիւթմէյէնէք իտի : Սա մափիհ Ս. Ֆրանսուա
այաղա գալգարադ .

« — Նէ՛ վար , ուսթա Թընանպոն . — տէյու սօրտը :

« — Քիւչիւք պիր չէյ իչին խանէնիզէ գատար կէլմէյէ
մէնպուր օլտում , ազիզիմ մօսիէօ Ֆրանսուա . զիյարէթիմին
մագսատը իսէ՝ քէօյիւնիւզիւն պաշ բարազը թարաֆընտան
թանզիմ օլունմըշ վէ սիզին թարաֆընըզտան տա իմզա իտիւ-
միշ օլան պէշ ատէտ սէնէտին պէտէլի օլան օն պին ֆրանքը
թահսիւլ իթմէքտէն իպարէթ տիր :

« — Նասը՛ . . . Նէ՛ տէտին . . . :

« — Լաքին պէնի կէօնտէրէնլէր տիվանէ տէլիլ տիրլէր .
պագընըզ , շու իմզա սիզին տէյի՛ւ մի տիր :

« — Ո՛հ , Նէ՛ խալթ իթմիչիմ . պէն բիսգօրոսա եազըլ-
մըշ քեաղըտլար իմզա իտիյօրըմ զանն իթմէքտէ իտիմ : (Ուս-
թա Թընանպոնա իիթապէն .) Էվվէ՛թ , պու իմզա պէնիմ
տիր . Լաքին Պէրլինտէ հիւքիւթմէթ վար տըր . ինթիգամըմը
ալաճաղըմ :

« Պու վագըատան պիր այ գատար սօնրա , պիզիմ բա-
բազ էֆէնտի՝ տօլանտըրըճըլըզ վէ էմնիյէթի սուի իսթիմալ
թէօհմէթլէրիյլէ , պիր սէնէ միւտտէթ մահպուսիյեթէ մահ-
քիւմ օլտը :

« Իսթէտիքլէրի կիպի գօնուշապիլմէք իչին բէնճէրէնին
եանընա չէքիլմիշ օլան շու իքի քիչիյի կէօրիւյօր մըսընըզ .
պիրի ուզուն պօյլու վէ զայըֆ տըր . չէհրէսինտէն հիտտէթ-
միզաճ օլտըղը անլաչըլըր . կէօզլէրինին իւզէրինտէ գալըն վէ
սիյահ գաչլարը պիր պիրինէ ուլաչմըշլար . պու ատէմ Բարիս
պիտայէթ մահքէմէսի տալա վէքիլլէրինտէն պիր . տիկէրի
չիչման վէ գըսա պօյլու տըր . պուրնընըն իւզէրինտէ տէ խա-
ֆիֆ չիպանլար վար տըր . պու ատէմ տէ ալօգաթլար մէճ-
լիսի ազասընտան տըր : Պէս պէլլի պուռլար եինէ պիր իշ բի-
չիրիյօրլար :

« Տալա վէքիլինին իսմի Րիւինար տըր . մէրգում հէնուզ
հուգուգ մէքթէպինտէ իքէն , կէնճ պիր գատըն իլէ միւ-

նասէպէթ բէյտա իտէր . պու գատըն նիհայէթ քէնտիսինտէն համիլէ գալըր . լաքին աշըգընըն թէշվիգի իւղէրինէ չօճուղընը տիւշիւրիւր : Պիզիմ տաւա վէքիլի էվլէնտիքտէ , մաշուգէսինի եիւզ իւսթիւնէ պըրագըր . պիշարէ գատըն պիր պաշգաւըյլա միւնասէպէթ բէյտա իթմէյէ մէճպուր օլուր : Եննիտէն համիլէ գալարագ , իլք աշըգընտան կէօրմիւշ օլտըզը տէրսլէրտէն պիւ իսթիֆատէ , չօճուղընը տիւշիւրիւր . լաքին պու տէֆա ճինայէթի վագըա մէյտանա չըգարագ , գատըն ճինայէթ մահքէմէսի հուղուրընա կէօթիւրիւր :

« Իլք ճինայէթինի իշլէտիյի զէման քէնտիսինէ մուաւլէնէթ իթմիշ օլան աշըգըր սապըգը՝ զարիպ պիր թէսատիւֆ սէմէրէսի օլարագ , քինտի տաւասընը կէօրէճէք օլան ժիւրի մահքէմէսինէ իշթիրաք իթմէքտէ պուլունուր : Գատըն աշըգընըր բէտտ իթմէք սէլահլիյէթինի իսթիմալ իթմէք իսթէմէշ . զիրա մէրգուլըն քէնտիսինի միւտաֆաա իտէճէյինտէն քեամիլէն էմին օլուր :

« Պիր չօգ միւճատէլէտէն սօնրա , ժիւրի ազալարը միւղաքէրէ օտասընա չէքիլիւրլէր , վէ պիզիմ տաւա վէքիլի էֆէնտի տախի պէյանը էֆքեար իթմէք իւզրէ էն սօնրա չաղըլըր . պէշ ազանըն լէյի՝ միւթթէհիմ օլան գատընըն պէրաէթինէ հիւքմ իթմէք թարաֆընա մէյլ իտէր . չիմտի տաւա վէքիլինին տախի պու բէյլէրէ իշթիրաք իտէճէյինի , վէ պինաէն ալէյհ գատըն գուրթուլտճաղընը հիւքմ իտէճէքսինիլ , տէյիլ մի . լաքին եանըլըրսընըզ . պու ալչագ՝ միւթթէհիմէնին մահքիւմիյէթինէ գարար վէրմիշ օլան ժիւրի ազապըյլա պիրլէշիր վէ պու սուրէթլէ պիշարէ գատըն ալթը սէնէ միւտտէթ մահպուսիյէթէ մահքիւմ օլուր : »

Սալվատօր իլէ Տիւշմէն պու սէօզիւ իշիտինճէ , քէմալը հիտտէթլէ .

— Օհ , ալչագ . . . պու տէրէճէ խայընըզ օլամազ չէյ տիր . . . — տէյու հայգըրտըլար :

Բուրրիէր սէօզիւնէ շու եօլտա տէվամ իլլէտի .

« — Ժիւրի մահքէմէսինին գարարը թէպիլզ օլունտըգտան սօնրա , զայէթ մէշհուր պիր ալօգաթ՝ ճինայէթ մահ-

քէմէսինտէն տըշարը չըգմագտա օլան պու տավա վէքիլինէ եանաչըր . պու գաթ՝ վագթըյլա քէնտիսիյլէ մահքիւմ օլան գատըն արասընտա ճէրէյան իթմիշ օլան վուգուլաթա վագըֆ օլտըղընտան .

« — Ժիւրինին միւպահասաթ վէ միւզաքէրաթընըն իմ թիտաա իթտիլի միւտտէթճէ , բէք զիյատէ ըզտըրապ չէքմիշ օլմալըսըն :

« — (Գէմալը սիւքիւնէ/սլէ .) Նէ՝ սէօյլէյօրսընըզ , տօսթըմ . քէնտիսի գապահաթըլը իտի :

« — Տօղրուսը սօղուգ գանլըլըղընըզ հայրան օլույօրըմ . ծնա գարշըր ըէյ վէրմէքտէն պաշգա պիր եաբաճաղընըզ գալմամըշ ըտը :

« — Զաթէն պէն տէ էօյլէ եաբտըմ :

« — Նասըլ . . . վագթըյլա մաշուգէնիզ օլմըշ օլան պու գատընըն մահքիւմիյեթինէ՝ մի հիւքմ իթտինիզ . մուգատտէմա անըն վէ սիզին արանըզտա ճէրէյան իտէն վագըայը ունութտընըզ մը :

« — Նէ՝ սէօյլէյօրսընըզ , տօսթըմ . պէնիմ մաշուգէմ օլտըղըր գէման չօճուղընը տիւշիւրտիւյիւ վագթ , պէն եինէ շիմտիքի կիպի անըն միւթթէհիմ օլտըղընա գանաթ հասըլ էյլէմիշ իտիմ . պուլնտան պաշգա , վիճտանըմըն սէօզիւնէ իթաաթ իթտիմ :

« Ավօգաթ հիտտէթլէնէրէք , վէ հիշ պիր ճէվապ վէրմէյերէք չէքիլտի կիթտի :

« Պու տավա վէքիլի իլէ գօնուշմագտա օլան ավօգաթ՝ հէնուզ անըն գատար եիւքսէք պիր մէվգըյա վասըլ օլմամըշ տըր : Վիգոնթ տը Լիւսան իլէ Բրէվալ արասընտա նէ՝ գատար ֆարգ վար ըսա , պու իքի քիշի արասընտա տա օ գատար ֆարգ վար տըր : Պու ավօգաթըն հապսխանէլէրտէ սըմաարլարը վար տըր քի , պուլնլար քէնտիսինէ իշ պուլմագ վագիֆէսիյլէ միւքէլլէֆ տիրլէր :

« Պուլնտան պիր միւտտէթ էվվէլ , ղայէթ ճէսիմ պիր մէպլաղ չալմըշ օլմագ թէօհմէթիյլէ մազնուլն պուլընան պիր խըրսըզը միւտաֆաա իթմէսի քէնտիսինէ թէքլիֆ օլուլնար :

խըրսըզ մահիրանէ պիր սուրէթտէ միւտաֆաա իտիլէճէք օլուրսա , եագայը սըյըրաճաղը մէմուլ իտի . զիրա ֆիլիլի սըրգաթըն վիւճուտինի իսպաթ իտէճէք հիչ պիր վագըա , հիչ պիր գարինէ եօղ ըտը . Ավօգաթ՝ միւթթէհիմ՝ օլան տէլիւգանըյը կէօրտիւ , վէ անըն իֆատաթընը տինլէտիքտէն վէ պէօյիւք պէօյիւք իւմիտլէր վէրտիքտէն սօնրա , իւճըթինի թալէպ իլլէտի . միւթթէհիմ՝ հապսխանէտէն գուրթուլտըգտան սօնրա իւճըթինի թէէտիյէ իտէճէյինի պէյան իթտիքտէ , ավօգաթ մահպէստէն գուրթուլտըգտան սօնրա տախի պուռտան զիյատէ զէնկին օլմայաճաղընը իխթար իլլէտի . խըրսըզ , գարչըսընտաքի ատէմին շէօհրէթինի իչիթմիշ օլտըղընտան .

« — Հապսխանէտէն գուրթուլաճագ օլուրսամ , սիզին հագգընըզ զիյատէսիլլէ վէրէպիլիլիմ , էֆէնտիմ . պու պապտէ պանա էմիլլէթ իտէպիլիլիսինիլ . — տէտի :

« Ավօգաթ , խըրսըզըն մանիտար պագըչընտան գուլագլարընը գապարթարագ , մէրգումը պիր գաթ տահա սըգըչտըրտը , վէ խըրսըզ տախի սըրգաթը վագըայը հագըգաթէն իրթիքեապ իթմիշ օլտըղընը , վէ մէպլաղը մէսըուգը հավի օլան թօրպայը վալիտէսինին գարեօլասը ալթընտա կէօմիւլշ պուլընտըղընը նիհայէթ իւլ էմր իթիրաֆ իլլէտի . Ավօգաթ էվվէլի էմրտէ խըրսըզըն սէօղիւնէ ինանմայօր կիպի կէօրիւնտիւ . խըրսըզ իսէ՝ սըտգը իֆատէսինին պիր տէլիլինի կէօսթէրմէք իւզրէ , թօրպայը մէտֆուռն պուլընտըղը մահալտէն չըգարմասընը թէքիլիֆ իթմէքլէ պէրապէր . « Պու տէֆինէյի ալընըզ , վէ հավի օլտըղը մէպլաղըն չարեէյինի ալըգօյտուգտան սօնրա , մահպուստան գուրթուլտըղըմտա պագըսընը տա պանա վէրինիլ » տէտի :

« Ավօգաթ Մէզօն-Ալֆօրըն քիւչիւք գարիյէլէրինտէն պիրի օլան Շարանթոնոյա կիթտի , վէ խըրսըզըն վալիտէսի՝ օղլունըն պիր ֆիլիլի սըրգաթլա մազնուռն պուլընտըղընը վէ ագճէ թօրպասընըն տա քէնտի գարեօլասը ալթընտա կէօմիւլմիւլշ օլտըղընը պիլմէտիյինտէն , ավօգաթ իչի պաշա չըգարմագ իւզրէ պու նամուսքեար գատընը պաշընտան սավ-

մագ լիւզումընը հըսս իյլէտի . պուհըն իւզէրինէ , պիր թա-
պագա վարագաի սահհհա ալտըմագ իւզրէ , մէրգումէյի
Մէրգոն-Ալֆորա կէօնտէրտի վէ քէնտիսի տէ գատընըն ղայպու-
պէթինտէն պիլ իսթիֆատէ , տէֆինէնին պուլընտըը եէրի
սուհուլէթլէ քէչֆ , վէ ագճէ թորպասընը ախզ իյլէտի : Պա-
տէհու կէնճ խըրսըը միւտաֆաա իլէ պէրաթի զիմէթինէ
հիւքմ իթտիրտի : Լաքին խըրսըը՝ հապսխանէտէն չըգտըգ-
տան սօնրա մէպլազը մէսրուգըն իւչ չարեէյինի թալէպ իթ-
տիյինտէ , ալօգաթ տալի քէնտի իւճրէթինի թալէպ իյլէ-
տի : Խըրսըը՝ պիր թալուգ թարաֆընտան ալտանմըլ օլան
թիւքի կիպի մահճուպ օլարագ , հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէքսի-
զին չէքիլտի կիթտի : »

Բօման . - Շայէտ պիր թէօհմէթլէ միւթթէհիմ օլաճագ
օլուրսամ , քէնտիմի միւտաֆաա իթմէք խուսուսընը պու ա-
տամա թէվտի՝ իթմէյէճէյիմ :

Բուրըիէր . - Բէք էյի , լաքին պազը էսպապը մախսուսէ-
յէ մէպնի թրէթտէ վագը վէ եէչիլ ասմա տալլարըյլա միւ-
զէյեէն խանէնիզի սաթմագ վէ եա իճար իթմէք նիյէթինտէ
պուլունճագ օլուրսանըզ , շու սէտիր իւզէրինէ եայլմըլ օլան
իրի պուրունչու հէրիֆէ միւրաճաաթ իթմէյինիզ , Մէրգումըն
եաքտըը հիյէքեարլըգլար հատար աշմըլ թաշմըլ տըր .
պուլունըզտան թուլթաճաղընա հիչ չիւպհէնիզ օլմասըն :
Պու ատէմ տօլանտըրտըը ագճէյի տէլիճէսինէ սարֆ իթմէ-
տիյինտէն , եագընտա պէօյիւք պիր սէրվէթ սահիպի օլաճագ
տըր : Օ զէման էմլաք վէ ագարէթ սաթըն ալաճագ , եիւզ
պաշըըզ ըուլթպէսինի իհրազ իտէճէք , Լէթիօն տ'Օնէօն նի-
չանընը թագընճագ , էսնաի ինթիխապտա ըէյ վէրմէք հու-
գուգընը հաիզ օլաճագ , ժիւրի մահքէմէսի ազալըընա շա-
յէսթէ կէօրիւլէճէք , վէ խիւլասա հուզուընա չըգան պիլ
ճիւմէ միւթթէհիմլէրի պիինսաֆանէ պիր սուրէթտէ մահ-
քիւմ իտէճէք տիր :

« Շու իքի քիչինին պիրլիքտէ պուլունմալարընա բէք զի-
յատէ թէաճհիւպ իաիօրըմ : Պունլարըն իքիսի տէ ֆրանսա-
նըն ճէնուպ թարաֆընտա տօղմուչլար տըր : Պիրի թալմինէն

էլլի պէշ եաշընտա , կէօվտէլի վէ ուզուն պօյլու պիր ատէմ տիր . հէր նէ՝ գատար եիւզիւնտէ խաֆիֆ չիչէք նիշանէլէրի վար ըսա տա , խօշ պիր չէհրէյէ մալիք տիր . րէվայէթ օւլընտըղընա կէօրէ , պու ատէմ թալիմ ու թէրպիյէսինի թէրսանէտէ իքմալ իթմիշ . արգատաշլարը օրատա քէնտիսինէ ֆէյլէսօֆ լազապընը վէրմիշլէր . սաղ ումուզունտա սապըգ խըտմէթի ապէրիյէսինին նիշանէսինի համիլ իմիշ , խըտմէթի ապէրիյէտէն չըգալըտան պէրու , իւշ նիշան ալմաղա մուվաֆֆազ օլմուշ :

« Պու ատէմ տաիմա սիւսլիւ կէզէր . ճալիպի հայրէթ պիր սուրէթտէ ասըլզատէլիք թասլար պիլա . թէրէտտիւտ տէնիլէպիլիր քի գըլըգըլ չաբգընլարտան պիրի տիր :

« Տիգէրի տախի վաթանտաշը կիպի կիւզէլ պիր տէլիգանլը տըր . լաքին չիչէք իլլէթի՝ տօթընըն չէհրէսինտէ պազըլ խաֆիֆ նիշանէլէր պըրազմըլ օլտըղը հալտէ , քէնտի չէհրէսին պիւս պիւթիւն պօզմըլ պէրպատ իթմիշ տիր : Սազալը գումրալ վէ սըգ տըր : Է՛ն միւտավիմ միւշթերիլէրինտէն օլտըղը գումարխանէլէրտէ , քէնտիսինին տսըլզատէ ֆամիլեա . տան գոնթ տիւ Սէնթ-Պարիս-Րօմէն՝ օլտըղընը վէ սիւվարի ապէրի սապըգ սապըթանընտան իտույինի իապիա իտէր . հալ պու քի աթվար ու հարէքեաթը պու իտտիալարըն եալան օլտըղընը մէյտանա չըգարըր . հագըգաթը հալտէ Սլթուն-Մահմուզ լութպէսի նիշանընը հաիզտիր . պունըն իմթիյազնամէսինի եիւզ էլլի ֆրանգա սաթըն ալմըշտըր . թէէմին իթտիյինէ կէօրէ պու իմթիյազնամէյի տէօրթ սիկարա մուգապիլինտէ վէրմէյէ հազըր վէ ամատէ տիր . պու իմթիյազնամէյի սաթըն ալտըղը զէման , Լէթիօն տ'Օնէօն նիշանընըն չէրիտի կիպի գըրմըղը օլան պու նիշանըն , չէրիտիթի տիւյմէ տէլիյինէ թագապիլէճէյինի զանն իթմէքտէ իտի . հալ պու քի պու արզուսընա նաիլ օլամատըր :

« Հիշ պիր վազթ պիր պիրինտէն պըրըմայան պու իքիշախս՝ պիր կիւն բէք զիյատէ ագճէյէ իհթիյաճ կէօրտիւլէր : Եաշճա տահա պէօյիւք օլանը տիկէրինէ տէտի քի .

« — Պէնի տինլէ՝ , արգատաշ , պէն պիր ալթուն մա-

տէնի պուլտուսմ, վէ եա տահա տօղրուսը պիր պանգա գաի-
մէսի մատէնի քէշֆ իթտիմ:

« — Նասըլ . . . սախթէ գաիմէլէ՞ր մի եաբմագ իսթէ-
յօրսըն: Օ պէն իմ իշիմէ կէլմէզ, վագըա բօլիս ինտիմտէ հիշ
հիւքմիւնտէ տիր. լաքին ճինայէթ մահքէմէսինտէն գօրգա-
րըմ:

« — Սախթէ գաիմէ եաբմագտան սանա քի՞մ պահա ի-
տիյօր: Հագիգի պանգա գաիմէլէրի թէտարիք իթմէք միւմքին
տէյի՛լ մի տիր:

« — Միւմքին տիր. լաքին պու գաիմէլէրտէն էբէյի-
ճէ պիր մըգտար էլտէ իթմէք իշին, պէն եալընըզ իքի
թէտպիր կէօրիւյօրըմ. եա սախթէսինի եաբմագ, վէ եախօտ
Ֆրանսա պանգասընը սօյմագ. հալպու քի պու թէտպիրէրին
հեր իքիսի տէ թէհլիքէլի տիր. ատէթա տիւչարը տէհէթ օ-
լույօրըմ. պէնիմ նամուսքեար պիր ատէմօլտըզըմը, վէ ֆէնա
պիր իշ եաբմագ ֆիքրի պիւէ պէնի թիթրէթտիյինի պիւմէզ
տէյիւսին:

« — Սէնի թէէմին իտէրիմ քի, մէսէլէ նէ՛ Ֆրանսա պան-
գասընը սօյմագտան վէ նէ՛ տէ սախթէքեարլըզ իթմէքտէն
իպարէթ տիր. եալընըզ պու իբէք կիպի եուսուչագ քեա-
ղըտարլա տօլու պիր ճըզտանը էլտէ իթմէյէ չալըչմագ լա-
զըմ տըր:

« — Էկէր իշ սահիհէն պիր ճըզտանը էլտէ իթմէքտէն
իպարէթ իսէ, սանա եարտըմ իթմէյէ մուվաֆագաթ ի-
տէրիմ. լաքին հեր շէյտէն էվվէլ բլանընը անլամագ լազըմ
տըր:

« — Պէնիմ բլանըմ բէք սատէ տիր. եարըն պու կիւնքի
կիպի հավա կիւզէլ օլաճագ օլուրսա, մուվաֆագաթ օլաճա-
ղըմըզտան էմին իմ:

« — Լաքին պէնի սապրաըզլըգտան էօլտիւրէճէքսին.
մէսէլէ նէտէն իպարէթ օլտըզընը պիր ան էվվէլ սէօլէյի
վէր պիթսին. հայտէ՛, սէնի տինլէյօրըմ:

« — Կէշէն կիւն սարրաֆըմըն ճըզտանընըն սէմիզլիյինի
կէօրտիւն, տէյի՛լ մի:

« — Եվ վե՛թ , կէօրտիւմ . լաքին պու ճըզտանա հիչ քիմ սէ էլ տօգուճնտըրամազ :

« — Հէլէ եարըն հավա կիւզէլ օլսուն , վէ սէն տէ պա- նա եարտըմ էթ , պագ նասըլ ծնա էլ տօգուճնտըրապիլէճէ- յիլ :

« — Սէն ագլընը ուշուրմըլ օլմալըսըն , տօսթում . մա- հիթապը տիլ իլէ թուլթմագ՝ պու սարրաֆըն ճըզտանընը է- լէ կէչիրմէքտէն տահա գօլայ տըր :

« — Եարըն հավա կիւզէլ օլուրսա , պու մուամէլէճինին սաքին օլտըղը խանէնին բէնճէրէլէրի ալթընտա կէզինէճէք- սին , վէ էկէր պու գաիմէ ճըզտանը թա էծնիւնէ տիւչէճէք օլուրսա , տէրագապ ալըպ սավուչաճագսըն . իշթէ սէնտէն իսթէտիլիմ մուավէնէթ պու գատար տըր . իշիտիյօր մըսըն :

« — Եվ վե՛թ , իշիտիյօրմ , լաքին նէ՝ տէմէք իսթէտիլինի անլայամայօրմ :

« — Շիմտի օրասընը պըրագ . ասըլ մէսէլէյէ պագալըմ : սէնտէն թալէպ իթտիլիմ վազիֆէյի իճրա իթմէյէ մուվա- ֆագաթ իտէր միսին :

« — Եվ վե՛թ , իտէրիմ :

« — Բէք էյի . օ հալտէ տուա էթ քի եարըն հավա կիւզէլ օլսուն . էկէր Ալլահ տուանը իշիտէճէք օլուրսա , էօյլէ վագթը կէլմէզտէն էվվէլ հէր իքիմիլ տէ իշիմիլին պա- շընտա պուլուճաճաղըլ :

« — Տէմէք քի եարըն սապահ , սաաթ եէտի ըատտէլէ- րինտէ , Բալէ-Ռուայալտա պուլուչաճաղըլ :

« Իրթէսի սապահ , թային իտիլէն մահալ վէ զէմանտա , պու իքի տօսթլար պիր պիրինի պուլտըլար : Հավա ղայէթ պէրրագ վէ կիւզէլ իտի : Կիւնէշ հէր թարաֆը նուրլարա ղարգ իթմիշ իտի : Հէր շէյ հավանըն կիւզէլլիլինէ տէլալէթ իտիյօրտը : Պիզիմ իքի տօսթլար սարրաֆըն օթուրտըղը խա- նէյէ տօղրու եօլա տիւզէլտիլէր , վէ եաշճա տահա պէօյիք օլանը արգատաշընա :

« — Խանէյէ կիրմէզտէն էվվէլ , մուգայեէտ օլ . ճըզ- տան պագլարընըն ալթընա տիւչէճէք տիր . — տէտի :

« Պիզիմ գոնթ տիւ Սէնթ-Սմթիր-Րօմէն՝ գալտըրըմ իւզէրինտէ կէզինմէյէ վէ մահուտ ճըզտանըն այագլարը ալթընա տիւչմէսինէ պէքլէմէյէ պաշլատը : Հէք պիր տագըգա քէնտիսինէ երլար գադար ուզուն կէօրիւնմէքտէ իտի . պէօյլէճէ պիր սաաթ գատար պէքլէտիքտէն սօնրա , նիհայէթ ճըզտան եէրէ տիւչտիւ , վէ մէրգուլմ պունը տէրագապ ալըպ կէօզտէն նիհան օլտու : Վուգուլթը ճարիյէյի հիչ քիմնէ կէօրէմէմիչ իտի :

« Պիզիմ տօլանտըրըճընըն քէշֆ իթտիյի վէճհլէ , հավանըն կիւզէլ օլմասընտան նաչի բէնճէրէլէրինտէն պիրի աչըլմըչ օլան սարրաֆըն խանէսինտէ աթիտէքի վուգուլթ ճէրէյան իթմիչ իտի : Պու իքի աօսթտան եաշճա տահա պէօյիւք օլան յախս՝ չօգ տէֆալար պու սարրաֆա վատէսի հուլուինտէ թէէտիյէ իտիլէն հավալէ քեաղըտլարը ըսգօնթօ իթտիրտիյինտէն , պու տէֆա տա , պինէր ֆրանքըրգ իքի հավալէ թագտիմ իթմիչ իտի : Հիսապ կէօրիւլտիւքտէն սօնրա , մէրգուլմա պին պէչ եիւզ ալթմըչ ֆրանք թէէտիյէ իտիլէճէյի անլաչըլտը . սարրաֆ գասատան ճըզտանը չըգտարը , վէ իչինտէն պէչէր եիւզ ֆրանքըրգ իւչ գաիմէ ալտըգտան վէ պունուլը պէլքի օն տէֆա չէվիրտիքտէն սօնրա , նիհայէթ թէսլիմ իլլէտի . պատէհու միւթատը վէճհլէ ճըզտանը եանընա գօյտու , վէ միւլթէրիսինէ վէրէճէյի ագճէյի թամամլամագ իչին լաղըմ օլան ալթմըչ ֆրանգը գասատը տէրուն՝նտէ աւաշտըրմաղա պաշլատը . պու սըրատա տօլանտըրըճը ճըզտանը պիր թագրիպ իլէ ալըպ բէնճէրէտէն աշաղը աթտըգաան սօնրա , բէնճէրէյի տէրհալ գաբատը :

« Սարրաֆ օ տէրէճէ շաչըրմըչ ըտը քի , պիր տագըգաճըգ հիչ պիր սէօլ սէօյլէմէքսիզին տուրտը . նիհայէթ ագլընը պաշընա թօրլայարագ , պար պար պաղըրմաղա պաշլատը . խանէ խալգը օրայա թօրլանտըլար . տօլանտըրըճը իսէ՝ ըսգօնթօ հիսապլարընը հազի օլան բուսուլայը վէ ալմըչ օլտըղը իւչ ատէտ պանգա գաիմէսինի էլինտէ թուլթմըչ օլտըղը հալտէ , օտանըն պիր քէօչէսինտէ օթուլմըչ ըտը . սարրաֆըն հայգըրմասը իւզէրինէ գօշուպ կէլմիչ օլանլարա խիթապէն .

« Պիղիմ միւհթերէմ էֆէնտի պիրտէն պիրէ ագլընը ուշուրտը զանն իտէրիմ » տէտի : Նիհայէթ բօլիս գօմիսէրի տախի վասըլ օլարագ , տօլանտըրընըն իւթիւնիւ պաշընը պիր էյի-ճէ տրաշտըրտըր ըսա տա , հիշ պիր շէյ պուլամատը . տօլանտըրընը նէ՛ սէպէպէ մէպնի սարրաֆըն իւանէսինէ կէլմիշ օլտըղընը պիր թավթը պիֆիւթուրանէ իլէ իյզահ իյէտի . պուսըրատա սարրաֆը մէրգում՝ ճըղտանըն բէնճէրէտէն աշաղը աթըլմըշ օլտըղընը տէրխաթըր իտէրէք բօլիս գօմիսէրինէ խապէր վէրտի . լաքին բէնճէրէնին սըգը սըգըյա գաբատըլմըշ օլտըղը , վէ իթհամ իտիլէն շախս իսէ անա պիւս պիւթիւն մուսալիֆ պիր վաղիյէթտէ պուլընտըղը կէօրիւլտիւ . պունտան պաշգա , օտայա կիրտիլինտէ բէնճէրէնին պու հալ իւզրէ պուլընտըղընը տա թէէմինէն պէյան իյլէտի :

« Պիչարէ սարրաֆ՝ տիւնեատա հէր շէյտէն զիյատէ սէվտիյի ագճէսինին արթըգ միւհպպէտէն զայպ օլմըշ օլտըղընը քէշֆ իթտիլինտէն , պիր մէյուսիյեթի ֆէվգ էլ ատէյէ տիւշար օլարագ , նէ՛ եաբաճաղընը պիլմէտի . հարէքեաթը վագըրասը ագլընը զայպ իթմիշ օլտըղը ըիվայէթինի թէէեհիտ իթմէքտէ իտի : Մա մաֆիհ իթհամ իտիլէն ատէմ իսթինթագ իտիլտի . լաքին աթվարը նազիքեանէսի , շէհրէի պիֆիւթուրանէսի վէ համիլ օլտըղը նիշանլարըն շաշատսը՝ մէրգումըն պու պապտէ հիշ պիր գապահաթը օլմատըղընա հէր քէսի իգնա՝ իտէրէք , նիհայէթ իւլ էմր սալը վէրիլտի :

« Մէրգում քէնտիսինի թաագիպ վէ թէճէսսիւս իտէճէքլէրինտէն գօրգտըղընտան , տօսթըյա պուլըշմագ իւզրէ հէր տիւրիւ թէատապիրի իհթիյաթքեարանէյի իթթիխազ իյլէտի , վէ նիհայէթ ագշամըն սաաթ ալթըսընա տօղրօ , Մոնմարթըր սօգաղը իլէ պուլվարըն քէօշէսինտէ վագը գահվէխանէտէ պուլըշտըլար , վէ Վէֆուր լօգանթասընտա ագշամ թաամը իթմէյէ կիթտիլէր : Թաամըն խիթամընա գարիպ պիր զէմանտա , տօլանտըրընը արգատաշընա տէտի քի .

« — էյ , սէօլէ՛ պագալըմ , իչինտէ նէ՛ գատար ագճէ վար ըտը . պիղիմ սարրաֆ էլլի պին ֆրանգ գատար պիր մէպլաղը հապի օլտըղընը իտտիա իտիյօր :

« — Նէ՛ սէօյլէյօրսըն , եահո՛ւ . . . էլլի պին փրա՛նք մը . . . նա՛սըլ , նէ՛րէտէ :

« — Պու սապահքի ճըզտանտա :

« — Հա՛նկը ճըզտանտա . . . նամուսըմ հագգը իչին նէ՛ տէմէք իսթէտիյինի անլայամայօրըմ :

« — Էօ՛ֆ , լաթիֆէնին վագթը՛ մը եա . . . սէօյլէ պագալըմ , ճըզտանտա նէ՛ գատար ագճէ վար ըտը . պաշլըճա մատտէ օ տըր :

« — Լաքին սէն ագլընը ուշուրմըշ օլմալը սըն :

« — Սէն հագիգի պիր տօսթ սըն , տէյի՛լ մի :

« — Հա՛յ հա՛յ :

« — Բէք էյի . . . պէնի շու գարարսըզլըգ հալինտէն գուրթարը վէր . հէր շէյի սէօյլէյիմ տէ տինլէ :

« — Բէք էյի , տինլէյօրըմ :

« Հէրիֆ սարրաֆըն խանէսինտէ ճէրէյան իթմիշ օլան վագըայը նագլ իյլէտի , վէ սէօղինիւ պիթիրինճէ , պիպիմ գոնթ տիւ Սէնթ-Ամբիր-Րօմէն իսթիհզաքեարի պիր գահգահա գօրարտը , վէ նէ՛ տէմէք իսթէտիյինի անլամատըլընը ճէվապէն սէօյլէտի . պունըն իւզէրինէ տօլանտըրըճը՝ արգատաշընըն մէգըիւր ճըզտանը պիւս պիւթիւն իչ իթմէք իսթէմէքտէ օլտըղընը անլատը , վէ պիրտէն պիրէ այաղա գալգարագ , ճիտտի պիր սէտա իլէ :

— Պու կիւնէ գատար սէնին նամուսքեար պիր տօսթ օլտըղընը զանն իթմիշ իտիմ . լաքին ալտանմըշ օլտըղըմը կէօրիւյօրըմ . պէիս եօգ . գըրգ կիւնիւն պիր կիւնիւ վար : Ալլահա ըսուլպատըգ : Ալլահ սէնին հագգընտան կէլէճէք տիր . տէտի :

Սալվատօր . - Կէօրիւյօրըմ քի Բարիստէ նէ՛ գատար պէտնամ ատամ վար ըսա , ծնլարլա պու ագշամ թաամ իտէճէյիզ :

Բուրրիէր . - Եանըլըյօրսընըզ , ագիգիմ . պաղը նատիր իսթիսնալարտան մատաա , պուրատա պուլընանլարըն քեաֆֆէսի տէ միւթէպէր ատէմլէր տիր . պագըլարը զէնկին թագըմընտան տըրլար . պաղըլարը նամուսքեարանէ սէնաաթլար

իճրա իտէրլէր . պազըլարը տա ալէլ ումում նամուսուռ ա-
տէմլէր էօհտէսինէ թէվճիհ օլունան մէվզը վէ մէմուրիյեթ
լէրտէ պուլունուրլար . սիզէ նազլ իթտիյիմ շէյլէր զայէթ
կիզլի սուրէթտէ ըիվայէթ օլունամագտա տըր . էկէր պու ա-
տէմլէրէ պիր սալօնտա թէսատիւֆ իտէճէք օլուրսանըզ , պիր
ասըլզատէտէն ապա ֆարզ իտէմէզսինիզ :

Պու սըրատա կիւզէլ պիր տէլիգանլը սալայա կիրտի վէ
էլտիվէն կիլինմիշ օլան էլինի մարքի տը Բուրրիէրէ ուզաթա-
րագ .

— Սապահլար խա'յը օլսուն , մօսիէօ Դուրթիվոն . - տէտի ,
վէ մարքի իլէ պիր դաշ սէօզ թէաթի իթտիքտէն սօնրա ,
սալայը տօլտուրլը օլան միւսաֆիւրլէր արասընա դարըշտը .
մարքի տը Բուրրիէրէ շէնմէշրէպանէ պիր սուրէթտէ կիւլիւմ
սէյէքէք :

— Պու կիւզէլ տէլիգանլընէ էլի կիպի եումուշագ պիր
էլ ուզատըլտըղը զէման , թօգալաշմագտան խթինքեաֆ իթ-
մէք միւմքին օլամայօր . - տէտի :

Սալվատօր . - Ֆիլ հագըգա պու խուսուս ազաճըզ միւշ-
քիւճէ տիր , պա խուսուս պու տէլիգանլը՝ հիքեայէսինի
նազլ իթտիյինիզ ատէմլէրտէն ազաճըզ տահա նամուսըեար
ըսա :

Բուրրիէր . - Պու տէլիգանլը էրէյիճէ մահիր պիր հէքիմ
տիր . լաքին մէքթէպտէ թահսիլ իթտիյի իմ հէր նէ տախի
օլթա , մէհարէթ վէ հազագաթընըն մատունինտէ գալաճագ
տըր . պունըն իչին բէք չօգ միւշթէրիսի վար տըր . հէմ միւշ-
թէրիլէրինին քեաֆֆէսի տէ լայըզլը ագճէ վէրրիլէր :

« Գօճասը պուրատա պուլընմայան գատընըն պիրի՝ գօ-
ճասընըն սանտըգքեարը իլէ քէնտիսի արասընտա վագը օլան
միւնասէպաթըն նէթայիճինտէն գօրգտըղընտան , արա սըրա
պիզիմ տօգթէօր Տըլամարը ճէլպ իթտիրիր . տօգթէօր տա-
խի մէրգումէնին պու պապտէքի գօրգուլարընը տէֆ՝ ու իզա-
լէ իտէր : Ասըլզատէ ֆամիլեալարտան օլուպ տա իսմլէրինին
ըէքէտար օլմասընը իսթէմէյէն կէնճ գըզլար , սէֆիհ վէ ախ-
լագը պօզուգ գատընլար , ֆուրթունալը պիր կէճէնին իզինի

ղայալ իթմէք իսթէյէն իշնի գըզ վէ եա գարըլարը քէնտի խանէսինէ միւրաճատթ իթտիքլէրինտէ , հէր տիւրլիւ մուս-վէնէթ վէ մուզահէրէթէ մազհար օլուրլար . լաքին բարալարը պուլունմասը շարթը մութլագ տըր :

« Միրասընըզ իշին պիր միրասթօր իսթէր միսինիզ , պու մահիր տօգթէօր սիզէ պիր տանէ թէտարիք իտէր . էկէր միրասթօրլարընըզտան պիրի զաիտ իսէ , եինէ պու մահիր տօգթէօր սիզի անտէն գուրթարապիլիր . խիւլասա՝ մէրգում հէր եէրէ կիրիպ չըգար , հէր քէսէ տէսթի մուսվէնէթինի ուզատըր վէ հէր տիւրլիւ շիւպհէյի տայի շէյլէրի մէյտանտան գալտըրըր :

« Շու կէօրտիւյիւնիւզ ատէմին միւհթէրէմ սըֆաթընա՝ վէ հարէքեաթը նազիքեանէսինէ նազարէն , քէնտիսինի պիրիննճի սընըֆտան պիր թաճիր զանն իտէճէյինիզ աշիքեար տըր . լաքին քէնտիսի պիր «~~մահ~~»տան պաշգա պիր շէյ տէյիւ տիր . «~~մահ~~» նէ՝ տէմէք օլտըզընը պիրլիյօր մըսընըզ :

Սալվատօր իլէ Բօման . - Խա՛յր , պիլմէյօրըզ :

Բուրրիէր . - Ուստէն տէնիլէնլէր էօյլէ ատէմլէր տիր քի , հագիգի թաճիրլէրին էֆիյէթինի գազանմագ իւզրէ քէնտիլէրինէ սարրաֆ , թաճիր վէ եա էմթիա գօմիսիօնճըսը սըֆաթ վէ եա սիւսիւնիւ վէրիրլէր :

« Ուստէլար իքի սընըֆա թագսիմ օլունապիլիրլէր . պիրիննճի սընըֆ՝ մուգթէտիր ատէմլէրտէն , պէօյիւք իշլէր կէօրէն հայլաղլարտան միւրէքքէպ տիր . Ֆուա գահվէխանէսինին գարըսընտաքի Բալէ-Բուսյալ պուլվարընտա կէօրտիւյիւնիւզ օ պիր թագըմ սէֆիլ վէ զիւյիւրտ հէրիֆլէր տէ իքիննճի սընֆը թէշքիլ իտէրլէր : Ֆըրսաթ զու հուրընտա , պունլար տէրհալ օրթայա չըգարլար . հէր նէ գատար հէնուզ կէնճ իսէլէր տէ , եիւզլէրի սօլմըշ վէ զապունլանմըշ տըր . կէօզլէրի տօնուզ վէ ճամ կիպի բարլար . տաիմա այիր գօսթիւմի կիլիւնիրլէր . եաբտըզլարը իշ եա՝ բէք ճիւզի պիր շէյ վէ եա՛խօտ հիշ գապիլինտէն տիր . պունլարըն եէկեանէ սէնաաթը՝ քէնտի իմզալարընը պէօյիւք սէնաաթաաչլարընա սալթմագտան իպարէթ տիր : »

Մարքի տը Բուրրիէր Սալվատոր իլէ Բոմանա շիշման , գըսա պոյլու , կիւլէր եիւզլիւ , ալթուն կէօզլիւքլիւ վէ եա-
հուտի օլտըղը պէլլի պիր ատէմ կէօսթէրէրէք , սէօզլինիւ
շու եօլտա տէվամ իլլէտի .

— Պու ատէմ պէօլիւք պիր ազլ ու զէքեա սահիպի
տիր . մուամէլաթը սարրաֆիյէտէ՝ էօնիւնտէ բէրէնտէ աթան
եօգ տըր . հէր տիւրլիւ իլլէրէ կիրիշմիշ տիր . քէօմիւր , տէմիր ,
ալթուն վէ կիւմիւշ մատէնլէրի հշլէթմիշ տիր . հէր տիւրլիւ
նէֆթ իշի եարմըշ տըր . շըմէն տը ֆէրլէր վէ կէմի չէքէն վա-
բօրլարը իլլէթմիշ տիր . մէզհէպէ , բօլիթիգայա , թիճարէթէ ,
էտէպիյաթա , սէնայիի նէֆիսէյէ , գատընլարա վէ կէնճլէրէ
տաիր ճէրիտէլէր նէշը իթմիշ տիր . սարրաֆլըգ իլլէրինտէ բէք
չօգ հիլլէլէր վէ բէք չօգ իճատլար եարմըշ տըր . իիւլտաա՝
մէրգում զայէթ պէօլիւք վէ զայէթ զէքի պիր ատէմ տիր .

Զիյաֆէթէ իշթիրաք իտէճէք օլան տալէթլիլէրին քեաֆ
ֆէսի տէ բէյ տէր բէյ վասըլ օլմըշլար ըտը , մարքի տը Բուր-
րիէր հուզզարըն ասարը ֆէվգ էլ ատէի իշթիրամ իլլէ սէլամ
լամագտա օլտըղլարը քիւշիւք պիր իթթիյարը տօսթլարընա
թանըթալըմագտա իքէն , վիգոնթ տը Լիւսան քէնտիսինէ եագ-
լաշտը , վէ Սալվատոր իլէ Բոմանը սէլամլատըգտան սօնրա .

— Զանըմ պիւթիւն տալէթլիլէրինիզ վասըլ օլմուշլար
տըր . պիզի տահա չօգ պէքլէթմէյէճէքլէրի աշիքեար օլան
գատընլարըն վիւրուտինէ ինթիզարէն , ազաճըգ տա սէրինլէ-
տիճի մէշրուպաթը հավի օլան սալօնընըգա կիթսէք ֆէնա օլ-
մագ զանն իտէրիմ :

Բուրրիէր . — Պու էֆքեարընըգ բէք կիւզէլ տիր , ազի-
զիմ մօսիէօ վիգոնթ :

Հուզզարըն քեաֆֆէսի՝ մարքի տը Բուրրիէրին տէլալէ-
թիլլէ , սուֆրանըն գուրուլմըշ օլտըղը օտայա պիթիշիք օլան
քիւշիւք սալօնա կիրտիլէր : Մահոն ազաճընտան մամուլ եու-
վարլագ պիր մասա իւզէրինտէ պիր չօգ շիշէլէր վէ գատէհ-
լէր պուլունմագտա ըտը . օրատա տալէթլիլէրէ զիւմիւտ
կիպի բարլայան ապսէնթլէր , վէրմութլար , մատէրլէր վէ
սաիրէ իքրամ օլունտը :

Նիհայէթ գատընլար վասըլ օլտուլար : Պունլարտան պի-
րի Մինա իսմինտէ տիւպէր վէ գուվլէթլի պիր գատըն օլուպ,
սիյահ վէ բարլագ սաչլարը պիւքլիւմ պիւքլիւմ ումազլարը-
նա եայըլմագտա , իրի գարա կէօզլէրի շաշատար պիր սու-
րէթտէ բարլամագտա վէ նար կիպի գըրմըզը տուտագլարը
տախի ինճու կիպի պէյագ պիւքլիւմի նազարլարա արզ իթ-
մէքտէ իտի . պու գատըն հէր նէ գատար ուզուն պօյլու ըտը
ըսա տա , աթվար ու հարէքեաթը նազիքեանէ վէ ահէնկլի
իտի . քէնտիսինէ վէրտիյի սիւս վէ տիւզէն տէ հայրէթ-
պախչ կիւզէլլիյինէ պաշգաճա պիր րէֆլագ վէրմէքտէ իտի :

Մէրգուլմէ քիրագ րէնկինտէ իրէքտէն մամուլ վէ տան-
թէլալարա միւզէյեհէն պիր ֆիւթան կիլինսիչ օլուպ , սաչ-
լարընը պիր ալթուն հայգա իւէ թուլտըրմըչ վէ պօյնընտ տա-
զիգըյմէթ պիր այնը շէմս իլէ իւչ սըրա իրի ինճուտան ժիւ-
րէթթէպ պիր կէրտանլըգ թագմըչ ըտը :

Մէրգուլմէ իլէ պիրլիքտէ տիկէր պիր գատըն տահա
պուլունուպ , պու գատըն իլէ անըն արասընտա զարիպ պիր
գըրտիյեթ կէօրիւլմէքտէ իտի . քէնտիսինէ Ֆէլիսիթէ Պօ-
բէրթիւի նամընը վէրտիրմէքտէ օլան պու գատըն զա-
յըֆ վէ ֆագաթ զայէթ նազիք իտի . շէհրէոի գուսուրըզ
օլմամագլա պէրապէր , իւք պագըչտա խօշ կէօրիւնէճէք պիր
հալէ մալիք իտի . եիւզիւնտէ մէնգուլ օլան ասարը պէշա-
շէթ վէ լէթաֆէթ վէ կէօզիւնտէ մէշհուտ օլան սիւքիւնէթ
վէ հիւլիյէթ կիւզէլ պիր թապիաթա մալիք օլտըրընը իրայէ
իթմէքտէ իտի . էլլէրի վէ այագլարը զայէթ քիւչիւք վէ նա-
զիք վէ էլպիսէսի տէ սատէ վէ ֆագաթ զարիֆ իտի :

Տավէթլիլէրին պուլընտըգլարը քիւչիւք սալճնա պու ի-
քի գատընըն տուխուլի ալգըչլար իլէ թէլագգը օլընտը ,
հուզգարըն քեաֆֆէսի անլէրին էթրաֆընա թօքլանտըլար ,
վէ տիւպէր պիր գրալիշանըն սարայ էրքեանը թարաֆընտան
կէօրտիյիւ ասարը հիւրմէթ վէ ուպուտիյեթիէ միւսապի պիր
սուրէթտէ արզը հիւրմէթ վէ րիայէթ պաշլատըլար . մա
մաֆիհ քէնտիսինէ կէօթէրիլէն ասարը հիւրմէթ վէ հայրէթ-
տէն տօլայը Ֆէլիսիթէնին ազահըգ սօլըուն օլան եանագլա-

ընտա խաֆիֆ պիր գըզարթը բէյտա օլմագտա ըտը : Սալ-վատօր մարքի տը Բուրրիէրէ խիթապէն .

— Իշթէ մինի մինի վէ ճագիպէլի պիր գըզ. - տէտի :

Բուրրիէր. - Էվվէթ , պու գըզ շիրին օլտըղը գատար տա էյի եիւրէքի տիր : Էկէր պաշգա պիր մէվգըտա պու. լուհմըջ օլսայըտը , իհթիմալ քի քիպար ալէմինին շաշաա տար պիր եըլտըղը օլուր ըտը : Ֆագաթ շու եէնի կէլէն գա. տըն քիմ օլույօր . . . հա' , անլատըմ , Մ. վիգոնթ տը Լիւսա. նըն պէսլէտիյի ագթրիս տիր :

Ֆիլ հագըգա վիգոնթ տը Լիւսան հիւսն ու ճէմալտէ եէքթա պիր գատընը իսթիգպալէ գօշտու . պու գատընըն չէհրէսինտէքի եօրղուրղ վէ մախմուրղգ , գարա կէօղլէրի. նի մուհիթ օլան սիյահըմը տաիրէ վէ աթվար ու հարէ. քեաթընտա մէշհուտ օլան կէվշէքիք վէ գայտսըղըգ՝ միւտ. տէթի. մէտիտէ գասըրղանըն շիտտէթինէ մուգավէմէթ իթ. տիքտէն սօնրա նիհայէթ իւլ էմր եէրէ էյիլմիշ օլան կիւղէլ պիր զամպագ չիշէյինի անտըրմագտա ըտը :

Մէրգուժէնին արգասը սըրա կէնճ , տիւպէր վէ դայէթ սիւսիւ պիր գաշ գատըն տահա սալօնա կիրտիւէր , վէ օրա. տաքի տալէթլիէր մէյանընտա թանըտըղլարը քիմնէլէր իւէ գօնուշմաղա պաշլատըլար . եալընըգ իթիյար վէ չիրքին պիր գատըն սալօնըն գարանըգ պիր քէօշէսինտէ եաբ եալընըգ տուրմըջ օլուր , հիշ քիմնէ անընլա իշթիլալ իթմէյի խաթը. ընա կէթիրմէմէքտէ իտի . վիգոնթ տը Լիւսանըն քէնտիսինէ եագլաշմըջ օլտըղը ճիհէթլէ , մարքի տը Բուրրիէրին տօսթլա. ընա թանըթտըրամամըջ օլտըղը ուֆաճըգ իթիյար պու գատընըն պէօլլէ պիր քէօշէտէ պըրագըլմըջ օլտըղընը կէօ. ըրինճէ , ֆէվգ էլ ատէ միւնֆաիլ օլարագ , քէնտի քէնտինէ .

— Պէօլլէ էյի պիր գատընը եալընըգ պըրագմագ հա'... պուտալա հէրիֆլէր եալընըգ կիյինիպ գուշանմըջ օլան ալը պէպէքլէրինէ պագըլյօլլար . - տէտի , վէ իթիյար գա. տընըն պուլընտըղը քէօշէյէ տօղրու իլէրիլէյէրէք , վէ մէր. գուժէնին էլինտէն թութուպ սալօնըն օրթասընա կէթիրէ. ըէք .

— Էֆէնտիլէր վէ մատամլար , զէվճէմ մատամ ժիւսթի սիզէ թագտիմ իլէ քէսպի ֆախր իյլէրիմ . - տէյու պէյան իյլէտի :

Սալվատոր իլէ Բօման՝ պու իքի իխթիյարըն կիւլինճ մէնզարէսի իւզէրինէ ումումըն գահգահալար իլէ կիւլէճէք-լէրինի զանն իթմէքտէ իտիլէր . լաքին պու զաննլարը տօղրու չըգմատը . պահս իթտիյիմիզ կէնճ վէ կիւզէլ գատընլարըն էթրաֆընը իհաթա իտէն տավէթիլէրին գըսմը ազամը պունլարը տէրագապ թէրք իթտիլէր , վէ իխթիյար մատամ ժիւսթէ արզը հիւրմէթ իթմէք իւզրէ հէման եանընա չիթապ իյլէտիլէր : Սալվատոր իլէ Բօման պու հալտէն բէք զիյատէ միւթէաճճիպ օլմուշ օլտըգլարընտան , մարքի տը Բուրրիէր անլէրէ միւթէվէճճիհէն .

— Պու հալ սիզի թէաճճիւպտէ պըրագմամալը տըր . Մ . ժիւսթ զայէթ զէնկին պիր թէֆէճի տիր , վէ պուրատա պու-լընան ասըլզատէ տէլիգանլըլարտան բէք չօղունա ազճէ իգ-րազ իտէր :

Սալվատոր . - Տէմէք քի պուրատա ասըլզատէ տէլիգան-լըլար տա վար տըր , էօյլէ՞ մի :

Բուրրիէր . - Հայ հայ . պիր ազ էվվէլ պահս իթտիյիմ տօլանտըրըճըլարը պէն մի տավէթ իթտիմ զանն իտիյօրսը-նըզ :

Սալվատոր . - Սիզ տավէթ իթմէտիյինիզ հալտէ , նա՞սըլ օլուպ տա պուրատա պուլունըյօրլար :

Բուրրիէր . - Պիւթիւն պու ատէմլէր հիլէքեարլըզա վագթ վէչիրտիքլէրինտէն , պու կիպի ասըլզատէ տէլիգանլը-լարլա տօսթլըգ բէյտա իթմէյէ չալըլըլար , վէ չօգ տէ-ֆա մուվաֆֆագ տախի օլուլլար . զիրա , սէնէլէրին միւրու-րը իլէ էլտէ իտիլէպիլէն թէճրիւպէքեարլըգտան քիւլիյէն մահրում պուլընան պու կիպի տէլիգանլըլարլա իւլֆէթ բէյ-տա իթմէք ումումիյեթ իւզրէ բէք տէ օ գատար միւշքիլ պիր շէյ տէյիլ տիր . պիզզաթ պէն պիլէ տէրմիյան իթտիյիմ սէօզլէրին հագըգաթընը իսպաթ իտէր տէլիլէրաէն պիրի տէ-յիլ միյիմ :

Սալօնըն չիմինէսի իւզէրինտէ պուլընան եալտըզը թուճ-
տան մամուլ չալըր սաաթ՝ թամ սաաթ սէքիզի վուրտու .
պուճուճ իւզէրինէ տալէթլիէր հէր պիր աղըզ .

— Սուփրայա՛ . . . սուփրայա՛ . - տէյու հայզըրտըլար :

Մարքի տըԲուրրիէր թարաֆընտան թէրթիպ իտիէն զի-
յաֆէթ՝ պու կիպի ճիւմպիւլէրին քեաֆֆէսի կիպի վուգու
պուլաճաղը չիւպհէսիզ իտի :

Սուփրա իւզէրինտէ պուլընան ալէա չէրէզլէր հէր քէսին
իշմիհասընը թահրիք իյլէտի . օ վազթա գատար հէր չէյ
միւնասիպ պիր սուրէթտէ ճէրէյան իթմիշ իտի . լաքին տա-
վէթլիէրէ իքլամ օլունան սէրթ շարապլարըն տիւմանը պաշ-
լարընա վուրմըշ օլտըղընտան , վէ դահվէլէր իլէ ֆրանսըզ
իշկիլէրի պու հալի պիր գաթ տահա թէշտիտ իթտիքլէրին-
տէն , մուհապէրաթը վազըա պիրտէն պիրէ բէք աչըդ սաչըդ
պիր սուրէթ քէսպ իյլէտի , Հէման տաիմա վուգու պուլտըղը
վէճհէ , է՛ն էվվէլա գատընլար քիւսթաիանէ սէօզլէր վէ է-
տէպէ մուղայիր հիճվիլէլէր եուվարլամաղա պաշլատըլար :

Տէրմանսըզ կէօզլէրի , գումրալ սաչլարը , աթվար ու
հարէքեաթը շարի օլտըղընա տէլալէթ իտէն պիր տէլիգան-
ը պու սըրատա սէօզէ գարըշարագ .

— Սէրկիւզէշթլէրինի պիզէ նագլ իթմէլէրինի մատամ-
լարտան լէճա իտէրիզ . - տէտիքտէ , գատընլարտան պիրի .

— Պու էֆէնտի շարգըլը պիր գօմէտիա օյունը տինլէմէք
իսթէյօր :

Ագթըրիս . - Խա՛յր , պիր մասալ տինլէմէք իսթէյօր :

Ավօգաթ . - Սիզ սէրկիւզէշթլէրինիզի նագլ իթմէք ար-
զուսըյլա սուզան օլույօրսընըզ . պիզ տէ սէրկիւզէշթլէրինիզի
տինլէմէք արզուսըյլա թութըշըյօրըզ . աօղրու տէյիլ մի ,
էֆէնտիլէր :

Բուրրիէր , Սալվատօր վէ Բօման . - Էվվէթ , բէք աօղրու
տըր :

Ավօգաթ . - (Սէօզիւնէ տէվամ իտէրէք .) Լաքին էվ-
վէլա նէ՛ տինլէյէճէյիմիզի անլայալըմ . շարգըլը գօմէտեա՛
օյունը մը , եօգսա մասալ մը տինլէյէճէյիզ :

Բարազ . - Շարգըլը գօմէտիա տահա լաթիֆ տիր :

Սալվատոր . - Խա՛յր , մասալ տահա խօշ տըր :

Մինա . - Շիմտի ֆիքիրէր այրըլտը . պաղըլալը շարգըլը գօմէտիա իսթիյօրլար , պաղըլարը տա մասալը թէրճիհ իտիյօրլար . պուռնն պիր օլթասընը պուլմագ իշին պիր ֆաճիա տինլէսէք նա՛սըլ օլուր :

Բօման . - Հայտէ էօյլէ օլսուն . . . լաքին պու ֆաճիայը քիմ նագլ իտէճէք :

Մինա . - Ֆէլիսիթէ Պօբէրթիւի . օնըն սէրկիւզէշթի պիր ֆաճիա գատար սուզիշլի օլտըղընտան էմին իմ :

Ագթրիս . - Հայտէ պագալըմ , Ֆէլիսիթէ , քէնտինի թօրլա , իշ սէնտէ ազշամլատը :

Ֆէլիսիթէ սէօզէ պաշլամագտան էվվէլ պիր գաշ տագըղա թէրէտտիւտ իյլէտի . լաքին Սալվատոր քէնտինի պիր գատէհ շամբանեա շարապը թագաիմ իթմիշ օլտըղընտան , մէրգումէ պուռն աղըր աղըր իշտիքտէն սօնրա .

— Շամբանեա շարապը կիւզէլ պիր իշկի տիր . ինսան պու ալէա շարապտան պիր գաշ գատէհ իշէճէք օլուրսա , էօմրիւն պիլ ճիւմլէ վուգուաթը քէնտինի բէք խօշ կէօրիւնիւր :

Ագթրիս . - էօյլէ իսէ պիր գատէհ տահա իշիվէր տէ հիքեայէնի պաշլա պագալըմ :

Ֆէլիսիթէ քէնտինի թագաիմ օլունան գատէհի էլիյլէ իթէրէք .

— Արթըգ իշթիհամ եօգ . - տէտի , վէ պատէհու օթուրտըղը սանտալիէնին իւզէրինտէ պիր էյիճէ ետրլէշէրէք , շու վէճհ իլէ քէլամա պաշլատը .

— Պէն Տիթօնտա տօղմուշըմ տըր . . . :

Լաքին պիշարէնին սէօզիւ աղըղնտա գալտը . գըրմըղը եանագլարը , պէյազ տիշլէրի վէ իրի գարնա կէօզլէրի պուլընտըղընտան տօլայը բէք զիյատէ մաղրուրիյէթ կէօսթէրէն տէլիգանլընըն պիրի անըն սէօզիւնիւ քէսէրէք .

— Տիթօնտա՛մը . . . ալէա հարտալ թօխումըյու մէշհուր պիր մէմլէքէթ տիր . - տէտի . լաքին թօհաֆ պիր լա-

Թիֆէ իտիյօր զանն իյլէտիյի պու սէօզիւնտէն հիշ քիմսէնին կիւլմէտիյինի Գէօրիւնճէ , բէք զիյատէ Թէաճճիւպ իյլէտի : Յէլիսիթէ չաշըրըպ գալըպ տուրմըշ օշտըրընտան , Սինա :

— Լաքին տէվամ իթսէն է . . . Էկէր պիգիմ Էֆէնտի լաթիֆէլէրինի եէնիտէն պաշայաճագ օշտւրաա , կիտիպ բիյանգօ օյուլնը գյնամասընը քէնտիսինտէն բէճա խաէրիգ . տէտի :

Յէլիսիթէ սէօզիւնիւ շու եօլտա տէվամ իյլէտի :

— Տիթօնտա տօղմըշըմ տըր . Օթէլ-տը-Վիլ մէյտանընտա , Պուրկոնեը տուգալտըրընն սապըգ սարայը գարշըսընտա քիւչիւք վէ ֆագաթ կիւզէլ պիր խանէ վար տըր քի , պուլնըն բէնճէրէ գանատըրը եէշիլ պոյանմըշ վէ աիվարլարը տախի պօրու չիէքլէրի վէ ըթըրշահիլէրլէ սէթր օլուլնմըշ տըր . պու խանէ ֆամիլեամըն իգամէթկեահը իտի . պէն Էօմրիւմիւն Էն լաթիֆ սէնէլէրինի օրատա կէշիրմիշիմ տիի : Օն պէշ եաշընտա օլտըրըմ զէման , խայալաթ վէ Էֆքեաըր հէնդազ մասուլմանէ օլան կէնճ վէ սաֆտէրուլն պիր գըղճըղապ նէ գատար մէսուտ վէ պախթիյար օլտպիլիսէ : պէն տէ օ գատար մէսուտ վէ պախթիյար ըտըմ : Կիւնտիւզիւ մէսուտիյեթիթի քեաւիլէ իշիստէ կէշիրտիքտէն սօնրա , եաթմաղա կիտէճէլիմ զէման , բէտէրիմ պէնի տէրաղուշ իտէր , վէ աշըմա մուշֆիգանէ պուսէլէր գօնտուրըր ըտը . ուշգույա տալտըրգտան սօնրա , հէման տաիմա լաթիֆ բույալտը խայալաթըմը օխշամաղա կէլիւ իտի :

« Պէօլէճէ օն ալթը եաշընա կիրտիմ . պիր կիւն բէտէրիմ միւթատընտան տահա զիյատէ մուհապպէթ վէ շէֆգաթլա պէնի տէրաղուշ իթտիքտէն սօնրա , Էվլէնմէյէ արղուլմ օլուպ օլմատըրընը սիւալ իյլէտի : Պու Էվլէնմէք քէլիմէսի՝ ալէլ ումուլմ կէնճ գըղլարը լաթիֆ հէյէճանլարա տիւշար իտէր իօէ տէ , պէնի բէք զիյատէ գօրգուլտու : Պին տիւրլիւ միւլահաղա զիհնիմի իսթիլա իյլէտի . Էվլէա Էվլէնէճէք օլուրոտամ , պիր մուհապպէթի շէտիտէ իլէ օէվմէքտէ օշտըրըմ բէտուրիմի , մէսըրուրանէ Էօբիւլլէրի պէնի հէր սապահ ուշգուլմտան ույանտըրան մինի մինի գուշլաբըմը

վէ քէմալը իհիթիմամլա պագմագտու օլտըղըմ քիւչիւք պաղ-
չէտէքի կիւզէլ չիչէքլէրիմի թէրք իթմէյէ մէճպուր օլաճա-
ղըմը տիւչիւնտիւմ. պոււնըն իւզէրինէ բէտէրիմին գուճաղը-
նա աթըլտըմ, վէ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլայարագ պէնի
տաիմա եանընտա սագլամասընը ըէճա իյլէտիմ: Պիչարէ իխ-
թիյար պէնի գուճագլատը, վէ կիւլիմմէյէրէք:

« — Սէնին էտնա մէրթէպէ միւքէտտէր օլմանը իսթէ-
մէմ, գըղըմ, պէնի հիչ պիր վագթ թէրք իթմէյէ մէճպուր
օլմայաճագսըն վէ սանա լայըգ կէօրտիւլիւմ տէլիգանլը իլէ
սէնին հիւնիւ ըիզա վէ իսթիյարընլա էվլէնէճէքսին. — տէ-
տի:

« Պէն բէտէրիմին արթըգ իզտիվաճտան պահա իթմէմէ-
սինի արգու իտիյօրտում. լաքին քէնտիսի զաթէն բէք իխ-
թիյար օլաղընը վէ չօգ տէֆա կիրիֆթար օլաղը խաս-
թալըգլար սէպէպիլլէ տահա ուզոււն միւտտէթ եաշամաղա
իւմիտի պուլընմատըղընը վէ եէկեանէ պիրատէրիմ գաիմ-
մագամ սըֆաթըլլա մէնսուպ օլտըղը ալայըն կիթտիյի եէր-
լէրէ աղիմէթ իթմէյէ մէճպուր պուլընտըղընտան, պէնի հի-
մայէ վէ վիգայէ իտէմէյէճէյինի վէ էկէր պէնի տիւնեատա
եալընըղ պըբագաճագ օլուրսա, կէօղիւ աչըգ գալաճաղը-
նը պէյան իլլէտի:

« Նիհայէթ բէտէրիմ տէսթի իզտիվաճըմը թալէպ իտէն
զաթը պանա թագտիմ իլլէտի. պու ատէմ պիր ալայըն ճէ-
րահ պաշըսը օլմաղլա, օ սըրատա պիղիմ մէմլէքէթտէ պու-
լունըյօրտը. քէնտիսի թաիմինէն օթուղ եաշարընտա կիւզէլ
պիր տէլիգանլը օլաղը կիպի, կէրէք աթվար ու հարէքեա-
թը վէ կէրէք գուլլանտըղը լիսան տաիսի բէք թէրպիլլէլի վէ
քիպարանէ իտի. վագթըլլա պոււնըն պապատը պէնիմ բէտէ-
րիմին տօսթը սատըղը ըմըչ. հէր նէ գասար հէնուղ բէք
կէնճ իտի իտէ տէ, բէք չօգ մուհարէպէլէրէ կիթմիլլ վէ ալ-
տըղը նըշանլար կէօյսիւնտէ բարլամագտա պուլընմիլլ ըտը:
Քէնտիսիլլէ իւշ տէօրթ տէֆա գօնուշտըգտան սօնրա, պէ-
նիմ իլլին միւնասիպ պիր զէվճ օլտըղընը զանն իթմէյէ պաշ-
լատըմ:

« Պիր այ սօնրա , լուհըմըն պիւթիւն շիտտէթիլէ քէն-տիսինի սէվիյօրտըմ . անըն հէր պիր սէօզիւ գալպիմին է՛ն տէրին նօգթասընա աքս իտէր իտի . եանըմտա պուլընմատըղը զէման տիւլանէ կիպի պիր շէյ օլուր , վէ պիր ան էվվէլ ավտէթ իթմէսինի արգու իտէր իտիմ . նէրտիւպանտա պյագ սէտասընը իշիտիր իշիթմէզ , սօղուգ պիր թէր պիւթիւն վիւ-ճուտիմի գարլար , վէ պէյնիմ չայրը չայրը եանմաղա պաշարըր : Սօնրա . . . նէ՛ վուգու պուլտըղընը պիլիմիսինիզ : Ճէսուր օլտըղը ճիհէթլէ արգատաշլարը թարաֆընտան մագհարը հիւրմէթ վէ ըիպէթ օլան պուլ տտէմ , կէօյսիւնտէ բարլամագտա օլան նիշանը իֆթիխար իսթիգամէթ վէ տօղրուլըղընըն է՛ն պէօյիւք պիր թէէմինաթը հիւքմիւնտէ օլտըղը ճիհէթլէ , իսթիյար բէտէրիմին քէնտի խանէսինէ գապուլ իթմիշ օլտըղը պուլ ալագ , պէնիմ կիպի սէֆիլ պիր գըղճըղաղըն ագլընը չէլմէք վէ պաշտան չըգարմագ իւզրէ պիւթիւն մէհարէթ ու զէքեալէթինի , պիւթիւն իսթիտատ վէ գապիլիյէթինի իսթիմալ իլլէտի . պէնի բէտէրիմին խանէսինտէն չէքիպ կէօթիւրտիւ , վէ մէրամընը իճրա իթտիքտէն սօնրա , նէ՛ օլաճաղըմը ասլա նազարը տըգգաթմա ալմայարագ , պէնի եիւզ իւսթիւնէ պրրագտըր :

« Շուրասընը իգրար իթմէլիլիմ քի , եալընըղ աշըգըմ թարաֆընտան , եիւզ իւսթիւնէ գալտըղըմ զէման բէտէրիմի տիւլիւնմէյէ պաշլատըմ . պիշարէ իսթիյար սէվկիլի գըղընըն զայպուպէթի նակէհանիսի իւզէրինէ , պէօյիւք պիր մէյուսիյեթէ տիւշար օլմըշ օլտըղը աշիքեար ըտը :

« Աշըգըմ , թամ վալիտէ օլաճաղըմ սըրատա պէնի պիր օթէլտէ պըրագմըշ ըտըր : Օ կիւնտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա նէ՛ վուգու պուլմըշ օլտըղընը պիլէմէմ : Քէնտիմի պուլտըղըմ զէման , Մաթէրնիթէ խասթախանէսինին օտալարընտան պիրլնտէ եաթըյօրտըմ . ճէրէյան իտէն վագըալար գարըշըգ պիր սուրէթտէ զիհնիմտէ տէվէրան իտիյօրտըր : Պու վագըալարը պանա հիքեայէ իթմէլէրինի բէք զիյատէ արզու իտիյօրտուլմ . նիհայէթ աշըգըմըն կէօնտէրիմիշ օլտըղը մէքթուպը օգուտըգտան սօնրա լուհսըզ պիր ճէսէտ կիպի

տէօշմէնին իւզէրինէ տէվրիւմիշ գաւմըշ օւտըղըմը խապէր վէրտիւէր . աշըգըմ՝ պու մէքթուպընտա արթըգ պէնի թէրք իթմէքտէ օւտըղընը պէյան , վէ էյլէնմէք իւզրէ տէ պիր պաշգասըյլա սէվիլմէքլիյիմի թաւսիյէ իթմէքտէ իտի . պէնի իքի կիւն գատար սաքին օւտըղըմ օթէլտէ գայրըմըշլար ըտը . լաքին թապիպ՝ հէնուզ ագլըմը պաշըմա թօքլամատըղըմը , վէ օրատա գաւաճագ օլուրսամ տահա ֆէնա օլաճաղըմը կէօրէրէք , պէնի խասթախանէյէ նագլ իթմէլէրինի թէնպիհ իթմիշ իտի . Պիրտէն պիրէ զիհնիմտէ պիր խաթըրէ տօղտու . . . « Եա չօճուզըմ . . . չօճուզըմ նէրէտէ » տէյու հայգըրտըմ : Լաքին վագը օլան սիւքիւթտէն վէ մահզուհանէ պագըշլարտան չօճուզըմըն վէֆաթ իթմիշ օւտըղընը քէշֆ իյլէտիմ : »

Գատընլարտան պիրի . - Սէֆիլ գըզըրչազ . . . պէտպա խթ Ծէիսիթէ . . . :

Ծէիսիթէ . - Օհ , տահա պու պիր չէյ տէյիլ . . . դատէհիմի տօլտուրընըզ քի ալթ թաքաֆընը տա սէզլէյէյիմ :

Պու սէօզիւ միւթէագըպ կէնճ գըզ գատէհիւի վիգոնթտը Լիւսանա ուզաթտը , վէ պուըն պիր եուտուլմտա պօշալթտըգտան սօնրա , սէօզիւնէ շու վէճհ իլէ տէվամ իյլէտի .

— Կէնճլիյիմ վէ սալլամ պիր նաթուլամ պուլընտըղընտան , ազ վագթ զարֆընտա էյիլէշտիմ , վէ սըհհէթ ու աֆիլէթիմլէ պէրապէր գալպիմին սիւքիւնէթիւնի տէ պուլմահա պաշլատըմ : Պէնի ալտատըպ պաշտան չըգարմըշ օլան շախսը արթըգ աճըմայօր , արթըգ սէվմէյօրտըմ : հարէքէթի մէքրուհէսիւնին պէնճէ մուճիպ օւտըղը նէֆրէթտէն պաշգա պիր չէյ հըսս իթմէյօրտըմ :

« Խասթախանէտէն չըգտըղըմ զէման , հէնուզ պէնզիմ ազաճըգ սօլլուհ ըտը . գուվլէթիմի թէմամըյլա քէսպ իտէմէմիշ օւտըղըմտան , խասթախանէյէ կիթմէզտէն էվլէլ սաքին օւտըղըմ օթէլէ վարընճայա գուտար , սօգագ օրթասընտա պիր գաշ տէֆալար տուրմահա մէճպուր օլտում : Պու օթէրին սահիպէսի քէսպի սըհհէթ իթմիշ օւտըղըմը կէօրիւնճէ , ֆէվզ էլ ատէ մէմնուհ օլմուշ կիպի կէօրիւնտիւ . պէնիմ թահթը իսթիճարըմտա պուլուհան քիւչիւք օտայա կէօթիւրմէսինի

քէնտիսինտէն րէճա իյլէտիմ. պունըն իւզէրինէ պէնտէն ագ-
ճէ թալէպ իթտի, վէ մաթլուպը օլան ճիւզի պիր մէպլապը
թէմամըլլա թէէտիյէ իթմէտիքճէ, նէզտինտէ պըրազմըլ օլ-
տըղըմ էսլապ թագըմընտան պիր չօք վէրմէյէճէյինի աչըգ-
տան աչըղա պէյան իյլէտի: Պէն իսէ մէյուսիյիէթիմտէն ա-
ճը աճը աղլամագտա օլտըղըմտան, պէօյլէ մէյուս վէ միւ-
քէտտէր օլմաղա հագգըմ օլմատըղընը, վէ Բարիստէ պէնիմ
կիպի կէնճ վէ կիւզէլ պիր գատըն հիչ պիր վագթ սըզըլմա-
յաճաղընը իֆատէ իյլէտի:

« Մէյուսէն խտնէտէն տըչարը չըգտըմ. լաքին նէրէյէ
կիտէճէյիմի պիմէյօրտըմ. ագչամա գատար Բարիսին սօ-
գագլարընը տէճիւպ տօլաչտըմ: Նիհայէթ գարանլըգ օրթա-
լըղը գագլաւտը. շիտտէթլի պիթ սօգուգ պուլընտըղընտան,
տիչէրիմ պիր պիրինէ չարքմագտա րտը. իլք ագչամտան պէ-
րու հիչ պիր շէյ նէմէմիչ իտիմ: Նէրէսի օլտըղընը պիմէտի-
յիմ պիր սօգագ օրթ ապընտա, իրիճէ պիր թաչըն եանընտա
տուլմըլ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլայօրտըմ. եաղմուր իրիքլէրի-
մէ գատար կէչմէքտէ իտի. լաքին պունա ասլա տըգգաթ
իթմէյօրտըմ:

« Պու սըրատա եէչիլ պիր շէմսիյէ ալթընա իլթիճա իթ-
միչ իխթիյար պիր գատըն պանա եագլաչուր, վէ նիչին աղ-
լամագտա օլտըղըմը վէ նէ՞ սէպէպէ մէպնի սօգագ օրթա-
սընտա տուրմըլ ըսլանմագտա պուլընտըղըմը սիւալ իյլէտի:
Պու սիւալէ նէ՞ ճէվապ վէրմիչ օլտըղըմը պիլէմէմ. լաքին
շուրասը իտթըրըմտա տըր քի, պու գատըն պէնի աչըպ պիր
չարապճը տիւքքանընա կէօթիւրտիւ, վէ տէրուենտէ միւ-
քէմմէլ պիր աթէչ եանմագտա օլան պիր սօպանըն եանընտա
օթուրթտը:

« Լաթիֆ պիր հարարէթ սայէսինտէ, գան տումարլա-
րըմտա ճէվէլան իթմէյէ պաչլայընճա, իխթիյար գատըն պէ-
նիմ իչին պիր գատէհ շէքէրլի սըճագ շարապ իլէ պիր գաչ
տանէ բէքսիմէթ կէթիթմէլէրինի էմը իյլէտի. Եարըմ գատէհ
սըճագ շարապ իլէ պիր բէքսիմէթ պէնի էբէյիճէ գուզվէթ.
լէնտիրտի, վէ պաչըմա կէլէն հալլէրի պու իխթիյար գատը-

նա անանեսիլէ նազլ իյլէտիմ : Պատէհու կէճէյի նէ'րէտէ կէչիրէճէյիմի պիլմէմէքտէ օլտըղըմը սէօյլէտիյիմտէ , օ խուսուստա էնտիչէ իտէճէք պիր շէյ օլմատըղընը վէ պէնի օ կէճէ քէնտի խանէսինէ կէօթիւրիւպ իրթէսի կիւնիւ տէ իշճի գըղ սըֆաթըյա զայէթ էյի պիր խանէյէ եէրլէշտիրէճէյի-նի պէյան իլէտի :

« Ծիլ հագըգա իրթէսի կիւնիւ պէնի էրէյիճէ կիւզէլ պիր խանէյէ կէօթիւրիպ , եաշլըճա պիր գատընա թագտիմ իյլէտի . պու գատըն պէնի քէմալը ուրգգաթ ու իթինա իլէ մուպէնէ իթտիքտէն սօնրա , գապուլ իտէպիլէճէյինի պէյան , վէ պատէհու իսթիյար գատընա պիր գաշ կիւմիւշ սիքքէ իթա իյլէտի . գօճա գարը խանէ սահիպէսինին նազա-րը թէվէճճիւհինի ճէլպ իթմէք իչին պէնտէն թալէպ օլու-նան հէր շէյի իճրա իթմէքիլիմի թավսիլէ իթտիքտէ , պէն տէ հէր շէյի իճրայէ հազըր վէ ամատէ օլտըղըմը վատ իյլէտիմ : Պունուն իւզէրինէ հէմ գօճա գարը վէ հէմտէ խանէ սահի-պէսի պէնիմ հիլիլէթի հալիմտէն հայրան օլմուշ կիպի կէօ-րիւնտիւլէր . գօճա գարը տըշարը չըգաճաղը սըրատա , պէնի գուճագլայըպ էօրէրէք :

« — Սէն տահա կէնճ սին , գըղըմ . . . լաքին միւսթէրիհ օլ , սէնի պուրատա թէրպիլէ իտէճէքլէր տիր . պուրասը սէ-նին իչին կիւզէլ պիր մէքթէպ տիր . - տէտի :

« Գօճա գարընըն պու սէօզլէրի ալթընտա մէսթուր օ-լան մանայը օ վազթ անլայամամըշ ըարմ :

« Ծիլ հագըգա կիւզէլ պիր մէքթէպտէ պուլունըյօր-տըմ : Պունընլա ոլէրասլէր մատամ Տէնվիլին խանէսինտէ կէչիրտիյիմ իլք կիւնլէր զարֆընտա քէնտիմի էրէյիճէ մէ-սուտ վէ պախթիյար պուլույօրըտըմ : Պու գատըն խանէսինէ կիրտիյիմ զէման կիլինմիշ օլտըղըմ էլպիսէլէրի չըգարթտը , վէ պուլնարա մուգապիլ ֆագըր պիր իշճի գըղըն հալիլէ թէնասիւպ գապուլ իթմէյէճէք տէրէճէտէ սիւսիւ էլպիսէ-լէր կիլտիրտի : Էն նէֆիս եէմէքլէրի վէ էն ալէա շարապլարը օտամա կէթիլթտիրիւր , վէ հագըղմտա բէք զիյատէ հիւսնիւ իհթիմամ ու իլթիֆաթ կէօսթէրիւր իտի :

« Եւմէք եւտիյիմ զէման , հէման տաիմա պէրապէրիմ-
տէ պուլունուր , շարապ իչմէյէ պէնի թէշվիգ իտէր , վէ շա-
րապըն տիւմանը պէյնիմի թութմաղա պաշլայընճա , պանա
ղարիպ զարիպ սէօզլէր սէօյլէր իտի :

« Սէքիզ կիւնտէն պէրու պու գատընըն խանէսինտէ
պուլունըյօրտըմ . պիր սապահ շար շարուգ իւսթիւմիւ կիյի-
նիպ արգասը սըրա կիթմէքլիյիմի էմը իյլէտէ . պու էմիինէ
իթաաթ իթմէյէ միւսարաաթ կէօպէրտիմ . պիր արապա
խանէ գաբուսը էօնիւնտէ պիգէ պէքլէյօրտը : Մատամ Տէն-
վիլ պէնի պիր գաշ մաղաղայա կէօթիւրտիւ , վէ օրատան
պաղը շէյլէր իշթիրա իյլէտէ . Լաքին պէնիմ ըէյիմի ալմագ-
սըզըն հիշ պիր միւճէվհէր , հիշ պիր գումաշ սաթըն ալմա-
յօրտը . իշթիրա իթմիշ օլտըղը շէյլէրտէն էքսէրիսի պէնիմ
իչիւն օլտըղընը պէյան իտինճէ : պէն պունա քէմաքք չիտ-
տէթլէ իթիրաղ իյլէտիմ . պունըն իւզէրինէ պէնի գաւճագ-
լայարագ :

« — Սուս , մինի մինի շէյթան , սէն պիր մէլէք գատար
կիւզէլ սին . սէն պունլարըն պէտէլինի պանա զիյատէսիյլէ
գաղանդըրաճագսըն . — տէտի :

« Պիր միւտտէթ սօնրա ըաքիպ օլտըղըմըղ արապա գա-
րանլըգ վէ տար պիր սօգուգտա , ֆագիրանէ պիր խանէ էօ-
նիւնտէ թէվաղգուֆ իյլէտի . պու խանէյէ կիրմէք իչին ա-
ղաճլըգլը ուզուն պիր եօլտան կէշմէքլաղըմ կէլիյօրտը . Եա-
նըմտաքի գատընըն տէլալէթիյլէ պու եօլա կիրէճէյիմ սը-
րատա , ճիվարտաքի պիր շարապճը տիւքքեանընըն գաբուսը
էօնիւնտէ պիր սիւրիւ պէտյէհրէ հերիֆլէր տուրմըշ օլտըղը-
նը կէօրտիւմ . պունլարտան պիրի արգանտաշլարընտան պիրի-
նէ խիթապէն .

« — Ա. Զաւլ (կիւզէլ) շէյ , եահուլ . պու հոմըն (գարը-
նըն) եիւզիւնտէն ըայըգլը մանկիզ գաղանդլաճագ տըր . —
տէտի :

« Պատէհու պու հերիֆ պանա թէճէսսիւսքեարանէ պիր
նազար աթֆ իյլէտիյինտէն , պու պագըշըն թէէսիրիյլէ կէօզ-
լէրիմի էյմէյէ մէճպուր օլտոււմ :

« Պու քիւչիւք հատիսէտէն պիր գաշ տազըգա սօնրա , մատամ Տէնվիլ իւէ պիրլիքտէ էրէյիճէ պէոյիւք պիր տիւնխանէտէ պուլունըյօրտըմ . պու տիվանխանէտէ պիզտէն պաշգա պիր չօգ գատընլար տահա պուլունըյօր , վէ պսնլարըն քեաֆֆէսի տէ տիկէր էսրար նէվինտէն պիր օտայա կիրտիրլմէյէ պէքլէյօրլար ըտը . Պու գատընլարտան պազըլարը կէնճ վէ կիւզէլ իտիւէր . պազըլարը տա իխթիյարլանմաղա եիւզ թութմըշ օլտըզլարընտան , թէսավվուր օլունա մախաճագ տէրէճէտէ չիրքին վէ պէտչէհրէ իտիւէր . Պիր գըսմը իրէքտէն վէ գատիֆէտէն մամուլ ֆիւթմանլար կիյինմիշ , պաշլարընա զարիֆ չապգալար գօյմուշ վէ զիգըյմէթ գաշմիր չալլարա պիւրիւնմիւշ վէ պիր գըսմը տուխ պիր գաշ բաշամիրա բարչալարըյա անճագ էօրթիւնմիւշ իտի . մա մաֆիհ պունլարըն ճիւմէսի տէ պիր պլպլէրինի թանըյօրլար վէ եէքտիկէրիյլէ աթթանէ պիր սուրէթտէ մուհավէրէ իտիյօրլար ըտը . Արա սըրա օ էսրար նէվինտէն քիւչիւք օտայա կիւլէրէք կիրմիշ օլան գատընլարտան պիրք պիր պէլէտիյէ չավուշը իւէ ալլայարագ տըշարը չըգըյօր ըտը :

« Պու տիվանխանէնին պիր թարաֆընտա տուլմըշ ըտըմ . լաքին դալպիմ բահաթ տէյիլ իտի . սէպէպինի պիլմէյէրէք պէոյիւք պիր տէհչէթ հըսս իտիյօրտըմ . եիւրէյիմ քէմալը շիտտէթլէ չարըյօր , վէ պէյնիմ աօլանըյօր ըտը . Նիհայէթ պունը մատամ Տէնվիլէ սէօյլէտիմ . օ տա պանա գարչըլըգ պունըն պիր չօճուգըգ օլտըզընը վէ կէօրտիւյիւմ շէյլէրտէն գօրգմաղա հիշ պիր սէպէպիմ պուլընմատըզընը պէյան իյլէտի :

« Պէտչէհրէ պիր իխթիյար տիվանխանէյէ կիրտիյիմիզտէ կէրէք մատամ Տէնվիլին վէ կէրէք պէնիմ իսմիմիզի սօրմըշ օլտըզընտան , նիհայէթ պիզի չազըլտը . հէր իքիմիզտէ մէգքիւր էօրար նէվինտէն քիւչիւք օտայա կիրտիք . օրատա պիր ատէմ պուլընըյօրտը քի , սիյահ թտիթատան մաճալ պիր եազը մասաւը էօնիւնտէ օթըլըմուշ , վէ զայէթ ճէսիմ պիր տէֆթէր իւզէրինէ էյիլմիշ իտի . պու ատէմ եիւզիւմիւզէ պազմագ իչին կէօզլէրինի պիլէ գալտընմայարագ , իս-

միմի, գա՛ն՝ եաշնտա օլտըղըմը, նէ՛րէտէ տօղմուշ պուլըն-տըղըմը սիւալ իյլէտի. պէն տէ մաքինավարի պիր սուրէթ-տէ ճէվապ վէրտիմ. կէօրտիւլիւմ շէյլէրտէն օ՛ գատար միւթէաճճիպ օլմուշ ըտըմ քի, նէ՛ եաբտըղըմը պիւմէյօր-տըմ:

« Հէրիֆ սիւալլէրինէ վէրտիյիմ ճէվապարը տէֆթէրէ գայտ իթտիքտէն սօնրա. « Նիւմէրօ 3,797 » տէյու մըրըլտա-տը :

« Լաքին հէքսի պուշտան իպարէթ գալմատը. պէնի ալըպ պիր իշ օտասընա կէօթիւրտիւլէր. օրատա պիր չօգթապիպլէր պուլունըյօրտը. պուշնլարըն գըյաֆէթ վէ սիմա-սը նամուսքեար ատէմլէր օլտըղընա տէլալէթ իթմէքտէ իտի:

« Պուշնլարըն հուզուլընտա էնտիշէլի պիր շէհրէ իլէ տուրմըշ օլտըղըմտան, անլէրտէն պիրի պէնիմ հիւնիւ ըի-զամա պէքլէյէճէք վազթլարը օլմատըղընը ըհպէրիմ օլան գատընա իխթար իյլէտի. մէրգոււմէ պէնտէն թալէպ օլունան շէյի անլաթընճա, հէման քէնտիմի ղայպ իտիպ պայըլտըմ գալտըմ. օ վազթա գատար կէօղլէրիմի էօրթէն բէրտէի ղաֆլէթ պիրտէն պիրէ եըրթըլմըշ ըտը. իչին ալթ թարա-ֆը նէ՛ օլտըղընը անլատըմ:

« Ագլըմ պաշըմա կէլտիյինտէ, պիզի կէթիւրմիշ օլան ա-րապատա պուլունըյօրտըմ: Մատամ Տէնվիլ եանըմտա օ-թուրմըշ ըտը: Պանա հիշ պիր սէօղ սէօյլէմէմէքտէ իտի: Աշ-չագ գատըն՝ տիւշար օլտըղըմ ըզտըրապ վէ քէտէրտէն տօ-լայը քէսպի սիւքիւն իթմէք իչին պէնի բահաթ պըրազմագ լազըմ կէլտիյինի անլամագտա ըտը: Խանէսինէ վասըլ օլտը-ղըմտա, էվվէլքի ֆագըրանէ էլպիսէլէրիմի տէրհալ իյատէ իթմէսինի վէ արթըզ օրատա գալմագ իսթէմէտիյիմտէն, գալգըպ կիտէճէյիմի պէյան իյլէտիմ:

« Պունըն իւզէրինէ գատըն շաշըրըպ գալըպ հարէքէթի վագըրամ պիր տիվանէլիք օլտըղընը վէ նաիլ օլտըղըմ սաատէ-թի պիլ իխթիյար թէքմէքտէ պուլընտըղըմը պէյան, վէ գա-թուսընըն էշիյինտէն տըշարը չըգար չըգմազ տիւշար օլաճա-ղըմ սէֆալէթ վէ զարուրէթի տէհշէթլի պիր սուրէթտէ նագշ

ու թասվիր իյլէտի . պէն հիչ պիր սէօղ տինլէմէք իսթէմէ-
տիյիմտէն , պէնիմ արթըգ քէնտիմէ այիտ օլմատըղըմը , վէ
պունտան պէօյլէ 3,797 նիւմէրօ իլէ բօլիսին մալի օլմուշ
օլտըղըմը վէ խիւլասա եա՝ աճլըգտան էօլմէք վէ եախօտ
ֆահիշէլիք պաղընա մէրպուլթ գալմագ լաղըմ կէտիյինի ի-
լաւէթէն տէյմիյան իյլէտի :

« Մատամ Տէնվիլ քէնտիսինէ իթտիյիմ սիթէմամիզ
թէքտիրաթտան տօլայը միւթէէսսիր օլմուշ կիպի կէօրիւն-
տիւ , վէ էկէր պէնի օրայա կէթիրմիշ օլան իլթիյար գատըն
քէնտիսինի ալտաթմամըշ օլսա , պու սուրէթլէ հարէքէթ
իթմէյէճէք օլտըղընը սէօյլէտի : Նէ՝ եաբապիլիր իտիմ . Նէ՝
եօլ թուլթապիլիր իտիմ . աճլըգտան էօլմէքտէն պաշգա պիր
չարէ կէօրէմէյօրաուլմ . լաքին օ վագթ պուլընտըղըմ կէնճ
չաղտա էօլմէք բէք միւշքիլ պիր շէյ օլտըղընտան , օրատա
գալմաղա գարար վէրտիմ :

« Մատամ Տէնվիլին պէսլէտիյի գըղլար արթըգ պէնտէն
կիզլէնմէղլէր , վէ պէօպէլլի խանըմլարընըն կէօղիւնէ կիրմէք
իւզրէ , սէնաաթլարընըն ճաղիպէ վէ լէթաֆէթինի պանա
մէտհ իթմէքտէն կէրի տուրմազլար ըտը : Մատամ Տէնվիլ
տախի պանա պազը ուֆագ թէֆէք իշլէր թէքլիֆ իթմէք-
տէն չէքինմէզ իտի :

« Մէրգումէ էլիմէ պիր թագըմ ըէզիւնէ քիթապլար վէր-
միշ օլուպ , պունլարը էվլէլի էմրտէ սաիգաի տէհշէթ վէ
նէֆրէթլէ պիր եանա ֆըրլաթտըմ . լաքին մուախսարէն պիւ-
թիւն պէն եաշտաքի կէնճ գըղլարտա մէվճուտ օլան հըսը
թէճէսսիւս սաիգասըլլա , էլիմէ ալըպ օգուտուլմ : Պու քի-
թապլար , ըէֆիգէլէրիմին սէօլլէրի վէ մատամ Տէնվիլին հա-
րէքեաթը նիհայէթ պէնի մաղուպ իթտիլէր . պիր այ կէչ-
մէտէն թանըլմայաճագ պիր հալէ կէլմիշ իտիմ . մէյտանտա
հիչ պիր սէպէպ պուլընմագսըղըն աղլար , վէ հէման հէր կէ-
ճէ զարիպ զարիպ ըույալար կէօրիւր իտիմ . խիւլասա տիվա-
նէ կիպի պիր շէյ օլմուշ ըտըմ :

« Նիհայէթ պիր ազչամ մատամ Տէնվիլ պանա պիլմէմ
նէ՝ կիպի ճէհէննէմի պիր իլաճ իշիրտի , պէնի շաշաատար պիր

սուրէթտէ տօնաթտրգտան սօնրա , միւթատը վէճհ իւզըէ
օտամտա գաբաթաճագ եէրտէ , ըէֆիգէլէրիմին պուլընտըգ-
լարը սալօնտա օթուրթտը : Էրքէքէր կէլտիւէր , պիզէ Շամ-
բանեալար իշիրտիւէր վէ իրթէսի սապահլայըն պիւս պիւթիւն
մահվ օլմուշ օլտըղըմը կէօրտիւմ :

« Օ անտէն իթիպարէն , էօմրիւմ պիր խայը մէճնուէնա-
նէ կիւնլէր վէ կէճէլէր արաոընտա կէլտի :

« Պիր ագչամ մատամ Տէնվիլ սալօնա պիր չօգ զապըթ-
լար կիրտիրտի . պու զապըթլար արասընտա եաշճա տահա
կէնճ օլան տէլիգանլը պէնի ինթիսապ իյլէտի . պու տէլի-
գանլը կիւզէլ վէ զայէթ սէվիմլի պիր չէհրէյէ մալիք իտի .
իրի գարա կէօզլէրինտէ ասարը ֆէվգ էլ ատէի մահզուէիյ-
եէթ մէշհուտ օլուպ , չէֆգաթ վէ ըիգգաթը հավի պիր նա-
զարլա արա սըրա պանա պագըյօր ըտը :

« Պէն թէսատիւֆիւն պանա թախսիս իթտիյի ատէմլէրի
հիշ պիր վագթ հիւսնիւ իսթիյարըմլա գապուլ իթմէմիշ օլ-
տըղըմ հալտէ , թապի օլտըղըմ հըսսիյաթըն նէտէն իպա-
րէթ օլտըղընը պիւմէյէրէք , սօն տէրէճէ օապըրսըղըլըլա
պու կէնճ զապըթ իլէ եալընըզ գալաճաղըմըզ տագըգայա
պէքէմէքտէ իտիմ . լաքին գահիպ օլաճաղընըզ էֆքեարտան
հիշ պիրի խաթըրըմա կէլմէմէքտէ իտի :

« Պիր չօգ Շամբանեա շարապլարը իշիտիքտէն վէ պիր
չօգ պուզլու բօնճ քեասէլէրի պօշանտըգտան սօնրա , նիհա-
յէթ եալընըզ գալմագ զէմանը կէլտի . ըէֆիգէլէրիմին
քեաֆֆէսի տէ սէրխօշ օլտըզլարը կիպի աշըզլարը տախի ա-
յագ իւզէրինտէ տուրմաղա զահմէթ չէքմէքտէ իտիւէր : պէն
միւթատըմ խիւաֆընա օլարագ , պու այշ ու իշրէթէ իշթի-
րաք իթմէմիշ իտիմ . օ կէնճ զապըթ արգատաշլարընըն գա-
տէհլէրինի վահշիյանէ պիր իշթիյագլա պօշալթտըզլարը սը-
րատա , եալընըզ տուտագլարընը ըսլաթմագլա էքթիֆա իթ-
միշ օլտըղընտան , քէնտիսինէ իմթիսալ իթմէք իսթէմիշ ի-
տիմ :

« Իրթէսի սապահ ույգոււմտան ույանտըղըմտա , կէնճ
զապըթ էրէյիճէ միւտտէթտէն պերու գալգմըշ , վէ թիւթ-

տիւրմէքտէ օւտըղը սիկարա եարըտան զիյատէ թիւքէնմիշ իտի . քէնտիսի իբ ագչամը կէօրմիւշ օւտըղըմ մահգունանէ պագըշ իւէ պանա պագմագտա ըտը . նա'սըլ օւտըղընը պիւլէմէմ, լաքին էֆքեարընը բէք ալէա քէշֆ իտիյօրտըմ . եիւլիւմիւ կէօյսիւնէ տայաթտըմ, վէ աճը աճը աղլամաղա պաշլատըմ :

« Մէրգում ալնըմա պիր պուսէ գօնտուրաբագ .

« — Պէտպա'խթ գըղ . . . պէտպա'խթ գըղ . - տէյուլնիտա իյլէտի :

« Նիհայէթ պէնի պիր աճըյան պուլմըշ ըտըմ, Հէնուղ ինսանիյեթէ մէնսուպ օւտըղըմը միւլահաղա իյլէտիմ, Պու միւլահաղա պանա հիւսնիւ թէէտիր իյլէտի . աղլամագտա տէվամ իտիյօրտըմ, ֆագաթ տէօքտիւյիւմ կէօղ եաշլարը եվլէնէ տէօքմիւշ օւտըղըմ կէօղ եաշլարընա պէնդէմէմէքտէ իտի :

« Պանա պագմագտան պիր ան կէրի տուրմամըշ օլան կէնճ զապըթ քէնտիսիինի զապթ իթմէք իշին պիւթիւն գուվլէթինի իսթիմալ իթմէքտէ իտի . մա մաֆիհ կէօղլէրինտէ պիր եաշ տամլասը կէօրիւնտիւ, վէ պիր եաթաղանըն չէհըէսինտէ աշմըշ օւտըղը եարըգտա պիր սանիյէ գատար տուրտըգտան սօնրա, եանագլարընտան աշաղը եուվարլանտը . Օ'հ, մասուլմանէ պիր պուսէ իւէ պու գըյմէթտար կէօղ եաշընը գուրուլթմագ իսթէյօրտըմ . լաքին ճէսարէթ իաէմէյօրտըմ :

« Պիր պիրլէրինի հիշ կէօրմէմիշ օլան իքի մախլուգ ալասընտա նա'սըլ օլուպ տա պէօյլէ հըսիյաթը զարիպէ բէյաա օլույօր . պու քէյֆիյէթ' հալը միւշքիւ պիր մուամմա' ատտ օլունապիլիր :

« Պէնի պու ֆահշիյաթ օճաղընա աթմըշ օլան ահվալ վէ վուգուաթը պու կէնճ զապըթա նագլ իթմէք իշին քէնտիմտէ մուգավէմէթի նագապիլ պիր արգու հըս իտիյօրտըմ . պինսէն ալէյհ' սիղէ նագլ իթտիլիմ չէյլէրի քէնտիսինէ աէ նագլ իյլէտիմ :

« Հիքեայէմի տէվամ իթտիքճէ, կէնճ զապըթըն չէհըէ-

սինի տէհչէթլի պիր սօղըունըդ գաբլայօրտը : Հիքեայէմի պի-
թիրինճէ , թիթրէք պիր օէտա իլէ .

« — Նէրէտէ տօղմուշտընըդ . . . իսմինիդ նէ տիր . - տէ-
յու սիւալ իյլէտի . պէն ճէվապ վերմէքտէ թէրէտտիւտ իթ-
տիյիմտէն .

« — Ճէվապ վերինիդ , ճէվապ վերմէնիդ լազըմ տըր . -
տէտի :

« Նիհայէթ բէտէրիմին իսմինի սէօյլէտիմ . պօղուգ պիր
ինիթի կէօյսիւնտէն տըշարը ֆըրլատը , չէհրէսինի իքի էլլէ-
րի իչինէ ալտը , վէ պիր գաշ տագըգա գատար հիչ պիր ճէ-
վապ վերմէքսիզին տուրտը :

« Պու զապըթ պէնիմ պիրատէրիմ իտի . . . :

« Հարպիյէ մէքթէպինտէ թէրպիյէ կէօրմիւշ օլուպ , պէ-
նիմ հէնուզ չօնուգ օլտըղըմ սըրատա բէտէրիմին խա-
նէսինի թէրք իթմիշ , վէ օ վագթտան պէրու մէմուրիյեթի-
նին իճապաթընտան օլարագ բէտէրիմտէն ուզագ գալմըշ ը-
տը . լաքին բէտէրիմտէն ալտըղը մէքթուպլարտան , զէվճիմ
օլաճագ խայըն իլէ վուգուը ֆիրարըմըն պիւթիւն թէֆէր-
րուաթընը խապէր ալմըշ վէ հէմշիրէսինէ արըզ օլան վու-
գուաթ իլէ պէնիմ սէրկիւզէշթիմ արասընտա զարիպ պիր
միւշապէհէթ կէօրաիւշիւնտէն իսմիմի սօրմաղա մէճպուը օլ-
մըշ ըտը :

« Պու տէհչէթլի քէշֆտէ պուլընտըղըմ զէման տիւշար
օլտըղըմ մէյուսիյեթի թարիֆ ու թասվիր իտէմէմ . օ տէ-
րէճէ շիտտէթլէ աղլամաղա պաշլատըմ քի , բէֆիգէլէրիմ իլէ
պիրատէրիմին արգատաշլարը օտամըղա տէօքիւլտիւլէր . օ
հալտէ ալադճա պիր գօմէտիա օյնամաղա , վէ պու կիպի
մահալլէրտէ վուգուի տէրքեար օլան ահվալտէն պիրի տօլա-
յըսըյա արամըղտա պիր գավղա զուհուր իթմիշ օլտըղընը
սէօյլէմէյէ մէճպուը օլտուգ . պուըն իւզէրինէ թէքրար պա-
րըշմագ իւզրէ պիզի եալընըզ պըրագտըլար : »

Պիր գաշ տագըգա սիւքիւթտէն սօնրա , Ֆէլիսիթէ Պօ-
բէրթիւի հիքեայէսինի շու եօլտա տէվամ իյլէտի .

« Եալընըզ գալտըղըմըղտա , պիրատէրիմ օլմուշ պիթ-

տիւրմէքտէ օլտըղը սիկարա եարըտան զիյատէ թիւքէնմիշ իտի . քէնտիսի իւք ագչամը կէօրմիւշ օլտըղըմ մահզունանէ պագըշ իլէ պանա պագմագտա ըտը . նա՛սըլ օլտըղընը պիւլէմէմ, լաքին էֆքեարընը բէք ալէա քէշֆ իտիյօրտըմ . եիւլիւմիւ կէօյսիւնէ տայաթտըմ, վէ աճը աճը աղլամաղա պաշլատըմ :

« Մէրգոււմ ալնըմա պիր պուսէ գօնտուրարագ .

« — Պէտպա՛խթ գըզ . . . պէտպա՛խթ գըզ . - տէյուլնիտա իյլէտի :

« Նիհայէթ պէնի պիր աճըյան պուլմըշ ըտըմ : Հէնուզ ինսանիյեթէ մէնսուպ օլտըղըմը միւլահաղա իյլէտիմ : Պու միւլահաղա պանա հիւսնիւ թէէսիր իյլէտի . աղլամագտա տէվամ իտիյօրտըմ, ֆագաթ տէօքտիւիւմ կէօզ եաշլարը եվլէլճէ տէօքմիւշ օլտըղըմ կէօզ եաշլարընա պէնզէմէմէքտէ իտի :

« Պանա պագմագտան պիր ան կէրի տուրմամըշ օլան կէնճ զապըթ քէնտիսինի զապթ իթմէք իշին պիւթիւն գուվլէթինի իսթիմալ իթմէքտէ իտի . մա մաֆիհ կէօզլէրինտէ պիր եաշ տամլասը կէօրիւնտիւ , վէ պիր եաթաղանըն չէհրէսինտէ աշմըշ օլտըղը եարըգտա պիր սանիյէ գատար տուրտըգտան սօնրա , եանագլարընտան աշաղը եուվարլանտը : Օ՛հ , մասուլմանէ պիր պուսէ իլէ պու գըյմէթտար կէօզ եաշընը գուրուլթմագ իսթէյօրտըմ . լաքին ճէսարէթ իտէմէյօրտըմ :

« Պիր պիրլէրինի հիշ կէօրմէմիշ օլան իքի մախլուգ ալասընտա նա՛սըլ օլուպ տա պէօյլէ հըսսիյաթը զարիպէ բէյտա օլույօր . պու քէյֆիյէթ՝ հալլը միւշքիլ պիր մուլամմա՛ ատտ օլունապիլիր :

« Պէնի պու ֆահշիյաթ օճաղընա աթմըշ օլան ահվալ վէ վուգուլաթը պու կէնճ զապըթա նագլ իթմէք իշին քէնտիմ տէ մուգավէմէթի նագապիլ պիր արզու հըսս իտիյօրտըմ . պինաէն ալէյհ՝ սիզէ նագլ իթտիյիմ չէյլէրի քէնտիսինէ տէ նագլ իյլէտիմ :

« Հիքեայէմի տէվամ իթտիքճէ , կէնճ զապըթըն չէհրէ-

սինի տեհչեթի պիր սօղոունլը գաբլայօրտը : Հիքեայեմի պի-
թիրինճէ , թիթրէք պիր սէտա իլէ .

« — Նէրէտէ տօղմուշօրնը . . . իսմինիլ նէ տիր . - տե-
յու աիւալ իյլէտի . պէն ճէվապ վերմէքտէ թէրէտտիւտ իթ-
տիյիմտէն .

« — Ճէվապ վերինիլ , ճէվապ վերմէնիլ լազըմ տըր . -
տէտի :

« Նիհայեթ բէտէրիմին իսմինի սէօյլէտիմ . պօղուգ պիր
ինիթի կէօյսիւնտէն տըշարը ֆըրլատը , չէհրէսինի իքի էլլէ-
րի իչինէ ալտը , վէ պիր գաչ տագըգա գատար հիչ պիր ճէ-
վապ վերմէքսիլին տուրտը :

« Պու զապըթ պէնիմ պիրատէրիմ իտի . . . :

« Հարպիյէ մէքթէպինտէ թէրպիյէ կէօրմիւշ օլուպ , պէ-
նիմ հէնուլ չօճուգ օլտըղըմ սըրատա բէտէրիմին խա-
նէսինի թէրք իթմիշ , վէ օ վագթտան պէրու մէմուրիյեթի-
նին իճապաթընտան օլարագ բէտէրիմտէն ուզագ գալմըշ ը-
տը . լաքին բէտէրիմտէն ալտըղը մէքթուպլարտան , զէվճիմ
օլաճագ խայըն իլէ վուգուր ֆիրարըմըն պիւթիւն թէֆէր-
րուաթընը խապէր ալմըշ վէ հէմիւրէսինէ արըզ օլան վու-
գուաթ իլէ պէնիմ սէրկիւզէթիմ արասընտա դարիպ պիր
միւշապէհէթ կէօրտիւյիւնտէն իսմիմի սօրմաղա մէճպուր օլ-
մըշ ըտը :

« Պու տեհչեթի քէչֆտէ պուլընտըղըմ զէման տիւշար
օլտըղըմ մէյուսիյեթի թարիֆ ու թասվիր իտէմէմ . օ տե-
րէճէ շիտտէթլէ աղլամաղա պաշլատըմ քի , բէֆիգէլէրիմ իլէ
պիրատէրիմին արգատաշլարը օտամըզա տէօքիւտիւլէր . օ
հալտէ ալչագճա պիր գօմէտիա օյնամաղա , վէ պու կիպի
մահալլէրտէ վուգուր տէրքեար օլան ահվալտէն պիրի տօլա-
յըսըյա արամըզտա պիր գավղա զուհուր իթմիշ օլտըղընը
սէօյլէմէյէ մէճպուր օլտուգ . պունըն իւզէրինէ թէքրար պա-
րըշմագ իւզրէ պիլի եալընըզ պըրագտըլար :

Պիր գաչ տագըգա սիւքիւթտէն սօնրա , Ֆէլիսիթէ Պօ-
բէրթիւի հիքեայեսինի շու եօլտա տէվամ իյլէտի .

« Եալընըզ գալտըղըմըզտա , պիրատէրիմ օլմուշ պիթ-

միշտ վուգուսութեամբ գարշը հիշողի շէյ եաբամայանաղըմը վէ իրթիքեմայ իթտիյիմիզ ճինայէթի ազիմէյի ձէնայը Հագգըն աֆվ իտէճէյինի մէմուլ իթմէյէ հագգըմը պուլընտըղընը պէյան, վէ մէյուսիյեթի տիւշար օլմագ հիշողի ֆաթտէյի միւնթիճ օլմատըղընը վէ պու նամուսսըզ խանէյի թէրք իթ. մէք իւզրէ լազըմ կէլէն թէտապիրի իթթիխազ իտէճէյինի տէրմիյան իյլէտի :

« Պատէհու ագչամ օլմագտան էվիլէլ թէքրար կէլէճէյինի վատ իլէ, արգատաշլարըյլա պիրիքտէ չըզըպ կիթտի. Պիրատէրիմին զայպուպէթի էննասընտա բէք զիյատէ մուգտարըպ օլտում. մատամ Տէնվիլ իլէ ըէֆիգէլէրիմ՝ տէօքմիւշ օլտըղըմ կէօզ եաշլարըն էսէրինի եիւզիւմտէ աշիքեար կէօրտիւքլէրինտէն, պանա պիր թագըմ սիւալլէր իրատընա պաշլատըլար. լաքին պէն քէնտիլէրինէ ճէվապ վէրմէքտէն իսթինքեաֆ իթտիյիմտէն, պէնիմ իլէ կէնճ զապըթ՝ արասընտա ճէրէյան իտէն վագըա հագգընտա պին տիւրիւ ֆարգիյաթա կիրիշտիլէր. պու ֆարգիյաթ վէ սէօզլէրտէն հէր պիրի պանա գանլը պիր հագարէթ իմիշ կիպի թէէսիր իտիյօրտը. ֆագաթ հիշողի իթիրազտա պուլընմագսըզըն հէր շէյի տինլէմէյէ մէճպուր օլտում :

« Նիհայէթ պիրատէրիմ կէլտի, վէ պէնի թէաթըոյա կէօթիւրմէք արգուսընտա պուլընտըղընը մատամ Տէնվիլէ պէյան իյլէտի. պիրատէրիմ քէնտիսինի զիյատէսիյլէ խօշուտ իտէճէյինի վատ իյլէմիշ օլտըղընտան, մատամ Տէնվիլ պու թէքլիֆի ըէտտ իտէմէտի :

« Պիրատէրիմ մուվագգաթէն պէնի սաքին օլտըղը օթէլէ կէօթիւրտիւ, վէ պէնիմ իշին նամուսը պիր էվ պուլմագ իւզրէ էօթէյէ պէրիյէ տիւշտիւ. լաքին պախթըմ պէնի գօվաշամագտան պիր ան կէրի տուրմատըղը ճիհէթլէ, պիշարէնին թէշէպպիւսաթը սէմէրէսիզ գալտը :

« Աւըրշ օլտըղը մէճզուսիյեթի մախսուսէ խիթամ պուլմագ իւզրէ իտի. պինաէն ալէյհ պէնիմ հալ վէ իսթիգպալիմ լայըզը վէճհ իւզրէ թէէմին իթմէքսիզին, պէնտէն այրըլմագա մէճպուր օլաճագտը. պու միւլահագա քէնտիսինի

մէյուս իթմէքտէ, վէ չէհրէսինի գաբլայան մահզունիյեթ պուլուլթը կիւնտէն կիւնէ արթմագտա ըտը :

« Պէն պու պապտէ պիր այտան պէրու բէք չոգ տիւշին. միւշ, վէ նիհայէթ պիր գարար իթթիխազ իթմիշ իտիւմ. պու գարարը պիրատէրիմէ թէպլիզ իթմէք իսթէտիւմ. օ սըրատա հէման պիւս պիւթիւն եալընըզ եաշաղղըմտան, վէ պիրատէրիւմ պիւէ իգթիզա իթտիյի վագթ եանըմա կէլտիյինտէն, պիր ագչամ օտամա կէլմէսինի քէնտիսինտէն ըհճա իյլէտիւմ. պու տալէթիմէ իճապէթ իթտիյինտէ, պունճա վուգուլթ. տան սօնրա արթըգ տիւնեայա կիրվէք պէնիւմ իշին հարամ օլտըղընը, վէ պէնճէ իթթիխազ իտէճէք պիր գարար վար ըսա, օ տա՛ հայաթըմըն պագըյէսինի պիր մանասթըրտա կէշիրմէքտէն իպարէթ պուլընտըղընը քէնտիսինէ տէօյլէտիւմ. Պիրատէրիւմ գարարը վագը՛ըմը լթէպտիլ իթտիւլէք իսթէմէտի. զիրա պու գարարը պուլընտըղըմ. հալ ու վագիյէթիւն թէէսիրիյլէ իթթիխազ իթմիշ օլտըղըմը պիւլմէքտէ իտի. պիւ նաէն ալէյհ՝ վագթ ղայպ իթմէքսիդին իգթիզա իտէն եէրլէրէ միւրաճատթ իթտի. վէ Աֆրիգայա սէյահէթինին իլք ագչամը պէնի Սէն-Վէնսան տը Բօլ մանասթըրընա կէօթիւրտիւ :

« Թախմինէն սէքիզ այտան պէրու Բարիս խասթախանէլէրինտէն պիրինտէ իսթիխտամ իտիւլմէքտէ. վէ րահիպէլէրին հիւսնիւ թէվէճճիւհինի գազանագ իշին իւզէրիմէ լծահմիլ օլունան վագիֆէլէրի քէմալը տըգգաթ ու իթինա իլէ իճրա իթմէքտէ իտիւմ. Պիրատէրիւմտէն ալտըղըմ մէթթուպլար տախի՝ ղայէթ ետգըն պիր զէմանտա բէտէրիմի տէրաղուշ իթմէք սաատէթինէ նաիլ օլաճաղըմը թէէմին իթմէքտէ իտի. վէլ հասըլ՝ պիւս պիւթիւն մէսուտտէյիլ իսէմ պիւէ, սիւքիւնէթի գալպիմի թէքրար քէպպ իյլէմիշ իտիւմ :

« Մա մաֆիհ պիւթիւն իւմիտլէրիւմ պիր տագըգա գարֆընտա մահվ օլտը. վէ պիրտէն պիրէ էվվէթինտէն տահա տէհչէթի պիր վագիյէթէ կիրիֆթար օլտոււմ :

« Մատամ Տէնվիլին պէսլէտիյի գատընլարտան պիրի տէհչէթի պիր իասթէլիյէ կիրիֆթար օլտրագ խասթախանէ :

յէ կէթիրիլտի , վէ պէնիմ թահթը նազարէթիմտէ պուլընան տիվանխանէլէրտէն պիրինէ եերլէշտիրիլտի :

« Պու գաաըն՝ կլինտիլիմ էլպիսէլէր վէ սաքինանէ պիր էօմրիւն. եիւզիւմտէ հասըլ իթտիլի թէպէտտիւլաթ իլէ պէրա. պէր պէնի թանըտը . պուլըն իւզերինէ իշի մէյտանա չըգար. մամասընը քէնտիսինտէն ըէճա իլլէտիմ . քէնտիսի տէ պուլը վաա իլլէտի . լաքին իքի կիւն սօնրա , քէնտիմի Ալլահա սուռն. մազտան էվվէլ բօլիսէ վազֆ իթմիշ օլտըղըմը հէր քէս խա. պէր ալմըշ ըտը :

« Պիր սապահ մանասթըր ըէիսէսի պէնի օտասընա չա. ղըրթտը , վէ քէնտի թահթը էմրինէ կիրէլիտէն պէրու պէնի թէքտիր իտէճէք հիշ պիր վէսիլէ կէօրէմէմիշ իսէ տէ , սէ. վապըզը ահվալիմ էլպիսէսինի կլինմիշ օլտըղըմ ազիզէ գըզլար արասընտա գալմամա միւսաիտ օլմատըղընը պէյան իլլէտի :

« Բահիպէի մէրգուլմէյի ըիգգաթա կէթիրմէք իւզրէ հիշ պիր սէօզ սէօյլէմէտիմ . տօնուգ վէ սօղուգ պագըշը , գըսա վէ գուրու սէօզլէրի պիւթիւն ըէճա վէ նիյազլարըմըն պիհու. տէ օլաճաղընը իֆհամ իթմէքտէ իտի . պինաէն ալէյհ՝ պախ. թըմա քիւսիւպ ըահիպէլէրէ մախսուս օլան էլպիսէյի քէմալը թէալիմիլէթլէ չըգարտըմ , վէ մանասթըր ըէիսէսինին պանա վէրտիրմիշ օլտըղը սատէ վէ ֆազաթ թէմիզ լիպասլարը կի. յինտիմ :

« Խասթախանէտէն չըգմագ իւզրէ պէնի էլէ վէրմիշ օ. լան գատընըն եաթաղը էօնիւնտէն կէչմէյէ մէճպուր պուլըն. տըղըմտան , խայըն գարը . « Եինէ կէօրիւշէլիմ » տէյու հայ. գըրտը : Պու սէօզ վէ պուլըն միւթէագըպ տուտագլարընտա զահիր օլան թէպէսսիւմ՝ տիւշար օլտըղըմ հագարէթի պիր գաթ տահա հըսս իթտիրտի . օնտան սօնրա պէտպախթըղըն էթրաֆըմտա սօնսըզ պիր տաիրէ չըզմըշ օլտըղընը , վէ տիւն. եատա թէօպէքեարըզ իշին աշըգ եօլ պուլընմատըղընը ֆէհմ իլլէտիմ :

« Խասթախանէնին գաբուսընտան չըգաճաղըմ սըրատա , գաբուճը պանա իքի մէքթուպ վէրտի : Պու ատէմ՝ կիրիֆ .

Թար օլտըղը միւտհիշ պիր խասթալըգ էսնաւընտա քէնտիսի-
նի քէմալը իհթիմամլա պագմըշ օլտըղըմ հալտէ , գալպիմտէ
աչըլմըշ օլան եարայը պիր գաթ տահա աճըթմագ իւզրէ .
« Ատրէսինիզի վէրինիզ , բահիպէ հանըմ , իհթիմալ քի սիզի
կէօրմէյէ կէլիրիմ » տէտի , վէ պատէհու իսթիհզաքեարանէ
պիր սուրէթտէ կիւլիւմնտի :

« Բըխթըմա վասըլ օլտըղըմտա , գաբուճըտան ալտըղըմ
մէքթուպլարը օգումագ իւզրէ տուրտուլմ , վէ պունէլարըն սի-
յահ մէօհիւր իլէ մէմհուր օլտըղընը եալընըգ օ վագթ ֆարգ
իթտիմ . պունըն իւզէրինէ վիւճուտիմի շիտտէթլի պիր րաշէ
(գող) իսթիլա իյլէտի : Մէքթուպլարտան պիրի բէտէրիմին
ուզուն պիր խասթալըգտան րէհաեապ օլամայարագ վէֆաթ
իթմիշ օլտըղընը վէ տիկէրի իսէ՝ պիրատէրիմին Աֆրիգատա ,
քէնտի պէօլիւլ իլէ Պէտէվիլէր իւզէրինէ հիւճիւմ իթտիյի
սըրատա թէլէֆ իտիլտիյինի իշար իթմէքաէ իտի . պու խա-
պէրի տուլընճա , պիր տամլա կէօզ եաշը տէօքմէտիմ . տուր-
ղուն վէ պէրրագ պիր սուրէթտէ ճէրէյան իտէն Սէն նէհ-
րինի հազին հազին թէմաշպէ տալտըմ . էճէլ աղուշընտա պիր
իլթիճակեահ սրամագ վագթը կէլմիշ չաթմըշ օլտըղընը պիւ
միւլահազա , Սէն նէհրի քէօքրիւսիւնիւն սիբէրինէ տայանըպ
աուրտուլմ :

« Նակէհան իխթիյար պիր գատըն զուհուր իտէրէք զիհ-
նիմի իշղալ իտէն սիլսիլէի միւլահազաթը գաթ իյլէտի : Պու
գատըն օրատա տուրմըշ նէ՝ եաբմագտա օլտըղըմը սիւալ ի-
տինճէ . /

« — Քէնտիմի նէհրէ աթմագ իւզրէ կէճէ օլմասընա
պէքլէյօրըմ . - ճէվապընը վէրտիմ : Պու ճէվապը զիհնիմի
իսթիլա իտէն էֆքեարըն սէվգիլէ վէրմիշ իտիմ :

« Իխթիյար գատըն գօլումտան թուլթալ , վէ էվվէլճէ
պէնիմ իըտմէթիմտէ պուլընմըշ օլան պիր գատըն օլտըղը-
նը օ վագթ միւշահէտէ իյլէտիմ : Մէրգումէ գօլումտան
թուլթմըշ օլտըղը հալտէ տէտի քի .

« — Տիվանէ մի սին , գըղըմ , ագլընը ուշուրտը՞ն մը . . .
սանա նէ՝ վուգու պուլտուլ :

« Պիշարէ իխթիյար պու սիւալի իրատ իթմէքլէ պէրապէր, մուշֆիգանէ պիր սուրէթտէ եիւզիւմէ պագմագտաւրտը, իիւրէյիմի գաբլամըջ օլան պուզլար պու գարընըն լաթիֆ պագըլարը թէէսիրիյլէ տէրհալ էրիտի վէ աճը աճը աղլամաղա պաշլառըմ. պու սըրատա պիր թագըմ սէրսէրիւէր էթրաֆըմըզը ալմաղա պաշլամըջ օլաղըլարընտան, իխթիյար գարը. »

« — Հայտէ պէնիմ օտայա կիտէլիմ . . . օրատա տահաէյի գօնուշապիլիրիզ. — տէտի : »

« Մէրգոււմէ հէնուզ գօլըմը պըրագմամըջ ըտը. էտնա մէրթէպէ մուխալէֆէթ կէօսթէրմէքսիզին գատընըն արգառը սըրա կիթտիմ, վէ Ֆարէլէր սօգաղընտա վագը ֆագըրանէ պիր խանէնին չաթը պրասընտաքի օտայա չըգտըգ. պու օտայա կիրտիյիմիզտէ. »

« — Պուրատա օթուրուպ րահաթ իտինիզ. պէն աղաճըգ տըշարը չըգաճաղըմ. լաքին տըշարտա ուզուն միւտտէթ գալմամ. Ավտէթիմտէ վուգուը հալի պանա նագլ իտէրսինիզ, վէ պէլքի սիզէ ֆատիտէլի օլապիլիրիմ. պէն ֆագըր պիր գատըն ըմ. լաքին ինսանտա հիւսնիւ նիյէթ օլընճա, ազ չօգ էյլէք իթմէք միւմքինսիզ պիր շէյ տէյիլ տիր. — տէտի : »

« Հէման պիր սաաթ գատար զայպուպէթտէն սօնրա, իխթիյար գատըն ավտէթ իթտի, վէ սիննինին ֆէվգինտէ պիր իշկիւզարլըզլա խաֆիֆ պիր թաամ հազըրլատըգտան սօնրա, պէնի տախի սուֆրասընա հիսսէտար իթմէք իսթէտի : իիւրէյիմ քէտէր վէ էլէմլէ տօլու օլտըղընտան, մէրգոււմէնին թէքլիֆինի գապուլ իթմէյէճէքտիմ. լաքին խաթըրընը գըրմամագ իչին պիր քեասէ էթ սույը ալըպ, պու նը պիր գաշ եուտոււմտա պիթիրտիմ : »

« Իխթիյար գատըն թաամընը պիթիրտիքտէն սօնրա, քէմալը մէրագլա. »

« — Հայտէ պագալըմ, սէվկիլի գըզըմ, վուգուը հալի նագլ էթ. — տէտի : »

« Պէն տէ պաշըմա կէլէն հալլէրի քէնտիսինէ նագլ իթ. »

տիմ, վէ ալմըչ օլտըզըմ մէթոռալարը օգուծտում, Գոնա գարը բէք զիյատէ միւթէէսսիր օլարագ .

« — Բէք պէտպասիթ ըմըշտըն , գըզըմ . շիմտիյէ գատար բէք պէօյիւք ֆէլաքէթլէրէ տիւչար օլմուչ սըն , վէ իհթիմալ քի միւսթագպէլտէ տահա տէհէթլի ֆէլաքէթլէրէ կիրիֆթար օլաճագսըն . լաքին պուշլար հայաթընա խիթամ վէրմէքլիք էֆքեարընը մէշրու՝ կէօսթէրէմէզլէր . սէն պու էօմրիւ ձէնապը Հագգտան ալտըզըն ճիհէթլէ , էօլմէք իչին տէ ձէնապը Հագգըն էմրինէ պէքլէյէճէքսին : Աշըզընըն արգասը սըրա կիթմէք իւզրէ բէտէրինին խանէսինի թերք իտէրէք պէօյիւք պիր խաթա իշլէմիշսին . պինաէն ալէյհ՝ ձէնապը Հագգ թարաֆընտան կէօնտէրիլէն պիւթիւն պու միհնէթ վէ մէշագգաթը պիր ճէզաի սէզա վէ եախօտ պիր վասըթաի սէլամէթ օլմագ իւզրէ թէլագգը իթմէլիսին . — տէտի :

« Պէն իսէ հայրան հայրան իսթիյար գատընըն եիւզիւնէ պագըլօրտըմ . զիրա մէրգումէ՝ ճէմիյէթի պէշէրիյէնէնին (մարգկային ընկերութիւն) է՛ն աշաղը տէրէճէլէրինէ մէնսուպ օլտըզը հալտէ , պիր էլէմզէտէյի թէսէլլիեապ իթմէք իւզրէ է՛ն պէլիղ սէօզլէրի իսթիմալ իտիյօրտը : Մէյուսիյէթ սահգասըլլա հէօնքիւր հէօնքիւր աղլայարագ .

« — Տէմէք քի թէքրար մատամ Տէնվիլին ֆահիլէխանէսինէ ավտէթ իթմէլլիլիմ , էօյլէ՝ մի . — տէտիյիմտէ , իսթիյար գատըն .

« — Խա՛յր , գըզըմ , մատամ Տէնվիլին խանէսինէ ավտէթ իթմէյէճէքսին : Պիր ճինայէթի ազիմէ իրթիքեապ իտէճէյին սըրատա ձէնապը Հագգըն պէնի եօլունուն իւզէրինէ աթմասը թէքին տէյիլ տիր : Պիր ազ էվլէլ տէ սէօյլէտիլիմ վէճէլէ , ինսանտա հիւսնիւ նիյէթ օլընճա , չօգ շէյ եաբապիլիլ : Պինաէն ալէյհ՝ իւմիտինի գաթ իթմէ : մէյուս օլմագ էյի շէյ տէյիլ տիր : պէն էօթէյէ պէրիյէ տիւշէճէյիմ , օլանճա զայրէթիմի սարֆ իտէճէյիմ վէ սէնին իչին միւնասիպ պիր եէր պուլմաղա չալըշաճաղըմ : Շիմտիլիք պուրատա գալըվէր , վէ պու էօմրիւն միհնէթլէրինէ տայանապիւմէք իչին :

ստանա գուժվելթ վերմէսինի ճէնապը Հագդդ տան նիյազ էլլէ ,
- տէտի :

« Պու միւհթէրէմ գատընճըղազ՝ վատ իթտիյի վէհհլէ
գալգըպ քէօյէ կիթտի , վէ պիր գաչ կիւն սօնրա պէնիմ ի-
չին միւհասիպ պիր եէր պուլմըչ օլտըղընը խապէր վէրտիք-
տէն սօնրա , պէնի ալըպ պիր իթթիյար ատէմ իլէ գարըսը-
նըն խանէսինէ կէօթիւրտիւ . պունլար գատընըն թապսիյէսի
իւղէրինէ պէնի քէնտի Կանլարընտա ալըգօյտըլար :

« Թագրիպէն պիր այտան պէրու պու խանէտէ պուլու-
նըյօրտըմ . պիր կիւն սօգագ օրթասընտա իքի քիչի պանա
եագլաշտըլար , վէ իսմիմ Լուիզ Տիւրան օլուպ օլմատըղընը
սիւալ իթտիլէր : Պէնիմ իսմիմ Լուիզ Տիւրան օլմատըղըն-
տան , եանըլմագտա օլտըգլարընը սէօյլէտիմ . լաքին ճըլար
սէօզիւմէ գանմայըպ ըսրար իթտիլէր : Նիհայէթ սապըրմ
թիւքէնէրէք , իզաճաթը վագըրալարընտան եագայը սըյըր-
մագ ֆիքրիլլէ , ասըլ իսմիմի սէօյլէտիմ : - Պունլարտան պիրի
պիրտէն պիրէ թաւը ու լիսանընը տէյիշտիւրէրէք .

« — Տէմէք քի ալտանմայօր ըմըշմ . բէք էյի , մատամ
քի օիզ մատմուազէլ * * * սինիզ , պիզիմլէ պիրլիքտէ կէլմէլի-
սինիզ . պիզի պու գատար զէման պիհուտէ եէրէ տօլաշտըր-
մըչ օլտըղընըղտան տօլայը իֆթիխար իտէպիլիրսինիզ . - տէտի :

« Մէրգուլար իսմիմի գայտ իթմիշ օլան բօլիս մէմուրլա-
լընտան օլտըգլարընտան , պէնի ալըպ պիր գարաղօլա կէօ-
թիւրտիւլէր , վէ օրատա թէվգիֆ մագպաթասընը թանզիմ
իթտիքտէն սօնրա , զապթիլլէ նագարէթի մէրքէզինէ նագլ,
վէ պուլընտըղլարը հալտէն բէք տէ օ գատար մէյուս կէօ-
րիւնմէյէն էլլի գատար գատըն արասընա իլգա իթտիլէր :

« Պու գատընլար՝ բէտէր վէ պիրատէրիմին վէֆաթը հա-
սէպիլլէ կիլինմիշ օլտըղըմ սիյահ էլպիսէլէրի կէօրտիւքլէրին-
տէ , եվվէրի եմրտէ պազը տօգանագլը սէօզլէր սէօյլէտիլէր .
լաքին քէնտիլէրինին մէճնուհանէ իսթիհզալարընա հիշ պիր
ճէվապ վէրմէտիլիմի վէ տիվանխանէյէ կիրտիլիմ զէման սը-
ղընմըչ պուլընտըղըմ քէօշտէն ասլա զըմըլտամատըղըմը
կէօրէրէք , նիհայէթ պէնի լահաթ պըրագտըլար :

« Իրթէսի սապահ , հապսիւանէ տիվանխսնէսինտէ իսմիմ իշիտիլտի , վէ զընտանճըլարտան պիրի՝ պէնի հաքիմին հու- զուրընա կէօթիւրէճէք օլան պէլէտիյէ չափուչընա թէսլիմ իյլէտի : Մատամ Տէնվիլ իլէ պիր տէֆա կէլմիլ , օլտըղըմ խանէյէ ազիմէթ իթմէք իւզրէ , պէլէտիյէ չափուչընըն տէ- լալէթիլէ , զապթիյէ նազարէթի գօնաղընըն հէման պիւթիւն տիվանլարընը կէչտիմ : Կէլէն կէչէն հէրիֆլէր տուրուպ պա- նա պագըյօրլար , վէ երւզիւմիւ մէնտիլիմին ալթընտա կիզ- լէտիյիմտէն տօլայը ըզհարը թէաճճիւպ իտիյօրլար ըտը :

« Նիհայէթ իսթինթազ մէմուրընըն օտասընա կիրտիմ . մէրգում՝ պէնի իսթիճվապ իթմէյէ պաչլատը . պէն իսէ՝ հա- լիմէ մէրհամէթ իթմէսի հագգընտա հիչ պիր սէօզ սէօլլէմէ- տիմ . պիւթիւն լէճալարըմըն պիհուտէ օլաճաղընը պիլմէքտէ իտիմ : Եալընըզ պանա խիթապ իթտիլի սիւալլէրէ « Էվ- վէթ » եախօտ « Խայր » ճէվապլարընը վէրմէքլէ իթթիֆա ի- տիյօրտըմ . նիհայէթ մէրգում՝ պէնի իւչ այ միւտտէթի մահպուսիյեթէ մահքիւմ իյլէտի :

« Պէնի ալըպ Սէն—Լազար հապսիւանէսինէ կէօթիւրտիւ- լէր : Մատամ Տէնվիլին խանէսինտէ իքէն թանըմըչ օլտըղըմ գատընլարըն էքսէրիսինի օրատա պուլտում : Պու գատընլար պէնի բէք զիյառէ աճըտըլար , վէ պէնիմ սէվապըզը հալի- մի մէյտանա չըգարըպ պէնի բէնչէի սէֆալէթէ տիւչար իթմիչ օլան օ ալչազ գատընը զէմմ ու թազպիհ իթտիլէր : Պունլարտան պիրի տէտի քի :

« — Էկէր պու բօլիս մէմուրլարընա պիր այ սօնրա թէ- սատիւֆ իթմիչ օլսայըտըն , գօճա գարընըն սէնի երլէչտիր- միչ օլտըղը խանէտէ իլէլ էպէտ գալապիլիր իտին . զիւրա պիր սէնէտէն սօնրա , սէնին գայտըն տէֆթէրտէն պօզուլուր ըտը :

« Պու գատընըն սէօզիւ տօղրու իտի : Պիր այ տահա կէչմիչ օլսայըտը , հէնուզ ճան ու կէօնիւլտէն մէնսուպ օլտը- ղըմ բօլիս իտարէսի եազամը սալը վէրմէյէ մուվաֆազաթ կէօթէրէճէքտի :

« Պու գատըն տիկէրլէրինտէն տահա էտէպլի վէ տահա

նամուսնու կէօրինտիւյիւնտէն , քէնտիսիյլէ իւլֆէթ բէյտա
իյլէտիմ . մէլգուսէ չօգ տէֆա պանա տէր իտի քի .

— Նէ՛ եաբաճագսըն , պիշարէ տօսթըմ , իսմիմիզ պիր
տէֆա Գըբըլը-Տէֆըլէ (1) զայտ օլընտը՝ մը , սօնընա գա-
տար օրատա գալմալը տըր . պիզիմ իչին ագիլանէ պիր շէյ
վար ըսա , օ տա՛ կէնճիլիմիզի կիւզէլ կէչիրմէքտէն իպարէթ
տիր :

« Եալաշ եալաշ պու դատընըն հագգը օլտըղընա ինան-
մաղա պաշլայօրտըմ : Միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու իճրա
իթմէքտէ օլտըղըմ մուհարէպէի միճտհիշէտէ օլանճա գուլվի-
թիմի սարֆ իթմիշ իտիմ . լաքին պիւթիւն մէսայի վէ իգտա-
մաթըմ հալայա կիթմիշ իտի . մէշագդաթ չէքմէքտէն արթըգ
պիթապ գալմըշ ըտըմ . պինաէն ալէյ՛ եաբաճագըմը գարար-
լաշտըրտըմ , վէ պանա մուտվէնէթ իթմէսինի մատամ Տէնվիլ-
տէն թահրիրէն ըէճա իտէրէք մահպուստան չըգար չըգմաղ
թէքրար քէնտի նէզտինէ կիրէճէյիմի վատ իյլէտիմ : Ճէվապը
կէճիքմէտի . մատամ Տէնվիլ մէքթուպընտա իւմիտ իթտիլիմ-
տէն տահա զիյատէ ըզհարը մուհապպէթ իթմիշ , վէ պանա
հէմ բարա վէ հէմտէ մահպուսիյեթիմին ըզտըրապաթընը
թաատիլ իտէճէք պիր չօգ ուֆագ թէֆէք չէյլէր կէօնտէր-
միշ իտի :

« Հապսխանէտէն չըգտըգտան սօնրա կէչիրտիլիմ էօմր՝
պէնիմէ հէմհալ օլան պիլ ճիսմէ գատընլարըն էօմրիւ կիպի
կէչտի . լաքին շուրաորընը իթիրաֆ իթմէիլիմ քի , բէք չօգ
տէֆաշար խասթախանէտէ կէչիրմիշ օլտըղըմ կիւնլէրին հաս-
րէթինի չէքէր , վէ քէտէրի տէրուսիմի թաատիլ իչին Շամբան-
եա գատէհինտէ թէսէլլի արար ըտըմ : »

Ֆէլիսիթէ Պոքէրթիւի պիրտէն պիրէ հիքեայէսինի գաթ
իտէրիք .

« Պանա շարապ տօլտուր , մօսիէօ վիգոնթ տը Լիւսան . -
տէտի :

Վիգոնթ տը Լիւսան տէրհալ գատէհինի տօլտուրտը , վէ

(1) Այլֆթէլէր՝ իսմէրինին գայտ իտիլիշ օլտըղ տէֆթ էրէ
Գըրմըղը-Տէֆթէր նամընը վէրիւլէր :

Ֆելիսիթէ տախի պու գատէհի եօգարը գալորարագ .

— Հագըգաթը հալտէ Պրէթաներ էյալէթինին էն մէշուր ֆամիլեալարընտան պիրինէ մէնսուպ օլան պիր ասըլ-զատէնին պէնիմ կիպի պիր ալիւֆթէյէ շէրպէթտարլըգ իթմէսի թօհաֆ տէյիլ մի տիր : Էֆէնտիլէր , պու գատէհի սիւղին շէվգինիզէ իշիյօրըմ . — տէտի :

Պու սէօզ իւզէրինէ , պիւթիւն գատընլար գահպահալար իլէ կիւլէրէք .

— Պրավօ , Ֆելիսիթէ , պրավօ . . . պու սէօզինէ տէյէ-ճէք եօգ . . . լաքին հիքեայէնի իքմալ էթ . — տէյու հայգըր-տըլար :

Ֆելիսիթէ սանտալիէսի իւզէրինտէ սալլանմագտա , վէ հիշ քիմնէյի կէօրմէքսիզին էթրաֆընա պագմագտա ըտը . պիշարէ գըզ սէրխօշլըղըն իւք թէէսիրաթընը հըսս իթմէյէ պաշլամըլ ըտը : Գատընլարըն հայգըրմասը իւզէրինէ քէնտիսինի թօրլայարագ .

— Ահ , էվվէթ , հիքեայէմի իքմալ իթմէք լազըմ տըր : Մինա , մատամլար վէ մատմուլազէլլէր , պէն տէ սիզին կիպի սատաթէթ վէ ըէֆահիյէթէ նաիլ օլտուլմ . զէնկին պիր ատամ եագալատըմ . պու ատամ մօտալարա տաիր սաթըն ալտըղըմ շէյլէրին , միւճէվհէլաթըմըն ագճէլէրինի թէէտիյէ իտէր . լաքին իւզէրիմտէ զէրրէ գատար մուհապպէթի եօգ տըր . պէնի գըյմէթտար պիր պարկիր սաթըն ալըյօրմըլ կիպի սաթըն ալտը . պէն քէնտիտի իշին պիր սալթանաթ պէպէյի իմ . էկէր մօտայա մէյլ կէօթէրմէքտէն կէրի տուրաճագ օլուր-սամ , պէնի տէրհալ թէրք իտէճէյլինէ հիշ չիւպհէմ եօգ տըր . ֆագաթ պէն մօտայը սէվէրիմ . մօտայա մուվաֆըգ սուրէթ-տէ կիյինիպ գուշանմաղա ճան աթարըմ . իսթէտիյիմ կիպի տօնանըրըմ . էլմասլարըմ վէ ուշագլարըմ վար տըր . թիւշ եաթագլար իշինտէ եաթարըմ . Կէնճիլիմ վէ կիւզէլլիլիմ տէվամ իթտիքճէ , պուշլար տա տէվամ իտէճէք տիր . օնտան սօնրա խասթաթանէյէ . . . հէքիմիզին տէ սօնու օրասը տըր : Սօն նէֆէսիմի թէսլիմ իթմէք իշին խասթաթանէյէ կիթտիյիմտէ , արթըգ պէնի գօվամազլար . — տէտի :

Պատէհու եանընտա մէվզու օլան գատէհի օլտը , վէ պունըն պօշ օլտըղընա ասլա տըգգաթ իթմէյէրէք , տուտազլարընա կէօթիւրտիւ . լաքին գատէհի թութմաղա գուվ-վէթի պուլընմատըղընտան , էլինտէն տիւշտիւ վէ եէրտէ բարչա բարչա օլտու . պունըն իւզէրինէ հայրան հայրան էթ-րաֆընա պագընտը , պաշընը կէօյսիւնէ սարգտը վէ տէրին տէրին ույումաղա պաշլատը :

Մէրգուլմէնին նագլ իթտիյի հիքեայէ տավէթիւէրէ բէք զիյատէ թէհսիր իթմիշ իտի . մարքի տը Բուրքիէր վէ տէլի-գանլըլարտան վէ գատընլարտան պագըլտը պու հիքեայէյէ ինանմաղա վէ մէրգուլմէյի աճըմաղա պաշլատըլար . պագըլա-րը իսէ՝ մէրգուլմէնին մահաղա նազարը արգգաթը ճէլպ իթ-մէք իսթէմիշ օլտըղը զաննընա զահիպ օլտըլար : Օ զէման տը Բրէվալ ագթրիսէ թէվճիհի խիթապլա տէտի քի .

— Սիզ պիզէ պիր հիքեայէ պօրճու սընըզ . պու հիքեա-յէյի Ֆէլիսիթէ Պօքէրթիւի կիպի նագլ իթմէյէ մուվաֆա-գաթ իտէրսինիզ , տէյի՛լ մի :

Ագթրիս . - Հա՛յ հա՛յ , էմրինիզէ իթաաթ իթմէյէ հա-զըր ըմ . լաքին սիզ իսթէյէճէք օլուրսանըզ , պէնիմ սէօյլէ-յէճէյիմ հիքեայէտէն տահա զիյատէ մէրագը ճալիպ պիր հիքեայէ նագլ իտէպիլիւրսինիզ , մօսիէօ Բրէվալ :

Բրէվալ . - Պէ՛ն մի . . . հա՛նկը հիքեայէտէն պահա իթ-մէք իսթէյօրսընըզ :

Ագթրիս . - Սիզին հիքեայէնիզտէն պահա իթմէք իսթէ-յօրըմ : Իյէր ատաւարընտա սիզին իլէ կէնճ պիր գըզ արա-սընտա ճէրէյտն լալն վուգուլթտան խապէրտար տէյի՛լ մի-յիզ զանն իտիյօրսընըզ :

Վիգոնթ տը Լիւսան . - Սէօյլէ պագալըմ , Բրէվալ , կէօ-րիւնիւր քի եինէ պիր մաշուգէ մէսէլէսի տիր :

Ագթրիս . - Պիր պալըգճը վասըթասըյլա սանա էնտիր-միշ օլտըղը պուչաղըն աճըսը կէչտի՛ մի :

Բրէվալ . - Չօգտան . . . չիմտի պիւս պիւթիւն չիֆարէ . զիր օլտում . լաքին պու մէսէլէտէն պահա իթմէյէլիմ , բէճա իտէրիմ :

— Պու կէնճ գըզըն զայէթ մահիր պիր ագթրիս օլտըզը վէ Սիլվիյա նամրյլա Մարսիլեատա պէօյլէք պիր մուվաֆֆա-գիյեթ գազանմըշ պուլընտըզը սահի՛հ մի տիր :

— Պու կէնճ գըզըն վալիտէ Սան-Րոֆիւ նամընտա պիր գատընըն գըզը օլտըզը վէ պու գատըն Տապպաղիսանէ սօ-գաղընտա շիւպհէլի պիր խանէ իշլէթտիյի սահի՛հ մի տիր :

Պու միւթէատտիտ սիւալլէր պիշարէ Բրէվալըն նէֆսինէ բէք կիւճ կիթտիյինտէն , պիր գաշ տէֆալար պու մուհաւլէ-րէյի թէպտիլ իթմէք իսթէտի իսէ տէ , մուվաֆֆագ օլամա-տը . պունընլա պէրապէր հուզզար քէնտիսինի ռահաթսըզ իթմէքտէն օսանարագ , ագթրիսնէ եաբըշտըլար վէ պիր աղ էվվէլ իթմիշ օլտըզը վատը քէնտիսինէ իխթար իթտիլէր : Գա-տըն իպրամաթը վադըայա արթըգ թէհամմիւլ իտէմէյէրէք :

— Իշինիզտէ Կրանտ-Շոմիէր պալօսընը խաթըրլայան վա՛ր մը տըր . - տէտի :

Հուզզարտան տավա վէքեալէթի վէ թապիպլիք իլէ մէշ-ղուլ օլանլար հէք պիր աղըզ .

— Պէ՛ն , պէ՛ն . - տէյու հայգըրտըլար :

Ագթրիս . - Բէք էյի , բէք էյի , Կրանտ-Շոմիէրին կիւ-զէլ պիր եէր օլտըզընը սիզ տէ պէնիմլէ իթիւրաֆ իտէրսինիզ , տէյիլ մի :

Պու սէօզլէրի իշիտիր իշիթմէզ , սանտալիէսի իւզէրինտէ ույուգլամագտա օլան պիր ատէմ , պիր մասլահաթա միւթէ-ալլիգ էվրագը օգուժագլա մէշղուլ պուլընան ալօգաթ , հէ-քիմիյէ տաիր պիր մէսէլէյի հալլ իթմէյէ չալըշան իխթիյար պիր տօգթէօր պիրտէն պիրէ պաշլարընը եօգարը գալտըր-տըլար , վէ մաղմուժ չէհրէլէրինտէ պիր թէպէսսիւմ բարլա-տը . կէշմիշ էօմիւն պիլ ճիւմլէ վուգուաթ վէ ահվալի կէօզ-լէրի էօնիւնտէ թէճէսսիւմ իթմիշ իտի : Գատըն սէօզլինիւ շու վէճհ իլէ տէվամ իլլէտի :

— Մալիւմինիզ օլտըզը վէճհլէ , Կրանտ-Շոմիէր ալօ-գաթլարըն , տավա վէքիլլէրինին վէ թապիպլէրին իճթիմա-կեահը տըր . մէքթէպլէր մահալլէսինին կիւզէլ գուշլարը օ-րատա թօբլանըրլար . զիրա պու գուշլար նէրէտէՅՇ ապլի չա-

րապը , ըսթըրիտեա վէ սիկարա կէօրիւրէրսէ , օրատա եուվա եաքարլար : Ինսան օրատա հէր իսթէտիյինի պուլապիլիր . մէքթէպ շակիրտլէրի՝ կիւզէլ ամէլէ գըզլարը , ամէլէ գըզլարը տախի՝ քէօրիւքիւ պիրալար , տօնտուրմալար վէ նէֆիս թաամլար պուլապիլիրլէր :

« Տէսթկեա հ ըէֆիգէլէրիմտէն պիրի տէլալէթիլլէ պուլ մահալէ կիթտիյիմ գէման , նամուսլու վէ քիւչիւք պիր գըզ ըտըմ . միւտտէթի էօմրիւմտէ պէօլլէ կիւզէլ պիր եէր ասլա կէօրմէմիշ իտիմ . չըղըրթմալարըն վէ պօրուլարըն հազին սէտալարը , վէ քէնտիսինէ մէրհամէթ իթմէյէճէք օլուրսամ էօլէճէյինի պէյան իտէն կիւզէլ պիր տէլիգանլընըն իքրամալարը էվէ կիթմէյէ մէճպուր պուլընտըղըմ վագթը պանա պիւս պիւթիւն ունութտըրտը :

« Բէտէրիմ ֆագըր պիր իշճի օլուպ , չօճուզլըղընտա թալիմ ու թէրպիյէ կէօրմէմիշ օլտըղընտան , սէրթ վէ վահշիյանէ պիր թապիաթա մալիք իտի : Պինաէն ալէյհ՝ կէճ վագթ խանէյէ ավտէթիմտէ , միւլահազալը լագըրտըլար իտէճէք եէրտէ , պէնի պիր էյիճէ տէօյտիւ , վէ « Նէրէտէն կէլտին իսէ , օրայա կիթ » տէյէրէք , պէնի էվտէն տըշարը աթտը . Վալիտէմ՝ բէտէրիմին հիտտէթի վահշիյանէսինէ չօգ տէֆալար թէսատիւֆ իթմիշ օլտըղընտան , պէնի միւտաֆաա իթմէյէ ճէսարէթ իթմէքսիզին պիր քէօլէտէ աղլայըպ տուրըյօրտը :

« Պէօլլէ ճիւզի պիր խաթատան տօլայը կէօրմիւշ օլտըղըմ սուի մուլամէլէ պանա բէք ֆէնա թէէսիր իտէրէք , պապամըն խանէսինի թէրք իլէ , պէնի Կրանտ-Շոմիէրէ կէօթիւրմիւշ օլան ըէֆիգէմին խանէսինէ կիթտիմ . մէրգուլմէ պանա հիւսնիւ գապուլիյեթ կէօլթէրտի , վէ արզու իթտիյիմ գատար քէնտի խանէսինտէ գալապիլէճէյիմի պէյան իլլէտի :

« Պու գըզըն աշըզը՝ Կրանտ-Շոմիէրտէ պանա իֆատաթը աշըգանէտէ պուլընմըշ օլան տէլիգանլընըն մահրէմ տօսթը իտի . պէն պու տէլիգանլըյը թէքրար կէօրտիւմ . մէրգուլմ պիւս պիւթիւն բէշիմէ եաքըշտը . պէն իսէ հէնուզ կէնճ վէ

թէճրիւպէսիդ օլտըղըմտան , քէնտիսինէ տիլտատէ օլտում , վէ պու տէլիգանլը նիհայէթ պէնիմ աշըգըմ օլտու :

« Քէնտիսինի պիր մուհապպէթի շէտիտէ իլէ սէվիյօրտըմ . լաքին քէնտիսի պուլնը անլամագ իսթէմէտիյինտէն , հէնուզ իւշ այ կէշմէմիշքէն պէնի թէրք իյլէտի , վէ տիկէր պիր գըզըն բէշինէ եաբըշտը :

« Պէնի պու սուրէթլէ թէրք իտիշի հիշ պիր սէպէպէ միւսթէնիտ օլմաթըղընտան , պիր ազ վագթ բէք զիյատէ մահզուն օլտում . լաքին խամուրըմտա ազաճըգ տա ֆէյլէսօֆլուգ էսէրի պուլընտըղընտան , էօլմէյի հիշ պիր վագթ խաթըրըմա կէթիւթէտիմ . Պիր կիւն պանա պիր առէմ կէլտի , վէ պէնի ֆէվզ էլ առէ սէվմէքտէ օլտըղընը պէյան իյլէտի . պէն տէ քէնտիսինէ ինանտըմ , վէ պու ալլագ մէրամընը իճրա իթտիքտէն սօնրա , պիֆիւթուրանէ պիր սուրէթտէ պէնի թէրք իյլէտի :

« Էաքին պէն պէօյլէ տաիմա սաֆտէրուլըղըմա գուրպան մը օլաճաղըմ . Խալլը Պէն ֆագըր պիր գըզըմ . տիւն եատա տօսթլըղընա իթիմատ իտէպիլէճէք հիշ քիմնէմ եօգտըր . ֆագաթ հէնուզ կէնճ վէ կիւզէլ օլտըղըմտան , իսթիգպալ պէնիմ տիր . կէնճլիյիմ վէ կիւզէլլիյիմ իմթիաատ իթտիքճէ , մէսուտանէ պիր էօմր կէշիրէյիմ . սիյահ սաշլարըմ աղարըպ տա ինճէ վէ նագիք պէլիմ էյրիլէճէք վէ տիշլէրիմ տէ գըրըգ սարը քէմիլլէրէ թէհհապիլիւ իտէճէք օլուրսա , քէնտիսի պէտպախթ աթտ իթմէյէճէյիմ . զիրա կէնճլիյիմին տէվրանընը բէք կիւզէլ սիւրմիւշ օլտըղըմը խաթըրըմա կէթիւրէճէյիմ :

« Սէվտիյիմ առէմ թարաֆընտան ալլագճասընա թէրք իտիլտիյիմ զէման իթթիխազ իթմիշ օլտըղըմ շու գարար օվագթտան պէրու պէնիմ իշին պիր մէպտէ հիւքմիւնիւ ալտը . ինթիխապ իթտիյիմ մէպէքտէ մուվաֆֆագ օլմագ իշին , նազարը մուհապպէթինի ճէլպ իթտիյիմ էրքէքէր թարաֆընտան սէվիլմէյէ վէ ֆագաթ պէն քէնտիլէրինի սէվմէյէյէ մէճպուր պօւլընտըղըմը հըսս իյլէտիմ . ալթուշար վէ էլմապար իշինտէ պօղուլտըգտան սօնրա նիհայէթ խասթախա :

նէտէ էօրմիւշ օլան ալիւֆթէլէրի տէրխաթըր իտէրէք, շիմ տիյէ գատար հիշ քիմնէյի վէ հաթթա շու սըրատա հիւսնիւ ճէմալիմին եէկեանէ սահիպի օլան մօսիէօ վիզոնթ տը Լիւսա- նը տախի սէվմէտիմ. պունտան պաշգա, կիւլիւշէրիմին, պագըշլարըմըն վէ սէօյլէյիշլէրիմին պանա գագանաըրմըշ օլ տըզլարը սէրվէթին է'ն պէօյիւք գըսմընը խազլինէի տէվլէթէ թէրք իյլէտիմ:

« Իհթիմալ քի պէնի ալշագ վէ խօտպին պիր մախլուգ եէրինէ գօյաճագսընըզ. լաքին պունտան նէ՞ չըգար. պիւլէմ հանկը շաիր՝ բարասըզ ֆաղիլէթին ֆաիտէսիզ պիր էշեա օլ տըզընը սէօյլէմէմիշ մի տիր, վէ սիզին պիւթիւն իճրաաթը- նըզ պու սէօզիւն նէթիճէսի տէյիլմի տիր. շու հալտէ սի- զին եաբտըղընըզ պիր շէյի պէնիմ տախի եաբմամա նիշին միւսատա տէ իտիլմէյէճէք տիր:

« Իշիթտիյիմէ նազարէն, սէրի քեարտէ պուլընանլաթ մէվլէքէթլէրինի, մէպուսլար վիճտանլարընը, միւնթէխիպ- լէր ըէյլէրինի վէ ժէնէրալլար օրտուլարընը ագճէ մուգա- պիլինտէ սաթարլարմըշ. ըունպան զիւմրէսինէ մէնսուպ օլան- լար՝ մաղֆէրէթլէր (մեղաց թողութիւն), վէ տուալար սաթարլարմըշ. իրթիքեապճը հաքիմլէր ագճէ իլէ միւճ- ըիմի պէրի իւզ զիմմէ վէ մասումը մահքիւմ իտէրլէրիւշ. նուֆուզքեար զաթլար ագճէ մուգապիլինտէ շունա պունա մէմուրիյէթլէր, ըութպէլէր, մէսնէտլէր սաթարլարմըշ. ա- վօգաթլար, տաւա վէքիլլէրի միւվէքքիլլէրինի, գաբուճըլար վէ ուշագլար էֆէնտիլլէրինի, գօճալար գարըլարընը, անա- լար գըզլարընը սաթարլարմըշ. Մ. ժիւսթ ասըլզատէ տէլի- գանլըլարա ալթուճ աղըրլըղընտա ագճէ սաթարմըշ. Պէն տէ կիւլիւշլէր, պագըշլար վէ թաթլը սէօզլէր սաթարմը. իշի- նիզտէն հէր քիմ քի պու մաթա՛ը պէյէնմէյէճէք օլուրսա սէօյլէսին, բարասը կէրի վէրիլէճէք տիր: »

Մէրգուճէ պու ուզուճ նութզը պիթիրտիլինտէ, Մ. ըու- լէն նամ տէլիգանլը.

— Պրա՛վօ, Գօրալի, պրա՛վօ... հէր քէա քէնտի հիսա- պընը պիլիւր. — տէտի:

Ազիլիս . - Սիզի զիքր իթմէյէ ունութմըջ օլտըղըմտան,
էվվէլա սիզ պէնի ալգըչլայօրսընըզ, էօյլէ՝ մի :

Գոնթ տիւ Սէնթ-Սմբիր . - Մ. Բուլէն հիչ պիր շէյ սաթ-
մազ . լաքին քէնտիսինէ թէքլիֆ օլունան հէր շէյի սաթըն ա-
լըր :

Վազթ բէք կէճ օլտըղընտան , ումում տալէթլիլէր պիր
գաչ տագըգա իսթիրահաթ իթմէք լիւզոււմընը հըսս իթտի-
լէր : Մարքի տը Բուրրիէր պէօյիւք պիր քեասէ բօնճ կէ-
թիրթտի , վէ հուզգարտան հէր պիրի քէնտի հիսսէսինի ալ-
տըգտան սօնրա , տալէթլիլէր եալաչ եալաչ տաղըլտըլար :

— — — — —

10

Ի Ք Ի Մ Ա Գ Թ Ո Ի Լ

Պու զիյաֆէթին իրթէսի կիւնիւ , Սալվատօր իլէ Բօ-
ման մարքի տը Բուրրիէրին խանէսինէ կիթտիլէր : Հէր նէ գտ-
տար վազթ բէք կէճ իտի իսէ տէ , մարքի տը Բուրրիէր հէ-
նուզ եաթաղընտան գալգմամըջ ըտը : Մէրգում պու եէնի
տօսթլարընա պաշընըն բէք աղըր օլտըղընը պէյան իթտիք-
տէն սօնրա .

— Փէնտի՛յի էյի կէօրէմէյօրըմ . եարըն եօլա չըգմագ
պէնճէ միւմքինսիզ օլաճագ զանն իտէրիմ . - տէտի :

Բօման . - Պիզէ միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ վէրմէք իչին
չօգ եօրուլտընըզ տա , ծնուն իչին լահաթմըզըգ տուլըյօր-
սընըզ . լաքին պու կիւն հալա կիւզէլ տիր . էկէր արզու ի-
աէրսէնիզ , իւչիւմիւզ պիրիքտէ , Բարիստէն իքի ֆէրսախ ու-
զագտա պուլունան Վիլմոնպլ նամ գարիյէտէ սաքին վաթան .
տաչլարըմըզտան պիրինին խանէսինտէ գահվալթը իթմէյէ կի-
տէլիմ :

Մարքի տը Բուրրիէր էվվէլի էմրտէ պու տավէթի գապուլ իթմէք իսթէմէտի . ֆագաթ Սալվատոր իլէ Բոման իպաւմարընը թէքրարլատըգլարընտան , վէ քէոյէ տողրու պիր սէյասէթին պաշընտաքի աղըրլըղը տէֆ' իտէճէյինի վէ վիւնուտինէ գուվվէթ վէ տիրիլիք վէրէճէյինի թէէմին իթտիքլէրինտէն , նիհայէթ իւլ էմր թէքլիֆի վագըը գապուլ իթմէյէ գարար վէրտի :

Սալվատոր վէ Բոման՝ մարքի տը Բուրրիէր իլէ տօսթլըգ բէյտա իտէլիտէն պէրու , քէնտիսինէ վիզիթա վէրմէքսիզին հիչ պիր կիւն կէչիրմէմիլէր վէ ատի պիր իւֆէթտէն պաշլայարագ անըն էն մահրէմ տօսթլարը օլմուշար ըտը . պիլ խասսա Բոման՝ վաթանտաշլըգ սըֆաթլայա տէլիգանլընըն նազարը մուհապպէթինի ճէլպ իթմիշ , վէ էմնիյէթի քեամիլէսինի գազանմըշ ըտը . հաթթա մարքի, եաբաճաղը պիր շէյ հագգընտա Բոման իլէ իսթիշարէ իթմէյի քէնտիսինէ ատէթ իտինմիշ իտի :

Պու սուրէթլէ , պահսընը կէշմիշ օլտըղը ժօղիւէ նամ եահուտի վէ էվլատընը պէոյիլթմէյի տէրէօհտէ իթմիշ օլան ժէնէվի գատըն իլէ արալարընտա ճէրէյան իտէն մուխապէրաթը , բէտէրինին վասիյէթնամէսինի վէ անա մէրպուլթ օլան զէյլլէրի քէնտիսինէ օգուլթու . էվրագը , մէքըիւրէնին միւլթալաասը նէթիճէսինտէ , մարքի տը Բուրրիէրի օրթատան գալտըրըպ անըն եէրինէ Սալվատորը կէչիրմէք գապիլ օլաճաղընը Բոման քէշֆ իլլէտի : Ֆիլ հագըգա գուլէրա մարքի տը Բուրրիէրին էն եագըն խըսըմլարընը վէ ֆամիլեասընըն պիլթիւն էսկի ուշագլարընը արատան գալտըրմըշ օլտըղընտան , պու ֆիքր միւմքին իւլ իճրա օլապիլիթ իտի . Բուրրիէր ֆամիլեասընըն ուշագլարընտան պիրի հէր նէ գատար հէնուզ հայաթտա ըտը ըտա տա , իսթիլարլըղը սէպէպիլլէ քէնտիսինի ալտաթմագ միւշքիլ պիր շէյ տէյիլ իտի :

Բոման իլէ Սալվատոր քէնտիլէրիլլէ պիրլիքտէ իքի թէքէրլէքի պիր արապա կէթիրմիշ , վէ մարքինին խանէսինտէ կէչիրտիլէրի միւտտէթ զարֆընտա պու արապանըն էմրի մուհաֆազասընը պիր ատէմէ լմէվտի իլլէմիշ իտիլէր :

Բօման արապայա պինմէղտէն էվվէլ մարքի տը Բուրրիէ-
րէ խիթապէն .

— Ղալիպա պու արապատա աղաճըդ լահաթսըզ օլա-
ճաղըզ . լաքին հէրսի պիր հիսապ տըր . պու արապա պիզի
Պոնտի գարիյէսինէ գատար կէթիւրէճէք տիր . օրատա պու-
նը թէրք իւէ Բէնսի եօլունը եիւրիւյէրէք կէչէրիզ , Պու եօլ
իչթիհամըզը աչար , վէ խուսուսըյլա Բարիս ճիվարընտա թէ-
ֆէրրիւճէ չըգմագ նէ՝ լաթիֆ շէյ օլտըղընը անլարսընըզ . -
տէտի :

Սալվատօր , մարքի տը Բուրրիէր վէ Բօման իքի թէքէր-
լէքլի արապայա լաքիպ օլտըլար : Սալվատօր մարքի իւէ Բօ.
մանըն օրթաարնտա օթուրուպ եուլարը էլէ ալտը վէ արա-
պա քէմսլը սիւրաթլա եօլա չըգտը , Արապայա գօշուրու օլան
պարկիր գուվվէթլի պիր հայվան օլտըղընտան , ճալիպի հայ-
րէթ պիր սուրէթտէ եիւրիւմէքտէ իտի . պինաէն ալէյճ՝ Ժու-
պէր սօգաղընը Պոնտի գարիյէսինտէն-այըրան մէսաֆէ քէմա-
լը սիւրաթլա գաթ իտիլտի :

Եօլճըլար պու գարիյէյի կէչտիքտէն սօնրա , էվվէլճէ
գարարաշտըրմըջ օլտըզլարը վէճհլէ արապատան էնտիլէր ,
վէ Շըվալ-Բուժ (Կըրմըզը պարկիր) միւսաֆիրխանէսինտէ
պիրէր գատէհ շարոպ իչտիքտէն սօնրա , Վիլմոնպլա աղիմէթ
իթմէք իւզրէ եօլա ըէվան օլտուլար :

Թէմմնըզ այընըն կիւզէլ պիր սապահը օլուպ , ըուի ա-
սիւման սաֆ վէ պէրրագ կէօրիւնիւյօրտը . կիւնէշ էթրաֆը
աֆագա էչիարաչը էնվար օլմագտա , վէ աղաճ թէրէլէրինի
ալթուն ըէնկինէ պօյամագտա ըտը . ըիւզկեար իսէ խաֆիֆ
խաֆիֆ էսմէքտէ օլուպ , օվալարտա պիթէն չիչէքլէրին լա-
թիֆ գօգուլարընը օրալարա գատար կէթիրմէքտէ իտի :

Ինսան Բարիս կիպի շամաթալը պիր շէհրի թէրք իտիպ
տէ թէֆէրրիւճէ չըգաճագ օլուրսա , գըրլարտա , օվալարտա
կէօրէճէյի մէնզարէլէր վէ թապիաթըն կէօթիւրտիյի շաշաւի
թէպէտիւմ գալպինէ բէք զիյատէ թէէսիր իտէր . պիր տագը-
գա էվվէլ հըսս իթտիյի աղըրլըզ պիր տագըգա սօնրա միւն-
տէֆի օլուր . պաշգաճա լաթիֆ պիր ֆէրահլըզ հըսս իտէր .

զիհնինի իշղալ իտէն զամաք միւլահազալար տէրհալ քէն-տիսինտէն այրըլըրլար :

Իշթէ մարքի տը Բուրրիէր տախի պու հալէ տիւշար օլ-մուշ, վէ պիր հաւան սիկարասը թիւթտիւրէրէք Սալվատոր իլէ Բոմանըն էօնիւնտէն եիւրիւմէքտէ պուլընմըշ իտի : Մէր-գոււմ պիրտէն պիրէ տուրուպ տօթլարընա խիթապէն :

— Պու սապահ պէնի զիյարէթէ կէլտիյինիզտէն վէ պիր-լիքտէ տըշարը չըգմագ իւզրէ իպրամ իթտիյինիզտէն տօլայը սիզէ խասսէթէն թէշէքքիւր իտէրիւմ. էկէր թէքլիֆի վագըր-նըզը գապուլ իթմէյիպ տէ էվտէ գալաճագ օլսայըտըմ, ա-տէթա պիւս պիւթիւն խասթա օլաճագտըմ. չիմտի իսէ պաշ-գա պիր ֆէրահլըզ հըսս իտիյօրըմ. քէյֆիւմ կիթտիքճէ էս-կի հալինի պուլույօր . իշթիհամ աշըլըյօր . պիզիւմ վաթան-տաշըն իքրամ իտէճէյի էն սատէ եէմէքլէրի էն լէզիզ եէ-մէքլէր օլմագ իւզրէ թէլագզը իտէճէյիւմ. — տէտի :

Սալվատոր արգատաշընա խիթապէն եավաշ սէտա իլէ :

— Պագսան ա', եահո'ւ, պէն պու ատամը թէսավլուր իթտիյիմիզ վէճհլէ էօլտիւրմէքտէն իսէ, հուրիյեթիթիմի իս-թիհասալ զըմընտա օն ժանտարմայա գարըն եար-եալընըզ տէօյիւշմէյի տահա զիյատէ թէրճիհ իտէրիւմ. — տէտի :

Բոման . — Վա'յ, թէլէտալիւտ միւ իտիյօրսըն . . . թօր-պանըն ալթը կէօրիւնմէյէ պաշլամըշ օլտըզընը, վէ թէքրար տէլլէ կիրմէք իսթէմէզսէք, պիր միւտտէթճիք րահաթ օ-թուրմամըզ էլզէմ իտույինի ունութտըն մը :

Սալվատոր . — Պուլընտըզըմըզ վագիյէթ վագըա բէք միւշքիլ տիր . լաքին պու ատամ պիզէ էմիյէթի քեամիլէ կէօթէրիյօր . . . :

Բոման . — Սէն էլինի իշէ գարըշտըրմա . իշ կէօրմէք զէ-մանը կէլէճէք օլուրսա, օ պիր եանա տէօն :

Պու սըրատա մարքի տը Բուրրիէր արգասընա տէօնէ-րէք :

— Նէտէն պահա իտիյօրսընըզ, տօթլար . — տէյու սօր-տըգտա, Բոման .

— Էհէմիյեթիթիզ շէյլէրտէն, մէսալա հաւանըն կիւ-

զէլլինտէն պահս խոյորըզ . - տէյու ճէվապ վէրտի վէ պա-
տէհու արգատաշընա խիթապէն իլավէի մէգալ իլէ :

— Էկէր իսթէրսէն , արգատա տուրապիլիրսին . պէշ
տագըզանըն իշինտէ պէն օնըն իշինի պիթիրիրիմ . - տէտի :

Եօլուն է'ն գարանլըզ վէ է'ն թէնհա պիր մահալինէ
վասըլ օլմուշար ըտը : Բօման եօլու սաքմըշ օլան մարքի տը
Բուրրիէրէ խիթապէն .

— Պագսանըզ ա' , մօսիէօ մարքի , եանլըշ եօլա կիտի-
յօրսընըզ . պու տար եօլու եիւրիւյէճէք օլուրսագ , Վիլմոնպ-
լա պիր չարեէք սաաթ տահա էրքէն վասըլ օլուրըզ . - տէ-
տի :

Մարքի տը Բուրրիէր ավտէթ իյլէտի , վէ Բօման քէնտի-
սինէ կէօսթէրմիշ օլտըղը տար եօլա կիւրմէսի իշուն աղաճըզ
թէվագգուֆ իյլէտի : Մարքի պիր գաշ ատըմ եիւրիւտիւք-
տէն սօնրա .

— Գարնըմ բէք աճ , իշթիհամ կիթ կիտէ աշըլըյօր . -
տէտի :

Բօման էթրաֆընա պագընտը . հէր շէյ սիւքիւնէթի հալ-
տէ պուլունըյօր վէ գուպպէի ասիւման սաֆ վէ պէրրագ
կէօրիւնիւյօրտը : Գուշար մէշէ աղաճլարընըն եարրագլարը
ալթընտա ճըվըր ճըվըր էօթմէքտէ իտիլէի :

Բօման էլինի բալթօսընըն ճէպլէրինտէն պիրինէ սօգտը ,
վէ օն օն պիր բարմագ ուղունլըղընտա պէշ ալթը պալէնա
քէմիքլէրինտէն իպարէթ պիր ալէթ չըգարտըգտան սօնրա ,
մարքիյէ եագլաշարագ « Վար կիթ գահվալթըյը ճէհէննէմ-
տէ էթ » տէյուպ տէհշէթլի պիր տարպէ էնտիրտի :

Մարքի տը Բուրրիէր եըլտըրըմտան վուրըլմըշճասընա
եէրէ եուվարլանտը :

Պու որրատա , էյեամը պահուր կիւնլէրինտէ քէսիր իւլ
վուգու օլտըղը իւզրէ , ասիւման պիրտէն պիրէ գարարտը .
ուզագտան ուզաղա կէօք կիւրլէմէյէ վէ շիմշէք չագմաղա
պաշտտը . շիտտէթի պիր սաղանագ պիւթիւն քէօյ մէնզա-
րէսինի մաթէմնաք պիր հալէ գօյտու . օ լաթիֆ վէ խանտէ-
նաք չիմէնզարլար պաթագըզլարա թէհալվիւլ իյլէտի :

Սալվատոր Բոմանա թէգարրուպ իթմիշ օլտըղընտան , թօրրագ իւզէրինտէ եայըմըն զաւմըն օլան մարքի տը Բուր-րիէրին ճէսէտի պիրուհընը քէմալը տէհշէթլէ սէյր իթմէք-տէ իտի : Մէրգում պիր միւտտէթ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա , էնտիշէլի պիր չէհրէ իլէ :

— Պու նակէհզուհուր ֆուրթուհա պիգիմ իշին ուղուրլու տէյիլ տիր . - տէտիքտէ , Բոման սօղուգ գանլըլընը քէսպ իտէրէք :

— Պիլաքս պու ֆուրթուհա պիգիմ իշին բէք ուղուրլու տըր . իւսթէ քիմնէ կէլմէյէճէյինէ պիր թէէմինաթ տըր . լա-քին թաճիլ իտէլիմ . . . իշի պաշա չըգարմագ իշին չօգ վագ-թըմըզ եօգ տըր . - տէտի :

Պատէհու , էսկի պիր աղաճըն ալթընտա եըղըմըն օլան տալլար վէ գուրու եաբրագլար ալթընտան իրի պիր տէսթի չըգարտը , վէ Սալվատոր մարքի տը Բուրրիէրին ճէպլէրին-տէ պուլուհան ճըզտանը վէ էշեաի սաիրէյի աշըլաըզը սըրա-տա , քէնտիսի տէ պու տէսթինին իշինտէքինի նաշըն իւզէրինէ տօլտուրարագ :

— Պու տէօքտիւյիմ չէյ թիրէմէնթին եաղը տըր : Ա-թէշի վէրտիքտէն պէշ տագըզա սօնրա , մարքինին նաշը չէ-քիլսիզ պիր ճիսմէ թէհաւվիւլ իտէճէյինտէն , անա պիր իսմ թագմագ միւմքինսիզ օլաճագ տըր . - տէտի :

Բոման նաշըն էթրաֆընտա եըղմըն օլտըղը եաբրագլը տալլարա աթէշ վէրտիքտէն սօնրա , Սալվատոր իլէ պիրլիքտէ օրատան այըլմաղա վէ արապալարընը թէրք իթմիշ օլտըգ-լարը միւսաֆիրխանէյէ ալտէթ իթմէյէ չիթապ կէօս-թէրաի :

Սալվատորըն չէհրէսի սօլզուհ կէօրիւնիւյօրտը : Բոման մէրգումը միւսաֆիրխանէ գաբուսը էօնիւնտէ պըրագտըգտան սօնրա , քէնտիլէրինի կէթիրմիշ օլան արապայը պուլմագ իւզ-րէ միւսաֆիրխանէ սահիպինին եանընա կիթաի . քէնտիսինին վէրմիշ օլտըզը էմի մուճիպինճէ , պարկիր հէնուզ արապայա գօշուլու պուլուհընյօրտը : Շըվալ-Բուլ միւսաֆիրխանէսինին սահիպի :

— Փուրթունա զէվգինիզի հարամ իթմիշ օլմալը . - տէ-տիքտէ , Բօման .

— Էվվէթ , զէվգինիզի հարամ իթտի . ֆագաթ 'նէ' չա-րէ . . . գաթլանմալը . - տէյու ճէվապ վէրտի :

Միւսաֆիրիւնէ սահիպի արապայը Սալվատօրըն պուլըն-աւղը գաբուլնէն էօնիւնէ կէթիրտիքտէն սօնրա .

— Հայտէ , Էֆէնտիւէր , պինինիզ . - տէտի :

Սալվատօր իլէ Բօման արապայա լաքիպ օլարագ .

— Ալլահա ըսմարլատըզ . - տէտիւէր , վէ քէմալը սիւ-րաթլա եօլա չըգտըլար :

Բօման արգատաշընա խիթապէն .

— Էկէր պիր կիւն մարքի տը Բուլրիէրին վէֆաթընտան մէսուլ թուլթուլպ տա հուզուրը մահքէմէյէ չըգաճագ օ-լուրսագ , պու հէրիֆ ալէյհիմիզտէ էտաի շահատէթ իտէմէ-յէճէք տիր . չուքի լւշ օլարագ կէլմիշ իքէն , իքի օլարագ ավտէթ իթմիշ օլտըղըմըզը ֆարգ իտէմէտի . - տէտի :

Մարքի տը Բուլրիէրին սաքին օլտըղը խանէ իքի պինա-տան իպարէթ օլուպ , պուլնլարտան պիրի սօգաղա վէ տիկէ-րի տէ պաղչէյէ նազըր իտի . մարքինին տաիրէսի պիրինճի պինանըն իւշիւնճիւ գաթընտա , վէ գաբուլնէնն օտասը տա-խի իքինճի պինանըն օրթա գաթընտա վագը օլտըղընտան , հիշ քիմէտէն կէօրիւլմէքսիզին մէզքիւր տաիրէյէ կիրմէք բէք գօլայ ըտը :

Մարքինին ճէպինտէն ճըզտանը վէ անախթարլարը ալ-մըշ օլան Սալվատօր իլէ Բօման խթիճար իթմիշ օլտըզլարը արապայը Պաս-տիւ-Բամբար սօգաղընտաքի արապաճըյա թէօյիմ իթտիքտէն սօնրա , գալանլըզ օրթալըղը պասընճա մարքինին տաիրէսինէ կիրտիւէր , վէ մէվճուտ օլան ագճէյի , պանգա գաիմէլէրինի , միւճէվհէրաթը , էվրագը , մէթուպ-լարը վէ եօլ թէզքիրէլէրինի ալտըգտան սօնրա , հիշ պիր էն-կէլէ թէսատիւֆ իթմէքսիզին տըշտըրը չըգտըլար :

Հէր իքիսի տէ սօն տէրէճէ եօրղուն օլտըզլարընտան , խանէլէրինէ կիթմէյէ խթիճալ կէօսթէրտիւէր : Սալվատօրըն չէհրէսի էօրիւ չէհրէսի իպի սօլմըշ օլուպ , սինիրէրի տախի

արա սրբա հարեքէթէ կէլտիլինտէն , շիտտէթլի պիր սըթմա-
յա կիրիֆթար օլմուշ օլտըղը անլաշըմմադտա ըտը . Բօման ի-
սէ մուղայիրի օլարադ դայէթ սաքին վէ պէշաշէթլի իտի :

Մէրգումլար օտալարընա կիրտիքլէրինտէ , Բօման պի-
ֆիւթուրանէ պիր չէհրէ իլէ Սալվատորա պագարադ .

— Սէվկիլի շակիրտիմ , օ չէհրէյի թէպտիլ իթմէյէ չա-
լըշմալըսըն . չիմտի էօնլէրինտէն կէշմիշ օլտըղըմըզ զապթիյէ
նէֆէրլէրի էկէր պու չէհրէնի կէօրմիւշ օլսայըտըլար , պիր
ճինայէթ իրթիքեապ իթմիշ օլտըղընը տէրհալ անլայաճագ-
լար ըտը . - տէտի :

Սալվատոր . - Օհ , օ պիշարէնին թասվիրի կէօղիւմիւն
էօնիւնտէ տուրըյօր . չէհրէսինի տէրխաթըր իթտիքճէ , տէհ-
չէթիմտէն թիթրէյօրըմ :

— Էկէր պէօյլէ պիր ճինայէթի իլք տէֆա օլարադ կէօր-
միւշ օլսայըտըն , պէն տէ սանա հագգ վէրիր իտիմ . չունքի
պու եօլտա չէյլէր իլք տէֆա ինսանըն զիհնինի աղաճըզ գա-
րըշտըրըր . լաքին իշ պէօյլէ տէյիլ . պանքէր Գարմանեօլանըն
ուշաղընը վէ Պօսէ ժանտարմա օն պաշըսընը ունուլթտըն մը :

— Օհ , օնընլա պուըն արասընտա պէօյիւք պիր ֆարգ-
վար տըր . պանքէր Գարմանեօլանըն ուշաղընը վէ Պօսէ ժան-
տարմա օն պաշըսընը վուրտըմ ըսա , քէնտիմի միւտաֆաա
իթմէք իչին վուրտուլմ . լաքին պուրատա իշ պէօյլէ տէյիլ . . .
պու ատամ , իշիտիյօր մըսըն , պու ատամ պիզէ տօսթ նամընը
վէրմիշ օլտըղը հալտէ էօլտիւրտիւք . . . :

— Հէր նէ հալ իսէ , արթըզ պունտան պահս իթմէյէ-
լիմ . պիզիմ ուֆագ թէֆէք իշլէրիմիզլէ մէշղուլ օլալըմ .
Շիմտի սէն մարքի տը Բուրրիէրին նամ վէ սէրվէթինէ վարիս
օլաճաղընտան էմին օլապիլիսին . պագալըմ իլէրիյէ վարա-
ճագ գատար ճէսարէթ կէօսթէրէպիլէճէք միսին :

— Շիւպհէն մի վար :

— Սէն , եաշճա մարքի տը Բուրրիէրտէն քիւշիւք սիւն .
լաքին տախմա ապըլ եաշընտան պէօյիւք կէօրիւնիւրսիւն . սէն
թէմամըյլա քէնտիսինէ պէնղէմէզսին . ֆագաթ սէնին պօյուն
վէ չէհրէն իլէ անըն պօյ վէ չէհրէտի արասընտա աղչօգ միւ-

չապէհէթ վար տըր . սէն գումրալ սաչլը սըն . լաքին սէնին սաչլարընը կիւզէլ պիր սիյահա պոյաթմազ . զօր պիր շէյ տէյիլ տիր , Սէնին կէօզլէրին մաի տիր . մարքինին կէօզլէրի իսէ գարա իտի . լաքին սէնին մարքի օլտըղընը ինքեար իթմէյի հիչ քիմնէ խաթըրընա կէթիրմէյէճէյի կիպի , պու ճիւզի ֆարզ տախի հիչ քիմնէնին կէօզիւնէ չարմայաճազ տըր :

— Լաքին ֆամիլեատան իխթիյար պիր ուչազ . հէնուզ հայաթտա պուլունըյօրմըչ :

— Էվվէթ , օրասը տօղրու . լաքին իխթիյարլըզ պու աւտամըն . պիւթիւն գուվվէթլէրինի զայըֆլաշտըրմըչ տըր . պունունլա պէրուպէր էկէր իճապ իտէրօէ ծըն տա վիւճուս տընը օրթատան գալտըրըրըզ :

— Բէք էյի , Վաքին Եահուտի ժողիւէյի տէ կէօրմէյէ մէճպուր օլաճաղըզ :

— Օ տա գօրգնէպզ պիր շէյ տէյիլ . պէն սէնին վէքիլին սըֆաթըլա քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէրիմ վէ սըրա ֆայըզ մատտէսինի թէսվիյէյէ կէլինճէ բէք տէ օ գատար էսէրի չիտտէթ կէօթթէրմէմ . Եահուտի տախի պունտան ֆազլա պիր շէյ թալէպ իթմէյէճէք տիր . մարքինին վէ ժաղէթ . թանըն չօճուղընա կէլինճէ , պու տա պէօյիւք պիր էնկէլ տէյիլ տիր . պու չօճուզ պու կիւնտէն իթիպարէն սէնին էվլատըն օլաճաղընտան , հագգընտա նէ՝ Եաքմազ լազըմ կէլէճէյինի իլէրիտէ տիւչիւնիւրիւզ :

— (Էվվէթի պէշաշէթինի քէսպ իտէրէք .) Էվվէթ , էվվէթ , հէր շէյ սըրասընտա տըր . պէն մարքի տը Բուրրիէր վէ ազտան ազ ալթմըչ պին ֆրանք իրատը սէնէվի սահիպի օլաճաղըմ :

— Եանի տէմէք իսթէրսին քի պիզ մարքի տը Բուրրիէր վէ ազտան ազ ալթմըչ պին ֆրանք իրատը սէնէվի սահիպի օլաճաղըզ :

— Օնու սէօյլէմէյէ նէ՝ հաճէթ . . . սիզ արթըզ պիր պիրիմիզտէն այըլլապիլիւր միլիզ :

Սալվատօր իլէ Բօման՝ Բարիսէ կէլէլիտէն պէրու սախթէ իսիմլէրլէ իգամէթ իթմէքտէ օլտըզլարը օթէլի խանէյի

Թէրք, վէ տահա միւնասիպ պիր իգամէթկեահ իսթիճար իթտիլէր: Պունտան պաշգա մարքի տը Բուրրիէրին նաշը հագգընտա իճրա իտիլէճէք թէհարրիյաթ վէ թէտգիգաթըն նէթիճէսինտէն տէ գօրգ մամաղա պաշլատըլար. Վիրա պու շէքիլսիղ ճիսմէ պիր իսմ թտգմագ միւմքինսիղ օլաճաղըն. տան գաթիյէն էմին իտիլէր:

Ջօգ տէֆա պէտպախթ մարքիյէ իլք տէֆա թէսատիւֆ իթմիշ օլտըգլարը գահվէխանէյէ կիտէլլէր իտի. լաքին Գուր- թիվոն նամըյա թանըլմը օլան վէ ագ վագթտան հարէքէթ իտէճէյինի պիւթիւն տօսթլարընա սէօյլէմիշ պուլընան մար- քի հագգընտա. քէնտիլէրինէ հիշ պիր շէյ սօրան օլմատը: Պունլար բլանլարընը թէսավվուր իթտիլէրի վէճհլէ հաղըր- լատըգտան, վէ սախթէքեարլըգտա բէք զիյատէ մահիր օ- լան Սալվատօր տախի մարքի տը Բուրրիէրին եաղըսընը թագ- լիտ իթտիքտէն սօնրա, էքսէ միւթէվէճհիհէն հարէքէթ իթ- տիլէր:

Սալվատօր, գումիալ սաշլաքընը պէօյիւք պիր իհթիմամ- լա սիյահա պօյաթմըշ, վէ պու ամէլիյաթ սայէսէնտէ շէհ- րէսինին շէքի պիւս պիւթիւն տէյիշմիշ իտի. Բօման իսէ՝ Մ. Լըպրէօն նամընը վէ Սալվատօրըն միւտիրի ումուրը սըֆաթը- նը թագընմըշ ըտը:

Պունլար էքսէ վասըլ օլտըլար վէ Սալվատօրըն օրատա գալ- մասը, վէ Բօմանըն եաղըսը՝ մարքինին եաղըսընա թէմամըյա միւշապիհ օլան պիր մէքթ ուպը համիլէն՝ միրաս մէսէլէսի հագ- գընտա պաղը մալիւմաթ ալմագ իւզրէ մուգամլէլաթ մուհար- րիրինին նէղտինէ կիլիմէսի գարարկիր օլտու. Բօման էֆէն- տիսինին հուգուգ վէ մէնաֆիինի միւտաֆաա իթմէյէ դայ- րէթ իթմէքլէ պէրապէր, հէր շէյէ մուվաֆագաթ կէօսթէր- մէյէ մէճպուր պուլուընյօրտը:

Մուգամլէլաթ մուհարրիրի դայէթ նամուսքեար պիր զաթ օլտըղընտան, քէնտիսինի քէմալը նէղաքէթլէ գապուլլ վէ սէ- քիղ կիւն կէշմէտէն, պիղիմ սախթէ Մ. Լըպրէօն հագգընտա հիւսնիւ զանն բէյտա իյլէտի. ֆիլ հագըգա. հէմ նամուսքեար վէ հէմ տէ ումուրը հիւսապիլէյէ ֆէվգ էլ ատէ մուգապէհտ

օլան պէօյլէ պիր միւտիրի ումուրա թէսատիւֆ իթմէք գօլայ պիր շէյ տէյիլ իտի :

Րօմանըն ամճաւը վէ վասիսի օլան մուգավէլաթ մուհարրիի միււատէթի մէտիտէտէն պէրու վէֆաթ իթմիշ իտի . վէ մէրգում օն պէշ սէնէ մուգատտէմ Բուրրիէր գարիյէսինէ անճագ իքի իւշ տէֆա կէլմիշ օլտըղընտան , քէնտիսինի թանըյան օլմայաճաղընը տա պիլմէքտէ իտի . պինսէն ալէյհ մուգավէլաթ մուհարրիի իլէ իշի օլմատըղը սըրալարտա , կէրէք Բուրրիէրտէ վէ կէրէք ճիվարլարընտա , արգատաշընըն մարքի տը Բուրրիէր օլմասընը թէսհիլ իտէճէք պիլճիւմլէ մալիւմաթը թօքլամագլա մէշղուլ օլուր ըտը . պուսուրէթլէ քուլէրանըն վիլայէթին օ գըսմընտա բեք չօգ թախրիպաթ իճրա իթմիշ օլտըղընը վէ էհալինին հէման եարըսը իլլէթի մէզքիւբէնին թէէտիրիլլէ վէֆաթ իթմիշ օլտըղլարընը խապէրալտը :

Բուրրիէր գօնաղընը իլք զիյարէթի էսնասընտա , մուգավէլաթ մուհարրիի պիրլիքտէ իտի . պու զիյարէթ պիր զիյարէթի բէսմիյէ կիպի պիր շէյ իտի . լաքին Րօման իլէրիտէ քէնտի արգատաշլարը օլաճագ օլան ուշաղլար իլէ տահա զիյատէ իւլֆէթ բէյտա իթմէք իսթէտիլինտէն , պիր գաշ տէֆալար մէզքիւր գօնաղա եալընըզ կիթտի :

Ուշաղլարըն քեաֆֆէսի տէ եէնի օլտըղլարընտան , մարքինին քէնտիլէրինի խըտմէթինտէ սագլամայաճաղընտան գօրգմագտա ըտըլար . նիհայէթ Րօմանըն շէհրէի սաֆտիլանէսինտէն ճէսարէթ ալարագ , պու գօրղուլարընը քէնտիսինէ պէյան իթտիլէր : Րօման էֆէնտիսինին հիշ քիմսէյէ գարար վէրմէք իսթէմէտիլինի , վէ պիլաքս միլթէվէֆֆա բէտէրինին վասիլլէթնամէսինտէ ունուտըլմըշ օլան ատէմլէր տախի մագհարը միւքեաֆաթ օլաճաղընը պէյան իլէ , անլէրի թէէմինէ չալըշտը . հէնուզ պէրհայաթ օլան Ամպրուազ նամ իսթիյար խըտմէթքեարա տախի շէօյլէ սէօյլէտի :

— Սիզէ կէլինճէ , տօսթմ , շիքեայէթ իտէճէք հիշ պիր սէպէպլինիզ եօգ տըր . մօսիէօ մարքի սիղլին հագղընըզտաքի թէսավլուրաթընը պանա խապէր վէրտի . սիզ պու մէմլէ-

քէթտէն օլմաարղընըզտան , քէօյիւնիւզէ չէքիլմէք արզուսընստա պուլընաճագ օլուրսանըզ , միւթէվէֆֆա բէտէրինին սիւզէ թէրք իթմիշ օլտըղը ազճէյէ սէնէվի պին իքի եիւզ ֆըրանք տահա իլավէ իտէճէք տիր :

Լաքին պու սէօղլէրի պիր էսէրի թէվէճճիւհ օլմագ իւզրէ թէլագգը իտէն Ամպրուաղ մէրգուլմա գարչըլըգ :

— Կէնճ էֆէնտիմին ըղհար իթտիյի հիւսնիւ թէվէճճիւհստէն տօլայը թէշէքքիւրտէն աճիզ իմ , մօսիէօ Լըպրէօն . Լաքին չօճուգըղըմտան պէրու պու մէմլէքէթտէ իգամէթ իթմիշ օլտըղըմտան , սօն նէֆէսիմի տէ պու մէմլէքէթտէ թէսւլիմ իթմէք իսթէրիմ . - ճէվապընը վէրտի :

Պունըն իւզէրինէ Բօման հիտտէթլէնէրէք քէնտի քէնտինէ :

— Էկէր պաշընա պիր պէլա կէյէճէք օլուրսա , սէպէպի սէն սին , պուտալա իխթիյար . չունքի սէն քէնտի սաալտէթիւնի քէնտի էլինլէ թէբիյօրսըն . - տէտի :

Մէրգուլմ՝ Ամպրուաղ իլէ վուգու պուլան միւլագաթլարը էսնասընտա պիր իայըլ ֆաիտէլի մալիւմաթլար ալըր , վէ պուլնլարը կիւնիւ կիւնիւնէ Սալվատօրա իշար իտէր իտի : Ամպրուաղ՝ Բուրրիէր՝ գօնաղընա բէք զիյատէ լապթը գալպ իթմիշ օլտըղընտան , մէգքիւր գօնաղա միւթէալլիգ խուսուսաթտան պահս իթմէյի բէք սէվէր իտի . պինսէն ալէյհ՝ Բօմանըն քէնտիսինի օտասընա չաղըրըպ տա Բուրրիէր ֆամիլեասընըն ահվալը սապըգասը հագգընտա մալիւմաթլալէպ իտինճէ , բէք զիյատէ մէմնուն օլուր , վէ միւթէվէֆֆա էֆէնտիսինին իճրաւթըլ գոհրամանէսինի վէ մարքինին կէնճիք պէլալարընը պէօյիւք պիր մահղուզիյէթլէ հիքեայէ իտէր , վէ օղլունըն պիր չօգ վագթլար ղայպուպէթ իթմէսինին էֆէնտիսինէ մուճիպ օլտըղը քէտէրտէն պահս իտինճէ , կէօղլէրի եաշարըր ըտը :

Ամպրուաղ իխթիյար օլմագլա պէրապէր միւքէմմէլ պիր գուվվէի հաֆըզայա մալիք իտի . կէնճ մարքիյի բէք կիւզէլ խաթըրլամագտա , վէ տնը տիղլէրի իւզէրինտէ պէօյիւթմիւշ օլտըղընը սէօյլէտիքտէն սօնրա .

— Քենտիսինի թէքրար թանը, յաճաղմը մէմուլ իտէրիմ. լաքին չիմտի բէք զիյատէ տէյիշմիշ օլմալը . - տէմէքտէ իտի :

Հէր նէ գատար Ամպրուաղ պէօյիւք պիր էնկէլ իտի իսէ տէ , Սալվատոր վէ Րօման կիպի քիւսթախ ատէմէրի թէ- չէպպիւսլէրինտէն կէրի տուրտըրթմաղա քիֆայէթ իտէմէզ իտի . պինտէն ալէյհ՝ Սալվատորն պիր ան էվվէլ մարքի Ալէքսի տը Բուրրիէր նամըյլա քէնտի էթպասսընա կէօրիւն- մէսի խուսսուր գարարկիր օլտու :

Սալվատոր գարանլըգ պասար պասմազ Բուրրիէրէ վասըլ օլմազ իւզրէ էքստէն էքէյիճէ կէճ հարէքէթլէ, մուգավէլաթ մուհարրիինին խանէսինէ վասըլ օլտու . օն եաշընտա օլտըղը զէման Ալէքսի տը Բուրրիէրի չօգ տէֆալար կէօրմիշ օլան մուգավէլաթ մուհարրիի՝ ֆէրասէթ վէ զէքեավէթինի իս- պաթ իթմէք իշուն քէնտիսինի տէրհալ թանըտը : էվվէլի էմրտէ ալաճըգ էնտիշնաք օլմուշ օլան Սալվատոր պու իլք հարէքէթինին հիւսնիւ նէթիճէսինի կէօրիւնճէ բէք զիյատէ մէմուլն օլտու , վէ արթըգ հիշ պիր չէյտէն գօրգմամազ իւզրէ էքէյիճէ ճէսարէթ պուլտու :

Մէրգում՝ Րօմանն արզ իթմիշ օլտըղը չէյլէրի պիր տէֆա տահա թէէեիտ իթտիքտէն սօնրա , եօլճըլըզլարըն- տան , կէնճիք պէլալարընտան վէ բէտէրինին կէօզլէրինի քէնտիսի գաբամազ արզուսընտա իքէն պու արզուսընա նա- իլ օլամատըղընտան տօլայը հըսս իթտիյի քէտէրտէն պահա , վէ պատէհու ֆամիլեասընն սատըգ էմէքտարը Ամպրուաղ հագգընտա պաղը մալիւմաթ թալէպ իյլէտի :

Մուգավէլաթ մուհարրիի՝ սախթէ մարքի տը Բուր- րիէրին նազարը տըգգաթ վէ թէվէճճիւհիւնիւ ճէլպ իթմէք իշուն , Ամպրուաղա պիր ատէմ կէօնտէրիպ օրայա կէթիր- մէյի թէքիֆ իյլէտի , վէ Սալվատոր պու թէքիֆէ ըուի ըի- զա կէօթէրտիյինտէն , քեաթիպլէրտէն պիրինէ Ամպրուաղը պէրապէր ալըպ կէլմէսինի թէնպիհ իտէրէք Բուրրիէր գօնա- ղընա կէօնտէրտի :

Քեաթիպ՝ մուգավէլաթ մուհարրիի իլէ Սալվատոր արա- սընտա ճէրէյան իտէն մուհավէրէյի թէմամըյլա իշիթմիշ օլ-

տըղընտան , Բուրբիէր գօնաղընա վասըլ օլունճա , օն եաշըն-
տա իբէն մարքի տը Բուրբիէրի կէօրմիւշ օլան էֆէնտիսինին
անը տէրագապ թանըմըշ օլտըղընը , վէ պու խուսուս մարքի-
նին բէք զիյատէ մէմնունիյեթ վէ մահզուզիյեթինի մուճիպ
օլմուշ իտույինի իխթիյար խըտմէթ քեարա նագլ իյլէտի :

Ամպրուազ , կէնճ էֆէնտիսինին ալտէթինի խապէր ալըն-
ճա , բէք զիյատէ մէմնուն օլարագ , կէնճ քեաթիպէ խիթա-
պէն .

— Մատամ քի էֆէնտինիզ մօսիէօ մարքիյի տէրհալ
թանըմըշ , քէնտիլէրինի պէն տէ թանըյաճաղըմտան էմին իմ .
- տէտի :

Պիր ազ սօնրա իքիսի պիրլիքտէ եօլա բէվան օլտըլար :
Ամպրուազ մուգալէլաթ մուհարրիրինին խանէսինէ վասըլ
օլուպ տա միւմաիլէյհին օտասընա կիրինճէ , Սալվատօր սախ-
թէլիյի պէլի օլմայան պիր թավըր մուշֆիգանէ իլէ .

— Վա՛յ , իխթիյար տօսթում , կէլտի՞ն մի . . . միւտտէ-
թի մէտիտէտէն պէրու պիր պիրիմիզի կէօրմէմիշիզ տիր , կէլ
պէնի գուճազլա . . . - տէտի :

Թէբէտէն թըրնաղընա գատար եաս էլպիսէսի կիյինմիշ
օլան Սալվատօր՝ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյի զէման , բէք զիյա-
տէ միւթէէսսիր վէ միւթէհէյեթիճ կէօրիւնիւյօրտը : Ամպրու-
ազ՝ սախթէ էֆէնտիսինի կէօրիւնճէ զիհնինտէ պիր թագըմ
էսկի խաթըրէլէր ույանտըղընտան , Սալվատօրն գօլարը ա-
րասընա աթըլտը , վէ Սալվատօր տախի մէրգում իխթիյարը
ուզուն միւտտէթ կէօյսիւնէ պաստը :

Պու սըրատա Ս՝ . Լըպրէօնիւն մուվասէլէթ իթմիշ օլ-
տըղը խապէր վէրիլտի : Բօման մուգալէլաթ մուհարրիրինին
օտասընա կիրտի վէ էֆէնտիսինի քէմալը իհթիրամլա սէլամ-
լատըգտան սօնրա , մուհալէրէի վագըպա իշթիրաք իլէ ,
քէնտիսինէ կէօթէրիլմիշ օլան հիւսնիւ գապուլիյեթիտէն
տօլայը բէք զիյատէ մէմնուն կէօրիւնէն իխթիյար խըտմէթ-
քեարը մէտհ ու սէնայէ պաշլատը . Ամպրուազըն մէմնունիյ-
եթ վէ մահզուզիյեթի կիթտիքճէ արթմագտա վէ կէօզլէ-
րի եաշլարլա տօլմագտա ըտը . հաթթա մուգալէլաթ մու-

հարրիւրի հազըրլաթմըշ օլտըղը ագչամ թաամընա պուլուր-մալարընը մարքիտէն ըէճա իտիպ տէ մարքի տախի Ամպ-րուազըն տա պու թաամա իշթիրաք իթմէսի իչուն պէյանը արզու իտինճէ , իխթիյարըն մէմնունիյեէթի տէրէճէյի նիհա-յէյէ վարտը :

Ագչամ թաամընըն տէվամ իթտիյի միւտտէթճէ , Սալ-վատօր մուհապպէթ վէ թէվէճճիւհիւնիւն ասարընը Ամպրուա-զա ըզհար իթմէքտէն կէրի տուրմատը . թաամ խիթամ պուլտըգտան սօնրա Րօման իլէ պիրլիքտէ պիր օտայա չէքիլ-տիյի զէման , իխթիյար խըամէթքեար իֆրաթ մէրթէպէ մէս-րուր կէօրիւնիյօրտը :

Միրաս մէսէլէսինի թէսվիյէ իթմէք միւշքիլ պիր շէյ տէ-յիլ իտի . եահուտի ժօզիւէյէ թախմինէն ալթը եիւզ պին ֆրանք գատար պիր պօրճ վար ըտը . լաքին միւթէվէֆֆա մարքի հայաթտա օլտըղը զէման վարիտաթը սէնէվիյէսինին եալընըղ նըսֆընը սարֆ իթտիյինտէն , նագտ ագճէ օլարագ զայէթ քիւլիյէթի պիր մէպլալ թէրք իյլէմիշ իտի . Րօման պու եահուտի իլէ իշի թէսվիյէ իթմէյի տէրէօհտէ իտէրէք , Սէն-Ժան մահալլէսինէ կիթտի , վէ օրատա վազը պիր գու-լիպէ տէրունինտէ մէրգումը պուլտը . եահուտի պաշգա վա-գըթլար կիպի ալթունլարընը սայմագլա մէշղուլ պուլունը-յօրտը , Րօման՝ ժօզիւէ իլէ ուզուն ուզատըյա գօնուշտըգ-տան սօնրա , հէր իշի թէսվիյէ լիլէտի :

Սալվատօր իսէ՝ մուգավէլաթ մուհարրիրինին խանէսինէ վուգուր զիյարէթինտէն սօնրա , պազը մուհիմմ իշլէրինի իք-մալ իթմէք իւզրէ թէքրար շքսէ կիթտի , վէ Րօմանըն , Ժօ-զիւէ իլէ իշի պիթիրմիշ օլտըղընը խապէր վէրմէսի իւզէրինէ Բուրրիէր գօնալընա իգամէթ իթմէյէ կէլտի :

Կէնճ պիր ասըլգատէ թարաֆընտան իգամէթ օլունան պու էսկի գօնագ պիրտէն պիրէ զայէթ շաշատար պիր հէյեթ քէսպ իյլէտի . էսկի քիլիմլէր եէրինէ մօտայա մու-վաֆըգ խալըլար վազ օլունտու , է՛ն միւքէլլէֆ մօպիլեալար իլէ օտալար թէգեին իտիլտի , վէ մէվճուտ օլան էսկի սան-տալիէլէր վէ պաուլ սանտըգլար թավան իշինէ աթըլտը : պիր

գաչ կիւղէլ պարկիրէր, ֆայթօնլար վէ զարիֆ լիպասլար կի-
յինսիչ խըտմէթքեարլար տախի պու իհթիշամ վէ թէգեհնա-
թը իքմալ իյլէտի :

Ճիվարտաքի ապըզատէլէր բէք չօգ տէֆալար Սալվատո-
րը ավճըլըգ էյլէնճէլէրինէ վէ սուարէլէրէ տավէթ իտէրլէր,
վէ Սալվատոր տախի պու տավէթլէրի մա էլ մէճնունիյեէ
գապու իտէր իտի : Պինանէ ալէյհ' քէօյիւն պիլ ճիւմլէ հու-
զուզաթընըն մէրքէգի օլմուշ օլան Բուրրիէր գօնաղընըն գօմ-
շուլարը Սալվատոր հագգընտա պէօյիւք պիր տօսթլուգ ըզ-
հար իտէրլէր իտի : Էրքէքլէր քէնտիսինի շէնմէշրէպ պիր
րէֆիգ ատտ իտէրլէր, վէ գատընլար իսէ աթվար ու հա-
րէքեաթընտաքի նէզաքէթ վէ զարաֆէթի քիպարանէյէ
հայրան օլուրլար ըտը :

Սլէքսի տը Բուրրիէր Էվրօբատաքի եօլճըլըզլարընը պաշ-
լամազտան էվվէլ խայալ մայալ կէօրմիւշ օլտըղը տայըզա-
տէլէրինտէն պազըլարը Սալվատորը զիյարէթէ կէլտիլէր :
Սալվատոր անլէրէ օ' գատար մուշֆիգանէ պիր գապուլիյեէթ
կէօսթէրտի քի, էլտէ իթտիյի սէրվէթի ճէսիմէյէ հիսսէտար
օլմայը իւմիտ իթմիշ օլտըզլարընը քէնտիլէրինէ ունութտըր-
մազա մուվաֆֆադ օլտու :

Սալվատոր իլէ Բօման՝ պիր զէմանտան պէրու Ամպրուա-
զըն թապիաթընտա զարիպ պիր թէպէտտիւլ վուգուա կէլ-
միշ օլտըղընը կէօրմէքտէ իտիլէր : Իթթիյար խըտմէթքեար
պէրմիւթատ մէսուր վէ պէշաշէթլի իքէն, պիր միւտտէթտէն
պէրու պիր նէվ մահզունիյեէթ բէյտա իլլէմիշ իտի : զիհնի-
նի պիր թագըմ՝ միւլահազաթը միւլէլիմէ իշղալ իթմէքտէ
օլտըղը պէս պէլի կէօրիւնիյօրտը : հաթթա չօգ տէֆալար
էֆէնտիսինէ պագտըգտան սօնրա, պաշընը սալլամըշ օլտըղը-
տա կէօրիւլմիւշ իտի :

Բօման՝ Ամպրուազըն էճիյէթի քեամիլէսինի գազանմըշ
օլտըղընտան, մէրգումը պիր գաչ տէֆալար իսթիճվապ իթ-
մէք իսթէտի : Լաքին Ամպրուազ անըն սիւալլէրինէ ճէվապ
վէրմէքտէն գաշընմագտա ըտը : Նիհայէթ պիր կիւն Բօման
միւթատընտան բէք զիյատէ ըսրար իթմիշ օլտըղընտան, Ամպ-

րուազ անը քէնտիսինէ մահրէմի էսրար իթթիխազ իթմէյէ գարար վէյտի , վէ էնտիշէլի պիր չէհրէ իլէ .

— Պէնի պէլքի պիր տիվանէ Կէրինէ գոյաճագսընըզ . Լաքին օ գատար ըզտրրապ իշինտէիմ քի , հայիմէ մէհհամէթ իտէճէքսինիզ . — տէտի վէ պատէհու Բօմանըն գուլաղընա տօղրու էյիլէրէք .

— Էֆէնտիմիզին հագըգաթէն մարքի Ուլէքսի տը Բուրրիէր օլտըղընա էմին միսինիզ . — տէյու սօրտը :

— Պանա ղարիպ պիր սիւալտէ պուլունըյօրսընըզ , տօսթում . Պէշ սէնէտէն պէրու Մ . մարքի տը Բուրրիէրին խըտմէթինտէ իմ , վէ նազարը թէվէճճիւհինի ճէլպ իթմիշ պուլընտըղը պիր չօգ միւթէպէր ատէմէրին քէնտիսինէ պու իսմի վէրմիշ օլտըգլարընը պինլէրճէ տէֆա իշիթմիշիմ տիր . պինաէն ալէյհէ Էֆէնտիմիզին թաշըմագտա օլտըղը իսմ քէնտիսինէ ալիտ օլտըղընա ինանաճագ բէք չօգ սէպէպլէրիմ վար տըր : Պունտան պաչգա , պուրայա հիյնի մուվասէլէթին . տէ կէրէք սիզ վէ կէրէք մուգավէլաթ մուհարրիբի քէնտիսինի հէման թանըմատընըզ մը :

Ամպրուազ . — (Պաշընը մահգունանէ պիր սուրէթտէ սալլայարագ .) Տօղրու տըր , պէն չըլտըրմըշ օլմալըյմ :

Բօման Ամպրուազը իսքեաթ իթմէք իւզրէ պիւթիւն պէլաղէթ վէ ֆէսահէթինի իսթիմալ իյլէտի . պատէհու անը ազաճըգ սաքին կէօրիւնճէ , եանընտան մուֆարագաթլա տօղրու Սալվատօրըն օտասընա կիթտի , վէ վուգուը հալի հիքեայէ իթտիյինտէ , Սալվատօր .

— Պու ատամըն վիւճուտընը օրթատան գալտըրմագլաղըմ տըր . էկէր սաղ գալաճագ օլուրոա , իշիմիզ պիթմիշ տիր . — տէտի :

Բօման պիր գաշ տագըգատան պէրու միւլահագաքեարի պիր չէհրէ իլէ տուրույօրտը . էլինի պիրտէն պիրէ ալընա կէթիւրէրէք .

— Էվվէթ , պունտան պաչգա չարէմիզ եօգ տըր . սէլամէթ եօլունը պուլմագ իշին պու հէրիֆին վիւճուտի օրթատան գալգմալը տըր . սէն պու իշի պանա հավալէ էթ . պէն

էօհտէսինտէն կէլիւրիմ. իւշ վէ նիհայէթ տէօրթ կիւնէ գատար գօրգաճագ հիշ պիր շէյիմիզ գալմայաճագ տըր :

— Սէնին բլանըն նէ՞ տիր :

— Պէնիմ բլանըմ մը . . . մէյտանա չըգարսա կէօրիւրսիւն :

— Լաքին չիմտիտէն պիլմէքլիյիմ տահա մուվաֆըզը մասլահաթ տէյիլ մի տիր :

— Ազիզիմ մօսիէօ մարքի, սէն պու իշի պանա պըրագ. ըէճա իտէրիմ, պու վէֆաքեար պէնտէնին իսթէտիյի կիպի հարէքէթ իթմէսինէ միւսաատէ կէօսթէր. իշ ատամը օլտըղըմը վէ տէյմէ շէյտէն գօրգաճագ ատէթիմ օլմատըղընը պիլմէզ տէյիլսին :

Պու մուհավէրէնին ճէրէյանընտան պիր գաշ կիւն սօնրա, Բօման էն եագըն գօմշուլարը վէ մալիւմիւմիւզ օլան մուգավէլաթ մուհարրիինի էֆէնտիսի նամընա Բուրրիէր գօնաղընա տավէթ իյլէտի. տավէթիլէրին քեաֆֆէսի տէ վագթը մուպիէնտէ հազըր պուլընտըլար. մարքի տը Բուրրիէրին սուֆրասընտա հէր տիւրիւ իքրումլարա մազհար օլաճագլարընը պիլմէքտէ իտիլէր :

Սապահ թաամը քէմալը իհթիշամլա վուգու պուլտը. պու իհթիշամ՝ եէմէքլէրին նէֆասէթինէ վէ շարապլարըն միւքէմմէլիյէթինէ եէնի պիր լէզզէթ տահա իլավէ իթմէքտէ իտի : Սալվատօր տավէթիլէրինէ գահվէ վէ մէշուպաթը սաիրէ իքրամ : իթտիքտէն սօնրա, թօք օյունը օյնամալարընը թէքլիֆ իյլէտի : Ֆրանսանըն ճէնուպի մէմէքէթիլէրինտէ վէ պիլ խասսա Բրօվանստա բէք չօք թօք օյունը օյնարլար : Մարքինին թէքլիֆի քէմալը մէմնունիյեթիլէ գապուլ օյունտը, վէ տավէթիլէր գօնաղըն գաբուսը էօնիւնտէ վագը պէօիւք պիր չիմէնդարա չըգտըլար :

Բարթիլէրին պաշլանաճաղը սըրատա, Ամպրուազ պիր գըսրաղըն եուլարընտան թուլթմըշ օլտըղը հալտէ Սալվատօրա եագլաշտը, վէ էքս իշուն պիր սըբարըշը օլուպ օլմատըղընը սիւալ իյլէտի : Սալվատօր՝ թալիմաթը լաղըմէյի Բօմանտան ախզ իթմիշ օլտըղընտան, իխթիյարա եիւզ ֆրանքըզ

պիր պօնօ վերտի , վէ քէնտիսինի բայիթախթ շաղէթալարընա ապօնէ եազմագտա օլան քիթապճը Օպէնէ թէսլիմ իթմէսինի թավսիյէ իյլէտի : Պատէհու տավէթիլէրինէ թէվճիհի խիթապա :

— Պիգիմ պապա Ամպրուազ հէնուզ կիւճլիւ գուվվէթի տիր . իխթիյարըզըյապ պերապէր մէմէքէթին բօսթա թաթարլարընտան տահա կիւզէլ աթա պինէր : Մա մաֆիհ , պիր տահա պէօյլէ ուզուն եօճըրըզլար ետքտըրմամասընը Լըպրէօնէ թէնպիհ իտէճէյիմ . — տէտի :

Պապա Ամպրուազ ալթընտաքի հայվանը խաֆիֆճէ մահմուզլատը վէ եավաշ եավաշ հարէքէթ իթմէյէ պաշլատը : Պիր ազ իյէրիյէ վարընճա , քէնտի քէնտինէ :

— Հէր քէս քէնտիսինի թանըյօր . պիր ազ էվվէլ քէնտիսիյլէ գօնուշմագտա օլան մուգավէլաթ մուհարրիրի վէ միւթէվէֆֆիյէ մատամ մարքիզին եէկէնլէրի քէնտիսինի աինտէ թանըտըլար . լաքին կէօզլէրի մաի տիր . . . պիգիմ Ալէքսինին կէօզլէրի իսէ սիյահ օլտըղընը բէք ալէա պիլիրիմ . — տէտի :

Ամպրուազըն հայվանը էքսէ կիտէն տար պիր եօլտա եավաշ եավաշ իլէրիլէտիյի սըրատա , թօք օյունը բարթիլէրի տախի գօնաղըն գաբուսը էօնիւնտէ տէվամ իթմէքտէ իտի . էօյլէ վազթը կէլինճէ , սապահ թաամընա իշթիրաք իթմիշ օլան տավէթիլէրին քեաֆֆէսի սուֆրայա օթուրտըլար :

Ագշամըն ալաֆրանկա սաաթ սէքիզինէ տօղրու , Սալվատօր բէք զիյատէ լաղըմ օլան պիր անախթարը իսթէտի , վէ Բօման պապա Ամպրուազըն պու անախթարը պէրապէր կէօթիւրմիւշ օլտըղընը , վէ ֆագաթ հէնուզ ալտէթ իթմէմիշ իտույինի ումում տավէթիլէր հուզուրընտա պէյան իյլէտի : Պու իֆատէ իւզէրինէ հուզզար՝ իխթիյարըն բէք զիյատէ եօրուլմըշ օլտըղընտան օ կիճէյի էքստէ կէչիրմէյէ գարար վէրմիշ օլտըղընը , վէ պինաէն ալէյհ՝ անճագ իրթէսի կիւնիւ ալտէթ իտէճէյինի միւլահազա իթտիլէր :

Բուրրիէր գօնաղընըն էթրաֆը պիր չօգ թարլալար , օրմանլար , պաղլար , աղահլար , թութլուզլար վէ զէյթինիլք-

լէր իլէ մուհաթ օլուպ, էքս եօլունը էլէ ալմագ իւզրէ պունլարը կէչմէք լազըմ կէլմէքտէ իտի. չէհիրտէն կէլէն ա-տէմլէր էքսէրիյա պու եօլու թուլթարլար ըտը. լաքին գօնա-ղըն ատէմլէրի՝ էքսէ կիթմէյէ մէճպուր օլտըզլարընտա, տահա գըսա պիր եօլ թախսիս իթմիշլէր իտի քի, պու եօլ վուգու պուլաճագ սէյահէթի հիշ տէյիլսէ եարըմ սաաթ գատար ազալթըր ըտը:

Բուրրիէր գօնաղընըն պաղչէսի դայէթ վասի պիր թօր-րագ օլուպ, ճէսիմ վէ եիւքսէք աղաճլարլա հէր թարաֆ-տան մուհաթ օլտըղը կիպի, նիհայէթինտէն տէ քիւչիւք պիր չայ կէչմէքտէ իտի. պու չայ՝ էթրաֆընտա պուլընտան տաղ-լարտան ֆըզզըրմագտա վէ թախմինէն օթուզ պէշ մէթրօ եիւք-սէքլիլինտէ իքի գայա արասընտան ազըպ կիթմէքտէ իտի. պու գայալար Բուրրիէր գօնաղընա միւնթէհի օլան պաղչէ նիհայէթինտէ էօյլէ թապիի պիր գուշագ թէշքիլ իթմիշլէր իտի քի, գայալարըն իքի եիւքսէք թէքէսի իւզէրինտէ պիր քէօբրիւ վազ իտիլմէմիշ օլսայըտը, օրատան կէչմէք միւմ-քինսիզ օլաճագտը:

Պու չայ բէք կէնիշ օլմատըղընտան, քէօբրիւյիւ գուր-մագ իւզրէ գայալարըն իւզէրինէ պիր քաշ գալըն մէշէ թախ-թալարը աթըլմըշ, վէ պու թախթալարըն իւզէրինէ տէ է-բէյիճէ գալըն տէօշէմէլէր եէրլէշտիրիլմիշ իտի իշպու քէօբ-րիւյիւ կէշտիքտէն սօնրա, քիւչիւք վէ տար պիր եօլա չըգըլ-լըր ըտը քի, պու եօլ պիր գաշ տօլաշըզլը կէշիտլէրտէն սօն-րա էքս եօլունա կէօթիւրիւր իտի:

Սալվատօր իլէ տալէթիլէր ագշամ թաամընտան գալգ-մաղա հազըրլանտըզլարը սըրատա, սօլղուն չէհրէսինտէն պիր գարա խապէր կէթիրմէքտէ օլտըղը անլաշըլմագտա օլան պիր խըտմէթքեար թաամ սալասընա կիրէրէք:

— Ա՛հ, մօսիէօ մարքի... պու հի՛ ֆէլաքէթ... պու նէ՛ պէտպախթլըզ... Ամպրուազ, պիշարէ՛ Ամպրուազ... — տէյու հայգըրտը:

Սալվատօր. — Ամպրուա՛զ մը... Ամպրուազա նէ՛ օլ-մուշ:

Խըտմէթքեար . - Էօլմի'ւշ, մօսիէօ մարքի , Էօլմի'ւշ... նաշընը պիր ազ Էվվէլ պաղչէ նիհայէթինտէքի չայտա կէօրտիւմ : Քէօբրիւ գըրլըմըշ... պէս պէլի գըսրտղըյլա պէրտա պէր իւզէրինտէն կէչտիյի սըրատա պու Ֆէլաքէթ վուգու պուլմըշ :

Պու սէօղիւ միւթէագըպ խըտմէթքեար՝ Էֆէնտիսինին ճէվապընա պէքլէմէքսիզին թաամ սալասընտան տըշարը չըգտը , վէ պու խապէրի գօնաղըն տիկէր ատէմլէրինէ տախի տույուրտու :

Պիչարէ Ամպրուաղըն մէվթինի մուճիպ օլան վագըայը խըտմէթքեար խապէր վէրմէյէ կէլաիքտէ , ումում տաւթիլէր սուֆրատան գալգմըշլար ըտը . Սալվատօր իսէ զահիրէն տէրին պիր քէտէր վէ մահզունիյեթ կէօսթէրէրէք տէրհալ սալատան տըշարը ֆըրլատը , վէ տաւթիլէր տախի մէրգուլմըն արգասը սըրա կիթտիլէր . նաշըն պուլընտըղը մահալէ վասըլ օլտըզլարընտա , Էֆէնտիսինին տօսթլարը արասընա գարըշմըշ օլան Ռօման ըզհարը քէտէր վէ էլէմ իթմէքտէ իտի :

Իլսթիյար խըտմէթքեարըն նաշը քէմալը իհթիրամլա գալտըրըլարադ , գօնաղա նագլ օլունտը : Սալվատօրըն տաւթիլէրի մէրգուլմըն սուրէթա ըզհար իթտիյի քէտէր վէ մաթէմի թախֆիֆ իթմէք իւզրէ լազըմ օլան թէսէլլիյի վէրտիքտէն սօնրա , չէքիլիպ կիթտիլէր :

Իրթէսի սապահ , Սալվատօր իլէ Ռօման պաղչէտէ կէզինմէքտէ իտիլէր : Ռօման բէք զիյատէ մէմնուն կօրիւնտիւլինտէն , քէմալը մէսրուրիյեթլէ էլլէրինի օղուշտըրմագտա ըտը :

Սալվատօր Ռօմանըն գուրմըշ օլտըղը բլանըն նէտէն իպարէթ օլտըղընը պիլմէտիյինտէն , վէ իլք ազշամտան պէրուանը իսթիճվապ իթմէք իւզրէ հիչ պիր ֆըրսաթ պուլամամըշ օլտըզընտան , մէրգուլմա խիթապէն .

— Թէսատիւֆ պու իշտէ պիզէ բէք զիյատէ եարտըմ իթտի . - տէտի :

Ռօման . - Էվվէթ , թէսատիւֆ պու իշտէ պիզէ եար .

տրմ' իթտի, լաքին պու թէսատիւֆի պէն վիւճուտէ կէթիր-տիմ' :

— Պու նաւըլ միւմքին օլապիրիր :

— Ամպրուազ էքսէ կիթտիյի զէման, պաղչէնին չայ եօ-լունտան կէչտիյինի վէ պու սուրէթլէ եօլ եարըմ սաաթ գատար գըսալաղընը պիրիր իտիմ' :

— Բէք էյի ամմա, իւզէրինտէն կէչտիյի սըրատա նաւ-սըլ օլույօր տա քէօբրիւ գըրըլըյօր :

— Պունտան տահա սատէ պիր շէյ օլամազ, տօսթըմ' Պէն պիր գաչ կիւնտէն պէրու պու քէօբրիւնիւն էսկիմիշ թախթալարը իւզէրինէ օֆօ օֆօֆօնէ տէօքմէքտէ իտիմ' . չունքի պիր ատամ ըլա պիր պարկիրին աղըրըղը պինէր պին-մէզ, պու թախթալար գըրըլաճազ վէ քէօբրիւյիւ ալըպ կէօ-թիւրէճէք օլտըղընա գանաաթ հասըլ իթմիշ իտիմ' . պու քէօբրիւնիւն թէէսիս իաիւմիշ օլտըղը գայալար խունի շէքլին-տէ օլտըղընտան, Ամպրուազըն ուչուրումըն տիպինէ վարմազ-տան էվվէլ էօլէճէյի մուհազգազ իտի :

Սալվատօր . - (էյինի միւհթէրէմ արգատաշընա ուզա-թարագ .) Բօմա՛ն, կէօսթէրաիյին սատագաթ վէ մէհարէթ-լէ՝ կէրէ՛ք պէնիմ հըսսը չիւքրանիյէթիմէ վէ կէրէ՛ք Բուր-րիէր ֆամիլեասընըն սէրվէթի ճէսիմէսինին եարըսընա իս-թիհգազ քէսպ իթմիշտին տիր : Պինաէն ալէյհ, պիր վագթ թային էթ տէ ագճէյի թագսիմ իտէլիմ' :

— Ագճէյի թագսիմ իթմէք նէյէ՛ եարար, Պիրիսին քի տօսթըլը գապըթասըյլա պիր պիրիմիզէ պաղլանմըչըղ տըր-պինաէն ալէյհ՝ իլէլ էպէտ պիր պիրիմիզտէն այրըլմամամըղը արզու իտէրիմ' . Պուրատա հաիզ օլտըղըմ մէվգը վէ վագիյէթ պանա ֆէնա կէօրիւնմէյօր . վագըա պէն սէնին խըտմէթ-քեարլարընըն պիրինճիսի իմիշիմ կիպի կէօրիւնիւյօր իսէմ տէ, պուլնտա պէնճէ հիշ պիր պէիս եօգ տըր :

Բօման միւտիրի ումուր սըֆաթըյլա, Ամպրուազըն ճէ-նաղէ ալայընը սուրէթի միւքէմմէլէտէ թէրթիպ իլէտի : Սալ-վատօր՝ իխթիյար խըտմէթ քեարըն իսթիրահաթը ըուհը իչուն թագաթիս իթտիրտիյի գուտտաստա հազըր պուլընսը, վէ

Բուրրիէր գարիյէսինին պիւ ճիւմլէ էհալիսի՝ Ամպրուազըն հիյ-
նի տէֆնինտէ , մէրգումըն պէօյիւք պիր քէտէր իշինտէ պու-
լընտըղընը միւշահէտէ իթտիւէր : Սալվատօրըն թափսիյէսի իւ-
ղէրինէ , Բուրրիէր ֆամիլեասը ազասընա մախօուս օլան մէտ-
ֆէն գուրպինտէ , Ամպրուազըն զիքրի ճէմիլի հիւրմէթինէ օ-
լարագ , քիւշիւք պիր թաշ վազ իտիւտի :

Րօման չիֆթիքէրին վէ էմլաքը սաիրէնին իճարէլէրինի
թահսիլ իթմէյէ մէմուր իտի . Սալվատօրըն ագճէյէ իհթիյաճը
օլունճա , Րօմանտան թալէպ իտէր իտի . Պիր կիւն Բարիստէքի
արապաճըսընա պէօյիւք պիր մէպլաղ կէօնտէրմէյէ մէճպուր
պուլընտըղընտան , միւթատը վէճհ իւզրէ Րօմանը չաղըրթտը
վէ մաթլուպ օլան ագճէյի թալէպ իտինճէ , Րօման .

— Սիդի մէֆնուն իտէմէյէճէյիմտէն տօլայը բէք զիյատէ
թէէսսիւֆ իտէրիմ . եագընտա իտէճէյիմ թահսիլէրէ պէք-
լէմէլիսինիզ , զիրա շու սըրատա գասամըզտա պիր բարալար
եօգ տըր . - տէտի :

Սալվատօր՝ Րօմանըն չիֆթիք միւսթէճիրլէրինտէն իքի
կիւն էվվէլ օն պէշ պին ֆրանք գատար պիր մէպլաղ ախղ
իթմիշ օլտըղընը պիւտիյի ճիհէթլէ , պու բարա հագգընտա
պազը իսթիճվապաթտա պուլունընճա , Րօման .

— Էվվէթ , պու բարա իլէ պագաւա օյնատըմ վէ քեա-
միլէն դայպ իթտիմ . Լաքին իլէրիտէ թէքրար գազանաճաղըմ-
տան էմին իմ . - ճէվապընը վէրտի :

Պու սէօղ իւղէրինէ Սալվատօրըն ճանը բէք զիյատէ սը-
գըլտըղընտան .

— Պիր տահա պէօյլէ օյունլար օյնամազսան , էյի եա-
բարսըն , տօսթումմ . - տէտի :

— Էհ , օյունտա զէվգ պուլտըգտան սօնրա նիշին օյնա-
մայաճաղըմ : Սէն աթլար , արապալար վէ սաիր պիր չօգ շէյ-
լէր սաթըն ալըյօրսան , պէն սանա պիր շէյ սէօյլէյօր մըյըմ :

— Այ օղուլ , պէն սանա շունը անլաթմագ իսթէյօրըմ
քի ինսան օյուն իլլէթինէ միւպթէլա օլընճա , բէք չաբուգ
պաթար :

— Նէ պէիս վար , պաթաճագ օլուրսագ , եինէ էսկի

սէնաաթըմըզը իճրա իտերիզ . պիզ չաղտա պուլընանլար տա-
հա բէք չօգ իշլէր կէօրէպիլիլէր , տէյիլ մի :

Սալվատօր ումուզլարընը գալտըրաը վէ հիշ պիւր ճէվապ
վէրմէքսիզին Բօմանըն եանընտան այրըլտը . լաքին պու միւ-
ճատէլէ ուզուէն սիւբմէտի . պու իքի խապիսի պիր պիրինէ
բապթ իտէն ղէնճիր օ գատար գալի իտիքի , պէօյլէ ճիւզի
պիր մուսատէմէտէ գօլայ գօլայ գըրըլամազ ըտը :

Հիքեայէ իթտիյիմիզ վազըալար՝ գարիլէրիմիզէ Սալվա-
տօրըն թապիաթը հագգընտա հէնուզ պիր ֆիքրի թամ վէր-
մէմիշ օլմալը տըրլար . ղիւրա մէրգոււմ յիմտիյէ գատար Բօ-
մանըն թալիմաթընա կէօրէ հարէքէթ իթմէքտէ իտի . պէլքի
տէ դարիլէրիմիզ մէրգոււմն մէհարէթ վէ տիրայէթի զաթի-
յէտէն արի վէ պաշգալարընըն էֆքեար վէ թալիմաթընա թա-
պի աթէմլէրտէն մուստուտ օլաբլընա գանաաթ հասըլ իթ-
միշ տիրլէր . լաքին հալ պէօյլէ տէյիլ իտի . Սալվատօր ար-
գատաշը գատար մէհարէթ ու ճէսարէթ սահիպի օլտըզը կի-
պի , իշլէրի եիւքսէքտէն թէտգիզ վէ թէֆթիշ իթմէք խա-
սասընա տա մալիք իտի քի , Բօման խասսաի մէզքիւրէտէն
մահրոււմ պուլուէնըյօրտը :

Բօման՝ խըրսըզլըզ մէսլէքինտէ Սալվատօրըն իլք հարա-
քեաթընը իտարէ իթմիշ օլտըզը ճիհէթլէ , մէրգոււմն էֆ-
քեարը իւզէրինտէ պիւր նէվ նուֆուզ ու թէէսիր հասըլ իյ-
լէմիշ իտի . լաքին շակիրտինին պիզգաթ քէնտի գանաալա-
րըյլա ուշաճագ տէրէճէտէ քէսպի իզթիտար իթմէսի ագա-
պինտէ , պու նուֆուզ ու թէէսիրին մահվ օլուպ կիտէճէյի
աշիքեար ըտը :

Սալվատօր կիւզէլ պիւր իսմէ մալիք , ճէսիւմ պիր սէրվէթ
սահիպի վէ ճէմիյեթի պէշէրիյեթտէ մուհիւմ պիր մէվզը
իհրազ իտէպիլէճէք գատար տիրայէթ ու զէքեալէթլէ մութ-
թասըֆ օլտըզընտան , պիր կիւն պէօյլէ մուհիւմ պիր մէվզը-
յա վասըլ օլմագ իշուէն օլանճա ղայրէթինի սարֆ էթմէյէ
մէճպուր պուլընտըզընը քէնտի քէնտինէ տիւշիւնտիւ . խապի-
սի մէրգոււմ նիշանը իֆթիխարըն քէնտի կէօյսիւնտէ տախի
բարլամասընը արզու իթմէքտէ իտի . շան ու շէօհրէթ սէվ-

տասը եհրէյիսին է՛ն տէրին նօգթասընտա պիրտէն պիրէ աւելլէնմէյէ պաշլամըշ ըտը :

Սալվատօր միւսթագպէլ հագգընտաքի խայալաթ վէ թէսավվուրաթընը Բօմանա արզ իտինճէ , Բօման :

— Եհլքսէք պիր մէվգը իհրազ իթմէք իսթէյօրսըն , տէյիլ մի . քէյֆինէ եա՛ . . . ինսան հէր հանկը շէյտէն զէվգալըրսա , օրայա տօղրու մէյլ իտէր . լաքին քէնտինի սագըն . եհլքսէք եէրէ չըգալըմ տէրքէն , աշաղըյա տիւշմէյէսին :

Սալվատօր . - Եհլքսէքտէն տիւշմէք տէ , ալլագտան տիւշմէք տէ պէնիմ իչին հէր միւսավի տիր . նէթիճէսի էօլիւմ օլտըգտան սօնրա , նէ՞ պէիս վար :

— Սէն շուրաի տէվլէթ ազասընտան օլսան տա , սատէճէ մարքի տը Բուրրիէր գալսան տա , պէնճէ հիչ պիր ֆարգեօգ տըր . էլվէրիր քի ալէա եէմէքլէրիմիզ , ալէա շարապլարըմըզ վէ պագարա օյնայաճագ գատար տա բարամըզ պուլունսուն :

— Սէն տէ ատամ ագըլը տավրանմալըսըն , տօսթըմ . սէնէվի իրատլարըմըզըն եարըսընտան զիյատէօինի սարֆ իթմէյիսին :

— Օ պապտէ էմին օլ , չիմտի էվվէլքի կիպի տէյիլ իմ :

Մարքի տը Բուրրիէր՝ օ կիւնէ գատար եալընըզ ճիվարտաքի տարլզատէկեանը զիյարէթ իթմիշ օլտըզը հալտէ , օնտան սօնրա ըիճալը տէվլէթ վէ մէմուրիյնի սաիրէյէ տէ վիզիթա վէրմէյէ պաշլատը , վէ շան ու շէօհրէթ խուսուսընտաքի արգուսընը խօշնուտ իթմէք իւզրէ մէմուրիյնի միւմաիւլէյհիւմ նէզտինտէ րօլընը բէք կիւզէլ իճրա իլլէտի :

Ասաքիյի միլլիյէ իշուն պիր մուզիգա թապուրը թէէսիս իլլէտի , քէնտիսինի պին պաշը նասպ իթտիրտի , մէճիսի ումօւմիյէ ազա օլտու վէ խիւլասաի քէլամ բօլիթիգա ալէմին . տէ պէօյիւք պիր հիւքմ ու նուֆուզ բէյտա իլլէտի : Հէր շէյ եօլունտա ճէրէյան իթմէքտէ իտի :

Ուֆուգտա եալընըզ պիր պուլուլթ գալըյօրտը քի , պուլպուլուլթ տա՝ Բուրրիէրին մաշուգէսի իլէ չօճուզը իտի : Սալվատօր՝ մարքինին մէքթուպլարը սայէսինտէ պու իչին թէս :

վիյէսինէ պիլ իպթիտար , մարքինին սապըգ մաշուգէսի հագ-
գընտա պազը մալիւմաթ իտինմէք իւզրէ Ժէնէվ հիւքիւմէթի
մահալիյէսինէ պիւր թէգքերէ եազտը , վէ պիր միւտտէթ սօն-
րա էմնիյէթ պախշ պիր ճէվապ ալտը : Ժէնէվտէն վարիտ օլան
թէգքերէի ճէվապիյէտէ վալիտէ իլէ չօճուղըն նապէտիտ օլ-
մուշ օլտըգլարը իշար իտիլիյօրտը :

Սալվատօր պու թէգքերէյի օգույուպ պիթիրինճէ , Բօ.
ման .

— Էլտէ իթտիյինիզ սէրվէթին հիսապընը տիւնեռտա եա-
լընըզ պիր քիշի պիզտէն թալէպ իտէպիլիքէն , ճէնապը Հագգ-
վէ եա տահա տօղրուսը շէյթան պիզի պունտան տա գուր-
թարըյօր . պիզ հագըգաթէն պախթիյար ատամլար ըմըշըզ :

— Պունընլա պէրապէր պախթ ու թալիիմիզէ բէք տէ
օ գատար կիւվէնմէմէլիիզ . էն քիւչիւք պիր վագրա՝ իւղէրի-
նէ չըգմըշ օլտըղըմըզ պինաի սատտէթի պիր սանիյէ զար-
ֆընտա երգապիլիր :

— Սէն տիվանէ սին , մօսիէօ մարքի . պու պինա օ գա-
տար միւհքէմ տիր քի , ֆուրթունանըն իլք սատէմէսիյլէ գօ-
լայ գօլայ երգըլմազ : Պէն շու էֆքեարտայըմ քի , մարքի
տը Բուրրիէր իսմինէ զէրրէճէ լէքէ կէլմէքսիզին թէսլիմի
րուհ իտէպիլէճէյիզ :

— Էօյլէ օլմասընը թէմէննի իտէրիմ . լաքին իսթիգպա-
լին պիզիմ իշին նէլէ՝ հազըրլամըշ օլտըղընը քէշֆ իտէպիլի
միլիզ :

Մուհապէրէի վագըա պուրատա խիթամ պուլտու : Պիր
գաչ կիւն սօնրա Սալվատօր գօնագտան մուֆարագաթ , վէ
մարքի տը Բուրրիէրին միւրասընա այիտ վէ մուգալէլաթ մու-
հարրիւրինն նէզտինտէ էմանէթէն մէվզու պազը մուհիմմ մէ-
պալիլի թահսիլ իթմէք իւզրէ Լիօնա մուվասէլէթ իյլէտի :
Պիր չօգ ատէմլէրէ վիզիթա վէրմէյէ մէճպուր պուլընտըղըն-
տան , օ թարիիտէ շէհրի մէգքիւրըն էն միւթէպէր ճէմիյէն-
թինի թէշքիլ իտէն զաթլարլա միւնասէպէթէ կիրիշտի :

Խասսէթէն տալէթ իտիլմիշ օլտըղը պիր էօյլէ թաամըն-
տան սօնրա , պազը տէլիգանլըլար թէաթըոյա կիթմէք իւզրէ

քէնտիւէրինէ ընփագաթ իթմէսին Սալվատորա թէքլիֆ իթտիւէր : Սալվատոր էվվէլի էմրտէ աղաճըգ նազ ու իսթիզնա կէօսթէրտիքտէն սօնրա , նիհայէթ քէնտիւէրինէ ընփագաթ իթմէյէ գարար վէրտի : Տէլիգանլըլար լօճայա կիրտիքլէրինտէ , թէնթրօ սալասընտա պէօյիւք պիր վէլվէլէ հասըլ օլտու . հարէքէթլէրինտէքի գայտսըզլըգ վէ թուալէթլէրինտէքի զարապէթ սէպէպիյլէ , պիր գաչ տագըգա սօնրա պիւթիւն տուրպինլէր քէնտիւէրինէ թէվէճճիւհ իթմիշ իտի :

Տէլիգանլըլարն եանընտա տախի տուրպինլէր պուլընտըղընտան , քէնտիւէրի տէ էթրաֆը մուայէնէ իթմէյէ պաշլատըլար . զարիպ պիր չէհրէյէ վէ կիւզէլ պիր սիմայա թէսատիւֆ իտէր իթմէզ , արգատաշլարընտա տէօնիւպ պազը սէօզլէր սէօյլէմէքտէ վէ եւ հայրէթ վէ մէֆթուհիյեթի հավի ավազէլէր սալը վէրմէքտէ իտիւէր :

Սալվատոր պիր գաչ տագըգատան պէրու կէօզլէրինի պիր գատընտան այըրամամագտա ըտը . պու գատըն՝ քէնտիւէրինին պուլընտըզլարը լօճանըն թա գարշըսընտաքի լօճատա օթուրմըլ օլուպ , շաշատար էլպիսէսի վէ հայրէթէնկիզ կիւզէլլիյի հէր քէսին նազարը տըգգաթընը օրայա ճէլպ իթմիշ իտի : Սալվատորն տիք տիք քէնտիսինէ պագմասը մէրգու . մէնին ճանընը սըգմըլ օլտըղընտան , քէնտիսի տէ օ տէրէճէ ճիւրէթլէ Սալվատորա պագտըքի , մէրգում պու պագըլ թէէսիւրիյլէ կէօզլէրինի էյմէյէ մէճպուր օլտու , վէ մէրգու . մէյի տօսթլարընտան պիրինէ կէօսթէրէրէք :

— Պահա իտէրիմ քի , պու գատըն կիւզէլ օլտըղը գատար տա հայասըզ տըր . պագըլը պիր խանչէրին սւճընտան տահա ղիյատէ քէսկին տիր . - տէտի :

— Վա՛յ , պու գատըն նազարը տըգգաթընըզ ճէլպ իթտի , էօյլէ՛մի . . . եօսմա չէյ , հա՛ :

— Շիւպհէսիզ , էկէր սիզին պանա ըգգապէթ իտէճէյինիզտէն գօրգմամըլ օլտայըտըմ , անըն հիւսնիւ թէվէճճիւհինի գազանմաղա թէչէպպիւս իտէրտիմ :

— Փագաթ զանն իտէրիմ քի մուվաֆֆագ օլամաղտընըզ , մօսիէօ մարքի :

— Տօղրուսը պէնի թէաճճիւպտէ պըրագըյօրսընըղ. լէ-
ճա իտէրիմ, ճիտտէն ճէվապ վէրինիզ. պու գատըն հէր
տիւրլիւ թէճըիւպէյէ գարշը գայտսըղըգ կէօսթէրէճէք գա-
տար ֆազիլէթլի՞ մի տիր :

— Բօման եազան միւէլլիֆլէրիմիզին է՛ն մէշհուրլարն-
տան օլան Մ. տը Պալզագըն ախիրէն նէշը իթմիշ օլտըղը միւ-
քէմմէլ րօմանը օգուտընը՞վ մը :

— Էվվէթ, օգուտըմ :

— Օ հալտէ գոնթէա ֆէօտօրայը տէրխաթըր իտէրսի-
նիզ, տէյի՞լ մի :

— Լաքին գոնթէա ֆէօտօրա իլէ պու գատըն արասըն-
տա նէ՞ միւնասէպէթ վար տըր :

— Տիւնէյինիզ, էկէր պու գատըն պիր ազ տահա եաշ-
լըճա օլսա ըտը, Մ. տը Պալզագըն գօնթէա ֆէօտօրայը թաս-
վիր իտէրքէն պու գատընը մօտէլ իթթիխազ իթմիշ օլտըղը-
նա գանաաթ հասըլ իտէճէքտիք :

— Տէմէք քի պու գատըն սիզին նազարընըզտա . . . :

— Եիւրէքսիզ պիր գատըն տըր, տօսթըմ. վէ պիզ սիզին
տօսթլարընըզտան օլտըղըմըզ ճիհէթլէ, կիրմէք իսթէտիյի-
նիզ եօլտան սիզի ալըգօյմագ վազիֆէմիզ իճապընտան տըր :

— Հիւսնիւ թէվէճճիւհիւնիւզտէն տօլայը թէշէքքիւր
իտէրիմ. լաքին ինսանըն կէօզլէրի էօնիւնտէ պէօյլէ ճազիպէլի
վէ տիլլուպա պիր մախլուգ պուլունաճագ օլուրսա, էֆքեա-
րը մէզքիւրէյէ թաթպիզի հարէքէթ իթմէք ազաճըգ միւշ-
քիլճէ տիր զանն իտէրիմ :

— Էկէր ինսան եօլու իւզէրինտէլ թէսատիւֆ իթտիյի
հէր կիւզէլ գատընա տիլտատէ օլաճագ օլուրսա, իշին սօ-
նու նէրէյէ կիտէր :

— Լաքին պու գատընըն իսմի նէ՞ օլտըղընը վէ քէնտիսի
հագգընտա պէօյլէ պօզուգ պիր լիսան գուլանմանըզ նէտէն
նէշէթ իթտիյինի սէօյլէյէմէզ միսինիզ :

— Նիշին սէօյլէյէմէյիզ, պու գատընա միւթէալլիգ
խուսուտաթըր սիզէ նագլ իթմէյէ հազըր ըզ :

— Էօյլէ իսէ սիզի տինլէյօրըմ :

— Պու գատունա մատամ լա մարքիզ տը Բօզէլլի նամընը վերմէքտէ տիրէր . քէնտիսի պիզլմ շէհրիմիզտէ իգամէթ իթմէք նիյէթինտէ օլմամալը քի, խուսուսի պիր գօնադ իսթիճար իթմէտի, պուրատա պուլընալըտան պէրու Սէֆիրլէր օթէլինին է՛ն կիւզէլ պիր տաիրէսինտէ իգամէթ իտիյօր . պուլընլա պէրապէր Բարիստէն կէթիրթմիշ օլտըղը աթլար , արապալար վէ լէվազըմաթը սաիրէ պիւթիւն մէմէքէթ խալզընըն նազարը հայրէթինի ճէլպ իյլէտի :

«Պու գատուն պիլմէմ հանկը թարաֆտան կէլէրէք Մարսիլեանըն պէօյիւք թէաթրօսընտա Սիլվիա նամըլլա իւք օյուլնըն օյնատը . . . »

Սալվատօր պու իսի իշիտինճէ , տէլիգանլընըն սէօզիւնիւ քէսէրէք :

— Սիլվիա՞ մը , Սիլվիա՞ մը . - տէյու հայգըրտը :

— Էվվէթ , Սիլվիայը թանըյօր մըսընըզ :

— Թէմամըլլա թանըմամ . լաքին քէնտիսինտէն չօգ քէրէ պահս օլունտըղընըն իշիթմիշիմ տիր :

Սալվատօր Թուլոն բրանկասընտա իքէն արգատաշը Սէրվինէինին հիքեայէ իթմիշ օլտըղը սէօզլէրի պիրտէն պիրէ տէրխաթըր իթմիշ օլտըղընտան , քէնտի քէնտինէ .

— Պու բէք դարիպ շէյ տիր . - տէտի , վէ պիր գաշ տագըգա սիւքիւթտէն սօնրա տէլիգանլըյա խիթապէն :

— Հիքեայէնիգի տէվամ իտինիզ , բէճա իտէրիմ . - տէյու իլավէ իյլէտի :

Տէլիգանլը սէօզիւնիւ շու եօլտա տէվամ իյլէտի .

— Սիլվիա պիլմէմ նէրէտէն կէլէրէք Մարսիլեանըն պէօյիւք թէաթրօսընտա իւք օյուլնընըն օյնատը . Քէնտիսի գապիր ինքեար օլմայան պիր մէհարէթ վէ հիւսնիւ ճէմալէ մալիք օլտըղընտան , է՛ն բարլագ մուվաֆֆադկիյէթլէրէ նա իլ օլտու , վէ միւտտէթի գալիլէ զարֆընտա Մարսիլեատա նէ՛ գատար զէնկին վէ եագըշըդը տէլիգանլը վար ըսա , հէրսի տէ անըն մէֆթուլնը օլտըլար . Սիլվիա էվվէլա Բարիսի պիր տէլիգանլը իլէ իւլֆէթ բէյտա իյլէտի . լաքին պու իւլֆէթ պիշարէ տէլիգանլընըն պաշլիա բէք պէօյիւք ֆէլա .

քէթլէր կէթիրտի . մէրգում կիւզէլ պիր գատընը գօլլարը արասընտա սըգմագ սաատէթինէ գարշը , նամուսընը տա , հուրիյէթինի տէ իւսթէ վէրտի :

« Սիւվիա՝ պու տէլիգանլընըն ֆէլաքէթինի մուճիպ օլտըգտան սօնրա , ասըլզատէկեան զիւմրէսինտէն օլան մարքի տը Բօզէլլի իլէ միւնասէպէթ բէյտա իյլէտի . պու իթալեալը պէյինսիզ հէրիֆին պիրի օլմալը քի , իւշ այ կէշմէմիշ իքէն Սիւվիա թէաթրօ տիրէքթօրըլա նագզը մուգաւլէլէ իյլէտի , վէ քէնտի աշըգըլա թէզէվվիւճ իտէճէյինի պիւթիւն ալէմէ տույուրտու :

« Էվվէլի էմրտէ կէնճ ագթրիսին իւմիտլէրի հուսուլքէզիր օլամայաճագ տէյու զանն օլունտու . չունքի ասըլզատէկեան ալէմինտէ բէք պէօյիւք իթիպար վէ շէօհրէթ գազանմըշ օլան մարքի տը Բօզէլլի կիպի պիր զաթըն՝ ալիֆթէկեան սընըֆընտան պիր ագթրիս իլէ էվլէնմէյէ թէնէզզիւլ իտէճէյինէ հիշ քիմնէ ինանամազ ըտը . մա մաֆիհ եէվմի մուայ-եէնտէ ըէսմի իզտիվաճ իճրա օլունտը :

« Սիւվիա մարքիզ տը Բօզէլլի օլտըգտան սօնրա թապիաթընը , հարէքեաթընը , ախազընը տէյիշտիրմէտի , վէ զէվ-ճի տէնիզ իւզէրինտէ թէֆէրիւճէ չըգմըշ օլտըզը պիր սըրատա սույա տիւշիւպ պօղուլմըշ օլտըղընտան , Սիւվիա պու զըյա՛ի էպէտիտէն տօլայը բէք տէ օ՝ գատար մահզուն օլմատը , վէ մարքի տը Բօզէլլինին վարիյէթինտէն քէնտիսինէ իսապէթ իտէն հիսսէյի ալմագ իւզրէ իթալեայա սէյահէթ իթտիքտէն սօնրա , Մարսիլեատա թէքրար զուհուր իթտի , վէ մաթէմինին սէնէսի մունգազի օլմազտան էվվէլ , եէնիտէն թէաթրօ սահնէսինէ չըգտը . Լաքին իւր թէճըրիւպէսի էնա-սընտա մազհար օլտըզը ալայիմի հայրէթ եէրինէ , պու տէֆա եուհա վէ ըսլըգ սէտալարընտան պաշգա պիր շէյէ նաիլ օլամատը :

« Կիւզէլ պիր գատընըն տօսթլարը հիշ պիր վագթ էքսիք օլմատըղընտան , Սիւվիանըն տօսթլարը տախի՝ գօճասընըն միրասը ալէլ ումում էմլաքը ումումիյեէտէն իպարէթ օլտըզը վէ մարքինին գանընտան պիր վարիսի պուլընմատըզը ճի .

հէթլէ իթալեա գանունընճա էմլաքը մէզքիւրէ խազինէի տէվլէթէ ալիտ օլաճաղընը պէյան իթմիշ օլտըզլարընտան , մէրգումէ տախի զարուրէթ սէպէպիլլէ եէնիտէն սահնէյէ չըգմաղա մէճպուր օլմըշ ըտը . հալ պու քի պու տէֆա մու վաֆֆազ օլամատըղընտան , Մարսիլեայը թէրքլէ պուրայա կէլտի : »

Սալվատոր . - Լաքին էկէր սէրվէթի պուլընմատըղը սահիս իսէ , պու շաշաա վէ տէպտէպէյի մուհաֆազա իտէպիլմէք իչին նէ՞ վասըթա գուլլանըյոր :

— Ազիզիմ մարքի , սիզ պէնտէն սատէ պիր մէսէլէնին հալլընը թալէպ իտիյորսընըզ . պիր գատըն հէր կիւն եէնի եէնի վէսալիթի թէայեիւշ պուլամաղ մը :

— Օ՛հ , սիզ հագըգաթէն բէք իլէրիյէ վարըյորսընըզ , պու պիչարէ մարքիզի ազաճըզ աճըյընըզ :

Սիլվիա վէ եախօտ մարքիզ տը Բօզէլլի՝ Սալվատոր իլէ տիկէր տէլիգանլըլարըն քէնտիսինտէն պահա իթմէքտէ օլտըզլարընը պէսպէլլի քէշֆ իթմիշ օլմալը քի , պուճլարըն պուլընտըղլարըն ըօճայա պագմագտան պիր ան կէրի տուրմամըշ վէ էլինտէքի մէնէքլէլէրտէն վէ գամէլիալարտան միւրէթթէպ պուքէթի պիֆիլթուրանէ պիր սուրէթտէ գօզլամագտա տէվամ կէօսթէրմիշ իտի :

Իքինճի բէրտէ խիթամ պուլտըգտան սօնրա , Սիլվիա՝ Սալվատորը թէբէտէն թըրնաղընա գատար սիզէբէք պըրագտը կիթտի : Սալվատոր Սիլվիայը պիր գաշ կիւն գատար խաթըրընտան չըգարմատը . հիւսնիւ ճէմալի քէնտիսինէ բէք զիյատէ թէէսիր իթմիշ օլան պու գատընա հէնուզ թէմամըլլա աշըգ օլմամըշ ըտը . լաքին անլաշլմազ պիր տույղու պիր մէրաք՝ ֆիքրինի տախմա մէրգումէյէ տօղրու սէվզ իթմէքտէ իտի :

Սալվատոր՝ պիր ագշամ ասըլատէ տէլիգանլըլարըն իճթիմակեահը օլան Պէլզուր մէյտանընա կիտէրէք , Սիլվիանըն եանընտա պիր սանտալիէ էլտէ իթմէյէ մուվաֆֆազ օլտու : Սիլվիա մէրգուլըն խամինի պիլտիյինտէն , վէ քիպար լալէմինտէ էբէյիճէ բարլագ պիր մէվզը իհրազ իթմիշ օլտըղընը տա

պէր ալմըջ օլտըղընտան , քէնտի մէնաֆիի իչուն զէնճիրի մուհապպէթիյլէ մէրպութ պուլունանլարա կէօսթէրտիյի գայտսըղըղը պու տէֆա պիր թարտֆա պըրազմագ իսթէտի :

Սալվատոր՝ մուհալէրէի վագըայը տահա զիյատէ ճալիպի տըգգաթ պիր զէմինէ նագլ իթմէք իսթէտիյինտէն, Սիլվիայա խիթ ապէն .

— Պիր գաչ կիւն էվվէլ սիզի պէօիւք թէաթրօտա կէօրմէք շէրէֆինէ նաիլ օլտում զանն իտէրիմ . — տէտի :

Սիլվիա . — էվվէթ , լաքին շուրասընը իթիրաֆ իթմէլիսի . նիզ քի սաթըն ալաճաղընըղ պիր սալթանաթ պարկիրինէ պէլքի օ գատար տըգգաթլա պագմայաճագտընըղ :

— Ահ , մատամ , պէնիմ եէրիմտէ հէր քիմ տախի օլսա , օ սուրէթլէ տավրանաճագտը . պինաէն ալէյհ՝ պէնի պէօյլէ շիտտէթլէ մագհարը միւճագաթ իթմէյէ հագգընըղ եօգ տըր : Պիր տէֆա կէօզլէր սիզէ աթֆ օլունտը մը , անլէրի օրատան այըրմագ միւմքին օլամայօր :

Սիլվիա՝ պիր գաչ տագըգա սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա .

— Պէնի տինլէյինիզ , մօսիէօ մարքի , էկէր քէմալը խուլուս իլէ իտարէի քէլամ իտէճէք օլուրսամ , սիզէ սօրաճաղըմ պիր սիւալէ այնը խուլուս իլէ ճէվապ վէրմէյի վատ իտէր միսինիզ :

— էվվէթ , մատամ :

Սիլվիա՝ Սալվատորըն գալպինտէ մէսթուր օլան էֆքեաը թէֆթիշ իտէճէք սուրէթտէ քէնտիսինէ աթֆը նազար իտէրէք .

— Պէնի սէվլիյօր մըսընըղ . — տէյու ոօրտու :

Սալվատոր հիւճիւմ իթմէք իւղրէ սիլահա տավրանաճաղը սըրատա , մուհարէպէ էվվէլա տիւշմէն թարաֆընտան պաշանըյօրտը . իչին պէօյլէ պիր գալըպա տէօքիւլէճէյինի Սալվատոր էվվէլտէն քէշֆ իթմէմիշ օլտըղընտան , պիւս պիւթիւն շաչըրտը , վէ ճէվապ իթասընա գարար վէրմէզտէն էվվէլ պիր գաչ տագըգա թէրէտտիւս իյլէտի :

Սիլվիա մէրգուլմըն շու թէրէտտիւսինի կէօրիւնճէ , թէքըրալայարագ .

— Սէօյլէ յինիղ, պէնի սէվիյօր մըսընըղ. — տէտի,
Սալվատօր. — Ջանն իտէրիմ:

— Էօյլէ իսէ պէն տէ սիզին կիպի խալիսանէ պէյանը
էֆքեար իտէյիմ. պէն շիմտիյէ գատար հիչ քիմսէյի, հաթ.
թա միւթէվէֆֆա գօճամը պիլէ սէվմէվիշիմ տիր. հէմ տէ
պուռնն պէօյլէ գալաճաղընը զանն իթմէքտէ իտիմ. լաքին
շիմտի ալտանմըշ օլտըղըմը կէօրիւյօրըմ:

— Ա՛հ, մատամ, աճապա պիւ իգրարտա՝ մը պուլուռնը-
յօրսընըղ:

— Սիզ աղ վազթ զարֆընտա բէք չօգ եօլ ալտընըղ.
սիզի սէվիյօրըմ տէմէք իսթէմէմ. լաքին սիզի նիհայէթ սէվ-
մէքլլիյիմտէ իհթիմալտէն պաիտ տէյիլ տիր:

— Ա՛հ, մատամ, պէնի բէք զիյատէ մէսուտ իթմիշ օլա-
ճագսընըղ:

— Եանըլըպ եանըլմատըղըմը պիլէմէմ, լաքին սիզին իլէ
պէնիմ արամըլտա հասըլ օլաճագ միւնասէպէթտէն էյի նէ-
թիճէլէր հասըլ օլմայաճաղընը հըսս ու իտիյօրըմ:

— Սէօզիւմէ իթիմատ իտինիղ, մատամ, էկէր իւմիտլէ-
րիմ հուսուլքէղիր օլաճագ օլուրսա, սիզին հըսսիյաթ՝ վէ
իսթիլսրաճաթընըղ եանըլ չըգաճագ տըր:

Իշպու մուհավէրէ պիւ գաշ տաղըղա տահա իմթիտատ
իթտի, վէ Սալվատօր՝ արզը իհթիրամ իթմէք իւզրէ խանէ-
սինէ կիթմէյէ միւսատտէ ալմատըղճա մարքիղ տը Բօզէլլի-
տէն այրըլմատը:

Է՛ն զալըմ գաթիլլէր, է՛ն քէօթիւ գատընլար պիլէ է՛ն
ֆազիլէթլի վէ է՛ն նամուսլու ատէմլէր գատար աշգ ու մու-
հապպէթ տույղուսընը հըսս իտէպիլիլլէր. պինաէն ալէյհ՝
Սալվատօր իլէ Սիլվիանըն եէքտիկէրինէ թէսատիւֆ իտէյի-
տէն պիւ այ գատար սօնրա պիւ պիլինի ֆէվգ էլատէ սէվ-
մէքտէ օլտըղլարընը սէօյլէյէճէք օլուրսագ, գարիլէրիմիղ
թէաճճիւպ իթմէմէլի տիրլէր:

Պուռլար արասընտա միւնասէպէթ բէյտա օլմասընըն իւք
կիւնլէրի, էբէյիճէ ֆուրթուռալար զուհուր իյլէտի: Սալվա-
տօր՝ անճագ հուզուզաթը նէֆսանիյէ սաիգասըլլա պու գա-

տընա կէօնիւ վերմիշ օլտըղընտան , իպթիտալարը արալարըն-
տաքի միւնասէպէթի գաթ իթմէք թէճըրիւպէսինտէ պուլըն-
տը . Սիւվիա իսէ՝ օլանճա թէտապիրինի պիլ իթթիսաղ աշը-
գընը՝ հէր տիւրլիւ արզուլարընը իճրայէ հազըր պիր մաքինա
հալինէ գօյմաղա չապալատը . լաքին նէ՝ Սալվատօր վէ նէ՝ տէ
Սիւվիա թէչէպպիւսլէրինտէ մուվաֆֆազ օլամատըլար . Սալ-
վատօր քէնտիսիյլէ գաթը միւնասէպէթ իթմէք էֆքեարըն-
տա պուլընտըղընը պէյան իտէճէյի սըրատա , Սիւվիանըն պիր
թէպէսսիւմի , պիր պագըշը , պիր սէօղիւ անը պու գարարըն-
տան ալըգօյմաղա քիֆայէթ իտէր իտի . լաքին մէրգուճէ՝ ա-
շըգընըն պօյնընա թագմըշ օլտըղը զէնճիրի տահա զիյատէ ա-
ղըրլաշտըրմագ իսթէտիյինտէ , պիր ան էվվէլ օ տէրէճէ միւ-
թի օլան Սալվատօր՝ պիրտէն պիրէ թէպտիլի շէքլ վէ սուրէթ
իտէրէք , Սիւվիայը տիւշարը տէհչէթ իտէր իտի :

Պիր կիւն Սալվատօր իլէ Սիւվիա արասընտա եինէ պէօյլէ
պիր վագըա զուհուր իթտիքտէն սօնրա , Սալվատօր Սիւվիա-
յա խիթապէն .

— Պէնի տինլէյինիզ , պիրլիքտէ գալմամըզը արզու ի-
տէ՛ր միսինիզ . - տէյու սօրտու :

Սիւվիա՝ աշըգընըն քէնտիսիյլէ գաթը միւնասէպէթ իթ-
մէք էֆքեարընտա պուլընտըղընը պէյան իտէճէք օլուրսա ,
բէք զիյատէ մէյուս օլաճագտը . լաքին քէնտիսինին խապէրի
օլմագսըզըն թահթը հիւքմիւնէ կիրմիշ օլտըղը պիր թագըմ՝
ֆէնա տույղուլար՝ աշըգընըն պու սիւսալինէ « էվվէլ » ճէ-
վապըյլա մուգապէլէ իթմէսինէ մանի օլտըլար . պինաէն ա-
լէյհ՝ հըսսիյաթը գալպինէ մուղայիր օլարագ :

— Խալը . - տէյու ճէվապ վէրտի :

Սալվատօր . - լաքին գաթիյէն գարարլաշտըրմը՝ մըսը-
նըզ . - տէտի :

Սիւվիա ճէվապ վէրմէզտէն էվվէլ պիր գաչ տագըգա
թէրէտտիւտ իթտի . լաքին իլք սէօղիւնիւ թէքզիպ իթմէյէ
գարար վէրէմէտիյինտէն .

— էվվէլ , գաթիյէն գարարլաշտըրմըշտըլ . - տէտի :

Սալվատօր պէօյիւք պիր մուղաֆֆէրիյէթ գազանմագ

իւզրէ իտի . լաքին քէնտիսինի ուզուն միւտտէթ զապթ իտէ-
մէյէրէք .

— Ա՛հ , պէնի թէրք իթմէք իսթիյօրսընը , էօյլէ՛ մի .
խա՛յր , խա՛յր , • շէյի խաթըրընըտան չըգարընը . — տէտի :

Սիւլիա՝ էվվէլէ վուգու պուլան միւճատէլաթ էանա-
սընտա զայպ իթմիշ օլտըղը շէյի շիմտի գազանմաղա մուվաֆ-
ֆազ օլմուշ ըտը . լաքին պու մուվաֆֆազիյեթինի պիր գաթ
տահա թագվիյէ իթմէք իսթէտիյինտէն .

— Ղարիպ զարիպ սէօղէր սէօյլէյօրսընը , մօսիէօ մարքի .
սիզէ խօշ կէօրիւնմէյէ չալըշմագտան պիր ան կէրի տուրմամըշ
օլտըղըմ՝ ճիհէթլէ , ըիզամըն խիլաֆընա օլարագ պէնի նէզտի-
նիզտէ ալըգօյմագ իսթէյօրսընը , էօյլէ՛ մի . լաքին պու ա-
զունըղա նախօլամայաճագսընը , մօսիէօ մարքի տը Բուրրիէր :

— Նախօլաճաղըմ , մատամ մարքիղ տը Բօզէլլի :

— Պէնի նէզտինիզտէ ալըգօյմագ իշին նէ՛ թէտպիր
գուլլանաճաղընըղ պիլմէք արզուսընտայըմ :

— Տինլէյինիղ , պէնի շիմտիյէ գատար թէսատիւֆ իթ-
տիյինիղ ատէմլէր կիպի հէր էմրինիզի , հէր արզունըղը իճ-
լայէ հաղըր պիր քիմնէ հալինէ գօյմագ միւմքին օլաճաղը-
նը զանն իտիյօրսալընը , բէք զիյատէ եանըլըյօրսընը . պէնիմ
իսմիմ նէ՛ Բրէվալ տըր , նէ՛ տէ Սէրվինեի տիր . պէնիմ կէօյ-
սիւմ իլէ սիզին խանչէրինիղ արասընտա պիր մէսաֆէ վար
տըր քի , սիզ պու մէսաֆէյի հիշ պիր վազթ գաթ՝ իտէմէ-
յէճէքսինիղ , վէ պէնի տէ թուլոն բրանկասընա կէօնտէրմէ-
յէճէքսինիղ տիր :

— (Ֆէվգ էլ ատէ թէաճճիւպլէ .) Վա՛յ , պու իքի քի-
շի իլէ պէնիմ արամըղտա ճէրէյան իթմիշ օլան վագըալարը
պիլիյօրմըսընը :

— Էվվէթ , հէր շէյտէն մալիւմաթըմ վար տըր , վէ քէյ-
ֆիմ իսթէտիյի վազթ իւզէրինէ չըգմըշ օլտըղընը պինաի
սատտէթի պիր սանիյէ զարֆընտա խարապ իտէպիլիրիմ : Ո՛ .
տը Բրէվալ Սէն-Տընի մէքթէպինտէ համիլ օլտըղընը իսմին
սիզին մալինիղ օլմատըղընը պիլի՛ր մի իտի :

— Տօղլուսը պէօյլէ մոււամա՛ գապիլինտէն սէօղէրի

հալլ իտէմէմ. եանի տէմէք իսթէրիմ քի ֆիքրինիզի անլայա-
մայօրմ:

— Ֆիքրիմի շիմտի սիզէ անլաթըրմ:

Սալվատօր՝ մէրգումէնին Տապպաղիսանէ սօգազընտա պիր
Փահիշէխանէ իշլէթմէքտէ օլան պիր գատընըն գըզը օլտըզը-
նը վէ Սէն-Տընի մէքթէպինտէ Գաթէրին Ֆոնթէն իսմիյլէ նա՛.
սըլ գապուլ իտիլմիշ պուլընտըզընը , վէլ հասըլ մաշուգէսինին
կէշմիշ էօմրիւ հադգընտա ալմըշ օլտըզը մալիւմաթը եէկեան
եէկեան նագլ իյլէտի , վէ պատէհու իլավէի մէգալ իլէ .

— Կէօրիւյօրսընըզ ա՛, քէյֆիմ իսթէյէճէք օլուրսա մար-
քի տը Բօզէլլի իլէ վուգու պուլան իզտիվաճընըզը հիշ հիւք-
միւնտէ թուլթաըրապիրիւմ. զիրա պու իզտիվաճ սախթէ
իսիմլէր իլէ ագտ իտիլմիշ տիր . օ հալտէ իսէ՛ մարքի տը Բօ.
զէլլինին միրասընտան ալտըզընըզ հիսսէտէն տօլայը անըն
վարիսլէրինէ հիսապ վէրմէյէ մէճպուր օլաճագսընըզ: Կէօ-
րիւյօրսընըզ ա՛, թէմամըյլա պէնիմ էլիմտէօինիզ. պինաէն
ալէյհ՝ պէօյլէ պիր սիլահը գուլանմաղա պէնի մէճպուր իթ-
մէյինիզ:

— Սէօյլէտիյինիզ սէօզլէր տօղրու օլապիլիր . սիզ պէ-
նիմ թապիաթըմը էքէյիճէ թագտիր իթմիշ օլտըզընըզտան ,
սէօզլէրինիզէ ինանմաղտան էվվէլ անլէրին նէ՛ տէրէճէ գըյ-
մէթ վէ էհէմիյեէթի օլապիլէճէյինի թահգիգ իտէճէյիմի
պիլիր իտինիզ. տէմէք քի պիր տէրէճէյէ գատար պէն սի-
զին էլինիզտէ իմ. լաքին պուլնտան տօլայը ասլա էնտիշէ իթ-
մէմ. զիրա հէր նէ՛ աախի եաքսանըզ , պէնտէքի խասալարը
հիշ պիր վագթ էլիմտէն ալամազսընըզ:

— Հա՛նկը խասալարտան պահա իթմէք իսթէյօրսընըզ:

— (Սալվատօրըն երեզինէ լաթիֆ պիր սուրէթտէ կիւ-
լիւմաէյէրէք .) Կէնճիյիմտէն վէ ազաճըգ տա կիւզէլլիլիմ-
տէն պահա իթմէք իսթէյօրմ:

— (Պիւս պիւթիւն թէրքի սիլահ իտէրէք .) Տօղրուսը
բէք ճիլվէքեար սընըզ, Սիլվիա . լաքին սէօզիւմէ իթիմատ ի-
տինիզ. թուլթմըշ օլտըզըմըզ եօլ իւզէրինտէ միւլթէֆիգէն
եիւրիւյէլիմ. պու կիպի միւճատէլաթա արթըզ մահալ վէր.

մէյէլիմ. Հունքի անլէրին նէթիճէսի հէր իքիմիզ իչին տէ մուճիպի ֆէլաքէթ օլաճագ տըր .

— Եանըլը յօրսընըզ , ազիզ տօսթըմ .

— Նէ՝ տէմէք իսթէյօրսընըզ :

— Տէմէք իսթիյօրըմ՝ քի գաւղա եէնիտէն պաշ կէօսթէրէճէք օլուրսա , պիւթիւն մուվաֆֆագիյեթ իհթիմալի սիզին թարաֆընըղտա գալաճագ տըր . զիրա սիզ տիւշմէնինիզին պիւթիւն էսրարընը պիւտիյինիզ հալտէ , տիւշմէնինիզ սիզէ ալիտ խուսուռաթտան զէրէճէ խապէրտար տէյիլ տիր :

— Սիզի թէէմին իտէրիմ՝ քի շիմտիյէ գատար կէչիւմիշ օլտըղըմ՝ էօմի հագգընտա նէ՝ գատար մալիւմաթ իտինմէք միւմքին իսէ , օ՝ գատար շէյ պիւրսինիզ :

— Գապիլ տիր . լաքին էկէր քէնտիսինիզէ ալիտ պազըն էսրարընըզ վար ըսա , հէր տիւրլիւ թէտապիրի իհթիյաթքեարանէյի պիլ իթթիխազ , անլէրի պանա սէզաիւրմէմէյէ ճահտ իտինիզ . զիրա պիր կիւն պէնի ալտաթաճագ օլուրսանըզ , իհթիմալ քի անլէրտէն իսթիֆատէ իթմէյէ գալգըլըրըմ :

— Բէք էյի , սիզի պիր կիւն ալտաթաճագ օլուրսամ , պէնտէն ինթիգամ ալմաղա գալգըլընըզ :

Սիլվիա էլինի Սալվատօրա ուղաթտը , վէ Սալվատօր տախի օրայա սէվտաքեարանէ պիր պուսէ գօնտըրտը . պատէհու մաշուգէսինին էլինի թէրք իթմէյէրէք .

— Պէնիմլէ պիրլիքտէ Բուրրիէրէ վէ օրատան տա Բարիսէ կէլէճէ՝ք մի սինիզ . — տէյու սօրտըգտա , Սիլվիա .

— Էվվէթ , հէր նէրէյէ իսթէրսէնիզ կէլէճէյիմ . — տէյու ճէվապ վէրտի :

Լաքին աշըգլարընա ճէվապ վէրտիյի զէմոն տուտագլարընտա զուհուր իտէն իսթիհզաքեարի թէպէսսիմ՝ պուտէֆա կէօրիւմէտի . Սէօյլէտիյի սէօզ խալիսանէ իտի :

Նիհայէթ Սալվատօր ազիմէթ իչուն լազըմ օլան հազըրլըզլարը կէօրտիւ , վէ նէզաքէթէ մուղայիր հարէքէթ իթմիշ օլաճաղընը պիլ միւլահազա Սիլվիայը պիրլիքտէ կէօթիւրմէք իսթէմէտիյինտէն , քէնտիսինի չօզ պէքլէթմէմէսի .

նի թէնպիսի իթտիքտէն սօնրա , Լիօնտան հարեքէթ իյլէտի :

Մէրգուժ՝ Բուրրիէր գօնաղընա վաարլ օլտրգաւա , Բօման օրատա տէյիլ իտի . անըն նէրէյէ կիթմիշ զլաղընիլ ուղագ- լարա սօրտըգաւա , մէրգուժըն քէնտիսինիլ ալուժմագ իւզրէ սէքիլ Վիւնտէն պէրու Լիօնա կիթմիշ օլտրգընը վէ օ վագթ- աան պէրու հագգընտա հիշ պիր մալիւմագթ ալընամամըշ ի- տուլինի ճէվապէն սէօյլէտիլէր :

Արգաաաշընըն զայաուպէթի Սալվատօրը տիւչարը էնտի- շէ իտէպիլիլ իտի . Լաքին մաշուգէսինէ պիր ան էվվէլ գա- վուժմագ իւզրէ կէթրտիւլիւ հազըրլըգլար պիւթիւն զէման- լարընը իշղալ իթմէքտէ օլտրգընտան պաշգա , պիր շէյի տիւ- շիւնմէյէ մէյտան պուլումամագաւա ըտը :

Մէրգուժ՝ մաշուգէսինի խանէսինէ գապուլ իթմէքլիլին եագըլըգ ալմաշաաաղընը պիլտիլի ճիհէթլէ , Բուրրիէր գօնա- ղընա վաարլ օլուր օլմագ , հիւքիւմէթէ ինթիսապ խտէլիտէն պէրու միւնտաէպաթը տաիմէ իյինտէ պուլընաղըր գօմշուլա- լընտան պիրինին գօնաղընա կիթտի , վէ եօլճըրըգլարը էսնա- սընտա թանըմըշ օլտըրը իթալեալը պիր ասըլգատէնին տուլ զէվճէսի մարքիլ տը Բօզէլլիլի լութֆէն պիր գաշ կիւն գա- տար խանէսինտէ գապուլ իթմէպինի գօնագ սահիպլիւտէն ըէ- ճա իյլէտի :

Պու կիպի ըէճալարըն ըէտտ օլունամաշաճաղը պէտի- հի պուլընտըղընտան , Սիլվիա՝ Բուրրիէր գապիյէսինէ մու- վաճէլէթ իթտիլինտէ , Սալվատօրըն գօմշուալ օլան զաթ թա- լաֆընտան գապուլ օլունտը , վէ տիլպէր վէ տուլ պիր գա- տընա փէօթէրիլէն թէվէճճիւհ վէ իհթիմամ քէնտիսինէ տէ կէօթէրիլտի : Սալվատօր՝ մարքիլ տը Բօզէլլիլին հիւանիւ թէվէճճիւհինի գապանմագ ալուլաընտա պուլընտըղընը , վէ էկէր մուվաֆագաթ իտէճէք օլուրսա քէնտիսինէ զէվճէ իթ- թիլաղ իտէճէյիլի գօմշուլարընըն ֆարգ իթմէլէրինէ մէյ- տան վէրմիշ օլտըղընտան , մէրգուժէյի սըգ օրգ զիյարէթէ կէվճէսի գօնագ սահիպլինէ ըէք թապիի կէթրիւնմէքտէ իտի :

Սալվատօր Բուրրիէրտէքի իշլէրինի սըրաւընա գօյմըշ օլ- տըղընտան , Սիլվիա Բուրրիէրտէն գարիպէն հարէքէթ իտէ-

ճէյինի խանէ սահիպլէրինէ խապէր վէրտի . Բուրիէր գօնա-
ղընտա միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ վէրիլտիքտէն սօնրա , Սալ-
վատօր իլէ Սիլվիա եէքտիկէրինսէն պիրէր կիւն սօնրա եօլա
չըգըպ Վալանստա պուլուշաճագլարը վէ շէհրի Վէզքիւրէ Ֆն
էվվէլ քի'մ մուվասէլէթ իտէրսէ , Բօսթա օթէլիտէ տիկէրի-
նէ պէքլէյէճէյի գարաբկիր օլմուշ ըտը : Սալվատօր տօսթ-
լարընրն գալպինսէ խօշ պիր խաթըրէ պըրադմադ իւզրէ իշ-
պու զիյաֆէթտէ հիշ պիր գուսուր պուլունմամասընը ար-
ղու իթմէքտէ իտի , Տավէթիլէրէ շաշաւը պիր տուֆրա վէ-
րիլէճէյի կիպի , Էքսին էն մէշուր մուզիգաճըլարը տախի
րագս էսնասընտա թէրէննիւմսազ օլաճագլար ըտը . պուն-
լարտան պաչգա , պիւթիւն պաղչէ ըէնկեարէնկ ֆէնէրլէր-
լէ թէնվիր իտիլէճէք , վէ պիր թադըմ ֆիշէնկ օյունլարը
պիւթիւն պու հազըրըզլարըն շաշասընը իքմալ իտէճէք
իտի :

Ձիյաֆէթ իչուն թային օլունան կիւն կէլտի , տավէթիլ-
լէր վասըլ օլտըլար , վէ Սալվատօր եէմէքտէն էվվէլ ինրա
իտիլէճէք ֆիշէնկ օյունլարընրն պաշլամասը իչուն իշարէթ
վէրմէսինի Սիլվիատառն ըէճա իտէճէյի սըրատա , ուշագլար-
տան պիրի կէլիպ քէնտիսինի պուլտու , վէ Մ . Լըպրէօնիւն
մուվասէլէթ իթմիշ օլտըղընը , վէ քէնտի տաիրէի մախուուէ-
սինէ չէքիլտիքտէն սօնրա մօսիէօ մարքինին կէլիպ քէնտիսինի
պուլմասընը ըէճա իթմիշ պուլընտըղընը խապէր վէրտի :

Ուշագ պու սէօզլէրի Սիլվիանըն հուզուրընտա սէօյլէմիշ
իտի . չունքի Սալվատօր օ սըրատա մէրգումէյի գօլթուղընա
ալմըշ կէզինիյօր , վէ անա գարշը ըզհարը հիւրմէթ իթմէքտէ
գուսուր իթմէմէյէ ճահտ իտիյօր ըտը . ֆագաթ պիր միւտի-
րի ումուրըն էֆէնտիսինտէն քէնտի օտասընա կէլմէմինի ըէ-
ճա իթմէսի Սիլվիայա բէք զարիպ կէօրիւնտիլիւնտէն , պու
պապտէ թէաճճիւպ իթմէքտէն քէնտիսինի ալամատը : Սար-
քի պու թէաճճիւպիւն մանասընը անլայարագ :

— Պէնիմ միւտիրի ումուրըմ ֆամիլեամըն էսկի էմէք-
տարլարընտան պիրի օլտըղընտան , քէնտիսինէ արա սըրա
պէօյլէ միւսաատէլէր կէօսթէրիւրիմ . տէտի , վէ ուշագ է-

Ֆէնտիսինին ճէվապընա պէքլէմէքտէ օլտըղընտան , անա միւթէվէճճիհէն .

— Կիթ Մ. Լըպրէօնէ սէօյլէ քի կէլիպ պէնի պուրատա պուլսուն : - տէտի :

Խըսմէթքեար ալտըղը եմի տէրհալ Բօմանա պիլտիրտի . Բօման իսէ եօլնըլըգ լիպասլարընը չըգարմըլ օլտըղընտան , տավէթլիլէր արասընա կիրմէք իշուն լոսհաթընը պօզմաղա մէճպսըր օլաճաղընը հիսապ իտէլէք ճանը օրգըլտը . պատէհալ քէնտի քէնտինէ .

— Պէս պէլլի եէնի պիր շէյ օլմալը քի , պիր տագըգա տավէթլիլէրի պըրագըլպ տա պուրայա կէլէմէյօր . հէր նէհալ իսէ , կիտէլիմ պալալըմ նէվար . - տէյիպ , քէնտիսինէ աղաճըգ շէքէ տուգէն վէրտիքտէն սօնրա , պաղչէյէ միւթէվէճճիհ օլաու :

Սալվատօրա եագլաշաճաղը սըրատա , մէրգուժ քէնտիսինէ պիր իշարէթ վէրտի . պու իշարէթ դայէթ ուֆագ պիր շէյ իտի իսէ տէ , Սիլվիանըն նագապը տըգգաթընտան գաշմատը : Սալվատօր քէլամա աղաղ իտէրէք .

— Պանա սէօյլէյէճէյին սէօղիւ պիր գաշ տագըգա սօնրա սէօյլէյէմէզ մի իտին . - տէտի :

Բօման . - (Որգատաշընըն վէրտիլի իշարէթին մանասընը տէրհալ անլայարագ) Պէնի մազուր կէօրմէլէրինի մօսիէօ մարքիտէն ըէճա իտէրիմ . Լաքին քէնտիլէրինէ թէպլիղ իտէճէյիմ սէօզ պիր կէօնէ թէէլիր գապուլ իթմէտիլինտէն , վէգօնաղըն պիւթիւն տաիրէլէրիտէ միւսաֆիրլէր իլէ տօլու օլտըղընտան , քէնտի օտամտա տահա ղիլատէ իսթիրահաթլա գօնուլապիլէճէյիմիղի միւլահաղա իթմիշ իտիմ :

Սալվատօր պու իֆատէտէն մէմուհ օլարագ .

— Բէք էյի , շիմտի ֆիքրինի իյզահ իտէպիլիրսին . - տէտի , վէ Բօման ճէվապ վէրմէքտէ թէրէտտիւտ իթտիլինտէն .

— Թէրէտտիւտ իտէճէք նէվար . . . մատամ մարքիղ հուզուրընտա սէօյլէյէպիլիրսին . - տէյու իլավէ իլլէտի :

Բօման . - Մօսիէօ մարքիտէն աֆվ տիլէրիմ . անճագ քէնտիլէրինէ թէպլիղ իտէճէյիմ սէօզ պիւս պիւթիւն շախսի պիր

մէսէլէյէ այիտ օլտըզընտան , եալընըզ քէնտիլէրի հուզուըն-
տա իփատէի հալ իտէպիլիրիմ :

Սալվատօր՝ Բօմանըն սէօյլէյէճէյի սէօզիւն եալընըզ քէն-
տիլէրինէ այիտ օլտըզընը մէրգումըն պագըշընտան քէշֆ ի-
տէրէք , Սիլվիայը պաղչէնին պալօյա թախսիս իտիլմիշ օլան
գըսմընա կէօթիւրաիւ , վէ պատէհու կէլիպ արգատաշընը
պուլարագ , վէ թէնհա պիր մահալէ չէքիլէրէք :

— Նէրէտէն կէլտիյինի վէ օն պէշ կիւնտէն պերու նէ՝
եաքմըշ օլտըզընը անլայապիլիր միյիմ . — տէտի :

Բօման . — Ո՛հ , տօսթըմ , պաշըմա կէլէն հալլէրի սանա
սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իտէմէյօրըմ :

— Պէն անլատըմ , պու օն պէշ կիւն զարֆընտա նէն էքս-
տէն տըշարը չըգմատըն , տէյիլ մի :

— Էվվէթ :

— Գումար օյնատըն , տէյիլ մի :

— Էվվէթ :

— Բէք չօգ ագճէ զայպ իթտին , տէյիլ մի :

— Էվվէթ , լաքին գապահաթ սէնտէ տիր . պէնի նի-
չին պըրագըպ կիթտին . պէն եալընըզ գալըրսամ , ճանըմ
սըգըլըր , վէ էյլէնմէք իչին գումար օյնարըմ . լաքին պաշը-
մա կէլէն հալ՝ պուռտան պէօյլէ պէնիմ իչին պիր տէրսի իպ-
րէթ օլաճագ տըր :

— Պու սէօզլէրի բէք չօգ տէֆալար ալղընտան իչիթմի-
չիմ տիր , լաքին ելինէ ագլըն պաշընա կէլտիյի եօգ : Նէ՝ գա-
տար չէյ զայպ իթտին նլագալըմ :

— Երկիրմի իքի պին ֆրանք գատար :

— Երկիրմի իքի պին ֆրանք մը . . . Նէ՝ սէօյլէյօրտըն ,
պիղի պաթըրմայը չէյթանա ա՛հա մը իթմիշսիտ :

— Պէն տէ իգրար իտէրիմ քի պու տէֆաքի զիյանըմ
բէք քիւլլիյէթի տիր . լաքին սէն տէ պիլիրսին քի կէրէք
գումարտա վէ կէրէք մուհարէպէտէ ինսան պիր սէնէլիք դի-
յանընը պիր սանիյէ զարֆընտա չըգարապիլիր :

— Տէմէք քի գումար օյնամագտան ֆարիշ կէլմէք իս-
թէմէյօրտըն :

— Ղայալ իթտիյիմ՝ մէպլաղը գազանմաղա նիշին ճահտ իթմէյէճէյիմ :

— Ահ, պիւթիւն գումարպազլարըն՝ ճէհէննէմին տիպինէ կիրմէլէրինի նէ՝ գատար արզու իտէրիմ պիլիւր միսին, Բօւ ման :

— Պու արզու ֆէնա տէյիլ, լաքին ուֆագ պիր միւլահազա տէրմիյան իթմէքլիյիմէ միւսասատէ իտէր միսինիզ :

— Սէօյլէ պագալում :

— Էկէր եանըլմայօրսամ, մարքի տը Բուրլիէրին սէրվէթի հէր իքիմիզէ պիտ զաճաղընը պիր գաչ տէֆալար սէօյլէմիշ իտին :

— Հայ հայ :

— Պուրայա կէլէլիտէն պէրու, պէն գումարտա թախմինէն իքի եիւզ պին ֆրանք գատար պիր մէպլաղ ղայալ իթտիմ. լաքին ասաքիրի միլիյէ թապուրընրն թէշքիլի, պարկիր, արապա վէ սաիրէ իշին սէնին սարֆ իթտիյին ագճէ պու մըգտարը աշըպ թաշմա՞ղ մը զանն իտիյօրսըն :

— Լաքին տօսթըմ, պէն սէնին ղայալ իթտիյին ագճէյի աճըմայօրում, սէնին աթվար ու հարէքեսթընըն հասըլ իտէճէյի սու թէէսիրի մուճիպի թէէսսիւֆ կէօրիւյօրում. պիր միւտիրի ումուրըն պէօյլէ ճէսիմ ագճէլէր ղայալ իտէճէյինէ հիշ քիմնէ ինանամաղ. հաթթա սէնին պիր տօլանտըրըճը վէ պէնիմ տախի պիր պուտալա օլտըղըմը խաթըրլարտան կէչէպիլի :

— Սէօյլէտիյին սէօզ բէք տօղրու տըր, լաքին պէօյլէ մուճպիր պիր տըղսյա պալպէ իթմէնին չարէսինի պանա կէօթթեր, րէճա իտէրիմ :

— Տինլէ, տօսթըմ, պուլընտըղըմըզ մէվգըրն նէ՝ տէրէճէ նագիք օլտըղընը պիլիբսին. էն քիւչիք պիր վագըա՞ ճինայաթըմըզ կիզլէյէն բէրտէյի եօգարը գալտըրապիլի. սէնին կիթտիյին գումարլանէլէր էն քէօթիւ պտամլար եաթաղը օլտըղընտան, կիւնիւն պիլինտէ պիրիսի թէսատլիւֆ իտիպ տէ սէնի թանըմասը իհթիմալտէն պաիտ տէյիլ տիր :

— Տօղրուսը սէն բէյլամպէր կիպի իսթիլիւրաճաթտա

պուլունը, յօրսըն, նասիհաթլարընը տինէյէճէյիմի վատ իտէրիմ:

— Պու տէֆա. օլտուն վատընը թութմագլըղընը արզու իտէրիմ: Տէմէք քի իշ գարարլաշտը. պունտան պէօյլէ ար. թըգ գումար օյնամայաճագսըն տէյիլ մի:

— Եալընըղ դայպ իթտիյիմ մէպլաղը գազանմագլըղմա միւսաստէ էթ. օնտան սօնրա օյուն մասասընա, քեաղըտլարա վէ զարլարա միւէպպէտէն վէտա իտէրիմ:

— Սէվկիլի տօսթըմ. պէօյլէ պօշ իւմիտլէրէ գարըլմագ քեարը ագիլ տէյիլ տիր. զիրա պու իւմիտլէր անըղտան էօլմէք իսթէմէյէն գումարպաղլարը նիհայէթ գաթըք նէֆա իթմէյէ սէվգ իտէր:

Սիւլիա՝ խանէպինտէ միւսաֆէրէթէն իգամէթ իթմէքտէ օլտըղը գաթըն զէվճէսի նէզտինէ կիթմիշ օլտըղընտան, մէր. գամէ իլէ պիր գաշ տագըգա գօնուշտըգտան սօնրա այրըլէ մըշ, վէ հէր պիր աղաճ արգասընտա կիղլէնէրէք, Սալվատօր իլէ Բօմանըն պուլընտըղլարը սըգ պիր օրմանճըղա վա սըլ օլմուշ, վէ անլէրին սէօյլէյէճէքլէրի սէօղլէրին քեաֆֆէպինի տէ իշիտէպիլէճէք տէրէճէտէ եագըն պիր եէրտէ տուրմըշ ըտը:

Սալվատօր պիր գաշ տագըգա սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա, իւսվէի մէգալ իլէ:

— Ազիզիմ Բօման, պու շէյ ուղուն միւտտէթ տէվամ իտէմէզ: Պուրայա կէլէլիտէն պէրու, իքի եիւզ պին ֆրանքտան զիյատէ պիր մէպլաղ դայպ իթտին. պու սուրէթի մալիլէթ պիր գաշ սէնէ տահա իսթիտատ իտէճէք օլուրսա, պիւս պիւթիւն պաթաճաղըմըղ վէ թէքրար էպկի սէնաաթըմըղա պաշլամաղա մէճպուր օլաճաղըմըղ տէրքեար տըր: Պինաէն ալէյէ, պիր պիրիմիզտէն այրըլմալըլըղ. էն միւնասիպ թէպպիր պու տըր. պունտան տահա ագիլանէ պիր գարար իթթիլաղ իտէմէյիլ:

Բօման. — Վալ պէնի թէրք իթմէք մի իսթէյօրսըն:

— Եկէր հարէքեաթընը թէպտիլ իթմէյէճէք օլուրսան, սէնտէն այրըլմագլըղը գաթիլէն գարարլաշտըրմըշմ տըր:

Սանա սէօյլէմիշ օլտըղըմ վէճհլէ, ազաճըգ տա Բարիստէ իգամէթ իթմէք ֆիքրինտէ պուլընտըղըմտան, օրատա թէէ-սիսի մէսքէն իթմէք իչին լազըմ օլան ագճէյի՝ Բուրիէր ֆամիլեասը էմլաք վէ ագարը հիսապընա մահսուպէն իսթիգ-րազ իթմէք նիյէթինտէյիմ. էկէր արզու իտէրսէն, պիղէ գալան էմլաքտան սէնէվի հիսսէնէ տիւշէն մէպլաղը տա սա-նա թախսիս իտէյիմ:

— Խա՛յր, պանա հիշ պիր շէյ լազըմ տէյիլ. եինէ էվ-վէլքի կիպի գալալըմ. սէն տէ պիլիւսին քի պէն սէնտէն այ-րըլամամ:

— Բէք էյի, մատամ քի պէնտէն այրըլմագ իսթէմէյօր-սըն, պիրլիքտէ գալապիլիլիզ. լաքին պու կիւնտէն իթիպա-րէն գասանըն անախթարընը պանա թէսիմ իտէճէքսին. հաթ-թա գումար օյնամագ իչին, կէլիպ պէնտէն ագճէ իսթէմէյէ-ճէքսին. եէմին իտէրիմ քի պիր մանկըլ վէրմէմ, պիլմիշ օլ-

— Վէրմէ, օնտան նէ՞ չըգար. պէն իսթէյէճէք օլուր-սամ, բարա թէտարիք իտէմէզ միյիմ զանն իտիյօրսըն. բէք էյի, սէնին տէտիյին կիպի օլսուռն. զէման բէք չօգ շէյ եա-բար: Պունտան պաշգա, արթըգ գումար օյնամամաղա գա-րար վէրմիշիմ տիր:

— Էօյլէ իսէ, արամըզտա հիշ պիր իսթիլաֆ գալմատըլ Ազաճըգ տավէթլիլէրիմլէ մէշղուլ օլմագ իւզրէ սէնտէն այ-րըլմագ լազըմ տըր. պէնիմ տաիրէմտէ պէնի պէքլէ:

Սիլվիա՝ պիր աղաճըն արգասընտա կէզլէնմիշ օլտըղըն-տան, մանքի տը Բուրիէր իլէ Բօման արասընտա ճէրէյան իտէն մուհավէլէնին սօնուը տինլէմիշ, վէ պու մուհավէրէ նէթիճէսինտէ՝ մէրգուման իքի քիշի արասընտա պիր էսրար պուլընտըղընը քէշֆ իթմիշ իտի. ֆագաթ պու էսրար նա՛սըլ շէյ իտի. իշթէ Սիլվիա պուրասընը անլամագ իսթիյօրտու. հաթթա օլանճա ղայրէթինի սարֆ միթտիյի հալտէ զուպթ իտէմէմիշ օլտըղը պիր էօքսիլիւք մէրգումանըն նազարը տըգգաթընը ճէլպ իթմէմիշ օլսայըտը, էսրարը մէքքիւրէնին նա՛սըլ շէյ օլտըղընը անլայաճաղը իհթիմալտէն պաիտ տէ-յիլ իտի:

Ռօման բարմաղընըն ուճըյլա Սիլվիանըն պուլընտըղը մա-
հալի կէօսթէրէրէք, եաւաշ սէտա իլէ .

— Շուրատա պիրիսի տուրմըշ պիղի տինլէյօր . — տէտի ,
վէ Սաւվատօր քէղալիք եաւաշ սէտա իլէ .

— Պէրէքէթ վէրսին քի քէնտիմիզի թէհլիքէյէ տիւշիւ-
րէճէք հիշ պիր սէօղ սէօյլէմէտիք . — տէյու ճէվապ վէրտի :

Սիլվիա՝ մարքի իլէ Ռօմանըն հարէքէթլէրինտէն քէնտի-
սինին օրատա պուլընտըղընը անլամըշ օլտըղլարընը քէշֆ ի-
տէրէք, վէ պաղչէնին օ գըսմընա աշըգընը թէճէսսիւս իթ-
մէք նիյէթիլլէ կէլմիշ օլտըղընը պէլլի իթմէք իսթէմէյէրէք,
օլտըղը եէրի թէրք իլլէտի, վէ Սաւվատօրըն եանընա կիտէրէք .

— Վա՛յ, մօսիէօ մարքի, սիղ պուրատա՝ մը սընըղ, տօղ-
րուսը պաղչէնին պու. թէնհա մահալինտէ սիղէ թէսատիւֆի
տէճէյիսի աալա մէմուլ իթմէղ իտիմ . — տէտի :

Սաւվատօր տուտագլարընը ըսըրարագ, քէնտի քէնտինէ .

— Ա՛հ, երլա՛ն, պիղի կէօղէթլէյօրտըն հա՛ . — տէյու
մըրըլտատըգտան սօնրա, գօլընը Սիլվիայա թագտիմ իտէ-
րէք, իլաւէի մէգալ իլէ .

— Մատամ մարքիզ, սէօղիւմէ իթիմատ իտինիզ քի պէն-
տէնիզ տախի սիղի կէօրէրէք բէք զիյատէ մէսուտ վէ պախ-
թիյար օլտում . — տէտի :

Ռօման՝ արգատաշը իլէ իշպու տիւպէր գատըն արասըն-
տաքի միւնասէպաթը աշըգանէտէն հէնուղ խապէրտար օլ-
մատըղը ճիհէթլէ, պիրտէն պիրէ հագիր վէ նէզաքէթբէրվէր
պիր մայէթ մէմուրը քիսվէսինի թագընմըշ օլտըղընտան, Սաւ-
վատօր գըսա զլէ ատէթա ամիրանէ պիր սէտա իլէ մէրգումա
խիթապէն .

— Արթըգ սիղին իշինիզ պիթմիշ տիր, կիտէպիլիրսինիզ .
— տէտի :

Ռօման էֆէնտիսի հուզուրընտա ըզհարը թէվազու իթ-
տիքտէն սօնրա, Սիլվիա իլէ Սաւվատօրը եալընըղ պըրագա-
րագ, չէքիլիպ կիթտի :

Սաւվատօր մաշուգէսի իլէ եալընըղ գալընճա, մէրգու-
մէյէ խիթապէն .

— Պիպի տինէլ յօրտընը, տէյիլ մի. — տէտի :

Սիլվիա. — Եանըլը յօրտընը, մօսիէօ մորքի, հէմ բէք զիյատէ եանըլը յօրտընը :

— Նիշին կիզէլը յօրտընը, պէն սիզի կէօրտիւմ. շու աղաճըն արգասընտա սագլանմը ըտընը :

Սիլվիա. — Ֆարզ իտէլիմ քի պէօլէ պիր շէյ վուգու պուլմը շլսուսն, պէնի թէքտիր իթմէյէ նէ հագգընը վար : Սիզ պէնճէ մէճհուլ օլան պիր թագըմ թէտպիրլէր իթթի-խագըլլա, պանա թէալլիւգի պուլընան էսրարը քէշֆ իթմէյէ մուվաֆֆագ օլմատընը մը : Շու հալտէ, պէնիմ տախի սիզէ թէալլիւգի պուլընան էսրարը անլամագ իւզրէ պու հա-րէքէթտէ պուլընամամ նիշին միւսաատէ իթմէյօրտընը : Մա մաֆիհ, մէրագ իթմէյինիզ, պէն հիշ պիր սէօզիւնիւզիւ ի-շիթմէտիմ, հիշ պիր սըրընըղը տույմատըմ :

Սալվատօր տիք տիք Սիլվիանըն եիւղիւնէ պագտը. մէր-գուլմէնին էֆքեար վէ միւլահագաթընը կէօզլէրինտէն օգու-մագ իսթէյօր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի : Սիլվիա սուրէթինի թէպտիլ իթմէքսիզին պու պագըլլարա թէհամիւլ իյլէտի, վէ պատէհու լաթիֆ պիր թէպէսսիւմէ :

— Ֆարզ իտէլիմ քի հագգընըղտա պիր մալիւմաթ ալա-պիլտիմ, պուստան սիզճէ նէ ֆէնալըգ հասըլ օլապիլիր. ա-րամըղտա պիր ահտնամէ ագտ իթմէտիք մի : Պու ահտնամէ-նին շէրայիթինէ սիզ տէ պէնիմ կիպի լիայէթ իտէճէք օլուր-սանըզ, հէր նէ տախի վուգու պուլսա սիզի էլէ վէրմէյէճէ-յիմի վատ իտէրիմ :

— Բէք էյի, լաքին աղաճըգ տա միւսաֆիրլէրին եանընա կիտէլիմ. զայպուպէթիմիզ հալարը տըգգաթը ճէլպ իտէ-պիլիր :

Թաամտան էվվէլ վուգուլի մուգարրէր օլան ֆիշէնկ օ-յունլարընըն վագթը կէլմիշ օլտըղընտան, տալէթլիլէր պէօ-յիւք պիր սապրսըղըզլա խանէ սահիպինէ պէքլէմէքտէ իտի-լէր. թամ պու սըրատա Սալվատօր գուհուր իյլէտի, վէ պիր իքի տագըգա գատար զայպուպէթ իթմիշ օլտըղընտան տօ-լայը աֆվ տիլէտիքտէն սօնրա, Սիլվիա ֆիշէնկ օյունլարընըն

պաշլամասը իշարեթինի վերտի. պունըն իւզէրինէ ընկեա-
րէնկ ֆիշէնկէր հավալարա սալտորըտը, վէ պաղշէնին էն
գարանըգ ճիհէթլէրի պիլէ նուրլարա պիւրիւնտիւ. հավա
ֆիշէնկէրինին սօնընճը գըղըճըմլարը սէմանըն գօյու զէմինի
ալթընտա սէօնիւպ պիթինճէ, տավէթլիլէրին քեաֆֆէսի թա-
ամ սալասընա կիթտիլէր, վէ միւքէլէֆ պիր զըյաֆէթտէ
հազըր պուլընտըլար:

Թաամ խիթամ պուլտըգտա, հուղզար՝ կէօրտիւքէրի
հիւնիւ գապուլիյեթտէն տօլայը մարքի տը Բուրիէրէ տը-
զը չիւքրան իտէրէք, գօնագտան մուֆարագաթ իթտիլէր.
պունլարըն էսնաի հարէքէթինտէ, սապահըն իլք պտընլըղը
ուֆուգտա զուհուր իթմէյէ պաշլամըն ըտը:

Սիլվիա տախի խանէսինտէ իգամէթ իթմէքտէ օլտըղը զա-
թըն զէմճէսիլլէ պիրլիքտէ չէքիլիպ կիթմէյէ մէճպուր օլտու:

Սալվատօր քէնտի տախիէսինէ կիրտիքտէ, Բօմանը օրատա
պուլտու: Բօման պէօյլէ քիւլլիլէթլի պիր մէպլաղ զայպ իթ-
միշ օլտըղընտան տօլայը բէք զիյատէ հիտտէթլէնմիշ իտի.
պիլ խասսա հարէքեթթը վագըրասընտան տօլայը պազը չիւպ-
հէլէր ույանտըրմըն օլտըղը իշուն էսէֆ իթմէքտէ իտի:

Սալվատօր իշէրի կիրինճէ, մէրգոււմ էլինի անա ուզաթ-
տը վէ Սալվատօր տախի պունըն էլէրի իշինէ ալըպ սըգտը:
Պոնլար պիր պիրլէրիլլէ թէքրար պարըշմըն օլտըղլարընտան,
Սալվատօր՝ Սիլվիա իլէ նասըլ իւլֆէթ բէյտա իթմիշ օլտըղը-
նը մէրգոււմա հիքեայէ իթտիլի կիպի, ֆիրար արգատաշլարը
Սէրվինէինին թուլոն բրանկասընտա պահա իթմիշ օլտըղը
ազթրիս պու գատըն օլտըղընը վէ մէրգոււմէ շիմտի քէնտի
մաշուգէսի օլմըն իտուլինի պէյան իլլէտի: Բօման՝ պու գա-
տըն իլէ օլան միւնասէպաթընտա ֆէվգ էլ ատէ իհթիյաթլա
հարէքէթ իթմէսինի Սալվատօրա թալսիլլէ իթտիքտէն սօն-
րա, պու աշգ ու մուհապպէթին քէնտի տօսթլըղընը իխլալ
իտէճէյինտէն գօրգմագտա օլտըղընը տէրմիյան իլլէտի.
Սալվատօր արգատաշլընը էզհէր ճիհէթ թէէմին իթտիքտէն
սօնրա, պիր գաշ սաաթ գատար իսթիրահաթ իթմէք իւզըրէ
պիր պիրլէրինտէն այրըլտըլար:

Սալվատոր՝ Բարիստէ եէրլէյմէք իչուն լազըմ՝ օլան մէպ. լաղը թէտարիք իթմէք իւզրէ իճրա իթտիյի թէշէպպիւսաթ. տա նաիլի մուվաֆֆագիյեէթ օլմըշ ըտը . շու գատար քի հէր իւմիտին խարիճինտէ օլարագ , Բուրրիէրտէ պիր գաշ կիւն զիյատէ գալմաղա մէճպուրիյեէթ էլ վէրտի :

Նիհայէթ Բոման իլէ պիրլիքտէ եօլա չըգտըլար , վէ էվ. վէլճէ գարարլաշտըրըլմըշ օլտըղը վէճհէլէ , Սիլվիա իլէ վա. լանստա վագը Բօսթա օթէլինտէ պուլըշտըգտան սօնրա , տէօրթ պարկիլիլի պիր արապայա ըաքիպէն Բարիսէ ազիմէթ իթտիլէր :

11

Ճ Ի Ն Ա Յ Է Թ Ե Օ Լ Ո Ւ

Մարքի տը Բուրրիէր չաշաւը պիր մէվգը իհրազ իթ. միշ օլտըղընտան , կիւզէլ պիր իրատը սէնէվի վէ բարլագ պիր մէսլէք սայէսինտէ , մէսուտանէ վէ նամուսքեարանէ պիր էօմր կէշիրէպիլիր իտի :

Լաքին տարաթ վէ տէպտէպէ հագգընտաքի մէյէլանը ֆէվգ էլ ատէսի , Բոմանը թահթը հիւքմիւնէ ալմըշ օլան գումարպազըրգ սէվտասը վէ Սիլվիանըն մէսարըֆաթը մէճ. նունանէսի՝ նիհայէթ իւլ էմր պէօյլիք պիր ֆէլաքէթի մու. ճիպ օլաճագ իտի :

Բոման՝ Սալվատորտան ալմըշ օլտըղը էլլի պին ֆրանք ի. լէ գումար օյնամագ իւզրէ Պատէնէ կիթմիշ օլտըղընտան , պիր բարասըղ ալտէթ իլլէտի . մէպլաղը մէզքիւրիւ պիր գաշ կէճէ զարֆընտա զայպ իթմիշ իտի : Մէրգում Բարիսէ վասըլ օլուր օլմազ տէրհալ արգատաշընըն գօնաղընա կիթտի , վէ

Սալվատոր մերգուսմըն կերէք չէհրէսինտէն վէ կերէք գըյա-
ֆէթինտէն իւմիտլէրինին պօշա չըգմըշ օլտըղընը քէշֆ իտէ-
րէք, իսթիհզաքեարի պիր սուրէթտէ .

— Է՛յ, նէ՛ եարտըն պագալըմ, զալիպա միլիոնլար սա-
հիպի օլարագ ալտէթ իտիյօրսըն . — տէտի :

Բօման . — (Էլինի պօշ ճէպլէրինէ վուրարագ .) Նէ՛ կէ-
զէր . . . ճէպտէ պիր մանկըր գալմայընճայա գատար օյնա-
տըմ վէ պիր բարասըղ ալտէթ իտիյօրըմ :

— Կէօրիւյօրսըն ա՛, պու սօն թէճրիւպէնին տախի էվ-
վէլքիլէրլէ հէմհալ օլաճաղընը պէն սանա սէօյլէմիշ իտիմ .
հագգըմ եօ՞գ մը ըմըշ :

— (Պիր գօլթուգ սանտալիէսի իւզէրինտէ եէրլէշտիք-
տէն սօնրա .) Էվվէթ, հագգըն վար ըմըշ, պուրասընը ին-
քեար իտէմէմ . ֆագաթ էկէր միւսատէ իտէրսէն, ազաճըգ
տա ուֆագ թէֆէք իշլէրիմիզտէն պահա իտէլիմ :

Սալվատոր չանը չալտը, վէ խըտմէթքեար իշլէրի կիր-
տիյինտէ, մերգուսմա խիթապէն .

— Պագսան ա՛, պէնի պիր արայան օլուրսա պուրատա
տէյիլ տէյիպ եօլա գօյ . — տէտի :

Խըտմէթքեար . — Մատամ մարքիզ տը Բօզէլլինին պիր
սաաթա գատար կէլիպ զաթը ալիլէրիլէ օրմանա կիտէճէյի-
նի պէս պէլլի ունուլմըշ օլմալը սընըգ . . . :

Բօման . — Մօսիէօ մարքի հիշ քիմնէյի, հաթթա մատամ
մարքիզ տը Բօզէլլիյի տախի գապուլ իտէմէզ :

Սալվատոր Բօմանըն սէօղիւնիւ թաստիգ եօլլու պաշըլլա
պիր իշարէթ վէրտի, Խըտմէթքեար էյիլէրէք տըշարը չըգտը :

Սալվատոր արգատաշը իլէ պէրապէր եալընըգ գալընճա,
քէլամա պիլ իպթիտար .

— Շիմտի սէրպէսթճէ գօնուշապիլիրիզ . նէ՛ սէօյլէյէ-
ճէքսէն սէօյլէ . սէնի տինլէյօրըմ . — տէտի :

Բօման . — Էթէտէն պէրու պէյն էլ խալգ միւթէտալիլ
օլան տարպը մէսէլլէր արասընտա պիր տարպը մէսէլ վար աըր
քի, անըն հագըգաթը հիշ պիր վագթ չիւպհէ գալտըրմազ :

— Հանկըսը պու :

— Գարշըմը զտաքինին կէօզիւնտէրի սաման չօքընը կէօ-
րիւրիւզ տէ քէնտի կէօզիւմիւզտէքի պէօյիւք տիրէյի կէօր-
մէյիզ: Պէնիմ գոււմար օյնամաղա հազգըմ օլմատըղընը, վէ
էկէր պու հալի տէվլամ իտէճէք օլուրսամ, մալիք օլտըղըմըզ
սէրվէթի քիւլլիյէն մահվ իտէճէյիմի պանա սէօյլէյօրսըն,
տէյիլ մի:

— Հազգըմ եօգ մը տըր:

— Հազգըն եօգ տըր տէմէյօրըմ. շուրասընը անյամադ
իսթէրիմ քի սէն պէնի իմլայա կէթիրէճէք գատար քէնտինի
ազըլլը մը զանն իտիյօրսըն:

— Գոււմար օյուներնտա իքի սէնէ զարֆընտա իքի եիւզ
էլլի պին ֆրանք պէն զայպ իթմիշ օլսայըտըմ, քէնտիմի տէր
հալ թէլէֆ իտէր իտիմ զանն իտէրիմ:

— Սէն պէնիմ սիւալիմէ ճէվապ վէրմէյօրսըն. պէն
սանա սէօյլէյօրըմ քի սէն պէնի իմլայա կէթիրէճէք գատար
քէնտինի ազըլլը մը զանն իտիյօրսըն:

— Ֆիլ հազըգա Սողոմոն գատար ազըլլը տէյիլիմ. լա-
քին սէնին գատար տա տիվանէ տէյիլ իմ զանն իտէրիմ:

— Տարպը մէսէլլէրին հէր վազթ հազգը վար տըր:

— Լաքին, Ոլլահ աշգընա օլսուն, շու տարպը մէսէլլէ-
րին եազասընը պըրագըվէր. սէօյլէ պազալըմ, սէօզիւնիւ
նէրէյէ պաղլայաճագսըն. պու մուգատտէմէյի աշմագտան
մագսատըն նէ տիր:

— Մագսատըմ սէնին տախի պէնիմ գատար տիվանէ
օլտըղընը իսպաթ իթմէքտէն իպարէթ տիր:

— Սէօյլէ պազալըմ: Սէնի տինլէյօրըմ:

— Մարքի տը Բուրրիէր ախրէթ թէգքէրէսինի ալտըղը
զէման, պիզէ սէնէվի ալթմըշ պին ֆրանքըզ իրաս պըրագ-
տը, տէյիլ մի: Պու իրատ կիւզէլ պիր մէպլաղ օլտըղընտան,
սէնէտէ օթուզար պին ֆրանք սարֆ իտէրէք հէր իքիմիզ տէ
մէսուտանէ պիր էօմը կէչիրէպիլիր իտիք, տէյիլ մի:

— Հայ հայ:

— Լաքին պէն գոււմար օյնայըպ պու սէրվէթին պիր գըս-
մընը մահվ իթ տիրմ, տէյիլ մի:

— Պիր գըսմը քիւլիսինի տէմէյէ ութանը՝ յօրմըսըն . իքի սէնէ զարփընտա իքի եիւզ էլլի պին ֆրանք զայպ իթտին :

— Էվվէթ , հագգսըզ օլտըղըմը իգրար իտէրիմ . իչին սօնընը տիւշիւնմէյէրէք պիր շէյ տիր եաքտըմ . լաքին մատամ քի պէնիմ հիսապըմ կէօրիւլտիւ պիթտի , ազաճըգ տա սէնին հիսապընա պագալըմ :

« Բուրրիէր գօնաղընըն թամիրաթ վէ մէֆրուշաթը իչին գըրգ պին ֆրանք սարֆ իտիլտի . ասաքիւրի միլլիէ թապուրընըն թէշքիլի վէ մուսիգի ֆըրգասը իչին տախի օն պին ֆրանք մասրաֆ օլտու . պու իքի շէյտէն մահզա զիքը իթմիշ օլմագ իչին պահս իտիյօրմ . վէրտիլին զըյաֆէթէր , ֆիշէնկ օյունլարը վէ սախիէ իչին եիկիրմի պէշ պին ֆրանք սարֆ իտիլտի . էվին , աթլարըն , արապալարըն , ուշագլարըն եիւզ էլլի պին ֆրանքա մալ օլտը . մատամ մարքիզ տը Բօզէլլինին Շանզ-էլիգէտէքի գօնաղը , աթլարը , արապալարը , ուշագլարընըն ալթուն շէրիտի ելպիսէլէրի , գըրմըզը գաթիֆէ եէլէքլէրի վէ տիզլիքլէրի իչին եինէ եիւզ էլլի պին ֆրանք մասրաֆ կիթտի . պիւթիւն պու մէսարըֆաթըն մէճմուը թագըրիպէն իւշ եիւզ եէթմիշ պէշ պին ֆրանք էտէր : Տօղրու տէյիլ մի :

— Թէէսսիւֆ օլունուր քի բէք տօղրու տըր :

— Տէմէք քի իրատըմըտզան պաշգա ալթը եիւզ պին ֆրանքտան զիյատէ պիր մէպլաղ սարֆ իթմիշիզ տիր , վէ չիմտի պիզէ անճագ օթուզ պին ֆրանք գատար պիր իրատ գալմիշ տըր քի , պունըն օն պէշ պինի պէնիմ , օն պէշ պինի տէ սէնին տիր . պու գատար իրատ ազ տէյիլ մի տիր :

— Շիւպհէսիզ , լաքին նէ՞ չարէ . . . պունընլա իքթիֆա իթմէյէ մէճպուրըզ :

— Պէն արթըզ սուրէթի գաթիյէտէ եէմին իթտիմ . պունտան պէօյլէ գումար մասասը իւզգերինէ պիր բարա գօյմայաճաղըմ . պու եէմինիմ ֆէնա՞ մը :

— Բէք էյի , տօթըմ , բէք էյի :

— Ոլթըզ պուրատա գալմայըպ Բուրրիէրէ ալտէթ իտէճէյիզ , վէ սէն տէ օ պիր թագըմ խայալաթը շէօհրէթճու .

յանէնտէն վէ էթրաֆընը իհաթա իթմիշ օլտըղըն տարաթ վէ տէպտէպէտէն ֆէրաղէթ իտէճէքսին . պիր պիրլէրինի սէվէն իքի քիշի իշին պիր գուլիպէտէն , պէրրազ պիր ըրմագտան , մէյվէ աղաճլարընտան վէ սատէ եէմէքլէրտէն պաշգա պիր շէյ լազըմ օլմատըղընը մաշուգէնէ անլաթաճագսըն :

— Նէ՞ սէօյլէյօրսըն , Ռօման , պէնի իսթիհզայա՞ մը աւըյօրսըն :

— Խայր , տօսթըմ , սէնի թէէմին իտէրիմ քի , պաշըմա կէլէն հալլէր պէնի բէք ճիտտի միւլահազաթա սէվզ իթտի , վէ չիմտի քէօյտէ կէչիրիլէճէք էօմրտէն տահա խօշ , տահա սաատէթպախշ , պիր էօմր օլմատըղընը հըսս իտիյօրըմ :

Ռօման օլտըղը եէրտէն այաղա գալգըպ , հիքեայէմիզին պաշլանղըճընտա նագշ իթմիշ օլտըղըմըզ օտա տէրուհինտէ կէզինմէյէ վէ պիր պէսթէնին նագարաթընը թէղաննի իթմէյէ պաշլատը :

Ռօմանըն արգասընտան Սալվատօր տախի այաղա գալգարազ .

— Լաքին սէն տիվանէ՞ մի օլտըն , եահո՛ւ :

— Տիվանէ օլաճագ նէ՞ վար . տէմէք քի սէն Բուրրիէր քէօյիւնէ ալտէթ իթմէյի մուվաֆըզը մասլահաթ կէօմէյօրսըն , վէ մաշուգէնին Շանղ-էյիզէտէքի խանէօինի , աթլարընը արապալարընը , ուշագլարընը մա էլ մէմուռնիյեթ թէրքլէ սանա ըէֆագաթ իտէճէյինի զանն իթմէյօրսըն , էօյլէ՞ մի . օ հալտէ պէնիմ վէրմիշ օլտըղըմ եէմին տախի էվվէլքի եէմինլէրէ պէնզէյէճէք տիր :

— Օ հալտէ նէ՞ եաքմալը :

— Պէնի տինլէ՛ , հէր նէ գատար իքիմիզին տէ մէյլիյաթը այրը այրը իսէ տէ , պուռնլարըն նէթիճէլէրի պիր տիր . իքիմիզին տէ եիւրիւտիւլիւ եօլ պիր նէթիճէյէ չըգաճագ տըր . պախթըն էլինտէն գուրթուլմագ իշին սարֆ իտէճէյիմիզ զայրէթին պիհուտէ օլաճաղընտան էմին իմ . պինաէն ալէյհ , պիղիմ իշին ագիլանէ պիր թէտպիր վար ըսա , օ տա՛ թապիյաթըմըզըն իլճաաթընա թապի օլմագ վէ քէմուլը թէսլիմիյէթլէ նէթիճէի ահվալէ պէքլէմէքտէն իպարէթ տիր :

— Զաթէն ուզուն միւտատելթ պէրլէմէյէ մէճպուր օլ-մայաճաղըզ. նէթիճէի ահվալ սէնին զանն իթտիյինտէն տա-հա չաբուգ եթիչէճէք տիր, նազտ ագճէ թէտարիք իթմէք իչին Բուրրիէրտէքի չիֆթլիքլէրին էքսէրիսինի թէրհին իթմէ-յէ մէճպուր օլտում. շիմտի պէնտէ օն պին Ֆրանք անճազ գալմըչ տըր. վէ իթիպարտան տիւշմէք իսթէմէզսէմ, պու-այըն նիհայէթինտէ կէրէք պէնիմ վէ կէրէք Սիլվիանըն պօրճ-լարընը թէտիյէ իթմէյէ մէճպուր ըմ:

— Պու մարքիզ տը Բօզէլլինին հիչ սէրվէթի եօգ մը:

— Քէնտիսիյլէ իւլֆէթ բէյտա իթտիյիմ գէման, սէրվէ-թինի պիւս պիւթիւն չիւրիւթմիւշ իտի:

Բօման իլէ Սալվատօր արասընտա ճարի օլան մուհավէրէ պու մէրքէզտէ իքէն, օտա գաբուսը պիրտէն պիրէ աշըլտը. Սալվատօր խըտմէթքեարա հիչ քիմնէյի գապուլ իթմէյէճէ-յինի պէյան իտէրէք հէր քիմ օլուրսա օլսուն եօլա գօյմասը-նը թէնպիհ իթմիշ իտի իսէ տէ, մէրգում Սիլվիայը արգա-սընա թագմըչ օլտըղը հալտէ իչէրի կիրէրէք:

— Մօսիէօ մարքի պէնտէնիզի մազուր կէօրսիւնլէր. մա-տամ մարքիզ միւմանաաթըմա էհէմմիյեթ վէրմէյիպ ճէպ-րէն իչէրի կիրտի. - տէտի:

Սալվատօր. - Բէք էյի, կիտէպիլիրսինիզ:

Սիլվիա. - Աֆվ իտէրսինիզ ամմա, սիզ սէօղիւնիւզտէ սատըգ տէյիլ իմիշսինիզ, մօսիէօ մարքի. պու կիւն պէնիմ-լէ օրմանա կիտէճէյինիզի տիւն վատ իթտինիզ, վէ պու կիւն վատընըզը իսթար իթմէյէ կէլտիյիմտէ, պուրատա օլմատը-ղընըզը խըտմէթքեար վասըթատըյլա պանա պիլտիրիյօրսընըզ. պու մուվաֆըզը. նէզաքէթ մի տիր:

Սալվատօր. - Սէօղիւմէ իթիմատ իտինիզ քի, մատամ. . . .

Սիլվիա. - Պու հարէքէթինիզտէն տօլայը սիզէ աֆվ ի-տէրիմ. լաքին սիզի Մ. Լըպրէօն իլէ պիլլիքտէ պուլտըղըմ իչին բէք զիյատէ մէմնուն օլտըմ:

Բօման. - (Էսկի պիր խըտմէթքեարա եազըչաճազ սու-րէթտէ էյիլէրէք.) Մատամ մարքիզ հագդը աճիզանէմտէ բէք զիյատէ ըզհարը թէվէճճիւհ պույուրըյօրլար:

Սիրվիա . - (Քենտի քենտին .) Անշաշըտը . . . պու-
կին տէ հիշ պիր շէյ էօյրէնէմէյէճէյիզ : (Սալվատորա խի-
թապէն) է'յ , մօսիէօ մարքի , կիտէլիմ մի :

Սալվատոր . - Էմրինիզէ մոնթազըր ըմ , մատամ :

Պու սէօզիւ միթէազըպ մարքի պաղա գալգտը : Սիւ-
վիա իշէրի կիրէրքէն չըգարմըջ օշտըր շապգասընը թէքրար
պաշընա գօյտու , վէ էքսէրիյա ինճէ պէլինէ սարտըր խա-
ֆիֆ շալ իլէ ումուզլարընը էօրթաիւքտէն սօնրա , Սալվատօ-
րա խիթապէն .

— Էյի մինասէպէթ տիւշտիւ . . . մատամ քի միւտիրի
ումուրընը պուրատա պուլընըյօր , եարըն պէնտէնիզէ օն
պին ֆրանք կէթրմէսինի քէնտիլէրինտէն ըէճա իտինիզ . մօ-
տա թաճիրլէրիմէ , մօտիսթրալարըմա վէ սաիր պիր չօգ եէր-
լէրէ ագճէ վէրէճէյիմի վատ իթմիշիմ տիր . սէօզիւմտէ սաղ
պուլընմայաճագ օլուրսամ , նիհայէթ տէրէճէտէ միւքէտտէր
օլաճաղըմ . պու ճիւզի մէպլաղը իլէրիտէ սիզէ թէէտիյէ ի-
տէճէյիմտէն էմին օլապիլիրսինիզ :

Պու թալէպի նակէհաշի իւզէրինէ , Սալվատօրըն չէհրէ-
սինտէ խօշնուտսըզլըգ ասարը մէշհուտ օլտու . մա մաֆիհ
մէպլաղը մէղքիւրիւ թէէտիյէ իտէճէյինի վատ իթմէյէ տաւ-
րանտը ըսա տա , Բօման՝ Սալվատօրըն ահվալը մալիյեէսինին
նէ՝ մէրքէզտէ պուլընտըրընը պիլտիյինտէն , մէրգումըն ճէ-
վապ վէրմէսինէ մէյտան պըրագմայարագ :

— Մօսիէօ մարքիտէն ըէճա իթտիյինիզ խըամէթի իյֆա
իթմէք քէնտիլէրինճէ միւմքին օլմայաճագ տըր զաշնն իտէ-
րիմ , մատամ : Պուրայա կէլտիյինիզ զէման , խիւլասաի հի-
սապաթըմը քէնտիլէրինէ կէօսթէրմէքլէ մէշղուլ օլույօրտըմ .
մօսիէօ մարքի պու կիւնլէրտէ քիւլիյէթլի ագճէլէր թէէտի-
յէ իթմիշ օլտըրընտան , գասամըզ շու սըրատա հէման տա
պօշ կիպի տիր :

Սիրվիա . - (Սալվատօրա խիթապէն .) Մ . Լըպրէօնիւն
սէօլէտիյի սէօզ տօզրո՞ւմը տըր , մօսիէօ մարքի :

Սալվատօր . - (Ուզուն պիր ահ չէքէրէք .) Թէէսսիւֆ ի-
տէրիմ քի բէք տօզրու տըր , մատամ :

Սիլվիա . - Սերվէթի զաթիլէնիզ քեամիլէն թիւքէնտի մի .
 Բօման . - (Կիւիւմանէյէրէք .) Օ՛հ , քեամիլէն տէյիլ , մա-
 տամ . Լաքին մօսիէօ մարքի արագիսինին պիր գըսմընը սաթ-
 մաղա մէճպուր օլաճագ զանն իտէրիմ :

Սիլվիա թէքրար օթուրտը , վէ Սալվատօր տախի եազը
 մառասընըն պաշընտա քէնտիսինէ մախսուս օլան գօլթուգ
 սանտալիէսի իւզէրինէ երգըլարագ , տէրեաի միւլահազաթա
 տալմըշ կիպի կէօրիւնտիւ : Սիլվիա աշըգընա իթթապէն .

— Միւքէտտէր օլմագ նէյէ՛ եարար . . . պուլըն պիր չու-
 րէսինի տիւշիւնմէի տիր . պու պապտէ սիզճէ իթթիխազ ի-
 տէճէք պիր թէտպիր վար ըսա , օ տա՛ սուրէթի մայիշէթինի-
 ղի թահտիտ իթմէք , աթլարընըզըն , արապալարընըզըն , ու-
 չագլարընըզըն պիր գըսմընը տէֆ իյլէմէք , վէլ հասըլ խանէ-
 նիզին մէսարըֆընը քիւշիւթմէք խուսուսը տըր : Այնը թէ-
 տապիրի պէնիմ սուրէթի մայիշէթիմ հագգընտա տախի իթ-
 թիխազ իթմէլիսինիզ :

Սալվատօր . - Նէ՛ սէօյլէյօրսընըզ , մատամ . սուրէթի մա-
 յիշէթիմի թահտիտ մի իթմէք , աթլարըմըն , արապալարըմըն
 պիր գըսմընը տէֆ մի իթմէք . խա՛յր , խա՛յր , պու օլամազ
 շէյ տիր : Օ հալտէ հէր քէս հագգըմտա նէ՛ տիւշիւնէճէք .
 սերվէթիմ քեամիլէն թիւքէնմիշ օլտըզը գըյաս իտիլէճէք ,
 վէ հէյնէթի վիւքէլա ըէսի տախի՝ թալէպ իթտիլիմ մէվգը
 վէ մէմուրիյէթի պանա թէվտի իթմէքտէն իսթինքեաֆ իյ-
 լէյէճէք տիր :

Սիլվիա . - Փիւ հագգըգա պէօյլէ նակէհասնի պիր սուրէթ-
 տէ իթիպարտան տիւշմէնիզ կէօրիւլէճէք օլուրսա , պիւթիւն
 իւմիտլէրինիզ պէրհալա օլաճագ տըր :

Սալվատօր . - Հալ պու քի պու տէհէթի կիրտապտան
 գուրթըլմամ լաղըմ տըր :

Սիլվիա . - Ա՛հ , պու տէհէթի կիրտապտան գուրթուլ-
 մագ իչին պիր ազ էվվէլ կէօրտիւյիւմ շէյլէր սիզտէ պուլըն-
 մալը իտի :

Բօման . - (Քէմալը մէրագլա .) Պիր ազ էվվէլ նէ՛
 կէօրտիւնիւզ , մատամ մարքիզ :

Սիլվիա . - Ղայէթլէ գըյմէթտար պիր միւճէվհէրաթ մէճմուասը , եանի էլմասլար , զիւմրիւտէր , կէօք եագուլթլար , գըրմըզը եագուլթլար , սարը եագուլթլար , այնի շէմսլէր , ինճուլար վէ սաիրէ կէօրտիւմ :

Սալվատոր . - Էյ պու սէրվէթին սահիպի քիմ իտի :

Սիլվիա . - Զէվհիմ Մ. տը Բօզէլլինին վաթանտաշլարըն . տան պիրի . պէն պու ատէմի տիւն տիւշէս տը Պոթրէյլինին դօնաղընտա կէօրտիւմ . մէրգուլմ պու սապահ արզը հիւրմէթ վէ ուպուտիյեթ իթմէք իւզրէ պիզիմ էվէ կէլմիշ իտի :

Բօման . - (Մուհամմէրէի վազըա կիթտիքճէ նաղարը տըգգաթընը ճէյպ իտէրէք .) Պու միւճէվհէրէր պու գատար կիւզէլ մի իտի :

Սիլվիա . - Կիւզէլ տէ սէօզ միւ . ինսանը հայրէթտէ պըրադաճագ տէրէճէտէ գըյմէթտար շէյլէր իտի . օ գըրմըզը եագուլթլարըն շաշաաուր , այնը շէմսլէրին ալթուն ըէնկինտէքի բարըլթըսը , կէօք եագուլթլարըն մաի ըշըլթըսը վէ զիւմրիւտէրին եէշիլլիի զանն իտէրսին քի էլան կէօզիւմիւն էօնիւնտէ տիր :

Բօման . - Մ. տը Բօզէլլինին վաթանտաշը օլան պու զաթ պէսպէլի վէնէտիկ շէհրինին էն զէնկին ճէվահիր թաճիլլէրինտէն պիրի տիր :

Սիլվիա . - Եանըլըյօրսընըզ , էֆէնտիմ . պու զիգըյմէթթաշլարըն սահիպի թաճիւ տէյիլ , պիր ապըլգատէ տիր : Գուլորէտօ ֆամիլեասընըն իսմի ապըլարտան պէրու վէնէտիկ ապըլգատէլէրի տէֆլէրինտէ մուհարրէր տիր :

Բօման . - Շիւպհէ եօգ քի պու ատէմ պու միւճէվհէրաթը սաթմագ նիյէթինտէ տիր :

Սիլվիա . - Զաթէն Բարիսէ մահալա պու նիյէթ իլէ կէլմիշ տիր . պու միւճէվհէրաթա այիտ մուամէլաթըն իյֆասընա մէմուր օլան հալֆէն նամ տէլլալըն տիւքքեանընտան չըգաղգաւան սօնրա , պանա վիզիթա վէրմէյէ կէլտի :

Բօման . - Պու էճնէպինին Բարիստէ օլանճա վարիյէթինի զայպ իթմէմէսինի խալիսանէ արզու իտէրիմ . չունքի մէրգուլմ

պիղիմ մօսիէօ մարքի կիպի էվինին գաբուսընը պէօյիւք աչա-
ճագ օլուրսա , իհթիմալ քի պու միւճէվհէրաթը սաթտըգտան
սօնրա , արաղիսինի տէ սաթմաղա մէճպուր օլուր :

Սիւվիա . - Օհ , օ խուսուստա գօրգաճագ պիր շէյ եօգ
տըր . Մ . գոնթ տը Գուլորէտօ թամաքեար հէրիֆին պիրի տիր :
Օթէլ տը Գասթիկլիօնն էն քիւչիւք պիր տաիրէսինտէ իգա-
մէթ իթմէքտէ , վէ ասի պիր լօգանթատա ատամ պաշնա
պէշ Փրանք իլէ եէմէք եէմէքտէ տիր . պունտան պաշգա
Բարիստէ իգամէթ իթմէյէ տէ նիլէթի եօգ տուր : Լաքին
պիղձէ էհէմիլյեթի օլմայան շէյլէրտէն պահա իտերէք , օր-
մանն վագթը կէչմէքտէ օլտըղընը ունուտըյօրըղ : Կիտէլիմ
մի , մօսիէօ մարքի :

Սալվատօր . - Էմրինիզէ մունթաղըր ըմ , մատամ :

Սալվատօր տըշարը չըգաճաղը սըրատա , Բօման մեր-
գումը պիր եանա չէքտի վէ պին Փրանքլըգ պիր գաիմէ իս-
թէտի . Սալվատօր պու մէպլաղը վէրմէք իսթէմէտիլինտէն ,
Բօման .

— Միւսթէրէհ օլ , տօսթըմ , պու տէֆա պու ագճէ իլէ
գումար օյնամայաճաղըմ . սէն կիթ քէյֆինէ պագ . վէ միւս-
թագպէլ հագգընտա ասլա էնտիշէ իթմէ . պիր գաշ կիւնէ
գատար սանա էյի խապէրլէր վէրէճէյիմի մէմուլ իտերիմ . -
տէտի :

Բօման տէրհալ Բրէնսլէր օթէլինէ կիթտի , վէ Պա-
տէնէ աղիմէթ իթմէգտէն էվվէլ օրատա պրագմըլ օլտը-
ղը էշեայը Սալվատօրն խանէսինէ կէօնտէրտիքտէն սօնրա ,
տըշարը չըգտը վէ օթէլին գաբուսընտա իքի թէքէրլէքլի պիր
արապայա ըաքիպէն Օրլէան չըմէն տը ֆէր մէվգըֆընա վա-
սըլ օլտու , վէ օրատան իլք գաթար իլէ պիլ մուֆարագա ,
Օրլէանտա վագը Ուլթուլ-թօթ օթէլինէ էնտի . իշպու օթէլ-
տէն սանտըղլարընը վէ էշեալարընը էն գըսա թարիգ իլէ
քէնտիսինէ կէօնտէրմէսինի Սալվատօրա եազտըգտան սօնրա ,
մէքթուպընա չու սուրէթլէ խիթամ վէրտի .

« Սէնտէն թալէպ իթտիլիմ շէյ պէլքի տէ սանա զարիպ
կէօրիւնէճէք , վէ շիմտի պանա ալիտ կիպի կէօրիւնէն սախ-

Թէ իսիմտէն պաշգա պիր իսիմ թագընմըջ օլտըղըմտան տօլայը թէաճճիւպ իտէճէքսին . լաքին պու թէաճճիւպ՝ իսթէտիքլէրիմի կէօնտէրմէքտէն սէնի մէն՝ իթմէմէլի տիր . պէն ագճէ զայպ իթմէյի պիլտիյիմ հալտէ , գազանմայը տա պիլմէքտէ օլտըղըմը նազարընտա իսպաթ իտէճէյիմ . պու պապտէ մուվաֆֆազ օլաճաղըմը տախի գավիյէն իւմիտ իտէրիմ :

Բօման իսթէտիյի չէյլէրի ախզ իթտիքտէն սօնրա , այնը թարիգ իլէ Բարիտէ ալտէթ իյլէտի , վէ կէնիշ պիր մանթօյա պիւրիւնմիւշ , պաչընա սիյահ իբէքտէն մամուլ պիր սարղը սարմըշ , վէ շիտտէթի պիր տիշ աղըրսընա տիւշար օլան պիր ատէմ կիպի մէնտիլինի աղզընըն էօնիւնտէ թուլմըջ օլտըղը հալտէ , Օթէլ տը Գասթիկլիօնա մուվասէլէթ իյլէտի :

Պիր տաիրէ իսթիճար իթմէզտէն էվվէլ , խասթէմիզաճ օլտըղընը պէհանէ իթթիխազ իտէրէք , քէնտի տաիրէսինէ գօմուլ օլան ատէմէր քիմլէր օլտըղընը անլամագ իսթէտիյի նի օթէլ ուշագլարընտան պիրինէ սէօյլէտի . ուշագ տախի՝ զայէթ թապիի կէօրիւնէն պու իֆատէյէ գարչըլըգ 11 նիւմէրօլու օտանըն քէնտի հալինէ բէք միւնասիպ կէլէճէյինի , զիրա 12 նիւմէրօլու օտա էքսէրիյա եաթմագ իչուլն ալտէթ իտէն պիր իթալիալը ասըլզատէ թարաֆընտան , 13 նիւմէրօլու օտա՝ նէզտինէ հիշ քիմնէյի գապուլ իթմէյէն սաղըր պիր գօճա գարը թարաֆընտան վէ իւզէրինտէքի օտա տախի օթէլին քեաթիպի թարաֆընտան իսթիճար իտիլմիշ օլտըղընը պէյան իյլէտի :

Բօման օն պիր նիւմէրօլու օտայը թուլտը : Մէրգուլմ իրթէսի սապահ օտասընտան շըգտըղը զէման , պիզզաթ Սալվատօր տախի եանընտան կէչմիշ օլսա , քէնտիսինի թանըյամայաճաղը տէրքեար ըտը : Սիյահ սաչլարը գուլմալա տէօնմիւշ . սըգ պիր սագալ չէհրէսինին էթրաֆընը ալմըշ , եիւզիւ շիշման վէ գըրմըղը օլտըղը հալտէ զայըֆ վէ սօղուլն պիր հալ քէսպ իթմիշ վէ կէօղլէրի տէ պէօյիւք եէչիլ կէօղլիւքլէր իլէ սէթր օլուլմըջ իտի . նիհայէթ օ՝ տէրէճէ խասթէմիզաճ կէօրիւնմէքտէ իտի քի , օթէլին սահիպլէրի՝ պիր խըտմէթքեարըն գօլուլնա տայանմըջ օլտըղը հալտէ արապա-

յա ըաքիպ օլտըղընը կէօրտիւքլէրինտէ , քէնտիսինի բէք զի-
յատէ աճըտըլար , վէ պու պէտպախթ էճնէպի քէմիքլէրինի
Ֆրանսատա պրագաճաղընը քէնտի քէնտիլէրինէ միւլահազա
իթտիլէր :

Լաքին Բօման էօլմէյի խաթըրընտան պիլէ կէչիրմէմէք-
տէ իտի : Մէրգուլմ իսթիճար իթմիշ օլտըղը օտայը ինթի-
խապ իտէճէյի սըրատա օթէլ ուշագլարընտան պիրինէ սօր-
տըղը մահիրանէ սիւալլէր սայէսինտէ , գանթ տը Գուրէտօ-
նըն օտասը հա՛նկըսը օլտըղընը խապէր ալմըշ , վէ մէգքիւր օ-
տանըն քիլիտինին գալըպընր ալմագ իւզրէ միւնասիպ պիր
ֆըրսաթ պուլտըգտան սօնրա , վազթը լազըմընտա իսթի-
մալ իտէճէյի ալաթ վէ էտէվաթը իշթիրա իթմէք իւզրէ
տըշարը չըգմըշ բտը :

Մէրգուլմ՝ Բարիստէ խըրսըզլըգ իթմիշ օլտըղը ճիհէթլէ ,
կէրէք Թամալ մէյտանընտա վէ կէրէք Լաք սօգաղընըն տէ-
միրճի տիւքքէանլարընտա , հէր շէքիւտէ վէ հէր պէօյիւքիւք-
տէ անախթարլար սաթըլտըղընը պիլտիյինտէն , տօս տօղրու
Լաք սօգաղընա կիթտի վէ իքի տէմէթ անախթար սաթըն ալ-
տը . պու տէմէթլէրտէն պիրի տըշարքի գաբույը վէ տիկէրի
տէ իշէրքի էշեալարը ալմագ իշուն գուլլանլաճագտը . պուն-
լարտան պաշգա պիր գաշ պուրղու , քիւչիւք պիր տէմիր քա-
լէմ վէ պիր էյէ իշթիրա իյլէտի . պունընլա պէրապէր պու
ալէթլէրին իսթիմայինէ մէճպուրիյեթթ հասըլ օլաճաղընը իւ-
միտ իթմէմէքտէ իտի . զիրա օթէլ տը Գասթիկլիօնըն պիլ ճիւմ-
լէ քիլիտլէրի՝ տիկէր տէօշէնմիշ խանէլէրաէքի քիլիտլէր կիպի
օլմայըպ , հէր տիւրլիւ անախթարլար իլէ աշըլապիլէճէյինի
էվլէլճէ ֆարգ իթմիշ իտի :

Պու իլլէրի պիթիրտիքտէն սօնրա օտասընա ալտէթ իյ-
լէտի , վէ էլլէրինի օղուշտըրարագ վէ պաշնտաքի էյրէթի
սաշ իլէ երիզիւնտէքի էյրէթի սագալը թավանա աթարագ ,
թասալատըղը իշին է՛ն միւշքիլ պիր գըսմը պաշա չըգմըշ օլ-
տըղընը վէ արթըգ քէմալը սիւքիւնէթլէ միւնասիպ պիր ֆըր-
սաթըն զուհուրընա պէքլէմէք լազըմ կէլտիյինի քէնտի քէն-
տինէ տիւշիւնտիւ . պունտան պաշգա թէսատիւֆ տտիսի մէ-

մուլ իթտիյինտէն զիյատէ քէնտիսինէ եարտըմ իթմէքտէ իտի :

Մէրգումըն օթէլէ կէլէլի անճագ պէշ կիւն օլմըշ իքէն , պիր սապահ գօմչուսընըն օտասընտա ֆէվզ էլատէ պիր կիւրիւթիւ իշիտիլտի . պիր թագըմ մօպիլեալարը աշըպ գաբամագտա վէ սանտըզլարը չէքիպ կէօթիւրմէքտէ իտիլէր . պու կիւրիւթիւ վէ գարըշըզլըգ նակէհզուհուր պիր սէյահէթէ պէնզէտիյինտէն , Բօմանըն եիւրէյի հօբլամաղա պաշլատը : Միւթէմատիյէն իշիթմէքտէ օլտըղը հէր պիր սէտա , հէր պիր հարէքէթ՝ գալպինտէքի խէվֆ ու էնտիշէյի պիր գաթ տահա արթըրմագտա ըտը . նակէհան Պւշագլարտան պիրի եիւքսէք պիր սէտա իլէ :

— Հայտէ չար չաբուգ պիր արապա պուլ տա կէթիրի վէր . Մ. Գոնթ տը Գուլօրէտօ տէրհալ եօլա չըգմագ նիյէթինտէ տիր . — տէտի :

Բօման պու սէօզլէրի իշիթինճէ , էլէ կէչիրմէք իւմիտինտէ պուլընտըղը խազինէնին էլտէն կիթմէքտէ օլտըղընը անլատը : Պու սըրաւտա տիկէր պիր սէտա տահա գուլագլարընա վասըլ օլտը . պու սէտա իթալեալընըն սէտասը օլուպ , կիւզէլ պիր արապա ինթիխապ իթմէսինի օթէլին կարսօնընա թէնպիհ իթտիքտէն սօնրա , իլավէի մէգալ իլէ :

— Արապաճը տա պիրիքտէ կէլսին . քէնտիսիյլէ պէն բազարլըգ իտէճէլիմ . — տէտի :

Բօման՝ քէնտի օտասընը իթալեանըն օտասընտան պրրոան պէօլմէնին էօնիւնտէ տուրմըշ վէ նէֆէսինի պիլէ թուլթմըշ օլտըղընտան , սէյլէնիլէն սէօզլէրի քէմալը տըգգաթլա տինլէմէքտէ պուլընմըշ իտի : Նիհայէթ արապա իլէ արապաճը վասըլ օլտուլար , վէ իթալեալը արապաճըյա խիթապէն :

— Սիղի սաաթ իլէ թուլթաճաղըմ , տօսթըմ . պէնի էվվէլա Բէ սօգաղընտաքի էլտիվէնճի Պուլալէնին տիւքքեանընա վէ պատէհու Ավսթրիա սէֆարէթխանէսինէ կէօթիւրմէքտէքսինիզ վէ օրապա ազչամըն սաաթ տէօրտիւնէ գատար պէքլէ . յէճէքսինիզ : Պուլար իշին նէ իսթէյօրսընըլ :

Արապաճը եիկիրմի ֆրանք իսթէտի . Սիլվիանըն տէտիյի գատար թամաքեար օլան իթալեալը իսէ՝ օն պէշ ֆրանքտան զիյառէ վէրմէք իսթէմէտիյինտէն , մէնաֆիինի օ տէրէճէ ինատլա միւտաֆաա իյլէտի քի , արապաճը նիհայէթ րազի օլտու : Օն տագրգա սօնրա Բօման բէնճէրէսինտէն իթալեալընըն արապայա րաքիպ օլտըղընը կէօրէրէք , քէնտի քէնտինէ .

— Թամա՛մ , սէն քէնտի իշինի կէօրմէյէ կիթ . պէն տէ սէնին միւճէվճէրաթընը աշրրայրմ . - տէտի :

Եարըմ սաաթ գատար կէշտիքտէն սօնրա , Բօման օտասընտան տըշարը չըգտը , վէ նէրտիւպանըն եօգարըսընա վէ աշաղըսընա պիր նազարը թէճէսսիւսքեարանէ աթֆ իթտիքտէն սօնրա , էլինտէքի անաթթարլար վասըթասըյլա գաբույը աշտը , վէ Սիլվիանըն շաշաալը պիր սուրէթտէ նագշ իթմիշ օլտըղը միւճէվճէրաթըն սահպի օլան իթալեալընըն օտասընա կիրտի :

Գոնթ պիր գաշ սաաթա գատար ավտէթ իթմէյէճէյինտէն , Բօման՝ աբանսըզա կէթիրիւմէքսիզին մէգքիւր օտանըն՝ պիւ ճիւմէ էշեալարընը թէհարրի իթմէյէ վագթ պուլապիւլէճէյինի միւլահաղաիյլէտի : Պու միւլահաղայա պինաէն գաբույը իւզէրինտէն գաբատը , վէ պէրապէր ալմըշ օլտըղը սիւլահլարը սըրասընա գօյմազլա մէշղուլ օլտու . զիրա թէսաաթիւֆէն աբանսըզա կէլէճէք օլուրսա , քէնտիսինի սաղ թուլթմալարընա միւսաատէ իթմէյէճէյինի էվվէլտէն գարարաշտըրմըշ ըտը . պատէհու պուլընտըղը օտանըն ալթ գաթընտաքի միւսթէճիրլէյի այագլարընըն սէտասընը իշիթմէսինլէյի իշուն քէշէ թէրլիքլէր կիյինէրէք , պիւ ճիւմէ էշեալարը թէհարրիյէ պաշլատը : Պըրօնըն պիւթիւն կէօզլէրինի , եագը մասասընըն պիւթիւն տէրէքլէրինի վէ պիւթիւն տօլապլարը եանընտաքի անաթթարլար վասըթասըյլա աշարագ քէմալը տըգգաթլա արաշտըրտը իսէ տէ , հիշ պիր շէյ պուլմաղա մուվաֆֆագ օլամատըղընտան , գաթը իւմիտ իթմէյէ պաշլամըշ իքէն , օտանըն պիր քէօշէսինտէ պիր նէվ քիւշիւք չէքմէճէ կէօզիւնէ իլիշտի . մէրգուլմ պուներ իպթիտա ֆարգ իթմէմիշ օլտըղընտան , քէնտի քէնտինէ .

— Ղալիպա խազինէ շունըն իշինտէ օլմալը . - տէտի , վէ տէրագապ չէքմէճէնին եանընա կիտէրէք , պիլ ճիւմիէ կէօզլէրինի աչաը վէ քէմալը կէրմի իլէ արաշտըրմաղա պաշլատը : Բօման զաննընտա խաթա իթմէմիշ իտի . պու չէքմէճէնին կէօզլէրինտէն պիրինտէ սախթիյանտան մամուլ քիւշիւք պիր գուլթու պուլտու , վէ Սիլվիանըն կէօրտիւյիւ զիգըյմէթ թաշլարըն քեաֆֆէսի տէ օրատա պուլընտըղըն միւշահէտէ իյլէտի . մէքըրիւր թաշլարը մուայէնէ իթմէք իսթէմէտիյինտէն , պիւթիւն էշեալարը թէքրար սըրասընա գօյտըգտան սօնրա , քէմալը մէսէրրէթլէ գոնթըն օտասընտան տըշարը չըգտը :

Քէնտի օտասընա կիրտիքտէ , էվվէլա քէնտիսինէ ազաճըգ չէքէ տիւզէն վէրտի , վէ պատէհու չանը չալարագ , կէլէն խըտմէթքեարա կիտիպ քէնտիսի իշուն պիր արապա պուլմասընը թէնպիհ իյլէտի : Մէրգուլմ աշըրմըշ օլտըղը խազինէյի կէօյսիւնտէ սագլայարագ , վէ միւթատըր վէճհ իւզրէ պիր խըտմէթքեարըն գօլունա տայանարագ , արապայա ըաքիպ օլտու , վէ պարկիրլէրինի քէմալը շիտտէթլէ գաշըլամըշ օլան արապաճը Օթէլ տը Գասթիկիօնտան ուզագլաշտըղը սըրատա , Բօման տէրունի պիր ահ սալը վէրտի :

Մէրգուլմ արապայա ըաքիպ օլտըղը սըրատա , տիկէր պիր արապա մէքըրիւր օթէլին գաբուսը էօնիւնտէ թէվագգուֆ իթմիշ , վէ քէնտիսինին ֆարգ իտէմէմիշ օլտըղը պիր գատըն արապատան աշաղը էնէրէք , գոնթ տը Գուրդէտօնըն քէնտի օտասընտա օլուպ օլմատըղընը գաբուճըտան սիւալ իյլէմիշ իտի : Մէրգուլմէ գոնթըն օտասընտա պուլընմատըղընը խապէր ալընճա , օրատան չէքիլիպ կիթմէյէ հազըրլանտըղը սըրատա Բօմանը կէօրտիւ , վէ քէնտի քէնտինէ .

— Թօհաֆ չէյ . . . զայէթլէ խասթամիզաճ կէօրիւնէն շու ատէմ՝ եիւզիւնտէքի սագալը , պըյըղը վէ եէշիւ կէօզլիւքլէրի իլէ պէրապէր թըպգը մարքի տը Բուրրիէրին միւտիրի՝ ումուրընա պէնզէյօր . - տէտի , վէ պատէհու արապաճըյա խիթապէն .

— Պագսան ա՛ , արապաճը , շու էօնտէքի արապանըն արգասը սըրա կիտի վէր . ֆագաթ ուզագտան ուզաղա եիւրիւ ,

էկէր պու իշի մէհարէթլէ՝ պաշա չըգարաճագ օլուրսան, սա-
նա երկիրմի ֆրանքլըգ պիր սիքքէ վար. - տէտի :

Օգուլանշարըմըզ պու գատընըն մարքիզ տը Բօզէլլի վէ
եախօտ նամը տիկէրլէ Սիլվիա օլտըղընը քէշֆ իթմիշ օլմալը
տըրլար : Ուրապաճը երկիրմի ֆրանքլըգ սիքքէնին սէսինի ա-
լընճա, քէնտիսինի պու կիւզէլ միւքեաֆաթա լայըգ կէօս-
թէրմէք իշուն օլանճա զայրէթինի սարֆ իտէրէք, Բօմանըն
արապասընը ուզագտան ուզաղա թաագիպ իթմէյէ պաշ-
լատը :

Բօման էթուալ գաբուսընա գատար կիտէրէք, արապա-
սընը օրատա թէրք իյլէտի : Սիլվիա պունը կէօրիւնճէ արա-
պաճըսընա խիթապէն .

— Հէրիֆին արգասը սըրա կիտի վէր . լաքին եինէ ու-
զագտան ուզաղա եիւրիւ . - տէյու էմր իյլէտի :

Բօման Մայեօ գաբուսընտան Պուլոնեը օրմանընա կիրմէք
իւզէրէ օլտըղընտան, Սիլվիա քէմալը էնտիշէ իլէ .

— Չաբուգ օ՛լ, չաբո՛ւգ, օրմանլար արասընա կիրէ-
ճէք օլուրսա, քէնտիսինի պիւս պիւթիւն զայպ իտէրիզ. -
տէտի :

Արապաճը պարկիրլէրինի գամշըլատը, վէ պարկիրլէր քէ-
մալը սիւրաթլա եիւրիւմէյէ պաշլատըլար . լաքին Մայեօ գա-
բուսընա վասըլ օլտըգլարընտա, նէօյլի թարիգի իւզէրինտէ
աղըր աղըր եիւրիւմէքտէ օլան օ խասթամիզաճ իխթիյարնա-
պէտիտ օլմուշ ըտը : Սիլվիա պունը կէօրիւնճէ ատէթա մէ-
յուս օլարագ, արապայը կէրի տէօնտիւրմէսինի արապաճըյա
էմր իթմէք իսթէտի . լաքին նէ՝ օլտըղընը պիւմէտիյի պիր հըս-
սը տախիլիէ մաղլուպ օլարագ, պիր իքի տագըգա միւլահա-
զա իթտիքտէն սօնրա, աղաճլըգլը եօլու թութուպ կիթմէ-
սինի արապաճըյա թէնպիհ իյլէտի . Պուլոնեը օրմանընըն եու-
վարլագ պիր մէյտանճըղընա վասըլ օլտըգլարընտա, Սիլվիա՝
մարքի տը Բուրբիէրին միւտիրի ումուրընըն սըգը պիր ըլտէն-
կոթ կիլինմիշ վէ պիր ազ էվլէլ եիւզիւնտէ կէօրիւլէն սագա-
լը, պըյըղը վէ եէշիւ կէօղիւքլէրի գալտըրմըշ օլտըղը հալ-
տէ, եան պիր եօլտան չըգտըղընը, վէ Բասսի թարիգինէ

կիտէն տիկէր պիր եօլա սաբաղղընը միւշահէտէ իյլէտի . պու-
նըն իւզէրինէ կէնիշ պիր նէֆէս ալարագ .

— Հէլէ եագալատըգ . — տէտի :

Պատէհու արապասընը տուրտըրթարագ , արապաճըյա
վատ իթտիյի միւքեաֆաթը վէրտի , վէ քէնտիսինի Մայեօ
գաբուսընտա պէքլէմէսինի էմր իթտիքտէն սօնրա , մէրգուսմ
տան այրըլտը :

Բօման բէք զիյատէ սիւրաթլա եիւրիւտիւյիւ ճիհէթլէ ,
Սիւվիա մէրգուսըն արգասը սըրա կիթմէք իշուն խայլը զահ-
մէթ չէքմէքտէ իտի . ֆագաթ էսրարը վագըյա ալեահօ օլ-
մագ արգուսը հէր ան քէնտիսինէ ղայրէթ վէ գուզվէթի ճէ-
տիտէ վէրմէքտէ իտի : Բօման սըգ սըգ արգասընա տէօնիւպ
պագմագտա ըտը ըսա տա , Սիւվիա բէք ուզագտան եիւրիւ-
տիւյիւնտէն վէ պուստան պաշգա շալընա պիւրիւնմիւշ վէ
եիւզիւնտէքի նիգապը տա թա աշաղըյա էնտիրմիշ օլտըղըն-
տան , մէրգուսմ քէնտիսինի կէօրէմէզ վէ թանըյամագ ըտը :

Նիհայէթ Բօման Պոն-Օմ գաբուսը սթասիօնընա վասըլ
օլարագ , օրատա իքի թէքէրլէքլի պիր արապա իսթիճար իթ-
տի . Սիւվիա պու գատար եօլ եիւրիւմէսի իլէ պիւս պիւ-
թիւն տէրմանտան տիւշմիւշ , վէ անճագ այագտա տուրապիւ-
մէքտէ պուլընմիւշ օլտըղընտան , տէրհալ պիր արապայա րա-
քիպ օլտու , վէ Բօմանըն արապասընը թաագիպ իթմէյէ պաշ-
լատը . պիր միւտտէթ սօնրա Բօմանըն արապասը մարքի տը
Բուրրիէրին՝ գօնաղը էօնիւնտէ թէվագգուֆ իյլէտի , վէ Բօ-
ման՝ արապատան աշաղը էնտիքտէն սօնրա , գօնաղա տախիլ
օլտու :

Սիւվիա Բօմանըն արղտսընտան կիթմէզտէն էվվէլ պիր
գաշ տագըգա պէրլէտի , վէ մէրգուսըն մարքի տը Բուրրիէ-
րին օտասընտա եէրլէշմիշ օլտըղընը թախմին իտինճէ , քէն-
տիսի տախի գօնաղա կիրտի , վէ խըտմէթքեարըն միւմանա-
աթընա էհէմիլյեթ վէրմէյէրէք , տօս տօղրու իքի տօսթըն
պուլընտըղը օտայա կիթտի : Գոնթ տը Գուրդէտօնըն զիգըյ-
մէթ թաշլարը Սալվատօրըն եաղը մոսսաղը իւզէրինտէ եա-
յըլմիշ օլտըղընտան , Բօման Սիւվիանըն օտայա կիրտիյինի

միւթէագրպ մէզքիւր թաշար իւզէրինէ պիր զազէթա գա-
բաթտը իսէ տէ, Սիւվիա պու զազէթայը եօգարը գալտըրա-
րագ .

— Արանըգտա մէվճուտ . օլան մէքրուհ էսրար արթըգ
պիւս պիւթիւն մէյտանա չըգտը . - տէտի :

Սալվատորըն պէնդի էօլիւ չէհրէսի կիպի սօլարագ .

— Նէ՛ տէմէք իսթէյօրսընը, մատամ . պէն օտամտա
եալընը գալմագ իսթէտիյիմ հալտէ, ուշագլարըմըն թէն-
պիհաթընա գուլագ ասմայարագ, պէնի րահաթսըլ իթմէք
սէլահյէթիւնի նէ՛րէտէն ալտընը . - տէտի :

Սիւվիա չալընը վէ շապգասընը չըգարարագ, պիր սան-
տալիէ ալտը . վէ ալըգընըն թա եանը պաշընտա օթուլա-
րագ .

— Օթուրմագլըղըմա միւսաատէ իտէրսիւնիդ, տէյի՛լ մի .
լաքին էվվէլա շուրասընը արզ իտէյիմ քի, պու զիգըյմէթ
թաշար Մ. գոնթ տը Գոլորէտօնըն մալի օլտըղը հալտէ,
սիգին միւտիւրի ումուրընը Մ. Լըպրէօն թարաֆընտան սըր-
գաթ իտիւտի . - տէտի :

Բօման . - Մատամ մարքիդ ագլընը զայպ իթմիշ օլտը-
ղընը իսթար իթմէլիյիմէ միւսաատէ իտէր զանն իտէրիմ :

Սիւվիա . - Բէճա իտէրիմ, թարաֆէյնէ ալիտ օլան իւն-
վանլարը պէր թարաֆ իտէլիմ տէ, թապիրաթը նագիքեանէ-
տէն արի օլարագ գօնուշալմ . ալիգիմ մօսիէօ Լըպրէօն,
էվվէլա միւսաատէ իտիւնիդ տէ ագլըմը զայպ իթմէմիշ օլ-
տըղըմը սիգէ իսպաթ իտէյիմ : Սիւ Օթէլ տը Գասթիկլիոն-
տան չըգտըղընը զէման, սիյահ չուհատան մամուլ պիր գա-
բութ կիյիւնիշ, պաշընըգա գումրալ պիր բէրուգա կէչիրմիշ
վէ եիւգիւնիւզէ տէ եինէ գումրալ պիր պըյըգ իլէ պիր սա-
գալ թագմըլ ըտընը . 266 նիւմէրօյը համիշ տէօրթ թէ-
քէրլէքի պիր արապայա րաքիպէն, էթուալ գաքուսընա գա-
տար կիթտիւնիդ վէ օրատա արապատան աշաղը էնէրէք,
Նէօյլի թարիգիւնի թութտընը . պատէհու Պուլոնեը օրմա-
նընտաքի Խըսըլուր Թալէէ նամ եօլուն օրմանըղլարընտան
պիրի արասընա կիրէրէք, օրատա պէս պէլլի սըրթընըղտաքի

գաբուծը, պաշննը տաքի բերուգայը վե եիւղիւնիւղտէքի սագայը վե պըյըղը չըգարտըգտան սօնրա, չիմտի կիյինմիշ օլտըղընըղ էլպիսէյի լապիսէն տըշարը չըգտընըղ: Պատէհու տիկէր պիր արապա թուլթտընըղ, վե օ արապա իլէ պուրա-յա գատար կէլտինիզ. նա՛սըլ, ագլըմը զայպ իթմի՛շ միյիմ:

Սիւվիա պու սէօյլէրի սէօյլէտիյի սըրատա, Բօման տա-խի մէրգոււմէնին նաղարը տըգգաթընը ճէլպ իթմէքսիզին ըը-տէնկոթընըն եան ճէպինտէն գըսա պիր խանչէր չըգարմըշ օլտըղընտան, պիրտէն պիրէ այաղա գալգտը, վե էլլէրին-տէն պիրինի անըն ումուզընա տայաթտըգտան սօնրա, օ-թուրտըղը սանտալիէնին իւղէրինէ եաթըրտը, վե գօլունը եօգարը գալտըրըպ վուրմաղա տալրանտը ըսա տա, Սալվա-տօր պիրտէն պիրէ իւղէրինէ գօշարագ վե անը հարէքէթին-տէն մէն՝ իտէրէք:

— Նէ՛ եաբըյօրսըն, սէֆի՛լ, չըլտըրտը՛ն մը. — տէյու-հայգըրտը:

Սիւվիա կէչիրտիյի թէհիքէյի եալընըղ օ սըրատա ֆարգ իտէպիլտի. պունըն իւղէրինէ չէհրէսինի միւտհիշ պիր սօլ-ղունըղ գաբլատը, վե ֆագաթ քէնտիսինի զայպ իթմէյէ-րէք, չըգարմըշ օլտըղը խանչէրի ըրտէնկոթընըն ճէպինէ գօյմագտա օլան վե հարէքէթի վագըասընտան տօլայը նա-տիմ օլմուշ կէօրիւնէն Բօմանա խիթապէն:

— Սիղտէ պասիրէթ տէնիլէն շէյ եօղ ըմըշ, ազիզիմ մօ-սիէօ Լըպրէօն. — տէտի:

Սալվատօր. — Միւսթէրիհ օլընըղ, մատամ, արթըգ գօր-գաճագ պիր շէյինիզ գալմատը:

Սիւվիա. — Պէն հէնուզ սիւքիւնէթի հալիմի զայպ իթ-մէտիմ. պանա սէօյլէյէճէք պիր շէյինիզ վար ըսա, սիզի տինլէմէյէ հազըր ըմ:

Սալվատօր. — Ֆիլ հագըգա սիղէ սէօյլէյէճէք բէք չօգ շէյլէրիմ վար տըր: Պէնիմ իլէ Լըպրէօն արասընտա պիր էսրար պուլընտըղընը վե Լըպրէօնիւն միւճէրըէտ սուրէթի զահրէտէ պէնիմ միւտիրի ումուրըմ իտույինի միւտաթէթի մէտիտէտէն պէրու քէշֆ իթմիշ խտինիզ: Շիմտի պէնի տին-

լէյինիզ, Պիզ եալընըզ տօսթ տէյիլ, պիր պիրիմիզ իլէ հէմ թէօհմէթ իզ. վէ պու կիւն իրթիքեապ իթտիյիմիզ ճինայէթ պիրինճիսի տէյիլ տիր: Սիզ հէր տիւրլիւ հարէքէթտէ պուլընապիլիրսինիզ. Լաքին Լըպրէօնիւն գոնթ տը Գոլորէտօնըն օտասընտա իճրա իթմիշ օլտըզը ֆիիլի սըրգաթը մէյտանա չըգարամազ սընըզ. էվվէթ, պէօյլէ պիր շէյէ հիշ պիր վագթ թէսատտի իտէմէզսինիզ. զիրա սիզ տաթի պիզիմ շէրիքի թէօհմէթիմիզ օլմագ իւզրէ ատտ օլունաճագսընըզ: Շիմտի սէօյլէյինիզ պագալըմ, պու մէյլէքտէ իւչիւմիւզ պիր մի հարէքէթ իտէճէյիզ, եօգսա էվվէլքի կիպի եինէ իքի քիչի մի գալաճազըզ:

Սիլվիա. - (Պիր էլինի Բօմանա վէ տիկէրինի տէ Սալվատօրա ուզաթարազ.) Խայր, իւչիւմիւզ պիր հարէքէթ իտէճէյիզ. պու միւհթէրէմ գոնթ տը Գոլորէտօնըն միւճէվհէրաթընա պէն տէ հիսսէտար օլմագ իսթէրիմ:

Բօման. - Հէմտէ եալլը պիր բարչայա գօնաճագսընըզ, մատամ. պու պապտէ սիզի թէէմին իտէրիմ, Հագգընըզտա էմնիյէթսիզլիք կէօսթէրմէյէ հագգըմ պուլընմատըղընը, վէ արգատաչըմ սիզին ազմը գավի սահիպի վէ էմնիյէթ ու իթիմատա շայէսթէ պիր գատըն օլտըղընըզ սէօյլէտիյի զէման եանըլմամըշ օլտըղընը իթիւրաֆ իտէրիմ:

Սիլվիա. - Մօսիէօ մարքի քէնտիսինի ֆէվզ էլ ատէ սէվմէքտէ օլտըղըմը վէ քէնտիսի հագգընտա տաիմա ֆէտաքեարլըզ կէօսթէրմէյէ հագըր պուլընտըղըմը պիլիր:

Պու սէօղիւ միւթէագըպ Սիլվիա պաշընը Սալվատօրըն կէօյսիւնէ տայաթտը, վէ Սալվատօր տաթի մէրգուճէնին ալընա սէվտաքեարանէ պիր պուսէ գօնտուրտը:

Բօման՝ գոնթ տը Գոլորէտօնըն միւճէվհէրաթընը չալմագ իւզրէ իսթիմալ իթմիշ օլտըզը թէտապիր վէ վէսայիթի եէկեան եէկեան նագլ ու հիքեայէ իյլէտի. Սիլվիա՝ Բօմանըն շու մէհարէթ վէ զէքեալէթիւտէն հայրան օլուպ գալարագ:

— Տէմէք քի պու գըյմէթտար թաշլարը էլտէ իթմէք ֆիքրի՝ պէնիմ անլէրտէն պահս իթտիյիմ զէման խաթըրընըզա կէլտի. - տէտի:

Բօման . - Էլվիլէ՛թ , մատամ , Պէն պէօյլէ շէյլէրի չար չա-
բուգ թէսավիլուր իտէր վէ չար չաբուգ տա պաշա չըգարը-
րըմ :

Սալվատօր . - Տօղրուսը սէն սատըգ պիր տօսթ սըն .
պէնիմ ասլա իշթիրաք իթմիշ օլմատըղըմ պիր իշտէն պանա
հիսսէ վէրմէք՝ հագըգաթէն պէօյլէք պիր ինսանիյեթ տիր :

Բօման . - Տէմէք քի պէնի թէքտիր իթմէքսիզին պիր
բարթի օյուն օյնամագլըղըմ միւսատէ իտէճէքսին , էօյ-
լէ՛ մի :

Սալվատօր . - Հա՛յ հա՛յ . պու գըյմէթտար թաշլարըն
ֆիրուլթընտան հասըլ օլաճագ մէպլաղըն եարըսը պանգա
գաիմէլէրինտէն իպարէթ օլարագ սանա թէսլիմ իտիլէճէք
տիր :

Սիլվիա . - (Գահգահա իլէ կիւլէրէք .) Խաթըրըմա պիր
շէյ կէլտի , տօսթլար . մատամ քի Մ . Լըպրէօն սանտըղլա-
րընը Օթէլ տը Գասթիկլիոնտա պըրագմըշ տըր , գոնթ տը
Գոլորէտօ հէնուզ հէր իւմիտի ղայպ իթմէմիշ տիր տէմէք օ-
լուր :

Բօման . - Ո՛հ , մատամ , պու սանտըղլարըն իշինէ սը-
չան տիւշսէ գաֆասը եարըլըր . պէնի տիւլանէ՛ մի զանն ի-
տիյօրսընըգ . պէն հիշ չիւպհէյի տավէթ իտէճէք պիր շէյ
պըրագըր մըյըմ . պիր բաշավրա բարչասընըն պիլէ իզիմի
պուլմալարընա եարտըմ իտէճէյինի պիլմէ՛զ միյիմ :

Սալվատօր . - Ազիզիմ Բօման , է՛ն քիւշիւք պիր վագըա-
նըն պիլէ չօգ տէֆա է՛ն իհթիյաթքեարանէ թէտպիրլէրի նէ՛
եօլտա թարումար իթտիյինի կէօրիւյօրսըն ա՛ . էկէր Սիլվիա
ատի պիր գատըն օլմուշ օլսայրտը , շիմտի պիզիմ տավամըզ
պիթմիշ իտի :

Բօման . - Սէվկիլի տօսթըմ , սէն նէ՛ տէտիյինի պիլմէյօր-
սըն . ատի պիր գատըն պէնիմ օ հալիմի կէօրմիւշ օլսայրտը ,
աճապա պէնի թանըր մը իտի . հագգըմ եօգ մը , մատամ
մարքիզ :

Սիլվիա . - Պու պապտէ հագգընըզ վար զանն իտէրիմ :

Սալվատօր . - Հայտէ՛ , հայտէ՛ , հէր շէյ սըրասընտա ճէ .

ըէյան իտիյօր . իւշիւմիւզ պիրլիքտէ պէօյիւք իշէր կէօրէպիւ-
լէճէյիմիզի իւմիտ իտէրիմ :

Սիւվիա . - Քէսէմիւզ պօշ օլտըղը վազթ , սիղէ քիւշիւք
պիր իշտէն պահս իտէճէյիմ քի , պու իշին նէթիճէսի Մ .
Լըպրէօնիւն հասըլ իթտիյի նէթիճէտէն ազ ֆաիտէլի օլմա-
յաճագ տըր զանն իտէրիմ :

Բօման . - Վազթը լաղըմընտա պու վատընըղը սիղէ իխ-
թար իտէճէյիմ , մատամ :

Իշպու մուհավէրէ պիր միւտտէթ տահս պու սուրէթլէ
ճէրէյան իթտի . պատէհու աշըրըլմը օլան միւճէվհէրաթը
քիմէ՝ սաթաճագլարը մէսէլէսի սէրմայէի պահս ու մէգալ
օլտու : Սալվատօր , Բօման վէ Սիւվիա Բարիստէն զիյատէ վի-
լայաթտա եաշամըլ օլտըզլարընտան , Բարիստէն պիւճիւմէ
վէսայիթինէ հէնուզ աշնա տէյիլ իտիլէր :

Սալվատօր . - Պու թաշլարը խանէլէրինտէն քէնտիմիզ
չըգարապիլիլիզ . լսքին անլէրի քիմէ՝ սաթմալը . իշթէ պու
մէսէլէյի հալլ իթմէք տգաճըգ միւշքիլճէ տիր :

Սիւվիա . - Էվվէ՝թ , բէք միւշքիլ տիր :

Բօման . - (Էլինի ալնընա վուրարագ .) Մհ , խաթըրըմա
պիր շէյ կէլտի . Լըմարտըլէյին խանէսինտէ թէսատիւֆ իթ-
տիյիմիզ իթթիյար ատէմ խաթըրընա կէլիյօր մը . հանիյա
քէնտիսիլլէ պէրապէր կիւլիւնճ վէ իթթիյար պիր գատըն տա
վար ըտը , վէ հէր քէս քէնտիսինէ արղը իլթիֆաթ վէ իհթի-
րամ իտիյօրլար ըտը :

Սալվատօր . - Մ . Ժիւսթ միւ :

Բօման . - Էվվէ՝թ , թա քէնտիսի . . . պու ատէմ իշիմի-
զէ կէլէճէք տիր զանն իտէրիմ :

Սալվատօր . - Էյ քէնտիսինին նէրէտէ պուլընտըղընը պի-
լիյօր մըսըն :

Բօման . - Բէք էյի պիլմէմ ամմա , գոնթ Սէնթ-Սաֆիր-
Բօմէնին նէրէտէ պուլընտըղընը պիլիլիմ : Իհթիմալ քի պու
աէլիգանլը Մ . Ժիւսթիւն նէրէտէ օթուրտըղընը պանս սէյ-
լէյէպիլի :

Սալվատօր . - Տալիմա պասիրէթ իւղրէ պուլընմանը վէ

պուլ կիպի ատամլարա չիւպհէ ույանտըրաճագ սէօզլէր սէօյ-
լէմէքտէն իճթինապ իթմէնի թէնպիհ իթմէյէ յիւզում կէօր-
մէմ:

Բօման . - Սէն օ պապտէ միւսթէրիհ օլ պէն նէ' եօլտա
հարէքէթ իտէճէյիմի պիլիրիմ:

Սարվատօր . - Պու սէօզլէրի սանա սէօյլէմէմ պէնիմ օ
գոնթ հագգընտա բէք տէ օ' գատար էմնիյէթիմ պուլընմա-
տըղընտան նաչի տիր . սարրաֆըն ճըզտանընը աչըրմագ խու-
սուսընտա արգատաշընը նէ' գատար ալչագճասընա ալտաթ-
մըշ օլտըղը խաթըրընտա տըր ա' :

Բօման . - Սէն միւսթէրիհ օլ տէտիմ եա' . Բարիս խըր-
սըզլարընտա տօղրուլըգ տէնիլէն շէյ պուլընմատըղընը պիլ-
մէզ տէյիլիմ:

Սարվատօր . - Սէն սէօզիւմիւ անլամատըն , տօսթըմ .
տահա լիմանա վասըլ օլմատան ֆուրթուռայա թութուլմա-
յալըմ տէմէք իսթէրիմ: Պէլքի տէ պու իշ սօնընճըսը օ-
լուր . զիրա պանա իտիլէն վատլար հուսուլքէզիր օլաճագ օ-
լուրսա , ազ վագթ զարֆընտա զայէթ կիւզէլ պիր մէմու-
րիյեթ իսթիհսալ իտէճէյիմ:

Սիլվիա . - (Բօմանա մանիտար պիր իշարէթ իտէրէք .)
էկէր բէիսի վիւքէլայը կէօրիւպ սիզին իչին իլթիմաս իթմէմէ
միւսաատէ իտէճէք օլուրսանըզ , մէմուրիյեթի մէզքիւրէյի
իսթիհսալ իթմէք իւզրէ չօգ պէքլէմէյէճէյինիզի սիզէ վատ
իտէրիմ:

Բօման . - Պու տա պիր ֆիքիր տիր :

Սարվատօր . - Բէճա իտէրիմ , արթըգ պուլնտան պահա
իթմէյէյիմ . իսթիհսալ իտէճէյիմ մէմուրիյեթի մաշուգէմին
կիւզէլ կէօզլէրինէ պօրճուլ օլմագ իսթէմէմ:

Բօման . - Բէք էյի , պէն Մ . Ժիւսթիւն նէ'րէտէ իգամէթ
իթաիյինի եարըն անլարըմ , վէ պու իշի թէսվիյէ իթմէք խու-
սուսընը մատամ մարքիզ տէրէօհտէ իտէր :

—

12

Մ Ո Ւ Ա Մ Է Լ Է Ճ Ի

Բօման՝ գոնթ Սէնթ-Սմբիր-Բօմէնին գլըր պըյըգլը գա-
զինօճընըն գահվէխանէսի միւշթէրիւէրինտէն օլտըղընը, վէ
պու ասըլզատէ տէլիգանըյա թէսատիւֆ իթմէք իչուն էօյ-
լէ վազթընտան սօնրա մէղքիւր գահվէխանէտէ պիր իքի սա-
աթ պէքլէմէքտէն պաշգա պիր շէյ լաղըմ օլմատըղընը պիւ-
տիյի ճիհէթլէ, իրթէսի կիւնիւ գալգըպ մէղքիւր գահվէխա-
նէյէկ իթտի:

Գահվէխանէյէ կիրմէսի հէնուղ պիր սաաթ օլմուշ իքէն
պէքլէտիյի ատէմին իչէրի կիրտիյինի քէմալը մէսսէրրէթլէ
միւշահէտէ իյլէտի, վէ գոնթ մէրգումը կէօրիւնճէ տէրհալ
եանընա կէլիպ օթուրտը: Ատէթտէն օլան իլթիֆաթլար իճ-
րա օլընտըգտան սօնրա, գոնթ՝ Պատէնէ վուգուը սէյահէ-
թինին մուճիպի մէմնունիյեթթ օլուպ օլմատըղընը Բօմանա
սօրտու:

Բօման . - Խա'յր, մուճիպի մէմնունիյեթթ օլմատը. վէ
չիմտի պանա քիմ քի միւթէպէր իմզալարը հավի պիր հավա-
լէյի ըսգօնթօ իթմէյէ հաղըր պիր սարրաֆ կէօսթէրէճէք
օլուրսա, ծնա մա էլ մէմնունիյեթ միւքէմմէլ պիր ագշամ թա-
ամը իքըրամ իտէրիմ:

Գոնթ . - Պու գահվէխանէնին սահիպինէ նիչին միւրաճա-
աթ իթմէյօրսընըղ:

— Մէրգում հագգընտա բէք տէ օ՝ գատար էմնիյէթիմ
եօգ տուր:

— Օ հալտէ Մ. Ժիւսթէ միւրաճաաթ իթմէլի սինիզ:

— Մ. Ժիւսթ միւ տէտինըղ . . . պու իսիմ պէնճէ մէճ-
հուլ տէյիլ տիր գանն իտէրիմ: Էկէր միւմաիւլէյհին ատրէսի-

նի պանա վերմէք լռութիւնտա պուլունտճագ օլուրսանըզ ,
եարըն սիգին թտրափընըզտան քէնտի խանէսինէ կիտէրիմ . -
տէտի :

Գոնթ մուամէլէճինին ատրէսինի վէրտիքտէն սօնրա , օ
ադչամը մէրգուամը կէօրիւպ պու իշ իշուն գօմիսիօն օնտալը-
ղընը իսթէմէքլիյի քէնտի քէնտինէ գարարլաշտըրտը :

Բօման վատ իթմիշ օլտըղը վէճհլէ գոնթա միւքէմմէլ
պիր թաամ իքրամ իյլէտի , վէ թաամ պիթտիքտէն սօնրա
Մ. Ժիւսթ հագգընտա միւմքին օլտըղը գատար մալիւմաթ
ալմադա չալըշտը . իշպու մալիւմաթ՝ մուամէլէճիյէ է՛ն շիւպ-
հէլի իշլէրի թէքլիֆ իթմէք միւմքին օլտըղընա վէ մէրգու-
մըն քէնտիսինէ ագճէ գազանտըրան ատէմլէրին էսրարընը
քէթմ իթմէքտէ մաարուֆ իտուլինէ գանաաթ հասըլ իթտի-
րէճէք սուրէթտէ իտի իսէ տէ , Բօման իշլիթտիյի շէյլէրի Մաւ-
վատօր իլէ Սիլվիայա նագլ իթտիյի զէման , սօն տէրէճէ պա-
սիրէթ վէ ինթիպահ իւզրէ հարէքէթ իթմէսինի վէ էկէր միւ-
նասիպ կէօրիւրսէ իւք զիյարէթի էսնասընտա իշի եարըմ սու-
րէթտէ անլաթմասընը Սիլվիայա թէնպիհ իյլէտի :

Իրթէսի կիւնիւ Սիլվիա Մ. Ժիւսթիւն խանէսինէ կիթմէք
իւզրէ էվինտէն տըշարը չըգտը , վէ արապա իլէ Լիւքսէմ-
պուրկ պաղչէսինին պէօյիւք բարմագլըղը էօնիւնէ գատար
կիթտիքտէն սօնրա , արապատան աշաղը էնտի վէ քէնտի
խուսուսի խըտմէթքեարընա արգասը սըրա կէլմէմէսինի թէն-
պիհ իթտիքտէն վէ շալընա պիւրիւնիւպ եիւզիւնտէքի նիգա-
պը տա կէօղլէրի իւզլէրինէ էնտիրտիքտէն սօնրա , Լիւքսէմ-
պուրկ պաղչէսինէ կիրտի , վէ Անֆէր սօգաղընըն բարմագլը-
ղընտան տըշարը չըգմագ իւզրէ պիւթիւն պաղչէյի եիւրիւ-
տիւ :

Նիհայէթ Սէն-Տոմինիք տ'Անֆէր սօգաղընա վասըլ օլա-
րագ , օէֆիլանէ կէօրիւնիւշիւ պիր խանէնին գաբուսընը չալտը
վէ գաբու աշըլընճայա գատար պիր գաշ տագըգա սապը-
քեարանէ պիր սուրէթտէ տուրտու , Սէտաւորըն հէյպէթինէ
նազարէն տէհշէթլի պիր ճէսպթէթտէ պուլընտըղը անլաշըլ-
մագտա օլան պիր քէօթէք՝ գաբույը չալմասընը միւթէա-

գըպ վար գուվվեթիյէ հայգըրմաղա պաշտաւր։ Մա մաֆիհ Սիրվիա պիր տէֆա տահա չանը չալտը . քէօթէյին ավագէ-
լէրի պիր գաթ տահա քէսպի շիտտէթ իյլէտի . պիր ազ սօն-
րա գաբունըն իւզէրինտէ աչըլմըչ վէ տէմիր չուպուզլարլա
թէհտիտ իտիլմիչ օլան քիւչիւք պիր բէնճէրէ աչըլտը , վէ
սարըչին չէհրէլի պիր ատէմ զուհուր իյլէտի։ Պու ատէմ
պիզզաթ Մ. Ժիւսթ օլուպ , պաշընա իրի պիր թաքէէ կի-
յինմիչ վէ պու թաքէնին ընկի գալըն պիր քիր ալթընտա
ղայպ օլմըչ ըտը։ Եահուտի՝ ուֆաք եէչիլ կէօզլէրի բարըլ
բարըլ բարլայարագ .

— Նէ իսթէյօրսընըզ , մատամ . — տէյու սիւալ իյլէտի։
Սիրվիա . — Մօսիէօ Ժիւսթիւ իսթէրիմ . — տէյու ճէվապ
վէրտիքտէն սօնրա , մէրգուլմըն քէնտի կիւզէլ չէհրէսինէ պիր
նազար աթֆ իթմէսինէ միւսաատէ իտէճէք գատար նիգա-
պընը եօգարը գալտըրարագ .

— Բէճա իտէրիմ , էֆէնտիմ , պէնի խանէնիզէ գապուլ
իթմէզտէն էվվէլ իճրա իտէճէյինիզ մէրասիմ վէ թէքէլլիւ-
ֆաթը պէր թարաֆ իտինիզ . — տէտի։

Մուամէլէճի Սիրվիանըն կիւզէլ չէհրէսինի կէօրիւնճէ ,
գալպի տէրհալ եուլմայարագ .

— Բէք էյի , մատամ , բէք էյի , շիմտի գաբուլը աչա-
րըմ , եալընըզ չու քէօթէյի պաղլամադըղըմա միւսաատէ ի-
տինիզ . — տէտի։

Նիհայէթ գաբու աչըլտը , վէ Սիրվիա Մ. Ժիւսթիւն օ-
թուրտըղը պինայա վասըլ օլմագ իչուն կէչմէյէ մէճպուր
պուլընտըղը հավլիլի եիւրիւտիլիւ սըրատա , մուամէլէճինին
արգատաչը օլան քէօթէյի միւշահէտէ իյլէտի քի . քէնտիսինէ
մախսուս օլան օտա տէրունինտէ մըրըլտամագտա ըտը։ Մուա-
մէլէճի զէնտօթանէ պիր սուրէթտէ Սիրվիայա պագարագ .

— Պէնիմ եալընըզըզ արգատաչըմա նէ՝ տէրսինիզ , մա-
տամ։ Պէօյլէ հէյպէթլի պիր պէքճի իլէ պէրապէր Բարիս
խըրսըզլարընտան դօրգմաղա մէճպուրիյէթ պուլընտըղընը
զանն իտէրմիսինիզ . — տէտի։

Մ. Ժիւսթիւն իգամէթ իթտիլի խանէ՝ մէչէ աղաճընտան

մամուլ ղայէթ միւհքէմ պիր գաբու իլէ գաբատըմը վէ պիր թագըմ քիլիտէր վէ սիւրկիւլէր իլէ թահքիմ իտիլմիշ օլտըղը կիպի, պինանըն պիւթիւն բէնճէրէլէրի տէ ճէսիմ տէմիր գաֆէսլէր իլէ իհաթա իտիլմիշ իտի. Մ. Ժիւսթիւն իշ օտասընա վասըլ օլմագ իշուն, տահա պիր չօգ օտալարտան կէչմէք լազըմ կէլիօրտը քի, պունլարըն գաբուլարը կէճէ գարանլըղը պասար պասմազ, քէմալը իհթիմամլա գաբանըր ըտը :

Նիհայէթ Սիլվիա եահուտինին օտասընա կիրտի: Պիր գաշ ատէտ հասըր իսկէմլէ, սիյահ թախթատան եաբըմը պիր մասա, պու մասանըն էօնիւնտէ կէօրիւլէն ատի պիր գօլթուգ սանտալիէսի, չըմինէնին իւզէրինտէ մէվզու պիր լէյէն իլէ պիր տէ սու տէսթիսի վէ տիվարա եաբըլտըրըմը ֆէնա պիր թասվիր պու օտանըն ճիւմլէի մէֆուլաթընը թէշքիլ իթմէքտէ իտի: Տիվարլարը ատի պէյազ քեաղըտլար իլէ մէսթուր օլուպ, պու քեաղըտլարըն բէք չօգ եէրլէրի եըրթըմը ըտը. չըմինէ՝ տէօքմէտէն եաբըմը պիր չիֆթ օճագ տէմիրիլէ մահտուտ օլուպ, թէմիզ վէ պէմ պէյազ պուլըն մասընա նազարէն՝ գըշ մէվսիմինին է՛ն սօղուգ կիւնլէրինտէ պիլէ Մ. Ժիւսթիւն օրատա աթէշ եագմատըղը անլաշըմագտա ըտը :

Մէրգուլմ մէյտանտա պուլընան հասըր իսկէմլէլէրտէն պիրինի Սիլվիայա թագտիմ իթտիքտէն սօնրա, քէնտիսի տէ թախթա մասանըն էօնիւնտէքի գօլթուգ սանտալիէսի իւզէրինէ օթուրտը, վէ պատէհու սիյահ եիւնլիւ գումաշտան եաբըմը վէ տիլսէքլէլի տէլինմիշ օլան էսկի վէ քիրլի գաբուլթընա պիւրիւնէրէք :

— Եէմէյիմի պիթիւմէմէ միւսաատէ իտէ՛րմիսինիզ, մատամ. գաբուլը չալտըղընըզ զէման, պէն տէ գահվալթը իտիօրտըմ. — տէտիքտէ, Սիլվիա :

— Րահաթընըզա պագընըզ, էֆէնտիմ. — տէյու ճէվապ վէրտի :

Եահուտինին եէմէյի՝ պիր չանագ սիւթ իլէ պիր բարշատա սիյահ էքմէքտէն իպարէթ իտի :

Մէրգում էլինտէքի ինճէ ուզուն էքմէք տիւրմինի էօ. նիւնտէքի սիւթ չանաղընա պաթըրարագ .

— Զիյարէթինիդին սէպէպի նէ՝ օլտըղընը անլայապիլըր միլիմ, մատամ. — տէտի :

Սիւվիա՝ ասըլ մագսատընա վասըլ օլմագ իչուն տօլաշըգ. լը պիր եօլտան եիւրիւմէք լազըմ կէլտիլինի պիլտիլինտէն, ճէվապէն .

— Սիդին եանընդտա ղայէթլէ ճալիպի մէրագ շէյլէր վար ըմըշ, վէ պէնի թէէմին իթտիքլէրինէ կէօրէ պունլարը սաթմագ նիյէթինտէ պուլունըյօր ըմըշաընդ. էշեաի մէզքիւ. ըտէն պազըլարընը սաթըն ալմագլըղըմ միւհթէմէլ օլտըղըն. տան, անլէրի կէօրմէք նիյէթիլէ սիդի թաճիզ իթտիմ. — տէտի :

Մ. Ժիւսթ Սիւվիանըն եիւզիւնէ իսթիճվապքեառանէ պիր պագըշ աթֆ իտէրէք .

— Սիդի ալտաթմըշլար, մատամ, պէնիմ եանըմտաքի գըյմէթտար շէյլէր սաթլըգ տէյիլ տիր. պազը տէֆա ան. լէրի՝ հավալէ քեաղըտլարընը ըսգօնթօ իթտիլիմ ատէմլէրէ վէրիւր իսէմ տէ, սաթըլըր սաթըլմագ եինէ իշթիրա իտէրիմ. պունընլա պէրապէր, մատամ քի պու անթիգալարը կէօր. մէք արզուսընտա պուլունըյօրսընըզ, էմրինիզէ մունթաղըր ըմ. — տէտի :

Սիւվիա էշեաի մէզքիւրէյի կէօրէրէք բէք զիյատէ մէմ նուն գալաճաղընը պէյան իթտիլինտէն, գահվալթըսընըն սօ. նընճը լօգմասընը տա եէմիշ օլան Մ. Ժիւսթ տէրհալ այաղա գալգաթը, վէ Սիւվիա իլէ պէրապէր պիւթիւն անթիգալարըն պուլընտըղը օտայա կիրէրէք .

— Իշթէ, մատամ, Ֆրանսա, իթալեա, Հոլլանտա վէ Սբանեա մէքթէպլէրինին է՛ն մէշհուր ըէսսամլարընըն էլինտէն չըգմըշ ըէսիմլէր վէ ասըրմըզտա եէթիշէն է՛ն մէշհուր էտիպ. լէրին քիթապլարը. շու ճամ չիշէնին իչինտէ՝ Մըսըր սուլ. թանլարընտան օլան Գլէօթաթրանըն սաղըր եըլանը մահֆուզ տըր. Տիւպուլթատ նամ գատընըն տիվար իւզէրինտէ աշըգը. նըն թասվիրինի չըզտըղը զէման իսթիմալ իթտիլի խանշէր

չու տըր . իշթէ մատամ Բոմբատուրըն գութուսը , Ֆիտիաս նամ հէյքէլթրաչըն տէմիր գալէմէրի , Մոլիէրին պիր էլ եա-
զըսը , Անտրոգլէս նամ Բոմալը էսիրին քէնտիսինի գուլթար-
մըշ օլան արսլանը Բոմա սօգագլարընտա կէզտիրիր իքէն հայ-
վանըն պօյնընա թագմըշ օլտըղը շէրիտ . . . :

Մ . Ժիւսթ պիւթիւն պու չէրչի էշեալարը թատատ իթ-
տիյի սըրատա , էթրաֆընտա թօքլանան ահմագլարա էօյիւնէն
պիր շարլաթան սուրէթինի ալմըշ ըսը :

Սիլվիա կիւլիւմէյէրէք վէ մուամէլէճինին եիւզիւնէ
պագարագ .

— Պու անթիգալար արասընտա Ժիժէնին (1) ալթուն
եիւզիւյիւ իլէ Սողոմոնըն մէօհիւրիւ վա՞ր մը տըր . — տէտի :

Մ . Ժիւսթ , ուֆագ եէշիլ կէօզլէրինի Սիլվիանըն եիւ-
զիւնէ աթֆ իտէրէք :

— Պու իքի անթիգայը սահիհէն սաթըն ալմագ արզու-
սընտա՞ մը սընըզ :

— Էվվէթ , խուսուսըյլա Ժիժէնին եիւզիւյիւ իշիմէ բէք
ույար . չունքի ինսան չօգ տէֆա հիչ քիմէ թարաֆընտան
կէօրիւմէք իսթէմէտիյի եէրլէրէ կիրմէք մէճպուրիյեթին-
տէ պուլունըյօր :

— Մուամէլէճի Ժիւսթիւն խանէսի կիպի , տէյի՞լ մի :

— Էվվէթ , մօսիէօ :

— Օ հալտէ հիչ քիմէտէն կէօրիւմէքսիզին պուրայա
կէլմէնիզին սէպէպի նէ՞ օլտըղընը անլայապիլի՞ր միյիմ :

— Սըրը սագլամագ խուսուսընտա սիզէ իթիմատ իտիլէ-
պիլի՞ր մի :

— Մնա չիւպհէ՞ մի վար . շիմտիյէ գատար պանա միւ-
րաճաաթ իտէնլէր պու պապտէ ասլա շիքեայէթ իթմէմիշլէր
տիր . խուսուսըյլա պէնիմ մէնաֆիլիմ եարայաճագ պիր իշ
օլուրսա , հիչ վէսվէսէ իթմէյինիզ :

(1)Ժիժէ Լիտիւղը պիր չօպան տըր . մէրգումըն թըլըսըմը պիր
եիւզիւյիւ վար ըտըքի , պու եիւզիւք վասըթասըյլա իսթէտիյի վա-
զըթ կէօզտէն նիհան օլապիլիւր իտի :

— Սիզին իւէ պիլիքտէ գազանճը պիր իշ եաբաճա-
ղը՝

— Պու իշ նէտէ՞ն իպարէթ տիր , մատամ :

— Բէք սապըրսըզ սընըզ , մօսիէօ ժիւսթ :

— Սապըրսըզըղըմտան տօլայը պէնի մաղուր թութընըզ ,
մատամ , լաքին սիզ տէ թէսլիմ իտէրսինիզ քի պու սապըր-
սըզըզ բէք թապիի պիր շէյ տիր . զիրա թէքիֆ իտէճէյի-
նիզ իշ բէք գազանճը պիր շէյ տիր տէյօրսընըզ :

— Սէօզիւմիւն տօղրու օլուպ օլմատըղընը շիմտի կէօրէ-
ճէքսինիզ . լաքին իշլ սըրա իւէ պաշլայալըմ . սիզ պէնի թա-
նըմաղսընըզ վէ պէնիմ եաշատըղըմ ալէմ իւէ տէ միւնասէ-
պէթինիզ պուլընմատըղընտան , խանէնիզտէն տըշարը չըզ-
տըգտան սօնրա , պէնի պիր տահա պուլաճաղընըզ իհթիմա-
լին խարիճինտէ տիր . պինաէն ալէյհ , քէնտիմի թէհլիքէյէ
տիւշիւրմէքսիզին պէնի սիզին նէզտինիզէ սէվգ իտէն սէպէ-
պի սէջլէյէպիլիլիմ :

— Օրասը տօղրու տըր , մատամ :

— Էկէր սիզէ եիւզ պին ֆրանք մուգապիլինտէ լա է-
գալլ եիւզ էլլի պին ֆրանք գըյմէթի պուլընան պիր թագըմ
միւճէվհէրլէր թէքիֆ իտիւէճէք օլուրսա , պու թէքիֆի գա-
պուլ իտէր միսինիզ :

Մ. Ժիւսթ ճէվապ վէրմէզտէն էվվէլ պիր իքի սանիյէ
գատար Սիլվիանըն եիւզիւնէ պագտը . պատէհու եանընա
եագլաշարագ վէ գուլաղընտան աշաղը ուզանարագ .

— Էկէր պու միւճէվհէրլէր սահիհէն եիւզ էլլի պին
ֆրանք գըյմէթինտէ իսէլէր , թալէպ իթտիլինիզ մէպլաղը
տէրհալ թէսլիմ իտէրլիմ . հաթթա պու թաշլար իքի կիւն
էվվէլ գոնթ տը Դուրէտօնըն օտասընտան աշըրըլան թաշ-
լար տախի օլսա , էհէմիլյեթթի օլամազ :

— Կէօրիւյօրում քի սիզ աղըլը պիր ատամ սընըզ . սի-
զինէ ույուշմագ քապիլ օլաճագ տըր . լաքին պու թաշլարը
պիր գաշ սաաթա գատար կէթիքէճէք օլուրսամ , մաթլուպ
օլան մէպլաղը պանդա գաթիւլէրինտէն իպարէթ օլարագ
տէրագապ թէսլիմ իտէր միսինիզ :

— Էվվէ՛թ , թէսլիմ իտերիմ , պանգա դաիմէսիյէ օլ-սուն , ալթուն իլէ օլսուն , պէնճէ հէբ պիր հիսապ տըր :

— Էօյլէ իսէ գասանըզը աշընըզ , պէն թաշլարը պէրա-պէր կէթիրմիշիմ տիր :

— Էօյլէ օլտըղընը պէն զաթէն քէշֆ իթմիշ իտիմ : Պու թաշլար սահիհէն գոնթ տը Գոլորէտօնըն թաշլարը՝ մը տըր :

— Նէնիզէ՛ լազըմ . . . պունլար եիւզ էլլի պին ֆրանք գըյմէթինտէ օլտըգտան սօնրա , իշին ալթ թարաֆընը ա-րաշտըրմագ ֆաիտէսիզ տիր :

— Օ պապտէ հագգընըզ վար . լաքին պու թաշլարը պիր տէֆա կէօզտէն կէշիրմէքիյիմէ միւսաատէ իտէ՛ր միսի-նիզ :

— Հա՛յ հա՛յ . տէնիզտէ պալըզ բազար օլո՛ւր մը :

Պու սէօզիւ միւթէագըզ Սիլվիա ճէպինտէն պիր բաքէթ չըգարտը վէ թաշլարը օրթայա եայտըգտան սօնրա , մուամէ-լէճիյէ իյզահաթ վէրմէյէ պաշլատը : Ժիւսթ մէրգուլմէնին սէօզլէրինի տինլէմէյօրտը . գոնթ տը Գոլորէտօնըն միւճէվհէ-րալթընա մաթուֆ օլսն ուֆագ եէշիլ կէօզլէրի՝ կէօզլիւքլէրի ալթընտա բարըլ բարըլ բարլամագտա ըտը . քէնտի քէնտինէ ըզհարը հայրէթ իտէրէք :

— Նէ՛ կիւզէլ էլմասլար . . . Նէ՛ կիւզէլ զիւմրիւտէր . . . պիւթիւն պու թաշլարըն ազտան ազ իքի եիւզ պին ֆրանք տէյէրի վար տըր . — տէտի :

Սիլվիա . - Վա՛յ , պու թաշլարըն իքի եիւզ պին ֆրանք տէյէրի՛ մի վար . . . օ հալտէ պանա եիւզ էլլի պին ֆրանք վէրէճէքսինիզ , մօսիէօ Ժիւսթ :

Սիլվիանըն շու միւնասէպէթսիզ իթիրազը իւզէրինէ մուա-մէլէճինին եիւզիւ պուրուշտու , վ՛ , պիլ ազ էվվէլ զայպ իթ-միշ օլտըզը սօղուգ գանլըլըղընը թէքրար էլէ ալարագ .

— Պէնի տինլէյինիզ , մատամ , էվվէլճէ արամըզտա գա-րարկիր օլսն մըգտալտան պիր մանղըր զիյապէ վէրէմէմ : Պու թաշլար գոնթ տը Գոլորէտօնըն օտաաընտան աշըրըլմըշ օլ-տըղընտան , անլէրտէն իսթիֆատէ իթմէք իշին թա ինկիլ-թէրրայա կէօնտէրմէյէ վէ օրատա սէնաաթտաշլարմտան

պիրի վասըթասըյլա սաթտըրմաղա մէճպուր օլաճաղըմ. պու ատամա տա զայէթ պէօյլւք պիր դօմիսիօն օնտալըզը վէրէ-
ճէյիմ քի, օ հալտէ պէնիմ գազանճըմ՝ զանն իթտիլինիզ-
տէն բէք աղ օլաճագ տըր :

— Բէք էյի, էօյլէ իսէ էվվէլքի գարարըմըզ մուճրպին-
ճէ հարէքէթ իտէլիմ :

Պու սէօզ իւզէրինէ ժիւսթ միւսթէրիհ օլտու վէ ճըզ-
տանընտան եիւզ ատէտ պինէր ֆրանքըզ պանգա գալիմէսի
չըգարըպ Սիլվիայա ուզառարագ :

— Պույուրընըզ, մատամ, էկէր պէօյլէ ֆըրսաթլար զու-
հուր իտէճէք օլուրսա, եինէ պանա միւրաճաաթ իտէճէքսի-
նիզ, տէյիլ մի :

— Օնա չիւպհէ մի վար :

— Սագըն մուամէլէճի ժողիւէյէ միւրաճաաթ իթմէյէ-
սինիզ հա՛... մէրգում էտէպսիզին, հիյլէպաղըն պիրի տիր .
քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէնլէրի սօյուլմըչ գազա տէօնտիւ-
րիւր :

— Կէօրիւնիւր քի քէնտիսինտէն հազղ իթմէյօրսընըզ .
արանըզտա պօզուչըզը գ մը վար :

— Նիչին Մարսիլեատան Բարիսէ կէլտի վէ պէնիմ միւշ-
թէրիլէրիմի էլիմտէն ալտը . պու ալչագըզ, խայընըզ տէ-
յիլ մի :

— Եա՛, ժողիւէ Մարսիլեատան Բարիսէ կէլմիչ հա՛... :

— Վա՛յ, քէնտիսինի թանըյօր մը սընըզ :

— Շախսէն թանըմամ. . . տօսթլարըմտան պիրի քէնտի-
սիլլէ պազը մուամէլաթտա պուլընմըչ տըր :

— Սիզ օ տօսթընըզը պանա կէօնտէրին, պէն քէնտիսի-
նի ժողիւէտէն տահա զիյատէ խօշնուա իտէրիմ. պէն օնտան
տահա զէնկին իմ :

— Սիզ օնտան տահա՛ մը զէնկին սինիզ . պու քէյֆիյէթ
պանա ազաճըզ միւշքիլճէ կէօրիւնիւյօր . թէէմին խալտիյինէ
կէօրէ, պու հահուտինին իւչ տէօրթ միլլիսն լիրասը վար ը-
մըչ :

— (Մաղրուրանէ պիր սուրէթտէ կիւլիւմնէյէրէք .) Պէն

օնտան տահա զէնկին իմ տէտիմ ա'։ Սէօզիւմէ իթիմատ ի-
տէպիլիւրսինիզ։

Պու սէօզիւ միւթէագըպ Մ. Ժիւսթ այաղա գալդտը , վէ
կէնճ գատընը սօգագ գաբուսընա գատար կէօթիւրտիւքտէն
սօնրա , գաբույը գաբամաղա հազըրլանտը ըսա տա , ուզուճ
պօյլու վէ խօշ չէհրէլի պիր տէլիգանլը մէրգումըն պու հա-
րէքէթինէ միւմանաաթ իտէրէք , գօլուճը գաբու իլէ բէրվա-
ղը արասընա սօգտու վէ խանէնին հալլիսինէ կիրտիքտէն
սօնրա , գաբույը թէքըար գաբատը : Պու տէլիգանլը վիգոնթ
տը Լիւսան իտի :

Ժիւսթ վիգոնթըն մագսատը նէ'տէն իպարէթ օլտըղընը
պիլմէտիլինտէն , պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթրէմէյէ պաշլա-
յըպ , պիր սէօզ պիլէ սէօյլէյէմէտի . մէրգում՝ վիգոնթըն
հէր հալտէ պիր նիյէթի ճինայէթքեարանէ իլէ կէլմիշ օլտը-
ղընը ֆարղ իթմէք իւզէրէ իքէն , վիգոնթ գահգահա իլէ
կիւլէրէք :

— Մօսիէօ Ժիւսթ , իթթիլազ իթտիլինիլ թէտապիրին
ֆալտէտիզ օլտըղընը կէօրիւյօրսընըզ ա' . շիմտի պիւս պիւ-
թիւն պէնիմ էլիմտէ սինիզ . - տէտի :

Մուամէլէճի սաիգաի թէաճճիւպլէ նէ' եաբաճաղընը
շաշըրարադ , վէ թիւ թիւ թիթրէյէրէք , քէնտիսինի թանըր
թանըմազ էտնա մէրթէպէ գօրգուսը գալմամըշ օլտըղընա
վիգոնթը գանտըրմագ նիյէթիլլէ :

— Ֆիլ հագըգա եապանճը զանն իթմիշ օլտըղըմ պիր
ատէմին պէօյլէ պաղթէթէն իչէրի կիրմէսի իւզէրինէ ազաճըգ
գօրգտում . լաքին շիմտի միւհթէրէմ պիր ասըլգատէնին չէ-
րէֆի միւլագաթըյլա միւշէրէֆ օլտըղըմը անլամըշ օլտըղըմ
տան , պու գօրգում պիւս ուլի թիւն միւնտէֆի օլտու վէ ար-
թըզ քեամիլէն միւսթէրիհ օլտում . - տէտի :

Վիգոնթ տը Լիւսան հէնուզ էնտիշէ իչինտէ պուլընան
մուամէլէճիլլէ պագարագ :

— Պէնի գանտըրմագ իսթէյօրսընըզ ամմա , հագըղմտա
շիւպհէ իթմէքտէ օլտըղընըզ զահիր տիր . զիրա պէնի ա-
լըպ տա իշ օտանըզա կէօթիւրմէյօրսընըզ . ֆագաթ շուրա-

սընը պիւմէլիսինիզ քի, պէնի պու հաւլիտէ դապուլ իթմէք մուվաֆըզը նէզաքէթ տէյիլ տիր, տօսթըմ. - տէտի :

— Տօղրուսընը իսթէրսէնիզ, մօսիէօ վիգոնթ, էօյլէ դապաճա պիր սուրէթ տէ հաւլիյէ կիրմէնիզ պէնի ազաճըգ տիւ չարը տէհչէթ իյլէտի. պու իսէ դայէթ թապիի պիր չէյ տիր. զիրա զաթը ալիսիզին շիմտիյէ դատար նէզաքէթ վէ հիւսնիւ աթվարտա դէրրէճէ գուսուր իթտիյինիզ կէօրիւմէմիշ տիր. թէքրար սէօյլէրիմ քի շիմտի պիւս պիւթիւն միւսթէրիհ օլտում :

Վիգոնթ տը Լիւսան միւքէմմէլ պիր դահվալթը իտէրէք բէք զիյատէ քէսպի պէշաչէթ իթմիշ օլտըղընտան, մուամէլէճինին պիւթիւն սայ ու զայրէթիյլէ պէրապէր խէվֆ ու տէհչէթինի եէնէմէմէքտէ օլտըղընը կէօրիւնճէ, քէնտիսինի պիր գաթ տահա գօրգուլթմագ իսթէյէրէք :

— Պէնի տէրհալ սիզին իշ օտանըզա կէօթիւրմէլիսինիզ. հէր հալտէ օրայա կիթմէք իսթէրիմ. ֆագաթ սէօղիւմէ իթիմատ իտինիզ քի էկէր մուհիմմ պիր իշ տօլայըսըլա պուրայա կէլմէյէ մէճպուր օլմամըշ օլսայըտըմ, սիզի իշինիզտէն ալըգօյմագ սայղըսըղըղընտա պուլընմագ ըտըմ. - տէտի :

Ժիւսթ՝ վիգոնթ տը Լիւսանըն արղուսընը իճրա իթմէքտէ թէրէտտիւտ իթմէյէճէյի տէրքեար ըտը. լաքին պիր ազէվլէլ մաթլուպ օլան ագճէյի թէէտիյէ իթմէք իւզրէ չըգարմըշ օլտըղը եէլիլ ճըզտան հէնուզ չըմինէնին իւզէրինտէ պուլընտըղընտան, վիգոնթըն նազարը տըգգաթընը ճէլպ իտէճէյինտէն գօրգմագտա ըտը. պինտէն ալէյհ՝ պիր թադըմ գուրնաղճա սէօղլէր իլէ անը քիւչիւք օտալարտան պիրինտէ ալըգօյմագ իսթէտի :

Վիգոնթ պիր գաշ տագըղա գատար եահուտինին եիւզիւնէ պագըպ, չէհրէսի ճալիպի իսթիհզա օլաճագ պիր սուրէթտէ սարարմըշ օլտըղընը կէօրիւնճէ, գահգահա իլէ կիւլէրէք :

— Մօսիէօ Ժիւսթ, սիզ պիր ագըլսըղըմըշ սընըզ. պէն սիզին եապանճընը՞ղ մըյըմ. էմիյէթինիզի գազանմագ իշին բէք չօգ տէֆալար ասարը իսթիգամէթ վէ սատագաթ

կէօսթէրմիչիմ տիր զանն իտէրիմ. սէօյլէյինիզ, եալա՞ն մը սէօյլէյօրլմ:

Ժիւսթ. — Հագգընըզ վար, մօսիէօ վիգոնթ. շիմտի. յէ գատար թարաֆը ալինիզտէն կէօրտիւյիւմ սատագաթ վէ իսթիգամէթտէն տօլայը բէք զիյատէ մէմնունըմ. սիզտէն թէշէքքի իտէճէք հիշ պիր սէպէպիմ եօգ տըր. անճագ, խանէմին իչինտէ պիւս պիւթիւն եալընըզ օլտըղըմտան, վէ շու սըրատու սըրգաթ վէ ճինայէթ իշլէրինտէն հէման հէր կիւն պահա օլընմագտա պուլընտըղընտան, ազաճըզ իհթիյաթլա տափրանմաղա հագգըմ օլտըղընը ելպէթթէ թէսիմ իտէր սինիզ, Շուրասընը տախի իլավէ իտէյիմ քի, սիզին պու կիւն գուլլանտըղընը լիսան վէ թուլթաղընը թափը՝ էվվէլքի ուսուլ վէ ատաթընըզա օ տէրէճէ մուխալիֆ տիր քի, սէրվէթ վէ հայաթըմին թէհիքէտէ օլտըղընտան պիր տագըզա. ճըզ գօրգմաղա մէճպուր օլտում:

— Սիզին խալիսանէ պիր սուրէթտէ պէյանը էֆքեար իթմէնիզ՝ հագըզաթը հալի սէօյլէմէյէ պէնի մէճպուր իտի. յօր. պուրայա կէլմէզտէն էվվէլ, գալգըպ Տէմար գահվէ. խանէսինէ կիթտիմ վէ օրատա պազը տօսթլար իլէ միւքէմ. մէլ պիր սասպահ գահվալթըսը իթտիմ. եէմէք էսնասընտա բէք չօգ իշկի իշտիյիմիզ ճիհէթլէ, խանէնիզին գաբուսընա վասըլ օլտըղըմտա, շամբանեանըն տիւմանը պէյնիմտէ հէ. նուզ հիւքմիւնիւ իճրա իտիյօրտը. սիզին իլէ մուհիմմ իչէրտէն պահա իթմէք իչին պուրայա կէլիյօրտըմ. սիզի թէէմին իտէրիմ քի սիզի գօրգուլթմագ ֆիքրի խայալըմտան պիլէ կէշ. մէմէքտէ իտի. լաքին է՞ն իհթիյաթքեար ատէմէրին պիլէ չօգ տէֆա աբանսըզա կէթլիլէպիլէճէյինի նազարընըզտա իսպաթ իթմէք իչին, ֆըրսաթը գաշըրմագ իսթէմէտիմ. սի. զէ պիր լաթիֆէ եաբմագ արզուսընտա իտիմ. հալ պու քի սիզ գօրգտընըզ. պէն տէ սիզի պիր գաթ տահա գօրգուլթ. մագ իւզըն հարէքէթիմի տէվամ իյլէտիմ. կէօրիւնիւր քի իւ. միտ իթտիյիմտէն տահա զիյատէ մուվաֆֆագ օլտըմ. նա. մուսըմ իւղէրինէ սէօզ վէրիւրիմ քի պէն նէ՝ հայաթընըզա վէ նէ՝ տէ սէրվէթլինիզէ տօգունմագ ֆիքրինտէ տէյիլ իմ:

— Տէմէք քի գօրգանագ պիր շէյիմ՝ պուլընմատըղընա տաիր նամուսընը իւղէրինէ սէօղ վէթիօրսընը, էօյլէ՝ մի :

Վիգոնթ տը Լիւսան եհանուտինին շու սիււալինէ պիր պաշ իշարէթիլէ մուգապէլէտէ պուլընտը : Ժիւսթ հայաթ վէ սէր-վէթինին հէր տիւրլիւ թէհլիքէտէն մասուն գալաճաղընա տաիր վիգոնթ տը Լիւսանտան սէօղ ալընճա , տրթըգ պիւս-պիւթիւն միւսթէրիհ օլարագ , մէրդումը նիհայէթ քէնտի իշ օտաւընա կէօթիւրտիւ . մա մաֆիհ իչէրի կիւրէր կիրմէզ մէն-տիւրինի ճըզտանընըն իւղէրինէ աթտը , վէ պու հարէքէթ վի-դոնթըն նազարը տըգգաթընա չարբամարշ օլտըղընտան , պէօ-յիւք պիր եիւքտէն գուրթըմըշ օլտըղընը զանն իյլէտի : Պա-տէհու վիգոնթա պիր սանտալիէ թագտիւմ իլէ , քէնտիսի տէ էսկի գօլթուգ սանտալիէսինտէ օթուրտը .

Մէրգուլմ՝ հազըխանէ խըտմէթինի կէօրէն քիւչիւք պիր մասանըն էթրաֆընտաքի բարմաղըղըն արգասընա իլթիճա խտինճէ կէնիշ պիր նէֆէս ալարագ , վիգոնթտ խիթապէն .

— Պէնի ֆէվզ էլ ատէ գօրգուլմըշ օլտըղընըղտան աօ-լայը իֆթիխար իտէպիլիւսինիզ , ազիզիմ մօսիէօ վիգոնթ . - տէտի :

Շիմտի քէնտիսինէ մուղիրր կէօրիւնէն միւլթէրիլէրինին թէարրիւզաթընտան մուհաֆազա օլունմագ իշուն ժիւսթիւն գուլլանտըղը թէտպիրլէրի գարիլէրիմիզէ ուրդ խտէլիմ :

Իշպու մուամէլէճինին իրի պիր թէր-նէօվ քէօրէյի վար ըտը քի , քէնտիսի պունը բէք պէհալըյա սաթըն ալմըշ , վէ ֆէվզ էլ ատէ տըգգաթ ու իհթիմամլա պէօյիւթմիւշ իտի . պու հայվան՝ սահիպինին պիր իշարէթի իւղէրինէ մաթլուպ օլան ատէմի տէրհալ բարչալամաղա մուգթէտիր օլտըղըն-տան , ժիւսթ անը զէնճիրէ վուրմաղսըղըն տաիմա սէրպէսթ պըրագըր , վէ անըն ինթիպահ վէ պասիրէթի հաղընտա ֆէվզ էլ ատէ իթիմատը պուլընտըղընտան , բահաթը գալպ իլէ եաշար ըտը :

Պիր քիմնէ գաբույը չալընճա , էվվէլա դաբու իւղէրին-տէքի քիւչիւք բէնճէրէյէ հաղլայըր վէ կէլէն տաէմին քիմ օլտըղընը վէ նէ՝ իշուն կէլմիշ պուլընտըղընը անլամատըգճա ,

գարույր աշմաղ ըտը . կէլէն ատէմին գապուլի քէնտիսինճէ մուճիպի մէնֆաաթ կէօրիւնիւնճէ , մէրգումը տէրհալ քէնտի օտասընա կէօթիւրիւր վէ քէնտիսի տէ մահալը մախսուսընա չէքիլիւր իտի . շայէտ պիրիսի մասասընըն էթրաֆընտաքի բարմագլըղա թէարրուղ իթմէք իսթէյէճէք օլուրսա, օրատան խուսուսի պիր նէրտիւպան վասըթասըյլա սատըգ քէօթէյի-նին եանընա կիտէպիլիւր իտի . զիրա հայվան քէնտիսինի սօն նէֆէսինէ գատար միւտաֆաա իտէճէյինտէն էմին իտի :

Իշ օտասը նամընը վէրտիյի պու օտա էվվէլճէ պիր եա-թագ օտասընտան իպարէթ օլտըղընտան , տէօրթ էթրաֆը տէմիր բարմագլըղլար իլէ մահտուտ վէ քիւչիւք եէչիլ բէլ-տէլէրլէ մէսթուր օլան եաթագ եէրի հէնուղ տուրմագտա ըտը :

Իֆատաթը մէպսութէտէն՝ ժիւսթիւն միւնաոէպաթը տալմէ իչինտէ պուլընտըղը շիւպհէի ատէմլէրի պիւա էն-տիչէ խանէսինէ գապուլ իտէպիլէճէյի անլաշըլաճագ տըր . ֆիլ հաղըղա հավլիտէ իրի պիր պէքճի քէօթէյի պուլընտը-ղընտան վէ իճապ իտէրսէ գօմշուլարընտան տալսի իսթիմտատ իտէպիլէճէյինտէն , օրատա քէնտի նէֆսինէ գարշը պիր ժուա-մէլէի ճէպլիյէ վէ եախօտ պիր սուի գաստ վուգու պուլմա-սը տալիլէի իմրեան խարիճինտէ իտի :

Վիգոնթ տը Լիւսան պիր միւտտէթտէն պէրու ժիւսթ իլէ գօնուշմագտա օլտըղը հալտէ , սէպէպի զիյարէթինի հէ-նուղ սէօյլէմէմիշ իտի . պէյնինի գաբլամըշ օլան շարապ տիւ-մանը հէնուղ պիւս պիւթիւն տաղըլըպ կիթմէմիշ օլմաղլա , մուամէլէճիյէ խիթապէն .

— Սիգ սէօղիւմէ ինանմայօրսընըղ , մօսիէօ ժիւսթ . լա-քին նամուսը իւղէրինէ սէօղ վէրմիշ օլան պիր ասըլգատէսէօ-զիւնտէ հիշ պիր վագթ գուսուր իթմէղ զանն իտէրիմ . - տէտի :

Պու սէօղիւ միւթէագըպ էլինտէքի պասթօնըն ուճըյ-լա ճըղտանը սէթր իտէն մաի տամալը մէնտիլի գալտըրթըր վէ ճըղտանը կէօրիւր կէօրմէղ տէրհալ էլինէ ալտը : ժիւսթ իտաղինէի սէրվէթինին վիգոնթ տը Լիւսանըն էլինէ կէչմիշ օլ-տըղընը կէօրիւնճէ նէ՝ եաբաճաղընը շաշըրտուգ , չէհրէսին :

տէ եզլէ պիր էնտիշէ վէ թէլաշ էսերի կէօրիւնտիւ քի , պու հալի նադշ ու թասվիր իթմէք տաիրէյի իմքեան խարիճինտէ տիր . մէրգում թիթրէք պիր սէտա իլէ քեքէլէյերէք .

— Մօսիէօ վիգոնթ . . . սէօղիւնիւզիւ . . . ունութար նըղ մը . . . ճըզտանըմը . . . ճըզտանըմը պանա . . . իյատէ իտինիզ . — տէտի :

Վիգոնթ տիւ Լիւսան ճըզտանը աշմըշ օլտըղընտան , իշինտէ պուլընան շէյլէրի քէմալը տըգգաթլա մուալէնէ իթ տիքտէն սօնրա , Ժիւսթիւն սիմասընտա մէշհուտ օլան պսարը տէհշէթ վէ թէլաշը կէօրմէղլիքտէն կէլէրէք .

— Թամամ . . . պանգա գաիմէլէրի , պանգնօթլար , հա վալէ քեաղըալարը , թահվիլէր , վէլ հասըլ պու ճըզտանըն իշինտէ պէօյիւք պիր սերվէթ վար տըր . — տէտի :

Ժիւսթ նիյադքեարանէ պիր սէտա իլէ թէքրալպարաք .

— Մօսիէօ վիգոնթ , սիզ նամուսընըղ իւղէրինէ սէօղ վէրմիշ իտինիզ , ճըզտանըմը պանա իյատէ իտինիզ . — տէտի :

Վիգոնթ մուամէլէճինին տէհշէթ վէ ըզտըրապընտան զարիւ պիր ստօրէթտէ մահգուզ օլմագտա իտույինտէն , քէնտիսինի իշիթմէյօր կիպի կէօրիւնէրէք , սէօղիւնիւ շու էօլտա տէվամ իլլէտի .

— Պիր ազ էվվէլ պու ճըզտանտա պէօյիւք պիր սերվէթ վար տըր տէյօրտում . էկէր իսթէսէ իտիմ , պօնը պէրապէր ալըպ կիտէպիլիլ իտիմ . վէ սիզ տախի պանա գաթմա միւմա նաաթ իտէմէյէճէյինիզ կիպի , պաշընըգա կէլէն վադըպը տա բօլիսէ կիտիպ խապէր վէրէմէղ իտինիզ .

Ժիւսթ . — Հագգընըղ վար տըր , պէն սիզի ֆէվգէլ տտէ սէվմէքտէ օլտըղըմտան , սիզի էլէ վէրմէք ճէաարէթինտէ պուլոււնամազ ըտըմ :

Վիգոնթ . — Սիզ իսթիյար պիր թամաքեար սընըղ . մէն ֆաաթը շախսիյէնիղէ խըտմէթ իտէպիլէճէք հէր տիւրքիւ թէշէպպիւսաթտա պուլոււնուրսընըղ . պու կիւն չիտտէթլի պիր տէրս ալմազա միւսթահագգ ըտընըղ . լաքին պէն նամուսըմ իւղէրինէ սէօղ վէրմիշ օլտըղըմը ունութմամըշըմ տըր :

Պու սէօղիւ միւսթեագըպ վիգոնթ տը Լիւսան պյազա

գալիքտը , վէ բարմագլըղըն իւզէրինտէ աշըւըշ օլան ուֆագ տէիքտէն կէրէք ճըզտանը վէ կէրէք իշինտէ պուլընան սէր- վէթի ժիւսթէ վէրտի :

Պունըն իւզէրինէ եահուտինին չէհրէսինտէ հասըլ օլան թէպէտտիւլաթը հագգըլլա նագշ ու թասվիր իթմէք միւմ քին օլամագ . պիր ազ էվվէլ չէհրէսինտէ մէշհուտ օլան սօլ- ղունլըգ եէրինէ պիրտէն պիրէ ասարը մէմնունիյեէթ վէ մէ- սուտիյեէթ բէյտա օլտու , վէ տուտագլարընտա տախի խօշ- նուտանէ պիր թէպէսսիւմ կէօրիւնաիւ :

Վիգոնթ տը Լիւսան ճըզտանը մէրգուլմա վէրտիյի սըրա- տա , սէրթ պիր թավր իլէ տէտի քի .

— Հարէքէթի վագըամ լաթիֆէտէն պաշգա պիր չէյ տէյիլ իտի . ազաճըգ սիզի գօրգուլթմագ իսթէյօրտըմ . լա- քին զանն իտէրիմ քի շիմտի արթըգ պիւս պիւթիւն միւսթէ- րիհ օլտընըզ վէ պէնիմ կիպի . պիր ասըլգատէ հագգընտա շիւպհէ իթմէյէ հագգընըզ պուլընմատըղընը անլատընըզ . պունտան պէօյլէ հէր կէօրտիւլինիզ ատամտան շիւպհէ իթմէ- յինիզ . շիւպհէ իտէճէք ատամը թանըյընըզ . ատամ վար , ա- տամ տա վար . տինեատա հէր քէս պիւր մի օլուր զանն ի- տիյօրտընըզ :

Ժիւսթ . - (Վիգոնթըն վէրտիյի ճըզտոնը գաբուլթընըն կէնիշ ճէպլէրինտէն պիրինէ եէրլէշտիրէրէք .) Ա՛հ , մօսիէօ վիգոնթ , սիզէ արզը թէչէքքիւրտէն աճիզ իմ . էկէր պիր գաշ պանգա գաիմէսինէ իհթիյաճընըզ վար ըսա , սէօյլէյի- նիզ , տէրհալ իգրազ իթմէյէ հագըր ըմ . լաքին մագպուլ վէ միւթէպէր պիր թէէմինաթ կէօսթէրմէնիզ շարթ տըր :

— Շիմտի պու պիհուտէ սէօզլէրի պիր եանա պըրագա- լըմ տա , պէնիմ պուրայա կէլմէմին ասըլ սէպէպինտէն պահս իտէլիմ . շիմտի պէնի տինլէյէճէք գատար իգթիտարընըզ վա՛ր մը տըր :

— Էվվէթ , մօսիէօ վիգոնթ :

— Էօյլէ իսէ պէնի տինլէյինիզ . Պունտան պիր միւտտէթ էվվէլ , ասըլգատէ պիր գատընըն խոնէսինտէ պիր գույում- ճըյա թէսատիւֆ իթտիմ . պու գատըն քէնտիսինէ լագըմ օ .

լան չէյլերի պու գույումմըտան սաթըն ալըրմըշ. հերիֆ իլէ ուզուն ուզատըյա գոնուշտըմ, վէ մէրգում հէր տիւրլիւ խըտմէթիմի իյֆայէ հազըր պուլընտըղընը պէյան իլէ, շա-յէտ պազը չէյլեր իշթիրասընա լիւզում հէօրէճէք օլուրսամ լութֆէն քէնտիսինէ միւրաճաթ իթմէքլիյիմի թաւսիյէ իյ-լէտի: Պու թէսատիւֆտէն պիր գաշ կիւն սօնրա, պազը միւճէվհէրաթ սաթըն ալմագ նիյէթիլէ, գալզըպ պիզիմ գույումմըյա կիթտիմ, վէ օրատա պիր գաշ եիւզ ֆրանք սարֆ իլէտիմ:

«Միւմքին օլտըղը գատար ուզաթմըշ օլտըղըմ պու իւք զիյարէթիմ էնասընտա, հերիֆին կերէք զէվճէսինէ վէ կերէք գըղընա պազը զէնտօթանէ սէօլէր սէյլէտիմ. զիւրա պունլարըն հէր իքիսի տէ զայէթ կիւզէլ վէ դայէթ սէ-վիմլի իտիլէր:

«Օնտան սօնրա պու գույումմընըն խանէսինէ բէք չօգ տէֆալար կիթտիմ վէ բէք չօգ չէյլեր սաթըն ալտըմ. հիւս-նիւ աթվարըմ, նէզաքէթի, թապիաթըմ, կերէք զէվճէսի-նէ վէ կերէք գըղընա կէօթիւրտիլիմ թալթիֆաթ սայէսինտէ խանէնին է՛ն մահրէմ տօթը օլտում. միւնասէպաթը վագը-ամը օ տէրէճէ իլէրի կէօթիւրտիլիմ քի, խանէնին գաբուսըն-տաքի իւշ պէօյիւք քիլիտին գալըպընը սուհուլէթլէ ալապիլ-տիմ: »

— Տօղրուսը մէհարէթինիզէ տէյէճէք եօգ... պարը ի-չին սօնընը կէթիրէպիլտինի՞զ մի:

— Հէնուզտէյիլ. պու իշի պաշա չըգարմագ իչին թահթը էմրիմտէ իքի քիշի պուլընտըրմագ իսթէրիմ. լիւզումը թագ-տիրինտէ պունլարըն մուսվէնէթինէ իհթիյաճըմ օլաճագ տըր. պանա պէօյլէ իքի քիշի պուլապիլի՛ր միսինիզ, մօսիէօ ժիւսթ:

— Ֆագաթ Լիօն-լը-թաֆֆէօրի իլէ Մալատէթթայը, եա-լիօտ Բօպէրի իլէ Գատէ-Վէնսանը նի՛չին ալմայօթընըզ:

— Լիօն իլէ Մալատէթթա պու իչին իճրասընա եարտըմ իտէմէզլէր. տիկէրլէրինէ կէլինճէ, սիզ տէ պիլիրսինիզ քի պէն պունլար իլէ տօղրուտան տօղրույա միւնասէպէթէ կիւ-

րիշմէք իսթէմէմ. զիրա պունչարըն հարեքեաթը՝ էն նամուս-
լը ատամլարը պիլէ թէհլիքէյէ տիւշիւրէպիլիր :

— Հագգընըզ վար տըր , էֆէնտիմ . օ հալտէ պու ի-
շին իճրասընը քիմէ՞ թէվտի իթմէլի :

— Տինէյինիզ , պու պապտէ վալիտէ Սան-Րըֆիւյէ միւ-
րաճաաթ իթմէլի սինիզ . մէրգումէ մէյխանէսինին միւշթէրի-
ւէրի արասընտա էլպէթթէ իքի քիշի պուլապիլիր :

— Վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն միւշթէրիւէրի արասընտա
Տէլիգա , Գօգօ-Տէզպրէզ , Րօլէ-լը-Մօվէ-Կէօ , Շարլ-Լա-Պէլ-
Գրավաթ , Կրան-Լուի , Վէրնիէ-Լէ-Պա-Պլէօ վէ սաիրէ վար
տըր . պունչարըն հանկըսը իշինիզէ կէլիւսէ , սէօլէյինիզ , վա-
լիտէ Սան-Րըֆիւ վասըթասըյլա իշի քէնտիւէրինէ անլաթտը-
րայըմ :

— Ագլընըզ ուչուրտընըզ մը , Ժիւսթ . թալիմաթը լա-
զըմէյի պիզգաթ քէնտիմ վէրմէլիյիմ . հալ պու քի իսիմլէ-
րինի վէրտիյինիզ չաբգընլարտան հիշ պիրիսիյլէ միւնասէպէ-
թէ կիրիշմէք իսթէմէմ :

— Լաքին սիզ քէնտիւէրինի թանըտըղընըզ հալտէ , ծնլար
սիզի թանըմազլար . պինաէն ալէյհ , հիշ պիր ույղունաղլըզ
վազը օլմագսըղըն , պունչար միյանընտա էն զիյատէ շայանը
իթիմատ օլան Շարլ-Լա-Պէլ-Գրավաթ վէ Վէրնիէ-Լէ-Պա-Պլէօ
իլէ պուլուշապիլիրսինիզ :

Վիգոնթ տը Լիւսան պիր միւտտէթճիք տիւշիւնտիւքտէն
սօնրա , իլավէի մէգալ իլէ :

— Պունչարտան հիշ պիրիսի իշիմէ կէլմէզ , տօսթըմ .
հէքսինին տէ յիտտէթլի լիսանլարը , աճընաճագ տէրէճէտէ
սէֆիլանէ լիպասլարը վէ ինսանա օսանճ վէրէճէք թավրլարը
վար տըր . պէն պէօյլէ շէյլէրտէն խօյլանմամ . Պիր ազ տա-
հա արաշտըրընըզ , պապա Ժիւսթ . սիզին պիր չօգ թանըտըզ-
լարընըզ վար տըր . պունչար արասընտա իշիմէ Կարայաճագ
իքի քիշի պուլամազ մը սընըզ . քեաղըտճը թիւճճարընըն ի-
շինտէ պանա մուսվէնէթ իթմիշ օլան իքի քիշի նէրէտէ տիր-
լէր :

— Ֆանֆան-լա-Կիրնոյլ իլէ Բուալ-օ-Լէվրտան մը

պահս իտիյօրսննդ. պիչարէ տէլիգանլըլար՝ հիւքիւմէթէ վա-
զը օլան պիր իիպար իւզէրինէ պունտան պիր գաչ հաֆթա
էվվէլ թէվգըֆ օլունտըլար . շիմտի հապսխանէտէ պուլունը-
յօրլար :

— Եազըգ . . . օնլար իշիմէ կէլիրէր իտի . հէր նէ հալ
իսէ , պաչգա իքի քիշի պուլա՞մազ մը սընըզ . պէիս եօգ , պիր
միւտտէթ տահա պէքլէրիմ . իշիմիզ բէք օ գատար միւսթա-
ճէլ տէյիլ տիր :

— Էկէր պիր միւտտէթ տահա պէքլէմէքտէ պիր կէժնէ
մահզուր եօզ ըսա , սիզի խօշնուտ իտէճէյիմի վատ իտէրիմ .
պանա պիր ազ վազթ միւսաատէ վէրէճէք օլուրսանըզ , իշի-
նիզէ եարայաճագ սուրէթտէ իքի քիշի պուլապիլէճէյիմիլւ-
միտ իտէրիմ :

Ժիւսթ՝ վիգոնթ տը Լիւսանա պու վատը իթտիյի զէման
պիր գաչ սաաթ էվվէլ գոնթ տը Գոլորէտօնըն միւճէվհէրա-
թընը սաթըն ալմըլ օլտըղը գատընը տիւշիւնմէքտէ իտի .
քէնտիսի պու գատընըն ֆիլի սըրգաթը իճրա իթմիշ օլան
պիր գուրանեանըն մուլպիրի մախսուսը օլտըղընը , վէ պուն-
լար աղլէպի իհթիմալէ կէօրէ պու գատար շէյ իլէ իրթիֆա
իթմէյէճէքլէրինի միւլահազա իթմէքտէ իտի :

Վիգոնթ տը Լիւսան թէքրար քէլամա պիլ իպթիտար .

— Շիմտի պիր պիրիմիզլէ ույուշմըլ օլտըղըմըզտան , պիր
իքի սէօզ տահա սէօյլէմէք իսթէրիմ . էվվէլա շուրասընը
պիւմէլիսինիզ քի , էկէր պիր քիմաէ սէրվէթինիզի աշըրմագ
նիյէթիլէ սիզի էօլտիւրմէք իսթէյէճէք օլուրսա , իթթիխազ
իթտիյինիզ թէտապիրին քեաֆֆէսի տէ պիհուտէ օլուր :
Սիզ էն զիյատէ թէր-նէօլ քէօբէյինիզէ կիւվէնիյօրսննդ ,
տէյիլ մի . լաքին պունտա բէք եանլըլյօրսննդ . օ հայ-
վանը զէհիրլէմէքտէն տահա գօլայ պիր շէյ վա՞ր մը տըր . -
տէտի :

Փագաթ մուամէլէճի մագամը թէքղիպտէ պաշընը սալ-
լատըղընտան , վիգոնթ շու եօլտա իլավէյի մէգալ իյլէտի .

— Հայվանլարը թէլէֆ իթմէք իլին էօյլէ իլաճլար վար
տըր քի , է՞ն սատըզ վէ է՞ն գանաաթքեար քէօբէքլէրի պիլէ

ճէլպ իտէր : Պոռնտան պաշգա , ֆարզ իտէլիմ քի քէօբէյինի-
զի պու ճիհէթտէն ճէլպ իթմէք միւմքինսիզ օլսուն , հայվան-
լարը ալտաթմագ վէ պուռնլարտան էն ազղըն օլանլարը պիւն
գուզոյա չէվիրմէք իչին պին տիւրլիւ թէտպիրլէր եօգ մը
տըր :

— Վար տըր , լաքին պէնի էօլտիւրէճէք օլուրլարսա , ալ-
թուռնլարըմը հավի օլան մահալի քէնտիւրինէ քիմ կէօթէրէ-
ճէք տիր . պիր ազ էվվէլ ճըզտանը պուրայա կէթիրտիմ .
լաքին օ ֆէվգ էլ աթէ պիր շէյ իտի . պէօյլէ պիր թէտպիր-
սիզլիյի միւտտէթի էօմրիւմտէ իլք տէֆա օյարագ իճրա իյ-
լէտիմ . ֆագաթ սիզի թէէմին իտէրիմ քի պիր տահա պէօյ-
լէ պիր հարէքէթտէ պուլլընմայաճաղըմ :

— Տէմէք քի սէրվէթինիզի կիզլէմէքտէ օլտըղընը մա-
հալի պուլմագ միւմքինսիզ օլաճագ տըր իթիգատընտասընը ,
էօյլէ մի :

— Էվվէթ , մօսիէօ վիգոնթ :

— Տօղրուսը պու իթիգատընըզա գարչը կիւլմէքտէն
պաշգա պիր շէյ եաբըլամագ . ալթուռնլարընըզը սագլամըշ
օլտըղընը մահալի պուլմագ միւմքինսիզ օլաճագ հա . ազի-
զիմ ժիւսթ , պէօյլէ պիր գանաաթ հասըլ իթմէքտէն իհթի-
րազ իտինիզ . տիւնեատա նէլէր վուգուա կէլտիյինի պիւմէզ
տէյիսինիզ : Պուռնլա պէրապէր , միւնասէպաթը տաիմէ ի-
չինտէ պուլընտըղընը ատամլարտան հիչ պիրի սիզէ ֆէնա-
լըգ իթմէյի խաթըրընա կէթիրմէզ . զիրա սիզտէն պիր գաչ
պին ֆրանք աչըրսալար պիւն , պու բարայը նէ եաբաճագ-
լար . իւշ տէօրթ քիչի արայարընտա բայ իտէճէքլէր , տէյիլ
մի . պու բարա պիր իքի կիւն անճագ սիւրէճէք տիր . ճն-
տան սօնրա սիզին կիպի պիր ատամ նէրէտէ պուլաճագլար .
սիզ պիզիմ եէկեանէ իսթինատկեահիւմը սընըզ . պիր իչին
մըգտարը նէ գատար օլուրսա օլսուն , բէչինէն թէէտիյէ ի-
տէրսինիզ . սաթըն ալտըղընը էչեայը նապէտիտ իթմէք սէ-
նաաթընա աշնասընըզ . պիր մալը մէսրուգ պիր տէֆա խա-
նէնիզէ կիրտի մի , արթըգ պիր տահա տըշարը չըգմասը
միւմքինսիզ տիր : Պիզիմ սիզի մուհաֆագա իթմէքտէ պէօյիւք

մէնֆաթըմըդ պուլընտըղընը կէօրիւյօրսընըդ. սիզ պիզէ հէր հալտէ լաղըմսընըդ. պինաէն ալէյհ' միւսթէրիհ վէ միւթմէյին օլընըդ. գօրգաճագ հիչ պիր սէպէպինիզ եօգ տըր. պիր աղ էվվէլ էլտէ իթտիյիմ ճըղտանը իյատէ իտէրէք իֆատաթը վագըմալըն հագըգաթընը իսպաթ իթմէտիմ մի :

— Հագգընըդ վար տըր, էֆէնտիմ. լաքին միւշթէրիլէրիմին քեաֆֆէսի տէ սիզին կիպի ասըլգատէկեան սընըֆընտան տէյիլ տիրլէր. էկէր պու ճըղտան Գօգօ-Տէզպըէզին վէ եախօտ Տէլիգանըն էլինէ կէչմիշ օլսայըտը, ալըպ սափուշաճագլարը տէրքեար ըտը :

— Ագճէյի պու գատար սէվէր միսինիզ, մօսիէօ ժիւսթ :

— Օհ, էվվէթ, ագճէյի բէք սէվէրիմ. Ագճէ վէ Ալլահ սէպէպի եէկեանէի սաատէթիմ տիր. տիւնեատա ագճէսիզ նէ՝ եաբըլապիլըր. պիր թագըմ զիւյիւրտլէրին տէտիյի կիպի, պու պայաղը մատէն իլէ տէյիլ մի տիր քի, տիւնեանըն պիւթիւն մահզուզիյէթլէրի վէ ախրէթին տէ պիլ ճիւմէ մէ. սուտիյէթլէրի էլտէ իտիլըր :

— Մանսըպլար, մէմուրիյէթլէր իսթիհսալ իթմէք վէ միւքէլէֆ պարկիրլէրէ, արապալարա, մաշուգէլէրէ, վէլ հասըլ պիլ ճիւմէ հուզուզաթը տիւնեայա մալիք օլմագ իլին ագճէյէ լիւզում պուլընտըղընը պէն տէ թէսլիմ իտէրիմ. ֆագաթ սիզ պիր թարիդի տիւնեա կիպի եաշատըղընը, վէ տախմա սէֆիլանէ լիպասլար կիյինտիյինիզ հալտէ ագճէյի նէ՝ եաբաճագսընը. սիզ սէրվէթինիզտէն իսթիֆատէ իթմէյի պիւմէյօրսընըդ. օ հալտէ պու գատար ալթունլար նէյէ՝ եարար :

— Սէրվէթիմտէն իսթիֆատէ իթմէյի պիւմէյօրմըլըմ. բէք զիյատէ եանըլըյօրսընըդ, մօսիէօ վիգոնթ. պէն սէրվէթի զաթիյէմտէն սիզտէն տահա զիյատէ միւսթէֆիտ օլուրըմ. սիզին մէյլ իթտիյինիզ հէր տիւրլիւ հուզուզաթըն, հէր տիւրլիւ էյլէնճէնին սէֆասընը պէն սիզտէն զիյատէ սիւրէրիմ. Պէնիմ էյլէնճէլէրիմ օ՝ գատար պէօյիւք տիւր քի, մուախսարէն թէէսսիւֆ իթմէմ. պէնիմ տախի սիզին կիպի մաշուգէլէրիմ, պարկիրլէրիմ, արապալարըմ վար տըր. հէմ

տէ պուճար սիզինքինտէն տահա կիւզէլ վէ տահա միւքէլէֆ տիր :

— Պէնի թէաճճիւպտէ պրրազըյօրօնըզ, ազիզիմ ժիւսթ. պէօյլէ շէյլէրէ մալիք օլապիլէճէյինիզէ հիշ. պիր վազլթ իհ-թիմալ վէրէմէզ իտիմ: Ֆազաթ պուճարնէ՝ թարաֆտա տըր :

Ժիւսթ դաբուլթընըն ճէպինտէն եէշիլ սախթիյան ճըզ-տանը թէքրար չըգարտը, վէ հալի օլտըղը պանգա գախմէ-լէրինի, պանգնթլարը, հալալէ քեաղըտլարընը, թահվիլ-լէրի էօնիւնտէքի մասա իւզէրինտէ եայտըգտան սօնրա, քէ-մալը շէվզ իլէ քէլամա պիլ իպթիտար :

— Իշթէ պէնիմ միւզէյեէն սալօնլարըմ, մօտայա մու-վաֆըզ արապալարըմ, դըյմէթտար պարկիրլէրիմ, ճինս քէօ-բէքլէրիմ, ուշաղլարըմ, մաշուգէլէրիմ պուճար տըր. պուճ-լար հէթ տիւրիլ կիւզէլլիքլէ մուլթթասըֆ տըրլար. հաթթա սատաֆաթ վէ տօղրուլըզլարը տախի միւճէրրէպ տիր. զի-րա ազճէ իլէ հէր շէյլն, հաթթա սատաֆաթ վէ տօղրուլը-ղըն տախի իշթիրա օլուճապիլէճէյի տէրքեար տըր. — տէաի.:

Վիգոնթ տը Լիւսան միւթէաճճիպանէ պիր թալիր իլէ մուամէլէճիյի տինլէմէքտէ իտի. պէօյլէ բինթի պիր հէրիֆին պու. հօլտա էֆքեարը ճիտտիյէտէ պուլընաճաղընը գաթան մէմուլ իթմէզ իտի. պինաէն ալէյհ պիր գաթ տահա մէ-րազլա :

— Սէօզիւնիւզիւ տէվամ իտինիզ, ազիզիմ ժիւսթ. քէ-մալը տըզգաթլա սիզի տինլէյօրըմ. շուրասընը իթիրաֆ իթ-մէլիյիմ քի, գըշ մէվսիմինտէ օտասը տէրունինտէ թիր թիր թիթրէմէքտէ օլտըղընը վէ էլլէրինի ըսընտըրմազ իչին բար-մաղլարընա իւֆիւրմէքտէ պուլընտըղընը քէք չօգ. տէֆալար կէօրմիւշ օլտըղըմ պիր իսթիյարըն պէօյլէ կիւզէլ էյլէնճէ-լէրէ մէյլ իթմէյէ միւսթաիտտ օլտըղընը ասլա մէմուլ իթ-մէզ իտիմ :

— Ֆիլ հազըզա պիր ալթուն խազինէսինէ միւսթաղրազ օլմագտան, պիր գաշ միլիոն պանգա գախմէսինի կէօյսիւնէ պասմագտան վէ քէնտի քէնտինէ. « Իսթէյէճէք օլուպամ, պիւթիւն արղուլարըմը խօշնուտ իտէպիլիրիմ. հէր մէմլէքէթ-

տէն, հէր սընըֆտան գատընլար պուլապիլիրիմ. պուլա-
րըն աղըրլըզլարը գատար ագճէ էօտէյէպիլիրիմ. իսթէյէ-
ճէք օլուրսամ, կէօյսիւմիւ հէր ըննկ շէրիտլէրլէ, հէր տիւր-
լիւ նիշանլարլա թէզեին իթտիրէպիլիրիմ վէ արթըզ պապա
Ժիւսթ տէյիլ, մօսիէօ տը Սէն-Ժիւսթ օլապիլիրիմ » տէմէք-
տէն տահա լսթիֆ վէ տահա հագիգի պիր էյլէնճէ վա՛ր մը
տըր :

— Լաքին, աղիգիմ Ժիւսթ, տիւնեանըն հուզուզաթ վէ
էյլէնճէլէրինի պու գատար կիւզէլ թագտիր իթտիլինիզ հալ-
տէ, հագըգաթը էլտէ իթմէյէ սայ իտէճէք եէրտէ, նիշին
խայալաթ իլէ ուղրաշըյօրսընըզ :

Ժիւսթ շիտտէթլի պիր հէյէճանա տիւլար օլմուշ օլտը-
ղընտան, հէր տիւրլիւ պասիրէթ վէ իհթիյաթը ունուլմըշ ը-
տը. եագուլթ կիպի բարլամագտա օլան ուֆագ կէօզլէրինի
պիր գաշ տագըգա գատար վիգոնթ տը Լիւսանա աթֆ իթ-
տիքտէն սօնրա, գահգահա իլէ կիւլէրէք :

— Հագըգաթը էլտէ իթմէյէ սայ իտէճէք եէրտէ խա-
յալաթ իլէ ուղրաշըյօրըմ հա՛. . . Լաքին սիգին գուլվէի պա-
սիրէնիզ գըսա օլմալը տըր, մօսիէօ վիգոնթ. սէրվէթիմին
կիւնտէն կիւնէ քէսպի ճէսամէթ իթտիլինի, վէ պու սու-
րէթլէ արզուլարըմըն տաիրէսի տախի թէվէսսիւ իյլէտիլինի
հիսապ իթմէյօր մըսընըզ, Տիւնեատա պէնիմ իշին պիր էյ-
լէնճէ վար տըր քի, օ տա ալթուն սահիպի օլմագտան իպա-
րէթ տիր. պէն պու էյլէնճէ իլէ մահզուզ օլուրըմ. գի-
րա պու էյլէնճէ հէր տիւրլիւ հուզուզաթը շամիլ տիր. էկէր
սէրվէթի զաթիլէմին մըգտարընը սիզէ սէօյլէյէճէք օլուր-
սամ, տիւլարը հայրէթ օլուպ գալաճագսընըզ. պու սէրվէթ
նէ՛ տէվլէթ սանտըզլարընտա, նէ՛ պիր պանգատա վէ նէ՛ տէ
պաշգա պիր մահալաէ տիր. պիզզաթ պուրատա տըր :

« Էկէր իսթէյէճէք օլուրսամ, հէր կէճէ ալթուն իլէ տօ-
լու պիր եաթագ իւզէրինտէ եուլարլանապիլիրիմ. պու եա-
թագ կիւլ եաբլագլարընտան միւրէթթէպ եաթագլարտան
տահա զիյատէ լսթիֆ տիր. պու ալթունլարլա գատընլարըն
վէ գըզլարըն, պապալարըն վէ գօճալարըն նամուսը պէնիմ

էլիմտէ տիր . հէր գաբույը աշտըրապիլիրիմ , է'ն չէթին իչլէ-
րի կէօրէպիլիրիմ , վէլհասըլ քէնտիմի մապուտ տէրէճէսինէ
իյսալ իտէպիլիրիմ :

Իխթիյար մուամէլէճի՝ պու ուղուն նութգը իրատ իթ-
տիլի սըրատա , չէհրէսինտէ սօֆըյանէ պիր մէսէրրէթ վէ մէմ-
նունիյեթէթ էսէրի կէօրիւլմիւշ , վէ էքսէրիյա սօլղուն վէ թօք-
րադ ըէնկինտէ օլան եիւզիւնիւն ըէնկի գըրմըզըյա պօյանմըշ
ըտը : Մէրգուլմ նութգընը պիթիրինճէ , վիգոնթ տը Լիւսան
միւլաթըֆանէ պիր թավր իլէ .

— Սէօյլէտիլինիղ սէօզլէր օ գատար պէլիղանէ տիր քի ,
պէն տէ սիզին էֆքեարընըզտան օլմաղա մէճպուր օլտուլմ .
միւլաթագպէլտէ սիզին մէսլէքինիզէ սալիք օլմագ վէ սիզին
կիպի հարէքէթ իթմէք իւզրէ էլտէն կէլէն զայրէթի տիրիղ
իթմէյէճէյիմ . լաքին պու մագսատա նաիլ օլմագ իչին վէ-
սայիթի իպթիտալիյէտէն մահրուլմ պուլունտըղըմտան , ումա-
րըմ քի գուլումճը պապա Լուազօ՝ պու պինանըն իլք թաշլա-
րընը պանա թէտարիք իտէճէք տիր :

Պու սէօզիւ միւթէագըպ վիգոնթ տը Լիւսան ալաղա
գալգմըշ օլտըղընտան , ժիւլաթ բարմագըլգ բէնճէրէսինտէն
զայըֆ էլինի մէրգուլմա ուզաթտը , վէ վիգոնթ պունը սուրէ-
թի տօսթանէտէ սըգտըգտան սօնրա , չէքիլտի կիթտի :

13

Ս Ը Ր Գ Ա Թ Վ Է Գ Ա Բ Լ

Սիլվիա ժիւլաթիւն խանէսինտէն չըգտըղը գէման , անըն
սէրվէթինտէն պիր մըգտար չէյ աշըրմագ էֆքեարընտա պու-
լընտը , վէ Սալվատօրըն խանէսինէ վասըլ օլուր օլմաղ , պու
էֆքեարընը կէրէք Սալվատօրա վէ կէրէք Բօմանա արղ իթ-

տի : Մերգումլար Սիլվիանըն շու ֆիքրինի թահին իլէ, տէր-հալ պիր բլան գուրտուլար . Սիլվիա միւթէպէր պիր թէէմի-նաթա մուգապիլ Սալվատորա իքի եիւզ պին ֆրանք իգրազ իթմէյի ժիւսթէ թէքիֆ իտէճէք , պու մէպլաղը քէնտի խա-նէսինէ կէթիրմէսինի թաւսիյէ իյլէյէճէք վէ եահուտի պու թաւսիյէյէ կէօրէ հարէքէթ իթտիյինտէ հերիֆի էօլտիւրիւպ սոյաճագլար իտի :

Պու բլան բէք գօլայ պիր չէյ օլտըղընտան , Սիլվիա պիր սապահ ժիւսթիւ խանէսինէ չաղըրթտը վէ իշի թէքիֆ իյլէ-տի . ժիւսթ թէքիֆի վագըը տէրհալ գապուլ իյլէտի . զիրա պու իգրազտան հասըլ օլաճագ մէնֆաաթ քիւլլիյէթլի օլ-տըգտան պաչգա , վէրիլէն թէէմինաթ տախի խայլըտան խայ-լը միւքէմիէլ իտի :

Սախթէ մարքի տը Բուրրիէր իսթիգրազ քեաղըտընը իմ-զալամագ իւզրէ Սիլվիանըն խանէսինէ կիթտի , վէ ժիւսթ իրթէսի ագչամը պանգա գախմէլէրինի թէսլիմ իտէճէյինի Սալվատորա վատ իյլէտի : Սալվատօր իսթիգրազ քեաղըտընը իմզալատըգտան սօնրա , չէքիլտի կիթտի . եահուտի օրատան մուֆարագաթ իտէճէյի սըրատա , Սիլվիա թէքիֆսիզճէ պիր սուրէթտէ քէնտիսինէ թիթապէն .

— Տօղրուսը , պէնիմ իւզէրիմտէ պէօյլէ ճէսիմ պիր մէպ-լաղ պուլընմըջ օլսայըտը , սիզին կիպի պէօյլէ ֆիւթուրսըզ տուրամազ ըտըմ . ղայպ իտէճէյիմտէն վէ եախօտ պիր խըր-սըզա գաթտըրաճաղըմտան գօրգար ըտըմ :

Ժիւսթ . — Պէն տիւնեատա հիչ պիր չէյ ղայպ իթմէմ , մատամ :

— Եա խըրսըղլար :

— Խըրսըղլարտան տա գօրգամամ . պսնլար պէնի թութ-տըգտան սօնրա իքի եիւզ պին ֆրանքլըգ պանգա գախմէսինի պուլամայաճագլար տըր . պէն օնլարը կէօյիւսիւյիւմիւն իշինէ տիքմիչիմ տիր :

Պու սէօգիւ միւթէագըպ , ժիւսթ եէլէյինին ալթընտան քիւրլի պիր պէզ բարչասը չըգարտը , վէ Սիլվիայա կէօթէրէ-քէք .

— Պու մուրտար բաշավրանըն իյնի արաշտըրմագ խըր-
սըղլարըն ֆիքրինէ պիլէ կէլմէյէճէք տիր . պուստան պաշ-
գա , պէն ֆագըր պիր տիլէնճի գըյաֆէթինտէ օլտըղըմտան ,
իւղէրիմտէ քիւլլիյէթլի պիր մէպլաղ պուլընտըղընը հիշ քիմտէ
տիւշիւնէմէղ . - տէտի :

Սիւվիա պիլմէք իսթէտիյի շէյի անլամըշ օլտըղընտան ,
միւթէհայեիրանէ պիր թավր իլէ մուամէլէճինին եիւղիւնէ
պագարագ .

— Պուլընմաղ պիր ղէքեալէթ սահիպի օլտըղընըղ ին-
քեար օլունամաղ . պու թէտպիրլէրի տիւշիւնմէք իյնի պիզզաթ
Մ . Ժիւսթ օլմագ լաղըմ տըր . լաքին վագթ կէշիյօր , աղաճըգ
իսթիրահաթ իթմէյէ լիւզում կէօրիւյօրըմ . Ալահա ըմտըր-
լատըգ , աղիղիմ Ժիւսթ , հարըն եինէ կէօրիւշիւրիւղ . -
տէտի :

Ժիւսթ պիլ մուգապէլէ Սիւվիայը սէլտմլատըգտան սօն-
րա , չէքիւտի կիթտի :

Սալվատօր , Բօման վէ Սիւվիա գարալլարընըն նաիլի մու-
վաֆֆագիյեթ օլմասը իշուն ուզուն ուղատըյա միւղաքէրաթ .
տա պուլընտըլար . նիհայէթ Սիւվիանըն հէր տիւրիւ թէտա-
պիրի իսթիմալ իտէրէք Ժիւսթիւ խանէսինտէ ալըգօյաճաղը
վէ պատէհու մարքինին նակէհզուհուր պիրիշ սեպէպիյլէ կէ-
ճիքմէքտէ օլտըղընը պէհանէ իթթիխաղ իտէրէք , մէրդումը
ագչամ թաամընա ապվէթ իտէճէյի , վէ սաաթ ագչսմընօն
պիր պուշուղընտա պիր մէքթուպ կէլէրէք իյնի իրթիտի կիւ-
նիւնէ թաալիգ իտիւմիշ օլտըղընը իխաղար իյլէյէճէյի գարար-
կիր օլտու :

Հէր շէյ սուրէթի մաթլուպէտէ ճէրէյան իթտի . Ժիւսթ
մարքի տը Բուրրիէրին ժողիւլէյէ միւլաճաթ իտէճէյինտէն
գօրգարագ , վագթը մուայեէնտէն պիր գաշ տագըղտէ վիլէլ
մուվասէլէթ , վէ մարքի տը Բուրրիէրին վիւրուտինէ քէմալը
սիւքիւնէթլէ ինթիզար իյլէտի . նակէհան մարքի թարաֆըր
տան պիր խըտմէթ քեար կէլէրէք , էֆէնտիսինին Մ . Ժիւսթ
պէյանը մաղէրէթլէ պիր գաշ սապթ տահա պէքլէմէսինի ըն-
ճա իթմէքտէ օլտըղընը Սիւվիայա պէյան իյլէտի . Սիւվիա ալ-

տըզը խապերի ժիւսթ է թէպիղ խտնճէ , ժիւսթ մահզունա-
նէ պիր սէաա իլէ :

— Անլալըլտը , անլալըլտը , մօսիէօ մարքի ժողիւէյէ
միւրաճաթ իտէճէք տիր . - տէտի :

Սիլվիա . - Մերազ իթմէյինիզ , ազիզիմ ժիւսթ , սիզի
թէէմին իտէրիմ քի , մօսիէօ մարքի սիզին իքի եիւզ պինֆը-
րանքընըզ ալաճազ տըր . անճազ , պու գառառ ուղուն պիր
եօլու պօշ պօշնա կէյմիշ օլմանըզը գաթան թէճվէզ իտէմէ-
յէճէյիմտէն , պիրլիքտէ ազշամ թաամընա էնէճէյիզ :

Ժիւսթ պէօյլէ պիր չէրէֆէ լալըզ օլմաղըզընը տէրմի-
յան իտէրէք , թէքիֆի վաղըտան եագայը սըյըրմագ իսթէ-
տի իսէ տէ , Սիլվիա օ գառառ ըսրար վէ իպրամ իլէտի քի ,
եահուտի Հաղրէթի Մուսանըն գալանիյնի մուգատտէսէսի
հիւքմիւնճէ պիր խրիթիյանըն էվինտէ էքմէք եէմէք վէ սու
իչմէք քէնտիլէրինէ մէմնու օլտըզընը հիհայէթ իթիրաֆա
մէճպուր օլտու :

Սիլվիա Հաղրէթի Մուսանըն գալանիյնի մուգատտէսէ-
սի քէնտի էֆքեարընա մանի օլաճաղընը տօլա հիստպ իթմէ-
միշ օլտըզընտան , հէման տա տիւչարը էնտիչէ օլարազ :

— Հիշ օլմաղսա պիր բէքսիմէթ իլէ պիր գատէհ թոքէյ
չարապը ալընըզ . - տէտի :

Ժիւսթ . - Թէէսսիւֆ իտէրիմ քի պու թէքիֆինիզի տէ
գապուլ իտէմէյէճէյիմ , մատամ . զիրա չարապտան վէ էվ-
լաաը իսրայիլ մարիֆէթիլլէ եարըլմամըչ հէր տիւրլիւ եէյին-
թիտէն ուղագ տուրմագա մէճպուր պուլունմագաալըզ . էք-
սէրիյա գուլլանմագաա օլտըզըմըզ սիւթ պիլէ մէզհէպտաշ-
լարըմըզ մարիֆէթիլլէ սըղանմըչ օլմալը տըր :

— Սիզէ աչըգտան աչըգա սէօյլէրիմ քի գալանիյնի տի-
նէյէնիզ բէք կիւլիւնճ տիւր , վէ պու կիւն գալանիյնի մէզ-
քիւրէյէ մուղայիր հարէքէթ իթմէնիզի արզու իտէրիմ . պան-
տան պաշգա , օիզէ ֆէնա եէմէքլէք իքրամ իթմէյէճէյիմ
տէն էմին օլապիլիսինիզ :

Սիլվիա միւքէմմէլ պիր ազշամ թաամը հաղըրլաթտը ,
վէ իքիսի պիրլիքտէ թաամ սալասընա էնտիլէր , սուֆրանըն

իւզէրինտէ գարա ճիյէր պէօրէյի , պըլտըրճըն քէպապը , շէ-
քէրլամէլէր վէ պազը միւքէմմէլ մէյվէլէր պուլունմագտա
ըտը . Ժիւսթ պէօյլէ նէֆիս եէմէքլէր եէմէյէ ալըչգըն օլ-
մատըղընտան , պիր թարաֆտան պիր ագճէ սարֆ իթմէքսի-
զին կիւզէլ պիր ագչամ թաամը իթմէք արզուսը վէ տիկէր
թարաֆտան մարբիզ տը Բօզէլլի կիւճէնտիրմէք գօրգուսը
իլէ սուֆրայա օթուրտը , վէ քէմալը իշթիհա իլէ եէմէյէ
պաչլատը . Սիլվիանըն իքրամ իթտիյի շարապլարը բէք տէ օ
գատար եիւզիւնիւ էքչիթմէքսիզին իչմէքտէ իտի :

Նիհայէթ չագըր քէյֆ օլտըղը պիր սըրատա , ուշագլար-
տան պիրի պիր մէքթուպ կէթիրիպ քէնտիսինէ թէսլիմ իյ-
լէտի . Սալվատօր թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլան պու մէք-
թուպտա՝ պազը էսպապը մանիա տօլայըսըյա իշին թէսվի-
յէսինի իրթէսի կիւնիւնէ պըրագմաղա մէճպուրիյեթ հա-
սըլ օլմըշ օլտըղը իշար օլունմագտա ըտը : Ժիւսթ ագչամըն
սաաթ օն պիր պուլուղընտա Սիլվիանըն խանէսինտէն տըշարը
չըգտը :

Սալվատօր իլէ Բօման՝ թանըլմայաճագ սուրէթտէ պիրէր
լիպաս կիլինմիշ օլտըղլարը հալտէ , Ֆօրթիւնէ սօգաղընըն
քէօշէսինտէ պէքլէմէքտէ իտիլէր . մահալը մէզքիւրտէն եա-
հուտինին տըշարը չըգմասընը գօլայըղլա կէօրէպիլիրէր իտի :

Ժիւսթ պուրնընըն ալթընտան պիր շարգը մըրըլտանա-
րագ , Շանգ-էիզէ ճատտէսինէ կիթմէք իւզրէ պուլուրըն
եանընտան կէշտիյի սըրատա , Բօման ալչագ պիր սէտա իլէ
արգատաչընա խիթապէն .

— Եարը սէրխօշ տըր զանն իտէրիմ , մարքի . - տէտի :

Սալվատօր . - Եարը տէյիլ , պիւթիւն սէրխօշ տըր . պագ-
սան ա՛ , սէյլ կիպի եաղմուր եաղտըղը հալտէ , գօլթուղը
ալթընտաքի շէմիլէյի աչմայը խաթըրընա պիլէ կէթիւրմէ-
յօր :

— Մատամ մարքիզ տը Բօզէլլի հագըգաթէն պուլուն-
մաղ պիր գատըն ըմըշ . էկէր սէն պէնիմ տօսթըմ օլմամըշ
օլսայըրըն , անը սէնին էլինտէն գարմաղա չալըչըրտըմ :

Բօման իլէ Սալվատօր պու սէօզլէրի թէաթի իթմէքլէ

պերապեր, ժիւսթիւն արգասը սըրա կիթմէքտէ իտիւր . ժիւսթ իսէ Շանգ-էլիզէնին պէօյիւք ճատտէսինի եիւրիւմիւշ օլտըղընտան , Թիւիլըրի ըրիթըմընա վասըլ օլմագ իւզրէ Գոն-գորտ մէյտանընը կէշմէքտէ իտի :

Մէրգուժ Գոնգորտ քէօբրիւսիւնիւ պիր դաշ մէթրօ հէ-նուզ կէշմիշքէն , Բօման պիրտէն պիրէ իւզէրինէ հիւճիւմ ի-տէրէք , պօյնունա իր շէքլինտէ եաբըլմըշ պիր մէնտիլ աթտը , վէ պիրտէն պիրէ արգասընա տէօնէրէք պիչարէ մուամէլէ-ճիյի եարը պօղուզ պիր հալտէ ումուզընա ալտը . պու հա-րէքէթ օ՛ գատար սիւրաթլա իճրա իտիլմիշ իտի .քի , ժիւսթ քէնտիսինի միւտաֆաա իթմէյէ մէյտան պուլամատը . Բօման եահուտիյի ումուզլումըշ օլտըղը հալտէ քէօբրիւնին բարմագ-լըղընա տօղրու իլէրիլէտիյի սըրատա , Սալվատօր տախի պօյ-նընտան ասըլը օլան վէ պանգա գաիմէլէրինի հալի պուլը-նան կէօյիւսիւյիւ աշըրմագտա ըտը : Մէրգուժ իշինի պիթի-րինճէ , Բօմանա խիթապէն .

— Պու իշ պիթտի , հէրիֆի պիր թարաֆա պըրագըվէր տէ կիտէլիւմ . քէնտիսի պէլըի տէ էօլմէմիշ տիր , ֆագաթ նէ՞ պէյիս վար . . . պիզի թանըմամըշ օլտըղը պէտիհի տիր . - տէտի :

Բօման . - Սէվկիլի տօթթըմ , հէր չէյտէ իհթիյաթքեա-րանէ տալրանմագ լաղըմ տըր . գալգար տիրիլիւ տէ պաշը-մըզա պիր պէլա կէթիլիլ . - տէտի , վէ Սալվատօրն ճէվա-պընա պէքլէմէքսիզին պիչարէ ժիւսթիւ գալտըրտըղը կիպի բարմագլըզ իւզէրինտէն նէհրէ ֆըլլաթտը :

Սալվատօր նէհրտէ հասըլ օլան կիւրիւլթիւյի իշիտինճէ , ատէթա միւքէտտէրանէ պիր չէհրէ իլէ .

— Ա՛հ , իշթէ պու պօշ եէրինէ պիր ճինայէթ տիր :

Բօման վէ Սալվատօր՝ իւզէրլէրինտէն կիյինմիշ օլտըղլա-րը ամէլէ կէօմլէքլէրինի , վէ պաշլարընտաքի գասգէթա-լարը ալէլ աճէլէ չըգարտըլար , վէ պուշլարը պիր բաքէթ եաբտըգտան վէ իշինէ տէ իրի թաշ բարչալարի տօլտուրտըգ-տան սօնրա , նէհրէ աթտըլար . պատէհու ելէլէքլէրի ալթըն-տա կիզլէմիշ օլտըղլարը շապգալարընը չըգարըպ պաշլարընա

գոյարագ , Սէնթ-Օնորէ վարըշընա տօղրու միւթէվէճճիհ
օշաւլար :

Մա մաֆիհ պիր արզուի զարիպէ վէ եախօտ տիկէր պիր
սէպէպէ մէպնի օ սըրատա նէհրին քէնարընտա պուլընան հէ-
րիֆին պիրի օրատա ճէրէյան իտէն ահվալին քեաֆֆէսինի
տէ կէօրմիւշ իտի :

Սէօյլէտիյիմիզ վէճհլէ , Ժիւսթ Սիլվիանըն խանէսինտէն
չըգտըղը զէման , սէյլ կիպի եաղմուր եաղմագտա ըտը , Բուի
սէմա սիյահ պուլուլթլար իլէ գաբլանմըշ ըտը . լաքին Շա-
թոպրիան թարիզինի Թիւիլըրի ըլիթմընտան այրբան մէսա-
ֆէյի գաթ իթտիյի սըրատա , եաղմուր աղար աղար քէսիւ-
միշ , վէ Բօման եահուտիյի նէհրէ աթտըղը զէման , բուզ-
կեար տախի բուի սէմայը գաբլայան պուլուլթլարը քեամիլէն
տաղըթմըշ ըտը . պու սէպէպլէ պահա իթտիյիմիզ շախս՝ նա-
շըն նէհրէ աթըլըրքէն հասըլ իթտիյի կիւրիւլթիւտէն նազա-
րը տըգգաթը ույանարագ , իյգա՝ օլունան ֆաճիանըն պիւ
ճիւմլէ ահվալինի կէօրէպիւմիշ , վէ կէրէք գօրգու սաիգատըյ-
լա օլսուն վէ կէրէք պաշգա պիր սէպէպէ մէպնի պուլուն-
սուն պէօյիւք պիր մէշէ թախթասը արգասընտա կիզլէնիպ
տուրմըշ ըտը :

Սալվատօր իլէ Բօման թէպտիլի գըյաֆէթ իթտիքտէն
սօնրա եօլա տիւզէլտիքլէրինտէ , հէրիֆ ուզագտան ուզաղա
անլէրի թաագիպ իլլէտի վէ մէրգումլար սապահըն սաաթ
պիր պուլշուղընա տօղրու խանէլէրինէ վասըլ օլտըգլարընտան,
մէրգում եարըմ սաաթ գատար գաբուլարը էօնիւնտէ տուր-
տըգտան սօնրա չէքիլտի կիթտի :

Իրթէսի կիւնիւ Սիլվիա Սալվատօր իլէ Բօմանը զիյարէ-
թէ կէլտի . մէրգումլար իւք ագշամը վուգու պուլան ահվալի
քէնտիսինէ հիքեայէ իթտիքլէրինտէ , Սիլվիա օ գըյմէթտար
կէօյիւսիլիւ էլտէ իթմիշ օլտըգլարընտան տօլայը բէք զի-
յատէ մէսրուր օլտու , վէ պու կէօյիւսիլիւն հալի օլտըղը
պանգա գաիմէլէրինի մուայէնէ իթտիքտէն սօնրա , իւչիւ
պիրիքտէ սուֆրայա էնէրէք , քէմալը իշթիհա իլէ եէմէք եէ-
տիլէր :

Սիւվիա պազը ետրէրէ վիզիթա վէրմէյէ մէճպուր պու-
լընտըղընտան , դահվէ իշիւէճէյի սըրատա չէքիւթ կիթտի :

Սալվատոր իւէ Բօման՝ ճինայէթի վազըաւարը կէօրիւ-
միւշ օլտըղընը վէ քէլէէրի պիթ թէսատիւֆ մահալը ճինա-
յէթտէ պուլընմըշ օլան պիր առէմին էլինտէ պուլընտըղընը
խայալարընտան պիւէ կէչիրմէտիքլէրինտէն , սիկարալարընը
թիւթտիւրէրէք նէշէլի պիր սաւրէթտէ գօնուշմագաւաւ ըտը-
լար . պու սըրատա խըտմէթքեարլարտան պիրի պիր գարթ
տը վիզիթ կէթիրտի վէ պիր տտէմ կէլիպ քէնտիւրիւրիլէ գօ-
նուշմագ արղուսընտա պուլընտըղընը պէյան էլլէտի :

Սալվատոր՝ էն ալէա ճինս մուգավվատան օլան իշպու-
գարթ իւզէրինտէքի « ՎիֆՈՆթ ՏԸ ԼիիՍՈՆ » իսմինի օգու-
տըգաւան սօնրա , Բօմանա վէրէրէք .

— Պու աւտամը թանըր մըսըն . — տէյու սօրտու :

Բօման . — (Պիր գաշ տագըգա գատար տիւշիւնտիւքտէն
սօնրա .) Վիգոնթ տը Լիւսանը մը . . . էլվէթ , թանըրմ , պու
աւտամ մարքի տը Բուրքիէրին վէրտիլի զըյաֆէթտէ հազըր
պուլընան աշիլգանլը տըր : Կէօրիւնիւր քի գ զըյաֆէթտէ
հազըր պուլընան աւտամլարըն քեաֆֆէսիլլէ միւհասէպէթէ
կիրիլմէյէ մէճպուր օլաճաղըղ . պէն գոնթ Սէնթ-Մարի-Բօ-
մէն իւէ մուարէֆէ բէյտա իթտիմ . մուամէլէճի ժիւսթ իւէ
տէ միւնասէպէթէ կիրիշտիք . պու կիւն տէ վիգոնթ տը Լիւ-
սան խանէմիղէ կէլիյօր . . . զարիպ տէյիլ մի :

— Աճապա պիղտէն նէ իսթէյէճէք :

— Բիմ պիլի . . . քէնտիսիլլէ գօնուշմագաւան սօնրա ,
պու խոսուսըն էլպէթթէ անլայաճաղըղ :

Սալվատոր՝ տաիրէնին գարուսընա գարիպ պիր մահալտէ
տղւրմըշ օլան խըտմէթքեարա կէլէն առէմի իշէրի կիրտի-
մէլէրինի էմր իթտի վէ խըտմէթքեար տէրհալ տըշարը չը-
գարագ , պիր աղ սօնրա վիգոնթ տը Լիւսան իշէրի կիրտի .
վիգոնթ՝ Սալվատօրը քէմալը նէղաքէթլէ սէլամլատըգաւան
սօնրա , ինթիրամքեարանէ պիր թավը իւէ .

— Մօսիէօ մարքի տը Բուրքիէրին չէրէֆի միւլագաթը յա-
միւշէրէթ օլմագ իսթէրիմ . — տէտի , վէ Բօման պիր խըտ-

մէթքեար սըֆաթըյլա, օրատան չէքիլիպ կիթմէք իսթէտիյին տէն, իլավէի մէգալ իլէ :

— Կիթմէյինիզ, տօսթըմ, կիթմէյինիզ, խանէնիզի զիյարէթ իթմէյէ սէպէպիյեթ Վերէն մատտէ՝ կէրէք սիզին վէ կէրէք մօսիէօ մարքի իչին էհէմիյեթթի տիր : պուշտան պաշգա, սիզին իլէ պուլուշմագ սաատէթինէ նաիլ օլըըմ՝ իլք տէֆա վուգու պուլմայօր զանն իտէրիմ, էկէր եանըլմա, յօրսամ, իւչիւմիւզ պիլլիքտէ պիր զիյաֆէթտէ պուլունմը չըզ տըր :

Սալվատօր . - Տօղրու տրր, էֆէնտիմ, լաքին պիր սան տալիէ ալընըլ տտ շէրիֆի զիարէթինիզլէ միւշէրրէֆ օլմա մըզ նէտէն նէշէթ իթտիյինի լութֆէն իյզա՜ն իտինիզ :

Վիգոնթ տը Լիւսան Սալվատօրն թագտիմ իթտիյի դօլթուզ սանտալիէսինէ օթուրտըգտան սօնրա, շու սուրէթ լէ իֆատէի մէրամա պաշլատը :

— Զիյարէթիմ սիզի թէաճճիւպտէ պըրադաճագ վէ պէլքի տէ էնտիշէյի մուճիպ օլաճագ տըր, պուգէն էօյլէ զէ մանլար վար տըր քի, ինսան էն սատէ վագըալար մուգապի լինտէ պիլէ ալթ իւսթ օլուր :

Սալվատօր . - (Վիգոնթն պու սէօղլէրինտէն միւթէ աճճիպ օլարագ վէ սանտալիէսինտէն այաղա գալգարագ .) Գուլլանտըղընըզ լիսանըն մանասը նէ՝ օլտըղընը լութֆէն իյզա՜ն իտինիզ, մօսիէօ վիգոնթ :

Բօման . - (Սալվատօրա խիթապէն .) Աճէլէ իթմէյինիզ, էֆէնտիմ, էվվէլի էմրտէ մօսիէօ վիգոնթն թէպիլղ իտէճէյի մատտէյի անլայալըմ տա, սօնրա իճապ իտէրիէ հիտտէթլէնիրիզ :

Վիգոնթ . - Հագգընըզ վար, ազիզիմ, հագգընըզ վար, թէսատիւֆ չօգ տէֆա զարիպ զարիպ հալլէր վուգուա կէթիրիր, էն պէօյիւք չէօհրէթլէրի լէքէտար իտէր, էն պէօյիւք մէսնէտտարլարը մէվգըրի իգթիտարտան տիւ չիւրիւր, պու կիւն կիրտապը սէֆալէթին քէնարընտա պուլընան պիր պիչարէյի եարըն սաատէթին թա զիրվէսինէ չըգարըր . թէսատիւֆ սա յէսինտէ պիր չօգ ճինայէթլէր բէրտէի մէճհուլիյէթ ալ-

Թընտա գալըրլար, վէ երնէ թէսատիւֆ սայէսինտէ պու ճի-
նայէթլէր մէյտանը ալէնիյէթէ չըգարլար, թէսատիւֆ էք-
սէրիյա . . . :

Բօման. - Լաքին Ալլահ աշգընա օլսուն, չու թէսատիւֆ-
լէրի պիր եանա պլըրագընըղ տա սէպէպի զիյարէթինիզի էյ-
զահ իտինիզ:

Վիզոնթ. - Տիւն ագչամ թէսատիւֆէն ֆէվզ էլ պտէ
սէվմէքտէ օլտըղըմ կիւզէլ պիր ագթրիսի զիյարէթէ կիթ-
տիմ. Լաքին գապուլ օլընմատըմ: Պունըն իւզէրինէ բէք զի-
յատէ մէյուս օլարագ գալգըպ գլիւպէ կիթտիմ վէ օրատա
պուլտըղըմ պաղը մահրէմ տօսթլար՝ ասաքիրի միլլիյէ Ժէ-
նէրալլարընտան պիրինին էլլի պին ֆորանք մուգապիլինտէ
պէնիմ ագթրիսին հիւսնիւ թէվէճհիւհինի գազանմըլ օլտը-
ղընը վէ պէնիմ կիթտիյիմ սըրատա պէլքի տէ մէրգուլմ Ժէ-
նէրալը օտասընտա գապուլ իթմիլ պուլընտըղընը պէյան
իթտիլէր:

« Պէօլլէ պիր սէօղ իյիտիլտիյի գէման ինոանըն աղ չօգ
միւքէտտէր օլաճաղը թապիի պուլընտըղընտան, պէն տէ
տէֆի դամ իթմէք իչին գուլմար օյնատըմ վէ քիւլլիյէթլի
պիր մէպլաղ զայպ իթտիմ: Պունըն իւզէրինէ հիւքմի գատերէ
գարչը քիւլլիւլէր եաղալըրարագ, հայաթըմա նիհայէթ վէր-
մէյի գարարլաշտըրտըմ, վէ ըիւզկեարըն, եաղմուրըն չիտտէ-
թինէ պագմայարագ խանէմէ կիթմէք իւզրէ եօլա չըգտըմ:
էվիմ Վարէն սօգաղընտա պուլընտըղընտան, նէհրին էօնիւն-
տէն կէշտիյիմ սըրատա, պիր գաչ տագըգա էվվէլ զիհնիմէ
կէլմիլ օլան էֆքեարը մէճնուլնանէ պիր գաթ տահա քէսպի
մէթանէթ էյլէտի, վէ պինաէն ալէյհ՝ նէհրին քէնարընա էն-
տիմ. . . . »

Սալվատօր իլէ Բօման սիւրաթլը պիր նիկեահ թէաթի
իթտիլէր: Վիզոնթ տը Լիւսանըն սէպէպի զիյարէթինի քէչֆ
իթմիլլէր իտի Վիզոնթ գօլթուգ սանտալիէսինի կէրի իթէրէք
սէօղիւնէ չու եօլտա տէվամ էյլէտի:

— Օ սըրատա ըիւզկեար ըուի սէմայը գաբլայան պու-
լուլթարը տաղըթմաղա պաչլատըղընտան, նէհրին սուլարը

սարը վէ չամուրլու ուտըղընը կէօրտիւմ . պուսըն իւզէրինէ էօլմէք սէվտասընտան վազ կէչտիւմ :

« Ե՛տէք չէքմէյէ մահսուս օլան եօլտան րըխթըմա վա- սըլ օլմագ իւզէրէ իքէն , պու եօլուսն նիհայէթինտէ մահ պէզ- տէն մտմուլ ամէլէ կէօմլէքլէրի կիյինմիշ իրի քիշի կէօրտիւմ քի , պուսընլար՝ ուփագ վէ զայըֆ պիր ատամըն իւզէրինտէն պիր չէյ աշըրտըգտան սօնրա , բարմագլըղըն իւզէրինտէն նէհ- րէ աթտըլար . սույա աթըլան ատամըն էվվէլճէ պօղըմըշ օլտըղը աշիքեար ըտը . զիրա հէրիֆ սու իւզէրինտէ հիշ պիր հարէքէթ իճրա իթմէմէքտէ իտի :

« Մէվզուը պահսըմըզ օլան իքի քիշի սըրթլարընտաքի ամէլէ կէօմլէքլէրինի տերհալ չըգարտըլար վէ պուսընլարը պիր բաքէթ եարտըգտան վէ իշինէ տէ իրի թաշ բարչալարը տօլ- տաւրտըգտան սօնրա նէհրէ աթտըլար : Պու վագըա ճէրէյան իթտիյի սըքատա , պէն տէ պիր մէշէ թախթասը արգասընտա կիզլէնմիշ իտիւմ . պու հարէքէթիւմ գօրգուտան նէշէթ իթ- միշ պիր չէյ գանն օլունմասըն . չունքի պէն տիւնեատա հիշ պիր չէյտէն գօրգմամ . անճագ գալապալըգտա պիր քիւլահ գաբապիլիւմիլիզ տէյու պագըյօրտըմ :

Սալվատօր իլէ Բօման շաշղըն շաշղըն վիգոնթըն եիւզիւ- նէ պագմագտա , վէ մէրգոււմ սէօղիւն ուճընը նէրէյէ պագ- լամագ իսթէտիյիլի անլամագտա ըտըլար : Վիգոնթ Սալվա- տօր իլէ Բօմանա աղաճըզ տիւշիւնմէյէ մէյտան վէքմէք իւզ- րէ պիր գաշ տագըգա սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա , սէօղիւնէ շու եօլտա տէվամ իյէտի :

— Շիմտի , էֆէնտիլէր , հէրիֆի սօյան իքի քիշիլի իա- նէլէրինէ գատաթ թաագիպ իթմիշ օլտըղըմը վէ մէրգոււմա- նըն մահգա սիզ օլտըղընըզ պու սուրէթլէ անլամըշ պուլըն- տըգըմը սէօղէյէճէք օլուրսամ , սիզճէ մէճհուլ օլան պիր չէ- յի խապէր վէրմիշ օլմամ գանն իտէրիւմ : Իթմէ կէօրիւյօրօր- նըզ քի թէսատիւֆ գաբիպ զարիպ հալէր վուգուա կէթի- րիր . էկէր պիր ժէնէլալ Օքէրա թէաթթօսը ագթրիպլէրին- տէն պիրինէ կէօնիւլ վէրմէմիշ օլսայըտը , վիգոնթ տը Լիւ- սան տաթի պու սապահ խանէնիզէ կէլիպ տէ աշըմըշ օլտը-

ղընըղ շէյտէն քիւշիւք պիր հիսսէ թալէպ իթմէյէճէքտի :

Սալվատօր . - Յարդ իտէլիմ քի վուգոււթ սիզին տէ . տիյնիդ կիպի օլտուն , սիզի պիզիմ եէտի իթիյարըմըգա տիւշիւրէն թէսատիւֆտէն պիզ տաիս իսթիֆտատէ իթմէյէ մէէզուն տէյիլ միյիդ :

Վիգոնթ . - Հա'յ հա'յ . էկէր քէնտիսիզի թէհլիքէյէ տիւ . շիւրմէքսիզին պէնտէն եագայը սըյըրմաղա մուգթէտիր օլ . սայըտընըղ , պու հարէքթիսիզի բէք թապիլ ադաւաճագտըմ . Լաքին պէն սիզին եէտի իթիյարընըգա տէյիլիմ . վիգոնթ տը Լիւսան գաւաթն աղղընա տթըմագտան էվվէլ քէնտիսի . նի միւտաֆաա իտէպիլէճէք պիլ ճիւլէ թէտապիրի իթթի . խաղ իթմիշ տիր . էվվէլա պէն քէնտի քէնտիմի միւտաֆաա իթմէյէ մուգթէտիր իմ :

Վիգոնթ տը Լիւսան էլպիսէսինին եան ճէպինտէն ալ . թուն գաբլամալը պիր տապանճա չըգարտը , վէ պունըն խօ . րօզլարընը պիֆիւթուրանէ պիր սուրէթտէ օյնաւաւադ .

— Պունտա իքի գուրշուն վար տըր , վէ նամուսըմ իւ . ղէրինէ սէօղ վէրիւրիմ քի հիյնի հաճէթտէ հէր իքիսի տէ ի . սապէթ իտէճէք տիր : Լաքին թէտապիրի վագըամ պունտան իպարէթ տէյիլ տիր . գաբունըգա պէքլէմէքտէ օլան ա . րապամտա տօսթլարըմտան Բարիսլի պիր տէլիգանլը վար տըր . քի , տվտէթ իթմէտիյիմի կէօրէճէք օլուրսա տէրհալ պուրայա կէլէճէք , վէ պէնիմ նէրէյէ կիթմիշ օլտըղըմը սիւալ իտէ . ճէք տիր . պու տէլիգանլը տա Մ . տը Բրէվալ տըր . կէօրիւ . յօրսընըղ քի իշիմ հէր ճիհէթլէ սըրասընտա տըր . շիմտի նէ . եաբմագ ֆիքրինտէ սինիդ :

Յարվատօր . - (Էլիմի վիգոնթա ուզատարագ .) Պու կիւն էօյլէ թաամընը պէնիմլէ պիլիքտէ եէմէնիզի բէճա իտէրիմ :

Վիգոնթ . - Տալէթի վագըանըղը գապալ իտէմէյէճէ . յիմտէն թէէսսիւֆ իտէրիմ . պու կիւն էօյլէ թաամընը շէ . հիրաէ եէյէճէյիմ . պինտէն ալէյհ , միւտատէնիզլէ գալ . ղըպ կիտէյիմ :

Սալվատօր . - Տուրընըղ , կիթմէյիսիզ , ապաճըգ տահա պէքլէյիսիզ , հաղ գընըղը ալմատան նէրէյէ կիտիյօրսընըղ :

Վիգոնթ . - Հա՛, տողրու տըր , պու խուսուսը պիւս
պիւթիւն ունութմը ըտըմ :

Րօման . - Սիդ պու իշտէն նէ՞ գատար չէյ իսթէյօրսընը :

Վիգոնթ . - Օ՛հ , պէն գանաաթքեար ըմ . . . պու իշտէն
էլտէ իթտիյինիզ մէպլաղըն եալընըզ սէքիզտէ պիրինի պանա
վէրինիզ . պունտան զիյատէ թալէպ իթմէյէ հագգըմ եօգ
տըր . պէնիմ սիզին իսթիգամէթ վէ սատագաթընըզ հագ-
գընտա էմնիյէթի քեամիլէմ վար տըր :

Սալվատօր Րօմանա պիր իշարէթ վէրտի , վէ Րօման տէ-
րագապ տըշարը չըգարագ , պիր գաչ տագըգա սօնրա . էլին-
տէ երկիրմի պէշ ատէտ պինէր ֆրանքլըզ պանգա գաիմէսի
թուլթմըշ օլտըղը հալտէ ավտէթլէ , իշպու գաիմէլէրի վիգոնթ
տը Լիւսանա թէսլիմ իյլէտի :

Վիգոնթ պունլարը պիրէր պիրէր սայտըգտան սօնրա
ճըզտանընա գօյարագ .

— Պու գաիմէլէր թամ վագթընտա եթիշտի . զիրա
տիւնքի կիւն օյնատըղըմ գումարտա մուվաղէնէի մաիյէմ
էբէյիճէ պօղուլմուշ ըտը . սիզին կիպի տօսթլարլա մուարէ-
ֆէ բէյտա իթտիյիմտէն տօլայը բէք զիյատէ մէմնուն ըմ . լա-
քին մատամ քի սիդ պու կիւն պանա ֆէվզ էլ ատէ հիւսնիւ
թէվէճճիւհ կէօսթէրաինիզ , պէն տէ սիզտէն իսթիգրազ իթ-
տիյիմ մէպլաղըն պիր գաչ միսլինի սիզէ գազանտըրաճաղըմը
վատ իաէրիմ . - տէտի :

Վիգոնթ տը Լիւսան գույուլմը Լուազօնըն խանէսինտէ
պիր սըրգաթ իյգա իթմէք թէսապվուրընտա պուլընտըղընը
Սալվատօր իլէ Րօմանա հիքեայէ իթտիյի կիպի , վալիտէ Սան
-Րըֆլուսէն , մէրգումէնին իշլէթտիյի մէյխանէ միւշթէրիլէ-
րինտէն , պունլարըն մէհարէթ վէ զէքեապլէթինտէն վէ ժիւս-
թիւն խասմի օլուպ շունըն պունըն չալընմըշ մալլէրինէ եա-
թաղլըզ իաէն մուամէլէճի ժոզիւէտէն պահա իյլէտի :

Րօման իսթիյար ժիւսթտէն պիր չէյ աշըրմագ միւլմքին
օլուպ օլմատըղընը վիգոնթտան սիւալ իտինճէ , վիգոնթ .

— Վագըա պու պէսլի պըլտըրճընտան թիւյ գօթարմագ
միւլմքին իսէ տէ , պու քէյֆիյէթ ուսուլը նէզաքէթէ մուղա-

յիւր տիր . պուռտան պաշգա քէնտիսինէ հէր նէ՝ կէօթիւրիւ-
սէ տէրհալ իշթիրա իթմէյէ վէ պէտէլինի բէշինէն էօտէ-
մէյէ տաիմա հաղըր պուլընան պէօյլէ պիր ատամ պու-
մագ ազաճըգ միւշքիլճէ տիր զանն իտէրիմ . էկէր սէօղիւ-
միւ տինլէրսէնիզ , պապա ժիւսթիւ տաիմա մուհաֆազա իթ-
մէլիյիզ . զիրա պապա Լուազօ հագգընտաքի թէսալվուրա-
թըմըզ հուսուլբէզիր օլաճագ օլուրսա պապա ժիւսթ պիզէ
բէք զիյատէ ֆաիտէլի օլաճագ տըր . - տէտի :

Սալվատօր վէ Բօման վիգոնթ տը Լիւսանըն սէօղլէրինի
ֆէվգ էլ ատէ տըգգաթլա տինլէմէքտէ իտիլէր . վիգոնթ
սէօղլէնիւ պիթիրինճէ , մէրգումար վագթըլաղըմընտա քէն-
տիլէրինէ իթիմատ իտէպիլէճէյինի թէէմինէն պէյան իթտի-
լէր , վէ թէքրար պուլուշուպ կէօրիւշմէք իւզրէ պիլ մուգա-
պէլէ վատլար վուգու պուլտըգտան սօնրա , վիգոնթ տը Լիւ-
սան օրատան մուֆարաթ իյլէտի :

Բօման Սալվատօր իլէ պէրապէր հալընըզ գալընճա ,
արգատաշընա խիթապէն .

— Էյ , սէն պուհա նէ՝ տէրսին , վիգոնթըն սէօղլէնէ
պաղըլըրսա իլէրիտէ պէօյիւք պէօյիւք մուվաֆֆադիյեթլէ-
րէ նաիլ օլաճաղըմըզը շիմտիտէն իւմիտ իթմէլիյիզ :

Սալվատօր . - Հէլէ տուր պագալըմ . . . միւսթագպէլ
հէր շէյի զահիրէ չըգարաճագ տըր . ֆագաթ չուրասընը
պիլմէլիսին քի Սիլվիտանըն վալիտէսի Սան-Րըֆիւնիւն մէյիսա-
նէսինտէ պիրիքէն հէրիֆլէր միւտէպպիր պիր քիմէնին
թահթը էմրինտէ պուլունաճագ օլուրլարսա , սահիհէն պէօ-
յիւք պէօյիւք մուվաֆֆադիյեթլէր հուսուլէ կէլիր . տօղ-
րուսը պէն պու տաղընըգ ատամլարըն քեաֆֆէսինի տէ պիր
մէսլէքտէ հիւրիւթմէք արզուսընտայըմ :

— Տէմէք քի վիգոնթ տը Լիւսան իլէ մուարէֆէ բէյտա
իթտիյինտէն տօլայը մէմուլն սըն :

— Մատամ քի էսկի սէնաաթըմըզա պաշամաղա մէճ-
պուրիյեթ հասըլ օլտու , պու ատամ պիզէ ֆաիտէլի օլա-
ճագ տըր զանն իտէրիմ :

— Պէն տէ էօյլէ զանն իտէրիմ . Լաքին պու հայլազ էօյլէ

շունս պունս մալ գաբտըրըր թագըմընտան տէյիլ տիր . մա հազա քէնտիսինէ եիկիրմի պէշ պին ֆրանք վէրտիյիմիդտէն տօլայը էսէֆ իթմէմ . չունքի գույումճու Լուազօնըն իչի նաիրի մուվաֆֆադիյեէթ օլուրսա , սալթ քէնտի տօթթլըզը եիկիրմի պէշ պին ֆրանք տէյէր :

Վոգուաթը մէզքիւրէնին ճէրէյանընտան պիր գաշ կիւն սօնրա , դազէթալար՝ նէջլի քէօբրիւսիւնիւն ալթընտա , օթլար արասընս սօգուլմըշ պիր իթթիյարըն նաշը պուլընմըշ օլտըզընը վէ ալթուն սաաթը իլէ ուֆազլըզ օն եէտի ֆրանքը հէնուզ իւզէրինտէ պուլընտըզընս նազարէն , մէրգում իթթիյար քէնտիսինի գաստէն նէհրէ աթմըշ օլտըզը մազնուն պուլընտըզընը խապէր վէրտիլէր :

Րօման խիւլասաթէն պէյան իթտիյիմիզ իշպու պէնտի օգուտըգտան սօնրա , կէնիշ պիր նէֆէս ալարազ .

— Շիւքիւրլէր օլսուն , եա՛ Րապպի . - տէյու հայգըրտը :

14

ԿԻՋԼԻ ՊԻՐ ԻՆԹԻԳԱՄ

Հէր շէյ զահիրէն սուրէթի մաթլուպէտէ ճէրէյան իթմէքսէ իքէն , պու իւշ միւթթէֆիզ իչուն պիրտէն պիրէ պէյիւք պիր թէհլիքէ պաշ կէօսթէրտի :

Յիւլիանըն թալէպի իւզէրինէ աշըզընը վուրմըշ օլան պալըզը Պէքօ՝ պիր միւտտէթ իթալեատա տուրտըգտան սօնրա , նիհայէթ Մարսիլեայա ալտէթ իլլէտի . Սիւվիա աշըզընը էօլտիւրիւպ տէ ֆիրար իտէճէք օլուրսա , քէնտիսինի սէվէճէյինի վատ իթմիշ օլտըզընտան , Պէքօ տախի Սիւվիայը Մարսիլեատա պուլտպիլէճէյինի զանն իթմէքտէ իտի . հալ

պու. քի Սիլվիա հիշ քիմսենին խապերի օլմագսրզըն Մարսիլ-
եատան մուֆարագաթ իթմիշ իտի . պալըգճը բէք զիյատէ
մէյուս օլարագ վալիտէսինի իսթիճվապա պաշլատը . հալ պու.
քի իխթիյար գատըն՝ Սիլվիանըն մարքի տը Բօղէլի իլէ էվլէն-
միշ վէ պատէհու պիրտէն պիրէ նապէտիտ օլմըշ օլտըղընտան
պաշգա պիր խապեր վէրէմէտի :

Պէքօ Սիլվիանըն քէնտիսինի ալտաթմըշ օլտըղընը կէօ-
րիւնճէ աչըրը հիտաթէթլէնէրէք , մերգումէյի թէհարրի իթ-
մէյէ պաշլատը , վէ Լիօնա գատար քէնտիսինի թաադիպ իյ-
լէտի իսէ տէ , օրատա իղինի ղայպ իթտի . մա մաֆիհ հիշ
պիր շէյ քէնտիսինի թէշէպպիւսաթընտան ալըգօյամատը .
թէհարրիյաթը վագըասընտա զուհուր իտէն էնկէլլէն՝ սէվ-
տաի ինթիգամը պիր գաթ տահա թէշտիտ իթմէքտէ իտի :

Պէքօ՝ սէվմէքտէ օլտըղը գատընըն էֆքեարը սէրսէրիյա-
նէսինի վէ զուրուրը ֆէվգ էլ ատէսինի բէք ալէա պիլտիյին-
տէն , Ֆրանսատա վէ իթալիատա վուգու պուլան թէհարրի-
յաթընըն նէթիճէսիզ գալտըղընը կէօրիւնճէ , մերգումէյի
մահգա Բարիստէ պուլապիլէճէյինի հիսապ իտէրէք , տէրա-
գապ Բարիսէ կիթմէյի գարարլաշտըրտը :

Պէքօնըն վալիտէսի՝ պիլճիւմլէ քէօյիւ գարըլարը կիպի
Բարիս շէհրի հագգընտա ֆէնա պիր էֆքեար բէյտա իթմիշ
օլտըղընտան , օրատա օղլունըն պաշընա պիր ֆէլաքէթ կէ-
լէճէյինտէն գօրգմագտա ըտը . պինաէն ալէյհ՝ պու գարա-
րընտան կէրի տուրմաօընը օղլունտան ըէճա իյլէտի . Լաքին
պիւթիւն նասիհաթլարը , պիւթիւն ըէճալարը , պիւթիւն կէօղ
եաշլարը թէէսիր իթմէտի . օ զէման անըն գարարընը թէպ-
տիլ իթմէք միւմքինսիզ օլտըղընա գանաաթ հասըլ իտէրէք ,
վէ օղլունը պիր մուհապպէթի մատէրանէ իլէ սէվտիյինտէն ,
քէնտիսի տախի պիրիքտէ կէլէճէյինի պէյան իյլէտի . պու
գարար Պէքօնըն գալպինի մէսէրրէթլէ տօլտուրտու . զիրա
քէնտիսի տախի վալիտէսինի ֆէվգ էլ ատէ սէվեր իտի :

Իշպու սէյահէթ սուրէթի գաթիյէտէ գարարկիր օլուն-
ճա , Պէքօ իլէ վալիտէսի եօլա ըէվան օլտուլար . պուլնլար իլէ
պիրիքտէ էշեալարը հավի քիւշիւք պիր արապա տահա պու .

լուսնագտա ըտը քի, Պէքօնըն վալիտէսի եիւրիւմէքտէն եօ-
րուլընճա, իշպու արապայա ըտքիւյ օլուր ըտը. Պէքօյա կէլին-
ճէ, մէրգոււմ օ տէրէճէ գաւլի իւլ պիւնեէ իտի քի, պիւ-
թիւն միւտտէթի սէյահէթ էսնասընտա եօրուլմագսըղըն եիւ-
րիւտիւ :

Նիհայէթ պունլար Բարիսէ վասըլ օլտըլաթի վէ Պէքօ պիր
միւտաֆիրիսանէտէ վալիտէսի իշուն միւնասիւպ պիր տաիրէ
թութարգտան սօնրա, պիր գաշ կիւն գաստար զայպուպէթ
իտէճէյինի վալիտէսինէ պէյան իլէ, եէնիտէն թէհարրիյա-
թա գօյուլտու. պիշարէ տէրիգանլը մուսիգի թալիմիսանէսինէ
վէ պիւթիւն թէաթրօլարա միւրաճաթ իյլէտի իսէ տէ, հիշ
պիր նէթիճէյէ տէսթրէս օլամաուր :

Պուսըն իւղէրինէ ատէթա մէյուս օլարագ իշի թէօա-
տիւֆէ հաւալէ իյլէտի. զիրա թէսատիւֆիւն բէք չօգ նէթի-
ճէլէր հասըլ իթտիյինի պիլիր իտի. պիր կիւն Թքէրա թէաթ-
րօսընըն էթրաֆընտա կէզինտիյի սըրատա, հէրիֆին պիրի
եաւաշճաճըգ ումուզընա վուրարագ :

— Վալ, Պէքօ, սէնին պուրատանէ՞ իշին վար. — տէտի :

Պէքօ պիրտէն պիրէ արգասընա տէօնտիւ, վէ մէրգու-
մըն հէմէհրիլէրինտէն պիրի օլտըղընը կէօրտիւ. պու ատէմ
Մարսիլէատաքի պէօյիւք թէաթրօտա, Միրֆիանըն օրատա
պուլընտըղը գէման քիւյիւք պիր մէմուրիյեթ իյֆա իթմէք-
տէ իտի :

Պէքօ հէմէհրիսի իլէ թօգալաշտրգտան սօնրա, Միրֆիա
հագգընտա պաղը մալիւմաթ թալէպ իտէրէք, մէրգուլմէնին
նէրէտէ պուլընտըղըն սիւալ իթտիքտէ, հէմէհրիսի :

— Շու սըրատա օ գատըն Բարիստէ տիր զանն իտէրիւմ. —
տէտի :

Պէքօ. — Բարիստէ տիր ամմա, Բարիսին նէ՞րէսիմտէ տիր.
պէնի անըն խանէսինէ կէօթիւրէ՞մէզ միսին :

— Թէէսսիւֆ իտէրիւմ քի պու թէքլիֆինի իյֆա իթմէյէ
մուգթէտիր տէյիլիւմ. սանա եալընըզ շունը սէօյլէյէպիլի-
րիւմ քի, պու գատըն չիմտի Բարիստէ տիր. պէն քէնտիսինէ
իքի իւշ տէֆա թէսատիւֆ իթտիւմ. միւքէլլէֆ պիր տրա-

պայա բաբիւ պօլմուշ ըտը . եանընտա տա կէնճ վէ կիւզէլ պիր տէլիգանլը պուլունըյօր , վէ պու տէլիգանլը քէնտի գօճաւը իմիշ կիպի կէօրիւնիւյօր ըտը :

— Աիւվիա իքինճի տէֆա օլարագ էվլէնմիշ հա' . . . նանքէօր :

Պէքօ պու սէօզլէրի իրատ իթաիյի սըրատա , չէհրէպիտէ ասարը հիտտէթ վէ աստավէթ մէշհուտ օլույօր , վէ գաւպինտէքի սէվտալինթիգամ կիթտիքճէ արթմադտա պուլընտըղը կէօրիւյօր ըտը : Պէքօ սիւքիւնէթի հալինի ազաճըգ իքթիսապ իաինճէ , հէմիէհրիսինճ եէնի եէնի սիւապէր սօրմաղա պաշլատը ըսա տա , մէրգում էվլէլճէ սէօյլէտիյի սէօզլէրտէն ֆադլա պիր ճէվապ վէրէմէտի . եալընը Սիլվիայա պուլվարլար իւզէրինտէ վէ Պուլոնեը օրմանընտա թէսատիւֆ իթմիշ օլաըզընը , վէ էվէր անը պուլմագ իսթէրսէ մէզքիւր մահալլէրէ կիտիպ տօլաչմագ իգթիզա իթաիյինի տէրմիյան իյլէտի :

Պու սէօզլէր Պէքօնըն գիհնինտէ եէնի պիր ֆիքը ույաւտըրտը . մէրգում Սիլվիայը պուլուհճայա գատար մէզքիւր մահապլէրի տօլաչմագա գարար վէրտի , վէ պինտէն ալէյհ' իրթէսի կիւնիւ սապահլայըն Շօսէ-տ'Անթէն մահալլէթիւնի պիւթիւն սօգադլարընը տօլաչտըգտան սօնրա , արապալարըն Պուլոնեը օրմանընա կիթմէյէ պաշլատըգլարը վազթա տօղրու , իթալիէն պուլվարը իւզէրինտէ տուրտու :

Օրայա կէլէյի անճագ պիր սատթ օլմուշ իքէն , հէր քէսին նազարը տըգգաթը քէնտիսինէ ինթաֆ իթմիշ օլաըզընը միւշահէտէ իյլէտի . լաքին էթրաֆընտա պիրիքմէքտէ օլտն դալէպիլիյին շու սագիւ հարէքթի նէտէն իլէրի կէլտիյինի պիրմէմէքտէ իտի . օ սըրատա եաշլը վէ միւհթէրէմ չէհրէլի պիր աստմ քէնտիպինէ եագլաշտը , վէ քէօյիւ լիսանըյլա քէնտիսինէ պադը սէօզլէր սէօյլէտի :

Պէքօ մըանսըզ լիսանընը Մարսիւեալը աղղըյլա թէքէլ լիւմ իթաիյինտէն , բէտէրինին վիւայէթի լիսանընը գուլլանապիլէճէք պիր ատէմէ թէսատիւֆ իթմիշ օլաըզընտան տօլայը բէք զիյատէ մէմիւն օլտու , վէ իլք տէֆա եէքտիկէրէ թէսատիւֆ իտէն իքի քիլի արասընտա վուգուլ տէրքեար օ :

լան մուհավէրաթը իպօթիտախյեհտէն սօնրա, պուլվար սէրսէ-
րիլէրինին նէ՝ իչուն քէնտիսինէ պագմագտա օլտըզլարընը
սիւալ իթտիքտէ, իխթիյար՝ քէնտիսինին կիյմիշ օլտըզը լի-
պասլար անլէրին լիպասլարընա պէնզէմէմէքտէ օլտըզընը վէ
պուլվարտա կէզինէն շէլլէրին վէ սէֆիհ գատընլարըն նաղա-
րը տըգգաթընը ճէլպ իթմէք իչուն պու գատար շէյ քեաֆի
իտույինի պէյան իյլէտի :

Պէքօ կիյինմիշ օլտըզը էլպիսէնին ճալիպի իսթիհզա օլա-
ճաղընը օվազթա գատար խաթըրընա կէթիւրմէմիշ իտի .
հաթթա պիր մագսատը խաֆիսի պուլլընմամըշ օլսայրտը ,
պունճա էրպապը մէրագըն էնղարը իսթիհզաքեարանէսինէ
գաթլաննաճաղը վէ պիր թագըմ շէլլէրին տար լիպասլարըն-
տան տահա զարիֆանէ կէօրտիւյիւ պալըգըն էլպիսէսինի
թէպտիլ իթմէյէճէյի միւհթէմէլ իտի . լաքին արզուսընա
նաիլ օլմագ իչուն շախսընըն նաղարը տըգգաթը ճալիպ օլմա-
մասը լազըմ կէլտիյինի անլայարագ , քէնտիսինէ միւնասիպ լի-
պասլար նէ՛րէտէ պուլապիլէճէյինի եէնի տօսթընա սիւալ իյ-
լէտի : Տօսթը տախի քէնտիսինի Սէն-Ժագ չարչըսընա կէօն-
տէրտի :

Իրթէսի կիւնիւ Պէքօ՝ գապա պէզտէն մամուլ կէնիշ
բանթալօնընը , սիյահ եիւն շապգասընը վէ ապա ետզմուր-
լըզընը չըգարըպ , պունլարա պէտէլ մաի պիր ամէլէ կէօմլէ-
յի , տամալը գաթիֆէ պիր բանթալօն վէ էնլի քէնարլը պիր
չուհա գառգէթա կիյինմիշ օլտըզընտան , բաղար կիւնքի էլպի-
սէլլէրինի կիյինմիշ պիր կէմի համմալընըն թալըրընը ալմըշ ըտը :

Պիր սապահ շաֆագ աթար աթմաղ , վալիտէսիլլէ պէ-
րապէր իգամէթ իթմէքտէ օլտըզը միւսաֆիրխանէտէն տըշա-
րը չըգաղը , վէ միւթատը խիլաֆընա օլարագ Թրօն գաբուսընա
տօղրու միւթէվէճճիհ օլտու . խարիճտէքի պուլվարլարը տօ-
լաշտըգտան սօնրա , էթուալ գաբուսընա գատար կիտէճէք
վէ պատէհու խանէսինէ ալտէթ իտէճէք իտի . մահալը մագ-
սուտա վասըլ օլունճա , սապահքի հավանըն իշթիհատընը
թահրիք իթմիշ օլտըզընը միւշահէտէ իյլէտի , վէ օ սըրաւտա
պիր լօգանթանըն էօնիւնտէ պուլլընտըզընտան , տէրհալ ի-

չէրի կիրտի . օրատա միւքէմմէլ պիր սապահ գահվալթըսը իթտիքտէն սօնրա , եարըմ ֆինճան գահվէ իչմէք իւզէրէ իւքէն , պիր արապա կիւրիւթիւսիւ նազարը տըգգաթընը ճէլպ իյլէտի :

Նէօյլիտէն կէլիպ Բարիսէ տօյրու կիթմէքտէ օլան պու արապա մաի պօյալը վէ իւսթիւ աչըգ պիր ֆայթօն օլուպ , պէյազ աթլաս գոււմաշլարլա թէզեխին իտիլմիշ վէ տէօրթ միւքէլլէֆ պարկիրէ գօշուլմը ըտը , Սիլվիա ճալիպի հայրէթ պիր սուրէթտէ կիյինմիշ օլտըղը հալտէ , արապա տէրուին . տէ եաբ եալընըզ օթուրըյօրտը :

Իշպու արապա լօգանթանըն բէնճէրէլէրի էօնիւնտէն երլտըրըմ կիպի սիւրաթլա կէչմիշ օլտըղընտան , Պէքօ արապայա անճագ սիւրաթլը պիր նազար աթֆ իտէպիլմիշ վէ ֆագաթ սէվտիյի գատընը թանըմագտա ասլա զահմէթ չէքմէմիշ իտի : Մէրգոււմ սապահ գահվալթըսընը իթմէք իւզրէ , իքինճի գաթ սալասընըն բէնճէրէլէրինտէն պիրի էօնիւնտէ օթուրմուշ օլտըղընտան , աշաղըյա էնիպ տէ լօգանթանընը պօրճընը վէրէճէք օլուրսա , տէօրթ պարկիր թարաֆընտան չէքիլմէքտէ օլան արապայը էլտէն գաչըրաճաղընը հիսապ իտէրէք , վէ մէզքիւր գաթ իլէ թօրագ արասընտա պէօյիւք պիր մէսաֆէ պուլընմատըղընը կէօրէրէք , բէնճէրէտէն հէման աշաղը սըչրատը , վէ օ սըրատա էթուալ գաբուաընտան Բարիսէ կիթմէքտէ օլան արապայա եէթիշմէք իւզրէ , Նէօյլի թարիգինտէն գօշմաղա պաշլատը :

Մա մաֆիհ լօգանթանը իլէ կարսօնլարը Պէքօնըն ֆիրարընը կէօրմիւշ օլտըղլարընտան , անըն արգասը սըրա գօշմաղա վէ էլէրինտէքի բէչկիլլէրի սալլայարագ , օլանճա գուվէթլէրիլէ « Խըրսըզը թո՛ւթընը . . . Խըրսըզը թո՛ւթընը » տէյու հայգըրմաղա պաշլատըլար : Պէքօ օ գատար սիւրաթլա գօշմագտա իտի քի , էկէր օ սըրատա ճիվարլարտա իլլէմէքտէ օլան պաղը գալաֆաթճըլար անըն ֆիրարընա միւմա նաթթ իթմէմիշ օլսայըտըլար , կարսօնլար քէնտիսինի թուլթամայաճագլարը պէտիհի իտի :

Պէքօ սէվկիլիսինի համիլլէ օլան արապանըն բէմալը սիւ-

րաթլա եիւրիւմէքտէ օլտըղընը կէօրիւնճէ , պիւթիւն գուզ-
վէթի պաղուսընը իսթիմալ իլէ , քէնտիսինի թուլթմագտա օ-
լան էչխասըն էլինտէն գուլթուլմաղա չապալատը . լաքին
մէզքիւր արապա պիւս պիւթիւն կէօղտէն նիհան օլընճա ,
արթըզ քեամիլէն գաթը իւմիտ իտէրէք , էտնա մէրթէպէ է .
սէրի մուխալէֆէթ կէօսթէրմէքսիղին , էթուալ գաբուսը գա-
րաղօլխանէսինէ կէօթիւրիւլտիւ , վէ օրատա նէօլի գալիյէսի
բօլիս գօմիսէրի հուզուրընա չըգաբըլտը :

Մէրգուժ՝ քիւչիւք պիր պասիրէթսիղիք սէպէպիյլէ քէն-
տիսինի միւչքիլ պիր վաղիյէթէ տիւչար իթմիշ օլտըղընը վէ
իչին իչինտէն չըգապիլմէք իչուն օլանճա զէքեաւէթինի իս-
թիմալ իթմէք լաղըմ կէլէճէյինի հըսս իթմիշ իտի . պինաէն
ալէյհ՝ Մարսիւխատա պուլընտըղը զէման պէօյիւք թէաթրօ
ազթրիսլէրինտէն պիր գատըն իլէ մուարէֆէ բէյտա իթմիշ
օլտըղընը վէ թէսարրուֆաթը սայէսինտէ պիրիքտիրմիշ օլտը-
ղը մէպլաղը պու գատընա էօտիւնճ վէրմիշ իսէ տէ , մէրգու-
մէ պիր չօգ ատէմլէրտէն քիւլլիյէթլի ազճէլէր վէ քէնտիսին-
տէն տէ տէօրթ պին ֆրանք գալտըրտըգտան սօնրա , կիզլիճէ
Մարսիւխատան գաչմըշ օլտըղընը վէ շիմոի միւքէլլէֆ պիր ա-
րապայա րաքիպէն օրատան կէչտիյի ճիհէթլէ անը թաադիպ
իթմէք վէ անըն իգամէթկեահընը պուլմագ նիյէթիյլէ բէն-
ճէրէտէն աչաղը սըչրամըշ պուլընտըղընը բօլիս գօմիսէրինէ
պէյան , վէ իֆատաթը վազըասընը թաստիգ զըմնընտա էվ-
րազը մախսուսէսինի վէ քէսէսինի տէ իպրազ իյլէտի . իչպու
քէսէ տէրուսինտէ օն օն պէշ ատէտ ֆրանսըղ լիրասը պու-
լընտըղընտան , անճագ պէշ ֆրանքա պալիղ օլան պիր եէ-
մէյին պէտէլինի վէրմէյիպ գաչմագ կիպի պիր ֆիքր պիթ-
թապ թէսապվուր օլունամագ ըտը :

Էօգանթա կարասնլարընտան պիրի քէնտիսինէ տապա վէ-
քիլի սիւսիւնիւ վէրմէք իսթէտիյինտէն .

— Գու սէօզլէր հէք վահի տիր , էֆէնտիմ՝ պէն պու ա-
տամը օն սէնէտէն զլյատէ տիր քի թանըրըմ , վէ պէլքի եի-
կիրմի տէֆա պու հարէքէթտէ պուլընտըղընը վէ պու հիքեա-
յէյի նազլ իթտիյինի կէօրմիւչիւմ տիւր . - տէտի :

Պէքօ հիտտեթինտէն ավէշ քէսիւէրէք , սըգ սըգ նէֆէս
ալմաղա պաշլատը . իրատ իթտիյի քիւշիւք նութգտան բէք
զիյատէ մէմնուն կէօրիւնէն լօգանթա կարսօնըլա եալընըզ
պուլընմըշ օլսայըտը , անըն հատտինի թանըթարրպճաղը
միւհթէմէլ իտի , Մա մաֆիհ եինէ քէնտիսինի զապթ իտէ-
րէք , բօլիս գօմիսէրինէ խիթապէն .

— Գօմիսէր էֆէնտի , պու կարսօն եա՝ տիվանէ տիր վէ
եախօտ պէնտէնիզէ իֆթիրա աթմագ իսթէյօր : Պէն տահա
օն պէշ կիւնտէն պէրու Բարիստէ պուլունըյօրըմ . վալիտէմ
իւէ պիրլիքտէ Լընուար միւսաֆիրխանէսինտէ իգամէթ իթ-
մէքտէ իմ . սէօզլէրիմին տօղրու օլուպ օլմատըղընը թահգիզ
իթմէք իչին վալիտէմի իսթիճվապ իտէպիրլիսինիզ . պու սու-
րէթլէ հազըզաթը հալ մէյտանա չըգաճագ տըր . էկէր ի-
ֆատաթը վագըրամտա զէրբէ գատար խիւաֆ վար ըսա , պէն
ճէզամա հազըրըմ . — տէտի :

Պէքօ պու սէօզլէրի օ տէրէճէ մէթանէթլէ սէօյլէմիշ ի-
տի քի , բօլիս գօմիսէրի մէրգուլըն պիր եանլըշըգ նէթի-
ճէսի օլարագ թէվգիֆ իտիլմիշ օլտըղընը անլատը , վէ լօ-
գանթաճըյա պօրճու օլտըղը մէպլաղը թէէտիյէ իթմէսինի
էմի իթմէքլէ իթթիֆա իյլէտի : Պէքօ լօգանթաճըյա իքի ա-
տէտ պէշէր ֆրանքըրգ վէրէրէք , եէմէք բարասընը ալըգօյ-
տըրգտան սօնրա իւսթ եանընը տա կարսօնլարընա թէվգի իթ-
մէսինի թավսիյէ իյլէտի :

Պու իքի ատէա պէշէր ֆրանքըրգ կէրէք լօգանթա սա-
հիպինի վէ կէրէք կարսօնլարը բէք զիյատէ մէմնուն իյլէտի .
պուլնլար բօլիս գօմիսէրի իտարէխանէսինտէն մուֆարագաթ
իթտիքլէրի գէման , հարէքէթի վագըրալարընտան տօլայը
Պէքօտան աֆվ տիլէտիլէր . օ սըրատա Պէքօնըն զիհնինտէ
նակէհանի պիր ըշըգ տօղարագ , լօգանթաճընըն Սիլվիա
հագգընտա պէլքի տէ պագը մալիւմաթ վէրէպիլէճէյինի
միւլահազա իլէ , լօգանթաճըյը իսթիճվապա պաշլատը վէ
կէրէք Սիլվիայը վէ կէրէք բաքիպ օլտըղը արապայը թա-
րիֆ իթտիքտէն սօնրա , մէրգուլմէյի թանըյըպ թանը-
մատըղընը սիւալ իյլէտի . լօգանթաճը իսէ ալտըղը պէ-

չէր փրանքըդ սիքքէլէրտէն ֆէվդ էլ ատէ մէջնուն ումը
օլտըղընտան , ճէվապէն .

— Թարիֆ իթտիյինիզ արապա Պուլոններ օրմանընա
կիթմէք իւզրէ չօգ տէֆալար լօգանթամըն էօնիւնտէն կէչէր .
լաքին պահա իթտիյինիզ գատըն պու արապա իչինտէ բէք
նատիր օլարագ եալընըզ պուլոնուր . գօճասը հէման տաի-
մա քէնտիսիյլէ պէրապէր կէզէր . պու ատամ կէնճ վէ կիւ-
զէլ պիր տէլիգանլը օլտըղը կիպի , կէօյսիւնտէ տաիսի նիշանը
վար տըր . — տէտի :

Պէքօ Սիւվիանըն էվլէնմիշ օլտըղընա պիր տիւրլիւ իհթի-
մալ վէրէմէտիյինտէն .

— Պու տէլիգանլը անըն գօճասը օլտըղընը նէրէտէն
պիլիյօր սընըզ . — տէյու սօրտու :

Լօգանթաճը . — էօյլէ թախմին իտիյօրմ . պուլընլա
պէրապէր աշըզը տա , պիրատէրի տէ , տօթը տա օլապի-
լիր . պէնիմ սէօզիւմ սըրֆ ֆարզիյաթտան իպարէթ տիր .
ֆագաթ շուրասընը թէէմինէն պէյան իտէպիլիրիմ քի , պու
արապա իչինտէ օթուրան գատըն սիզի ալտաթմըշ օլան ագ-
թրիս օլմամալը տըր . պու գատընըն էօյլէ միւքէլլէֆ արա-
պալարը , էօյլէ կիւզէլ պարկիրլէրի վար տըր քի , քէնտիսի-
նին պիր տօլանտըրըճը օլտըղընա հիշ պիր վագթ իհթիմալ
վէրիլէմէզ :

— Խա'յր , խա'յր , պէնիմ զաննըմ տօղրու տըր . լօգան-
թանըզըն էօնիւնտէն կէչմիշ օլան գատըն՝ պէնի ալտաթմըշ
օլան գարը տըր . մատամ քի Պուլոններ օրմանընա կիթմէք ի-
չին բէք չօգ տէֆալար լօգանթանըզըն էօնիւնտէն կէչիյօր ,
պու կիւնտէն իթիպարէն լօգանթանըզըն միւշթէրիսի օ-
լուր , վէ հագգըմտա շիւպհէյէ մահալ պըրագմամագ իչին
հէր սապահ օ կիւնքի մէսարըֆըմա քիֆայէթ իտէճէք գա-
տար պիր մէպաղ իթա իտէրիմ . ֆագաթ իսթէտիյիմ վագթ
իչէրի կիրմէյէ վէ տըշարը չըգմաղա մէհզուճ օլմալըյմ . իչի-
նիզէ կէլիր մի .

— Հիշ պիր թիւճճար միւշթէրիսինի գօվմազ , տօթըմ .
լաքին կէրէք վագթընըզը վէ կէրէք կէնճլիյինիզի իւթէ վէ-

րէճէքսինիզ. մա մաֆիհ պէն սիզին իշինիզէ գարըշմագ իս-
թէմէմ. իսթէտիյինիզ կիպի հարէքէթ իտէպիլիրսինիզ:

Պէքօ օ կիւնտէն պէտ իլէ լօգանթաճընըն տիւքքեանըն.
տա եէրլէշտի, վէ ագչամըն սաաթ սէքիզինէ գատար օրա-
տա տուրտու: Իրթէսի կիւնիւ սապահըն սաաթ եէտիսինտէ
կէլէրէք, կէճէ գարանլըղը պասընճայա գատար օրատա
գալտը: Պէօլէճէ օն իքի կիւն գատար կէշտի իսէ տէ, նէ'
Սիլվիա վէ նէ' տէ արապա զուհուր իթմէտի. լօգանթա միւշ-
թէրիլէրի մէրգուճըն օրատա սաաթլարճա պէքլէտիյինին սէ-
պէպինի պիլտիքլէրի ճիհէթլէ, անա պիր տիվանէ նազարըյ-
լա պագմաղա պաշլատըլար. ֆիլ հագըգա պիւթիւն կիւնլէ-
րինի պիր արապանըն կէշմէսինէ հասր իտէն պիր քիմէ տի-
վանէտէն պաշգա պիր շէյ ատտ օլունամաղ ըտը. մա մա-
ֆիհ Պէքօ պէքլէմէքտէն օսանմատը, վէ թապէն հատիտմի-
զաճ օլտըղընտան վէ աթվար ու հարէքեաթը պիր թագըմ'
մուգալլիտլէրի գօրգուլթաճագ սուրէթտէ պուլընտըղընտան,
էվվէլի էմրտէ քէնտիսինի իսթիհզայա ալմաղա արզու կէօս-
թէրէնլէր՝ մուախսարէն քէնտիսինի րահաթ պըրագմաղա
մէճպուր օլտուլար:

Օ զէմանա գատար քէմալը սապր ու սիւքիւնէթլէ պէք-
լէմիշ օլան Պէքօնըն սէպաթ վէ մէթանէթի նիհայէթ իւլ
էմր նախի միւքեաֆաթ օլտու: Պիր ագչամ, սաաթ սէքիզ
ըատտէլէրինտէ, լօգանթաճը իլէ կարսօնլարը պալըգճընըն
ալէլ աճէլէ գալգարագ « իշթէ' . . . » տէյու հայգըրտըղընը
կէօրտիւլէր: Փիլ հագըգա տէօրթ պարկիրէ գօշուլու օլան
մաի պօյալը տրապա՝ Սիլվիայը վէ տիկէր իքի տէլիգանլըյը
համիլէն լօգանթանըն էօնիւնտէն կէշմէքտէ իտի:

Պէքօ ապա զահմէթ չէքմէյէրէք արապայը թաագիպ իյ-
լէտի. արապա իսէ էվվէլի էմրտէ Էթուալ գաբուսընը կէշ-
տիքտէն սօնրա, Շաթոպրիան սօգաղընըն 22 նիւմէրօլու
խանէսի էօնիւնտէ տուրտու վէ Սիլվիա իլէ տէլիգանլըլար ա-
րապատան աշաղը էնտիքտէն սօնրա, մէզքիւր խանէյէ կիր-
տիլէր: Պէքօ քէնտի քէնտինէ. « Տէմէք քի պուրատա իգա-
մէթ իտիյօր » տէյէրէք, Թորթիւնէ սօգաղընըն քէօշէսինտէ:

Սալվատոր իւն Բօմանըն պիշարէ ժիւսթիւ կէօղէթէմէքիւղ-
րէ պիր գաչ կիւն էվվէլ տուրմըչ օլտըգլարը մահալտէ թէ-
վագգուֆ իյէտի , վէ Սիլվիա իւն պիրլիքտէ խանէյէ կիրմիչ
օլան տէլիգանլըլարըն սաաթ գաչա՝ գատար օրատա գալա-
ճագլարընը անլամագ ազմինէ տիւշտիւ . նիհայէթ պունլար
եինէ պիրլիքտէ տըչարը չըգտըլար , վէ Պէքօ Սիլվիանըն իքի
տէլիգանլըլարտան հիչ պիրիսինէ ալիա օլմատըղընը հիւքմ իյ-
լէտի :

Մէրգոււմ իրթէսի կիւնիւ Սիլվիանըն գօնաղընա կիթմէք
ֆիրրինտէ պուլընտըղընտան , մէրգոււմէյի նէ՝ իամ իլէ եատ
իթմէք լազըմ՝ կէլէճէյինի անլամագ իսթէտի , վէ պիր
քէօյլիւ էվլատընտան ումըլմայաճագ տէրէճէտէ մէհարէթլէ
օրատան կէչմէքտէ օլան պիր ուչաղը իսթիճվապ իյլէտի . ու-
չագ՝ մէքրիւր գօնագտա մարքիզ տը Բօղէլլի իգամէթ իթմէք-
տէ օլտըղընը ճէվապէն սէօլէմիչ օլտըղընտան , պալըգճը
քէմալը մէսէրրէթինտէն սըչրայարագ , քէնտի քէնտինէ .

— Պու նէ՝ սաատէթ . . . Սիլվիա եէնիտէն էվլէնմէմիչ . -
իմիչ տէտի :

Մէրգոււմ հէնուզ օթուզ եաչընը պուլմամըչ օլուպ , ու-
զուն պօյլու , վէ պիւնեէսի գալի պիր տէլիգանլը ըտը . սաչ-
լարը գըվըրճըգ վէ կէօղէրի տէ մաի վէ ուզուն քիրքիլլի իտի-
աղըր ազաճըգ պէօյիւք տիւշմիւչ իսէ տէ , տիչլէրիտէ ինա-
տընա պէյաղ իտի . խիւլասաի քէլամ Պէքօ՝ զայէթ կիւղէլ
պիր տէլիգանլը օլմագլա պէրապէր , մաի պիր ամէլէ կէօմ-
լէյի իլէ պիր գասգէթա կիյինմիչ օլտըղը հալտէ մարքիզ տը
Բօղէլլինն գօնաղընա կիտէճէք օլուրսա , գապուլ օլընտմա-
յաճաղը իհթիմալտէն պաիտ տէյիլ իտի . Պէքօ Բարիզ էօմ-
րիւնիւ բէք ալէա թագտիր իթմիչ օլտըղընտան , իլին պէօյ-
լէ պիր նէթիճէ հասըլ իթմէսի տէ միւմքին օլտըղընը անլա-
յարագ , չօճուգլըղը գէմանընտա Բալէ-Բուլայալտա ագճէ իլէ
հէր շէյ պուլընապիլէճէյինի իշիթմիչ օլտըղընտան , ճէպին-
տէն պիր մըգտար ագճէ չըգարտը , վէ Բալէ-Բուլալա տօղ-
րու միւթէվլէճճիհ օլտու :

Օ սըրատա սապահըն սաաթ տօգուզը իտի . պալըգճը

Երկիրմի տագըգա զարֆընտա օրայա վասըլ օլարագ, էս-
վապը տիւքքեանլարընտան պիրինտէն պիր գաթ էլպիսէ,
վէ գօսթիւմիւնիւ իքմալ իթմէք փւզրէ տէ կէօմլէք, գուն-
տուրա, գրաւթ, շապգա, էլտիւլէն, պասթօն վէ սաիրէ
կիպի շէյլէր սաթըն ալտըգտան սօնրա, պունլարը պիր արա
պայա նադլ իթտիրէրէք, միւսաֆիւրսանէյէ ալտէթ իյլէտի:

Իրթէսի կիւնիւ սապահլայըն վապիտէսիյլէ պիրլիքտէ խա-
ֆիֆ պիր գահվալթը իթտիրէտէն սօնրա, իլք կիւնիւ պաթըն
ալմըլ օլտըք լիպասլարը կիյինտի վէ բէք զիյատէ ճալպի
արըգգաթ պիր զարաֆէթ քէսպ իյլէտի վալիտէսի հայրան հայ-
րան քէնտիսինէ պագմագտա վէ պիր բրէնսէ տէօնմիւլ օլտը-
ղընը պէյան իթմէքտէ իտի: Պէրօ թուալէթինի իքմալ իթ-
տիրէտէն սօնրա, քէնտիսինի կէթիրմիլ օլան արապայա բաքի-
պէն Սիրվիանըն գօնաղընա տօղրու միւթէվէճճիհ օլտու:

Մէրգոււմ Բալէ-Ֆուայալտաքի էսվապը տիւքքեանընըն
տէսթկեաճը իւղէրինտէ պիր չօգ գարթլար կէօրմիւլ, վէ
պունլար վիյանընտա պիրիսի սուրէթի մախսուսէտէ նազարը
տըգգաթընը ճէլպ իթմիլ իտի: Իլպու գարթըն պաշընտա
պիր գօնթըգ թաճը պուլընտըք կիպի, ալթընտա տախի
« ԳՈՆԹ ՏԸ ՊԱՏԻՄՈՆ » իտի եաղըմըլ ըտը: պալըգը անը
տահա եագընտան մուայէնէ իթմէք իւզրէ էլինէ ալմըլ վէ
տիւքքեանընըն մէշուլ պուլընտըք պիր գէմանտան պիլ
իսթիֆատէ, չար չաբուգ ճէսիինէ աթմըլ ըտը:

Բաքիպ օլտըղը արապա Շանգ-Էլիգէ ճատտէսինտէն եիւ-
րիւտիւյիւ սըրատա, Սիրվիանըն խանէսինէ կիթտիյինտէ քէն-
տիսինի նէ՝ նամ իլէ թէսմիյէ իտէճէյինի քէնտի քէնտինէ
տիւլիւնմէքտէ վէ ֆագաթ հիշ պիր թէտպիր պուլամամագտա
իտի: պու պուհրան իլինտէ իքէն պիրտէն պիրէ էսվապը
տիւքքեանընտան ալմըլ օլտըղը գարթ ֆիքրինէ կէլէրէք,
քէնտի քէնտինէ:

— Պէն տէ էտլապը տիւքքեանընտան ալտըղըմ գարթը
վէրիթիմ: նէ՝ օլմագ ինթիմալի վար: էկէր Մ. գոնթ տը Պա-
տիմոն պիլտ միւլքիլաթ գապուլ իտիլմէյէճէք օլուրա, օ
վաթ իճապընա պագարըգ. — տէտի:

Եւարմ ստաթ սօնրա Սիլվիանըն գօնաղընթ վասըլ օլա-
րագ, գաբուլը չալտը: Միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու արա-
մագտա օլտըղը գատընը կէօրմէք վէ անընլա գօնուշմագ
վագթը կէլմիշ իտի. պու մուհալէրէ նէթիճէսինտէ պալըգ-
ճընըն թալիի հիւքմ օլունաճաղընտան, եիւրէյի բարչալա-
նաճագ տէրէճէտէ չարբմագտա, վէ խայլը զահմէթլէ քէն-
տիսինի զապթ իտէպիլմէքտէ իտի:

Գաբու աչըլընճա պիր գաբուճը զուհուր իյլէտի, վէ
պալըգճընըն սէպէպի զիյարէթի նէ՝ օլտըղընը անլամագ իս-
թէտի. Պէքօ՝ մատամ մարքիզ տը Բօզէլլի իլէ կէօրիւլմէք
իսթէտիյինի պէյան իթտիքտէ, թէսատիւֆէն գաբուճընըն
օտասընտա պուլընան պիր խըտմէթճի գատըն.

— Մատամ մարքիզին միւսաֆիր գապուլ իտէճէք վագ-
թը հէնուզ կէլմէմիշ տիր. — տէտի:

Պէքօ Բարիս էօմրիւնիւն պիլ ճիւմլէ ատաթ վէ ուսու-
լինէ հէնուզ աչնա օլմատըղընտան, խըտմէթճի գատընըն նէ՝
տէմէք իսթէտիյինի էվվէլի էմրտէ անլայամատը, վէ էվվէլ-
քի ոււալինի թէքրար իթտիքտէ, խըտմէթճի գատըն.

— Մատամ մարքիզին միւսաֆիր գապուլ իտէճէք վագ-
թը հէնուզ կէլմէմիշ օլտըղընը սէօյլէտիմ, էֆէնտիմ. մա-
տամ մարքիզ մահգա էօյլէտէն սօնրա միւսաֆիր գապուլ
իտէր. — տէտի:

Պէքօ մէրգուլմէնին նէ՝ տէմէք իսթէտիյինի օվագթ ան-
լայարագ, պիր միւտտէթ սօնրա թէքրար կէլէճէյինի պէյան
իթտիքտէն սօնրա, օրատան մուֆարագաթ իյլէտի:

Պիր միւտտէթ պուլվարլարտա կէղինտիքտէն սօնրա,
վագթը մուլայեէնտէ թէքրար Սիլվիանըն գօնաղընա կիթտի
վէ գարթ տը վիզիթի խըտմէթճի գատընա թէսլիմ իյլէ-
տի. պատէհու ֆէվգ էլ ատէ զարաֆէթլէ թէգեիւն իտիլմիշ
օլան պիր սալօնտա պիր գաչ տագըգա պէքլէտիքտէն սօնրա,
նիհայէթ իւլ էմր Սիլվիանըն օտասընա կիրտիրիլտի: Մէր-
գում նահէհանի պիր սուրէթտէ զուհուր իթմէսիյլէ Սիլվիայը.
հայրէթէ տիւշար իտէճէյինտէն գօրգարագ, մէրգուլմէյի սէլամ-
լատըղը սըրատա սօլ էլինին շահատէթ բարմաղընը տուտագ-

լարը իւզերինէ գոյտու . պու իհթիյաթ բէք պիհուտէ իտի . զիրա կիյինմիշ օլտըղը էլպիսէ չէհրէսինի օ տէրէճէ թէպտիլ իթմիշ իտի քի , Սիլվիա իպթիտաի էմրտէ քէնտիսինի թանը- յամատը . լաքին սէպէպի զիյարէթի նէ՝ օլտըղընը Պէքօյա սի- ւալ իտիպ տէ Պէքօ տախի պիր իքի սէօղ սէօյլէյինճէ , Սիլ- վիա մէրգումը սէսինտէն թանըյարագ վէ պիրտէն պիրէ տիւ- չարը էնտիշէ օլարագ .

— Վա՛յ . . . Պէքօ . — տէյու պաղըրտը :

Մէրգումէնին սուրէթի իֆատէսինտէ պիր դուրսըը ֆէվզ էլ ատէ էսէրի կէօրիւնմէքտէ իտի . քէնտի խանէսինէ կէլմէք իչուն զարիֆանէ լիպասլար կիյինմիշ օլան պալըդճընըն մէտէ- նիյէթ ուսուլի իլէ ազ չօգ քէսպի իւլֆէթ իթմիշ օլտըղընը վէ սիյահ պիր եիւն շապգա , էսկի պիր եաղմուրըդ , ապա պիր բանթալօն կիյինտիյի վէ եալըն այագ կէզինտիյի վագթ- լարտան տահա ազ թէհիքէլի օլտըղընը անլամագ տա իտի . պինտէն ալէյհ անը տէրհալ պաշընտան տէֆ իթմէք իսթէ- յէրէք .

— Պէնտէն նէ՝ իսթէյօրընըդ , զաթէն էվվէլճէ սիզէ սէօյլէ՛մէմիշ միյիմ . սիզին մաշուգէնիզ օլմագ իսթէմէմ . պէնի գօրգութտըղընըզ զէմանլար շիմտի արթըզ կէշմիշ տիր :

Պէքօ . — Ալլահ շահիա օլտուն քի , սիզի հիշ պիր վագթ գօրգութմագ իսթէմէմիշիմ տիր . իհթիմալ քի պաղը քէրրէ թապիաթըմըն շիտտէթինէ մուգավէմէթ իտէմէյիպ հիտ- տէթլէնմիշ օլայըմ . լաքին պու կիպի մաւամէլաթը շէտիտէմ հագգլը սէպէպլէրտէն նէշէթ իթտիյինի սիզտէ թէսլիմ ի- տէրսինիզ ա . սիզ սատագաթտա գուսթըր իտէրէք , պէնի հիտտէթէ տիւչար իտէր իտինիզ . սէօյլէյինիզ , Սիլվիա , սէօյ- լէյինիզ , եալա՛ն մը սէօյլէյօրըմ :

— Վագթըյլա արամըզտա կէշմիշ օլան վուգուաթտան պահա իթմէք իչին պուրայա կէլմիշ իսէնիզ , չէքիլպ կիտէ- պիլիւսինիզ . զիրա էսկի հիքեայլէրտէն խօշլանմամ . պուն- տան պաշգա , սիզի ուզուն ուզատըյա տինլէմէյէ նէ՝ վագ- թըմ վէ նէ՝ տէ իսթէյիմ վար տըր :

Սիլվիա ուշագլարընը ճէլպ իթմէք իւզըն չանըն իրինի

չեքմէյէ առախանտը ըսա առա . Պերօ պիրտէն պիբէ գօլուն-
տան թուլթարագ , էօյլէ պիզ շիտտեթլէ կերիյէ իթաթ քի ,
օթաւարմիշ օլաղըր սանաալիէնին իւղէրինէ երգըլաթ գալաթ .
պատեհհա հիտտեթլինի հաղմ իթմէյէ չալըշարագ .

— Պէնի տինլէյէնէքսինիզ , Սիլվիա , պէնի տինլէյէնիզ
լաղըմ տըր . — տէյա հայգըրաթ , վէ մարքիզ պաշըյա
տինլէյէնէյինի անլաթմագ իսթէտիյինտէն , իլավէի մէգալ
իլէ .

— Տինլէյէնէքսինիզ տէյօրթմ , եէնի պիբ ճինայէթ իր-
թիքեպղընա պէնի մէնպուր իթմէյինիզ . սիզին թէշվիգինիզ
իլէ իթթիքեպաթ իթմիշ օլաղըրմ ճինայէթին հաաթլ իթալի
աղաղը վիճաան քեաթի տիր . Ճէնապը Հազգ համընա եէ-
մին իտէրիմ քի , ճիւղի պիբ սէս չըգարաճագ օլուրաանըզ ,
շու խանդէրի քէօքիանէ գաաաթ պաղըրնըղա սաղլարըմ . — տէ-
տի :

Սիլվիանըն պէնդի խաթիքիճէ սօլաա . պալըզհընըն իթալի
եէմինի թուլթաճաղընը վուգուլթը մաղիյէտէն պիլտիյի ճի-
հէթլի , Պերօնըն հաղարը տըգգաթընա չարրաճագ սուրէթ-
տէ պիբ թավըր հագարեթ քեարանէ իլէ .

— Սէօյլէյինիզ պագալըմ , սիզի տինլէյօրթմ . — տէտի :

Պէր . Սիլվիանըն թապիւթը քիւթթալաանէտինէ դալէպէ
իթալիյինտէն սօլայը մէմնուն օլարագ , շու եօլաա իֆաատէի
մէրամա պաշլատը .

— Էսկի հիքեպիէրտէն խօշմանաաղընըզը պիզ աղ
էվիլէլ սիօյլէտինիզ . հալ պա քի պիւթիւն թէֆեթրուլթը
մալիլփինիզ օլան եսկի պիբ հիքեպիէյի տինլէյէնիզ լաղըմ
տըր :

« Պիր մէլէք չէհրէսի ալթընաա պիբ շէյթան բուհընա
մալիք օլան կենն պիբ գաաղն պիբ կիւն ֆագըր պիբ պալըզ-
հընըն գուլիպէսինէ կէրտի . պոս աաաա քէնաթալիյէ հիշ պիբ
վաղթ կէօրփշլէմիշ վէ գօնաշմամըշ ըտը :

« Մէրգուլէ պաղըզհընըն քէնտիսինի բուհը կիպի սէվ
մէքտէ օլաղընըր վէ քէնտիսինէ Հաղրէթի Մէրեէմին թաա-
վիրի կիպի հիւրմէթ իթալիյինի վէ կենէ կիւնաթիւզ քէնաթի-

նի տիւշխոստիւյիւնիւ պիլիր իտի . զիրա հէր նէրէյէ կիթսէ քէնտիսիսի թաագիւպ իթմէքտէ օլտըղընը կէօրմիւշ վէ անըն կէօղէրինտէ քէնտիսի հազգընտաքի մուհապպէթի ֆէվգ էլ առէսինի օգոււմը ըտը :

« Մէրգոււմէ պալըզընըն քէնտի աշգ ու մուհապպէթին . տէն պահս իթմէսինէ մէյաան պըրագմագսըզըն , քէնտիսի հազգընտաքի հըտիյաթընը քէշֆ իթմիշ օլտըղընը վէ իլէ . ըիտէ պու արգոււնընա նաիլ օլմասը բէք իհթիմալտան պու . լընտըղընը պէյան իյլէտի , վէ պիշարէյի սէօղլիքիլլէ սէրիւօշ իթտիքտէն վէ պագըլլարըյլա ազլընը չէլտիքտէն սօնրա , է . լիմէ պիլ խանչէր սըզըլտըրարագ , աշըզը օլան պիլ տէլի . գանիլըլը կիտիպ էօլտիւրմէսինի էմը իյլէտի : Պալըզընը պէօյլէ պիլ ճինայէթ իրթիքեապընա ալըզըն օլմատըղընտան , աղա . ճըզ . թէրէտտիւտ խտինճէ , մէրգոււմէ տէրագապ պիլ հի . քէայէ ույտուրտու վէ պու ճինայէթին մէյուլիքէթինի իս . պաթ իթմէք իւզըն օլանճա զէքեապէթ վէ մէհարէթինի իս . թիմալ իյլէտի . պալըզընը պու հիքեայէյի տույընճա , կէօղ . լէրինտէն սէլլէր կիպի եաշլար ագմաղա պաշլատը :

« Գատըն տիվանէ կիպի պիլ չէյ օլմուշ օլտըղընը վէ քէնտիքիսի կէօրտիւյիւ կիւնտէն պէրու բուհը կիպի սէվմէք . տէ պուլընտըղընը վէ աշըզընըն ճէվը ու սիթէմի արթըզ . թէհամմիւլ օլունմաղ պիլ հալէ կէլմիշ փաույինի պէյան , վէ մէրգոււմըն քէնտի սաատէթլէրինէ միւմանաաթ իտէճէք եճ . կեանէ էնկէլ օլտըղընը վէ անըն զիւնտաթ օրթառտան գալ . գանճագ օլուրտա , արթըզ պիւս պիւթինն սէրպէնթ գալարագ , պիւթիւնն սաատէթլիսի քէնտիսիսի հապ իլէ մէտուտ օլաճա . ղընը տէրմիյան իյլէտի :

« Պիշարէ պալըզընը պու սէօղլէրին թէհսիլիլլէ թէքլիթի վազըլընը իճրա իտէճէյինի վատ , վէ գատըն սէօղլէրինէ ի . նանմայօր կիպի կէօրիւնտիւյիւնտէն , պու վատընը եէմին իլէ տէ թէհեթ իյլէտի : Պունտան սօնրա վիւզու պուլան ահ . վալի տէ հիքեայէ իթմէյէ լիւզոււմ վա՞ր մը տըր : Պալըզընը պիլ սօգաղըն քէօշէօինտէ կիզլէնտի վէ քէնտիսիսի միւտա . ֆատ իթմէյի խայալընտան պիլէ կէշիթմէքտէ օլան պիլ :

տատամբն քէնտիսինէ տօղրու կէլմէքտէ օլտըղընը կէօրիւնճէ , շու խանչէրի տօս տօղրու գարնընա սաբլատը :

« Հիքեայէմին թէֆէրրուաթը տօղրո՞ւ մը տըր , մատամ : Սիլվիա . - (Սօն տէրէճէ պիֆիւթուրանէ պիր չէհրէ իւլէ .) Եալան տըր տէյէմէմ . . . սէօղիւնիւզիւ պիթիրտինի՞զ մի :

Պէքօ պիւթիւն գանընըն տամարլարընտա գայնամագտա օլտըղընը հըսս իթմէքտէ վէ քէմալը հիտտէթինտէն կէօյսիւնիւ մօս մօր իթմէքտէ իտի . մա մաֆիհ քէնտիսինի զապթ իթմէյէ մուվաֆֆագ օլարագ .

— Խայր , սէօղիւմիւ հէնուզ պիթիրմէտիւմ . ֆագաթ սիւզէ սէօյլէյէճէք ազ չէյիւմ գալտը . - տէտի , վէ պատէհու սէօղիւնէ շու եօլտա տէվամ իյլէտի .

« Պիչարէ տէլիգանլըյը գաթլ իթմիշ օլան ճանի՝ խանչէրի հէնուզ գանլարա միւլէմմա օլտըղը հալտէ , ճինայէթի վագըրասընըն միւքեաֆաթընը մէրգումէ գատընտան թալէպ իթմէյէ կէլինճէ , անը օրատա պուլամատը . պուըն իւզէրինէ ֆէվզ էլ ատէ մէյուս օլարագ քէնտիսինի թէհարրիյէ պաչլատը , վէ բէք չօգ զէմանլար կէշտիքտէն սօնրա , նիհա . յէթ անը պուլմաղա մուվաֆֆագ օլտու . լաքին օ զէման տախի թահգիրամիզ սէօղլէրտէն վէ հագարէթքեարանէ պագըչլարտան պաչգա պիր միւքեաֆաթա նաիլ օլամատը . սէօյլէտիյիւմ սէօղլէր տօղրո՞ւ մը տըր , մատամ :

Պէքօ պու սէօղլէրի սէօյլէմէքլէ պէրապէր սանտալիէսինտէն գալգմիշ ըտը . Սիլվիա իսէ՝ սանտալիէսի իւզէրինաէ նըսֆէն ուզանմիշ օլտըղը հալտէ , պէլինի սըգմագտա օլան գօրտէլանըն ուճլարըյլա օյնամագտա օլտըղընտան , Պէքօնըն սիւալինէ ճէվապ վէրմէտի :

Պալըգճը Սիլվիանըն հարէքէթի պիֆիւթուրանէսինի կէօրիւնճէ , թէքրարլայարագ .

— Իֆատաթը վագըրամըն տօղրու օլուպ օլմատըղընը սօրըյօրըմ , մատամ . - տէտի :

Սիլվիա՝ Պէքօնըն կիթտիքճէ արթմագտա օլան հիտտէթինաէն զաթէն տիւչարը էնտիշէ օլմաղա պաչլամիշ օլտը-

ղընտան , մերգու մը նիհայէթ տէրէճէյէ սէվզ իթմէք մուվա-
ֆըզը մասլահաթ օլմայաճաղընը անլայարազ , շու եօլտա ի-
թաի ճէվապա իպթիտար իյլէտի .

— Պէնի տինլէյինիզ, Պէքօ , սէօզիւնիւզիւն տօղրու օլ-
տըղընը ինքեար իթմէք իսթէմէմ . պանա դարչը թէքտիրաթ-
տա պուլընմաղա հագգընըզ օլապիլիր . ֆագաթ օլմուշ պիթ-
միշ վուգուաթ հագգընտա միւճատէլէյէ կիրիշմէք նէյէ եա-
րար . պիզ հէր իքիմիզ տէ մուգթէզաի գատէրէ իթաաթ իթ-
տիք . չիմտի պիզիմ իչին ագիւանէ պիր թէտպիր վար ըսա , օ
տա՝ կէշմիշ կիթմիշ շէյլէրի ունութմագ վէ նէթիճէսի կէրէք
սիզքն վէ կէրէք պէնիմ իչին ֆէնա օլաճագ օլան պիր միւ-
ճպտէլէյէ կիրիշմէքտէն իհթիրազ իյլէմէք տիր .

Պէքօ , - Տէմէքքի սիզ պէնի իհթիյաճընըզ օլմատըղը
վագթ արթապիլէճէյինիզ պիր ալէթ կիպի դուլանտընըզ,
էյյլէ մի :

— Լաքին պու իշէ պիր նէթիճէ վէրմէնիզ լաղըմ տըր .
պէնտէն նէ՝ իսթէյօրսընըզ , սէյլէյինիզ պագայըմ :

— Պէն սիզտէն նէ՝ իսթէյէպիլիրիմ . պանա վէրմիշ օլտը-
ղընըզ սէօզիւ թսւթմանըզ արզու իտիյօրըմ . սիզ պէնի տէհ-
շէթի պիր ճինայէթէ սէվզ իտէրէք , սաատէթի էպէտիյէտէն
մահրուսմ իթտինիզ . հիշ օլմագսա սաատէթի տիւնեա իլէ պէ-
նի մէսուտ իտինիզ :

— Սիզ չըլղըն սընըզ , ազիզիմ Պէքօ . սիզինլէ պիրիքտէ
եաշամագ իչին , էթրաֆըմը իհաթա իտէն իհթիշամ վէ սալ-
թանաթտան ֆէրաղէթ իթմէքլիյիմ լաղըմ տըր . հալ պու քի
պէն պուշպրտան հիշ պիր վագթ ֆէրաղէթ իտէմէմ :

— Յիլ հագըգա սիզին ֆագըր օլմանըզը բէք զիյա-
տէ արզու իտէրտիմ . զիրա օ զէման վատընըզն իճրասընը
թալէպ իթմէք պէնճէ տահա գօլայ օլաճագ իտի . պուշն-
լա պէրապէր չուրասընը նազարը տըգգաթա ալմալըսընըզ
քի . սիզ պու վատը իթտիյինիզ զէման , պէնտէն տահա ֆա-
գըր ըտընըզ , էկէր օ վագթտան պէրու հալ ու վաղիյէթինիզ
թէպտիլ օլմըշ ըսա , պու տա՝ սատագաթսըղըզընըզ սայէպին-
տէ վուգու պուլմիշ տըր . պինտէն ալէյէ՝ զէնկին , ֆագըր ,

ազթրիս, մարքիզ հէր նէ տախի օլսանըզ, պանա իթտիյինիզ վատը թութմազա մէնպուր սընըզ :

— Տէմէք քի քիպարանէ պիր էօմրին պիւ ճիւմլէ էյլէն-
ճէլէրինտէն վէ եաշումազա մէլուֆ պուլընտըզմ ալէմին
պիւ ճիւմլէ հուզուզաթընտան ֆէրաղէթ իթմէլի վէ սիզին ի-
լէ պիրլիքտէ կէլիպ պիւմէմ հանկը տէլիյէ կիրմէլիյիմ, էօյ-
լէ մի . սիզ մութլադա ագլընըզ ուշուրմըշ օլմալը սընըզ, ա-
զիզիմ Պէթօ . պէօյլէ ֆէտաքեարլըզլար մահզա լօմանլարտա
կէօրիւլէպիլի :

Պէթօ պիր գաշ տազըզատան պէրու պահրը խայալաթ վէ
միւլահազաթա տալմըշ օլտըղընտան, ճէվապ վէրմէտի . Սիւ-
վիա պէօյիւք պիր տարպէ էնտիրմէք իշուն վազթըն բէք միւ-
սաթտ օլտըղընը հիսապ իտէրէք, իլավէի մէզալ իլէ :

— Պունտան պաշգա, սիզէ պիր իֆատէտէ տահա պս-
լունաճաղըմ քի, պէլքի տէ գարարընըզը թէպտիլ իթմէնիզէ
եարտըմ իտէճէք տիր . Սիլի սէվմէքտէ օլտըղըմը պէյան իթ-
տիյիմ զէման, հըսսիյաթըզ գալպիմին նէ տէն իպարէթ օլտը-
զընը հէնուզ անլայամամըշ ըտըմ . պու սէօզ անճագ աղզըմ-
տան չըգմըշ իքէն, քէնտիմի ալտաթարագ սիզի ալտաթմըշ
օլտըղըմը հըսս իյլէտիմ . պունը սիզէ խապէր վէրէրէք, իթ-
տիյինիզ եէմինի կէրի ալտըրմագ իսթէտիմ . լաքին իշ իշտէն
կէշմիշ իտի . պու սէպէպլէ, իթտիյիմ վատըն իճրասընը թա-
լէպ իթմէյէ կէլտիյինիզտէ նէ ճէվապ վէրէճէյիմի պիւմէտի-
յիմտէն, թէսատիւֆէն էլտէ իթմիշ օլտըղըմ պիր ֆըրսաթ-
տան պիւ իսթիֆատէ, Մարսիլեատան ֆիրար իյլէտիմ . լաքին
եէմին իտէրիմ քի աշըզը սապըզըմը սէվմէտիյիմ կիպի, սի-
զի տէ սէվմէմէքտէ իտիմ . հաթթա մուախաթարէն իւֆէթ
բէյտա իթտիյիմ առամլարը առ սէվմէտիմ . զիրա հէնուզ
վազթը կէլմէմիշ իտի . — տէտի :

Բարիստէ իգամէթ իտէլիտէն պէրու, Պէթօնըն էֆէհար
վէ միւլահազաթը թէպէտտիւլ իթմիշ իտի . հաթթա Սիւվիա-
նըն նէգտիտէ իճրա իթտիյի լօլըն կիւլիւնճ օլտըղընը հըսս
իթմէքտէ, վէ ֆազաթ թէսավվուրաթընտան ֆարիղ օլմագ
խթէմէմէքտէ իտի . զիրա քէնտիսի իշուն պիր ճինայէթ իր-

Թիքեապ իթմիշ օլտըղը պու գատըն իւզերինտէ պազը հու-
գուգը պուլընտըղընը զանն իյլէմէքտէ իտի . անճագ , մուււ-
մէլէի շէտիտէ իլէ հիշ պիր շէյէ մուվաֆֆադ օլամայաճաղը-
նը հըսս իտէրէք , հիյլէ վէ տէսիսէ իլէ իշի պաշա չըգարմայը
տահա միւնասիպ կէօրտիւլիւնտէն , եավաշ սէտա իլէ .

— Էյ շիմտի վագթը կէլմիշ մի տիր . — տէյու սօր-
տու :

Սիլվիա ճէվապ վէրմէզտէն էվվէլ պիր գաշ տագըգա
գատար պալըգճընըն եիւզիւնէ պագտը . սըֆաթընտա մահ-
զընիյեթ վէ սիւքիւնէթ էսէրի կէօրիւլմէքտէ իտի . պատէ-
հու լաթիֆ պիր սէտա իլէ .

— Էվվէթ , շիմտի վագթը կէլմիշ տիր . պուընը սիզտէն
կիզլէմէք իսթէմէմ . սիզէ իթտիյիւմ վատը իճըա իթմէքտէն
իմթինա իտիյիւմ քէնտիսի սիզին իպրազ իթտիյինիզ ֆէտա-
քեարլըգտան պիր աէրէճէ եիւքսէք կէօրտիւլիւմ իշին տէ-
յիլ , մահզա պու կիւն պիր պաշգասընա այիտ օլան գալպիմի
սիզէ վէրմէյէ մուգթէտիր օլմատըղըմ իշին տիր :

— Բէք էյի , բէք էյի , պէն եարաճաղըմը պիլիրիմ :

— Թէքրար Բրօվանսա ավտէթ իտինիզ , ազիզիւմ Պէբօ .
վաթանընըղըն թօրրաղը իւզերինտէ տահա մէսուտանէ եաշա-
յապիլիրսինիզ , Էկէր պէնի հագըգաթէն սէվիյօրսանըզ , պէ-
նիւմ սաատէթիմի արզու իթմէլիսինիզ . պէն սիզին իլէ պէրա-
պէր մէսուտ օլամամ . զիրա էօլտիւրմիւշ օլտըղընըզ տէլիգան-
լընըն թասվիրի տաիմա արամըղտա թէճէօսիւմ իտէճէք տիր :
Մա մաֆիհ սէօգիւմէ իթիմատ իտինիզ քի սիզի աշա ունուլթ-
մայաճաղըմ . հագըգմտա կէօսթերմիշ օլտըղընըզ մուհապպէ-
թին խաթըրէսի գուվվէի հաֆըզամտա տաիմա մահֆուզ գա-
լաճաճագ տըր :

Սիլվիա պու սէօզլէրի Պէբօյա սէօյլէմէք իշուն էն լա-
թիֆ սէտաընը գուլլանմըլ ըտը . մէրգոււմ քէնտիսինի քէ-
մալը սիւքիւնէթլէ տինլէմիշ օլտըղընտան , իֆատաթը վա-
գըասընըն պալըգճը իւզերինտէ մէմուլ իթտիյինտէն զիյատէ
թէէսիր հասըլ իյլէմիշ օլտըղընա գանի օլապիլիր իտի իսէ-
տէ , զաննընտա խաթա իթմէմիշ օլտըղընը անլամագ իշուն :

անքն ազգընտան պարզ սեօզներ չըզմասընա պեքլեմեքտե իտի :

Լաքին մերգուսին հիշ պիր ճեվապ վերմէտիյնի կեռ. բիւնճէ , սօնընճը վէ գաթի պիր տարպէ տահա էնտիրմէք զէմանը կէլվիշ օլտըղընը հիսապ իտերէք , սեօգիւնիւ շու հօլ. տա տեվամ էլլէտի :

— Ագիզիմ Պէրօ , շիմտի սիզի տիլխահընըզ վէճհլէ նախի միւքեաֆաթ իթմէյէ մուգթէտիր տէյիլիմ. ֆուգաթ սերպէթի մէվճուտէմին պիր մըգտարընը սիզին իլէ թադաթիմ իթմէքիյիմէ միւստատէ իտէճէքսիմիզ իւմիտինտէիմ. Պէն զէնկին , հէմտէ զայէթ զէնկին իմ. պինաէն ալէյհ. հազգը. նըզապ տերքեար օլան աօպթլըղըմին շու ճիւզի ուլէպմէթինի գապուլ իթմէնիզի բէճա իտերիմ :

Պու սեօգիւ սեօյլէտիքտէն սօնրա . Սիլվիւ Պէրօնըն տաւ. տալիէսի ետնընտաքի թէք ալազլը ուֆադ մասա իւզէրինէ էրէյիճէ պէօյիւք պիր բաքէթ պանգա գաիմէսի վազ իլլէ. տի : Պէրօ պու բաքէթի կէօրիւնճէ , քէնտի քէնտինէ միւլա. հազա իտերէք :

— Եկեր պու բարայը գապուլ իտէճէք օլուրտամ , թէք. լիֆինի գապուլ իտիյօրըմ զանն իտէճէք , վէ արթըրգ պէն. տէն շիւպհէ իթմէյէճէք տիր . Եկեր պիլաքա գապուլ իթմէ. յէճէք օլուրտամ , էֆքեարըմտան ֆերալէթ իթմէմիշ օլտըղը. մը քէշֆ իտէճէք , վէ միւթէմտալիյէն իհիմիլաթ իւզրէ տալ. ըանաճազ տըր . - տէտի :

Պատէհու մասա իւզէրինտէքի պանգա գաիմէլէրինի ա. լարազ , վէ պունլարը պիրէր պիրէր սալտըգտան սօնրա . բանթալօնընըն ճէպլէրինաէն պիրինէ սօգարազ :

— Պու բարայը գապուլ իտերիմ , մատամ , պիր ալ էվ. վէլ սեօյլէտիյինիզ վէճհլէ , պիզիմ իշին ազիլանէ պիր թէտ. պիր վար ըսա , օ տա՝ նէթիճէսի կերէք սիզին վէ կերէք պէ. նիմ իշին ֆէնա օլաճազ օլան պիր միւճատէլէյէ կիքիշմէք. տէն իճթինապ էլլէմէք տիր . Եէնիտէն Բրօվանսա կիտերէք վէ սիզի ունուլթմաղա գայրէթ իտերէք Եյի պիր հարեքէթտէ պուլունմըլ օլաճազըմ զանն իտերիմ . պու կիւնտէն թէզի

եօզ , Բաքիստէն չէքիլիպ վաթսմըմա ալտէթ իտէճէյիմ . - տէաթի :

Սիլվիա , պարզ ճընըն էֆքեարընը կէօզէքինսէն օդու-
մադ իսթէյօրմիշ կիպի , խէճէսիւսքեարանէ պիր նաղապկա
եիւզիւնէ պազարպա :

— Սէօզիւնիւ պէ ինանապիլիբ միյիմ . - տէյու սօրադգ-
տա , Պէքօ ճէվապէն :

— Շիմաիլիէ գատար սէօզիւմէ ինանմամանրգա սէպէպի-
յէթ վէքէճէք հիշ պիր հարէքէթտէ պուլունմամըյըմ տըր
զանն իտէրիմ . միւսաատէնիպլէ պուրասաա մաֆարադաթ
իաէք , վէտիպին տաիմա մէսուտ վէ պաթթիլար օլմանըզը
խալիսանէ լէմէննի իյլէրիմ :

Պու սէօզիւ միւթէազըպ Պէքօ պյաղա գալգաթ , վէմար-
քիզ տը Բօզէլլիյի խապղիմքեարանէ պիր սուրէթտէ սէլամ-
լաադգտան սօնրա , չէքիլտի կիթաթ :

Պու միւլագաթտան սէքիզ կիւն սօնրա , Սիլվիա պիւս
պիւթիւն պալըգճընըն եէտի իգթիտարընտա պուլունըյօրտըր
Պէքօ՝ մարքիզ տը Բօզէլլիին խանէսինտէն չըգտըգտան
սօնրա , տօս տօղըու միւսաֆիրիսանէյէ կիթտի , վէ վալիտէ-
սինի գաթուտա պուլտու . պիշարէ գատըն սապրսըզըզլա օդ-
լունըն ալտէթինէ պէքլէմէքաթ օլտըղընտան , քէնտիսինի
կէօրիւնճէ ֆէվգ էլ ատէ մէպուր օլարազ , լէչէպպիւսիւ-
նիւն նէթիճէսինտէն մէՖիւսն օլուպ օլմատըղընը սիւալ իյէ-
տի . Պէքօ՝ Սիլվիանըն պիր պաշգասընը սէվմէքաթ օլտըղընը
սէօյլէմէսինտէն պէրու ֆէվգ էլ ատէ հիտտէթլէնմիշ օլտը-
ղընտան , պիր գաշ տազըգա ըահաթ իթմէսինէ միւսաատէ
կէօսթէրմէսինի վալիտէսինտէն ըէճա իտէրէք քէնտի օտասը-
նա չէքիլտի , վէ օրատա պիր իբի սաաթ գալտըգտան սօնրա ,
էրէյիճէ քէսպի սիւքիւնէթ իթմիշ օլտըղը հալտէ տըշարը
չըգաթ : Գարադը գաթիսինի վէրմիշ իտի :

Վալիտէսի Պէքօնըն Սիլվիայա օլան մէրպութիյէթի նէ-
աէն նէչէթ իթմիշ օլտըղընը վէ մէրգումէնին նէ՝ մէվգըտա
պիք գատըն իտուլինի պիլմէյիպ , եալընըզ օղլունըն Սար-
սիւեատա զայէթ կիւզէլ պիր գատըն կէօրմիւշ օլտըղընը վէ

պու գատընա ֆէվզ էլ ատէ կէօնիւ վէրէրէք, անը պուլմագ իւզրէ բէք չօգ թէհարրիյաթտա պուլընմը իսէ տէ, մէսայիի վագըասը սէմէրէսիզ գալմըջ օլտըղընը վէ երինէ անը թէհարրի իթմէք իւզրէ Բարիսէ կէլմիշ իտուլինի պիլիր իտի: Մէրգուլմէ իւք թէչէպպիւսիւնիւն մուվաֆֆագիյէթբէզիլը օլմըջ օլտըղընը սապահ օղլունտան խապէր ալմըջ պուլընտըղընտան, պուլ իքինճի թէչէպպիւսիւնտէ տէ նաիլի մուվաֆֆագիյէթ օլաճաղընը գալիյէն իւմիտ իթմէքտէ իտի: հալ պուքի Պէքօ օտասընտան չըգըպ տա պուլ տէֆաքի միւրաճաթընըն հիւանիւ նէթիճէ հասըլ իթմէմիշ օլտըղընը պէյան իտինճէ, տիւչարը հայրէթ օլուպ գալտը, վէ քէնտիսինի թահգիր իտիյօր կիպի կէօրիւնէն պուլ գատընտան վագ կէչմէսի հագգընտաքի բէճալարընը թէքրարլամաղա պաշլտը: լաքին իպրամաթը վագըասը պիհուտէ օլտու: Եօլու իւզէրինտէ թէսատիւֆ իթմիշ օլտըղը էնկէլլէր՝ պայըգճընըն աշգ ու մուհապպէթինի պիր գաթ տահա թէչտիտ իյլէմիշ իտի:

Մէրգուլմ պիր բլան գուրմըջ օլուպ, պուլ բլանըն դարպէթինի քէնտիսի տէ կէօրմէքտէ իտի իսէ տէ, նէթիճէսի հէր նէ տախի օլսա, անը մէվգըի իճրայա գօյաճաղընը գարարլաշտըրմըջ ըտը: շուրասընը տա պէյան իտէլիմ քի մէրգուլմըն օ սըրատա հըսս իթտիյի շէյ եալընըզ աշգ ու մուհապպէթ օլմայըպ, պուլ հըսսիյաթա հասէտ, ղուրուր վէ Սիլվիանըն չօգ տէֆալար կէօսթէրմիշ օլտըղը հագարաթտան տօլայը ինթիզամ ալմագ արղուսը տախի գարըշմըջ ըտը:

Վալիտէսի պիր թագըմ սէօզլէր սէօյլէտիքտէն սօնրա, Բրօվանսա նէ վագթ ալտէթ իտէճէքլէրինի սիւալ իթտիքտէ, Պէքօ արթըգ Բարիստէ եէրլէշմէք էֆքեարընտա պուլընտըղընը, վէ օրատա կիւզէլ պիր սէնաաթ թէտարիք իթմէք գօլայ օլաճաղը կիպի, եանընտա պուլլունան քիւլիւք մէպլաղը տա պիր սարաֆ եանընտա ֆայըզա եաթըրաճաղընը ճէվապէն սէօյլէտի:

Պիշարէ գատընճըղազ՝ պէօյլէ շէնլիբլի պիր մէմլէքէթին օղլունըն գալպինտէքի դամ ու գասալէթի տէֆ իտէճէյինի հիսապ իտէրէք, անըն պուլ էֆքեարընա բէք տէ օ գատար

մուխալէֆէթ կէօսթէրմէտի . օնտան սօնրա քէնտիլէրի իչուն միւնասիպ պիր իգամէթկեան պուլմագ . խուսուսը մէվզուը պահս օլարագ . Պէթօ պու իչի քէնտիսի պաշա չըգարաճաղընը վատ իլլէտի , վէ իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն էվ արամաղա պաշլատը :

Մէրգում Բարիսի հէր կիւն տօլաշմասը սայէսինտէ անըն հէր պիր թարաֆընը էօյրէնմիշ իտի իսէ տէ , պիր դաշ կիւն միւթէմատիյէն արաշտըրտըղը հալտէ , քէնտիսինէ էլվէրիշի հիշ պիր եէր պուլմասը . քէնտիսի թէնհա պիր մահալլէտէ պիր տաիրէ իսթիճար իթմէք էֆքեարընտա օլուպ , պու տա . իրէնին տէ հէր տիւրիւ իգամէթկեահտան ուզագ պուլլընմասընը վէ շայէտ իչինտէ իգամէթ իտէնլէր հայգըրմաղա մէճ . պուր օլսալուր ճիվարտան իչիտիլմէմէսինի արզու իթմէքտէ իտի . պէօյլէ պիր իգամէթկեահ Բարիս կիպի պիր շէհիրտէ գօլայ գօլայ պուլլընամագ ըտը :

Պիր իքի կիւն տահա արաշտըրտըգտան սօնրա , նիհայէթ Գոնթրէսգարը-Սէն-Մարսէլ սօգաղընտա արզուսընա մուվա . ֆըգ պիր խանէ պուլտու : Պու խանէ սօգագ իւզէրինտէ ալթըր գաթտան իպարէթ պիր պինա օլուպ , սահիպի խանէսինին պաշգա պիր պինա գալտըրաճագ գատար միւհքէմ եաբըմըշ օլտըղընը միւլահաղա իտէրէք , չաթըը իւզէրինտէ իւսթ իւսթէ իքի օտալը պիր քէօշք տահա եաբտըրմըշ ըտը :

Պու քէօշք օ գատար եիւքսէք պիր մէվզըրտա պուլուընը . յօրտը քի , պիւթիւն Բարիս շէհրի վէ էթրաֆընտաքի պիւթիւն գարիյէլէր կէօրիւլմէքտէ , վէ շէհրի մէգքիւրըն վէլվէլէրի խաֆիֆ պիր չաղըլթըր կիպի գուլագլարա աքս իթմէքտէ իտի : Պէթօ քէնտիսի իլէ վալիտէսի իչուն միւնասիպ պիր տաիրէ արաշտըրտըղը սըրատա , իչպու քէօշք պօշ օլտըղընտան վէ քէնտիսինին արզու իթտիյի հէր տիւրիւ շէրայիթի ճամի պուլլընտըղընտան , հէման իսթիճար իլլէտի , վէ անը սուրէթի միւնասիպէտէ տէօլէթտիրտիքտէն սօնրա , օրատա եէրլէշմէյէ իսթիճալ կէօսթէրտի :

Վալիտէսիլլէ պէրապէր պու քէօշքտէ եէրլէշտիքտէն պիր դաշ կիւն սօնրա , գուրտըղը բլանըն նաիլի մուվաֆֆա .

գլխեթ օլմասը իշուն վալիտէսինին մուսվէնէթ վէ մուզահէ-
րէթինէ միւհթամ օլաճաղընը անլայարագ , անը նէզտինէ չա-
ղըրտը , վէ պիր չօգ սէօղէր սէօյլէտիքտէն սօնրա , սէվտիյի
գատընը գաչըրմագ էֆքիարընտա պուլընտըղընը վէ անը պիր
գաչ կիւն գատար քէնտի եանընտա սագլայաճագ օլուրսա
թէպտիլի գարար իտէճէյինտէն էմին պուլընտըղընը , վէ էվ-
վէլճէ քէնտիսինի ըէտտ իթտիյի գէման մահզա էթրաֆըն-
տաքի ատէմլէրին նուֆուզընա թապի օլմըչ իտույինի իւսվէ-
թէն պէյան իյլէտի . վալիտէսի տիւնեատա օղլունըն սաատէ-
թինտէ պաչգա պիր շէյ արզու իթմէտիյինտէն , վէ անը ֆէ-
նա պիր հարէքէթտէ պուլընմաղա դայրը մուգթէտիր զանն
իթտիյինտէն , հիյնի հաճէթտէ քէնտիսինէ մուսվէնէթ իտէ-
ճէյինի վատ իյլէտի :

Պէրօ քէնտիսինէ լաղըմ օլան եարտըմճըլը պուլմըչ վէ
հէր տիւրլիւ իհթիչամ վէ իսթիրահաթա արըչքըն օլան պիր
գատընը գապուլ իտէճէք տէրէճէտէ կիւզէլ պիր գաֆէս
տախի թէտարիք իթմիչ օլմասըլա , մէյտանտա եալընըզ օ
կիւզէլ գուշըղաղը մէզքիւր գաֆէսէ իտխալ իթմէք խուսու-
սը գալըյօրտը քի , իշին էն միւշքիւ ճիհէթի տէ պուրասը իտի .
մա մաֆիհ սապր ու սէպաթ իլէ չօգ իշէր պաչա չըգարըլա-
ճաղընը թէճըրիւպէ իլէ պիլտիյինտէն , պուլ պապտէ մուվաֆ-
ֆագ օլաճաղընտան իւմիտինի քէսմէտի : Շուրասընը տա իւս-
վէ իտէլիմ քի , քէնտիսի իլք տէֆաքի կիպի էն զիյատէ թէ-
սատիւֆէ կիւվէնմէքտէ իտի :

Մէրգումըն գուլմըչ օլտըղը բլան բէք սատէ իտի . Սիւ-
վիանըն գօնաղը ճիվարլարընտա միւթէմատիյէն տօլաչարագ
միւնսպիպ պիր ֆըրսաթըն զուհուրընա պէքլէմէքտէ իտի :

Սիւվիա պաթըլ իթիգաալարա , մէսէլա բույալարտ , ֆալ-
լարա բէք զիյատէ ինանաղընտան , չօգ տէֆա սապահլարը
Ամալար սօգաղընտա սաքին վէ պագըճըլըգտա , ֆալճըլըգ-
տա , միւնէճճիմիլքտէ վէ տահա սաիր պիր չօգ շէյլէրտէ է-
բէյիճէ մահիր օլան պիր ֆալճը գարըսընա կիտիպ իսթիչարէ
իտէր իտի :

Մէրգումէ շու զաաֆը գալպինի խըտմէթքեարլարընտան

կիզլէմէք իսթէտիյինտէն վէ ֆալճընըն, խանէսիտէ քէնտի, գօնաղընտան բէք ուզագ, օլմատըղընտան, հէման, տախմա, եպլա օլարագ վէ դէյէթ սատէ լիւրասլար կիլինակ օլարզը, հալտէ օրայա կիտէր իտի: Պէքօ իտէ Սիլվիանըն գօնաղըն էթ, րաֆընտա միւթէմատիյէն տօլաշմագտա օլարզընտան, նիհա, յէթ անա թէսաթիւֆ իտէճէյի դահիր վէ աշխրեպը քոք:

Պիր ապպաճ պու թէսաթիւֆ վազասա կէլտի, օ կիւն հալմա պուլուլթու վէ եազմուրլա օլարզընտան, Սիլվիա հիշ քիմնէտէն կէօրիւլմէքսիդիմ ֆալճընըն խանէսինէ կիտէպիլէ, ճէյինի միւլահաղա իթմէքտէ իտի, սրա միւլահաղայա պիւնաէն խանէսինտէն տըլարը չըգտը, վէ եալմաշ եալմաշ էիւլ, թիւմէյէ պաշլաաը, օ սըրաատա դայէթ իմնէ պիր եազմուր կէլմէքտէ օլարզընտան, քէնտի օպա պէպէմէսինտէն ալմըշ օլարզըն շէմիյէ՝ քէնտիսինի մուհաֆաղա իթմէյէ՝ քեաֆի իտի, լաքիմ Շաթուգրիտն թարիգինիմ նիհայէթինէ վատը օլար օլմաղ, շիատէթի պիր սաշլանաթ պաշլաաը, վէ սեյլէրէկպի եաղմագտա օլտն եաղմուր՝ քէնտիսի կիպի ֆաթթգանայը հիշէ սալմըշ օլտն եօլմուլարը ֆիրադա մեհպուր իյլէպի:

Սիլվիա քէնտի գօնաղըն իյէ ֆալճընըն խանէսի ալմաղընտա պուլընըլօրտը, պինտէն ալէյհ քէնտի գօնաղընտա ավտէթ իթմէքտէն իտէ, ֆալճընըն խանէսինէ կիթմէյի տահա միւլնասիպ կէօրէրէք, թիւզկեարըն վէ եաղմուրըն շիատէթի իլէ պէրապէր եօլունը տէվամ իյլէտի, պու սըրաատա Պէքօ պիրտէն պիրէ իւզէրինէ հիւճիւմ իյլէտի, վէ իթի էլիլէ պէլինտէն դալրատը:

Սիլվիա պալըգճընըն միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու Բըրովանստա պուլընտըղընը դանն իթմէքտէ օլարզընտան, մէրգուլը պիրտէն պիրի գարչլընտա կէպիւնճէ, էօյլէ պիր հայրէթ վէ մէպհուլթիլէթ տիւշար օլտու քի, հիշ պիր սեօզ սէօյլէմէյէ մէյտան պուլամատը:

Պէքօ պու հալտէն բէք ղիյատէ մէմուռն օլարագ եալմաշ սէտա իլէ:

— Ճիւղի պիր սէտա չըգարաճագ օլուրտան, շու պուլաղը գարնընա սաբլարըմ, պիլմիշ օլ Հադգընտա պիր կէմնէ

մուսմէլէի ճէպրիյէտէ պուլընմայաճաղըմ. պէնի ալաաթմա-
դա շալըշմա . պանա վաալարտա պուլընմա . պիհուտէ եէրէ
շալըշմըշ օլաճագսըն . պէնիմ հէր շէյէ մուգթէաիւր օլաղը-
մը պիլիւսին . պինաէն ալէյհ արգամ սըրա կէլմէքիլին ւա-
ղըմ տըր . - տէաի :

Գէրօ պու սէօղըրի սէօլլէմէքլէ պէրապէր , Սիլվիայը է-
թուալ գաթուգընա տօղըու շէքիպ կէօթիւրմիւշ իաի . զիրա
օրտտա պիւր արապա պուլապիլէճէյինի իւմիտ իթմէքտէ ի-
տի . եաղմուրլու հաղալարտա նափիրաթտան օլաղըր իւզրէ ,
մէյտանըն պիւր թարաֆընաա պիւր արապա աուրմըշ օլաղը-
նը կէօրաիւ , վէ Սիլվիայը տէրհալ պու արապայա սօգտու .
մէրգուսէ օ տէլէճէ պիհուշ վէ միւթէհայեիւր օլմըշ ըտը քի ,
աօլա էսէրի մուխալէֆէթ կէօթէրմէքսիզին պալըգճընըն
պիլ ճիւմլէ հարէքեաթընա իթաաթ իթմէքտէ իաի :

Գէրօ պու իչի պիթիւրաիքտէն սօնրա , արապաճընըն գու-
լաղընա պիւր իքի սէօղ սէգլէտի . վէ արապաճը տախի վաա
իտիլէն միւքեաթաթա քէնտիսինի շայէսթէ կէօթէրմէք ի-
շուն , արապաճընըն պարկիւլէրինի շիտտէթլէ գամշըլաաը վէ
հայվաճըլար տախի քէմալը սիւրաթլա եիւրիւմէյէ պաշլաաը-
լար :

Կիւնլէր . հաֆթալար , ալար պիւր պիւրէրինի թաագիպ
իթաիլէր . վէ ֆագաթ Սիլվիա կէօրիւնմէզ օլտու . Սալլատօր
վէ Բօման պու նալէհզուհուր զայպուպէթի հանլը սէպէպէ
համլ իտէճէքլէրինի պիլմէմէքտէ իաիլէր . զիրա պու զայպու-

պէթէ սէպէպիյէթ վերէնէք հիշ պիր հալ կէօրէմէմէքտէ իւ տիւնր . հաթթա առիյէ մէմուրլարը մարքիզ տը Բօգէլլինին գօնազընը մէօհիւրլէմէյէ կէլտիքլէրինտէ , մերգ ումնին նէ էլպիսէ , նէ միւնէվհէրաթ վէ նէ տէ ագնէ ալմամըշ օլտըղընը անլատըլար , վէ մերգ ումնին զայպուպէթի քէնտիւնրին . նէ տահա զիյատէ զարիպ կէօրիւնտիւ :

Սալվատօր՝ Սիլվիայը պիր մուհապպէթի խալիսանէ իլէ սէվալլինտէն , մերգ ումնին զայպուպէթի իւզէրինէ բէք չօզ վաթթլար մահզուն կէօրիւնտիւ . Բօման վէ վիզոնթ տը Լիւստն քէնտիսինէ թէօէլլի վէրմէյէ գալգըշտըզլարընտա , անլէրի տինլէմէզ իտի . հաթթա նէ միւսթապպէլտէ նաիլ օլաւազը մէմուրիյէթ վէ նէ տէ վիզոնթ տը Լիւստնըն թէքլիֆ իթալի իլէր կէօգիւնէ կէօրիւնմէզ օլտու :

Յագաթէն յիտտէթլի քէտէրլէր տալի միւրուրը զէման իլէ միւնտէֆի օլտըզլարընտան , Սալվատօր՝ պիր այ միւթէմատիյէն Սիլվիայը տիւշիւնտիւքտէն , վէ անը էօթէտէ պէրիտէ արաշտորտըգտան սօնրա , նիհայէթ անըն զայպուպէթի նագատիլի թամիր պիր վագըտ օլտըղընը վէ պու հալէ պիր նէթիճէ վէրմէք լազըմ կէլէնէյինի քէնտի քէնտինէ տիւշիւնտիւ : Պունընլա պէրապէր մաշուգէսի զուհուր իթալիյէտէ , քէնտիսինի թէքտիր իտէնէք հիշ պիր սէպէպ պուլամասըն իւչուն , բօլիո մէմուրլարընտան պիրինէ միւրաճաթ , վէ խանէսինտէն անլաշըլմազ պիր սուրէթտէ նապէտիտ օլմուշ օլան մարքիզ տը Բօգէլլիյի արաշտըրմալարընը ընճա իլլէտի :

Բօլիո մէմուրը՝ Սալվատօրըն իւնվանը , քիպար պէմինտէ հաիզ օլտըղը մէվգը վէ վատ իթալիյի կիւզէլ միւքեաֆաթ սայէսինտէ քէնտիսինէ հիւսնի գապուլիյէթ կէօսթէրաի , վէ մերգ ումէյի պուլմազ իչուն հէր նէ ետըմազ միւֆին իսէ եաքըլաճազընը վատ իլլէտի . պունընլա պէրապէր մուվաֆֆագիյէթ իւմիտի շիւպհէ թահթընտա պուլընտըղընը սէօլլէտիքտէն սօնրա , իլավէի մէգալ իլէ :

— Պու գատընըն պաշընա պիր ֆէլաքէթ կէլմիշ օլմալը տըր , մօսիէօ մարքի . պիր վագթտան պէրու բայիթաթթըմը պիր թագըմ չաքզընլարլա տօլմուշ տըր : Պունլար հէր կիւն

եհնի, եհնի ճինայեթ լէր իյգա՝ իտլյօրլար . պու չարգընլարըն գալպինտէ ինսաֆ տէնիլէն չէյ պուլընմատըղընտան , պիր ֆրտնք իչին պիր աստամ էօլտիւրիւյօրլար . իհիթիմալ քի արաս տըղընը գատըն տաթի պուենլարտան պիրիօինիթ էլինէ տիւշ միւշ օլտան . տէտի :

Գու սէօղլէր իւզէրինէ Սալվատօր Թիւ չիւնմէյէ պաշլատը , վէ պիր գաշ տաղըղա գօնրա պաշընը հօգալը գալտըրաւաղ , պու ֆարգիլպիւթըն բէք տէ օ գատար էստալը օլտանյանաղընը , զիրա պահա իլմտիյի չարգընլար . կէճէ վաղթը պէզլէն ճինայեթ լէր իյգա իլմտիւրլէրի հալտէ , մարքիւղ աը Բօղէլլի կիւնտիւղ վաղթը աըշարը չըգմըշ օլտըղընը իֆատէ իտինճէ , բօլին մէմըրը :

— Տօղրու աըր , մօսիէօ մարքի , տօղրու աըր , պու իչտէ մութլաղա էստար նէվինտէն պիր չէյ վար տըր . լաքին միւսթ էրիհ օլընըղ , բօլինին կէօղլէրի տախմա աըղգ աըր . բաս յիլմաթիմ տա ճէրէյան խտէն վազտաթըն հիւ պիրիօի նապաւընը աըրգաթընտան գաշամաղ . եկէր մատամ մարքիւղ տը Բօղէլլի հէնտաղ պու տիւնտատա պաւլունույօրտա , կիզլէնմիւշ օլտըղը մահալի պուլտալլէճէյիլ . չիմտիյէ գատար պու միւսիլլի հալէր բէք չօգ տէֆալար վազալ պուլմըշ աըր . հալ պա քի բօլիւ իչին իչինէ կիւրինճէ , հէր պիր աըրը մէյտանա չըգալմըշ տըր . կէչէնէրտէ նէհրէ աթըլմըշ օլան մուտ մէլէճի ժիւսթիւն գաթիլլէրինի պիլէ պուլատաղ :

Սալվատօր . — (Տէհշէթի իյան իտէր պիր հարէքէթտէ պուլընմագտան քէնտիլի մէն՝ խտէմէյէրէք .) Վա՛յ , ետհու տի ժիւսթիւն գաթիլլէրինի պուլտընըղ մը :

— Դաթիլլէրինի պուլտըղ տէյէրէք պէլքի տէ աղանըղ իլէրիյէ վաղըյօրըմ . լաքին չու աըրտա օ չարգընլարտան իքի քիչիւ ետգալտաղք քի , օ պիշարէնին գաթիլլէրի օլմագլա մալիտան տըրլար :

— Ալտանմըշ օլմամանըղը արղալ իտէրիմ . ֆիլ հաղըղա պէօղն տէհշէթիլ պիր ճինայեթ ին ֆաթիլլէրի ճէմիլէթի պէշէրիլլէն բէնչիլ ինթիգաթընտան գուրթուլմամալը տըրլար : Գէն մուտէլլէնի ժիւսթիւ թմնըրը ըտըմ . Մարտիլէաաա պու :

ընտրողը՝ զենման քէնտիտիլէ պազը մնաւեղաթտա պալըն մըլըմ՝ արդ, ասորուար բէք նամուսքեար վէ բէք նէշաքեթիլի պիր ապամ ըսը :

— Էվզէթ, նամուսքեար պիր ապամ ըսը : մա մաթիկ պիր միւտտէթտէն պէրու բայթիմ ախթաա պիր չադ արդաթէ : Լար իյգա խտէն չաբգընլարն հիշ պիրիտի բօլիսին Էրինտէն գաչամազար : պիր կիւն տէյիլ խտ պիր կիւն եադայը ելէ վէ : րէճէքլէր տիր :

— Թիլ հազըգա շու արարըգ խորարդըգլարտան պաչգա պիր շէյ հազըգնտա պահա օլունտըը կէտիւլվէյօր թիվայէ : թէ նազարէն՝ պու խորարդըգլար սոն տէրէճէ : մէհարեթլէ խնու խտիլիգրմըշ : շու հազսն պու խորարդըգլարն : մահիթ պիր քիմնէ թարաթիլնտան խտարէ խտիլախլէիլի : վէ ելէքսէթ մեվգըլարտա պուլընտն զէվթաթտան մալիկ մաթիլ չազըմէյի աթալ թիվէքտէ պտըրլարը : Թարը Եղունամազը պիւ : Թիլ տի պէնիթ Էֆէթ պիրմադունտէյիլ մի պիլիլ :

— Խայր, մօսիէօ մարրի, պէն սիզին Էֆէթարընըգտան տէյիլ խտ խորարդըգլար պըրը պըրը իշ կէտիւլլէր պիւնտէն : Ելէյ հպունլարը խտարէ խտէն պիր քիմնէ, թէնաթլուր օլունամաչա : ճազը կիպի, ելէքսէթ մեվգըլարտա պունլարա մալիկ մաթ վէ : րէն պիր : գաթ տախի թէնաթվուր օլունամազ : շէր նէ պա : խի գլաա պիզ անդերի մի թէմատիլէն թէհարրի թիվէքտէիլ : հէր նէ գաաար անէր պու կիւն իթէտիքլէրիտի եաբըյօր : Լարաա պա : հէր կիւնիւն պիր եարընը վար : Էլզէթթէ քէն : չէմիթ Կէշէքքլէր տիր :

Բօլիս մէվաւընըն շու խաաթիւնտէ սեօզլէրի Սարգիսօրը գիլատէսիլէն Էյլէնտիլմէքտէ խտի : քէնտիլիւն Թէվաթի թիվտի : յի վազիթէյի իհմալ իթմէվէտիլի թապիլէյէ իյլէտիքտէն սոն : րա : օրաաան մուֆարագաթ իտէճէյի սըրաաա : անլն պուր : նընա կիւլաի : գիրա պիր միւտտէթտէն պէրու Բարիտի ալթ իւթ իթմէքտէ օլան : Երկայաթըն Փաիլէրի քիմէր Եղողընը քէնտիտի բօլիս մէմուրընտան պահա էյի պիլիլ խտի :

Սարգիսօր իշտիլ : գալտըղը սըրաաա : Բօնան պիլէ վի : գիլթ տը Էիւսօփն վազթլարընը զայդ իթմէվիլէր խտի : Բօնան

վիզոնթին սայեսփնատ վալիտէ Սան-Րըֆիւ իլէ միւնասէպէթէ կիրիշմիշ վէ իճրա իտէճէյի րօլա մուվաֆըզ պիր լիպաս կի- յինէրէք , պիր գաշ տէֆալար մէրգումէնին իշլէթտիյի մէյ- խանէյէ կիթմիշ իտի . մէրգում էվվէլի էմրտէ մէյխանէ միւշ- թէրիլէրինտէն է՛ն զիյատէ էճիյէթէ շայեսթէ կէօրիւնէնլէր իլէ գօնուշտու վէ հարէքեաթ վէ իֆատաթը հիւանիւ թէ- լազ գը իտիլմէյէ պաշլատըղընտան , պազըլարը նազարընտա գապա վէ նէզաքէթսիզ օլան պու ատէմլէր իւզէրինտէ ազ վազթ զարֆընտա պէօյիւք պիր թէէտիր հասըլ իլլէտի :

Սալվատօր պիր միւտտէթտէն պէրու միւսթաղրագ օլ- տըղը ույուշուգլըզ հալինտէն չըգընճա , էվվէլի էմրտէ ար- գաթաշընը թէշէպպիւսաթը վադըասընտան աօլայը թէքտիր իլլէտի : ֆազաթ իշ պիթմիշ օլտըղընը կէօրիւնճէ , տօսթը- նըն մուվաֆֆադիյէթիւնտէն միւմքինի մէրթէպէ իսթիֆատէ իթմէյէ գօյուլտու , վէ պիր միւտտէթտօնրա հէր շէյի եաթ մաղա հազըր պիր փիւրիւ հայլաղըն ըիյասէթիւնտէ պալընտըզ զընը կէօրաիւ :

Իշթէ պու հիքեայէյի պաշլատըղըմըզ թարիխտէն պիր միւտտէթ էվվէլ իշլէր պու մէրքէզտէ իտի :

Սալվատօր վէ Բօման՝ վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն մէյխա- նէսինտէ թօրլանան պիւթիւն հայտուտլարըն ըէիսի իտիլէր : պու հայլաղլար Սալվատօր վէ եա Բօմանըն թալիմաթ վէ էվա- միրինի ալմատըգճա , հիշ պիր իշ կէօրմէզլէր , վէ հէր պիր սըրգաթըն մահսուլը միւնասիպ մահալլէրէ սաթըլտըգտան սօնրա , Բօման , Սալվատօր վէ վիզոնթ աը Լիւսան արասընտա թագաթ իտիլի իտի : Վալիտէ Սան-Րըֆիւ ալթուն , ազճէ վէ միւճէվհէր գապիլինտէն օլմայան շէյլէրի քէնտի հիսապը- նա սաթըն ալըր ըաը : Քէլէքիր պիր իշ զուհուր իթտիյինտէ , Բօման վէ Սալվատօր անը եալընըզճա իճրա իտէրլէր , վէ հա- սըլ օլան մէնֆաաթըն պիր միւնասիպ մըգտարընը վիզոնթ աը Լիւսանա վէրտիքտէն սօնրա , պազըսընը տա քէնտիլէրի արասընտա թագաթ իտէրլէր իտի :

Թամ պու սըրատա իտի քի , Սալվատօր իլէ Բօման՝ կէ- ըէյի կիպի իսթիշարէ իթմէք վէ էլտէն չըգարմագ իսթէ :

մէտիքէրի էշեայր սագլամագ իշուն պիր եէր պուլմագ լիւզումըն հրսս իտերէք, Շուաղի-լը-Ռուա սէյֆիյէտինի իթի-ճար իթտիւէր քի, քիթապըմըզըն իւք սահիֆէսինտէ օգոսյան-լարըմըզը պու սէյֆիյէյէ իտիտալ իյլէտիք:

Շիմտի օգոսյանլարըմըզը Սէն-Ժօրժ սօգազը գուրպին տէքի Սէն-Լազար սօգազընա կէօթիւրէճէյիզ վէ գոնթէս տը նէօլիլ իլէ Լօր տը Պոմնըն պուլընտըզլարը գօնաղա կիր տիրէճէյիզ:

16

Մ Ա Ք Ե Օ

Իվլէճէ սեզլէտիլիմիզ վէճէլէ, գոնթէս Լիւսի տը նէօ-վիլ վարիտէ Սան-Րեֆիւնիւն մէյխանէսինտէ զայսք իթմիշ օլ տըզը քի չիւք ճըզտանը վէխանէտան ալմասըյլա միւզէյէն օլան բնասոլայը Սարվատօրըն կէճնտէրտիլի ուշագտան ալ տըզտան սօնրա, մէրգուլը իթիճվապ իթմէք իթէմիշ իտէ տէ, հիշ պիր մալիւմաթ ալմամըշ ըտը:

Պու ճըզտանըն իյատէ օլունմասը՝ Թախմինաթը վագըս սընըն գըսմէն հասսլը օլտըզընը իսպաթ իթմէքտէ իտի գոնթէս, եվվէլի էմթտէ քէնտիսինի գօրգուլմըշ օլան ատէմին քիպար ալիմինէ մէնսուպ պիր քիմնէ օլտըզընը, վէ ալտըզը բուսուլանըն միւհթէվիյաթընա նազարէն, մէրգուլմա պիր եէրտէ Թէսաաիւֆ իթմէսի միւհթէմէլ պուլընտըզընը քէնտի քէնտինէ միւլահազա իթմէքտէ իտի:

Լօր օ վագթա գատար գոնթէսին գօրգուլարընը տէֆ իթմէյէ ճահտ իթմիշ իքէն պու գօրգուլարա քէնտիսի տէ իշթիրաք իթմէյէ պաշլատը. ֆագաթ պիր գաշ տազըզա տան պէրու տէրին տէրին տիւշիւնմէքտէ օլան գոնթէսին էն:

տիչէ վե ըզտըրտալընը արթըրըր գօրգուսըյլա . իշի պելլիթմեք խթիթէտի :

Լիւսի ելինտէ թութմըլ օլտըզը բուսուլանըն միւհթէ վիյաթընա պիր չօգ մանէալար վերտիքտէն սօնրա , նիհայէթ պալընը կօգարը գալաբարադ :

— Պու իշտէ մութլագա անլաշըմազ պիր սըրը վարադըր . էկեր պու մէքթուպ քիպար ալէմէ մէնսուպ պիր զաթթարաֆըրնտան եազըլմըլ ըսա , ալթընա նիշին իմզա աթմա մըլ . նիշին քէնտի սընրֆընա մախսուս օլմայան պիր էլպիսէ կիլինէրէք օ մէյխանէ իշինտէ պուլընըյօրտը . գարըսընտաքի գատընը կէօրմէգտէն էվվէլ , նիշին զարիպ պիր լիսան գուլանտը :

Լօր՝ գոնթէսին սէօղլէրինէ ֆէվգ էլ ատէ տըգգաթլա տինլէմիշ օլտըզընտան , սանտալիէսինտէն պիրտէն պիրէ այաղա գալգաթը , վէ էլլէրինի պիր պիրլէրինէ վուրարադ :

— Ֆագաթ , ազիզէմ Լիւսի , մէյխանէտէ սէնի գօրգութմըլ օլան շախսըն՝ պու ճըզտանը կէօնտէրմիշ օլան զաթթարազըր սօնրա քիմ սէգլէտի . Պու ճըզտան պաշգա պիր քիմ սէֆին , մէսէլա քէնին սէսինի ալարադ մէգթիւր մէյխանէյէ տէքթիւրիէշ օլան ելխաստան պիրխիսին էլինէ կէշէմէզ մի :

— Խաթըլըյօրտըն , ազիզէմ Լօր , օն տէֆատան զիյատէ օգոմըլ օլտըզըմ պու բուսուլա՝ պահա իթտիլիմ շախս թգրաֆընտան եազըլմըլ տըր . մէքթուպըն միւհթէվիյաթը պուլընը խպպաթա քեաֆի տիր :

Պու սէօգիւ սէգլէտիքտէն սօնրա , Լիւսի՝ Սարվատօրըն կէօնտէրմիշ օլտըզըլ մէքթուպը պիր տէֆա տահա զգուտը , վէ հէր պիր սաթըրընա իտթաթընը խաղաթ խտէճէք սուրէթտէ պազը մանէալար վէրտի :

Նիհայէթ Լօր՝ էլուսինին սէօղլէրինէ ինանմաղա մէճպուր օլարադ :

— Շիլ ճագըգա պու մէքթուպ օ տտէմ թարաֆընտան եազըլմըլ տըր . շաքին հէր նէ պախի օլսա սէնճէ գօրգաճագ պիր շէյ քօզ տըր . քենի մէգթիւր մէյխանէյէ կիրմէյէ մէճ պուր խթն վազըայը կիզլէմէյէ հիշ պիր սէպէպ կէօրէմէմ :

պուլ ատէմին պազը սուի էֆքեարը պուլընտըղընը ֆարզ իթ-
սէք պիլէ , անտէն գօրգաճագ պէօյիւք պիր սէպէպին եօգ
արը . - տէտի :

Լիւսի լէֆիգէսինէ ճէվապ վէրմէյէ հազըրլանմըշ իքէն,
խըտմէթքեար , տօգթէօր Մաթէօնըն մուվասէլէթինի խապէր
վէրտի . գոնթէս միւմաիլէյհի իչէրի կիրտիրմէլէրինի էմր իյ-
լէտի , վէ պիր իքի տազըզա սօնրա տօգթէօր օտայա կիր-
տի :

Տօգթէօր Մաթէօ ասըլ եաչընտան տահա իխթիյար կէօ-
րիւնիւր իտի . անճագ օթուզ պէշ օթուզ ալթը եաչլարընտա
պուլընտըղը հալտէ , թէքէսինտէքի սաչլար հէման քեամիլէն
տէօքիւլմիւշ , վէ պաչընըն արգա թարաֆընտաքի պիր գաչ
սէյրէք սաչլար տախի պէյազլանմաղա եիւզ թուլթմըշ ըտը .
Գէտէրլէր վէ ըզտըրապլար եիւզիւնտէ պուրուշըզըզլար հա-
սըլ իթմիլլէր իտի . սըֆաթընտա տախի հէման տախմա մահ-
զունիյեթ վէ մաղմուլիյէթ ասարը կէօրիւլմէքտէ իտի : Մա
մաֆիհ տօգթէօր Մաթէօ չիրքին պիր ատէմ տէյիլ իտի . նէզա-
քէթ վէ զարաֆէթ կէօսթէրմէքտէն պիր ան կերի տուրմազ
ըտը , թուլոն բրանկաւընտաքի խասթախանէ ճէրրահլըղընը
թէրք իլէ պէշ սէնէտէն պէրու Բարիսէ կէլմիշ օլտըղը հալ-
տէ , վուգուֆը ֆէվզ էլ ատէսի վէ նէզաքէթի թապիաթը
սայէսինտէ լայըղը միւշթէրիլէր բէյաա իթմիշ , վէ հէր քէ-
սին նազարը թէվէճճիւհինի ճէլպ իյլէմիշ իտի :

Մէրգուլմ իլք ազշամը գոնթէսին եարասը իւղէրինէ
դոյմըշ օլտըղը եագըյը չըգարտը վէ եարանըն էյի հալտէ
պուլընտըղընը պէյան իթտիքտէն սօնրա , տիկէր պիր եագը
տահա վազ իյլէտի . պատէհու օրատան մուֆարադաթ իտէ .
ճէյի սըրատա , Լիւսի պիր իքի տազըզա տուրմասընը ըէճա
իյլէտի , վէ հէնուզ էլինտէ թուլթմըշ օլտըղը Սալվատօրըն
բուսուլասընը քէնտիսինէ կէօսթէրէրէք , մէօհիւր իւղէրինտէ-
քի խանէտան արմալարընըն քիմէ ալիա օլտըղընը պիլիպ պիւ-
մէաիյինի օիւալ իյլէտի :

Տօգթէօր մէօհրիւ քէմալը տըզգաթլա մուայէնէ իթ-
տիքտէն սօնրա , ճէվապէն .

— Շիմտիլիք պու պապտէ հիշ պիր շէյ սէօյլէյէմէմ , մապամ գոնթէն . պու արմալարըն հէյեթիինտէն անլաշըլ տըղը իւզըն , էկէր պունլար էսկի պիր ֆամիլեայա մէնսուպըսա , պու իսմի պունլագ միւշքիլ պիր շէյ տէյիլ տիր , էկէր միւսաատէ իտէրսէնիզ , պու իսմի անլամագ վազիֆէսի նի մա էլ մէմնունիյեէ տէրէօհատէ իտէրիմ . - տէտի :

Լիւսի՝ թարիֆի նագապիլ պիր մէրագ սաիֆասըլպ պու մուամմայը հալլ իթմէք իսթէտիյինտէն , պու իսմի անլամաղա մուվաֆֆագ օլուրսա , քէնտիսինէ պէօյիլք պիր իւրամէթ իյֆա իթմիշ օլանաղընը , վէ իշպու արմալարըն մէնսուպ օլաղըն ատէմին քի՛մ օլտըղընը վէ նէ՛ մէվգըտա պուլընաղըղընը անլալըպ տա լուլթէն իխպար իտէճէք օլուրսա , քէնտիսինի սօն տէրէճէ միննէթտար գըլանաղընը պէյան իյլէտի , վէ պատէհու մէքթուպըն իւզէրինտէքի մէօհրիւ չըգտընպ քէնտիսինէ վէրտի :

Պատէհու տօքթէօրին պու սըրըր քէշֆ իթմէքլէ մէշղուլ օլանաղընտան էմին օլարագ , պզաճըգ րահաթլանտը , վէ եարասը իւզէրինէ իւք եագըրը գօյմաղա կէլտիյի զէման էօթէնի տը Միրպէլի պիր պաղմաղա կիթմէսինի քէնտիսինէ թավսիյէ իյլէմիշ օլաղընտան , մէրգումէնին անվալը սըհհէյէսի հագգընտա պաղը մալիւմաթ իսթէտի . Մաթէօ տա իսի մէրգումէնին էքէյիճէ էյի պիր կէճէ կէշիւմիշ օլաղընը , վէ աղ վագթ զարֆընտա քէսպի սըհհէթ իտէճէյինէ տաիք թէէմինաթ վէլ էպիլէճէյինի պէյան , վէ օ անտէն իթիպարէն պիր խապթախանէյէ նաղլ իտիլմէսի միւմքին օլտըղընը իւլպէ իյլէտի :

Լիւսի էվվէլի էմրտէ պու պէպպալթ տօսթընը պիր խապթախանէյէ եէրլէշտիլմէք իսթէմիշ իտի . ֆագաթ պիշէյիլք իճրա իտիլէճէյի զէման էթրաֆլըճա իճրա իտիլմէսի լաղըմ կէլտիյինի հիսապ իտէրէք , քիւշիլք պիր իգտմէթ , կեահ իսթիճար իլէ մէրգումէյի օրայա նաղլ իթտիրէճէք օլուրսա , տահա միւնասիպ օլանաղընը վէ պու սպէտէ մէրգումէ տահա շաբուգ էյիլէշէճէյինի քէնտի քէնտինէ միւլահագա իյլէտի . Լիւսի գօճասընըն գալպի ալիճէնապառէսինի

պիլտիյի ճիհէթլէ, պու պապտէ հէր նէ եաբաճագ օլուրսաւ
թաճաթն իտէճէ յիստէն էմին իտի :

Մէրգուսէ էֆքեար վէ միւլահաղաթընը տօգթէօր Մա-
թէօյա պէյաս իթտիքտէն սօնրա, իլավէի մէգալ իլէ :

— Տըշարը չըգամատըղըմտան տօլայը բէք զիյատէ թէէս-
պիւֆ իտիյօրըմ. էկէր խասթա օլմասայըտըմ, տէրհալ պու
իլին թէսվիյէսիլլէ մէշղուլ օլուրտըմ. զիրա պէնիմ պիշարէ
էսօճնիմ օտէհշէթլի օտատա ուղուն միւլտէթ գալամաղ.
շուրասը պէլա քի պու իյի թանըտըղլարըմտան հիշ պիլինէ
թէվտի իտէմէմ. չունքի թանըտըղլարըմն քեաֆֆէտի տէ
մագոմուաղէլ տը Միրպէլին եաշամըշ օլտըղը ալէմէ մէնսուպ
օլտըղլարընտան, քէնտիսինի թանըրլար :

Տօգթէօր. — Էկէր պէնտէնիզի էմիլլէթինիզէ շայէսթէ
կէօրիւրսէնիզ, պու իյին սուրէթի մաթլուպէտէ թէսվիյէսիլլէ
մա էլ մէմնուսիլլէ աէօրէօհտէ իտէրիմ. Պէնտէնիզ մատմուա-
ղէլ տը Միրպէլի թանըմագ շէրէֆինի հաիզ տէյիլ իմ. ֆա-
գաթ քէնտիլէրինէ եաբաճաղընըզ էյիլլէ թամամէն լայըգ
վէ միւլսթահագ օլտըղլարընը թաստիգ իտէր, վէ պէյլէ
պիր էյիլլէ իշթիրաք իթմէքլէ քէնտիմի պաթթիյար ատա իյ-
լէրիմ :

Էիւսի. — Թէշէքքիւրտէն աճիզ իմ, տօգթէօր էֆէնտի,
պէն սիզի թանըրըմ, պիրիսինէ ֆաիտէլի օլմագ լաղըմ կէլ-
տիյի զէման, նէ վազթընըզը վէ նէ տէ ագճէնիզի էսիրկէ
մէզ արմիզ :

Տօգթէօր. — (Գոնթէսին պու սէօղլէրի իւղէրինէ եիւ-
զիւնտէ պիր մահզունիյէթ էսէրի բէյտա օլարագ.) Շիմտի.
յէ գատար իրթիքեայ իթմիշ օլտըղըմ խաթալարտան տօլայը
ճէնապը Հագգըն աֆվընա մագհար օլմագ իյին, էլիմտէն կէ-
լէք էյիլլի տիրիզ իթմէմ, մատամ գոնթէս :

Գու սըրասա, թապիաթընըն պիւթինն պէշաշէթինթ
քէնապ իթմիշ օլան Լօր սէօղլէ գարըշարագ :

— Մօսիէօ Մաթէօ, սիզի տիւնեատա հէր քէս սէվէթ
վէ հիւրմէթ իտէր. թալիլինիզէ գարըշ շիքեայէթտէ պուլուն-
մաղա տա հագգընըզ եօգ տըր. զիրա թալիլինիզ սիզի հէր :

տիւրլիւ մէջիյաթ իլէ իհաթա իթմիշ տիր . ֆագաթ արա սը-
րա սիզի պէօյլէ մահզուն կէօրէրէք , մազիտէ պազը պէօյիւք
խաթալար իրթիքեապ իթմիշ օլտըղընըզ վէ ազապը տէրուն
իլէ մուզտարըպ պուլընտըղընըզ թախմին իտիլէպիլիր . - տէ-
տի :

Լօրըն շու սէօղլէրի տօգթէօր Մաթէօնըն գալպինաէ
պէօյիւք պիր ֆուրթունա հասըլ իյլէտի . չէհրէսինտէ քէտէր-
նաք պիր մէյուսիյէթ ասարը կէօրիլլտիւ . պատէհու մահզու-
նաք պիր չէհրէ իլէ .

— Մազիտէ պազը պէօյիւք խաթալար վէ եա ճինայէթ .
լէր իրթիքեապ իտիպ իթմէտիյիմի սօրմագ հագգը մահզա
ձէնապը Հագգա ալիտ տիր : (Կիւլիւմնէմէյէ զայրէթ իտէ-
րէք .) Լաքին մէշղուլ օլաճաղըմըզ մէսէլէտէն բէք ուզաղա
վարըյօրըզ , մատմուլազէլ . - տէտի :

Լօր . - (Գէզալիք կիւլիւմնէյէրէք .) Էվլէթ , ֆագաթ
սէօղլմէ իթիմատ իտինիզ քի սիզին պէօյիւք պիր ճանի օլ-
տըղընըզ հիշ պիր վագթ խաթըրըմտան կէշիրմէմիշիմ տիր .
մագաատըմ լաթիֆէ իթմէքտէն իպարէթ իտի . զիրա սիզին
պէօյլէ մահզուն կէօրիւնմէնիզի ասլա թէճվիզ իտէմէմ . պուն-
տան մատա , պիզի պաշգա միւշթէրիլէրինիզէ ֆէտա իթ-
մէքտէ օլտըղընըզտան տօլայը ատէթա հիտտէթլէնիյօրըմ :

Լօր պու սէօղլիւ սէօյլէյէրէք գոնթէս պիր իշարէթ
վէրտի . գոնթէս տախի սէօզէ գարըշարագ .

— Էվլէթ , Լօրըն հագգը վար տըր , սիզ պիզի պաշգա
միւշթէրիլէրինիզէ ֆէտա իտիյօրսընըզ , տօգթէօր էֆէնտի . -
տէտի :

Տօգթէօր . - Ֆիքրինիզի անլայամայօրըմ , մատամ գոն-
թէս :

Լիւսի . - Տէմէք իսթէրիմ քի սիզ պիւթիւն վագթընը-
զը ֆագըր խաթալարա հասը իտէրէք , զէնկին օլմագ պէտ-
պաթթըղընտա պուլունան միւշթէրիլէրինիզի թէտավիյէ վա-
գըթ պուլամայօրսընըզ :

Տէօգթէօր . - Սիզին հէր տիւրլիւ խըտմէթինիզի իճրա
իթմէյէ վագթ պուլապիլիրիմ , մատամ գոնթէս :

Պու սէօգիւ միւթէտոգրպ տօգթէօր Մաթէօ ալաղա գալգա-
տը , վէ տէրէօհատ իթտիյի վազիֆէլէրի տէրհալ իճրա իտէ-
ճէյինի վատ իթտիքտէն վէ անլէրի թաադիմքտարանէ պիր
սուրէթտէ սէլամլատըգտան սօնրա , չէքիլտի կիթտի :

Իրթէսի կիւնիւ թէքրար գոնթէսին գօնաղընա կէլէրէք ,
քիւչիւք սալօնա տախիլ օլտու . գոնթէս ֆէվգ էլ ատէ սա-
պըրսըղըղլա տօգթէօրիւն վիւրուտինէ պէքլէմէքաւ օլտը-
ղընաան , մէքգումըն իչէրի կիրտիյինի կէօրիւնճէ , ֆէվգ էլ
ատէ մէսէրրէթլէ :

— Ի՛ն՛ խապէր պագալըմ . — տէյու սօրտու :

Տօգթէօր . — Տօթընըղ , մատամ գոնթէս , քիւչիւք վէ
Ֆադաթ հավատար վէ գուլանըչը պիր խանէյէ նագլ ի-
տիլտի , վէ քէնտիսինի հէր վէճհ իլէ գայըրմագ իւզրէ տէ
եանընա պիր գատըն պըրագտըմ . պու գատընա էմիլյէթ ի-
տէպիլէճէյիղ զանն իտէրիմ . զիրա մատմուաղէլ տը Միրպէ-
լի էվլատը կիպի սէվիյօր . մատմուաղէլ տը Միրպէլ տախի
քէնտիսինէ ֆէվգ էլ ատէ մուհապպէթ կէօսթէրիյօր . հաթ-
թա քէնտի հալինի իֆատէ իտէն մէքթուպը տա պիզզաթ
պու գատըն պուրայա կէթիրմիչ . սիզին նիչին քէնտիսինի
կէօրմէյէ կիթմէտիյինիզի սէօյլէտիյիմտէ , պաշընըգա կէլէն
ֆէլաքէթտէն տօլայը բէք զիյատէ միւքէտտէր օլտու , Ֆա-
դաթ պիր գաչ կիւնէ գատար տըշարը չըգապիլէճէյինիզի
պէյան իթտիյիմտէ , գալպի էքէյիճէ լահաթլանտը : Պու-
տան պէօյլէ մատմուաղէլ տը Միրպէլէ սիւքիւնէթ վէ ռա-
հաթտան պաշգա պիր չէյ լաղըմ տէյիլ տիր , մատամ
գոնթէս :

Լօր . — Տէմէք քի պիզիմ էօթէնի օ սէֆիլանէ օտատա
թուրմագտան գուրթուլըն տըր :

Լիւսի . — Շիմտի հիչ պիր չէյէ իհթիյաճը եօգ մը .
քէնտիսինէ լաղըմ օլան հէր չէյի թէտարիք իթտինի՛ղ մի :

Տօգթէօր . — Էվվէթ , մատամ գոնթէս , զիրա տէ-
րէօհատէ իթտիյիմ վազիֆէյի թէմամըյլա իյֆա իթմէք իչին
վէրտիյինիզ թալիմաթը նօգթասը նօգթասընա իճրա իյլէ-
տիմ :

Լիւսի . - Փագաթ պիր թագում չէյլէր վար տըր քի , երբեքլէր ասլա տիւշիւնէմէզլէր . պահա իտէրիմ քի մատմուտա ղէլ տը Միրպէլին քիւշիւք գըզը իշին պիր պէշիք լազըմ օլ տըղընը տսլա խաթըրընըզա կէթիրմէմիշսինիլ տիր :

Տօգթէօր . - Եանըլըյօրսընըզ , մատամ գոնթէս , չու սըրատա մատմուտալէլ տը Մէրպէլին քիւշիւք գըզը կիւզէլ պիր պէշիքտէ մըշըլ մըշըլ ույույօր :

Լօր . Պըրաւժօ , տօգթէօր էֆէնտի , պըրաւժօ տէյէրէք քիւշիւք կիւզէլ էլինի տօգթէօրէ ուզաթտը , վէ տօգթէօր տախի պունը քէնտի էլլէրի իշինէ ալարադ սըգտը , վէ կիզլէմէյէ մուվաֆֆադ օլամատըղը պիր տամլա կէօզ եաշը քիր բիքլէրինի ըսլաթտը :

Լիւսի պու հալտէն բէք զիյատէ միւթէէստիր օլարադ .

— Պալպինիզին չաբուգ միւթէէստիր օլտըղընը կէօթէ . ըն պու կէօզ եաշընը նիշին պիզտէն կիզլէյօթսընըզ . ինսամ խայրխահանէ պիր տույղու ըզհար իթտիլինտէ , պունըն պաշգալարը թարաֆընտան կէօրիւլէճէյինտէն գօրգա՛ր մը . — տէտի :

Տօգթէօր Մաթէօ ճէվապ վէրմէտի : Ջօգ տէֆա վուզու պուլտըղը իւզրէ , տէրին պիր մահզունիյէթէ տիւշար օլտու :

Լօր . - Փագաթ , ազիզէմ Լիւսի , պիզի միշնէթ ալթըն տա պըրագմըշ օլան պու խայրխահ տօգթէօրիւ նիշին թէք տիր իտիյօրսըն :

Լիւսի . - Մհ , Ալլահ իթմէսին , սէվկիլի էօթէնիմին թէհ լիքէյի սավուշտըրմըշ օլտըղընտան տօլայը օ գատար մէսուր օլտում քի , նէ տէտիլիմի պիլմէյօրըմ :

Լօր . - (Խալիսանէ պիր թավը իլէ .) Ահ , էվլէնմիշ օլմայը նէ գատար արզու իթտիլիմի պիլմէն :

Լիւսի . - Նիշին . . . պէնիմ եանըմտա մէսուտ տէյիլմի սին քի , պու գատար էրքէնտէն պէնի թէք իթմէք իսթէյօրսըն :

Լօր . - Սէօղիւմիւ անլայամատըն , ազիզէմ . տէմէք իս . թէրիմ քի էկէր շիմաի էվլէնմիշ օլսայըտըմ , քէմալը սէրպէս . թի իլէ կիտիպ կէլէպիլիւր վէ պիշարէ էօթէնի տը Միրպէլի :

Պէտք է իւզուի պիւր չարէ պուլապիւրի խտիմ. - տէտի :

Գոնթէս ընթերցեալին պաշտօնը իբր իւրիւր իշխնէ աւար
վէ աշխարհը մուշֆիդանէ պիւր սուրէթտէ հօտաւաքտէն ծնրա ,
լաթիֆ պիւր սէտա իւր .

— Գէնի տինլէ , ազիզէմ Լօր , սօգթէօր իւշ տէօրթ կիւ-
նէ գաւառի տըշարը չըգապիւլէճէյիմի թէէմին իախյօր . տըշա-
րը չըգար չըգմաղ իւր վիզիթամը պիշարէ Լօթէնիյէ վէրէճէ-
յիմաէն , սէնի տախի պիւրիքտէ ալլապ կիտէճէյիմի վատ իյ-
լիքիմ . - տէտի :

Լօր իւր գոնթէս տը նէօվիլ սօգթէօր Մաթէօյա իբնէն
մէսէլէտէն պահա իթմէմէքտէ իտիլէր . մէրգումէլէր տեսթ-
լարընտան պիւրինէ ետաւըլ օլտըղլարը էյիլիքտէն տօլայը օ
գաւառար մէսուտ կէօրիւնմէքտէ իտիլէր քի , տահա իբր կիւն
էվլէլէլ զիհիլէրինի օ տէրէճէ իշղալ իտէն տիկէր մէսէլէլթ
պիւրա պիւթիւն ունուլթմըշլար ըտը :

Պու սըրաւա տօգթէօր Մաթէօ պաշտօնը եօգարը գաւ-
տիւրա , վէ ճըղտանընտան Սալվատօրըն մէօհիւրիւնիւ չըգարա-
րապ :

— Պանա թէվտի իթտիյինիլ վազիֆէլէրտէն պիւրիսինի
իհմալ մը իթտիմ գանն իտիյօրսընըլ քի , պոււնտան պահա իթ-
մէյօրսընըլ . - տէտի :

Լիւսի . - Խալլ , սօգթէօր էֆէնտի , ֆադաթ պիշարթ
տաթըրմըլըն թէհիքէյի սալուշարըմըլ օլտըղընտան տօլայը
օ գաւառար մէսուտ օլտուղ քի , պու խուսուսը պիւրա պիւթիւն
ուշմալթարդ . հէր նէ հալ թսէ , պու մէօհիւր իւզէրինտէքի
տըմալարըն հանկը ֆաւիլէօյա ալիտ օլտըղընը անլաւը
նըլդ մը :

Տօգթէօր . - Պու արմալար Բրօվանսըն էն էսկի ֆամիլ-
եալարընտան պիւրիսին , եանի Բուրրիէր ֆամիլեանընտան տա-
լէթ արմալարը ըմըլ . պու մէօհիւր տէ Մ . մարքիլ Սլէքսի սըլ
Բուրրիէր թարաֆընտան պապըլմըլ օլմալը . զիտա պու տէլի-
գանըլ մէգիւր ասըլգաւտէ ֆամիլեանըն եէկեանէ ազաւը
տըլ :

Պու սէօղ իւզէրինէ Լօր տը Պոմոն վէ Լիւսի տը Նէօվիլ

Ֆէվդ էլ ատէ տիւշարը թէաճճիւպ օլարագ , մանիտար պիր նիկեան թէաթի իթտիքտէն սօնրա , Լիւսի .

— Էյ պու մարքիզ տը Բուրրիէրին նասըլ ատէմ օլտըղընը պիլիյօրլար մը . - տէյու սօրտու :

Տօգթէօր . - Միւշթէրիլէրիմտէն էքսէրիսինին գաւլինճէ , մարքի տը Բուրրիէր կէրէք սիւսիլէճէ վէ կէրէք թապիաթճա տիլ պիր տէլիգանլը իմիշ . պունտան իքի սէնէ մուգատտէմ Բարիստէ իգամէթ իթմէյէ կէլմիշ , վէ քէնտի վիլայէթինտէն կէթիւրմիշ օլտըղը թաւսիլէնամէլէր սայէսինտէ է՛ն պէօյիւք սալօնլարտա գապուլ օլընմըշ . Բրօվանստան մուֆարագաթ իթտիլի զէման , օրանըն տաաքիրի միլլիյէ գօմանտանը , մէճ . լիսի ումուսի աղասը վէ Լէթիօն տ'Օնէօր նիշանընը համիլ իմիշ . մուախարէն տէ շուրայի տէվլէթ միւլաղիմիլինէ գապուլ օլընմըշ . թէէմին իտիլտիլինէ կէօրէ , տահա բէք շօգ մէմուրիլիլէթլէր էլտէ իթմէք իւմիտինտէ իմիշ . Քէնտիսինէ զէվճէ իթթիխազ իտէճէյի պիր գատընըն զայպուպէթի իւղէրինէ , պիր միւտտէթ բէք զիյատէ մահգուն կէօրիւնմիւշ . մարքիզ տը Բօզէլլի նամընը վէրտիքլէրի պու գատըն պիրտէն պիրէ նապէտիտ օլմուշ . նէրէյէ կիթմիշ օլտըղընը հիշ քիմնէ պիլմէյօր . մարքի տը Բուրրիէրին վէ բօրիւ մէմուրլարընըն թէհարրիյաթը հիշ պիր սէմէրէ հասըլ իթմէմիշ . նասըլքի տէտիմ , մարքի տը Բուրրիէր պիր միւտտէթ բէք զիյատէ մահգուն կէօրիւնմիւշ իսէ տէ , շիմտի էքէյիճէ քէսպի ուլքիւնէթ իթմիշ . էվլէնմէք էֆքեարընտա պուլուընըյօրմըշ . պու իսէ քէնտիսի իշին միւշքիլ պիր շէյ տէյիլ տիր . զիրա գըղընըն էլինի պէօյլէ ալըլգատէ վէ զէնկին պիր տէլիգանլըյա թէվտի իթմէքլէ մէսուտ օլմայան պիր բէտէր թէպավիուր օլընամաղ :

Տօգթէօրիւն շու սէօղլէրի հէմ Լիւսիլի վէ հէմ տէ Լօրք Ֆէվդ էլ ատէ հայրէթէ տիւշար իլլէմիշ իտի : Դոնթէն՝ կէրէք սիւսիլէճէ վէ կէրէք թապիյաթճա նէճիպ օլտն վէ քիպար ալէմինտէ պէօյիւք պիր մէվգը իհրազ իթմիշ պուլընտն պու զէնկին տէլիգանլըյը Բարիսին է՛ն պէտնամ պիր մահալինտէ կէօրմիւշ օլտըղընտան , պու իշին ալթընտա զարիպ

պիր էսրար մէվճուտ օլտըղընը վէ պու էսրարա քէնտի շախսը տախի գարըչմըջ օլտըղընտան , անըն հագըգաթընա ա. կեահ օլմագ քէնտի մէնֆաաթը իգթիզասընտան պուլընտըղընը տիւշիւնմէքտէ իտի . Լօր իսէ՝ հէր նէ գատար պու իշէ բէք տէ օ գատար էհէմիյեթ վերմէմէքտէ իտի իսէ տէ , պու զարիպ մարքինին քէնտի շանընա եագըչմայան լիպասլար կիյինէրէք Բարիս սօգագլարընը տօլաշմագտա օլտըղընը տիւշիւնտիւքճէ քէնտի քէնտինէ հիտտէթլէնմէքտէ իտի :

Մէրգուլէր ֆէվգ էլ ատէ մերագլա պիր պիրլէրինէ պագըյօրլարսա տա , հիշ պիր սէօղ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ ի. տէմէյօրլար ըտը , Նիհայէթ Լօր սիւքիւթի վագըը պերթա. րաֆ իտէրէք , Լիւսիյէ խիթապէն .

— Սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իտէմէտիյին շէյի պէն քէշֆ ի. տիյօրլմ . Տապպաղխանէ սօգաղընտաքի վագըայը տօգթէօ. րէ սէօյլէմէք լաղըմ կէլիպ կէլմէտիյինի պանա սօրմագ իս. թէյօրսըն , տէյիլ մի . - տէտի :

Լիւսի մագամը թաստիգտէ պաշընը սալլատը :

Լօր . - Պէն պունտա հիշ պիր մահգուր կէօրմէմ . պէօյլէ պիր վագըա տիւնեատա հէր քէսին պաշընա կէլէպիլիլ , պու վագըայը պաշգալարընտան կիզլէյէճէք հիշ պիր սէպէպ եօգ տըր . հաթթա պիզի միննէթ ալթընտա պըրագմըջ օլան պու տտէմտէն նասիհաթլար տախի ալապիլիլսին . օ պիզտէն զի. յառէ թէճրիւպէքեար օլտըղընտան , գօրգաճագ պիր շէյին օլուպ օլմատըղընը սանա սէօյլէյէպիլիլ :

Գանթէս տը Նէօվիլ Լօրըն հագգը օլտըղընը հըսս իթ. մէքտէ իտի . ֆագաթ եինէ պիր գաշ տագըգաթէրէտտիւտ իթաիքտէն սօնրա , իքի կիւն էվվէլ վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն մէյխանէտինտէ վուգու պուլան հատիսէյի տօգթէօր Մաթէօ. յա նագլ իյլէտի :

Տօգթէօր՝ գոնթէսին հիքէայէսինի քէմալը տըգգաթլա տինլէտի , վէ պու իշտէ քէնտիսինճէ գօրգաճագ պիր շէյ օլ. մատըղընը վէ մէյխանէտէ կէօրմիւշ օլտըղը ատէմ իլէ մար. քի տը Բուրրիէրին այնը ատէմլէր օլամայաճաղընը պէյան իթաիքտէն սօնրա , իլավէթէն ,

— Բէֆրիգէնիզ իւէ պիրլիքատ պու խըրսըզլար մէյա խանէսինտէն գուրթուլտըղընը սըրատա, սէտանը պիր չծգ ատէմլէրի օրայա ճէլպ իթմիշ օլտըղընը սէօյլէյօրաղընը մարքի տը Բուրրիէրին տախի պու ատէմլէր արասընտա պու լընմասը վէ թէսատիւֆէն ճըզտանընըզը պուլարագ սիզէ կէօնտէրմիշ օլմասը միւմքին տէյիլ միտիր. — տէտի :

Գոնթէս՝ իտտիասընը իսպաթ իթմէք իւզըն գայըգճը գըլաֆէթինտէքի ատէմ իւէ մարքի տը Բուրրիէրին այնը ա տէմլէր օլտըղը հագգընտա պազը միւթալաաթ սէրա իթտիյինտէն, տօզթէօր :

— Պէնի տինլէյինիզ, մատամ, մէգքիւր մէյխանէտէ թէսատիւֆ իթմիշ օլտըղընըզ ատէմին պիզզաթ մարքի տը Բուրրիէր օլուպ օլմատըղընը պիւլէմէմ. ֆագաթ սիզ պու պապտէ օտէրէճէ գանաաթը վիճտան կէօթէրիյօրսընըքի, սէօզիւն նիւզտէն չիւպհէ իթմէյէ արթըգ հագգըմօլամազ պու իյտէ մութլապա էսար նէվինտէն պիր չէյ վար տըր քի, պուսըն մէյտանա չըգարմագ լազըմ տըր. մատամ քի պու անտէմ իւէ գարըն գարչըյա պուլընմըշ սընըզ տըր, չէհրէսինի տէր խաթըր իթմէլիսինիզ. չէքլինի, չիմալլինի, պանա թարիֆ իտիա նիզ. չիմտի գալգար մարքինին խանէսինէ կիտէր, վէ թալաթի նաթընըզըն էսասը օլուպ օլմատըղընը սիզէ խապէր վէրիլիմա իւսի. — Տէմէք քի սիզճէ վէ պէնճէ հիշ պիր թէհիքէ վուգու պալմագսըզըն մարքի տը Բուրրիէրին գօնաղընա կիտէպիւլէճէքսինիզ, էօյլէ՝ մի :

Տօզթէօր. — Սիզին իսմինիզ հիշ պիր վագթ թէլաֆֆուզ օլուսմալաճաղընտան, գօրգաճագ պիր չէյինիզ Եծգ տըր. պանա կէլինճէ, տօզթէօրլէր չիւպհէ տալէթ իթմէք սիզին հէր Եէրէ կիրէպիլմէք իմթիյազընա մալիք տիրլէր :

Պու սէօզ իւզէրինէ գոնթէս՝ մարքի տը Բուրրիէրի գանն իթտիյի ատէմին չէքլ ու չէմալլինի թարիֆ, վէ պիլ խասսա սիմասընտաքի ինթիզամ վէ կիւզէլլիյի վէ թէպալիլի թալի ու լիսան իթտիլինտէ հարէքեաթընտա կէօրիւլէն նէզաքէթի ֆէվզ էլ ատէյի նագշ ու թասպիր իյլէտի :

Տօզթէօր Մաթէօ գոնթէս իւէ ազաճըգ տահա գօնուլ :

առջատան սօնրա , մարքի տը Բուրրիէրին գօնաղընա կիթմէք իւզրէ գոնթէս տը նէօլիին խանէսինտէն տըչաբը չըգտը , վէ մարքինին նէրէտէ սաքին օլտըղընը անլատըգտան սօնրա , տօս տօղրու օրայա միւթէվէճճիճ օլտու :

Մարքինին խանէսինէ վասըլ օլտըղը զէման , Սալվատօր իլէ Բօման զաթէն մալիւմիմիլ օլան օտտտա պուլունըյօրլար ըտը . խըտմէթքեար՝ տօգթէօր Մաթէօ նամինտա պիր ատէմ կէլմիլ քէնտիլէրիլէ գօնուշմագ արղուսընտա պուլընտըղընը պէյան խտինճէ , Սալվատօր իլէ Բօման սանտալիէլէրի իւզէրինտէ պիրտէն պիրէ սըչրատըլար , վէ պիր գաչ տագըգտ հիչ պիր սէօղ սէօլէմէքսիղին պիր պիրլէրինէ պագըչտըլար : Յիհայէթ Սալվատօր սիւքիլթի վագգը պէրթարաֆ խտէրէք :

— Տօգթէօր Մաթէօ հա... սէն պու վիղիթայա նէ տէրսին . աճապա պիղիմ թանրտըղըմըլ Մաթէօ մը տըր : — տէտի :

Բօման . — Գապիլ տիր :

— Աճապա էսրարըմըլ մէյտանա՝ մը չըգտը :

— Պէլքի . ֆագաթ հէր նէ տախի օլսա , բէք տէ գօրգաճագ պիր սէպէպիմիլ եօգ տըր . էկէր Մաթէօ էսրարըմըլըն պիր գըսմընը պիլիրսէ , պիղ քէնտի էսրարընըն թամա՝ մընը պիլիրիլ :

Սալվատօր՝ գաբու խարիճինտէ տուրմագտա օլան խըտա մէթքեարա կէլէն ատէմի իչէրի կիրտիրմէլէրինի էմր իթտիքտէն սօնրա , Բօմանա խիթապլա :

— Հէլէ տուր պագալըմ... պու վիղիթատան գօրգաճագ լաղըմ կէլիպ կէլմէյէճէյինի իչին նէթիճէսինտէ անլայաճաղըլ . — տէտի :

Տօգթէօր Մաթէօ իչէրի կիրէր կիրմէլ , Բօմանը թանրտը . զիրա մէրգումը Սալվատօրտան բէք չօգ զէման էվի վէլ թանրը ըտը . Սալվատօրը իսէ Թուլոն բրանկասընտաքի միւտտէթի մահպուսիլթի էսնասընտա կէօրմիւլ խտի : Մէրգու՝ էվիլէլի էմրտէ էօլլէ պիր հայրէթէ կիրիֆթար օլտու քի , պիր միւտտէթճիք հիչ պիր սէօղ սէօլլէմէյէ ֆուլվիլթ պուլամատը : պատէհու կէօղլէրի Սալվատօրա աթֆ օ .

լուսնորագ, մերգուսը քէմալը տըգգաթլա նաղարը թէֆթիչտէն կէչիրտի, վէ միւրուրը գէման իլէ չէհրէսինտէ հուսուլէ կէլմիշ օլտն թէպէտտիւլաթ իլէ պէրապէր քէնտիսինի թանըմագտա զահմէթ չէքմէտի :

Տօգթէօրիւն ըզհար իթտիյի հայրէթ վէ թէաճհիւպ Սալվատօր իլէ Բօմանըն նաղարը տըգգաթլնտան գաչմատը, վէ օ հալտէ տօգթէօրիւն մարքի տը Բուրրիէրին խանէսինէ կէչտիյի գէման, պիր գաչ սէնէ էվվէլ ֆիրաւլարընը թէսհիլ իթմիշ օլտըղը իքի բրանկապէնտի արամագ իւզրէ կէլմէմիշ օլտըղընը անլատըլար . շուրասընը տա պէյան իտէլիմ քի տօգթէօրիւն քէնտիլէրինի թանըմըշ օլտըղընտան բէք տէ օ գատար քօրգմամագտա ըտըլար . զիրա Մաթէօ անլէրի մահֆ իթմէյէ գալգըշտըղընտա, պիզղաթ քէնտիսինի մահվ իթմիշ օլաճագտը :

Բօման Սալվատօրա մանիտալ պիր իշարէթ վէրտիքտէն սօնրա, տօգթէօր Մաթէօյա խիթապէն .

— Սէօյլէ պագալըմ, ազիզ տօսթըմ, Մ. մարքի տը Բուրրիէր իլէ կէօրիւլմէք իսթէտիյինի իխպար իթտիյին գէման, պէօյլէ պիր ասըլգատէնին գօնաղընտա էսկի տօսթլարընա թէսատիւֆ իտէճէլինի խաթըրընտան կէչիրմէզ իտին ա :

Տօգթէօր Մաթէօ թէաճհիւպինի էլան եէնէմէմիշ օլտըղընտան, քէնտի քէնտինէ սէօյլէնիրճէսինէ .

— Տօղրու տըր, տօղրու տըր . - տէյու պէյան իթտի, վէ պատէհու մէյուսանէ պիր հարէքէթլէ պաչընը իքի էլէրի արասընա ալտը :

Բօման ֆէվզ էլ ատէ մէյուս կէօրիւնէն տօգթէօր Մաթէօյը կէօսթէրէրէք, Սալվատօրա խիթապէն .

— Աճապա պիզիմ տօգթէօր էֆէնտի պիրտէն պիրէ ֆագիլէթ եօլունա՞ մը սաբմըշ . - տէտի :

Սալվատօր . - Տուր պագալըմ :

Բօման . - Հէյ, Մաթէօ, ճէվապ վէրմէյօրսըն . . . աղըն թութուլտը՞ մը, պիզէ թէսատիւֆ իթտիյինտէն տօլպը եսէֆ մի իտիյօրսըն :

Տօգթէօր . - Հագգընըզ վար, սիզի պուրատա կէօրտիւ .

յիւմտէն տօշայը օգատար միւթէաճճիպ օլաում քի, էվլէի էմրտէ հիշ պիր սէօզ սէօյլէմէյէ մէյտան պուլամատըմ. պուն. տան պաշգա Սալվատօրըն շիմտի թաշըմագտա օլտըղը իտիմ. . .

Սալվատօր. - Օ իսիմ պանա ալիտ տիր :

Տօգթէօր. - Պէն տէ աքսինի սէօյլէմէյօրըմ, էֆէնտիմ. անճագ, մարքի տը Բուրրիէրէ մախսուս օլան պիր շէյի Սալվատօր նամըյլա թանըմըն օլտըղըմ ատէմէ սէօյլէյէմէյէճէ. յիմտէն, չէքիլիպ կիթմէքտէն պաշգա պիր եաքաճաղըմ գալմամըն տըր : Բօման պէնիմ պիւթիւն էսրարըմը պիլիր. պուէորարը շիւպհէ եօգ քի սիզէ տէ սէօյլէմիշ տիր : պու սէպէպ. ըէ հէր իքինիզտէն տէ գօրգմաղա մէճպուր ըմ. լաքին պէնիմ հայաթըմ սիզին էլինիզտէ իսէ, սիզին տէ հուրրիէթի. նիզ պէնիմ էլիմտէ տիր. պինաէն ալէյհ' պիր պիրիմիզէ վաալար էթմէյէ իհթիյաճըմըգ եօգ տըր : Կէրէք օիզ վէ կէ. ըէք պէն ալէմտէ պիրէր մէվզը իհրազ իթմիշիզ տիր. պուն. տան պէօյլէ եինէ այրը այրը եաշայալըմ, վէ պիր պիրիմիզէ թէսատիւֆ իթմէմէյէ չալըշալըմ :

Պու սէօյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, Մաթէօ այաղա գալգաը վէ օրատան մուֆարագաթ իթմէք իւզրէ գաբույտ տօղրու եիւրիւտիւյիւ սըրատա, Սալվատօր Բօմանա խիթա. պէն, եավաշ սէտա իլէ .

— Հագգըն վար ըմըշ, արգատաշ, պիզիմ Մաթէօ պիր. տէն պիրէ ֆազիլէթ եօլունա սարմըշ . . . պէնի քէնտիսիյէ եալընըգ պըրագ, պուրայա կէլմէսինին սէպէպի նէ՝ օլտըղընը հէր հալտէ անլամալըյըմ. - տէտի վէ պատէհու սէօրնի եիւքսէլտէրէք, Մաթէօյա խիթապէն .

— Տուրընըգ, տօթըմ, տուրընըգ, սիզին իլէ գժնուշմագ իսթէրիմ. - տէյու պաղըրտը :

Մաթէօ տուրտը : Բօման արգատաշընըն պիր իշարէթի իւզէրինէ չէքիլտի կիթտի : Սալվատօր տօգթէօր իլէ եալընըգ. գալընճա, շու սուրէթլէ իտարէի էֆքեար իյլէտի :

— Պէնի տինլէյինիզ, ազիզիմ Մաթէօ, կէշիշ գէմանըն անրսլէրինտէն իսթիֆատէ իթմէմիշ օլտըղըմը միւլտհագա ի. տէրէք պէնաէն այրըլմանըզը իսթէմէմ. պէնի Թուլուն քրպն .

կտարնա սէվգ իթմիշ օլան էսպապըն նէտէն իպարէթ օլտըզընք վէ սիգին մուսվէնէթինիզ սայէսինտէ բրանկատան նա՛ն սըլ Գուրթըմըն օլտըզըմըզը պիլիրսինիզ : Գուէտէթի վագրատան սօնրա զապըթա թարաֆընտան թաագիպ փաիլէրէք , Գաթ օրմանընա իթիճա իթմէյէ վէ օրատաքի խըրսըզլար չէթէսիննէ տախիլ օրմաղա մէճպուր օլտուգ :

« Գիր չօդ թէտպիրտէն սօնրա . Ծրանսատան հարէքէթ իթմէյէ մուսլաֆֆազ օլտուգ : Իքի սէնէ միւթէմատիյէն վիւլայէթին խարիճինտէ կէշիրտիքտէն սօնրա , իրթ իքեապ իթմիշ օլտըզըմ խաթալարտան վէ ճինայէթլէրտէն հէնուգ խապէք : Եսպր օլմայան բէտէրիմին վէֆաթընք խապէր ալարադ , Եէք հալ վիւլայէթէ կիթտիմ , վէ չիֆթիլիլէրիմին հէօճէթլէրիմի գալիլէշարիմէք իւզրէ լազըմ կէլէն եէրլէրէ միւրաճաթ իյէ լէթիմ . Իչէրիմի սըրապընա գօյտըգտան սօնրա , Բարիստէ փեզամէթ իթմէյէ կէլտիմ . վէ իպրէթի ալէմ օլաճադ պիլ օլուրէթտէ էվգաթկիւզար օլարազ իրթիքեապ իթմիշ օլտըզըմ ճինայաթը ունութմաղա չալըշտըմ : Թամ պու օրատաքի Գաթ օրմանընտաքի խըրսըզլար չէթէսիննէ զարիպ պիր սուրէթաէ վէֆաթ իթմէսինտէն սօնրա թէրք իթմիշ օլտըզըմ Բամանպ թէառաիւֆ իթտիմ : »

Սալվատօր հիքեայէսինին պու նօգթասընա վասըլ օրթը հա պիր իքի տադըգա տուրտու , վէ ալնը թէր իլէ ըսլան . Կիշ օլան տօգթէօր Մաթէօնըն եիւզիւնէ պադալ . տօգթէօր պիլքեաթէ ալթ իւսթ օլմուշ ըտը : Սալվատօր անըն ալթիւթմ լիլիւնիւ կէօրմէմէգլիքտէն կէլէրէք , սէօզիւնիւ չաւ եօլտաթ տէվամ իլլէտի :

— Բօման սէֆալէթէ տիւշար օլմըշ օլտըզընտան , պէնիմ նէզտիմէ կիրմէք իսթէտի . պէն անըն հաշարիլիյինտէն գօրա գալթօր ըտըմ . ֆադաթ քէնտիսի աթթըգ նամուսքեաքանն եաշամաղա պաշլամըշ օլտըզընա պէնի թէէմին իթաիլինտէն , նիւ հայէթ քէնտիսինի խանէմէ գապուլ իթմէյէ գարար վիտաիմ ք վէ հէնուգ էօլմիւշ օլան միւտիրի ումուրըմըն եէրիննէ կէշիրտիմ . չուրասընը իթիւաֆ իթմէիլիմ քի , Բօման պէնիմ իլիւ եաշպալըտան պէրու հիշ պիր սուի հարէքէթտէ պտընմաթիլ :

տըր . քէնտի խըտէմաթընտան տաիմա մէմնուն գաւըըչըմտըր .
Կէօրիւօրսընըզ քի , պէօյիւք պէօյիւք խալ ալար իրթիքեապ
իթտիքտէն սօնրա , թարրիգի իսթիգամէթէ կիրմէք միւմքինսիգ
պիր շէյ տէյիլ տիր :

Տօգթէօր . - Պանա պէօյլէ իֆատաթը մահրէմանէտէ
պօւլընմանըզ հա'նկը սէպէպտէն նէշէթ իթմիշ օլտըղընը
պիլէմէմ . ֆագաթ սէօգիւնիւզէ ինանմազա մէճպուըրմ ,
մատամ քի պէնի նամուքեարանէ պիր էօմր կէչիրմիշ օլ-
տըղընըզա իւքեաթ իթմէք իսթէյօրսընըզ , պուռտան
իւշ կիւն էվվէլ սիգէ ալիտ օլմոյան պիր լիպապ կիյինմիշ օլ-
տըղընըզ հալտէ , բայիթաթըն խըրաըզ մէյխանէլէրինտէն
պիլիստէ նէ' եաբմագտա օլտըղընըզ սէօյլէյինիլ :

Սալվատօր' մէմուլըն զայրը օլան պու սիւալ իւզէրինէ
տիւշաքը հայրէթ օլաբագ , նէ սէօյլէյէճէյինի շաշըրտը . ֆա-
գաթ պիր աղ սօնրա քէնտիսինի թօբլայարագ , վէ գարարը
գաթիսինի վէրէրէք :

— Պուռտան իւշ կիւն էվվէլ պանա ալիտ օլմոյան պիր
լիպապ կիյինմիշ օլտըղըմ հալտէ Տապպաղխանէ պօգպղըն-
տաքի ֆէնա պիր մէյխանէտէ պուլընմիշօլտըղըմը նէրէտէն
խապէր ալտըղընըզ պիլէմէմ . ֆագաթ հէր նէ տախի օլտ
անը ինքեար իթմէք իսթէմէմ : Պուռտան իւշ կիւն էվվէլ
եայա օլարագ գօնագտան տըշարը չըգտըմ , վէ հէր նասըլա
Թուլոն բրանկաքնտա պիրլիքտէ պուլընմիշ օլտըղըմըզ բրան-
կապէնտլէրտէն պիրլիսինէ թէսատիւֆ իթտիմ : Քէնտիմի թա-
նըլմազ պիր հալէ գօյմագ իչին իթթիսազ իթմիշ օլտըղըմ
թէտապիր իլէ պէրապէր , հէրիֆ պէնի թանըտը . արգամ
սըրա կէլիպ էվիմին նէրէտէ պուլընտըղընը անլար տէյու
գօրգօյօրտըմ . հալ պու քի պու գօրգու՛մ պիհուտէ օլտու .
մէրգու՛մ քէմալը իհթիրամլա պանա եագլաշտը , վէ սօն տէ-
րէճէ սէֆիլ գալմիշ օլտըղընը վէ օ զէմանա գատար խըր-
աըղըզ իթմէք իսթէմէմիշ իսէ տէ , սէֆալէթին նիհայէթ
տէրէճէսինի պուլմիշ օլտըղընտան , օ կէճէ պիր մէյխանէ ,
տէ պուլուշաճաղլարը պիր գաշ քիչի իլէ պիր սըրգաթ իյ-
գա' իթմէք նիյէթինտէ պուլընտըղընը պանա սէօյլէտի : Պի-

չարէյի բէք զիյատէ աճըտըմ, վէ տիւշար օլտըղը սէֆալէթի հալաէն քէնտիսինի գուրթարմագ իսթէտիմ. հալ պու քի իւ. զէրիմտէ իհթիյաճընը տէֆ իտէճէք գատար ագճէմ պուլըն. մատըղընտան քէնտիսինէ պիր մըգտար ագճէ վէրմէք իւզրէ • ագչամ մէզքիւր մէյխանէյէ կէլէճէյիմի վատ իյլէտիմ. իշ. թէ իւշ կիւն էվլէլ Տապպաղխանէ սօգալընտաքի մէյխանէ. էյ կիտիշիմին վէ թէպտիլի գըյաֆէթ իտիշիմին սէպէպի պու տըր. - տէտի :

Մաթէօ Սալվատօրըն սէօզլէրինի տինլէյէլիտէն պէրու տահա զիյատէ ըահաթ կէօրիւնիւյօրտը. մէրգումըն վէրտի. յի իյզահաթ՝ իհթիմալէ գարիպ օլմագտան խալի տէյիլ իտի. Հալ պու քի Սալվատօր՝ Մաթէօնըն սէպէպի զիյարէթիինի հէ. նուզ պիլմէմէքտէ օլտըղընտան, վէ քէնտիսի իշուն էն մու. հիմմ նօգթա տա պու քէյֆիլէթ իտույիլիտէն, տօսթանէ պիր թավը իլէ.

— Շիմտի շիւպհէ եօգ քի պուրայա նիշին կէլմիշ օլտը. զընըղը սէօյլէյէճէքսինիզ, ազիզիմ Մաթէօ. - տէտի :

Մաթէօ. - Ասըլզատէ պիր գատըն մէզքիւր մէյխանէ ճիվարընտան կէչէր իքէն նակէհզուհուր պիր վագըլայա թէ. ստտիւֆ իթմիշ. օրատան վար գւււլլէթիլլէ գօշմագտա օլան պիր ատէմ հէր նասըլ ըսա մէրգուլմէյի տէվիրէրէք եէրէ տիւշիւրմիւշ. պիշարէ գատըն պայըլաճագ հալէ կէլէրէք, սի. զին պուլընտըղընըլ մէյխանէյէ նազլ իտիլմիշ, վէ սիզ տէ քէնտիսի հագգընտա պազը ույղունսըլ հալլէրտէ պուլընմիշ. սընըլ տըր :

— Էվլէթ, պու խաթամը ինքեար իթմէք իսթէմէմ, ֆա. գաթ հէր իքիմիզտէ գարանլըգ իշինտէ պուլընտըղըմըզտան, գարչըմտաքի գատըն քիմ օլտըղընը կէօրէմէտիմ. իպթիտա մէրգուլմէնին խանէ գատընլարընտան պիրիսի օլտըղընը զանն իյլէտիմ վէ շիւպհէյի տալլէթ իթմէմէք իշին օրա միւշթէրի. լէրինին թավը. ու լիսանընը թագընմաղա մէճպուր օլտում. ֆագաթ շուրասընը տա սիզէ սէօյլէմիշ օլմալը քի, զաննըմ. տա խաթա իթմիշ օլտըղըմը կէօրիւր կէօրմէզ, տէրհալ թէպ. տիլի թավը ու լիսան իյլէտիմ :

— Էվվէթ, օրասընը պանա սէօյլէտի. տէմէք քի դարթ-
լարը վէ իքի ատէտ պանգա գաիմէսինի հազի օլան քիւչիւք
ճըզտանը վէ օ բուսուլայը սիզ կէօնտէրտինիզ, էօյլէ մի.

— Էվվէթ, պէն կէօնտէրտիմ.

— Պու բուսուլանըն միւհթէվիյաթընա նազարէն, տահա
միւնասիպ պիր մահալտէ քէնտիսինէ թէսատիւֆ իթմէք խա-
յալընտա պուլունը յօրսընըզ, սահիհէն պու էֆքեարտա մը
սընըզ.

— Պու սիւալլէրինիդին պիր իսթինթադտան հիչ ֆարգը
եօգ տըր, ազիզիմ Մաթէօ. ֆագաթ սիզի թէէմին իտէրիմ
քի, մատամ գոնթէս տը նէօվիլ հագգընտա պիր կէօնէ սուի
էֆքեարըմ եօգ տըր. մէյխանէ տէրունինտէ պուլմըչ օլտը-
ղըմ ճըզտանը վէ հազի օլտըղը իքի ատէտ պինէր ֆրանքլըզ
պանգա գաիմէսինի քէնտիսինէ կէօնտէրմէքլէ, ճիւզի պիր
խըամէթտէ պուլունմագ իսթէտիմ. հաթթա պու ճըզտանը
լա պիրիքտէ պուլունան մէքթուպ տախի պիր էսէրի նէզա-
քէթտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ իտի. իհթիմալ քի մատամ
գոնթէսի պիր տահա կէօրէմէյէճէյիմ. ֆագաթ լաթիֆ սիւ-
մասընըն խաթըրէսի դիհնիմալէ տաիմա մահֆուզ գալաճագ
տըր. քէնտիսինի պիւա իսթիյար գօրգուլմըչ օլտըղըմտան տօ-
լայը զաթէն բէք զիյատէ թէսսիւֆ իթմէքտէ իմ.

— Ֆիլ վագը քէնտիսինի բէք զիյատէ գօրգուլմըչսընըզ
տըր. հաթթա պուլընտըղը տէսթկեահալլթընտա սագլանմըչ
օլան պիր նաչըն թէմաշասը պու գօրգուլը պիր գաթ տահա
արթըրմըչ տըր.

— Օ կէօրտիւյիւ նաչըն պիր մագթուլ նաչը օլմատըղընը
սէօյլէմէքլէ քէնտիսինի իթէքին իտինիզ. Մէքթէպի թըպպի-
յէ թէչրիհիսանէսի հէր նէ դատար միւքէմմէլ տախի օլսա,
թալէպէյէ վէ պիր թագըմ թապիպլէրէ. լաղըմ օլտըղը
գապար նաչ թէտաքիք իտէմէզ պուլլար տա պագը էօլիւ
խըրսըղլարընա միւրաճաթ իթմէյէ մէճպուր օլուրլար քի,
պու խըրսըղլար կէճէլէյին գապրիսթանլարա կիրէրէք, միւշ-
թէրիւէրինին թարիֆինէ մուվաֆըզ նաչլար չալըպ կէթիւրի-
լէր. Պու խըրսըղլարտան պիւր գաչը մէզքիւր մէյխանէտէ թօք.

լանըրլար . կէօրիւնիւր քի եինէ պէօյլէ ըսմարլամա պիր նաչ շալարագ , պիր գաչ տագըգա իչին տէսթկեհհըն ալթընա եէրլէշտիրմիչլէր , վէ մատամ գոնթէս աախի անը կէօրտիւք-տէ ֆէվգ էլատէ գօրգմուշ տըր :

Սալվատօր պու սէօյլէրի պիթիրմէք իւզրէ իքէն , Բօման պիրտէն պիրէ օտայա կիրտի , վէ Մաթէօյա խիթապէն .

— Մուհապէրէնիզի գաթ իթտիյիմտէն տօլայը աֆիլընըր տիլէրիմ . ֆագաթ Սալվատօրա սէօյլէյէճէյիմ սէօլ աալա թէէխիր գապուլ իթմէզ . միւսաատէ իտէ՛ր միսինիզ . - տէտի :

Մաթէօ . - Սիզ պէնիմ իչին թաճիզ օլմայընըզ , էֆէն տիմ , պէն զաթէն չէքիլիպ կիտէճէյիմ :

Բօման . - Խա՛յր , կիթմէյինիզ , սիզէ սէօյլէյէճէք սէօլ-լէրիմ վար տըր :

Մաթէօ՝ պու իքի տօթլարը եալընըզ պըրագմագ իւզ-րէ բէնճէրէնին եանընա չէքիլինճէ , Բօման Սալվատօրա խի-թապէն .

— Կէօրիւնիւր քի պու կիւն ֆէլաքէթլէր կիւնիւ տիւր . - տէտի :

Սալվատօր . - Պաչգա պիր չէյ մի գուհուր իթտի :

— Տէլիգա , Գօգօ-Տէզպրէզ վէ Բօլէ-լը-Մօվէ-Կէօ պիզիմ քիմ օլտըղըմըզ պիլիյօրլար :

— Նասըլ , պիզիմ քիմ օլտըղըմըզ պիլիյօրլար մը . . . պու օլամագ չէյ տիւր , պուըն իմքեանը եօգ տըր :

— Իմքեանը վար տըր , տօթլմ :

— Ֆագաթ նասըլ օլուպ պիզիմ քիմ օլտըղըմըզ խա-պէր ալմըչլար :

— Շիմտի սէօյլէյէճէյիմ . Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօ վալիտէ Սան-Բըֆիւնիւն մէյխանէսինտէ վուգու պուլան գալղատան եագայը սըյըրտըգտան սօնրա , պիր տահա օ մէյխանէյէ ա-յագ պասմամըչ . քէնտիսի օ պիր հայտուտլարըն պիզիմ ա-լէյհիմիզտէ գուրտուղլարը ֆէսատ տօլապընա իչթիրաք իթ-մէք իսթէմէմիշ օլտըղընտան , քէնտիսինէ պիր ֆէնալըգ եա-բարլար տէյու գօրգույօրմըչ . հէր նէ գատար պոլ ֆէսատ տօլապընը պիզէ խապէր վէրմէք իսթէմիշ իտէ տէ , իքիմիզտէն

հիշ պիրինէ թէստտիֆ իթմէյէ մուվաֆֆադ օլամամըչ :

« Պուրայա կէլմէզտէն պիր միւտտէթ էփլէլ , քէնտիօինի կէօրտիւմ , վէ մէրգոււմ՝ Տէլիգա իլէ Գօգօ-Տէզպրէզին նա՝ սըլ Շուազի-լը-Բուա սէյֆիյէսինէ կիրմիշ օլտըզլարընը վէ մուախխարէն պիղիմ արգամըզ սըրա կէլէրէք նա՝ սըլ էփիմիզի վէ իսմիմիզի էօյրէնմիշ պուլունտըզլարընը վէ տիկէր խըրսըզլարըն տաթի իշթիրաք իթմիշ օլտըզլարը ֆէսաա տօլապը նէ՝ տէն իպարէթ պուլընտըզընը հիքեայէ իլլէտի . ֆադաթ պունլար բլանլարընը՝ եալընըզ Բօլէ-լը-Մօվէ-Կէօյէ պիւտիրմիշլէր . պիղիմ քիմ օլտըզըմըզը եալընըզ պու իւշ քիշի պիլլիօրլար զիրա պիղի էօլտիւրմէք վէ սօյմադ խուսուսլարընը իւշիւ պիրլիքտէ պուհուլէթլէ պաշա չըգարաճագլար տէյու դանն իտիյօրլար . պունընլա պէրապէր պիղիմ քիմ օլտըզըմըզը տիկէր արգատաշլարընա տա սէօյլէմէյի վաա իթմիշլէր , էկէր թէ՝ շէպպիւլէրինտէ մուվաֆֆադ օլմայաճագ օլուրլարսա , պիղի էլէ վերէճէքլէր իմիշ : »

Պալվասոր . — (Բօմանըն սէօյլէրինի քէմալը արգագաթլա տինլէտիքտէն սօնրա) Հայ շէյթան ալասը իշ . . . տէմէք քիթէհլիքէլի պիր վազիյէթտէ պուլոսնըյօրըզ . . . պիղիմ քիմ օլտըզըմըզը Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօ տէ պիլլիօր մը :

— Խայր , Վէրնիէնին հիշ պիր շէյաէն խապէրի յօգտըր : Շիմտիիք պիզճէ գօրգաճագ ատամլար Տէլիգա , Գօգօ-Տէզպրէզ վէ Բօլէ-լը-Մօվէ-Կէօ տիր :

— Պունլարըն մըգտարը արթմամասը իզթիզա իտէր . օնլար պու կիւն իւշ քիշի իսէլէր , եարըն տէօրթ օլաճագլար , վէ պէօյլէճէ կիւնաէն կիւնէ արթաճագլար տըր : Ֆադաթ Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօնին պիղի ալտաթմատըզընտան էմին միսին :

— Պիղի ալտաթմագտա նէ՝ մէնֆսաթը օլապիլիր :

— Օրատը տա վարա . . . զաթէն տիւն վէ էփլէլէի կիւն կէօրտիւյիւմ ատամլարըն շէհրէսինտէ պիր էսէրի մէճպուրիյէթ կէօրիւլիյօրտը քի , պունա հիշ պիր մանէա վերէմէտիմ :

— Օ հալտէ նէ՝ եարմալը :

— Վալիտէ Սան-Բըֆիւնիւն զըյաֆէթի պիր գաշ կիւնէ :

գատար վուգու պուլաճագ տըր . մէյխանէճի գատըն օ կիւնիւ քէնտի մահրէմ տօսթլարընա պէօյիւք պիր սուֆրա իքրամ իտէրմիշ . շիւպհէ եօգ քի պու զըյաֆէթտէ պիզ տէ հազըր պուլունաճաղըզ , օրատա իճապընա կէօրէ հարէքէթ իտէրիզ . էկէր տէօյիւշմէք իզթիզա իտէրսէ , իքիմիզ պիրլիքտէ պիր չօգ հայտուալարա գարշը գօյապիլիրիզ :

— Եա վիգոնթ տը Լիւսան . . . հիյնի հաճէթտէ պիզէ մուսվէնէթ իթմէքտէն իմթինա՝ մը իտէճէք զանն իախօրսըն :

— Խա՛յր , հաթթա հիյնի հաճէթտէ Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօ . յէ տախի կիւվէնէպիլիրիզ :

— Մնա շիւպհէ եօգ . . . տէմէք քի իշ գարարլաշտը . ֆագաթ պու իւշ չաբզընը օ զէմանա գատար իշգալ իթմէք լաղըմ տըր քի , պաշգալարընա պիր սէօզ սէօյլէմէյէ մէյտան պուլամասընլար :

— Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօնիւն նէրէտէ պուլընաղընը պիլիօր մըսըն :

— Էվվէթ , պիլիրիմ . Մաթէօ իլէ սէնին գօնուշտըղըն սըրատտ , պէն տէ ազաճըգ հափա ալմագ իւզրէ Շանդ-Էլիզէյէ կիթմիշ իտիմ . օրատա Վէրնիէյէ թէսատիւֆ իթտիմ , վէ քէնտիսինի ալըպ Պուրկոննը սօգաղընտա քիւշիւք պիր գահվէխանէյէ կէօթիւրտիւմ , վէ պէնի ազաճըգ պէքլէմէսինի ըէճա իտէրէք , իշի սանա խապէր վէրմէք իւզրէ տէրհալ պուրայա կէլտիմ :

— Բէք էյի , շիմտի սէնին եաբաճաղըն չու տըր . կիտիպ Վէրնիէյի պուլաճագսըն , վէ քէնտիսինէ իքի ատէտ պինէր ֆրանքլըգ պանգա գաիմէսի վէրտիքտէն սօնրա , պունլարտան պիրիսինի քէնտիսի իշին սագլամասընը վէ տիկէրինի տէճէլիգա , Գօդօ-Տէզպրէզ վէ Ռօլէ-լը-Մօվէ-Կէօ իլէ սարֆ իթմէսինի թէնպիհ իտէճէքսին . Վէրնիէ կիտիպ պու իւշ հայտուալար պուլաճագ , էյի պիր ալ եագալլամըշ օլտըղընը սէօյլէյէճէք վէ էլաէ իթտիյի բարայը քէնտիլէրիլլէ եէմէյի գարարլաշտըրմըշ օլտըղընը պիլաիրէճէք տիր . քէնտի մէմուրիյեէթի՝ պունլարը քէօր սէրխօշ իթմէքտէն իպարէթ օլաճագ տըր . էկէր պունլարը վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն զըյաֆէթինէ

սերլաօ շլարագ կէթիրէճէք շոււրսա , պաշգա պիր պանգա
գաթմէսի տէ պախչիշ ալաճագ տըր :

— Բէք էյի , բէք էյի , կիտէյիմ վէրնիէյի պուլպլըմ :

— Էվվէլա Մաթէօ իլէ իշինի պիրթիր տէ էօյլէ կիթ :

— Հա' , էյի խաթըրըմա պըրագաըն , պու առամ հագ-
ղընտա սէնին էֆքեարըն նէ՞ տիր :

— Պիր աղ էվվէլ սէօյլէտիյիմիզ վէճհլէ , մէրգուճ
պիրտէն պիրէ ֆագիլէթ եօլունա սաբմըշ օլմալը . զիրա եիւ-
ղիւնտէ աաիմա նէտամէթ վէ մահզունիյէթ էսէրի կէօրիւ-
լիւյօր :

— Էվվէթ , պէն տէ էօյլէ կէօրիւյօրմ : Փագաթ վէրնիէ-
լէ-Պա-Պէօ պէնի պէքլէյէ պէքլէլէ օսանաճագ տըր . Մա-
թէօ իլէ պիրլիքտէ տըշարը չըգաճագըմ , վէ Գաթ օրմանըն-
աաքի հայտուտլարը նիշին էօլտիւրմիւշ օլտըղընը անլայաճա-
ղըմ :

Պու սէօղիւ սէօյլէտիքտէն սօնրա , Բօման տօգթէօր Մա-
թէօ իլէ պիրլիքտէ տըշարը չըգտը . Ֆագաթ օլանճա ղայրէ-
թինի սարֆ իթմէքլէ պէրապէր , Մաթէօնըն աղղընտան հիշ
պիր սէօղ ալամատը , վէ հէր իքիսի տէ մահզուն պիր հալտէ
պիր պիրլէրինտէն այրըլտըլար :

17

ՎԱԼԻՏԷ ՍԱՆ-ՐԸՖԻՆԻՆԻՆ ԶԻՅԱՖԷԹԻ

Էվվէլճէ սէօյլէտիյիմիզ վէճհլէ , վալիտէ Սան-Րըֆինին
մէյիանէսի պիր պէօլմէ վասըթասըյլա իքի գըսմա այրըլմըշ
վէ իշպու պէօլմէնին ճամլարը միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու
գըրըլմըշ օլտըղընտան , եէրլէրինէ եաղլը քեաղըտլար եա-

բըշտըրըմըշ ըտը : Պու իքի գըսմտան պիրիսինտէ մէյխանէճի գատընըն թահթը էմրինտէ պուլունան ալիւֆթէլէր իլէ աաթ միւշթէրիլէր օթուրուրլար ըտը . տիկէրինտէ իսէ մէյխանէճի գատընըն էմնիյէթինի գազանմըշ օլան վէ օրանըն էսրար վէ խաֆայասընա ակեաճ պուլունան էչխաս գապուլ իտիլիր իտի :

Յիւքքեանըն պու գըսմընըն իչէրիսինտէ քիւչիւք պիր գաբու պուլունմագտա օլուպ , պու գաբուտան երիւքսէք տիւվարլար իլէ մուհաթ քիւչիւք պիր հավլիյէ կիրիլիր իտի . պուլատան գուպպէի սէմանըն անճագ պիր գըսմը կէօրիւլտիւյիւ կիպի : կիւնէչին հարարէթի տախի օրպառ ասլա աքա իթմէզ իտի : իշպու հավլինին տէօշէմէ թաշլարը էյրի պիւյրիւ , մուրտար վէ չամուրլու օլուպ , տիվարլարը իսէ նէմաք վէ սըհ հէթէ մուղիրը մահալլէրէ մախսուս օլան էնչիլիմի պիր րէնկ քէսպ իթմիշ իտի :

Պոյաճըլար սօգաղընա մութթապըլ սաղ թաքաֆաքի պէօլմէ իւզէրինտէ տիկէր պիր գաբու տահա պուլունուպ , պու գաբու նատիրէն աշըլըր ըտը :

Մէզքիւր հավլինին նիհայէթինէ տօղրու պիր թուլում պա կէօրիւլմէքտէ օլուպ , պունըն մուպուզըր ալթընա էօնմա թաշընտան մամուլ ուզուն վէ կէնիշ պիր թէքնէ վազ իտիլմիշ իտի : Հէման տաիմա չօր չօր վէ մուրտար սու իլէ տօլու օլան պու թէքնէ իքի ուճլարընա կէչիրիլմիշ օլան պիր սիւքիւրկէ վասըթասըյլա գալտըրըլտըգտա , էքէյիճէ պէօյիւք պիր տէլիք մէյտանա չըգար ըտը . պու տէլիքտէն աշաղըյա տօղրու պիր նէրտիւպան էնտիրիլմիշ օլուպ , պու նէրտիւպանըն երկիրմի պառամաղընը էնտիքտէն սօնրա , մէյխանէ մախզէնէրինտէն այրը պէօյիւք պիր պօռուրումա կիրիլիր իտի :

Իշպու պօտուրում օրթասընտա եէտի սէքիզ գատէմ ուզունըղընտա պիր մասա գուրուլմըշ օլուպ , պունըն էթրաֆընտա երկիրմի պէշ օթուզ քիշի րահաթ րահաթ օթուրապիլիր իտի : Իշպու մասա իւզէրինտէ սուֆրա էօրթիւլէրի եէրինէ երգանմամըշ գապա պէզտէն չարշաֆլար սէրիլմիշ վէ

հեր պիչիմտե վէ հեր ընկտէ գապա չիւի թապագլար վազ
իտիւմիշ իտի :

Տալէթիւիւրէ իբրում իտիւնէնք եէմէքլէր՝ գըյմա վէ
քէսթանէ իւն տօլտուրըմը իրի պիր հինտ թաւուղը , իքի
գազ վէ պունլար իւն եէնմէք իւզրէ տէ իթայեա բէյնիրի ,
պիր գաչ թապագ տօմուզ էթի , պիր գաչ թապագ թէրէ
եաղը , թուրը , հարտալ , սարտէլա պալըղը վէ քիւչիւք խը-
յար թուրչուսընտան իպարէ՞ իտի . հինտ թաւուղընըն եա .
նընտա տախի իքի թապագ թաւչան պէօրէյի վէ իքի թա-
պագ տախի բանհար իւն գարըղդ թէրէթ խալթապը պու-
լուըյօրտը : իքի սադսը գաթիֆէ չիչէյի մասանըն իքի ու-
հընը թէգէին իթտիյի կիպի , ալթուն գաբլումա պագըր-
տան մամուլ շամտանլարա տիքիւմիշ օն իքի ատէտ մօմ տա-
խի մէզքիւր մասայը թէնվիր իթմէքտէ իտի . հեր պիր եէ-
մէք թագըմը էօնիւնտէ տախի մաի շարապ իւն մալամալ չի-
նի գապլար կէօրիւլիյօր ըտը :

Մասա կիպի պէյազ չարչաֆ իւն էօրթիւրմիւշ օ-
լան էսկի պիր սանտըղըն իւզէրինտէ տէ իքի քէլլէ Պրի վէ
ժէրար-Մէր բէյնիրի , ճէվիզ , ֆընտըզ , պիր թապագ տօ-
լուսը գուրու էրիք , չէքէրլամէլէր վէ Ռէյմա բէքսիմէթի վէ
տահա սաիր պիր չօգ չէյլէրի հավի պիր թէբսի վէ պունըն
եանընտա տա վանիւեա , գօնեագ , ամէր կիպի մէյրուպաթ
չիչէլէրի վազ իտիւմիշ իտի :

Վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն էսկի գօլթուգ սանտալիէսի
մէյիտանէ տէսթկեահը արգասընտան մասա պաշընա նագլ
իտիւմիշ , վէ մէրգումէնին էլպիսէսի բիսլէնմէսին իշուն իւ-
զէրինէ տէ պէյազ պիր չարչաֆ էօրթիւրմիւշ իտի :

Մէյիտանէճի գատըն իշպու գօլթուգ իւզէրինտէ եէրլէշմիշ
օլուպ , քէնտիսինէ հագըգաթէն ֆէվզ էլ առէ պիր չէքէտիւ-
զէն վէրմիշ , վէ էն շաշաալը թէգէինաթը իւն տօնանմը ըտը .
ղայէթ գըրմըղը պիր գումաշտան մամուլ վէ եէշիլ չէրիտլէր-
լէ միւզէյեէն պիր ֆիսթան , գօյու եէշիլ պիր իբէք բրօսթէլա ,
էլմաս վէ զիգըյմէթ ինճուլարլա միւզէյեէն պիր հալգա իւն
մէրպուլթ պիր գաթիֆէ գուշագ , սաբը գօրտէլալարլա մէս-

Թուր պիր պօնէթա վէ կիւզէլ տանթէլալարտան մամուլ պիր պոյուն պաղը մէրգումէնին ճիւմէի մէլպուսաթընը թէշքիլ իթմէքտէ իտի . պունլարտան պաշգա , գուրու վէ զայըֆ պոյնընը իրի վէ բարլագ էլմասլարլա թէզէին իթմիշ , քէմիք-լի վէ զայըֆ բարմագլարընա տիւրլիւ տիւրլիւ եիւզիւքէր կէ-շիրմիշ , գուլագլարընա էլմաս քիւքէլէր թագմըշ , վէլ հասըլ բանայըլարտա կէզէն ճէվահիրճիլէրին նէվ պէ նէվ միւ-ճէվհէրաթ իլէ տօնաթտըզլարը օտոնտան ինսանլարա տէն-միւշ իտի .

Վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն սաղ . վէ սօլ թարաֆլարընտա , խըրօըզլարըն վէ գաթիլլէրին էսկիսի՝օլան Գատէ-Պիլու իլէ եթթիշ իքի Եաշընտա վէ ֆագաթ հէնուզ տինճ վէ չէ-վիք օլան Գատէ լըրթէզիէն , վէ Գատէ-Պիլունըն եանընտա տախի Գօգօ-Լարտուշ նամընտա տիկէր պիր խըրաղ օթուր-մըշ ըտը . պու իւշ իթթիյար տիկէր տավէթիլլէրին վիւրու-տինէ ինթիզարէն , վալիտէ Սան-Րըֆիւ իլէ գօնուշմագտա ը-տըլար :

Տավէթիլլէր իսէ բէյ տէր բէյ վասըլ օլմագտա ըտըլար . Կրան-Լուի , Շարլ-լա-Պէլ-Գրավաթ , Բօպէր , Գատէ-Վէնսան վէ տահա սաիր պիր չօզլարը զաթէն կէլմիշլէր իտի . Տէլի-գա , Գօգօ-Տէզպրէզ , Բօլէ-լը-Մօվէ-Կէօ , Բիւքէն , Բրօվէն-սալ , Կրան-Րիշար վէ Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօ հէնուզ կէօրիւն-մէյօրլար ըտը :

Տավէթիլլէրի պօտուրումտան կիրտիրմէյէ մէմուր օլան Գորնէ-Թաք-Տիւր պիրտէն պիրէ .

— Աշաղը էնէյիմ մի . - տէյու հայգըրտը ,

Վալիտէ Սան-Րըֆիւ . - Խա՛յր , պիր ազ տահա պէքէ-յէճէքսին , օղլում , Բիւքէն , Բրօվէնսալ վէ Կրան-Րիշար հէ-նուզ կէլմէտիլէր ,

Գօրնէ-Թաք-Տիւր . - Բէք էյի , վալիտէ , պէնճէ հէքսի պիր հիսսապ , ֆագաթ գարնըմտա թրամբէթա չալընտըղընը տա ունութ մայընըզ :

Շարլ-լա-Պէլ-Գրավաթ . - Լաքին պու իւշ Բիւքէնէ նի-շին պէքէյէճէյիզ . պու գատար պէօյիւք ատամլա՛ր մը տըր-

լաւր քի , արգատաշլարը կիպի վագթընտա կէլէմէյօրլար :

Վալիտէ Սան-Րըֆիւ . - (Սէրթ պիր սէտա իլէ .) Տիլիսի օ գատար ուղաթմա , սիւմսիւ (բիս , միսքին) . պէն եէմէյիմի քիմին իլէ իսթէրսէմ , օնընլա եէրիմ . անպշըլտը մը :

Կրան-Լուի . - Էվվէթ , Էվվէթ , հըրսլանմայըն , ազիզ վալիտէճիլիմ , պիր ազ տահա պէքլէրիզ . սիզին սէօղիւնիւզ . տէն տըշարը չըգապիլի՛ր միյիզ . ֆագաթ չուրասը աշիքեար տըր քի , սիզ օնլարը չօճուգլարընըզ կիպի սէվիյօրսընըզ . հաթթա Դաշլէր (բօլիս մէմուրլարը) թէսաաիւֆէն պուրայր պուլաճագ օլսալար , օնլարը ֆիսթանընըզըն ալթընտա կիզլէմէյէ մուշաֆագաթ իտէճէքսինիզ :

Վալիտէ Սան-Րըֆիւ . - Էվվէթ , պէն օնլարը Էվլատըմ կիպի սէվէրիմ , զիրա օնլար ախլէագճա վէ եիւրէքճէ Էյի աապմար տըր . պիր ինսան օնլար ըլա եաշայաճագ օլուրսա , հիչ պիր վագթ աճ գալմազ . հէմ տէ օնլար տաիմա կիւզէլ կիւզէլ կիլինիլէր . ֆագաթ սիզ պիր եըզըն միսքին հէրիֆլէր սինիզ . սըրթընըզտա կէօմլէք գալմատըղը վագթ չալըշմագ խաթըրընըզա աիւշէր . տալըճլար կիպի աաթթա չըր չըպլագ կէզինիրսինիզ . սըրթընըզտա քիրլի պիր լիպաս իլէ ալաղընըզտա տա տէօրթ եանընտան բէնճէրէլէր ալըմըշ պիր բապուճտան պաշգա պիր շէյ պուլուճմազ . հաթթա բապուճլարընըզը չըգարմագսըզըն թըրնագլարընըզ քէսէպիլիրսինիզ . Կրան-Լուի . - Սիզ պիզիմ սէֆալէթի հալիմիզի աճըյաճագ եէրտէ , իսթիհզայա ալըյօրսընըզ , Էօյլէ մի . ֆագաթ պու գըյաֆէթ նա՛սըլ շէյ , եահո՛ւ . . . պիր աօմուզ բաստըրմասը պիլէ եօգ :

Վալիտէ Սան-Րըֆիւ . - Վա՛յ , գըյաֆէթիմէ պէյէնմէտին , Էօյլէ մի , սիւմսիւ . իսթէյէն պուլուրսուճն , իսթէմէյէն պուլուրմասըն . ազաճըզ չարագ , ազաճըզ եքմէք վէ ազաճըզ տա էթ սանա քիֆայէթ իտէր :

Պու սըրատա տալէթլիլէրի իտխալ իթմէյէ մէմուր օլան Գօրնէ-Թար-Տիւր պօտուրում աղընտան հայգըրարագ :

— Վալիտէ , օ պիրլէրինէ սէօյլէյինիզ , կէվէլէլիք իթմէսինլէր , Րիւբէնլէր կէլաիլէր . - տէտի :

Ֆիլ հագորդա Սարվատոր, Բօման վե վիդոնթ տը Լիւսան օրանըն հալինէ մուվաֆըդ լիպասլար կիլինմիշ օլտըզլարը հալտէ, ներտիւպան պասամագլարընտան աշաղը էնէրէք պօտուրումա կիրտիէր, վե օրատա պուլունանլարը խաֆիֆէ սէլամլատըդտան սօնրա, վալիտէ Սան-Րըֆիւ իլէ Գատէ-Ֆիլու, Գօգօ-Լարտուշ վէ Գատէ-Ղըթէզիէն եանընտա քէնտիլէրինէ հաղըրլանմըլ օլան սանտալիէտէ օթուրատուլար :

Պունըն իւզէրինէ Կրան-Լուի՝ Շարլ-Լա-Պէլ-Գրավաթըն գուլտընա ուզանարագ :

— Հըմ, զուրուրըրընը կէզրիլյօր մըսըն, արգատաշարընա պիր սապահլար խայր օլտուն պիլէ տէմէք եօգ :

Շարլ-Լա-Պէլ-Գրավաթ — Սապըրը օլ, պու հալ ուզուն միւտթէթ տէվամ իտէմէզ. Տէլիգա, Գօգօ-Տէզպրէզ վէ Բօլէ-լը-Սօվէ-Կէօ կէլէճէք օլուրլարսա, պագալըմ նէ եարաճագլար :

Վալիտէ Սան-Րըֆիւ թալթիֆամիզ պիր չէհրէ իլէ հուզդարա խիթապէն :

— Հայտէ՛ սուֆրայա պօլյուրուն, էֆէնտիէր. — տէտի Կրան-Լուի. — Սուֆրայա մը պուլուրալըմ, Տէլիգա, Գօգօ-Տէզպրէզ վէ Բօլէ-լը-Սօվէ-Կէօ կէլմէտէն սուֆրայա օթուրմագ ճախզ մի տիր. . . Բիւբէնլէրին կէլմէսինէ պէքլէտիլիմիզ հալտէ, պունլարա՛ նիչին պէքլէմէյէճէյիլ :

Սարվատոր. — (Սէօզէ դարըշարագ.) Եվլէթ, Կրան-Լուին հագըր վար տըր, ճնլարըն կէլմէսինէ նիչին պէքլէմէյէճէյիլ. մատամ քի տօսթլար պիլսիլ սուֆրայա օթուրմագ խիթէմէտիլէր, պիլ տէ տիկէրլէրինէ պէքլէմէյէ մէճպուրըզ. հագդանիլէթ պէօլլէ իճապ իտէր. հիշ օլմաղսա պիր չէրէք պէքլէմէյէ գաթլանմալըյըլ :

Վալիտէ Սան-Րըֆիւ. — Բէք էյի, պիր չէրէք տահա պէքլէրիլ, ֆագաթ չէրէյի կէչէճէք օլուրսա, դարըշմամ. գիրա հէր քէսին գարնընտա թրամբէթա չալընըյօր :

Վիդոնթ տը Լիւսան. — (Սարվատորա խիթապէն.) Էկէր կէլմէյէճէք օլուրլարսա, իլիմիլ ֆէնա. . . պու մուրտար պօտուրումա պօշ պօշունա կէլմիշ օլաճաղըլ :

Բօման . - Մէրադ իթմէ , աղիզիմ վիզոնթ , Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօ իւշ կիւնտէն պէրու օնլարըն բէշինտէն . այրըմամբչ տըր . հաթթա պաւ սապահ Պուրկոնեը սօգաղընաաքի գահ . վէխանէտէ պու կիւն իւշիւնիւ պիւրլիքտէ կէթիրենէյինի պանա վատ իյլէտի :

Գորնէ-Թաբ-Տիւր . - Իշթէ տօսթլարըն պագըսը տա կէլտի , վալիտէ . - տէյու հայգըրտը :

Յիւ հագըգա Տէլիգա , Գօգօ-Տէզպըէզ վէ Բօլէ-լը-Մօվէ-կէօ նէրտիւպանտան աշաղը էնտիլէր վէ քէնտիլէրինէ մախուրա օլան սանտալիէլէրտէ օթուրաուլար , իւշիւնիւն տէ շագըր քէյֆ օլտըգլարընա նազարէն , Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօնիւն վաղիթէսինի հադգըյա իյֆա իթմիշ օլտըզը անլաշըյմագաա րաւ , Վէրնիէ պուշլարըն արգասընտան աշաղը էնտիքտէն սօն . րա , Բօմանըն եանընա կիտէրէք .

— Իշթէ կէթիրտիմ , իւշ կիւնտէն պէրու քէնտիլէրինի կէօզէթլէյօրըմ , հիշ քիմնէյէ պիր չէյ սէյլէմէտիլէր . պանա հաւալէ իթտիլինիզ վաղիթէյի քէմալը սատագաթլա իյֆա իթմիշ օլտըզըմը կէօրիւյօրսընըզ . - տէտի :

Բօման . - (Պին ֆրանջլըզ պիր գաիմէ վէրէրէք .) Պէն տէ վատըմը իճրա իթմէքտէ օլտըզըմը կէօրիւյօրսընա :

Վէրնիէ . - Թէշէքքիւր իտէրիմ , էկէր պիր գարըշըգլըզ զուհուր իտէճէք օլուրսա , պանա իթիմատ իաէպիլիւսինիզ :

Պու սրրաթա վալիտէ Սան-Բըֆիւ պօտուրումըն ազգընտան տուրմուշ օլան Գորնէ-Թաբ-Տիւրէ խիթապէն .

— Գորնէ , աիւքքեանը գաբա տա կէլ սուֆրօյա օթուր . - տէյու պաղըրտը :

Մէյիանէճի գարընըն շու էմրի իւզէրինէ , Գորնէ-Թաբ-Տիւր տիւքքեանտաքի իշլէրինի ալէլ աճէլէ պիթիրաթ վէ պա . տէհու պօտուրումա էնտի . ֆագաթ հէր նէ գապար խթիւ ճալ կէօսթէրտի իաէ տէ , եինէ միւնասիպ պիր եէր պուլա . մատըղընտան մաանըն ուճընտա մէվզու օլան . պիր իսկէմլէյէ օթուրմաղա մէճպուր օլտու :

Թաամ էվվէլի էմրտէ քէմալը . սիւքիւնէթլէ վուգու պուլտու . Խըրսըզլարըն էքսէրիտի գարընլարընք տօյուրմագ :

տան պաշտապիր չէյէ պագմամագտա ըտըլար . Սալվատոր
իլէ իքի արգատաշը իսէ՝ սուփրատաքի եէմէքլէրտէն տահա
նէֆիս վէ տահա լէզիզ եէմէքլէր եէմէյէ ալըշգըն օլտըզա-
րընտան , հէման հիշ պիր չէյ եէմէմէքտէ վէ վալիտէ Սան-
րըֆիւնիւն պիր Թավըր նաղիքեանէ իլէ տօլտուրադըր գա-
տէհլէր իլէ անճագ տուտագլարընը ըսլաթմագտա ըտըլար :

Չէրէզ վագթընտա , հէր պիր լօգմա իլէ պիրէր գատէհ
մաի շարապ իլէն տալէթիլէր ազար ազար սէպէրիսի եիւք-
մէլթմէյէ պաշլատըլար : Եալընըզ էթրաֆը թէտգիգ իթմէք-
լէ իթթիֆա իտէն Սալվատոր իլէ իքի արգատաշը վէ էֆէն-
տիլէրինին հարէքեթընա իթթիպա իտէն Վէրնիէ-լէ-Պա-Պը-
լէօ միւսթէմա օլարագ , խըրսըզլարըն քեաֆֆէսի տէ պիր
պիրլէրինին աշգընա շարապ իլմէքտէ , եիւքսէք սէս իլէ գօ-
նուշմագտա վէ եախօտ գապա վէ էտէպսիզճէ թիւրքիլէր
շաղըրմագտա ըտըլար :

Վալիտէ Սան-րըֆիւնիւն եանընտա օթուրմըշ օլան իի-
թիյար խըրսըզլար՝ քէսպի պէշաշէթ իթմէյէ պաշլատըլար .
կէօզլէրի միւթատընտան ղիյատէ բարլամագտա , վէ պաշլա-
րընըն հարէքէթինէ նազարէն , պիր գաշ սէօզ սէօլլէմէյէ
հազըրլանտըզլարը անլաշըլմագտա ըտը : Պիւթիւն խըրսըզլար
պաշլարը տինլէմէք իւզրէ սիւքիւթ իթթիլէր :

Խըրսըզլարըն էն իիթիյարը օլան Գատէ-Ֆիլու գատէ-
հինէ շարապ տօլտուրադ , էլինի եօգարը գալտըրտըր վէ
Գատէ լ'Արթէզիէն իլէ Գօգօ-Լարտուշ տախի անըն էսէրինէ
իթթիպա իլէ , իւշիւ պիրիքտէ :

— Էսկի խըրսըզլարըն աշգընա . . . պիզիմ կիպի արգա-
տաշարընը էլէ վէրմէմիշ օլան եիկիթլէր աշգընա . . . — տէ-
յու հայգըրաըլար :

Պունըն իւզէրիսիէ հէր քէս գատէհ տօգուշտըրար , վէ
մուհազլէրէ մէմուլըն ղայրը պիր ղէմինէ նագլ իտիլտի :

Գորնէ-Թաբ-Տիւր հինտ թավուղընըն պիր պաճաղընը
եէմէքլէ պէրապէր :

— Տիւնեատա խըրսըզլըզ սէնաաթընտան տահա կիւզէլ
պիր սէնաաթ եզգ տըր . — տէտի :

Կրան-Լուի . - Էվվէթ , Էվվէթ , գարնընը տօյուրմագ-
զէմանը օլունճա , խըրսըզլըզ սէնաաթընը էյի պուլուր-
սուն . Ֆագաթ սըրա չալըշմաղա կէլինճէ , հիշ պիր վագթ
միզաճընա ույմազ . նա՛սըլ , տօղրու սէօյլէ՛մէյօր մըյըմ :

Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօ . - (Օ վագթա գատար սիւքիւթ
իթմիշ օլտըղը հալտէ , սէօզէ գարըշարագ .) Ֆիլ հադըգա
զահիրի հալէ նազարէն , խըրսըզլըզ սէնաաթը բէք տէ օ գա-
տար կիւզէլ կէօրիւնմէզ . հապսխանէ , քիւրէք , գաթկեհհ
ինաանըն կէօզիւնիւ երլտըրըր :

Գօգօ-Լարտուշ . - Գապահաթ եինէ սիգտէ տիր , իչինիզտէն
պիրիսի թութուլտըղընտա , արգատաշլարընը էլէ վէրմէյէճէք
օլուրսա , բօլիս մէմուրլարը , հաքիմէր , միւտտաի ումուսիլէր
պէօյլէ պէօյիւք մուվաֆֆագիյէթլէրէ նաիլ օլամազլար :

Շարլ-լա-Պէլ-Գրապաթ . - Իխթիյար , իչիմիզտէ էօյլէ
ղամմազլըզ եաբմըշ պիր քիմսէ վա՛ր մը տըր :

Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօ . - Գօգօ-Լարտուշ օնու տէմէք իս-
թէմէյօր . սիզին էյի չօճուզլար օլտըղընըզը վէ արգատաշլ-
նըզը էլէ վէրմէք ալշագլըղընա թէնէզզիւլ իթմէյէճէյինիզի
պէնտէն էյի պիրի :

Գօգօ-Լարտուշ . - Էվլատլարըմ , Գոլթեհլուր (ճէպ խըր-
սըզլարը) , Խա՛լ Խա՛ֆեհլուր (տիւքքեհան խըրսըզլարը) Բեհլ
Խա՛ֆեհլուր (Էվ խըրսըզլարը) , Ելլեհլուր , Ելլեհ Խա՛ֆեհլուր
(Էսվապ խըրսըզլարը) վէ սաիր պիւթիւն խըրսըզլար պիր պիր-
լէրինէ պիր ֆամիւեա Էվլատը նազարըյլա պագմալը տըրլար .
հիյնի հաճէթտէ պիր պիրլէրինէ մուսվէնէթ իթմէլի տիրլէր ,
վէլ հասըլ պիր պիրլէրինի գարտաշ կիպի սէվմէլի տիրլէր :

« Տիւնեատա էօյլէ ատամլար վար տըր քի , հէն կիւն
եէր մանթարլարը եէրլէր , Շամբանեա շարապլարը իչերլէր ,
գուշ թիւլիւ եաթագլար իւզէրինտէ եաթարլար , միւքէլլէֆ
արապալարա օթուրուրլար , վէ կէճէլէրի Որէրա թէաթրօսը
ագթրիսլէրինին պաճագլարընը սէյր իթմէքլէ վագթ կէչի-
րիլէր վէ սօնրա տա ալթմըշ բարալըզ շարապ իչմէյէ ան-
ճագ իզթիտարը պուլընան վէ բիս պիր սաման մինտէր իւ-
զէրինտէ եաթան պիշարէլէրէ ֆագիլէթ եօլունտան շաշմա-

յարագ եաշամայր թավսիյէ իտերլէր . պու աւամլարա ին-
սանիյէթբերվէր նամընը վերիւրէր : »

Գօգօ-Տէզպրէզ . - Ինսանիյէթբերվէր մի . . . ինսանիյէթ-
բերվէր նէ տէմէք տիր :

Գօգօ-Լարտուշ . - Ինսանիյէթբերվէր՝ էհալինին եէյէ-
ճէք էքմէյի պուլընմատըղը վագթ , սիւթլիւ եումուրթալը
չէօրէք եէմէյի թավսիյէ իտէն աւտէմլէրէ ըթլագ օլունուր :
Վագըա ֆագիլէթ եօլունտան ալրըմագսըղըն եաշամագ վէ
էօլմէք կիւզէլ շէյ տիր . Լաքին սըղընաճագ եէրի , կիյինէճէք
էլպիսէսի վէ գարնընը տօյուրաճագ եէմէյի պուլընմայան պիր
ատամ , ճիւղի պիր քիրայը թէէտիյէ իտէմէտիյինտէն տօլայը
էվ սահիպի թարաֆընտան գօվուլան վէ պիր քիլիսէսին հավ-
լիսինտէ եաթտըղը իշին մահքիւմ օլան պիր պիշարէ՝ ֆագիլէթ
եօլունտան նա՛սըլ ալրըմասըն . քէնաթիլէրինէ ինսանիյէթբեր-
վէր նամընը վէրէն պու աւամլարըն մէմլէքէթէ հիշ պիր ֆա-
թտէլէրի պուլընմատըղը նիհայէթ իւլ էմր մէյտանա չըգար :

Շարլ-Լա-Պէլ-Գրավաթ . - Ա՛հ , պու սէօլ բէք տօղրու
տըր : պէն իւք տէֆա խըրսըղըրգ եաբտըղըմ զէման , իքի
կիւնտէն պերու հիշ պիր շէյ եէմէմիշ իտիմ :

Գօգօ-Լարտուշ . - Սէն օ վագթ զայէթ նամուքեար պիր
տէլիգանլը օլտըղըն հալտէ պէօյլէ պիր զարուրէթէ կիրիֆ-
թար օլտուն ըսա , ուլուզու պիր քէօրէք կիպի հէր քէս-թա-
րաֆընտան ըէտտ օլունան պիր պիշարէ՝ նէլէր օլմագ :

« Անճագ օն իւշ եաշընտա պուլունան Գարէ նամընտա
պիր չօճուգ կէճէլէյին պիր խանէյէ կիրէրէրէք պիր իքի քի-
շինին մուսվէնէթիլլէ իքի աւա թավշանը չալմը . պունըն ի-
շին օն ալթը սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլտու . ֆա-
գաթ եաշը նազարը տըզգաթա ալընարագ , ճէզասը օն ալթը
սէնէ մահպուսիյեթէթէ թէպտիլ իտիլտի :

« Գարէ մահպուսիյեթի տէվամ իթտիյի միւտտէթճէ
հիւճնիւ հալտէ եաշատը , վէ հապսիւնէտէ պիր սէնաաթ
տախի էօյրէնտի . Հապսիւնէտէն չըգտըգտան սօնրա , պիր իշ
պուլապիլտիյինտէն տօլայը բէք դիյատէ մէֆուուն օլտու , վէ
պիր չօգ սէնէլէր քէմալը սիւքիւնէթլէ վագթընը կէշիրտի :

Փագաթ ետքառը սենաթա քէսատ կէլէրէք , պիրտէն պիրտէ տէհչէթի» պիր սէֆալէթէ տիւչար օլտու . էքէյիճէ վազթլար իքի իւչ կիւնտէ պիր տէֆա ֆուգարաբէրվէր պիր զաթա միւրաճաթ իտէր , վէ հէր տէֆասընտա տաթի իքի իւչ ֆրանք ալըր ըտը . ֆագաթ Գարէ պու զաթըն քէնտիսինէ իյանէ վէրմէքտէն օսանաճաղընտան գօրգարագ , արթըգ մէրգումըն խանէսինէ կիթմէտի , վէ պիր մաթպախտան օն ֆրանք գըյմէթինտէ իքի թէնճիւրէ աշըրտը . լաթին պիշարէնին շու հարէքէթի կէօրիւլէրէք թէվլիֆ իտիլտի , վէ միւէպպէտէն քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլտու :

« Գիւրէյէ վազ իտիլէճէյի սըրատա , քէնտիպինէ իյանէ վէրէն զաթ Գարէյի կէօրմէյէ կիթտի , վէ պու եէնի ճինայէթին իրթիքեաղընա սէպէպիյեթ վէրէն շէյի պիլմէտիլինտէն , քէնտիսինէ պազը թէքտիրաթտա պուլուլընճա , Գարէ :

« — Ա՛հ , էֆէնտիւմ , հիւչ պիր թարաֆտան մուլմէնէթ կէօրմէտիւմ . հէր քէս պանա նազարը հագարէթ վէ նէֆրէթլէ պազըյօրտը . պէն տէ մահզա քիւրէյէ գօնուլմագ իւզրէ պու խըրսըզլըղը ետքըմ . հիւչ տէյիլ իսէ օրատա հէր կիւն էքմէյիմի եէյէպիլէճէյիմ . — տէտի :

Գատէ լ՛իւթէզիէն . — Պէօյլէ պիր պիշարէնին հիքեպէսինի տէ պէն նագլ իտէյիմ : Օպէր նամընտա պիր ատամ պիր սաթթէքեարլըգ իշինտէն տօլայը պէշ սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլտու , վէ թուլօն բրանկասընա կէինտէրիլտի . օրատա ճէզասընը թէքմիլ իթտիքտէն սօնրա , սէպիլի թաթիլիյէ օլուլնարագ Գաէնէ կիթտի , վէ օրատա զէվճէսիլէ գըզընը պուլտու . ֆագաթ պիր թագըմ պաթըլ իթիգատլար անլէրտէն ալըլմաղա քէնտիսինի մէճպուր իթտիլինտէն , տիւչար օլտըղը նէֆրէթ վէ հագարէթէ անլէրի տաթի հիսսէտար իթմէմէք իւզրէ գալքտը Պօրտոյա կիթտի , վէ օրանըն ասհապը իգթիտարընտան պիրիսինէ միւրաճաթ իլլէտի . մէրգում՝ Օպէրին սէֆալէթի հալինտէն միւթէէսիւրէն , քէմալը սէխալմէթլէ քէնտիսինէ պիր իյանէ վէրտի , վէ պիր մէմուրիլիլէթ պուլմագ իւզրէ տէ , պիր շահատէթնամէ ալտըրտը : Օպէր՝ պու շահատէթնամէնին գուվլէթիլլէ , Պօրտօ ճիվալլարընտա պիր ֆամիլեա արասընտա միւրէպպի

(դաստիարակ) սըփաթըյլա գապուլ օլունտու, վէ աղ վա-
զըթ զարփընտա խանէ խալգընըն նազարը թէվէճճիւհ վէ էմ-
նիյէթինի ճէլպ իյլէտի: Փագաթ ուղուրսըղ պիր վագըա պի-
չարէնին բերտէի էսրարընը գալտըրտը, վէ խանէ խալգը
քէնտիսինտէն մէմնուն օլմագլա պէրապէր, քէնտիսինէ եօլ
վէրտիլէր . . .

«Պիչարէ առամ մէյուս օլարագ ծոն Բէտրօ օրաուլարըն
տա ասքէր եազըլտը վէ ըիթպէի ասքէրիյէյէ մագհար օլա-
րագ, իւչ սէնէ Բորթուկալտա տուրտու. պատէհու Պէլճի-
գայա կէչէրէք էվլէլա պիր տէմիր ֆապրիգասընտա իշճիլիք
իթաի վէ սօնրա տա պիր չօճուգ մէքթէպինին ըիյասէթինտէ
պուլունտը. ֆագաթ օրատա տա էսրարը մէյտանա չըգա-
րագ, տէմիր եօլու իտարէխանէսինէ գապուլ իտիլաի. լաքին
տէմիր եօլու իչլէրի խիթամ պուլընճա, եէնիտէն մէչղուլիյէթ-
սիլ գալտը վէ էսրարը վագըասը հէր քէսճէ մալիւմ օլտը-
ղընտան, պիր մէմուրիյէթ պուլմագ միւմքինսիլ օլտու:

«Պունըն իւզէրինէ գալգտը Մէցէ կիթաի, վէ Մ. Աբբէր
նամ զաթըն եանընա կիրտի. ֆագաթ օրատա սէքիլ այ
գատար տուրտըգտան սօնրա, էֆէնտիսի իշինի տէվամ իտէ-
մէտիյինտէն, եանընտան չըգտը վէ վիթրի գուրպինտէքի
Դուվրոն չէհրինէ պիլ ազիմէ, օրատա եաբըլան չըմէնտըֆէր
իչլէրինէ կիրմէք իսթէտի. ֆագաթ չէհր էմանէթի մէմուր-
լարընտան պիր օըրը քեաթիպինին իշէ գարըչմասըյլա, թա-
լէպի վագըը ըէտտ օլունտու: Պունըն իւզէրինէ պիչարէ
Օպէր տիլէնմէյէ գարար վէրտի. թամ պու սըրատա պէն
քէնտիսինէ թէսատիւֆ իթտիւմ. պիր թագըմ պաթըլ իթի-
գատլարըն գուրպանը օլան պու պէտպախթ ճէզասընը չէք-
տիքտէն երկիրմի իւչ սէնէ սօնրա աճը աճը աղլամագտա, վէ
միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու պէօյլէ իշքէնճէլէր չէքմէքտէ
օլտըղը հալտէ քէնտիսինի թէլէֆ իթմէյէ ճէսարէթ իտէ-
մէտիյինտէն տօլայը քէնտիսինին պիր ալագ օլտըղընը սէօյ-
մէքտէ իտի: »

Դօգօ-Տէզպրէզ. - Բէք էյի ամմա նիշին խըրսըղըզ իթ.
մէյօրտը:

Գատէ լ'Արթէզիէն . - Խըրսըզլըգ իթմէք հէր առամըն քեարը տէյիլ . ֆագաթ սիզի եարըն սապահա գատար պու հիքեայէտէ տուրտըրմագ իսթէմէտիյիմտէն , Պլանշէ նամ տիկէր պիր մահպուստան պահա իտէճէյիմ :

« Պլանշէ սէրխօշլուգ հալիլէ քիչիւք պիր խըրսըզլըգ իրթիքեապ իթմիշ օլտըղընտան , իւշ սէնէ մահպուսիյէթէ մահքիւմ օլտու , վէ ճէզասընը թէքմիլ իթտիքտէ զապթիյէ նազարէթի թահթընա ալընարագ , պիր մահալէ սիւրկիւն իտիլտի . հալ պու քի օրատա նէ՝ ագրապասը վէ նէ՝ տէ ահպապը պուլընմատըղընտան , վէ եիկիրմի սէնէտէն պէրու Բարիստէ իգամէթ իթմէյէ ալըշմըշ օլտըղընտան , թէքար Բարիստէ կէլտի . Լաքին պիր միւտտէթ սօնրա մէնֆասընտան գաշմըշ օլմագ թէօհմէթիլէ թէվգիֆ օլունարագ , թէքար մէզքիւր մահալէ կէօնտէրիլտի . զարուրէթ վէ սէֆալէթ հասէպիլէ պիր տէֆա տահա Բարիստէ կէլմէյէ մէճպուր օլտու , վէ պու տէֆա պիր եէրտէ կիզլէնտի . ֆագաթ էքմէյինի գազանմագ խուսուսը պիր գաթ տահա միւշքիլէշէրէք , եէնիտէն խըրսըզլըգա պաշլատը :

« Գունընլա պէրապէր խըրսըզլըգ սէնաաթընա մէյլ ու իսթիտատը եօղ ըտը . գալպի տօյրու վէ քէնտիսի նամուսքեար պիր առամ ըտը . ուզուն միւտտէթ Բարիստէ Գոնսիէրժըրի հապսխանէսինտէ գալմըշ , վէ սաիր մահպուսլարըն վէ պէքճիլէրին նազարը հիւրմէթինի ճէլպ իյլէմիշ իտի . հաթթա ըիվայէթէ նազարէն հապսխանէ միւտիրինին տախի էմնիյէթինի գազանմըշ ըտը : »

Վիգոնթ տը Լիւսան . - (Արգատաշլարընա խիթապէն .) Գու իհթիյար հայլազ վազ վէրմէյէ պաշլատը . վազ վէրէն տէ , վազընը տինլէյէն տէ եէրին տիպինէ կէսինլէր :

Սալվատօր . - Սապըրլը օլ , ազիզիմ վիգոնթ , էկէր պիւթիւն պու հայլազլարըն այաղա գալտըրմագ իսթէմէզսէք , գալղայա պիզ սէպէպիյէթ վէրմէմէլիլիզ :

Աչադ պիր սէտա իլէ թէաթի օլունան պու սէօղլէր՝ Գատէ լ'Արթէզիէնին հիքեայէսինէ մանի օլմատը . մէրգում սէօղիւնիւ շու սուրէթլէ տէվամ իյլէտի .

— Սէֆալէթ էքսէրիյա ինսանը խըրսըզըզա սէվգ իտէր. ֆագըր պիրատամ եաթաճագ պիր եէր պուլամայընճա, շուրատա պուրատա կէզինմէյէ պաշլար. քէնտիսինի պէրսէրի տէյի թուլթուպ հապսա աթարլար, վէ պիշարէ օրատան չըգ տըգտան սօնրա, խըրսըզըզ եօլունա սաբար. Բէզալիք եիւզ իւսթիւնէ պըրագըլմըշ օլան պիր չօճօգ ուֆագ թէֆէք շէյ. լէր չալմաղա պաշլար. քէնտիսինի թուլթուպ հապսա աթարլար, վէ հապստան չըգտըգտան սօնրա խըրսըզ օլուր. վէլ հասըլ սէֆալէթին սօնը պէհէմէհալ խըրսըզըզ ալըր. ֆագաթ իշ պիր տէֆա օրայա վարընճա, նէ՞ եաբմալը պիլիր միւլինիզ, Տէլիգա. - նէ՞ եաբմալը:

Գատէ լ'Սրթէզիէն. - Վագթընը խօշ կէշիրմէլի, իսթէտիյի կիպի եէյիպ իշմէլի, վէ սէնտաթընը մահիրանէ իճրա իթմէլի տիր:

Շարլ-Լա-Պէլ-Գրավաթ. - Ֆագաթ ինսան պիր տէֆա խըրսըզըզա պաշլայընճա, արթըզ պիր տահա եագալը սըսըրաւմազ մը:

Գատէ լ'Սրթէզիէն. - Խալը, օղլում, սըյըրամազ. սէօզ-լէրիմին հագըզաթընը իսպաթ իթմէք իշին, եէնիտէն նաւուսքեար օլմագ իսթէմիշ օլան պիր խըրսըզըն հիքեայէսինի սիգէ նագլ իտէյիմ:

« Էթիէն Լարտնուա նամընտա պիր տէլիգանլը՝ մէսքիւն պիր խանէտէ խըրսըզըզ եաբմըշ օլմագ թէօհմէթիյէ թուլթուլարագ պէշ սէնէ միւտտէթ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլտու, վէ թուլուն բրանկասընա նագլ իտիլտի. ֆագաթ թօմրուգճու էֆէնսիլէրին վուրտուգլարը տէյնէք տարպէլէրինէ պիր տիւրլիւ ալըշամայարագ, պէշ սէնէյի պիթիրիպ տէ մէհզուէնիյէթ քեաղըտընը ալընճա, օնտան սօնրա նամուսքեարանէ եաշամայը վէ պիր տահա թուլուն բրանկասընա կէլմէմէյի քէնտի քէնտինէ վատ իլլէտի. պիշարէ տէլիգանլը պու վատընը թուլթուպ իշին նէ՞ գատար էնկէլլէրէ գալէպէ իթմէյէ մէճպուր պուլընտըղընը պիլմէմէքտէ իտի:

« Էթիէն պիր պէտէլ իթասըլլա գապթիյէ նաղարէթի թահթընտա պուլունմագտան գուրթուլարագ, Բարիստէ գալ-

տը : Գէնտի սէնաթըր օյմանըլըգ օլտըղընտան , վէ պու սէնաթտա ֆէվզ էլ ատէ մահիր իտույինտէն , պիլա միւշքիւլաթ պիր ֆապրիգատա գապուլ իտիլտի , վէ օրատա կիւնտէ պէշ ֆրանք գազանմաղա պաշլատը : Ֆագաթ արալարընտա խուսումէթ պուլունան պիր խըրսըզ անըն իղինի կէօղլէյէրէք , նէրէտէ չալըշտըղընը անլատը վէ-էֆէնտիսինէ պիր մէթմուպ եագարագ , էթիէնին քիւրէքտէն չըգմըշ պիր բրանկապէնտ օլտըղընը խապէր վէրտի :

Դատէ-Վէնսան . - Վէ էթիէն Լարտնուա ֆապրիգատան թարտ օլունտը , տէյիլ մի :

Դատէ լ'Արթէզիէն . - (Գահգահայ իւէ կիւլէրէք) ձու մուքեար ատամլարըն պազըլարը նէ գատար ալխազ օլտըղլարընը պիլմէյօրմըքըն , էթիէնին էֆէնտիսի քէնտիսինէ եօլ վէրմէտի : Ֆագաթ ֆապրիգատընտան չըգաճագ օլուրսա , պաշգա եէրտէ իշ պուլամայաճաղընը պիլտիյինտէն , կիւնտէլիյինի եարը եարըյա ազալթտը , վէ պէշ ֆրանք եէրինէ իքի պուշուգ ֆրանք վէրմէյէ պաշլատը . պիշարէ տէլիգանկը պունընլա իթթիֆա իթմէյէ մէճպուր օլտու :

Բօլէ-լը-Մօպէ-Կէօ . - Ֆագաթ էթիէնին էֆէնտիսի պիզտէն տահա ինսաֆսըզ ըմըշ :

Դատէ լ'Արթէզիէն . - էթիէնին տիւշմէնի ֆապրիգատա հիպինէ վուգու պուլան իխթարը իւզէրինէ մէրգումըն ֆապրիգատան քէմալը բէզալէթլէ թարտ իտիլէճէյինի զանն իթմէքտէ իտի : Ֆագաթ արզուսընա մուվաֆֆագ օլամատըղընը կէօրիւնճէ , ֆապրիգա ամէլէսինէ միւրաճաաթ իթմէք տահա զիյատէ մուվաֆըզը մասլահաթ օլաճաղընը քէնտի քէնտինէ տիւշիւնէրէք , պիր կիւն պիր մէյխանէտէ անլէքէ թէսատիւֆ իթտի , վէ էթիէնին պիրլիքտէ պուլուսմամասընտան պիլ իսթիֆատէ , անըն հապստան չըգմըշ պիր բրանկապէնտ օլտըղընը խապէր վէրտի :

Երթէօի կիւնիւ էթիէն ֆապրիգայա կիթտի , վէ ֆագաթ արգատաշլարը օլան իշճիլէր մահպուլտան չըգմըշ պիր բրանկապէնտ իւէ չալըշմագ իսթէմէտիքլէրինտէն , ֆապրիգաճը խիւաֆը բիզասը օլաքագ քէնտիսինէ եօլ վէրմէյէ մէճպուր

օլտու . պիր միւտտէթ սօնրա պիւթիւն սէնաաթտաշլարը է-
թիէնին էսրարընա վագըֆ օլտըզլարընտան , իշպու սէնաա-
թը իշլէմէքտէն ֆարիզ օլտու . օնտան սօնրա նէ՝ եաբապի-
լիր իտի :

Գորնէ-Թաբ-Տիւր . - Խըրսըզլըգ :

Գատէ լ'Արթէզիէն . - Խըրսըզլըգ եաբապ իսթէմէտի-
յինտէն , պէօյլը պիր սէֆալէթէ տիւշար օլտու , վէ օլտն-
ճա վարընը եօլընը սաթտըգտան վէ պիր իշ պուլմագ իշին
հէր թարաֆը տօլաշտըգտան սօնրա , պագընըզ նէ՝ օլտու :

« Գլիշիտէ պիր ֆապրիգա վար տըր քի , օրատա իւսթիւ-
պէճ եաբարլար : Պա . ֆապրիգանըն նախըլ չէյ օլտըղընը էօյ-
րէնմէք իսթէթ միսինիզ :

Գատէ-Վէնսան . - Հա'յ հա'յ , մէմնուն օլտըլըգ :

Գատէ լ'Արթէզիէն . - Գլիշի ֆապրիգապըն տէրունի ֆ
գատար սըհհէթէ մուգիրր վէ գուլլաքըլան խաթ մահաուլա-
թըն թօղու օ տէրէճէ թէհլիքէյի տիր քի , ինսան օրատա չա-
լըշմաղա գարար վէրմէզտէն էվվէլ հայաթընտան վագ կէշ-
միշ օլմալը տըր . ատի պիր քիմնէ մէգքիւր ֆապրիգայա կիր-
տիյինտէ ալթը հաֆթա վէ նիհայէթ իքի այ զարֆընտա ալ-
րէթ թէզքէրէսինի ալըր . կիւճիւ գուվվէթլի պիր առամ իւշ
վէ եախօտ տէօրթ այ անճագ տայանապիրր . ալթը եէտի այ
տայանանլար պիր հիքմէթի իւահիյէ էսէրի սայըլապիրրէր :

« Պարը պու մուհադգագ էօլիւմէ գարըլը կիւնտէլիքլէ-
րի տէ տօլդունճա օլսա , նէ՝ իսէ . . . ֆագաթ օ տա եօգ . օ-
րատա չալըշան իշճիլէր կիւնտէ պիր պուշուգ վէ նիհայէթ ի-
քի ֆրանք անճագ գազանապիրրէր : Մէմլէքէթին առամա-
լը պու պիշարէլէրէ Ալլահըն պէլասը նագարըյլա պագար-
լար վէ ույուզլու պիր քէօքէք կիպի քէնտիլէրինտէն նէֆրէթ
իտէրէր . Գլիշիտէ հիշ պիր գըզ պու իշճիլէրտէն պիրի իլէ
րագա իթմէք իսթէմէզ . հիշ քիմնէ պուշլարըն գուլթուլարըն-
տան սիկարա եաբմազ . պիր չօգ մէյլսանէլէրտէ պուշլարը
գապուլ իթմէզլէր :

« Իշինիզ օլմատըղը վագթ Գլիշիյէ կիտինիզ . ֆապրիգա-
նըն էթրաֆընտա պիր թագըմ պիշարէ գատընլարըն , սէրսէ :

րիյանէ տօլաշմագտա օլտըզլարընը վէ ալդալարընտան տա պիր սիւրիւ զայըֆ վէ գուրու չօճուզլար երկրիւտիւքլէրինի կէօրէճէքսինիզ :

« Իշթէ պիզիւմ էթիէն Լարտնուա մէզքիւր Ֆապրիգայա կիրտի , վէ ալթը այ գատար անճագ տայանապիլտի : Պիր կիւն կէզինմէյէ չըգմըշ իքէն , քէնտիսինէ թէսատիւֆ իթտիւմ : Ֆագայթ էվվէլի էմրտէ քէնտիսինի թանըյամատըմ : Պիչարէ տէլիգանլը սօն տէլէճէ զայըֆլաշմըշ վէ ատէթա քէմիք թօրպասընա տէօնմիւշ իտի : Երկրիւնիւն գըրմըզը ըէնկի եէրինէ տէհէթմի պիր սօլդուշըզ բէյտա օլմուշ , կէօզլէրի չուգուրա պաթմըշ , սաշլարը տէօքիւլմիւշ , տուտագլարը մէրմէր ըէնկինէ տէօնմիւշ վէ տիշլէրի տէ քեամիլէն չըգմըշ ըտը :

« Ծիվարտաքի մէյիսանէլէրտէն պիրինէ կիրտիք , վէ օրտապալընա կէլէն : Փէչաքէթլէրի եէկեան եէկեան նագլ ու հիքեայէ իլլէտի : Պիչարէ տէլիգանլը իք Ֆապրիգասընտաքի իշինի լաշայ իթմէսինէ սէպէպ օլմուշ օլան ալշաղա գարշը պիր կէօնէ էսէքի խօսուսմէթ վէ ատալէթ կէօսթէրմէյօրտը եալընըզ պէնտէն ալըըտըզը զէման ծէնապը Հագգըն էր եա կէճ օնըն հագգընտան կէլէճէյինի պանա սէօյլէտի : կէօրիւնիւր քի էօլէճէյինի հըսս իտէլիտէն պէրու մէզհէպէ ինանմաղա պաշլամըշ ըտը :

Գատէ-Ֆիլու . - Ծէնապը Հագգա ինանտըզը իշին բէք տէ օ գատար հագգսըզ տէյիլ տիր : զիրա հէր նէ տաթի օլսա , տիւնեատա պիր Ալլահ վար տըր : Կէօրտիյիւմիւզ չէյլէրի նէ պէն վէ նէ տէ սէն եարաթմատըզ . . . քէօքէք կիպի եաշամագ իշին տէ տիւնեոյա կէլմէտիք :

Գօգօ-Լարտուշ . - Ալ սանա պիր տինտար քի ճէհէննէմէ կիաէճէյինտէն գօրգույօր , վէ պիր այաղը չուգուրտա օլտըղընտան , տինտարըզ թասլամաղա գալգըշյօր :

Գատէ Լ'Արթէզիէն . - Էվլատլարըմ , ինսան իրատէսինտէն զիյատէ վուգուաթա թապի օլարագ իըրսըզ օլմաղա գարար վէրտիյինի իսպաթ իթմէք իւզլէ , էլիմտէն կէլտիյի գատար չալըշտըմ : Էթիէն Լարտնուանըն սէրկիւզէյթիւնտէն

կէօրտինիւզ քի, ինսան պիր տէֆա տօղրուլուզ եօլունտան
այրըլընճա, պիր տահաօրայա ավտէթ իտէմէզ, պինտէն ա-
լէյհ էվվէթի սէօղլւմիւ թէքրար իլէ տէրիմ քի, մատամ քի
չիմտի խըրսըզլուզ մէսլէքինտէ պուլուէր յօրսընըզ, եինէ օ մէս-
լէքտէ գալընըզ. ֆազաթ սիզէ գարչը ուղրաշան առամլարըն
էլինէ տէ պիզզաթ քէնաինիզէ գարչը սիլահ վէրմէյինիզ, Պիր
պիրինիզտէն նէֆրէթ իտէճէք եէրտէ, պիր պիրինիզէ քէմալը
սատագաթ վէ իթատթլա խըտմէթ իտինիզ, վէ սիզ տէ
պէօյիւք խըրսըզլար սըրասընա կէչմէյէ ճահա իտինիզ, Սիզին
հուրրիյէթինիզ վէ չօգ տէֆա հայաթընըզ թէհլիքէ իչինտէ,
տիր, էկէր ազըլըլը Ըսանըզ, հուրրիյէթ վէ հայաթընըզ միւմ-
քին օլտըղը գատար թէմտիտ իթմէյէ չալընըզ:

Շարլ-լա-Պէլ-Գրավաթ. — Պրավօ՛, սէօյլէտիյի սէօղլէրին
քեաֆֆէսի տէ տօղրուլ տըր:

Դատէ Լիթթէզիէն. — (Նսւթ գընըն նէթիճէսինէ կէլմիչ
օլտըղընը իյֆա իթմէք իւզրէ Սալվատօրըն երեզինէ պագա-
րագ.) Հուրրիյէթ վէ հայաթընըզ տէվամ իթմէք իչին տրա-
լարընըզտա քին ու դարազ տէնիլէն շէյլֆր պուլունմամալը
տըր: հէսսինիզ տէ էլ էլէ վէրմէլի վէ պիր պիրինիզի գար-
տաշ կիպի սէվմէլիտինիզ, պէնիմ արզու վէ էմէլիմ պոնտան
իպարէթ տիր:

Պու սէօղ իւզէրինէ խըրսըզլարըն քեաֆֆէսի տէ գա-
տէհլէրինի տօլտուրարագ:

— Պրավօ՛, պրավօ՛, պիզիմ ինթիյարըն աշգընա. — տէ-
յու հայգըրտըլար:

Հէր քէսին գաֆասը գըզըշմաղա պաշլամըշ ըտը: Վալի-
տէ Սան-Բըֆիւնիւն շարապը թէէսիրինի իճրա իթմէքտէ իտի
Պու սըրատա մէյլտանէճի գատըն վանիլեա, գոնեագր ամէր վէ
սաիրէ շիշէլէրինի մասանըն իւզէրինէ կէթիթտի: Իշպու մէշ-
րուպաթ մաի շարապըն պաշլամըշ օլտըղը թէէսիրի իքմալ
իթտիլէր:

Վալիտէ Սան-Բըֆիւ. տավէթլիլէրինի արթըզ սէրպէսթ
պըրագմադ իսթէյէրէք, մաստտան գալգաթը վէ իսթէտիք-
լէրի կիպի էյլէնմէյի վէ շարապըն էսիրկէմէմէյի թավսիյէ

էլէտիքտէն, ասորա, չէքիտի կիթտի. Դատէ-Ֆիլու, Դատէ լ'Արթէգիէն վէ Գօգօ-Լարտուշ տախի սիննէրի հասէպիլէ բէրհիգքեարլըգ կէօսթէրմէյէ մէճպուր օլտըգլարընտան, մէյխանէճի գարընըն հարէքէթինէ իմթիսալ իթտիլէր :

Տէլիգա, Գօգօ-Տէգպրէզ վէ Բօլէ-լը-Մօվէ-Կէօ՝ Սալվա-տօր, Բօման վէ Վիգոնթ տը Լիւսանըն թա գարչըսընտա օթուրմըշլար բտըր Գոտուրումա կիրէրքէն մառանըն օրթա եէ-րինտէ, Դսրնէ-Թաբ-Տիւր իլէ Դատէ-Վէնսանըն արապընտա օթուրմըշ օլան Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօ պիրտէն պիրէ ալաղա գալգտը վէ Բօմանըն պիր իշարէթի իւզէրինէ մէրգումա եագլաշտը :

Իւշ տօսթլար բլանլարընը հէնուզ Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօյէ պիլտիրմէմիշլէր իտի. ֆագաթ մէրգումա կիւվէնմէք միւմ-քին օլուպ օլմաադըրընը սնլամագ իգթիզա իթտիլինտէն, Բօման ետվաշ սէտա իլէ :

— Պէնի տինլէ, տօսթլմ, Գօգօ-Տէգպրէզ իլէ Տէլիգա թարաֆընտան քէշֆ իտիլէն էսրարըն հիշ քիմնէյէ սէօյլէնիլ-մէմէսինտէ պէօյիւք պիր մէնֆաաթըմըզ պուլունտըղընը էլ-պէթթէ քի սնլամըշսըն տըր :

Վէրնիէ. — Լիվվէթ :

Բօման. — Տէլիգայը, Գօգօ-Տէգպրէզի վէ Բօլէ-լը-Մօվէ-Կէօյիւ սիւքիւթ տուրմաղա մէճպուր իտէճէք պիր վասըթա վաճ մը տըր :

Վէրնիէ. — Պէն պիր վասըթա կէօրիւյօրմ. քի, օ տա՝ պու չարգընլարըն իշինի պիթիրմէքտէն իպարէթ տիր. էկէր պու վասըթայը գուլլանաճագ օլուրտանըզ, պանա իթի-մատ իտէպիլիրսինիզ. Պու հայտուտլարըն պէնի էօլտիւրմէք իսթէմիշ օլտըգլտըրը էլան խաթըրըմտան չըգմամըշ տըր :

Վիգոնթ տը Լիւսան. — Բէք էյի ամմա, պուրատա օն տէօրթ քիշի վար տըր. գալղա պաշլանաճագ օլուրտա, գաճ քիշի գալղայա կիրիշէճէքլէր, գաշ քիշի պիթարաֆ գալաճագլար, պուրասընը սնլամագ լաղըմ տըր :

Վէրնիէ. — Տէլիգա, Գօգօ-Տէգպրէզ վէ Բօլէ-լը-Մօվէ-Կէօան պաշղա, գալղայա կիրիշէնլէր Կրան-Լուի, Շարլ-Լա

-Պէլ-Գրավաթ վէ տիկէր պիր իքի քիչի տիր . Բօպէր , Գատէ-
վէնսան , Գորնէ-Թաբ-Տիւր վէ տիկէրլէրի հիչ պիր իչէ գա-
րըշմաղլար :

Վիգոնթ տը Լիւսան . - Տէմէք քի իշ իւմիտ իթտիյիմ-
տէն տահա զիյատէ սըրասընտա տըր . գալղայը պաշլամագ-
տան պաշգա պիր եաբաճաղըմըզ գալմամըշ տըր :

Վէրնիէ . - Իշի պանա պըրագաճագ օլուրսանըզ , պէն
ֆիթիլի վէրիւրիմ :

Բօման . - Իսթէտիյինի եաբմաղա մէէզուէն սըն , տօսթըմ :

Վէրնիէ-Է-Պա-Պլէօ այաղա գալգտը վէ Տէլիգա իլէ իքի
արգատաշընըն եանընա կիտիպ օթուրտու . Բօման մէրգումըն
քէնտիլէրինտէն ուզագլաշտըղընը կէօրիւնճէ , եավաշ սէտա
իլէ .

— Պու ատամ իւշ կիւն միւթէմատիյէն օ հայլաղլար ը-
լա վագթ կէշիրմիշ օլտըղընտան , բէք չօգ շէյ էօյրէնմիշ օ .
լապիլիր . պուշլարտան եագայը սըյըրտըգտան սօնրա , օնըն
տա իշինի պիթիրմէլիյիզ :

Սալվատօր . - Էրքէն տէյիլ մի :

Վիգոնթ տը Լիւսան . - Բօմանըն հագգը վար տըր , Վէր-
նիէ պաշըմըզա պիր պէլա կէթիրէպիլիր . օնըն տա վիւճու-
տընը օրթատան գալտըրմագ՝ մուվաֆըզը ազլ ու հիքմէթ
տիր :

Բօման , Սալվատօր վէ վիգոնթ տը Լիւսան պու սէօզ-
լէրի թէաթի իթտիքլէրի սըրատա , Վէրնիէ տախի Տէլիգա
իլէ իքի արգատաշընա խիթապէն .

— Բիւբէնլէր իլէ գօնուշտում , վէ թէքլիֆինիզի արզ
իյլէտիմ . - տէտի :

Տէլիգա . - (Թէէսիրի շարապ իլէ եիւզիւ գըզարմըշ օլ-
տըղը հալտէ .) Բէք էյի , նէ՝ ճէվապ վէրտիլէր :

Վէրնիէ . - Իւզէրինիզէ կիւլտիւլէր :

Գօգօ-Տէզպրէզ . - Վա՛յ , կիւլտիւլէ՛ր մի . . . էօյլէ իսէ
հալլէրի եաման տըր :

Բօլէ-լը-Մօվէ-Կէօ . - Էօլտիւրմէլի , գանլարընը իշմէլի :

Վէրնիէ . - Փագաթ գապահաթ սիզտէ տիր . խանէ .

նեղերին է կիրմեք միւմքինսիզ օլտըղընը անլատըգտան սօնրա ,
օն ատէտ պինէր ֆրանքըդ պանգա գաիմէսի վէրմէլէրինի
վէ եօգսա քէնտիլէրինի էլէ վէրէճէյինիզի քէնտիլէրինէ սէյ-
լէմէյէ պէնի մէմուր իթտինիզ, վէ պիլտիլինիզ շէյլէրտէն
հիչ պիրիսինի պանա սէյլէմէտինիզ. պէնի պուտալա՝ եէրինէ
մի գօյտընըդ :

Գօգօ-Տէզպրէզ. - Խա՛յր , սէն պուտալա տէյիլսին . ֆա-
գաթ իւչ կիւնտէն պէրու պիզիմ իլէ կէզինմէն թէքին տէ-
յիլ տիր . պանա էօյլէ կէլէյօր քի պիզի ալտաթմագ իչին
րիւբէնլէր իլէ միւթթէֆիգ սին :

Տէլիգա՝ Գօգօ-Տէզպրէզին պու սէօզիւնիւ իշիտինճէ , րը-
տէնկոթընըն ճէպինտէն ուզուն պիր պուչագ չըգարարագ .

— Էկէր պունը պիլսէ իտիմ , շու պուչաղը գարնընա սաբ-
լար ըտըմ , Վէրնիէ . - տէտի :

Տէլիգա պու սէօզլէրի սէյլէտիլի սըրատա , սէսինի
եիւքսէլթմիշ իտի . շուգուրլարընտան տըշարը ֆըրլամըշ օլան
կէօզլէրի քէմալը հիտտէթինտէն գըղըլճըմլար սաչմագտա վէ
տիչլէրի արասընտան տա պէյազ կէօբիւքլէր ֆըչգըրմագ-
տա ըտը : Պունըն իւզէրինէ պիւթիւն խըրսըզլար հէբ պիր ա-
ղըզ :

— Նէ՛ վար , նէ՛ վար . - տէյու հսյգըրտըլար :

Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօ Տէլիգանըն պուչաղընը կէօբիւնճէ ,
պիրտէն պիրէ կէրի չէքիլտի , վէ մէրգումը կէօթէրէրէք .

— Հէլէ շու ալշաղա պագըն , րիւբէնլէրի թէլէֆ իթմէք
իւզրէ քէնտիսինէ եարտըմ իթմէտիլիմ իչին , պէնի էօլտիւր-
մէք իսթէյօր . - տէտի :

Գօգօ-Տէզպրէզ. - Վայ , պիզի Նլէ վէրիյօրսըն , էօյլէ՛
մի . . . բէք էյի , էվվէլա սէնի էօլտիւրէլիմտէ հիչ պիր շէյ-
տէն խապէրտար օլամայասըն :

Սալվատօր . - (Բօմանա խիթապէն .) Պագ , Վէրնիէ հիչ
պիր շէյտէն խապէրտար տէյիլ իմիշ :

Բօման . - Էվվէթ , Գօգօ-Տէզպրէզ պիլմէյէրէք Վէրնիէ-
նին հայաթընը գուրթարտը : Վիգոնթ , պալօյը աչմագ վագ-
թը կէլմիշ տիր զանն իտէրիմ , հազը՛ր մը սըն :

Վիգոնթ . - Եվմէթ , հազրը ըմ , Էվմէլա հաճկըսընտան պաշլալըմ :

Սալվատոր . - Պիր տագըգաճըգ պէրլէ յինիզ , իշին նէ-թիճէսինէ պագալըմ :

Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօ՝ ջըթալըգտա բէյտա օլան կիւրիւլ-թիւտէն պիւ իսթիֆատէ , Սալվատոր իլէ Բօմանա եագլաշ-մըշ ըտը : Տէլիգա իսէ՝ Գօգօ-Տէզպրէզ , Բօլէ-լը-Մօլլէ-Կէօ , Կրան-Լոսի , Շարլ-Լա-Պէլ-Գրավաթ վէ տահա սահիր պիր իքի քիշիտէն իպարէթ տիր ալայըն օրթասընտա տուրմըշ օլտըղը հալտէ , Սալվատոր , Բօման վէ վիգոնթ տը Լիւսանա գարշը իշիտիւմէտիք հադարէթլէր վէ քիւֆիւրլէր եագաղըրմագտա ը-տը : Նիհայէթ Սալվատոր իլէրիլէյէրէք , կիւրիւլթիւլիւ պիր սէտա իլէ :

— Սուսաճսիգ մը սըն . . . զիրա էտէպսիզիլի սօն տէրէ-ճէսինէ վարտըրտըն . . . Էկէր սէսինի քէսմէյէճէք օլուրսան , շիտտէթլի պիր տէրս վէրմէյէ պէնի մէճպուր իտէճէքսին . - տէտի :

Պու պրատա խըրսըզլարըն հէման քեաֆֆէսի տէ Սալվա-տոր իլէ պրգատաշլարընա տօղլու իլէրիլէտիլէր : Բօպէր , Գա-տէ-Վէնսան , Գորնէ-Թաք-Տիւր վէ տահա սահիր պիր գաշ քի-շիլէր գանլը պիր գավղա զուհուր իտէճէյինի քէշֆիտէրէք , տէրհալ նէրտիւպան պասամագլարը իւզէրինէ չըգտըլար , վէ օրատան ճէրէյան իտէն ահվալի սէյր իթմէյէ պաշլատըլար :

Սալվատոր , Բօման , վիգոնթ տը Լիւսան վէ Վէրնիէ-լէ-Պա-Պլէօ հէր թարաֆտան գուշատըլմամագ իշուն տիվար պօ-յընճա տուրմըշլար , վէ Բօմանըն պիր իշարէթի իւզէրինէ ճիւմլէսի պիրտէն էլլէրինի տապսինճալարընա կէօթիւրմիւշլէր իտի : Շարապ վէ ըագը թէէսիրիլլէ ճանավարլարա տէօնմիւշ օլան տօգուզ հայլաղը մաղլուպ իթմէքլաղըմ կէլմէքտէ ի-տի : Տէլիգա , Գօգօ-Տէզպրէզ վէ Բօլէ-լը-Մօլլէ-Կէօ հէք պիր աղըզ :

— Եվմէլա Իւրէնլէրի էօլտիւրէլիմ , սօնրա տա մէյխա-նէճի գարընըն իշինի պիթիւրիւրիզ . զիրա պու էվտէ ալաճագ բէք չօգ շէյ վար տըր . - տէյու հայգըրտըլար :

Սալվատոր . - Պուչագլարը պըրագըն , պուչագլարը պըրագըն տէյօրըմ , եօգսա Ալլահ հագգը իշին հէքսինիզին տէ պէյնինի բաթլատըրըմ . - տէտի :

Փագաթ մէրգումըն սէօզիւնէ էհէմմիյէթ վէրէն օլմատը . խըրսըզլար՝ ուզուն պուչագլարլա սիլահանմըչ օլտըզլարը հալտէ , քէմալը հիտտէթ վէ վահշէթլէ անլէրին իւզէրինէ հիւճիւմ իթ տիւէր , վէ Բօլէ-լը-Մօվէ-հէօ Վէրնիէ-լէ-Պա-Պը-լէօնիւն գօլունը պուչագըլլա եարալատը . վիզոնթ տը Լիւսան Վէրնիէնին գօլունտան գանլար ագտըղընը կէօրիւնճէ .

— Իշթէ օ էօյլէ օլմազ պէօյլէ օլուր . - տէյերէք , է . ինտէքի տապանճալարտան պիրիսինի Բօլէ-լը-Մօվէ-հէօնիւն իւզէրինէ պօշալթ տը , վէ հէրիֆին գաֆասընը բարչա բարչա իթաի :

Խըրսըզլարտան իքիսի Բօլէ-լը-Մօվէ-հէօնիւն չու հալին . տէն պապագը իւրքերէք կէրի չէքիտիլէր . Սալվատորըն գարչըսընտա Տէլիգա , Գօգօ-Տէզպրէզ , Կրան-Լուի , Շարլ-Լա-Պել-Գրավաթ վէ տիկէր պիր իքի քիշի գալմագտա ըտը :

Տէլիգա Բօլէ-լը-Մօվէ-հէօնիւն պէյնի տաղըլտըղընը կէօրիւնճէ , գաբլանլարա մախսուս պիր չէվիքլիքլէ Սալվատօրըն իւզէրինէ սալտըրարագ .

— Սըրա սէնին տիր , ալչագ . - տէյերէք էլինտէքի պուչագը կէօյսիւնէ ֆըրլաթ տը . ֆագաթ պուչագըն տէմիրի սաղ պէօյիւրինէ իսագէթ իտէրէք , խաֆիֆ պիր ճէրիհա աչտը :

Սալվատոր պու հիւճիւմի նակէհանիտէն իւրքէճէք եէր . տէ պիր գաթ տահա քէսպի շիտտէթ իտէրէք , պիր էլիլլէ Տէլիգայը եագալատը վէ տիկէրիլլէ տէ գարնընա իքի գուրչուն պօշալթ տը . Տէլիգա քէնտիսի իւզէրինտէ պիր իքի տէֆա տէօնտիւքտէն սօնրա եիւզիւ գօյուն եէրէ տէվրիտի , վէ պօղուգ պիր սէտա իլէ Գօգօ-Տէզպրէզէ խիթապէն .

— Բէշֆ իթ տիյիմիզ էսրարը օ պիրլէրինէ սէօյլէ . - տէյու պաղըրտը :

Մէրգումըն սօնընճը սէօզլէրի պուշլար օլտու : Տիկէր խըրսըզլարըն հիտտէթ վէ վահշէթի կէվլէմէյէ եիւզ թութ . մըչ ըտը , Պիւթիւն սանտալիէլէր , մասա վէ իւզէրինտէքի

պիւթիւն էչեա եէրէ տէվրիւմիշ վէ բարչա բարչա օլմըշ ըտը . աթըրլան տապանճալարտան հասըլ օլան տիւմօն տըշարը . չը-
գաճագ պիր եէր պուլամատըղընտան , պօտուրոււմ իչինտէ
գաթը պիր պուլոււթ թէշքիլ իթմիշ իտի :

Տէլիգանըն բուհընը թէսլիմ իթմէզտէն էվլէլ սէօյլէ-
տիյի սէօզլէօր Բօմանըն գուլաղընա իլիշմիշ օլտըղընտան ,
մէրգոււմ հիւճիւմ իտէնլէրի պիր տագըգաճըգ վիգոնթ տը
Լիւսան իլէ Սալվատօրա պըրագարագ , պօտուրոււմըն պիր
քէօշէսինտէ ունուտըլմըշ օլան պէօյլւք պիր աէմիլի ալտը
վէ գարանլըգ իչինտէ եավաշ եավաշ Գօգօ-Տէզպըէզին ար-
գասընա կիտէրէք էնսէսինէ էօյլէ շիտտէթլի պիր տարպէ էն-
տիրտի քի , Գօգօ-Տէզպըէզ հիշ պիր սէօզ սէօյլէմէյէ մէյ-
տան պուլամայարագ թաշլարըն իւզէրինէ երգըլտը . Բօման
պու իչի պիթիլտիքտէն սօնրա տիկէր իըրսըզլարըն եանընա
ավտէթ իտէրէք , վէ էլինտէքի աէմիլի մուգաֆֆէրաճէ պիր
սուրէթտէ սալլայարագ :

— Իւչինիւն իչի պիթտի , օլիգ նէ իսթէյօրսընըգ , գաւ-
ղայը էլան տէվամմը իտէճէքսինիզ , հայտէ , հայտէ , պու-
շագլարը պըրագընըգ տա թէսլիմ օլունուզ , եօգսա սիզին
տէ նաշընըզ եէրէ սէրէրիզ . — տէտի , վէ նէրթիւպան իւ-
զէրինտէ պուլունանլար տախի :

— Թէսլիմ օլունուզ , թէսլիմ օլունուզ , գարշը գօյմագ
միւմքին օլմատըղընը կէօրիւյօրսընըգ . — տէյու հայգըլտը-
լար :

Կրան-Լուի վէ Շարլ-Լա-Պէլ-Գրավաթ արգատաշլարըն-
տան պիր գաշընըն կէվլէք տավրանտըզլարընը վէ տիկէրլէ-
րինին տէ պիթարաֆ տուրտըզլարընը կէօրէրէք , թէսլիմ
օլմագտան պաշգա պիր չարէ օլմատըղընը անլատըլար . Սալ-
վատօր իլէ իքի արգատաշլը իսէ միւճատէլէյի ուգաթմագտա
արթըգ հիշ պիր մէնֆաաթլարը օլամայաճաղընտան , թէրքի
սիլահ իթտիլէր :

Վէրնիէ-Լէ-Պա-Պլէօնիւն թագաթ վէ տէրմանը գալմա-
մըշ ըտը , Բօլէ-լը-Մօվէ-Կէօնիւն քէնտի գօլունտա աշմըշ
օլտըղը եարա տէհէթլի պիր սուրէթտէ աղըլմագտա ըտը :

Սալվատորըն աւտըղը ետրա իսէ՝ պիր թըրնաղ ետրասընտան պաշգա պիր շէյ տէյիլ իտի :

Սալվատոր վէ իքի տօթը իլէ գավղայա իշթիրաք իթմիշ օլանլար արասընտա միւսայահա բէյտա օլունճա , օրատա պուլունան խըրաղլար էօլէնլէրի հարէքեաթը վագըալարընտան տօլայը իթհամ իթմէյէ պալլատըլար , վէ կէրէք Սալվատորա վէ կէրէք իքի արգատաշընա արթըգ քէմալը իթաաթլա խըտմէթկիւղար օլաճագլարընը վատ իլլէտիլէր :

Սալվատոր պու իֆատաթը նատիմանէ վէ ֆէտաքեարանէյի տինլէտիքտէն սօնրա , պարիտանէ պիր շէհրէ իլէ :

— Բէք էյի , ֆագաթ շիմտի օ սէօղլէրի պիր եանա պըրագալըմ տա հալը հաղըըր տիւշիւնէլիմ . կիթմէք զէմանը կէլվիշ տիր , պու իւշ նաշը պուրատա պըրագըպ կիտէմէյիլ . օնլարը մէյտանտան գալտըրմագ լաղըմ տըր . - տէտի :

Շարլ-լա-Պէլ-Գրալաթ . - Եկէր էօլմէզտէն էվվէլ , էօլտիւրպիւքլէրի ատամլարըն նաշլարընը հանկը հէքիմէ սաթ . արգլարընը պիղէ սէօլլէմիշ օլպայըտըլար , քէնտի նաշլարընը տա օ հէքիմէ սաթար ըտըգ :

Բօման . - Մատամ՝ քի պու հէքիմին նէրէտէ պուլընտըղընը պիլմէյօրսընըգ , պու էֆքեարտան վագ կէշմէլիսինիլ . պուլունլա պէրապէր պու նաշլարը հէր հալտէ մէյտանտան գալտըրմագ լաղըմ տըր . . . նա՛սըլ ետրմալը :

Վիգոնթ տը Լիւսան . - Ճիլ հագըգա պու իշ էբէյիճէ միւշքիլ տիր :

Կրան-Լուի . - (Պիրտէն պիրէ սէօղլէ գարըշարագ .) Միւշքիլ մի , պուլնտան տահա գօլայ պիր շէյ օլամաղ . սիղ պու իշի պանա պըրագըն . պէն ետրաճաղըմը պիլիրիմ . պունլարըն շէքլ ու հէյէթինի էվվէլա թաղեիր իթմէք լաղըմ տըր :

Պու սէօղիւ սէօլլէտիքտէն սօնրա , խապիսի մէրգուճ կէօմլէյինին գօլլարընը հօգարըյա սըղատը , վէ հիշ քիմնէնին ճէվապընա պէքլէմէքսիղին էլինտէքի պուչաղը իլէ էօլէնլէրին եիւղիւնիւ վէ վիւճուտինի թանըլաճագ գըսըմլարընը քէսիպ տօղրամաղա պաշլատը : Մէրգուճ ղայէթ թապի պիր հարէ :

քէթատէ պուլուռնը յօրմըշ կիպի պուլ մէքրուհ վէ տէհէթլի իշի
 • տէրէճէ սողուգ գանլըլըզլա իճրա իթմէքտէ իտիքի, Սալ-
 վատօր, Բօման, վիգոնթ տը Լիւսան վէ տիկէր խըրսըզլար՝
 գան կէօրմէյէ ալըշգըն օլմագլա պէրապէր թիթրէմէքտէն
 վէ կէօղլէրինի պէրիյէ չէվիրմէքտէն քէնտիլէրինի ալամատը-
 լար. մօ մաֆիհ հիշ պիր չէյ սէօյլէմէտիլէր. զիրա Կրան-
 Լուինին հարէքէթի վագըասը հուսուլը սէլամէթլէրի իշուռն
 քէք մուգթէզլի իտի:

Կրան-Լուի տէրէօհտէ իթտիյի վագիֆէյի իքմալ իթտիք-
 տէն սօնրա:

— Պու իշ պիթտի, բօլիս մէմուրլարընըն էն գուրնազը
 քիմ իսէ, կէլսին տէ պու նաշլարա պիր իտիմ թագսըն պա-
 գայըմ. շիմտի չարապ ֆըշըլարընըն ալթընը չըգ տրմալը վէ
 պու իւշ նաշը իշինէ տօլտուրտըգտան սօնրա, կէօթիւրիւպ
 նէհրէ աթմալը. - տէտի:

Սալվատօր. - (Գորնէ-Թար-Տիւրէ խիթապէն.) Գորնէ,
 հայտէ չար չարուգ եօգարը չըգ տա պագ օրթալըգ նախըլ
 տըր. - տէտի:

Սալվատօրըն պու էմրի իւզէրինէ Գորնէ-Թար-Տիւր տէր-
 հալ եօգարը չըգտը, վէ պիր միւտտէթ սօնրա պօտուրում
 աղզընա ալտէթ իտէրէք:

— Հէր չէյ սրրասընտա տըր. սէլ կիպի եւղմուր եաղը-
 յօր. գաաընլար հէնուգ կէլմէմիշլէր. վալիտէ Սան-Բըֆիւ
 խըրլայա խըրլայա ույույօր. թամ վագթը տըր, սօգագտա
 հիշ քիմնէ եօգ, շու իբի տէ ալընըզ. - տէտի:

Սալվատօր վէ Բօման՝ Տէլիգանըն, Գօգօ-Տէզպրէզին վէ
 Բօլէ-լը-Մօվէ-Կէօնիւն նաշլարընը պիրէր ֆըշըյա տօլտուր-
 տուլար, վէ Գորնէ-Թար-Տիւրիւն աթտըղը իբ իւշ պու ֆըշը-
 լարը պաղլատըգտան սօնրա, նէրտիւպանտան քիւշիւք հալ-
 լիյէ չըգարըպ, Պօյաճըլար սօգաղընտան Սալվատօրըն գայը-
 ղընա նազլ իթտիլէր:

Փագաթ Սալվատօր գայըղըն քիւրէքլէրինի հէնուգ էլէ
 ալմըշ իքէն, պիրտէն պիրէ պիր թագըմ գարըշըգ սէտալար
 իշիտիլտի, վէ Նօթըր-Տամ քէօրիւսիւ թարաֆընտան տա

պիր գատրն սէտասը . . . Գաթիլի թու ընդ՝ զ . . . Ալլահ աշ-
գընա օլտուն . . . Եւ տէյու հայգըրմաղա պաշլատը . . .

Ռօման լըխթըմ իւղէրինտէ տուրմըշ օլտըղընտան, Սալ-
վատօրա խիթ ապէն . . .

— Չարո՛ւղ, ֆըշըլարը սույա աթ տա սահիլէ կէլ, զտ-
լէպէլիք պու թարաֆա կէլիյօր, — տէտի . . .

Սալվատօր տէրհալ . . . տօսթընըն սէօզիւնէ իթաաթ իյլէ-
տի, վէ իւշիւնճիւ ֆըշըլը հէնուղ ֆըրլաթմըշ իքէն, . . . Խաւ-
գըն գօփալաժագտա օլտըղը շախս Արգօլ քէօրրիւսիւնտէն
նէհիլէ աթըլտը, վէ քէմալը սիւրաթլա եիւզտիւքտէն սօնրա
Պօյաճըրլար սօգաղը սահիլինէ չըգարագ, քէմալը մէթանէթլէ
եիւրիւմէյէ պաշլատը, Սալվատօր իսէ տէրհալ սահիլէ եադ-
լաշարագ, Բօման իլէ պիլիքտէ մէրգումը թաագիպ իյլէտի,
. . . Շախսը մէհհալ կէճէնին դայէթ գարանլըգ վէ հալա-
նըն դայէթա աթլմանը օլտըղընը կէօթէրէք, վէ պիւշլէ պիր
հալաաաա քէնտիպինի թաագիպ խտէնլէրին հէր հալտէ իղլի
զայպ իթմիշ օլաճագլարընը հիսապ իտէրէք, աղաճըգ տիյ-
նէնմէք իւղրէ տուրտու, ֆագաթապընտան պիր թագըմ
գարըշըգ սէտալար իշլիթտիլինտէն, հէման տապանը գալտը-
րըպ գօշմաղա պաշլատը, վէ պիւ գաշ աաթմ իլէրիլէտիք-
տէն սօնրա, վալիտէ Սան-Բըֆիւնիւն մէյլաանէ միւշթէրիլէրի
արասընտա պուլունտը, պունլար պօտուրումտան տըշարը
չըգտըգտան վէ տէլիլին աղընտաքի ուղուն թաշ թէքնէյի
եէրինէ եկըլէշտիւրտիքտէն սօնրա, չէքիլիպ կիթմէքտէ իտի-
լէր . . .

Մէրգում պու աաթմլէրին քէնտիսինի թաագիպ իտէն-
լէրին արդատաշլարընտան օլտըղլարընը քէշֆ իտէրէք, վէ
պոն գարանլըգ սօգաղտա գաշաճագ պիր եէր աղալաճայա-
րագ, հայաթընը պէհալըյա սաթմաղա գարար վէրտի, վէ
պէլինտէն պիր խանչէր չըգարըպ գարշըրնտա պուլունտա-
րըն իւղէրինէ սալտըրարագ . . .

— Պըրագընըգ քի կէչէյիմ, եօգսա թօրընըղլտա էօլ-
աիւրիւրիւմ, — տէյու պալըլտը . . .

Սալվատօր վէ Բօման մէրգումըն սուրէթի իֆաաէսիկ,

տէն պիր Բրովանսլը օլտըղընը անլատըլար , վէ օ սըրատա մէրգուլմըն արգասընտա պուլունտըղլարընտան , իքի ումուղլարընտան թուլթտըլար , վէ վիգոնթ տը Լիւսանըն պիրտէն պիրէ գաբուսընը աչմըլ օլտըղը մէյխանէնին հալլիսինէ կիրտիրտիլէր :

Պու սըրատա ղալէպէլիք Սիթէ վէ Օթէլ-տը-Վիլ ըրիւթըմլարը թարաֆընտան հիւճիւմ իտէրէք Տապպաղխանէ սօգաղընա եայըլտը . խըրսըղլար խալգ իլէ գալղայա թուլթուչաճաղլարընը անլայարագ , տերհալ իչէրի կիրիպ գաբուլը գաբատըլար : Թում վագթը իտի : Տապպաղխանէ սօգաղը խընճախընճ էհալի իլէ տօլմուլ ըտը : Խըրսըղլար հալլինին իչէրիսինտէն խալգըն կիւրիւլթիւսինիւ իշիթմէքտէ իտիրէր :

Շախսը մէճհուլ պիրտէն պիրէ թուլթուլուպ տա մէգքիւր հալլիլէ կիրտիրիլինճէ , պիրտէն պիրէ քէնտիսինի ղայպ էթմիլ , նէֆէսի քէսիլմիլ վէ կէօղլէրինի պունլարա տիքիպ տուրմըլ ըտը : Ֆագաթ պիր աղ սօնրա քէնտիսինի ազաճըգ պուլունճա , եիւքսէք սէտա իլէ .

— Սիլ քիմ սինիլ , պէնտէն նէ իսթէյօրսընըլ , Ալլահ աչղը իլին օլսուն , պըրագընըլ կիտէյիմ . - տէտի :

Շարլ-լա-Պէլ-Գրավաթ էլիլէ մէրգուլմըն աղղընը գաբալարագ .

— Սո'ւս , հայլալ , սէնի արամագտա օլտըղլարընը իշիթմէյօրմըսըն . - տէտի :

Ֆիլ հագըգա , վալիտէ Սան-Րըֆիւնիւն մէյխանէսի էօնիւնտէն կէչմէքտէ օլան ղալէպէլիլին գարըլըգ սէտալարը հէնուլ իշիտիլմէքտէ իտի : Սօգագտա հէր շէյ էսկի հալինի պուլունճա , խըրսըղլար քիւչիւք հալլիտէն մէյխանէյէ կիրտիրէր , վէ իլլէրինտէն պիրիսի տէրին տէրին ուլումագտա օլան մէյխանէճի գատընը ուլանտըրտը . մէրգուլմէ տէսթկեա հարգասընտան գայգարագ վէ պիր մօմ իլէ պիր շիշէրագըլ կէթիրէրէք .

— Նա'սըլ , էյի էյլէնտինիլ մի , էվլատլարմ . - տէյու սօրտու :

Սալվատոր . - Բէք էյի էյլէնտիք , վալիտէ , նա՛սըլ , սէն տէ կիւզէլ ույուտըն մը :

Վալիտէ Սան-Րըֆիլ . - Օ՛հ , էվվէթ , բէք կիւզէլ ույուտըմ . (շախսը մէճհուլը կէօթէրէրէք .) Փազաթ պու ա-տա՛մ քիմ տիր :

Շարլ-Լա-Պէլ-Գրավաթ . - Պիր գաթիլ , քէնտիսինի Րիւբէն գուրթարտը :

Վալիտէ Սան-Րըֆիլ « Պիչարէ՛ տէրիգանլը » տէյերէք , քէմալը չէֆգաթլա մէրգուլմա եագլաշտը , վէ պիր գատէհ ըագը թագաթիմ իյլէտի : Մէրգուլմ պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթրէմէքտէ օլտըղը կիպի , չէհրէսինի տէ տէհչէթլի պիր սուղունլըգ գաբլամագտա իտի : Պիր իքի տագըգա գատար սէր-խօշ կիպի սալլանտըգտան սօնրա , նիհայէթ օլտըղը եէրտէ երգըլտը գալտը :

Րօման . - Պու հէրիֆ խասթա կէօրիւնիւյօր . . . քէնտիսինի պիր օտայա կէօթիւրմէլի . իչինիզտէն պիրիսի պանա եաղ-տըմ իթսին . - տէտի :

Գատէ-Վէնսան շախսը մէճհուլըն՝ այագլարընը վէ Րօման տախի պաշընը թութտըլար , վէ վալիտէ Սան-Րըֆիլնիւն տէ-լալէթիյլէ խանէնին պիրիճի գաթ օտալարընտան պիրիսինէ կէօթիւրտիւքտէն սօնրա , էբէյիճէ կիւզէլ պիր գարեօլայա եաթըրտըլար :

Շախսը մէճհուլ շիտտէթլի պիր սըթմայա թութըլմըշը-տը : Պու սըրատա ալիւֆթէլէրտէն պիրիսի օտայա կիրէրէք , կէճէյի մէրգուլմըն եանընտա կէչիրմէյի տէրէօհտէ իյլէտի :

Սալվատոր վէ Րօմանըն պու ատէմի գուրթարմալարը հա՛նկը արգուտան նէչէթ իթմիշօլտըղը սիւալ իտիլսէ , ատա-լէթէ պիր օյուն օյնամագ արգուտընտան նէչէթ իթմիշ օլտը-ղընը պէյան իտէպիլիլիլ . զիրա ումուրը ատիլյէնին հիւսնիւ-ճէրէյանընա մանի օլմագ , ատալէթ մէմուրլարընըն թէհար-ըիյաթընը տաիրէի իմքեան խարիճինէ չըգարմագ , վէ հէր տիւրլիւ թէտապիրի պիլ իթթիլազ , ատալէթէ գարչը իյգաի միւլքիլաթ իթմէք՝ պիր կիւն բէնչէի ատալէթէ տիւլար օլա-ճագլարընը պիլէնլէր իչուն պիր մահգուզիլէթի ազիմէ տիր :

ՊԻՐ ՃԻՆԱՅԷԹ ՏԱՀԱ

Վախտէ Սան-Րֆիւնիւն մէյխանէսինտէ թօբլանմըշ օւլան խըրսըղլար թարաֆընտան մաղհարը հիւսնիւ իհթիմամ օւլան շախսը մէճհուլըն Պէքօ օլտըղընը օգույանլարըմըղ էլ պէթթէ անլամըշ տըրլար : Շիմտի տէ Սիլվիանըն աշըրըլմա սընտան սօնրա ճէրէյան իտէն վուգուաթը նագլ իտէլիմ :

Սիլվիա մէմուլըն զայրը օլարագ Պէքօյը գարշըսընտա կէօրիւնճէ, պիրտէն պիրէ տիւշարը տէհչէթ օլարագ առլա էսէրի մախալէֆէթ կէօսթէրմէքսիղին պիր մէյտան արապասընա տօղրու սիւրիւքլէնիպ կիթմիշ օլտըղը օգույանլարըմըղըն խաթըրնիշանլարը օլմագ կէրէք տիր :

Մէրգուլմէ էվլէլա Պէքօնըն իֆատաթը վագըրասընը թէքրարլամագտան պաշգա պիր էֆքեարը պուլընմատըղընը զանն էլլէմիշ, վէ մուխալէֆէթ իտէրէք ըէղալէթի մուճիպ օլմագտան ըսա , պու մէճպուլըիյէթէ գարշը պօյուն էյմէյի տահա միւնասիպ կէօրմիւշ իտի :

Արապայա կիրաթիքտէն սօնրա պէօյիւք պիր սապըրսըղլըղլա Պէքօնըն իֆատէի մէրամ իթմէսինէ պէքլէտի . ֆագաթ պալըգճը արապանըն պիր քէօշէսինտէ պուլթ կիպի օթուրմըշ օլուպ , հիշ պիր սէօղ սէօյլէմէյօրտը . նիհայէթ Սիլվիյանըն ճանը սըգըլարագ , աղղընը աշմաղա հաղըրլանմըշ իքէն արապա պիրտէն պիրէ տուրտու : Սիլվիա պաշընը եօգարը գալտըրտը վէ նէրէյէ նագլ իտիլմիշ օլտըղընը անլամագ իւզրէ էթրաֆընա պագընտը . ֆագաթ կէթիլըլմիշ օլտըղը խանէնին մէնզարէի խարիճիյէսի քէնտիսինի ատէթա իւրքիւթա տիւյիւնտէն , էնտիշէլի պիր թավը ըլա .

— Նէրէտէ իմ , պէնի նէրէյէ կէօթիւրիւյօրսընըղ . - տէյու պաղըրտը :

Պէքօ Սիլվիանըն սէօզլէրինէ էհէմիլիէթ վերմէյիպ, առապաճընըն իւճրէթինի վէրտիքտէն վէ արապա քէմալը սիււրաթլա եօլա չըգտըգտան սօնրա, Սիլվիանըն գօլունտան թոււթարագ .

— Լութֆէն արգամ սըրա կէլինիզ, մատամ մարքիզ . — տէտի :

Պու սէօզլէրտէքի էսէրի իսթիհզա՝ Սիլվիանըն տիւշար օլտըղը էնտիշէ վէ ըգտըրապը օ տէրէճէ արթըրտը քի, պիշարէ գատըն տիւշիւպ պայըլտը վէ Պէքօ մէրգուլմէյի գօլարը իշինէ ալըպ քէնտի քէօշկիւնէ չըգարտըգտան սօնրա, էրէյիճէ էյի պիր գարեօլայա եերլէշտիրտի, վէ վալիտէսինի նէզտիտէ պըրագըպ քէնտիսի տըշարը չըգտըր . պիշարէ գատըն Սիլվիանըն ագլընը պաշընա կէթիրմէք իւզրէ, օլանճա ղայրէթինի սարֆ իյլէտի իսէ տէ, հիշ պիր նէթիճէ իսթիհսալ իտէմէտի . զիրա մէրգուլմէնին պայըլմասը պիր նէֆէս թոււթուլմասընտան իլէնի կէլմիշ իտի : Նիհայէթ Սիլվիա ալըլարագ վէ ագլը պաշընա կէլէրէք .

— Նէրէտէ իմ, սիզ քիմ սինիզ, պէնի պուրայա քիմ կէթիրտի . — տէյու հայգըրտը :

Պէքօնըն վալիտէսի նէ՝ եաբաճաղընը շաշըրմըշ օլտըղընտան, երլտըրըմ կիպի սիւրաթլա վուգու պուլան պիւթինն պու սիւալլէրէ « Պիլմէմ » տէն պաշգա պիր ճէվապ պուլամատը : Պունըն իւզէրինէ Սիլվիա Պէքօյը հէր հալտէ կէօրմէք իսթէտիյինի վէ քէնտիսինի տէրհալ սէրպէսթ պըրագմայաճագ օլուրսա հագգընտա իգամէի տօվա իլէ հարէքէթի վագըրտսընտան տօլայը քէնտիսինի բէյիման իտէճէյինի սէօլլէտի, վէ պատէհու պուլընտըղը գարեօլատան էնիպ գաշմագ էֆքեարընտա պուլընտը . ֆագաթ իւզէրինտէքի իպասալար գալտըրըմըշ օլտըղընտան, պու արգուսընտան ֆէրաղէթ իթմէյէ մէճպուր օլտու :

Օ սըրատա եալընըզ իսթիյար գատընըն նազարէթինէ հավալէ իտիլմիշ զաննըյա, պիր գաշ տէֆալար հայգըրտը, վէ պու սուրէթլէ իմտատընա ատէմ եէթիշիր իւմիտինէ տիւշտիւ . ֆագաթ պու իւմիտի պօշա չըգընճա, քէսպի սիւքիւ-

Նէթ իթմէսինի վէ օղու կէլինճէյէ գատար սապը իյլէմէսինի նասիհաթ իյլէմէքտէն խալի գալմայան իսթիյար գատընըն սէօղլէրինէ էհէմմիյէթ վէրմէյերէք , պուլընտըղը գարեօլատան աշաղը սըշրատը վէ իմտատ թալէպ իթմէք իւզրէ քիւ-չիւք սահանլըգ գաբուսընը աշտը : Պէքօ սահանլըգ պաշընտա պէքլէմէքտէ իտի . Սիլվիա պալըգճընըն վահշէթամիզ չէհրէսինի կէօրիւնճէ , թէքրար իշերի կիրմէյէ մէճպուր օլտու :

Պէքօ պիր թարաֆա չէքլմէսինի վալիտէսինէ իշարէթլէ անլաթտըգտան սնրա , Սիլվիանըն գարեօլասընա եագլաշա-րադ , եավաշ սետա իլէ .

— Տինլէյինիզ , մատամ , պէնիմ գարարըմ շու տըր . նէ՛ թէհտիտլէրինիզ , նէ՛ կէօղ եաշլարընըզ վէ նէ՛ տէ եէնի պիր ճինայէթ իրթիքեապ իթմէք մէճպուրիյէթի պու գարարըմը թէպտիլ իտէմէյէճէք տիր . սիզ պէնիմ օլմագ շարթըյա աշըգընըղը էօլտիւրմէյի պանա թէքլիֆ իթտինիզ . պէն տէ հագգընըզտա տէրքեար օլան մուհապպէթի մէճնունանէմէ գաբըլարագ թէքլիֆինիզի իճրա իյլէտիմ . լաքին շիմտի վատ-լարընըղը իյֆա իթմէյէ սիզի մէճպուր իթմէյէճէյիմ . պինա-էն ալէյհ հիշ պիր չէյտէն գօրգմայընըզ . ֆադաթ մատամ քի պէնի սէվմէք իսթէմէյօրսընըզ , պէն տէ սէվմէքտէ օլտը-ղընըզ տէլիգանլըյը պանա ալիտ օլան պիր մաշտէն մահրում իթմէք իշին սիզի պուրատա սագլայաճաղըմ . — տէտի , վէ Սիլվիա Պէքօյը ալտաթմաղա գալգըշտըղընտան , պալըգճը սէօղլիւնիւ շու եօլտա տէվամ իյլէտի .

— Պէնի ալտաթմաղա գալգըշմագ պիհուտէ տիր , մա-տամ . լիսանընըղը թէպտիլ իթմէնիզ . պէնիմ եէտի իգթիտա-րըմտա պուլուռնտըղընըզտան նէշէթ իտիյօր , խա'յր , խա'յր , սիզ պէնի աալա սէվմէտինիզ , վէ աալա տա սէվմէյէճէք սի-նիզ . շիմտիյէ գատար պիւթիւն հարէքեաթընըզտա գայտ-սըզլըգ էսէրի կէօրտիւմ . շու սըրատա պիլէ պիր եըլան վէ եախօտ զէհիրլի պիր հայլան ըմըշըմ կիպի կէրի կէրի չէքի-լիյօրսընըզ . Տաւտագլարընըզտա կէօրիւլէն թէպէստիւմ իլէ պէրապէր կէօղլէրինիզտէ քին ու դարազ բարլայօր : Օ'հ , սիզ էօմըրիւմիւ պիր ազապը էպէտի իշինէ աթտընըզ . միւտտէթի

էօմրիւմոտէ ֆէնալըգ տէնիլէն շէյի պիւմէտիյիմ հալտէ , պէ-
նի միւտհիշ պիր ճինայէթէ սէվգ իթտինիզ . վալիտէմ պէնիմ
մուզտարըպ օլտըղըմը կէօրէրէք , քէնտիսի տէ մուզտարըպ
օլույօր . պիշարէնին պէտպաթլըղընա սիզ սէպէպ օլտունըզ .
ա՛հ , պէն մուզտարըպ օլտըղըմ հալտէ , սիզին մէսուտ օլմա .
նըղը իսթէմէմ . ինթիգամըմը ալմագ իշին սիզի պուրատա
սագլայաճաղըմ . իշթէ պունըն իշին սիզի սէվտիյինիզ տէլի-
գանլըտան այըրարագ , նէֆրէթ իթտիյինիզ պիր ատամըն
եանընա կէթիրտիմ :

Սիլվիա . - (Պէթօյը դօրգուլթմագ իսթէյէրէք .) Ֆագաթ ,
սէֆի՛լ , նէ՛ հագդ ըլա պէնի պուրատա սագլայաճագսըն :

— Քէյֆիմ էօյլէ իսթէյօր :

— Ֆագաթ պէնի պաղըրմաղա մէճպուր իտէճէքսին . .
օ հալտէ պաշընա նէ՛ ֆէլաքէթ կէլէճէյինի տիւշի՛ւնմէյօր
մըսըն :

— Իսթէտիյինիզ գատար պաղըրմաղա մէճգուն սընըզ ,
մատամ . ֆագաթ պիհուտէ եէրէ չալըշաճագսընըզ . բէնճէ-
րէլէրտէն տըշարը պագաճագ օլուրսանըզ , թէտպիրլէրիմին
էյի իթթիսագ իտիլիշ օլտըղընը կէօրէճէքսինիզ : Պաթթը-
նըզա քիւսիւպ օթուրմագտան պաշգա պիր չարէնիզ եօգ
տըր . սիզի եանըմտա սագլամայը գաթիյէն գարարլաշտըրմը-
շըմ տըր . շայէտ սիզտէն այըրլմագ լաղըմ կէլէճէք օլուրսա ,
գարնընըզա պիր պուշագ սաբլամատան եագանըղը սալը վէր-
մէյէճէյիմ :

Պատէհու բէնճէրէլէրտէն պիրինին եանընտա տուրմըշ օ .
լան վալիտէսինէ տէօնէրէք .

— Վալիտէճիյիմ , ազաճըզ պուրայա կէլ . պու գատընը
կէօրիւյօրսըն ա՛ , պէն քէնտիսինի հիյլէ վէ ճէպը իլէ պուրայա
կէթիրտիմ վէ քէնտիսինի խիլաֆը ըրիզասը օլարագ պուրատա
հապս իտէճէյիմ :

Վալիտէսի . - Ա՛հ , օղլում , քէնտիսինի ճէպը իլէ պուրա-
յա կէթիրտին հա՛ . . . Ֆագաթ պու գատըն պէնի սէվիյօր
տէմիշ իտին . պէն տէ ըէսմի նիքեհաճըն մուհապպէթինիզի
թագտիս իտէճէյինտէն էմին օլարագ քէնտիսինի պուրատա

գապուկ իյլէտիմ. . . շիմտի կէօրիւյօրմ քի պէնի ալտաթմբշսրն :

Պէքօ . - Էվվէթ , վալիտէճիյիմ , սէնի ալտաթմաղա մէճ . պուր օլտում . ֆագաթ օլան օլմուշ տըր . . .

— Բէք էյի , սէնի պիհուտէ եէրէ թէքտիր իթմէք իսթէմէմ . ֆագաթ մատամ քի պու գատըն սէնի սէվմէյօր , եագատընը սալըվէր կիթսին :

Սիլվիա իխթիյար գատընըն սէօզլէրինտէն եէնիտէն իւմիտլէնմէյէ պաշլայարագ , վէ էկէր վալիտէսի քէնտիսինէ մուսվէնէթ իթմէյէճէք օլուրսա պալըգճընըն քէնտիսինի ճէպրէն սագլայամայաճաղընը հիսապ իտէրէք , մուզաֆֆէրա . նէ վէ միւսթէհզիյանէ պիր նազարլա Պէքօնըն եիւզիւնէ պագտը . Պէքօ իսէ՝ վիւճուտինէ պիր էլէթթրիգ տէմիրի թէմաս իթմիշ կիպի պու պագընըն թէէսիրիյլէ պիրտէն պիրէ սըշրայարագ :

— Վալիտէ՛ , Հագրէթի իսանամընա եէմին իտէրիմ քի , էկէր պու գատըն պուրատան կիտէճէք օլուրսա , քէնտիսինի էօլտիւրէճէյիմ . շիմտի նէ՛ իսթէրսէնիղ օնու եաբընը . - տէտի :

Պէքօնըն վալիտէսի օղլունըն շու սօն սէօզլէրինի իշիտինճէ , պէնզի ֆէվգ էլ ատէ սարարտը վէ ընչգըրա ընչգըրա Սիլվիանըն գարեօլատանա աթըլտը : Պէքօ օտատան տըշարը չըգտը : Սիլվիա մէրգումըն նէրտիւպանտան էնտիյինի իշիթտի , վէ իխթիյար գատընըն միւսթաղլագ օլտըղը հալը պիհուշիտէն պիլ իսթիֆատէ գարեօլատան էնմէյէ տավրանտը ըսատա , իխթիյար գատըն անըն շու հարէքէթինի կէօրէրէք :

— Օհ , տուրընը , մատամ , Ալլահ աչգընա օլտուն , տուրընը , ըէճա իտէրիմ , պուրատան կիթմէյէ գալգըշաճագ օլուրսանը , կէրէք սիզին վէ կէրէք էվլատըմըն մէվթինի մուճիպ օլաճագսընը . զիրա Պէքօ Հագրէթի իսանամընա հէր նէ վագթ եէմին իթմիշ իսէ , եէմինինի թուլմըշ տըր . - տէտի :

Սիլվիա՝ իխթիյար գատընըն մէյուսիյէթի հագիգի օլտըղընը կէօրէրէք եաթաղը իւզէրինէ տէվրիտի , վէ մէրգումէ-

նին պիր գաչ տագըգա էվվել քենտի սերպէսթիլինի արզու իթտիյի հալտէ , շիմտի օղլունը պիր ճինայէթէ սէվզ իթմէ-մէք իչուն ըիշվէթ գապուլ իթմէզ պիր պէքճի հալինէ կիր-միշ օլտըղընը անլատը : Մարքիզ տը Բօզէլլի իքինճի տէֆա օլարագ մաղլուպ օլմուշ ըտը :

Պէօյէճէ պիր գաչ հաֆթալար կէչտի : Սիլվիա պալըգ-ճընըն էլինտէն գուլթուլմագ իչուն հըսսիյաթընը քէթմ իթ-մէքտէն պաչգա պիր չարէ օլմատըղընը անլայարագ , կիթ կի-տէ տահա ազ միւքէտտէր կէօրիւնմէյէ պաշլատը : Ալթը սյ կէչտի : Սիլվիա հալինտէն ատէթա խօշնուս կէօրիւնտիւ , վէ պու սուրէթլէ Պէքօնըն վալիտէսինին էմնիյէթի քեամիլէսինի գազանտը . իխթիյար գատըն՝ օղլունը պու գատար վագթ կէօրիւպ Եվմէմէք գապիլ օլամայաճաղընը քէնտի քէնտինէ միւլահազա իթտիլինտէն , գուշ ուշմագսըղըն գաֆէսին գա-բուսընը աչըգ պըրագապիլէճէյինէ եավաշ եավաշ ինանմա-ղա պաշլայօրտը :

Մա մաֆիհ Սիլվիանըն շու թէսլիմիյէթի սախթէ իտի : Քէնտիսինի թէվգըֆ իթմիշ օլտըղլարը շու տարաճըգ հապս-խանէտէն գուլթուլմագ իչուն հէր տիւրլիւ թէտապիրի իթ-թիխազ իթմէյի գարարլաշտըրմըշ ըտը . ֆագաթ միւսախտ պիր ֆըրսաթըն գուհուրընա պէքլէմէքտէ իտի :

Պէքօ իլք կիւնլէրի նատիրէն տըշարը չըգտըղը հալտէ , Սիլվիանըն շու հալը թէսլիմիյէթինի կէօրէլիտէն պէրու խա-նէտէն սըգ սըգ զայպուպէթ իտէր , վէ վագթ վագթ տախի սաաթլարճա տըշարըտա գալըր ըտը . մա մաֆիհ էմրի նազա-րէթտէ գուսուր իթմէմէսինի վալիտէսինէ թէնպիհ իթմէյի գաթան ունուլթմագ ըտը :

Պիր կիւն Պէքօ խուսուսի պիր իշ իչուն տըշարը չըգա-ճաղընը վէ պատէհու եէնի աղլար եաբմագ իւզրէ խամ էշ-եա իշթիրա իտէճէյինի պէյան իտէրէք , տըշարը չըգտը . պու իչլէրի պիթիրմէք իչուն էն ազը պէշ ալթը սաաթ տըշա-րըտա գալաճաղը վէ սաաթ իքիյէ տօղրու տըշարըյա չըգմըշ օլտըղընտան , եէտիտէն սէքիզէ գատար անճագ ավտէթ ի-տէպիլէճէյի աշիքեար ըտը :

Սիլվիա օ կիւնիւ հէր տիւրլիւ թէհլիքէյի կէօզէ ալտը-
րարագ ֆիրար իթմէյի գարարլաշտըրմըշ օլտըղընտան , իկ-
թիյար գատընըն օտասընա էնտի , վէ իպթիտա մէրգոււմէյի
իշղալ իթմէք իւզրէ պիր թագըմ թալթիֆքեարանէ սէօզլէր
սէօյլէյէրէք Պէքօնըն պիր գրավաթընը վէ պիր տէ գըրմըզը
եռուն թագեհէսինի ուսուլ իլէ ալարագ կէօմլէյինին ալթընտա
սագլատը : Շուրասընը տա խապէր վէրէլիմ քի , Պէքօ՝ Սիլվիա-
նըն ֆիրարընը իմքեան խարիճինէ չըգարմագ իշուն սըրթըն-
տաքի լիպասլարը չըգարմըշ , վէ պունլարա պէտէլ սիյահ գա-
տիֆէտէն մամուլ կէնիշ պիր բանթալօն , գատիֆէ պիր եէ-
լէք վէ մաի պէզտէն մամուլ պիր կէօմլէք կիյտիրմիշ իտի :

Սիլվիա՝ սահանըգ պաշընտաքի գարունըն անախթարը
գօճա գարընըն բրօթէլասը ճէպինտէ պուլընտըղընը կէօր-
միւշ օլտըղընտան , պէօյիւք պիր սապըրուրըզըգլա մէրգոււմէ-
նին իշ իշլէմէօինէ պէքլէմէքտէ իտի . զիրա գօճա գարընըն
մէշղուլ օլտըղը սըրատա մէզքիւր անախթարը ճէպինտէն ա-
շըրմաղա վէ գարուլը աշըպ տըշարը չըգտըգտան սօնրա ֆի-
րար իթմէյէ մուվաֆֆագ օլաճաղընը իւմիտ իթմէքտէ իտի .
լաքին գօճա գարընըն իշսիզ տուրտըղընը կէօրէրէք , աղ
եարմագ արզուսընտա պուլընտըղընը պէյան իթտիքտէ , գօ-
ճա գարը .

— Իշլէյէճէք հիշ պիր իշիմիզ եօգ տըր , գըզըմ , պիւ-
թիւն աղլար տիւն ագչամ պիթտի , վէ եէնի աղ եարմագ
իշին խամ էշեամըզ տա եօգ տըր . — տէտի :

Սիլվիա իշսիզ գալմաղա մէճպուր օլաճաղընտան տօլայը
ֆէվգ էլ ատէ մահզուն կէօրիւնտիւյիւնտէն , Պէքօնըն վալի-
տէսի պիրտէն պիրէ էլինի ալնընա կէօթիւրէրէք .

— Բուպա պիշմէք պիլի՛ր միսին , գըզըմ . — տէյու սօր-
տու :

Հէր նէ գատար մարտ այընտա իտիլիրսէ տէ , հավա դա-
յէթ կիւզէլ օլտըղընտան , քէօշկիւն պիւթիւն բէնճէրէլէրի-
նի աշմըշար ըտը : Սիլվիանըն կէօզլէրինտէ պիրտէն պիրէ
պիր շուլէի իւմիտ բարլատը . պիրտէն պիրէ պիր բլան թապա-
լամըշ օլուպ , պունըն նախի մուվաֆֆագիյէթ օլաճաղընը իւ-

միտ իթմէքտէ իտի . պինաէն ալէյհ գօճա գարընըն սիւալինէ ճէվապէն .

— Հա'յ հա'յ , ըուպա պիչմէյի բէք ալէա պիլիրիմ . էկէր էօյլէ պիր գումաշընըզ վար ըսա , վէրինիզ տէ պիչէյիմ . — տէտի :

Գօճա գարը պիր տօլապտան պիր բարչա գումաշ չըգա . բըպ , Սիլվիայա վէրտի : Սիլվիա պու գումաշը բէք պէյէն . միշ կիպի կէօրիւնէրէք , օտանըն պիր թարաֆընտա պուլընան պիր մասայը բէնճէրէնին եանընա կէօթիւրտիւ , վէ պիչէճէյի ըուպանըն էօյլիւսիւնիւ ալտըգտան սօնրա , գումաշը մասանըն իւզէրինէ եայտը . հալ պու քի մասանըն եիւզիւ գումաշըն եիւզիւնտէն քիւշիւք օլտըղընտան , գումաշըն եարընը բէնճէրէնին իչինէ գօյտու , վէ ալմըշ օլտըղը գալըբպլարը գումաշըն իւզէրինտէ էօյլմէքլէ պէրապէր գօճա գարը իլէ շունտան պուռտան գօնույմազա պաշլայըպ , բէնճէքէ իչինտէքի բարչայը պիր թագրիպ իլէ աշաղըյա տիւշիւրտիւ . գօճա գարը պուռը կէօրիւնճէ տիւշարը էնտիչէ օլտրազ :

— Աման , ըուպամ աշաղըյա տիւշտիւ . — տէյու պաղըրտը :

Սիլվիա մասայը հէման պերիյէ չէքէրէք վէ բէնճէրէտէն տըշարը ուզանարագ .

— Ըուպանըզ զայպ օլմատը , մէրագ իթմէյինիզ , գումաշըն բարչասը չաթըյա իլիյմիշ . ալթ գաթտաքի բէնճէրէտէն պիր սըրըգ վասըթասըյա ալապիլիրօինիզ : Զտը չաբուգ աշաղըյա էնինիզ , պէն պուրատան պագըպ չալընմամաշընա տըգգաթ իտէրիմ . — տէտի :

Պէքօնըն վալիտէսի պիր սիւբիւրկէ ռաբը ալըպ տըշարը չըգտը . ֆագաթ գաբույը իքի տէֆա քիլիտլէմէյի ունութ . մատը :

Գօճա գարը տըշարը չըգընճա , Սիլվիա տէրհալ տօլըպըն եանընա գօյտու , վէ օրատաքի գատէհէրտէն պիլիրիւնի ալըպ իչինէ սիրքէ տօլտուրտըգտան սօնրա , գաբօնըն եանընտա տուրարագ , գօճա գարընըն վիւրուտիմէ պէքլէտի գօճա գարը գաբույը ալըպ տա իչէրի կիրինճէ , գատէհտէքի

սիրքէյի քէմալը շիտտէթլէ եիւզիւնէ ֆըրլաթտը . պիշարէ գատըն աճը աճը հայգըրարագ , վէ նէ եարաճաղընը շաշը-րարագ .

— Քէօր օլտոււմ, էօլտիւմ. — տէյու պաղըրտը վէ պիր սանաալիէնին իւզէրինէ տիւշիւպ պայըլտը :

Սիւվիա պու հալտէն պիւ իսթիֆատէ, նէրտիւպանըն եիւզ օն պտսամաղընը քէմալը սիւրաթլա էնիպ սօգաղա չըգտը . ֆազաթ պիր տէֆա քէնտիսինի սօգագտա պուլընճա , միւշ-քիւ պիր վազիյէթէ տիւշար օլտու . էվվէլճէ աշըրլպ կէօմլէյի ալթընտա սագլամըշ օլտըղը գրավաթը պօյնընա պաղլատըգ-տան վէ գըրմըղը եուէն թաքէյի տէ պաշնա կէչիրտիքտէն սօնրա , Սէն-Մարսէլ մահալլէսինին տար վէ տօլաշըգլը սօգագ-լաղընտա յուզուէն միւտաէթ տօլաշտը , վէ հաթթա պիր գաշ աէֆաղար տաթի Պէքօնըն սաքին օլտըղը խանէնին էօնիւնէ կէլտի , Չօգ կէշմէքսիղին կէճէ գարանլըղը օրթալըղա եայըլ-տը , վէ ինճէ պիր եաղմուր եաղմաղա պաշլատը . Սիւվիա պիր խայլը սօգագլար տօլաշտըգտան սօնրա , նիհայէթ Սէն-Թագ-գարուսընա կէլտի , վէ օ հալտէ պիր արապա թուլթուպ խա-նէսինէ կիթմէյի գարարլաշտըրտը . ֆազաթ արապաճըլար եաղմուր եաղմաղա պաշլար պաշլամազ տէրհալ չէքիլիպ կիթմիշէր իտի :

Սիւվիա իւշ սաաթտան պէրու տօլաշմագտա օլտըղընտան, եաղմուրտան սըր սըգլամ օլմուշ , վէ ալագլարը գուվվէթտէն տիւշմիւշ իտի . մա մաֆիհ ճէսարէթինի ղայպ իթմէտի . Սէն-Թագ սօգաղընը եիւրիւմէքլէ պէրապէր , պուլընտըղը հալը էսէֆիշթիմալտէն նա'սըլ գուրթուլաճաղընը քէնտի քէնտինէ տիւշիւնմէյէ պաշլատը . Մէրգուլմէ պիր թագըմ տէրին միւ-լահազաթա տալմըշ օլուպ , Ֆլէօր ըրլսթըմը քէօշէսինէ հէ-նուզ վաաըլ օլմուշքէն , գուվվէթլի պիր էլին քէնտի գօլունը թուլթմագտա օլտըղընը հըսս էյլէտի , վէ պիրտէն պիրէ ար-գասընա տէօնէրէք , Պէքօնըն գարշըսընտա տիքիւմիշ աուրմըշ օլտըղընը կէօրտիւ . պալըգճընըն եիւզիւ պէմ պէյազ քէսիւ-միշ իտի . մէրգուլմ Սիւվիանըն հայգըրմասընը մէն իթմէք իւզ-րէ էլինի աղընա տալաթարագ , գըսըգ պիր սէտա իլէ .

— Երևի, եօգսա պաշնա պիր պէլա կէլէճէք տիր, — տէտի :

Սիւվիա օլանճա գուվլէթիլէ կերի չէքիլիպ եագասընը գուրթարարագ ֆիրար իթմէյէ պաշլատը . ֆագաթ Պէթօ իքի սըչրայըշտա մէրգումէյի եագալայարագ :

— Երևի տէյօրըմ, պաշգա պիր ճինայէթ իրթիքեապընա պէնի մէճպուր իթմէ . — տէտի :

Սիւվիա ճէվապ վէրէճէք եերտէ աճը աճը հայգըրմաղա պաշլատը , վէ պիր խայլը ատէմլէր պունլար արաճընտաքի միւճատէլէյի կէօրմիւշ օլտըգլարընտան , տէրագապ անլէրէ տօգրու շիթապ իթտիլէր : Պէթօ Սիւվիայը էլինտէն գալըրաճաղընը հրսս իտէրէք , ճէպինտէն ուզուն պիր գամա չըգարւ պ կէօյսիւնէ սաբլատը , վէ Սիւվիա հիւ պիր սէօզ սէօյլէմէքտիքին գալտըրըմլար իւզէրինտէ եըգըլտը գալտը :

Պէթօ իրթիքեապ իթտիյի ճինայէթտէն իւրքէրէք , Սիւվիանըն ճէսէտի եանընտա հարէքէթսիզ տուրմագտա ըտը . ճինայէթի վագըլայը կէօրմիւշ օլանլար իտէ պալըգճընըն էլինտէքի գամատան գօրգարագ , անա թէգարրուպ իթմէյէ ճէօարէթ իտէմէմէքտէ իտիլէր :

Մա մաֆիհ պու գարարսըզլըգ անճագ պիր իքի տագըգա սիւրտիւ : Պէթօ ղալէպէլիյին հայգըրըշլարընտան քէնտիսինէ կէլէրէք , էթրաֆընը գուշաթմըշ օլան ատէմլէրի եարտը , վէ Արգուլ քէօրիւսիւնէ տօղրու գօյմաղա պաշլատը . ֆագաթ մէզքիւր քէօրիւյէ վասըլ օլունճա , թէվգիֆ իտիլէճէյինի հրսս իլլէտի . ղալէպէլիք իքի գըսմա այըլմըշ օլուպ , պիր գըսմը ժէվը ըլթըմտան վէ տիկէր գըսմը տա Սիթէ ըրթըմընտան երիւլտիւքլէրի ճիհէթլէ , Արգուլ քէօրիւսիւ իւզէրինտէ պիրլէյէճէքլէրի վէ Պէթօ պիր գըսմըն էլինտէն գուրթուլուրսա տիկէր գըսմըն էլինտէն գուրթուլաճալայըն աշիքեար ըտը . իշթէ պու մուհագգաթ թէհիքէտէն գուրթուլմագ իւզրէ նէհրէ աթըլմաղա գարար վէրտի , վէ կէճէ գարանլըղը սայէսինտէ կէօզտէն նիհան օլտու :

Նէհրտէն չըգտըգտան սօնրա նէ՝ վուգու պուլմըշ օլտըղընը վէ վալիտէ Սան-Րեֆիւնիւն մէյխանէսինէ նասըլ գա-

պուլ խտկմիչ պուլուստղղընը էվվելճէ սէօյլէմիչ օլտըղըմըղ-
տան , թէքրարա հաճէթ կէօրմէյիղ :

Պէքօ չիտտէթլի պիր սըթմայա թութուլարազ խանէնին
պիրինճի գաթ օտալարընտան պիրիսինէ նագլ վէ պիր գա-
տընըն նաղարէթինէ հավալէ խտկմիչ օլտըղընը եօգարըտա
սէօյլէմիչ խաթ :

Պու օտա տէօրթ քէօչէ վէ իքի բէնճէրէլի պիր եէր օ-
լուպ , ալթընտաքի մէյխանէ ճամլարը կիպի պու բէնճէրէ-
լէր տախի պէյաղ պօյա իլէ սըվալանմըչ օլտըղընտան , օտա
տէրուսինէ անճագ խաֆիֆ պիր ըչըգ կիրմէքտէ իտի : Պու
բէնճէրէլէրին թա գարչըսընտա պիր մահօն գարեօլա կէօրիւ-
մէքտէ օլուպ , պու գարեօլանըն իչինտէ Պէքօ եաթմըչ վէ իւ-
ղէրինէ տէ գալըն եօրղանլար քէրիւմիչ իտի :

Պէքօնըն էմիի նաղարէթինի տէրէօհտէ իթմիչ օլան գա-
տըն՝ ֆահչիյալթ ալէմինտէ եաչամագլա պէրապէր , ղայէթ
կիւղէլ պիր գաաըն ըտը . սիյահ ասչլարընըն ուղուսն պիւք .
լիւմէրի կէրիչի կիւղէլ ումուղլարընա տիւչիւպ ազաճըգ բէմ-
պէյէ մաիլ օլան եանագլարընը չէրչիվէ միսալի իհաթա իթ-
մէքտէ իտի . իրի գարա կէօղլէրի վէ տիւլարա չէհրէսի ինսա-
նը տէրհալ ճէլպ իտէճէք պիր լէթաֆէթի մախսուսէյի հաիղ
իտի :

Մէրգումէ եիկիրմի տէօրթ սաաթտան պէրու Պէքօյա
նաղարէթ իթմէքտէ օլտըղը հալտէ , Պէքօ հէնուղ հիչ պիր
սէօզ սէօյլէմէմիչ իտի . պիչարէ տէլիգանլը իւղէրինտէքի
գալըն եօրղանլարա ըաղմէն պիւթիւն աղասըյլա թիթրէմէք-
տէ իտի :

Դաաըն եօրղանլարը խասթանըն կէօյսիւնէ չէքէրէք .

— Պիչարէ իւչիւյօր օլմալը . . . նէ տէ կիւղէլ տէլի-
գանլը . — տէտի . վէ ֆիսթանընըն ճէպինտէն քիւչիւք պիր
րազը շիչէսի չըգարըպ պիր գաչ եուտոււմ իչտիքտէն սօնրա ,
օճագտաքի տաղընըգ օտուսլարը պիր եէրէ թօբլայըպ թու-
թուշաըըմաղա չալըչտը :

Պու սըրաաա Պէքօ պիրտէն պիրէ պիր հարէքէթ իճրա
իթպիլինտէն , գաաըն տէրադապ գարեօլայա եագլաշտը վէ

Պէքօնն պաշնը եօգարը գալորտը : Պէքօ աղըր աղըր նէ-
ֆէս ալարագ , զայըֆ պիր սէտա իլէ .

— Ազաճըգ սու վէրինիլ . - տէտի :

Գատըն պիր պարտագ շէքէրլի սու թագտիմ իյլէտի , վէ
Պէքօ պունը քէմալը իշթիյագլա իշտիքտէն սօնրա , թէքրար
եասթըղը իւզէրինէ երգըլարագ , տէրին տէրին ույուճաղա
պաշլատը :

Պու էսնատէ գաբու աշըլարագ , վալիտէ Սան-Րեֆիւ ի-
չէրիյէ կիրտի վէ գատընա խիթապէն .

— Պիզիմ գաթիլ նէ՝ սուլարտա տըր . - տէյու սօրտու :

Գատըն . - Շիմտի ազաճըգ սու իսթէտի , վէ պիր պար-
տագ շէքէրլի սույը իշտիքտէն սօնրա , տէրին տէրին ույու-
ճաղա պաշլատը :

— Ույգու քէնտիսինէ գուվվէթ վէրէճէք , վէ պիր իքի
սատթ գատար տըշարը չըգապիլէճէք տիր :

— Նասըլ , պէօյլէ տէրմանսըզ պիր ատամը տըշարը մը
պըրագմագ իսթէյօրսընը , ֆագաթ պիշարէ իքի ասուրմ աթ-
մատան սօգագտա տիւշիւպ գալաճագ տըր :

— Եանէ՝ եաբալըմ , տիւնեանըն սօնընա գատար պու-
րատա՝ մը սագլայալըմ , եա՝ պաղթէթէն բօլիս մէմուրլարը
պուրայը թէհարիլյէ կէլիլէրսէ :

— Բէք էյի , շիմտի պըրագընըղ տա ույուսուն . տը-
թըգ սէօզ սէօյլէմէյէ պաշլատը . ույգուտան ույանաճագ օ-
լուրսա , պուրատան կիթմէք լաղըմ օլտըղընը քէնտիսինէ
սէօյլէր , վէ քէնտիսինի ալըպ պիր օթէլէ կէթիւրիւրիւմ . օ-
րատա քէնտիսինէ լաղըմ կէլէն թէտավիյի իճրա իտէրլէր :

— Քէյֆինէ եա՝ , նէ՝ իսթէրսէն օնու եաբ . սէնին էյի
պիր եիւրէյին պուլընտըղընը պիլիրիմ . մատամ քի պու տէ-
լիգանլըյը պիր օթէլէ կէթիւրմէք իսթէյօրսըն , պու տըղու-
նա մուխալէֆէթ իտէմէմ :

Պու սէօզիւ սէօյլէյէրէք , վալիտէ Սան-Րեֆիւ օտտտան
տըշարը չըգտը : Գատըն՝ Պէքօ իլէ եալընըզ գալընա պիր
մօմ եագտը . զիրա հէք նէ գատար սատթ տէօրթ իտի իտէ
տէ , օտա տէրուճի գաբուրմաղա եիւզ թուլմըլը ըտը , պա-

տէհու գարեօլանըն եանընտա օթուրարագ , խասթանըն ու-
յանմասընա պէքլէտի :

Պէրօնըն ույգուսը բէք ըզտըրապլը օլտըղընտան , ուզու-
ն միւտտէթ տէվամ իթմէտի . մէրգում ույանտըգտա հայրան
հայրան էթրափընա պագընտը , վէ գարեօլասը եանընտա գ-
թուրմըչ օլան մէհհուլէ գատընը կէօրէրէք :

— Նէրէտէ իմ , պանա նէ՞ վագը օլտու . . . — տէտի :

Գատըն . — Ունութտընըզ մը , տիւնքի կիւն՝պիր գատըն
վուրմըչ օլտըղընըզը վէ սիգի թաադիպ իտէնլէրին էլինտէն
գուրթուլմագ իչին նէհրէ աթըլտըղընըզը վէ թէվգիֆ իտի-
լէհէյինիզ սըրատա պիր գաչ քիչիլէր սիգի պու էվէ կիր-
տիրմիչ օլտըգլարընը տէրխաթըր իթմէյօր մըսընըզ :

Պէրօ . — (Պիր միւտտէթ եիւզիւնիւ գաբայըպ տիւչիւն-
տիւքտէն սօնրա .) էվվէթ , էվվէթ , տէրխաթըր իտիյօրմ ,
տիկէր պիր ճինայէթ տահա իչլէտիմ , ֆագաթ տիւնտէն պէ-
րու նէ՞ վուգու պուլտու :

— Պէնիմ իչիթտիյիմ շունտան իպարէթ տիր . զիրա սի-
գի պու էվէ իտխալ իթտիքլէրի զէման , պէն պուրատա տէ-
յիւ իտիմ : Պէշ տագըգատան պէրու աչաղըքի տիւքքեանտա
պուլընտըղընըզ հալտէ , հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէմիչ իտինիզ .
պիր տէ նակէհան պայըլտընըզ . սիգի պու օտայա նագլ իթ-
տիլէր , վէ պէն իչէրի կիրտիյիմտէ սիգէ նագարէթ իթմէյի
պինտէն րէհա իլլէտիլէք . պէն տէ մուվաֆագաթ իթտիմ ,
վէ • զէմանտան պէրու եանընըգտա պէքլէյօրմ :

Պէրօ շաչղըն շաչղըն գատընըն եիւզիւնէ պագարագ .

— Ճագաթ պէնիմ իրթիքեապ իթտիյիմ ճինայէթի պիւ-
տիյինիզ հալտէ , նա՛սըլ օլույօր տա պէնտէն նէֆրէթ իթմէ-
յօրսընըզ :

— Պէնիմ նէ՞ օլտըղմը վէ սիգին նա՛սըլ եէրտէ պու-
լունտըղընըզ պիլմէյօր մըսընըզ :

— Խալլը :

— Էօյլէ օլտըղընը քէչֆ իթմիչ իտիմ . պու գատընը
սոյմագ իչին գաթլ իթմէտինիզ , տէյիլ մի :

Պէրօ . — (Տէրմանսըզ օլմագլա պէրապէր եաթաղը իւ-

ղերինտէ գալգըպ օթուրարագ.) Սօյմագ իշին մի, օ՛հ, պէօյլէ պիր զէհապտա պուլունմայընը:

— Տէմէք քի պու գատըն մաշուգէնիզ օլուպ սիզի ալ տաթմըշ, վէ սիզ տէ գըսգանճըգ սաիգասըյլա քէնտիսինի թէյէֆ իթմէք իսթէմիշ սինիզ:

— Մնա եագըն պիր շէյ:

— Պու գատընը չօգ սէվէ՛ր մի իտինիզ:

— Պիլմէմ, պիլմէմ, պէն տիվանէ իմ:

Պու սէօղիւ միւթէագըպ պիշարէ տէլիգանընըն պաշը թէքրար եասթըգ իւզէրինէ տիւշտիւ: Էկէր գատըն պուրնունա պիր ռուհ գօզլաթմաղա չիթապ իթմէմիշ օլսայըտը, պալըգճը պէլքի տէ եինէ էվվէլքի պայղընըղընա տիւշտը օլաճագտը: Պէքօ քէնտիսինի պուլունճա, եանընտաքի գատըն մուշֆիգանէ պիր սէտա իլէ:

— Մէյուս օլմագտա մանէա եօգ. հէր շէյ օլմուշ պիթմիշ տիր. պուստան պաշգա մաշուգէնիզ տէ էօլմէմիշ տիր. ալմըշ օլտըղը եարա թէհլիքէլի օլմագլա պէրապէր միւհլիք տէյիլ իմիշ. քէնտիսինի Օթէլ-Տիէօ խասթախանէսինէ կէօթիւրմիւշէր. օրանըն թապիպլէրի մահիր ատաւլար օլտըգլարընտան, էօլիւմտէն գուրթուլաճագը իհթիմալտէն պաիտ տէյիլ տիր:

— Ա՛հ, պու խապէրինիզտէն տօլայը թէշէքքիւր իտէրիմ. ֆագաթ չիմտի նէրէտէ պուլընըյօրըմ, պէնի գուրթարան վէ սիզի պէնիմ եանըմա գօյան ալիճէնապ զաթլար քիմլէ՛ր տիր:

— Սահիհէն պիլմէյօր մըսընըզ:

— Խա՛յր, թէքրար իտէրիմ քի պիլմէյօրըմ:

— Պիր խըրսըզ վէ եախօտ պիր գաթիլ, խալգ թարաֆընտան թաագիպ իաիլտիլի զէման, անըն ֆիրարընա միւմա նաաթ իտէճէք եէրտէ անը գուրթարան աաէմլէր քիմլէ՛ր տիր:

— Տէմէք քի պէնի գուրթարանլար...

— Պիր թագըմ խըրսըզլար վէ գաթիլլէր տիր... սիզին պուլընտըղընը խանէ տէ պիր խըրսըզ եաթաղը տըր:

— Ճագարթ սիւղ ալիճէնապ պիր գալպէ մալիք օլաղղը-
նըղ վէ պէնի քէմալը շէֆգաթլա գայըրտըղընըղ հալտէ ,
նա՛սըլ օլույօր տա պէօյլէ պիր խըրսըղ եաթաղընտա պու-
լոննըյօրսընըղ :

— Խըրսըղ վէ գաթիլ մագուլէսի ատամլարլա նա՛սըլ
գատընլար պուլոնուր . պիր թագըմ սէֆիլ մախլուգլար քի
վագթլարընը ֆահշիյաթլա կէշիրիրլէր :

— Օհ , պէնի պիր սիւրիւ խըրսըղլար վէ գաթիլլէր
գուրթարտըլար հա՛ . . . :

— (Տիք տիք Պէքօնըն եիւզիւնէ պագարագ .) վէ սէ-
ֆիլ պիր ալիւֆթէ տէ սիղի գայըրտը . . . էֆքեարընըղը նի-
շին թէմամըյլա սէօյլէմէյօրսընըղ :

Դատըն՝ պու սէօղլէրի սէօյլէտիյի գէման , սէտասընտա
պիր իհթիզաղ վէ կէօղիւնտէ տէ պիր տամլա եաշ բէյտա
օլտու . Պէքօ սէպէպինի պիլմէքսիղին ֆէվգ էլ ատէ միւթ է-
էսսիր օլարաղ , մէրգուլմէ գատընըն էլինի թուլթար , վէ պու-
նը քէմալը մահապպէթլէ սըգտըգտան սօնրա , միւլաթըֆա .
նէ պիր սէտա իլէ .

— Պու ֆահշիյաթ օճաղը սիղէ լայըգ տէյիլ տիր . պու-
նա կիթտիքնէ գանաթ հասըլ իտիյօրըմ . - տէտի :

Դատըն . - Պու գանաթընըղտան տօլայը թէշէքքիւր
խոտրիմ . ֆագարթ մատամ քի շիմտի նէրէտէ վէ նա՛սըլ ա-
տամլար իշինտէ պուլընտըղընըղ անլատընըղ , պուրատան
տէրագապ կիթմէնիղ լաղըմ տըր . Այաղա գալգաճագ վէ
ըրթըմա գատար կիտէճէք գուվվէթինիղ վա՛ր մը տըր .
պուրատան ըրթըմա գատար իքի ատըմ եէր տիր . պիր տէ-
ֆա օրայա վաճըլ օլուրսանըղ , պիր արապա թուլթարսընըղ
վէ էկէր խաննիղէ կիթմէք իսթէմէզսէնիղ , տօսթլարընըղ-
տան պիրիսինին խանէսինէ կիտէրսինիղ :

— Վիւճուտըմտա ապա գուվվէթ եօգ տըր . ֆագարթ
ճէսարէթ գուվվէթ մագամընը թուլթար տէրլէր :

Դատըն օտանըն պիր քէօշէսինէ չէքիլմիշ օլտըղընտան ,
Պէքօ քէմալը ճէսարէթլէ այաղա գալգտը , վէ իւմիտ իտիւ-
տիյինտէն տահա զիյատէ սուհուլէթլէ իւթիւնիւ կիլինտի .

պատեհու ելինի ճեպինե սօգարագ, պիր կիւն եվլել ալմըջ
օլտըղը մէպլաղը հալի օլան քէսէյի պուլուպ տըշարը չըգար-
տը, վէ օճաղըն իւզէրինէ վաղ իտէրէք:

— Պէնի գուրթարանլար՝ իյֆա իթտիքլէրի խըտմէթին
պէտէլինի ալմագ իսթէմէմիչլէր, - տէտի:

Դատըն, - Օհ, սիգի քէնտիլէրինտէն զանն իթտիքլէրի
իչին գուրթարտըլար, գուրտըլար պիր պիրլէրինի եթըլէ՞ր մի:

Պէքօ կիյինմէսինի պիթիրմիշ իտի, կէճէ գարանլըղը օր-
թալըղը պիւս պիւթիւն գարլամըջ օլտըղընտան, տըշարը
չըգմաղա հաղըրլանարագ:

— Իսմիֆիզ նէ՞ տիր, - տէյա սօրտու:

Դատըն, - Ժորժէթ:

— Մապուաղէլ Ժորժէթ, պիլիրսինիզ քի մահչէր կիւ-
նիւնտէ ծէնապը Հագգ էյիլիքլէրիմիզի, քէօթիլիւքլէրիմի-
զի պիր միզանա գօյուպ թարթաճագ, վէ իճապը հալէ կէօ-
րէ պիզի եա՛ նախի միւքեաֆաթ իտէճէք վէ եախօա ճէզա-
լախտըրաճագ տըր, պէն շիմտիյէ գատար բէք չօգ խաթա-
լար վէ հաթթա ճինայէթլէր տախի իրթիքեապ իթպիմ, պու-
գատար կիւնահարըմը ազաճըգ թախֆիֆ իտէճէք պիր հա-
րէքէթտէ պուլունմագլըղըմա միւսապտէ իտէ՞ր միսինիզ:

Դատըն, - Հէր արզուըղը իճրայէ հաղըր ըմ, էֆէն-
տիմ:

— Էօլլէ իսէ շու ճիւզի մէպլաղը գապուլ իտինիզ, էկէր
պուրատա գալմանըղ սէֆալէթի հալինիզտէն նէյէթ իթմէք-
տէ իսէ, պու մէպլաղ պուրատան չըգըպ կիթմէնիզէ եարտըմ
իտէճէք տիր, պէն տէ սիզտէն պըրըտըգտան սօնրա ճիւզի
պիր էյիլիք եարմըջ օլմագ իսթըրէսիլլէ թէսէլլիեապ օլա-
ճաղըմ:

Ժորժէթ Պէքօնըն թագտիմ իթտիյի ագճէյի ալմագ իս-
թէմէյէրէք:

— Պու բարայը ալմաղա իսթիհգագ քէսպ իտէճէք հիշ
պիր հարէքէթտէ պուլընմատըմ, էկէր պու հէտիյէ ազաճըգ
տնահա երքէնտէն վէրիլմիշ օլսայըտը, քէմալը շիւքրանիլլէթլէ
գապուլ իտէր իտիմ, ֆագաթ շիմտի գապուլ իտէմէմ, Կէօ-

րիւօրսընըզ քի պուլունտըղըմ եէրտէ գալմաղա մէճպուր ըմ. սիզ պուրատան կիտինիզ վէ պէնի տիւշիւնմէ յինիզ. պէն սիւզին զանն իթտիյինիզ գատար սէֆալէթի հալտէ տէյիլ իմ. - տէտի :

Պէքօ տահա զիյատէ ըսրար իթմէք պիհուտէ օլաճաղընը անլայարագ, օտատան չըգմագ իւզրէ պիր էքի ապըմ աթտը վէ պաճագլարը հէնուզ թիթրէմէքտէ օլտըղընտան, գա. տըն .

— Արապալար մէվգըֆընա գատար սիզէ լէֆագաթ ի. տէյիմ մի, իսթէր միսինիզ. - տէտի :

Պէքօ. - Իհթիյաճըմ եօգ տըր, մատմուազէլ, թէչէք. քիւր իտէրիմ, ազաճըգ հալա ալաճագ օլուրսամ, քէնտիմի պուլուրում. զաթէն կիտէճէյիմ եօլ բէք օ գատար ուզուն տէյիլ տիր :

Պու սէօղիւ միւթէագըպ Պէքօ օտատան տըչարը չըգտը, վէ ժորժէթին տէլալէթիլէ նէրտիւպանտան աչաղըյա էնտիւ ժորժէթ խանէնին գաբուսընա գատար քէնտիսինի թէչէր իյ. լէտի. Պէքօ տըչարըյա չըգարագ .

— Ալլահա ըսմարլատըգ. - տէտի

Ժորժէթ. - Սաատէթլէ, Ալլահ սէլամէթ վէրսին. - տէյու մուգապէլէ կէօսթէրտիքտէն սօնրա, թէքրար քէնտի օտասընա չըգտը, վէ ճէպինտէն քիւշիւք լագը չիչէսինի չըգարարագ, ալթընա գատար իչտի վէ պատէհու քէնտի քէնտինէ .

— Պուրատան կիթտիյինտէն տօլայը բէք զիյատէ մէմ. նուն օլտում. Ալլահ վէրէ տէ պաչընա պիր ֆէլաքէթ կէլմէ. սէ իտի. պու տէլիգանլըյը սէվմէյէ պաչլատըմ զանն իտի. յօրըմ. - տէտի :

Պէքօ Գոնթրէսգարը-Սէն-Մարսէլ սօգալընա տօղրու կիթմէքտէ օլսուն, պիզ եինէ գոնթէս լիւսի տը նէօվիլին գօնաղընա ալտէթ իտէլիմ :

19

ԷՅԺԷՆԻ ՏՐ ՄԻՐՊԵԼ

Լիւսի տը Նէօվիլին խուսուսի օտասընտաքի օճագ տէրունինտէ ալէա պիր աթէշ եանմագտա, վէ քէմալը զարաֆէթլէ մէֆրուշ օլան իշպու օտայա պիր լէթաֆէթի մախսուսէ քէսպ իթտիրմէքտէ իտի :

Գոնթէս վէ Լօր այրը այրը իշլէրլէ մէշղուլ ըտըլար : Լիւսի Վիլէրպան գօնաղը իպատէթխանէսի իշուն միւքէլլէֆ պիր միհրապ էօրթիւսիւ իշլէմէքտէ վէ Լօր իսէ՝ պիր բէրտէ իւզէրինտէ պիր տէմէթ նատիտէ չիշէքլէրի հավի կիւզէլ պիր սագսը նագշ իթմէքտէ իտի :

Պունլար հէման պիր սաաթտան պերու պիրլիքտէ չալըմագտա օլտըզլարը հալտէ, անճագ պիր իքի սէօզ թէաթի իթմիշլէր իտի : Տապպաղխանէ սօգաղը վագըասընտան պերու Լիւսինին թապիաթը պիւս պիւթիւն տէյիշմիշ, վէ Լօր միւլահագաթ վէ գօրգուլարընըն պիհուտէ օլտըղընը իսպաթ իթմէք իւզրէ քէնտիսինէ բէք չօգ սէօզլէր սէօլլէտիքտէն սօնրա, իաթըրէսի քէնտիսինէ իօշ կէօրիւնմէյին պու վագըատան արթըգ պահս իթմէմէյի գաթիէն գարարլաշտըրմըշ ըտը :

Պու սըրատա Լօր նագշ իթտիյի բէրտէյի սէյր իթմէք իւզրէ այաղա գալգտը, վէ անըն թէմաշասընտան օ տէրէճէ մէմնուն օլտու քի, էլլէրինի պիր պիրինէ չըրբարագ :

— Օ՛հ, շու մէնէքշէ վէ շու կիւլիւն բարլագ եաբրագլարը նէ՝ կիւզէլ օլտու . - տէտի վէ պատէհու մէզքիւր բէրտէյի Լիւսինին էնզարը հայրէթինէ արզ իտէրէք :

— Պիր քէրրէ պագըվէր, ազիզէմ Լիւսի, կիւզէլ օլմատը մը, է՛ն մէշհուր ըհսսամլարըն թասվիրլէրի գատար շաշալը տէյիլ մի տիր . - տէտի :

Լիւսի ըէֆիգէսինին մահսուլը տէսթի օլան թասսիլիլի թէմաշա իթմէք իւզրէ պաշընը Կօգարը գալտըրտը , վէ Լօր՝ մէրգուլմէնին չէհրէսինտէ ասարը մահզուլիյէթ մէնգուշ օլտը . ղընը կէօրիւնճէ , եէնիտէն տիւշարը էնտիշէ օլարազ .

— Տօղրուսը , շու հայինէ հիշ պիր Ֆանէա վէրէմէյօրըմ . պահա իտէրիմ քի երնէ կէչէն կէճէքի վուգուլթը տիւ շիւնիւ . յօրսըն . - տէտի :

Լիւսի . - Նէ՞ եաբայըմ , ազիզէմ Լօր , պիր տիւրլիւ եէնէմէտիյիմ պիր շահատէթի զալպ՝ մէզքիւր մէյիսանէտէ օ ա . տէմէ թէսատիւֆ իտիյիմին պէնիմ իշին մուճիպի ֆէլաքէթ օլաճաղընը իլհամ իտիյօր . ճէնապը Հագգ պու կիպի հըս . սիյաթը տախիլիյէյի պիհուտէ եէրէ գօյմամըշ տըր զանն ի . տէրիմ :

— Էվվէթ , պու պապտէ պէն տէ սէնինէ հէմէֆքեարըմ . ճէնապը Հագգ պիր թէհլիքէնին թէգարրուպընտան պիզի սագընտըրմագ իշին հըսսիյաթը մէզքիւրէյի իլհամ իտէր . ֆագաթ պէօյլէ օլտըղը հալտէ սէնճէ գօրգաճագ նէ՞ վար . Էվվէտէն կէօրիւլէն թէհլիքէ՝ պիրտէն պիրէ զուհուր իտէն . թէհլիքէտէն տահա ազ տէհշէթի տիր . զիրա Էվվէտէն կէօրիւլէն թէհլիքէտէն պիւս պիւթիւն գուրթուլմագ գապիլ տէյիլ իսէ պիւլէ , թէհսիրաթընը ազալթմագ միւմքին տիր :

— Ֆիլ հագըգա սէն պէնտէն տահա զիյատէ ագըլլը սըն , ազիզէմ Լօր . լաքին եաշճա պէնտէն տահա քիւշիւք օլտըղըն ճիհէթլէ , պէնիմ գատար թէհրիւպէն Կօգ տըր : Ֆագաթ շիմտի պու սէօզլէրի պեր թարաֆ իտէրիմ . շու մէլուն տօգթէօրիւն տահա կէլիպ չըգմատըղընտան նէ՞ գատար մէրադլանըյօրըմ պիլիր միսին . պու կիւն կէլիպ տէ Էօթէնի հագգընտա պիզլէ խապէրլէր կէթիրէճէքտի :

— Ֆագաթ մարքի տը Բուրրիէրին խանէսինէ կիթմէսի . նի քէնտիսինտէն ըճա իթմիշ օլտըղընը ունուլթտը՞ն մը . պէլքի պունըն իշին պէքլէմէք իճապ իթտի . պունտան պաշգա , պիզիմ տօգթէօր Մաթէօնըն օ գատար միւշթէրիսի վար տըր քի , եագայը գօլայ գօլայ գուրթարամագ , Նոթր-Տամ քէօրրիւսիւ իւզէրինտէ վուրուլմըշ օլան երքէք գըյաֆէթի :

գատընըն էմրի թէտավիսինի քէնտիսինէ հավալէ իթմիշ օլտըգլարընը ունութտըն մը :

Լիւսի վէ Լօր արասընտաքի մուհավէրէ պու մէրքէզտէ իքէն , խըտմէթքեարլարտան պիրի տօգթէօր Մաթէօնըն մու վասէլէթինի խապէր վէրտի , վէ Լիւսի մէրգուսը տէրհալ իշէրի կիրտիրմէլէրինի էմր իյլէտի :

Տօգթէօր Մաթէօ իշէրի կիրտիքտէ , միւթատընտան զիյատէ սօլղուն վէ մահզուն կէօրիւնիւյօրտը : Մէրգուս խըտմէթքեարըն թագտիմ իթտիյի սանտալիէ իւզէրինտէ օթուսընճա , Լիւսի :

— Պու գատար վագթ նէրէտէ գալտընըզ , տօգթէօր էֆէնտի , կէօղիւմիւզիւ եօլտա պըրագտընըզ . — տէտի :

Լօր . — Մուվասէլէթինիզի խապէր վէրտիքէրի զէման , պիզ տէ սիզտէն պահս իտիյօրտըզ , տօգթէօր էֆէնտի . Լիւսի հէնուզ կէլմէտիյինիզտէն տօլայը մէրագլանըյօր ըտը . պէն տէ՝ պու գատար կէճիքմէնիզին պէս պէյլի քէսրէթի մէշաղիլինիզտէն նէշէթ իթմիշ օլտըղընը քէնտիսինէ սէօյլէտիմ :

Տօգթէօր . — Պէնի միւտաֆատյա հիմմէթ իթտիյինիզտէն տօլայը թէշէքըիւր իտէրիմ , մատմուսղէլ . ֆիլ հագըզա օ տէրէճէ մէշղուլ ըտըմ քի , շիմտիյէ գատար սիզէ զիյարէթէ կէլմէք միւմքին օլամատը :

Լօր . — Նոթըր-Տամ քէօքրիւսիւ իւզէրինտէ վուրուլմըշ օլան պիշարէ գատընճըղազը պէս պէլի պըրագամատընըզ :

Տօգթէօր . — Էվվէթ , մատմուսղէլ , ալտըղը ետրա զույթ թէհլիքէլի տիր . ետրասը իւզէրինէ գօյտըղըմ իլաճլարը տէյիշտիրմէք իշինի պաշգասընա պըրագմագ իսթէմէտիմ :

Լօր . — Պու գատըն՝ վուգուսթը նագլ իտէն զազէթալարըն տէտիյի գատար կիւզէլ մի տիր , տօգթէօր :

Տօգթէօր . — Էվվէթ , մատմուսղէլ , հայրէթպախշ պիր կիւզէլիյէ մալիք տիր . մէրգուսինն չէհրէսի իլէ մատամ գոնթէսին չէհրէսի արասընտա պիր տէրէճէյէ գատար միւշապէհէթ վար տըր :

Լիւսի . - (Կիւլիւմնէյերէք .) Պանա միւտահէնէ՝ մի ի . տիյօրսընըզ , տօգթէօր էֆէնտի :

Տօգթէօր . - Ասլա , մատամ գոնթէս , հազըգաթը հալի սէօյլէյօրըմ . ֆէվզ էլ պտէ տիւպէր օլան պու դատըն ազաճըգ սիզէ պէնզէլ . պուլնտա սիզէ զարիպ կէօրիւնէճէք պիր շէյ եօգ տըր զանն իտէրիմ :

Լօր . - Էյ քէնտիսինի յուրան քիմ օլտըղը վէ նի՛չին էրքէք գըյաֆէթինէ կիրմիշ պուլուլտըղը հէնուզ խապէր ալընամատը մը :

Տօգթէօր . - Խա՛յր , մատմուլազէլ , հէնուզ խապէր ալընամատը . պու վազըատա էսրար նէվինտէն պիր շէյ օլմալը տըր : Գատընը էօլտիւրմիւշ օլան ճանինին խալզըն թաագիպաթընտան նա՛սըլ գուրթուլմիշ օլտըղընը վէ Արգուլ քէօրիւսիւնտէն նէհրէ աթըլարագ նա՛սըլ եագայը սըյըրմըշ պուլընտըղընը զազէթալարտա օգուտընըզ . նէհրէ աթըլտըզտան սօնրա պօղուլտու մը , գորայա չըգապիլտի մի , պուրալարընը հիչ քիմնէ պիլմէյօր . ճինայէթին իճրասը էսնասընտա , կէճէ օ գատար գարանլըգ վէ հավա օ տէրէճէ տիւմանլը ըմըշ քի , հէրիֆին նէ՛ օլտըղընը հիչ քիմնէ կէօրէմէմիշ : Պիչարէ գատըն եազը եազմաղա մուգթէտիր օլմատըղը կիպի , շիտտէթի հէյէճանընտան տա նուլթըր թուլթըլմըշ տըր : Ճագաթ պիզճէ թէալլիւգի օլմայան պիր մէսէլէտէն պահա իտէրէք , տէրէօհտէ իթտիյիմ վազիֆէնին նէթիճէսինի մատամ գոնթէսէ արզ իթմէյի ունուտըյօրըմ :

Տօգթէօր Մաթէօ Սալվատօրըն մէքթուպընտաքի մէօհիւ ճըզտանընտան չըգարըպ գոնթէսէ վէրէրէք .

— Թավսիյէնիզ վէճհ իւզրէ , պու մէօհրիւ հավի օլան մէքթուպը կէօնտէրէն զաթըն խանէսինէ կիթտիմ , մատամ գոնթէս . - տէտի :

Լիւսի . - Բէք էյի , պու ատամ նամուլսքեար պիր քիմնէ տիր , տէյիլ մի . քէնտիսինտէն գօրգաճագ պիր սէպէպիմիզ եօգ տըր , տէյիլ մի . ֆագաթ ճէվապ վէրինիզ , ազիզիմ տօգթէօր , սապըրսըզլըղըմտան էօլիւյօրըմ :

Տօգթէօր Մաթէօ պիր թավըրը մահզուլաննէ իլէ Լիւսի .

նին երեզիւնէ պագտը , վէ պատէհու կէօյսիւնտէն տէրին պիր ահ փըրլատը :

Լօր , տօգթէօրիւն գոնթէսէ աթֆ իթմիշ օլտըղը պագը- չը կէօրմիւշ օլտըղընտան , տիք տիք տօգթէօրիւն երեզիւնէ պագարագ :

— Փագաթ նէնի՛ղ վար , տօգթէօր էֆէնտի , նէ՛ օլու- յօրսընըզ , պիղէ ֆէնա պիր խապէր վէրէճէքսինիզ կիպի զանն օլունույօր . - տէտի :

Լիւսի . - Սէօյլէյինիզ , տօգթէօր էֆէնտի , պու մարքի տը Բուրրիէր քիմ իմիշ . պէօյլէ ասըլզատէ պիր տէրիգանլը նասըլ օլուպ տա էօյլէ մուրտար վէ պէտնամ պիր մէյխա- նէտէ պուլունըյօր բմըլ :

Մաթէօ . - Էվվէլճէ տէ սէօյլէմիշ օլտըղըմ վէճհլէ , Բուր- րիէր ֆամիլեաթը՝ Բրօվանսըն է՛ն էակի վէ է՛ն մէշհուր ֆա- միլեալարընտան պիրի տիր . մէթմուպը սիղէ կէօնտէրէն տէ- լիգանլը տա պու ֆամիլեանըն սօնընճը ազասը տըր . պու տէ- լիգանլընըն պուլընտըղը հալ ու մէվզը էմնիյէթէ շայէսթէ կէօրիւնիւյօր . Լէթիօն տ՝Օնէօր նիշանընը հաիզ վէ շուրաի տէվլէթ միւլազիմի օլտըղը մալիւմինիզ տիր :

Տօգթէօրիւն սէօյլէտիյի սէօզլէր կէրէք գոնթէսէ վէ կէ- րէք Լօր տը Պոմոնա պէօյիւք պիր մահզուզիյէթի մուճիպ օլ- մագտա ըտը : Լիւսի՝ զիհնինի իշղալ իտէն ատէմին կէրէք ֆամիլեաճա վէ կէրէք մէվզըճա քէնտի եաշատըղը ալէմէ մէնսուպ օլտըղընտան տօլայը բէք զիյատէ մէմնուն կէօ- րիւնիւյօր ըտը . պէլքի տէ մէրգումը պիր տահա կէօրմէք իս- թէմէմէքտէ իտի . ֆագաթ կիթտիյի սալօնլարտան պիրինտէ քէնտիսինէ ըասթ կէլէճէք օլսայըտը , բէք տէ օ գատար մուզտարըպ օլմայաճաղընը քէնտի քէնտինէ միւլահազա իթ- մէքտէ իտի :

Լօր իսէ՛ մարքինին քիպար ալէմինէ մէնսուպ օլտըղընը անլատըղընտան տօլայը քէզա ֆէվզ էլ ատէ մէսըուր կէօ- րիւնմէքտէ իտի . Լիւսի գօրգաճագ պիր շէյի պուլընմատը- ղընա պիր տէֆա գանաաթ հասըլ իտինճէ , զիհնինտէքի չիւպհէլէրին տէրհալ մահվ ու զաիլ օլաճաղընը քէնտի քէն-

տիննէ տիւշիւնմէքտէ իտի . պինաէն ալէյհ րէֆիգէսիննէ խի . թապէն .

— Մէյխանէտէ կէօրմիւշ օլտըղըն առէմին աւըլգատէ պիր զաթ օլտըղընա արթըգ գանաաթ հասըլ իթալին հա' . . . պունտան պէօյլէ օ տիվանէնէ գօրղուլարը պէրթալաթ իտէ . ճէյինի իւմիտ իտէրիւմ . — աէտի :

. Գոնթէս . — (Կիւլիւմնէյէրէք .) Ֆիլ հազըպա տիվանէլիք իթմիշիւմ, ֆադաթ սէօյլէյինիզ պադայլում, տօգթէօր էֆէն . տի , սիզ մարքի տը Բուրրիէրի կէօրտիւնիւզ միւ , քէնտիսիլէ գօնուշտընը մը , պու պապտէ նէ մալիւմաթ ալապիլտինիզ :

Տօգթէօր . — Էվվէթ , պէն մարքի տը Բուրրիէրի կէօր . տիւմ , պու պապտէ քէնտիսինի իսթիճվապ իլլէտիւմ . սէօյլէ . րիննէ ինանմագ լազըմ կէլէնէք օլուրսա , մէզքիւր մէյխանէ . տէ պուլունմաւը վէ թէպտիլի գըյաֆէթ իթմիշ օլմաւը թէ . մամըյլա մազուր կէօրիւլէպիլիւր : Ֆադաթ իֆատաթը վա . գըաւընըն տօղրու օլտըղընը հիշ պիր շէյ իսպաթ իթմէյօր :

Լիւսի . — Ֆադաթ նիհայէթ սիզէ նէ սէօյլէտի :

Տօգթէօր . — Քէնտիսինի մազուր կէօսթէրմէք իշին պիր թազըմ սէօյլէր :

Լիւսի . — Տէմէք քի պու մարքիլի շայանը էմնիյէթ պիր ատէմ կէօրմէյօրսընըզ , էօյլէ մի :

Տօգթէօր . — Տիւնեատա մահզա թանըտըղը առէմէրէ էմնիյէթ իթմէք տաիմա ագըլլըլըգ տըր , մաաւամ գոնթէս . լաքին պու թավսիյէմ զաիտ տիր զանն իտէրիւմ . զիրա տիզ եաբաճաղընըզ շէյի պէնտէն էյի պիլիւրսինիզ :

Լօր . — Գու մարքինին նէ օլտըղընը անլամագտան նէ ֆաիտէ հասըլ օլապիլիւր . մէրգուլն խըրսըզ վէ զաթիլ օլ . մաւըղընը խապէր ալտըգ ա' , պիզէ պու գատաւըր քեաֆի տիլ : հազըզմ եօգ մը , տօգթէօր էֆէնտի :

Տօգթէօր . — Սիզինլէ հէմէֆքեար ըմ , մաւմոււազէլ :

. Տօգթէօրիւն շու ճէվապը մարքի տը Բուրրիէր հազըն . տաքի մուհապէրէյէ խիթամ վէրտի . Գոնթէս տը նէօվիլ պիր թազըմ թէշէքքիւրաթը հազի օլարադ իլք կիւնիւ էօ . ժէնի տը Միւրպէլտէն պիր մէքթուպ ալմըշ օլտըղընտան , մէր :

գումենին անվայր սըհհիյեօի հագգընտա պագը մալիւմաթ թալէպ իյլէտի :

Տօգթէօր իսէ՝ պու կէնն դատընըն պիւս պիւթիւն քէս. պի սըհհէթ իթմէմիշ իսէ պիլէ, թհհիլթէյի քեւմիլէն սափոշչ տըրմըշ օլտըղընը վէ է՛ն պեօլիւք արգուար՝ հայաթընը պթոնօ լու օլտըղը տօսթընը կէօրմէքտէն խարսիթ պուլընտըղընը գոնթէսէ խապէր վէրտի :

Գոնթէսին պիր գաշ կիւն էվվէլ տըմըշ օլտըղընտա արթըգ պիւս պիւթիւն գաբանմըշ օլտըղընտան , օ կիւնթօ էօ. ժէնի տը Միրպէլին խանէսինէ կիթմէյի գարարլաշտըրտը , վէ քէնտիսիլէ պիրլիքտէ կէլմէսինի Լօրա թէքլիթ իյլէտի : Լօր ըէֆիդէսինին շու թէքլիթինի տէրհալ գապուլ իթտիլինտէն , Լիւսի չանը չալար վէ կէլէն խըտմէթքեարա արապայը հա. դըրլամալարընը էմի իյլէտի :

Տօգթէօր մուֆարագաթ իթմէք իւղրէ այաղա գարգտը , վէ իրթէսի կիւնիւ թէքրար կէլմէյի վատ իթտիլթտէն սօնրա , չէքիլտի կիթտի :

Լիւսի վէ Լօր էլպիսէլէրինի կիլինմէք իսղրէ ետըրմ տա. աթ գատար պիր պիրլէրինտէն այրըլտըգտան ռօնրա , ասըն. տա թէքրար պուլուշտուլար , վէ արապալարինա րաքիպէն էօթէնի տը Միրպէլին խանէսինէ տօղրա միւթմէվէճճիճ օլտու. լար :

Տօգթէօր Մաթէօ՝ Ռիպուլէ սօգաղը խանէլէրինտէն պի. րինտէ էօթէնի իլուն քիւլիւք պիր տախիէ իսթիւնաթ իթմիշ , վէ պու տախիէյի սաաթ վէ ֆադաթ գուլլանըլը պիր աու. ըէթտէ տէօշէթտիրմիշ իտի : Լիւսի վէ Լօր մէրգուլմէնին օ. տասընա կիրտիքլէրի սըրստա , էօթէնի աթէշէ եագըն պիր եէրտէ կիւզէլ պիր գօթթուգ սանտալիէսի իւղէքիտէ օթու. մըշ քալ :

Մէրգուլմէ՝ Տապպաղխանէ սօգաղընտաքի թափան արա. սը կիպի օաաաա կէօրմիւշ օլտըգլարը գատըն տէյիլ իտի : Ֆիլ հագըգա եիւզիւ հէնուզ էվվէլթի կիպի սօղոան ըտը ք. սա տա , կիւզէլ սիյահ սալապը քէմալը իհիլմաւալ տիւզէլ. միշ , կէօղլէրի էվվէլթի պերրագլըղընը թագընմըշ վէ կէօղ

չուգուրլարնն էթլափընտարի մօրարթը պիւթիւն պիւթիւն ղայպ օլմաղա եիւզ թութմը ըտը :

Էօփէնի՝ Լիւսի կէօրիւննէ անը տէրաղու իթմէք իւզրէ օլտըղը եէրտէն գալգմագ իսթէտի . ֆագաթ Լիւսի անըն պու հարեքէթինէ մանի օլտագ , քէնտիսինի պիր գաչ տէֆալար էօրաիւքաէն սօնրա , գաբու իչինտէ տուրմը օլան Լօրը իլէ : ըիյէ կէթիրտի , էօփէնի , Լօրը տէրհալ թանըյարագ .

— Իքի սէվկիլի տօսթլարմը պէօյլէ պիրիքտէ կէօրտիւ . յիւմտէն տօլայը բէք զիյատէ մէսուտ օլտում . — տէտի :

Պատէհու Լիւսի իլէ Լօրն գուճաղընա աթըլտը : Մէր-գումէլէր պիր միւտտէթճիք պուսէլէրինի վէ թաթլը թաթլը ագան կէօղ եաչլարնը պիր պիրլէրինէ գարըչտըրտըլար : Հէր իւչիւնիւն աէ սիմասընտա մէսուրիյէթ վէ մէսուտիյէթ նուրը բարլամագտա ըտը : Պիր պիրլէրինի էօրմէքտէն տօյմամագտա ըտըլար :

Նակէհան պիր չօճուգ սէտասը զուհուր իտէրէք , պուն-լարն պուսէլէրինէ խիթամ վէրտի : էօփէնի տէրագապ գը-ղընն պէչիյինէ տօղրու գօշուպ , չօճուղը գօլլարը արասընա ալտը վէ Լիւսի տը նէօվիլէ թագտիմ իտէրէք , մահճուպա-նէ պիր թավր իլէ .

— Պու մասուճըղաղ հայաթընը սիղէ պօրճու տըր , քէն-տիսինի էօրմէք իսթէմէ՛ղ միսինիղ . — տէտի :

Լիւսի չօճուղը ալտը վէ քէմալը շէֆգաթլա էօրտիւ . Լօր իսէ մասուճըղաղա պագըպ հայրան օլմագտա , վէ հայրէթի-նի պէյան իթմէք իւզրէ հիչ պիր քէլիմէ պուլամամագտա ըտը :

Նիհայէթ Լիւսի սէօղէ պիլ իպթիտար .

— Օթուրալըմ տա գօնուշալըմ , պիր չօգ զէմանտան պէ-րու պիր պիրիմիղի կէօրմէմիչ օլտըղըմըղտան , եէքտիկէրիմի-ղէ սէօյլէյէճէք բէք չօգ շէյլէրիմիղ վար տըր . — տէտի :

Պատէհու գօլլարը արասընտա ուլյումը օլան մասուճը-ղաղը էօփէնինին եանընտաքի իսթիյար գատընա վէրտի , վէ իւչ տօսթլար աթէչին եանընտա օթուրտուլար :

Լիւսի՝ էօփէնինին սէֆիլ օլմասընա սէպէպիյէթ վէրէն

ահվալ վէ վուգուաթը անլամագ վէ էկէր միւմքին իսէ ան-
լէրէ պիր չարէ պուլմագ իսթէմէքտէ իտի . ֆուգաթ պունլա-
րը անլամագ իչուն հիչ պիր թէտպիր կէօրէմէմէքտէ իտի .
նիհայէթ անըն սէրկիւզէշթինի անլամագ իչուն էվվէլա քէն-
տի սէրկիւզէշթինի նագլ իթմէք մուգթէզի օլտըղընը քէնտի
քէնտինէ տիւչիւնէրէք , կէճէլի կիւնտիւզլիւ մէքթէպտէն
չըգտըգտան սօնրա պաշընա կէլէն հալլէրի , գոնթ տը նէօ-
վիլ իլէ իղտիվաճընը վէ պունը միւթէագըպ բէտէրինին վու-
գուը վէֆաթընը վէ զէվճինին ախիրէն Ալճէրիյէ ազիմէթինի
նագլ ու հիքեայէ իյլէտի :

Մէրգումէ սէօղիւնիւ պիթիրինճէ , էօթէնի տօթլարը-
նըն էլլէրինի թութտը վէ պունլարը քէմալը մուհապպէթլէ
սըգարագ .

— Սիղտէն այրըլտըգտան սօնրա պաշըմա կէլէն ֆէլա-
քէթլէրի սիզէ նագլ իթմէքլիյիմ լազըմ տըր . սէրկիւզէշթիմ
ղայէթ հիւզնէնկիզ տիր . պունըն նէթիճէսինի զաթէն սիզ
պիլլիրսինիզ , ազիզէմ Լիւսի . - տէտի :

Լիւսի էօթէնիյի մուշֆիզանէ պիր սուրէթտէ տէրաղուչ
իթտի , էօթէնի պիր գաշ տագըգա սիւքիւթ իթտիքտէն սօն-
րա , չու եօլտա հիքեայէի հալէ պաշլատը .

— Բէտէրիմ վէ վալիտէմ վէֆաթ իթտիյի զէման պէն
հէնուզ օն իքի եաշընտա ըտըմ , Բէտէրիմ մուլմէլաթը
թիւճճարիյէտէ քիլլի զարարա ուղրամը օլտըղընտան , վէ
ճիսիմ ագճէլէր իգրագ իթմիշ օլտըղը ատէմլէր իլանը իֆ-
լաս իթտիքլէրինտէն , վէֆաթ իթտիյի զէման պիւթիւն սէր-
վէթինի զայպ իթմիշ իտի . վիլայէթտէ օթուրան վալիտէմին
պէօյիւք հէմլիրէսի պէնիմ սէֆալէթի հալիմի խապէր ալըպ
Բարիսէ կէլմէմիշ վէ պէնի եանընա ալմամըշ օլսայրտը , նէ
օլաճագտըմ պիլմէմ :

« Գու միւհիթէրէմ գատըն պանա կիւզէլ պիր թէրպիյէ
վէրմէք իւզրէ , իքի սէնէ գատար խանէսինտէ սագլատըգտան
սօնրա , սիղինլէ պէրապէր պէօյիւմիւշ օլտըղըմ կէճէլի կիւն-
տիւզլիւ մէքթէպէ գօյտու :

« Մուլլիմէլէրիմիղտէն օլուպ կիւզէլ մաի կէօղլէրինէ

վէ սկսան սաշարընա նազարը հայրէթիւ պագաղընըզ գատըն խաթըրընըզ կէլիօր մը » :

Լօր . - Մատամ Տըլօնէ՛յ մի :

Էօթէնի . - Թա քէնտիսի , Պու գատըն բէք պէօյիւք ֆէ-
լաքէթլէք կէօրմիւշ օլտըղընտան , պիր կէնճ գըզը թէրպիլէ
իթմէք իւզըէ էբէյիճէ վագթլար նէզտինտէ տուրմըշ օլտըզը
պիր ինկիլիզ մատամասընըն թափսիլէսի իւզէրինէ , պիզիմ
մէքթէպէ գապուլ իտիլմիշ խտի , Պէն իպթիտա մատամ Տըլօ-
նէյին աթվաըր մահգունանէ վէ միւթէֆէքքիրանէսինի իսթիհ-
զայէ ալըր ըտըմ . ֆագաթ մէրգուճէնին լէթաֆէթի թա-
պիաթը վէ սիւքիւնէթի հարէքեաթը պէնի միւթէէսիր իյլէ-
տի , վէ քէնտիսինտէն եաշնա քիւշիւք օլմագլա պերապէր նի-
հայէթ քէնտիսինին է՛ն մահրէմ տօսթը օլտուս :

« Թէյզէմ պէնի խանէսինէ գապուլ իթտիլի զէման , է-
բէյիճէ պէօյիւք պիր սէրվէթէ մալիք օլտըղընտան , օ սայէտէ
նամուսքեարանէ պիր սուրէթտէ եաշար ըտը . ֆագաթ պէնիմ
պիր կիւն ալէմտէ բարլագ պիր մէվզը իհրազ իթմէմի ար-
զու իտէրէք , սէրվէթի զաթիյէսինի չօղալթմագ վէ սիննի
իզտիվաճա այագ պաստըղըմ զէման պէնի զէվճէ իթթիխազ
իտէճէք օլան ատէմէ պէօյիւք պիր ճէհէզ վէրէպիլմէք ար-
զուսընա տիւշտիլ :

« Պիշարէ գատըն մուամէլաթը սարլաֆիյէտէն պիտապէր
օլտըղընտան , պաշընա պագընըզ նէլէր կէլտի , Հագգլարըն-
տա էֆիլէթի քեամիլէսի պուլընան ատէմլէր քէնտիսինի ալ-
տաթաըլար . պագըլարը ֆիյաթը պօրսատա թային իտիլմէմիշ
օլտէն էահամ վէ թահվիլաթը զայէթ պէհալըյա սաթըն ալ-
տըրտըլար վէ պագըլարը տա պիր թագըմ պաթագճը հէ-
րիֆէրէ ագճէ իգրազ իթտիրտիլէր . պիշարէ գատըն պէնիմ
իչին է՛ն բարլագ խիւլեալարտա պուլընտըզը պիր սըրատա ,
պինաի իւմտի քեամիլէն երզըլմըշ օլտըղընը միւշահէտէ իյ-
լէտի , Գէնտիսինէ սէնէվի իքի պին ֆրանք գատար պիր իրատ
գալմագտա ըտը :

« Արթըզ մէքթէպիմին իւճրէթինի թէէտիյէ իտէմէյէ-
ճէյինի կէօրէրէք , իքմալը թահսիլ իթմէզտէն էվվէլ պէնի

մէքթէպտէն չըգարմաղա մէճպուր օլտու : Պէն մատամ Տըլօնէյէ ֆէլզ էլ առէ ըսպլը գալպ իթմիչ օլտըղըմտան , առտէն այրըլմազ պանա բէք կիւճ կէլտի , վէ որգ սըգ պէնի կէօրմէյէ կէլէճէյինի վատ իթմէտիքճէ , քէնտիսինտէն այրըլմատըմ :

« Թէյզէմ վուրուլան տարպէի միւսհիշէյէ քէմալը թէնլիմիյէթլէ պաշ էյմիշ վէ տահա գանտաթքեարանէ եաշամալյա գարար վէրմիշ իտի : Պինաէն ալէյհ մէքթէպտէն չըգարտըգտան սօնրա պէնի էվվէրի միւքէլէֆ խանէսինէ տէյլի , Բարիսին էհալիսի չօգ օլան մահալլաթընտան պիրինտէ վազը պիր գաշ քիրաճըլը պիր խանէյէ կէօթիւրտիւ . պու խանէ դալէթ սատէ վէ ահվալը մալիյէմիզէ թէմամը յա մուվաֆըզ ըտըէվվէլճէ շաշաալը պիր սուրէթտէ տօնաթմըշ օլտըղըմ տատյա միւշապիհ քիւշիւք պիր օտտտա սէվտիյիմ չէյլէրին քեաֆֆէսինի , քիթապլարըմը , ըհսսամ թախթասընը , պօյտ թապլաաընը , ֆըրչալարըմը , ալպօմլարըմը , մուզիգա տէֆթէրլէրիմի զէ կիւզէլ բիյանօմը պուլապիւտիմ :

« Մէքթէպի թէրք իտէլի ալթը այ օլմուշ ըտը քսա առ , մատամ Տըլօնէյին սէօզիւնիւ հէնուզ իշիթմէմիշ իտիմ : Մէքթէպտէն չըգտըղըմտան ազ վագթ սօնրա մէրգուլմէյէ եօզ վէրմիշ օլտըգլարընը մուախխարէն խապէր ալտըմ :

« Պիր սապահ մատամ Տըլօնէյ խանէմիզէ կէլտի : Պէօյլէ պիր վիզիթա կէրէք պէնիմ զէ կէրէք թէյզէմ իշին պիր մէսուտիյէթի ազիմէ տէմէք իտի . դիրա ֆազըր հալէ տիւշար օլալըտան պէրու հիշ քիմնէ գարուճըզը չալմալօր ըտը . քէնտիսինէ հիւսնիւ գապուլիյէթ կէնսթէրտիք վէ էլիմիզանէ կէլտիյի գատար իքընմ իթտիք . ծառան սօնրա մատամ Տըլօնէյ բէք չօգ տէֆալար խանէմիզէ կէլտի , վէ չօգ կէշմէքսիզին էն սանըզ միւսաֆիրիմիզ օլտու : Թէյզէմ խաաթաճիճազ պիր գատըն օլտըղը ճիհէթլէ բէք նատիրէն տըշարը չըգտըղընտան , պէն տէ քէնաիսիյլէ պէրապէր էվտէ գալմաղա մէճպուր օլուլօրտում . աղունուն իշին , արա սըրա մատամ Տըլօնէյ իլէ պիրիքտէ տըշարը չըգմազըղըմա միւսաառտէ իթմէյէ պաշլաաը :

« Պիր կիւն մատամ Տըլօնէյ շաշատը պիր սուրէթտէ կիյինիպ գուշանմըչ օլտըղը հալտէ խանէմիզէ կէլտի . պաշընա կիւզէլ չիչէքլէր իլէ միւզէյեէն եէնի պիր շապգա գօյմուշ վէ սըրթընա տա հարէլի իբէք գուամաշընտան մամուլ պիր ֆիսթան կիյինմիշ իտի . քէնտիսինին ահվալը մալիյէսի մահատ օլտըղընը պիլտիլիմիզ ճիհէթլէ , պու լիպասլար պիզէ ֆէվգ էլ ատէ պիր չէյ կէօրիւնտիւ . Պու բարլագ թուալէ . թինտէն տօլայը քէնտիսինի թէպրիք իլլէտիք . էֆքեարըմըղըն նէտէն իպալէթ օլտըղընը անլայըպ անլամատըղընը պիլէմէմ . ֆագաթ պիրաաէրլէրինտէն պիրինին Հինտիսթանը շարգիտէ պէօյիւք պիր սէրվէթ դազանմըչ օլտըղընը , վէ չիմտի Բարիսէ կէլմիշ օլտըղընտան , սէրվէթի մէվնուտէսինէ քէնտիսինին տալիս հիսսէտար օլմասընը արզու իթմիշ պուլընտըղընը պէյան իլլէտի . պատէհու պիրատէրինին թապիաթը նէհիպանէսինի մէտհ ու սէնայէ պաշլայըպ , պիզէ պիր չօգ պանգա գալմէլէրի կէօսթէրտի :

« Իֆատաթը վագըասընտան չիւպհէ իտէճէք պիր սէպէ . պիվիզ եօղ ըտը . դիրա օ վագթա գատար պիզէ ըզհարը սատագաթաան կէրի տուրմամըչ ըտը , Պատէհու պիր թագըմ չէյլէր իլթիրա իտէճէյինի պէյան իլէ , պէնի ալըպ պէրապէր կէօթիւրմէք իսթէտի . թէյզէմ պիր թագըմ մաղաղալար վէ տիւքքեանլար տօլաշմագ պէնիմ իչին մուճիպի մահզուզիյէթ օլաճաղընը միւլահաղա իտէրէք , մէրգումէ իլէ պիրիքտէ տըշարը չըգմագլըղըմա միւսաատէ կէօսթէրտի :

« Իքի սոյաթ գատար տօլաշարագ լազըմ օլան չէյլէրի սպթըն ալտըք . հավա օ կիւնիւ բէք կիւզէլ օլտըղընտան , մատամ Տըլօնէյ թիւիլըրիյէ կիտիպ ազաճըգ կէզինմէյի պանա թէքլիֆ իլլէտի . պէն մէզքիւր մահալէ հէնուզ կիթմէմիշ օլտըղըմտան , թէքլիֆինի մա էլ մէմնուլիյեք գապուլ իլլէտիմ :

« Թիւիլըրինին աղաճլըգլը եօլարա հէնուզ վասըլ օլմուշքէն . թախմինէն էլլի եաշընտա պիր թտէմ պիզէ եագլաշտը , վէ պէնի թապիմքեարանէ պիր սուրէթտէ սէլամլատըգտան սօնրա , մատամ Տըլօնէյէ խիթապէն .

« — Տօղրուսը, սէնի պէօյլէ կիւզէլ պիր ըէֆիգէ իւէ պուրատա կէօրմէք մահզուզիյէթինէ նաիլ օլաճաղըմը ապա մէմուլ իթմէզ իտիմ. — տէտի :

« Պունըն իւզէրինէ մատամ Տըլօնէյ պանա տէօնէրէք .

« — Պիրատէրիմ տիւր . նա՞սըլ, կիւզէլ տէյիլ մի . — տէտի :

« Պէն քէնտի էֆքեարընտան տէյիլ իտիմ : Մէրգում էրէյիճէ եաշընը ալմըշ օլտըղը հալտէ, քէնտիսինէ ֆէվզ էլ ատէ չէքէ տիւզէն վէրմիշ իտի . իրի պէյազ պիր գամէլեա էլպիսէսինին տիւյմէ տէլիքլէրինաէն պիրինի թէզլին իթմէք տէ իտի : Քէնտիսինի կէնճ կէօսթէրմէք իւզրէ հէր նէ գատար եիւզիւնէ պիր թագըմ տիւզկիւնլէր, եումուշաթտըրըճը եաղլար գօզմէթիգլէր վէ սաիրէ սիւրմիւշ իտի իսէ տէ, եինէ ինթիյարլըղընը կիզլէմէյէ մուվաֆֆազ օլամամըշ ըտը :

« Թիւիլըրիտէ էրէյիճէ վագթ կէզինտիքտէն սօնրա, մէրգում պիզի պիր լօգանթայա կէօթիւրմէյի թէքլիֆ իյլէտի : մատամ Տըլօնէյին պու թէքլիֆի գապուլ իթմէյէճէյին տէն էմին օլտըղըմտան, թէյզէմին վէսվէսէ իտէճէյինի պէյան իտէրէք պու պապտէ պիրատէրինտէն աֆվ տիւէմէսինի քէնտիսինտէն ըճա իյլէտիմ : ֆագաթ մատամ Տըլօնէյ :

« — Պիրատէրիմին տալէթինի գապուլ իթմէմէյէ նէ սէպէպ վար . էկէր թէյզէնին վէսվէսէ իտէճէյինտէն գօրգուլօրսան, չար չաբուգ եէմէյի եէր էվէ կիտէրիզ . — տէտի :

« Քէնտի քէնտիմ տուզաղա տիւշիւրմիւշ օլտըղըմը հըսա իյլէտիմ, կէրէք մատամ Տըլօնէյ վէ կէրէք պիրատէրի պիր թագըմ ըսրարաթտան պուլուկտըլար . նիհայէթ տալէթի վագըայը գապուլ իթմէյէ մէճպուր օլտոււմ, եէմէքաէն սօնրա հէրիֆ պանա էվէլքինտէն աահա ազ կիւլիւնճ կէօրիւնմէքտէ իտի :

« Ս զէմանլար սիբուգըրեա մէվսիմի իտի : Պունընտըղըմը մասայա եագըն պիւր եէրտէ պիր գաշ տէլիգանլը օթուրմուշ օլուպ, պունլար մասքէլի պալօտան պահա իթմէքաէ իտիլէր : Մատամ Տըլօնէյ մէրգումլարըն սէօզիւնիւ իշիթմիշ օլաղընտան :

« — Մասքէյի պալօյա կիթմիշմիւն . — տէյու սորտը-
տա .

« — Խա'յր , մատամ , հիշ կիթմէմիշիմ . Փագաթ տիւն ,
եատա մնապէյի պալօտան տահա էյլէնճէյի պիր շէյ օլա-
մալաճաղընը շօգ տէֆուար իշիթմիշ օլտըղըմտան , պէօյլէ
պիր եէրէ կիթմէյի բէք զիյատէ արզու իտէրիմ . — տէյու
ճէվամ վէրտիմ .

« Պունըն իւղէքինէ մատամ Տըլօնէյ մասքէյի պալօյը
կէնճ պիր գըղըն զիհնինի շէլէճէք պիր սուրէթտէ թարիֆէ
պալաաթը . Օրէրա թէաթիւսըր սալապընը էօյլէ շաշաալը պիր
սուրէթտէ թապվիր իյլէտի քի , Պէ պէյնէ հիքեայէսինտէքի
սարալար խաթըրըմա կէլտի . պիրատէրի տախի էքսիք եէր-
լէրինի իքմալ իթմէքտէն կէրի տուրմամագտա ըտը , Նիհա-
յէթ պունչալըն սէօղլէրինտէն մաղլուպ օլտոււմ , վէ մատամ
Տըլօնէյ .

« — Սօնընճը պալօ էօնիւմիւզտէքի բէնճշէնպիհ կէճէթի
վուգու պուրաճագ տըր . պու պալօ էվվէթիլէրինտէն տա-
հա շաշաալը պիր սուրէթտէ փերա իտիլէճէք տիր տէյօրլաը .
Տօգրուար պու տէֆա կիթմէյի բէք զիյատէ արզու իտիլօրըմ .
— տէտիքտէ .

« — Պէն տէ պրզու իտէրիմ . — տէյու պէյան իյլէտիմ .

« Մատամ Տըլօնէյին պիրատէրի պու սէօղլիւմիւ իշիպին .
ճէ .

« — Պագաթ մատամ քի հէր իքինիզ տէ պու պալօտա
հազըր պուլաճմագ իթմէյօրընը , հիշ պիր շէյ պու պրզու-
նըգա մանի օլտմաղ . պէնտէնիզ հէմիլիւմի վէ անըն տիւպեր
րէֆիգէվիւի պալօյա կէթմիւլմէքմիլի վաա իտէրիմ . — տէտի .

« Իքթէսի կիւնիւ մատամ Տըլօնէյ խանէմիգէ կէլտի .
Օ կիւնիւ հավա բէք պուլանըգ օլտըղընտան , տըշարը չըգ-
մագ միւլմին օլտմալաճաղընը անրատըգ . թէյղէմ . • կիւնիւ
աղաճըգ քէյֆիզ օլտըղընտան , սաաթ պիրէ տօգրու քէնտի
օտալընա շէքիլտի , վէ պէնի մատամ Տըլօնէյ իլէ պիրլիքտէ
եալընըգ պրապտը . Մատամ Տըլօնէյ թէյղէմին շէքիլա
կիթմէսինտէն մէմնուն օլարագ .

« — Սէօյլէ պագալըմ, սէվկիլի տօսթըմ, էլան բէնչէմ պիհ ագչամբի պալօյա կիթմէք արզուսընտա՞մը սըն . - տէյու սօրտու :

« — Էվլէթ, ֆագաթ արզումա նաիլ օլաւայաճաղըմ. զիրա թէյզէմ պիր կէճէ պալօտա կէչիրմէքլէյիմէ ապա միւսաատէ իթմէզ :

« — Բէք էյի, սէն տէ թէյզէնտէն կիզլի կէլ :

« — Կիզլի՞ մի կէլէյիմ, գապլի՞ մի տիր :

« — Հա՛յ հա՛յ :

« — Նա՛սըլ :

« — Օթուրտըզընըզ խանկնին գաբուսը եարը կէճէտէն սօնրա գաբանըր վէ սապահլայըն տա շաֆագտա աչըլըր . իւսնէնիզտէքի քիրաճըլարըն մըգտարը բէք քէսրէթլի օլտըզընտան, գաբուճը կիրէնլէրէ վէ չըգանլարա ապա տըգգաթ իթմէզ : Պէն սէնի թէաթրօյա կէօթիւրմէք իւզըն թէյզէնտէն միւսաատէ իսթէրիմ. պու միւսաատէյի ալտըգտան սօնրա, գալգար էվիմէ կիտէրիզ վէ օրատա պիր տօմինօ վէ եախօտ տիկէր պիր գօսթիւմ կիյինիրսին . պատէհու պիրատէրիմ իլէ պիրլիքտէ պալօյա կիտէր վէ կէճէյի օրատա կէչիրտիքտէն սօնրա, թէքրար խանէմէ ավտէթ իտէրիզ . օրատա էլպիսէնի չըգարտըգտան սօնրա եիւրիւյէրէք էվինէ կիտէրսին, վէ թէյզէն եաթագտան չըգմազտան էվլէլ օտանա կիրիպ ույուլապիլիրսին :

« Մատամ Տըլօնէյին սէօզլէրի պանա մագուլ կէօրիւնտիւ, վէ թէյզէմին խապէրի օլմագսըզըն պալօյա կիտէպիլէճէյիմէ պիր քէրրէ գանաաթ հասըլ իտինճէ, պէնտէն թաւէպ իթտիլի շէյլէրին քեաֆֆէսինէ մուվաֆագաթ կէօսթէրտիմ :

« Պալօ ագչամընա գատար տահա պիր գաչ կիւնիւմիւզ վար ըտը . պու պիր գաչ կիւն զարֆընտա իթտիլիմ միւլահազաթը նագլ իթմէք իսթէմէմ . բէնչէնպիհ ագչամընըն վիւրուտինի քէմալը տէհչէթլէ կէօրմէքտէ իտիմ . Տէհչէթլի պիր ուչուրում քէնարընտա պուլունտըղըմը հըսա իտիյօրտըմ . ֆագաթ քէնտիմի թութմագ իգթիտարընը զայպ իթմիշ իտիմ :

հարեքէթի վազըամը թայիպ իթմէքլէ պէրապէր , անը իճրտ իթմէյէ հազըրլանըյօրտըմ :

« Մատամ Տըլօնէյին խանէսինէ կիթտիյիմ զէման , տի-վանէ կիպի պիր շէյ իտիմ : Պու խանէ Նոթր-Տամատը-Լորէթ սօգաղընտա վազը էքէյիճէ կիւզէլ պիր պինա իտի : Օրայա վասըլ օլտըգտան սօնրա , քէօյիւ գատընլարընա մախսուս զարիֆ պիր գօսթիւմ կիյինտիմ . մատամ Տըլօնէյ իսէ նէ՛ պիչիմտէ օլտըղը խաթըրըմտա օլմայան պիր էրքէք գօսթիւ-միւ կիյինմիշ օլտըղընտան , պու խուսուս պանա զարիպ կէօ-րիւնիւպ , ֆիքրիմի քէնտիսինէ պէյան իյլէտիմ . պունըն իւ-զէրինէ կիւլիւմսէյէրէք աբուզըրեատա հէր շէյ ճաիզ օլտը-ղընը վէ էրքէք գօսթիւմիւ գատըն գօսթիւմիւ կիպի սըզըն-թըլը օլմատըղընը ճէվապէն սէօյլէտի :

« Պու սըրատա գաբու չալընտը . եիւրէյիմ հէնուզ ըզ-տըրապ իչինտէ օլտըղընտան , պու չան սէտաաընը ալըր ալ-մազ օթուրտըղըմ հանտալիէ իւզէրինտէ պիրտէն պիրէ սըչ-րատըմ վէ քէմալը էնտիշէ իլէ .

« — Դաբու քիմ տիր , մատամ . —տէյու սօրտում . մա-տամ Տըլօնէյ իսէ .

« — Քիմ օլաճագ , պիրատէրիմ իլէ տօսթլարընտան պիրի տիր . — տէյու ճէվապ վէրտի :

« Պատէհու կիտիպ գաբույը աչտը , վէ պիրատէրի իլէ տիկէր պիր ատէմ օտայա կիրտիլէր : Պու տտէմին եիւզիւ պանա խօշ կէօրիւնմէտի . մատամ Տըլօնէյ մէրգումըն չը-վալիէ տը Սէն-Ֆիրմէն նամընտա պիր աուրլատէ օլտըղընը պանա սէօյլէտի . պատէհու պիրատէրի պանա եագլաչտը , վէ պիր թագըմ նագիքեանէ սէօզլէրտէն սօնրա , պէնի գօլ-թուղընա ալարագ օրատան մուֆարագաթ իյլէտիք :

« Պիր գաչ տագըգա սօնրա քէնտիմի Օբէրա թէաթրօ-սընտա պուլսոււմ . ֆագաթ պիւթիւն վիւճուտիմլէ թիթրէ-յօր ըտըմ . ալըմտան սօղուգ պիր թէր ագըյօր , վէ մասքէ սանըրսըն քի եիւզիւմիւ եագըյօր ըտը :

« Շըվալիէ պիզի պիրինճի գաթ լօճալարընտան պիրինէ կէթիւրտիւ . կէօզլէրիմէ գարարթը վէրէն պուլութ եավաչ

եալաչ մահվ օլտու վէ էթրափըմա պիր նաղարը թէճէսսիւս-
քեարանէ աթֆի իյլէտիմ . թէաթրօ սալասը հազըգաթէն հայ-
րէթէֆղա պիր մէնղարէ իրայէ իտիյօրտը : Մատամ Տըլօնէյ
հէման տա լօճանըն իչինտէ օյնայօր ըտը . նիհայէթ տանս իթ-
մէյի պանա թէքլիֆի իյլէտի . կէօզլէրիմ օրանըն շաշասըյ-
լա գամաշմըլ օլտըղընտան , պու թէքլիֆի գապուլ իյլէտիմ .
պիր սաաթ սօնրա եօրղոնլուգտան զիյատէ հէյէճանըմա
մաղլուպ օլարագ , օյուն սալասընը թէրք իյլէտիմ :

« Թէաթրօյա կիրտիյիմ գէման զարիֆ վէ գօգէթ օլան
էլպիսէմ պէրպատ օլմուլ վէ թօղլար իչինտէ գալմըլ ըտը .
սաչլարըմ չէօզիւլիւպ եիւզիւմէ սարգմըլ վէ եանագլարըմ
ալ ալ օլմուլ ըտը . պիր այնանըն էօնիւնէ կիտէրէք պու հա-
լիմի կէօրիւնճէ .

« — Ահ , թէյզէմ պալօյա կիթմիչ օլտըզըմը անլայա-
ճագ . — տէյու հայգըրտըմ . լաքին մատամ Տըլօնէյ պէնի
թէէմին իթմէք իւզրէ .

« — Չօճուզլըգ իտիյօրտըն , ազիզէմ , եիւզիւնիւ աղա-
ճըգ սօղուգ սու իլէ երգայաճագ վէ պիր սաաթ գատար տա
ույույաճագ օլուրսան , եիւզիւնտէքի եօրղոնլըգ ալէամէթ .
լէրի կէչէր կիտէր : Հայտէ կիտէլիմ տէ պիր ազ շէյ եէյէ-
լիմ . զիրա աճլըգտան էօլիւյօրըմ . — տէտի :

« Հէր նէ գատար պէնիմ հիչ պիր շէյէ իհթիյաճըմ պու-
լունմատըղընը պէյան իլէ եագայը սըյըրմագ իսթէտիմ իսէ
տէ , մէրգումէ պիր թագըմ սէօզլէր սէօյլէյէրէք պէնի գան-
տըրտը , վէ նիհայէթ իւչիւմիւզ պիրլիքտէ Գաֆէ-Մնկլէյէ
կիթտիք : Իչպու գահվէխանէնին խուսուսի օտալարընտան պի-
րինտէ պիզէ նէֆիս եէմէքլէր իքրամ օլունտու : Պէն եալը-
նըզ պիր չօրպա իչտիմ . մատամ Տըլօնէյ իսէ սուֆրայա կէլէն
եէմէքլէրտէն քեաֆֆէսինին չէշիսինի պագտը . պիրատէրի
իլէ չըվալիէ իսէ Շամբանիա շարապը չիչէլէրինի արգա ար-
գայա պօշալթմագտա ըտըլար :

« Մատամ Տըլօնէյ չըվալիէնին եանընտա վէ պիրատէրի
տէ պէնիմ եանըմտա պուլունըյօրլար ըտը : Պու իքի քիչինին
գաֆալարը շարապըն թէէսիրիլէ տիւմանլանմըլ օլտըղըն .

տան, պիր գալ տագըգատան պէրու պանա պագարագ պա-
զը իշարէթէր թէաթի իթմէքտէ իտիւէր. մատամ Տըլօնէյին
պիրատէրի օթուրտըղը սանտալիէյի ազար ազար պէնիմքինէ
եանաշտըրտը, վէ կիւզէլլիիմի, նէղաքէթիմի մէտհ ու սէնա
իթտիքտէն սօնրա, էլլէրիմի թութուպ սըգմաղա վէ էօքմէ-
յէ պաշլատը. պուռն իւզէրինէ պէնզիմ քիւլ ըէնկինէ տէօ
նէրէք, մատամ Տըլօնէյին եիւզիւնէ պագտըմ վէ պիրատէ-
րինին շու հարէքէթինէ խիթամ վէրմէսինի ըհճա իյլէտիմ.
Փագաթ մէրգումէ գահգահա իլէ կիւլէրէք, պէօյլէ պիր
լաթիֆէտէն կիւճէնմէք տիվանէլիք օլտըղընը վէ աբուգըրեա
կէճէսինտէ հէր շէյ ճաիզ օլտըղընը պէյան իյլէտի:

« Պու սըրատա չըվալիէ մատամ Տըլօնէյին եիւզիւնէ շա-
գըրտըլը պիր պուսէ գօնտուրտը. մէրգումըն շու եիւզօիւզ-
լիւյիւնտէն մատամ Տըլօնէյին հիտտէթլէնէճէյինի ղանն իյ-
լէտիմ. փագաթ ղաննըմ տօղրու չըգմատը. մէրգումէ պիլ
աքս չըվալիէին հարէքէթինէ իմթիսալ իթմէսինի պիրատէ-
րինէ իշարէթլէ անլաթտը:

« Պու իթթիյար մայմուռն պուրուշուզլու վէ պօյալը եիւ-
զիւ եանագլարըմա տօգունտըղը գէման հըսս իթտիյիմ
նէֆրէթ վէ տէհչէթի թարիֆ իտէմէմ. մէրգում մատամ
Տըլօնէյին պիրատէրի օլմատըղընը վէ պու իւշ ալչաղըն էֆ-
քեարը նէտէն իպարէթ օլտըղընը պիրտէն պիրէ անլատըմ,
վէ էօյլէ պիր շիտտէթլէ այաղա գալգտըմ քի, օթուրտըղըմ
սանտալիէ եէրէ տէվրիլտի. ալնըմ չայըր չայըր եանըյօր վէ
կէօզլէրիմտէն աթէշ ֆըրլանըյօր ըտը. պտտէհու թիթրէք
վէ հէյէճանը պիր սէտա իլէ:

« — Հէբինիզ տէ ալչագ վէ խայըն ատէմլէր սինիզ. — տէ-
յէրէք, օտանըն գաբուսընը պիրտէն պիրէ աշտըմ վէ քիւ-
չիւք պիր նէրտիւպանը ալէլ աճէլէ էնէրէք, պուլվարա չըգ-
տըմ:

« Նէրէյէ կիթտիյիմի պիլմէյօրտըմ. եէկեանէ արզում՝
մատամ Տըլօնէյին վէ արգատաշլարընըն էլինտէն գուրթուլ-
մագտան իպարէթ իտի. ճատտէյէ չըգար չըգմաղ գօշմաղա
պաշլատըմ. փագաթ օն ատըմ անճագ եիւրիւմիւշ իքէն, ար-

գամտան չըվալիէնին սէսինի իշիթ տիմ քի , « Տո՛ւրընըզ , մատմուազէլ , տո՛ւրընըզ » տէյու հայգըրմագտա ըտը . պիւթիւն վիւճուտիմի մէճնուաննէ պիր տէհչէթ իսթիւա իյլէտի , վէ օ սըրատա գարչըմտա պուլունան պիր տէլիգանլընն պօյննա աթըլարագ .

« — Էֆէնտի , էֆէնտի , բէճա իտէրիմ , պէնի հիմայէ իտինիզ , պէնի գուրթարընըզ . Ալլահ աչըննա օլսուն . - տէյու պաղըրտըմ :

« Տէլիգանլը ազընտաքի սիկարայը ետրէ աթարագ .

« — Գօրգմայընըզ , մատմուազէլ , գօրգմայընըզ , պէն պուրատա պուլունտըգճա , սիզի գօլալայան չաբընլար դըլընըզա պիլէ տօգունտաղլար . - տէտի :

« Պու սըրատա չըվալիէ եանըմըզա եազլաշտը վէ պանա թէվճիհի խիթապլա .

« — Տիվանէ՞ մի օլտընըզ , մատմուազէլ , տօսթընըզ օլան գատընն պիրատէրի ճիւզի պիր լաթիֆէտէ պուլընտըղընտան աօլայը եիւզիւմիւզէ հագարէթլէր եաղտըրարագ պիզի պըրագըզ կիթմէք սիզէ եագըչը՛ր մը . - տէտի :

« Մատամ Տըլօնէյին սախթէ պիրատէրի կիպի պու ա . տէմ տախի պանա տէհչէթ վէրտիյինտէն , միւնֆաիլաննէ պիր թավը իլէ .

« — Սուն , պէնի ալչագճասըննա ալտաթմըշ օլան օ գատըննա տօսթ նամընը վէրմէ . - տէտիմ :

« Շըվալիէ գահգահա իլէ կիւլէրէք .

« — Անլատըմ , անլատըմ , պու էֆէնտի սիզէ տահա խօշ կէրիւնտիւյիւնտէն , անընլա պէրապէր գալմագ իսթէյօրսընըզ . ֆագաթ պու արզունըզա նախ օլամայաճագսընըզ . սիգ հիւնիւ լիզանըզա պիզիմէ պէրապէր կէլտինիզ , պիզիմէ պէրտպէր գալճաճագսընըզ . - տէտի :

« Պէն իսէ օլանճա գուվլէթիմլէ տէլիգանլընն գօլունը սըգարագ .

« — Էֆէնտի , պու ալչաղըն սէօզիւնէ ինանմայընըզ , եալան սէօլլէյօր , իֆթիւա իտիյօր . - տէյու պաղըրտըմ , վէ Օբէրա թէաթրօսըննա նա՛սըլ կէթիւրիւիշ օլտըղըմը վէ նի՛չին

քէնտի հիմայէսինէ սըղընմըն պուլունտըղըմը պիր իքի սէօղ իլէ անլաթտըմ :

« Շըվալիէ պու սէօղէրիմէ գահգահա իլէ կիւլէրէք , պէնի թուլթմագ իւղըէ էլինի ուղաթտը . պէն տէ աճը աճը հայգըրմաղա պաշլատըմ . պէնի հիմայէ իտէն տէլիգանլընըն արթըգ սապըը թիւքէնէրէք .

« — Կէրի չէքիլ , կէրի չէքիլ . — տէտի , վէ չըվալիէ էօ . նիւմիւզտէ տուրմըն օլտըղը հալտէ եօլունըղը քէսմէք իսթէ . տիլինտէն , քէնտիսինի էօյլէ պիր շիտտէթլէ իթիվէրտի քի , մէրգուլ սալլանա սալլանա եէրէ եուվարլանտը : Ֆագաթ շար չաբուգ պաղա գալգարագ վէ հըսս իթտիլի աղըը թէէ . սիրիլէ էլլէրինի ուղուչտըրարագ .

« — Պագսանըգ ա' , էֆէնտի , պու հարէքէթինիզտէն տօլայը պանա թարգիլէ վէրէճէքսինիլ . — տէտի :

« Տէլիգանլը իսէ հագարէթքերանէ պիր թավը իլէ .

« — Հայտէ ճատտէյի թուլթընը , կէօղիւքէրինիլ սիւզի թանըմագըղըմա մանի օլամագ . հիտտէթլէնմէյինիլ , օտանըգա ավտէթլէ օ պիր էսվապլարընըղը կիլինինիլ վէ քիսվէթինիլ տէ տէյիշտիլինիլ . քէնտի նամուսընը թանը . յան ատէմլէր սիզինլէ տէօյիւշմէղլէր . ֆագաթ մատմուագէլին թարիֆինտէն՝ արգատաշընըղըն Ս . գոնթ տը *** օլտըղընը անլամըն օլտըղըմտան , էմիրնէ հաղըր պուլունտըղըմը թարաֆըմտան քէնտիսինէ սէօյլէյէպիլիրսինիլ . — տէտի :

« Պու սըրատա , էթրաֆըմըղտա պիրիքմիշ օլան էչխաս արասընտա մատամ Տըլօնէյին սաթթէ պիրատէրի կէօղիւմէ իլիշտիլինտէն , թիթըրէմէյէ պաշլատըմ . մէրգուլ պէնի հիմայէ իտէն տէլիգանլըյա եագլաշարագ .

« — Սէօյլէտիլինիլ սէօղիւ գոնթ տը *** նըն էօնիւնտէ տէ թէքրար իտէպիլի՞ր միսինիլ . — տէտի :

« Տէլիգանլը . — Հա'յ , հա'յ , եալընըգ սէօյլէտիլիմ սէզիւ տէյիլ , հաթթա տահա պաշգա սէօղէրի տէ թէքրար իտէպիլիրիմ . կէնճլէրէ պէնզէմէք իչին սաշլարընը վէ եիւզիւնիւ պօյայան իսթիյարլար հագըգաթէն կէնճ իմիլլէր կիպի հարէքէթ իթմէլի տիրլէր , իշիտիլօյըմընը , մօսիէօ գոնթ :

« — Հատտինիդի թանըլընըզ, էֆէնտի, պէնիմ գոնթ տը *** օլտըղըմը էյիճէ պիլիբ միսինիզ :

« — Էվվէթ, բէք էյի պիլիբիմ, կէնճ կէօրիւնմէք իւզրէ հէր նէ՝ տախի եաբսանըզ, իխթիյարըլընըզա աճըրմ :

« — Իսմինիզի վէրինիզ, մօսիէօ, իսմինիզի վէրինիզ :

« — Բէք էյի, գարթըմը ալընըզ, եարըն սապահ էմրի-նիզէ հազըր ըմ :

« Պու սէօզ իւզէրինէ հէր քէս տաղըլտը, Պուլլար իւզէ-րինտէ եալընըզ գալընճա, տէլիգանըլլա խիթ ապէն .

« — Ա՛հ, պէնիմ իչին տէօյիւշմէյէ մէճպուր օլաճագսը-նըզ, եիւրէյիմ չարըլլօր, թիթրէյօրըմ . — տէտիմ . տէլի-գանըլ ճէվապէն տէտի քի .

« — Միւսթէրի՛ն օլունըզ, մատմուլազէլ, պէօյլէ պիր տուէլլօնըն նէթիճէսինտէն գօրգմատըղըմա սիպի թէէմին ի-տէրիմ . ֆազաթ պու սէօզլէրի պիր եանա պըրապալըմ տա սիզտէն պահս իտէլիմ : Շիմտի նէ՛րէյէ կիտէճէյիզ :

« Պու սիւալ իւզէրինէ պուլընտըղըմ վազիյէթին պիւ-թիւն տէհչէթինի անլատըմ . գուրչուն կիպի աղըր կէօրիւնէն գարնաձալ էլպիսէսինի կիլինմիշ օլտըղըմ հալտէ, թէյզէմին էվինէ կիթմէյէ մէճպուր պուլունըյօրտըմ . պիչարէ գատըն իչլէտիյիմ խաթատան տօլալը պանա աֆվ իտէճէք իտի . ֆազաթ պէօյլէ եալընըզճա վէ ղարիպ պիր գըյաֆէթլէ խանէյէ կիրտիյիմի կէօրէնլէր նէ՝ տէյէճէքլէր իտի . պիւ-թիւն նամ ու շէօհրէթիմ պէրպատ օլաճագտը . հալ պու քի տիւնեատա պէնիմ պունտան պաշգա պիր սէրվէթիմ եօղ ըտը :

« Պիւթիւն շու միւլահաղաթըմը տէլիգանըլլա նազլ իթ-տիմ . մէրգում սէօզլէրիմի քէմալը տըգգաթլա տինլէտի, վէ պուլունտըղըմ վազիյէթին վէխամէթինի անլատը . պիր գաշ տաղըգա տիւլունտիւքտէն սօնրա, պիրիքտէ մատամ Տըլօ-նէյին խանէսինէ կիտիպ էվվէթի լիպասլարըմը ալմագըղը թէքլիֆ իլլէտի . պունտան պաշգա չարէ պուլունմատըղընը պէն տէ կէօրիւյօրտըմ . ֆազաթ մէրգումէնին խանէսինէ կիթ-մէքտէ թէրէտտիւտ իտիյօրտըմ . նիհայէթ պիր գարար վէր-

մէյէ մէճպուր օլարագ , պէնի հիմայէ իտէն տէլիգանլը իլէ պիրլիքտէ մատամ Տըլօնէյին խանէսինէ կիթտիմ :

« Մատամ Տըլօնէյ դաբուլը աշմաղա կէլտիյինտէ , իւզէրինտէքի երքէք գօսթիւմիւնիւ հէնուզ չըգարմամը ըտը . պէրապէրիմտէքի տէլիգանլըյը կէօրիւնճէ պէնզի ու չտու , վէ էլինտէքի շամտան եէրէ տիւշէճէք օլտու . իշէրի կիրտիյիմիզտէ , քէնտիսինի բաքա չըգարմագ իսթէտի . ֆագաթ պէրապէրիմտէքի տէլիգանլը անըն սէօզիւնիւ քէսէրէք .

« — Պիհուտէ սէօզլէրլէ վագթ դայալ իթմէյինիզ , մատամ . պէն սիզի թանըրըմ , սիզ պուընը բէք էյի պիլիոսինըզ , հաթթա մատուուազլէին էօնիւնտէ թէքրար քէսպի իթիպար իտէմէմէք իչին , հագգընըզտա պիլտիյիմ շէյլէրի քէնտիսինէ սէօյլէյէճէյիմ . — տէտիք . մատամ Տըլօնէյ իսէ .

« — Քէյֆինիզէ եա' , իսթէտիյինիզի սէօյլէյինիզ , ֆագաթ էկէր պու նամուսքեար գըզըն դարիպ զարիպ շէյլէր իչիթմէսինի իսթէմէզսէնիզ , պազը վուգուաթը կէշմէնիզ վէ եախօտ էօրթէրէք նագլ իթմէնիզ լազըմ տըր . — տէտի :

« Պու ալչագ գարընըն եիւզսիւզլիւյիւ պանա ֆէնա թէէսիր իթտիյինտէն , տէլիգանլընըն գուլաղընա տօղրու ուզանարագ .

« — Աման , ըէճա իտէրիմ , շուրատան տըշարը չըգալըմ . — տէտիմ . տէլիգանլը իսէ եիւքսէք սէտա իլէ .

« — Կէօսթէրտիյինիզ նէֆրէթի թագտիր իտէրիմ , մատուուազլէ . ֆագաթ միւսթէրիհ օլուընըզ , պուրատա չօգ տուրաճագ տէյիլիզ , եանընտաքի օտայա կիտինիզ , վէ լիպասլարընըզը տէյիշտիրինիզ . մատամ Տըլօնէյ պուրատա պէնիմլէ պիրլիքտէ գալաճագ տըր . — տէտի :

« Քէօյլիւ գատընլարընա մախսուս գօսթիւմիւ չըգարըպ պէնիմ էլպիսէյի կիլտիյիմ զէման , շաֆագ աթմաղա պաշլայօրտը . հէր նէ գատար թէյզէմին խանէսի իլէ մատամ Տըլօնէյին խանէսի արասընտա խայլը մէսաֆէ վար ըտը ըտտա , վագթը մուսայեէնտէ խանէմէ վասըլ օլմագ իչին տուհա էրէյիճէ վագթ վար ըտը . մա մաֆիհ չալ շաբուգ տըշարը չըգտըգ , վէ խանէմիզէ տօղրու միւթէվէճճիհ օլտուգ :

« Տէլիգանլը մատամ Տըլօնէյին խանէսինէ կիրտիյի զէ-
ման , սըրթընտաքի մանթօյլը չըգարմըշ ըտը . տըշարը չըգտը՝
զըմըզտա մանթօսընը եէնիտէն կիյտիյինտէն , սէթըէսինին
տիւյմէ տէլիքլէրինտէն պիրիսինտէ Լէժիօն տ'Մնէօր նիշա-
նընըն գըրմըզը շէրիտինի կէօրտիւմ : Պէօյլէ պիր նիշանը իֆ-
թիխարըն նամուսքեար պիր տտէմէ մէնսուպ օլաճաղընը քէն-
տի քէնտիմէ տիւշիւնէրէք , մէքթէպտէն չըգալըտան պէրու
պաշըմա կէլէն հալլէրի քէնտիսինէ հիքեայէ իյլէտիմ : Տէլի-
գանլը տախի քէնտի թարաֆընտան ըզհարը էմնիյէթտէն կէ-
րի տուրմատը . իսմի էտմնտ տը Պուրթըլ օլտըղընը վէ Աֆ-
րիգա ավճը ասքէրլէրինին պիրինճի ալայընտա եիւզ պաշը-
լըգ մէմուրիյէթինտէ պուլընտըղընը վէ պիր մուհարէպէտէ
աղըր պիր սուրէթտէ եարալանմըշ օլտըղընտան ալթը պ
գատար Բարիստէ կիչիւմէք իւզրէ բուխսաթ ալմըշ պուլըն-
տըղընը սէօյլէտի :

« Պիրի պիրիմիզտէն այրըլաճաղըմըզ սըրատա , գոնթ ի-
լէ տէօյիւլմէյէճէյինի վատ իթմէսինի բէճա իյլէտիմ : ճէվա-
պէն տէտի քի .

« — Պու պապտէ սիզէ գաթի պիր ճէվապ վէրէմէմ .
ֆագաթ պու ալչագճա իշտէն եագայը գուրթարմաղա չալը-
շըրըմ : Ումարըմքի սիզի եէնիտէն կէօրմէք սատտէթինէ նաիլ
օլաճաղըմ , օ վագթ պու իւշ քիչի հագգընտա պիլտիյիմ շէյ-
լէրի սիզէ նագլ իտէրիմ : զիրա պու ալչագլարը չօգ վագթը-
տան պէրու թանըրըմ : Ալլահա ըսմարլատըգ , մատմուաղէլ :

« Տէլիգանլը էլիմի թուլթուպ քէմալը իհթիրամլա էօր-
տիւքտէն սօնրա , պէնտէն այրըլտը : Պէն իսէ հիշ քիմնէտէն
կէօրիւլմէքսիզին խանէմիզէ կիրտիմ , վէ պիր գաշ տագըգա
սօնրա եաթաղըմա կիրիպ ույուտըմ : Սապահլայըն թէյլէմ
պէնի ույանտըրտը : Օ կիւնիւ մատամ Տըլօնէյտէն պիր
մէքթուպ ալտըգ . մատամ Տըլօնէյ պիրտտէրի իլէ պիր
լիքտէ սէյահէթէ չըգտըղընտան պիր միւտտէթ պիրի
կէօրմէք մահզուղիյէթինտէն մահրոււմ գալաճաղընը իշար
իթմէքտէ իտի . վիզիթալարընը պիրտէն պիրէ քէսմէսի թէյ-
զէմէ զարիպ կէօրիւնմէմէք իչին մէրգուլմէյէ պու քեաղըտը

պիղզաթ պէնի հիմայէ իտին տէլիգանլը եազտըրմըջ օլտըղընը թէր հալ անլատըմ:

« Կիւնլէր, հաֆթալար կէշտի. տէլիգանլընըն լաթիֆ չէհրէսի միւթէմատիլէն գարչըմտա պուլընմամըջ օլսայըտը, նագլ իթտիլիմ վուգուլաթը ունուտաճաղըմ իհթիմալտէն իտի. պու տէլիգանլըյը պիր տէֆա կէօրմիւջ օլտըղըմ հալտէ, ըուհըմըն պիւթիւն գուվվէթիլլէ սէվիյօրտըմ. շիմտի պիլէ քէնտիսինի տէրիսաթըր իթտիքճէ կէօղ եաչլարըմը զապթ իտէմէմ:

Ֆիլ հագըգաւ էօթէնինին կէօղլէրի եաչլարմըջ ըտը. պիւչարէ գատըն պիւ իքի տագըգա գատար սիւքիւթ իթտիքտէն վէ կէօղ եաչլարընը սիլտիքտէն սօնրա, սէօղիւնէ շու եօլտա տէվամ իլլէտի.

— Մ. էտմոնտ տը Պուրթրէլ պէնտէն այրըլտըղը զէման, պէնի եէնիտէն կէօրմէք արզուսընտա պուլընտըղընը պէյան իլլէմիլտի. պինտէն ալէյհ՝ քէնտիսինի պիր կիւն հէր հալտէ կէօրէճէյիմի իւմիտ իթմէքտէ իտիմ:

« Օտամըն բէնճէրէսի էօնիւնտէ պիր գաչ չիչէք սագսըլարընտան իպարէթ քիւչիւք պիր պաղչէ թէրթիպ իթմիլ օլտըղըմտան, պիր սապահ պիր կիւլ ֆիտանընըն զաիտ տալլարընը քէսմէքլէ մէշղուլ օլտըղըմ սըրատա, խանէմիլին թա գարչըսընտա պուլոււնան քիւչիւք պիր խանէնին բէնճէրէլէրինտէն պիրի աչըլտը, վէ Մ. էտմոնտ տը Պուրթրէլ կէօրիւնտիւ:

« Թէաճճիւպ վէ հէյէճանըմտան խաֆիֆ պիր նիտա սալը վէրտիմ: Մ. էտմոնտ պէնի սիւքիւթէ տավէթ իթմէք իւզրէ բարմաղընը տուտագլարընա կէօթիւրտիւ, վէ պուլընտըղը օտանըն բէրտէլէրի արգասընա չէքիլտի. պիր իքի տագըգա սօնրա թէքրար ավտէթ իլլէտի. եիւզիւ ֆէվզ էլ ատէ սօլմուլ, վէ սաղ գօլուըն տա պէյաղ պիր մէնտիլ վասըթա. սըյլա պօղաղընա պաղլամըջ ըտը: Պիչարէ տէլիգանլը քէնտի ըզտըրապաթըյլա մուզտարըպ օլտըղըմը պէսպէլի կէօղլէրիմտէն անլատըղընտան, եարասը էյիլէշմիլ օլտըղընը նազարըմտա իսպաթ իթմէք իւզրէ գօլուըն պիրտէն պիրէ:

մէնտիլտէն չըզարտը վէ Եօթէյէ պէրիյէ սալլատը . պատէ-
հու բիյանօսընըն պաչընա կէչէրէք , պէնի աղլատաճագ տէ-
րէճէտէ Լաթիֆ պիր դաչ բարչա շէյ չալտը :

« Մ. տը Պուրժրէլի սէվիյօրտըմ . քէնտիսինին տէ պէնի
սէվտիյինտէն տօլայը ֆէվզ էլ ատէ մէմնուն օլտոււմ . իրթէ-
սի սապահ , քիւչիւք պաղչէմտէքի չիչէքլէրէ պագմագ իւզրէ
բէնճէրէյի աչտըղըմտա , Մ. տը Պուրժրէլ քէնտի բէնճէրէ-
սինտէ տուրըյօրտը . պէնի իհիթիւրամքեարանէ պիր սուրէթտէ
սէլամլատըգտան սօնրա , պիր մէքթուպ կէօսթէրտի վէ պու-
մէքթուպըն պանա մախսուս օլտըղընը իշարէթլէ անլաթտը .
անը գապուլ իտէմէյէճէյիմի . քէզա իշարէթլէ պիլտիրտիյիմ-
տէ , ֆէվզ էլ ատէ մահզուն օլտու . ֆագաթ ըսրար իթմէտի :

« Իրթէսի սապահ օտասընըն իչէրիսինէ տօղրու տուր .
տու , վէ ուզուն պիր քեաղըտ կէօսթէրտի . պու քեաղըտ իւ-
զէրինտէ պէնիմ բէնճէրէտէն օգունաճագ տէրէճէտէ պէօ-
յիւք եազըլլարլա շու սէօղլէր եազըլմըչ ըտը :

« Րէճա իտէրիմ , մէքթուպըմը գապուլ իտինիզ , պիլտի-
« յինիզ իւչ քիչի հագգընտա սիզէ վատ իթմիշ օլտըղըմ
« մալիւմաթը հավի տիր : »

« Մատամ Տըլնէյ իլէ տիկէր իքի չախս հագգընտա
պանա պազը մալիւմաթ վէրմէյի վատ իթմիշ օլտըղընը օ
վագթ տէրխաթըր իյլէտիմ . պու մէքթուպըն մալիւմաթը
մէզքիւրէտէն պաչգա շէյլէրի տէ հավի օլտըղընը անլատըմ ,
վէ թէքլիֆինի գապուլ իթտիյիմի իշարէթլէ անլաթտըմ .
պունըն իւզէրինէ ֆէվզ էլ ատէ մէսրուր օլարագ , մէքթու-
պը օ կէճէ բէնճէրէմին էօնիւնտէքի կիւլ ֆիտանընըն տալ-
լարը արասընտա պուլաճաղըմը իշարէթ իթտիքտէն սօնրա ,
չէքիլտի կիթտի :

« Սապըրսըզըլըլա ագչամ օլմասընա պէքլէտիմ , վէ օր-
թալըգ պիր էյիճէ գարարտըգտան սօնրա , ուսուլ իլէ բէն-
ճէրէյի աչըպ մէքթուպը մահալը մէզքիւրտէ պուլտոււմ , վէ
պունըն տէրագապ աչըպ օգուտոււմ :

« Մ. էտմնտ տը Պուրժրէլ էվվէլի էմրտէ մատամ Տը-
լնէյին պայաղը պիր մախուգ օլտըղընը , պիզիմ պուլընտը-

ղըմըդ մեքթեպէ սալմէ թաղսիյելէր իլէ կիրմի, պուլընտը-
ղընը, պիր թաղըմ սէֆիհ զէնկինդէրէ միյանըլըդ իթտիյինի,
պիրատէրի նամընը վէրտիյի չաբզըն պէնի քէնտիսինէ թէս-
լիմ իթմէք իւզրէ մէրզոււմէյէ քիւլլիյէթի պիր մէպլաղ
վէրմիլ, օլտըղընը, չըվալիէ աը Աէն-Ֆիրմէն մէրզոււմէնին ա-
չըզը օլտըղընտան վէ աճըն էլտէ իթտիյի մէնֆաաթա քէն-
տիսի տէ իշթիրաք իթտիյինտէն, միւմքին օլտըղը գատար
անըն թէչէպպիւսաթընա եարտըմ իթտիյինի պէյան իթտիք-
տէն սանրա, մէքթոււպընը շու աուրէթլէ տէվամ իթմէքտէ
իտի:

« Շիմտի, տաիմա իհթիյաթ իւզրէ տավրանմանըգը թաղ-
« ալիէ իտէրէք, մէքթոււպըմա խիթամ վէրմէչի իտիմ. ֆա-
« քաթ միւպթէտիր տէյիլ իմ:

« Յիքի կէօրէլիտէն պէրու գալպիմի չօգ աէֆալար իս-
« թիմվապ իլլէտիմ, վէ հէր տէֆասընտա տաիթի սիզի ֆէվզ
« էլ ատէ սէվմէքտէ օլտըղըմը վէ պու մաւհապպէթի շէտի-
« տէտէն մաւհա վէֆաթըմլա խիթամ պուլաւադընը հըսս
« իթտիմ: Պու իֆատէմի գապուլ իտէնէք միսինիլ. զանն
« իթմէմ. էկէր գապուլ իտէնէք օլուրսանըզ, աիւնեաաա
« պէնիմ գատար մէսուտ պիր մախլուգ պուլոււնամայաւադ
« տըր: պու մէքթոււպը սիզէ եազմաղա գարար վէրիշիմ
« թէյզէնիզէ միւրաւաաթ իթմէզտէն էվվէլ սիզտէն մէէզու-
« նիյէթ թալէպ իթմէք աղղուսընտան նաշի աիր. զիրա թէյ
« զէնիզտէն տէսթի իզտիվաւընըզը թալէպ իթմէք նիյէթին
« տէ իմ:

« Իէրէք ֆումիլեամ վէ կէրէք հաիզ օլտըղըմ մէվզը
« հապքընտա քէնտիսինէ հէր աիւրիւ մալիւմաթը վէրէնէ-
« յիմ. պու մալիւմաթ օ տէրէնէտէ տիր քի, էկէր թարա-
« ֆընըզտան պիր կէօնէ մանիա զուհուր իթմէյէնէք օլուր-
« տա, աիւնեաաա էն պէօյիւք պիր արզուլըն հուսուլինէ
« հիշ պիր շէյ միւմաթ իթմէյէնէք աիր. լաքին շիմտի
« թէյզէնիզէ միւրաւաաթ իտէնէք օլուրաամ, սիզի զաթէն
« թանըմադտա օլտըղըմը անլալաւադ տըր. հուսուլը մու-
« վաֆֆադիյէթինի թէհիքէյէ աիւշիււմէք իսթէմէտիյիմ

« պու թէշէպպիւսիւ իճրա իթմէղտէն էվվէլ , թէյղէնիդին
 « պէնի թանըմասը լազըմ տըր :

« Նէ՛ հաբմագ իգթիզա իթտիյինի սիզ թային իաէճէք-
 « սինիզ . պանա վէրէճէյինիզ էվամիր հէր նէ տախի օլսա
 « հաբֆիյէն իճրա օլունաճագ տըր . ֆագաթ , ըէճա իտէրիմ ,
 « իւմիտիմի պօշա չըգարմայընըզ , զիրա պու իւմիտ օլմայա-
 « ճագ օլուրսա պէն հաշայամամ . պազը սէֆա լաթիֆ
 « սէտանըզը բիյանօնըզըն ըուհէֆզա ահէնլլէրինէ գարըշտը-
 « ըրնըզ :

« Սէօյլէյինիզ , մաամուլազէլ , ճէվապ վէրինիզ , իւմիտ ի-
 « տէյիմ մի . եսրըն սապահ կիւլ ֆիտանընըզըն հաբրադլա-
 « ըր արասընտա պիր մէքթուպ արայաճաղըմ . պուլապիլէճէք
 « միյիմ :

« Պու մէքթուպըն միւթալէասընտան պէօյիւք պիր մահ-
 « զուզիյէթ հրսս իյէտիմ , վէ պատէհու Մ . էտմօնտա շու ճէ-
 « վապը հազարմ :

« Մօսիէօ .

« Իսթէմէյէրէք սիզէ ֆէնալըզը մուճիպ օլաըզըմտան տօ-
 « լայը բէք զիյատէ թէէսսիւֆ իտէրիմ . սիզ պանա հիշ պիր
 « շէյ սէօյլէմէտինիզ . ֆագաթ պէն գոնթ աը * * * իլէ տուէչօ
 « իթմիշ օլաըզընըզը վէ պու տուէլլօ նէթիճէսինտէ գօլունըզ-
 « տա աղըր պիր հարա աչըլմըշ օլաըզընը անլատըմ . սէօզիւմէ
 « իթիմատ իտինիզ քի , հաբտըզընըզ էյիլիյին խաթըրէսի
 « ֆիքրիմտէն ասլա չըգմայաճագ տըր :

« Պանա սէօյլէտիյինիզ սէօզլէրէ ինանըրըմ . հաբէքէթի
 « վագըանըզ սէօզիւնիւզիւն տօզրուլըզընը իսպաթ իտէր . պի-
 « նաէն ալէյհ՝ թէյղէմէ միւրաճաաթ իթմէնիզի մա էլ մէմ .
 « նունիյէ կէօրէճէյիմի իթիրաֆ իտէրիմ . իշէտիյիմ խաթա-
 « յը պիշարէ գատընտան սագլամագ իգթիզա իթտիյինի պէն
 « տէ թէսլիմ իտէրիմ . տէսթի իզտիվաճըմը թալէպ իթմէզ-
 « տէն էվվէլ աղաճըգ պէքլէմէք լազըմ տըր . պունընլա պէ-
 « ըապէր , նէ՛ քի հաբմագ միւնասիպ իսէ , սիզ պէնտէն տա-
 « հա էյի պիլիրսինիզ :

« Պատէհու խնդալատում, էտմոնտ տը Պուրժրէլ խանէմիզէ կէլտի . թէյզէմ քէնտիսինի պիր գոմշույա եագըշաճագ սուրէթտէ գապուլ իյլէտի , վէ ազ վագթ զարփընտա քէնտի . տիյլէ միւնասէպէթէ կիրիշտիք . էքէյիճէ վագթ պու միւնասէպէթ տէվամ իթտիքտէն սոնրա , էտմոնտ ագրապասընտան պիր քիմնէ վասըթասըյլա տէսթի իզտիվաճըմը արզու իթմէքտէ օլտըղընը թէյզէմէ պիլտիրտի . քէնտիսի հագգընտա ալընան մալիւմաթ՝ պիր զէվճէնին սաատէթի հալինի թէէմին իտէպիլէճէք էվասֆ վէ խասայիսի հաիզ օլտըղընը իսպաթ իթտիյինտէն , թէյզէմ տախի պու արզույա մուվա . ֆագաթ կէօսթէրտի :

« Նիշան ալինի իճրա իտիլէճէյի սըրատա , Բէրոն մուգավէլաթ մուհարրիրինտէն պիր մէքթուպ ալտըգ . թէյզէմ պու շէհր ճիվարլարընտա քիւշիւք պիր արագիյէ մալիք օլուպ , պու արագիյի սաթմագ վէ պունըն պէտէլիյլէ ճէհէգիմին պիր դըսմընը իքմալ իթմէք արզուսընտա պուլընտըղընտան , միւմալիլէյհ մուգավէլաթ մուհարրիրինի վտարթա թային իթմիշ իտի . մուգավէլաթ մուհարրիրի իշպու մէքթուպընտա մէգքիւր արագինին թալիպի չըգմըլ օլտըղընը վէ էկէր Բէրոնա կէլէճէք օլուրսա քէնտիսինի պու ատէմ իլէ կէօրիւշտիւրէճէյինի վէ իհթիմալ քի պիր գաշ պին ֆրանք տա զիյատէ ալտըրաճաղընը իշար իթմէքտէ իտի . մէսէլէ քէնտի նէֆսինէ թէալլիւգ իթսէ իտի , ռահաթընը պօզմայաճաղը աշիքեար ըտը . ֆագաթ մէսէլէ պանա թէալլիւգ իթտիյինտէն , Բէրոնա կիթմէյի գարարլաշտըրտը :

« Թէյզէմին Բէրոնա կիտէլի իքի կիւն օլմուշ ըտը . սաաթագչամըն սէքիզինի վուրմագտա իքէն , թէյզէմին տօսթլարընտան իսթիյար պիր գատըն պիզէ վիզիթա վէրմէյէ կէլտի . պու գատըն Մ . տը Պուրժրէլ իլէ էվլէնէճէյիմի պիլիր իտի . քէնտիսինի տէ պիր գաշ տէֆալար պիզիմ խանէմիզտէ կէօրմիւշ իտի : էտմոնտ քէնտի բէնճէրէսինտէն պու գատընըն ի . շէրի կիրտիյինի կէօրմիւշ օլտըղընտան , օտամա կէլիպ աղաճըգ բիյանօ չալմասը իչին միւսատէ տիլէտի . պէն տէ իսթիյար գատընըն հուզուընտան պիլ իսթիֆատէ , պու ար-

զուսընը ընտանիք իմեն իսթէմէտիմ. ֆազաթ հէնուզ պիր ի-
քի բարչա շէյ չալմը իքէն. իսթիյար գատըն պիրտէն պիրէ
այաղա գալգտը, վէ սիյահ վէ դաթը պուլուլթարաւա գարը
օլան կէօյիւ կէօթէրէրէք, ֆուրթունա պաշլամազտան էվ-
վէլ խանէսինէ կիթմէք արզուսընտա պուլընտըղընը պէյան
իյլէտի. հէր նէ գատար քէնտիսինի ալըգօյմագ իւզրէ էլի-
միզտէն կէլէն զայրէթի սարֆի իյլէտիք իսէ տէ, գատըն սէօ-
զիւնտէ ըսրար իյլէտիյինտէն, քէնտիսինի սալըվէրմէյէ մէճ-
պուր օլտուգ. պուլնուն իւզէրինէ էտմոնտ ըլա պիրլիքտէ
եալընըզ գալտըմ. քէնտիսինի տէրագտալ եօլա գօյմագ նի-
յէթինտէ իտիմ, ֆազաթ քէնտիսինին եանըմտա պուլընմա-
սը բէք զիյատէ մահզուզիյէթիմի մուճիպ օլտըղընտան, պիր
գաչ տագըզա տահա գալմասընտա հիչ պիր մահզուր օլա-
մայաճաղընը տիւլիւնտիւմ. պուլ օրլատա պիրտէն պիրէ շիտ-
տէթլի պիր ըուզկեար զուհուր իթտի վէ բէնճէրէմին էմիւն-
տէքի չիլէք սագսըլարընը ալըպ կէօթիւրտիւ. ֆուրթունա
օլանճա շիտտէթիլէ հիւքմիւնիւ իճրա իթմէյէ պաշլատը:

« Պէն ֆուրթունատան ֆէվզ էլ ատէ գօրգարըմ. երլ-
տըրըմ սէտասը իշիտիր իշիթմէզ, թիր թիր թիթմէյէ պաշ-
լարըմ. պուլնտան պաշգա, պահա իթտիյիմ ֆուրթունա օ-
գատար տէհչէթլի իտի քի, էն զիյատէ ճէսուր օլանլարը պիլէ
իւրքիւտէպիլի իտի. ըուզկեար աճ պիր արսլան կիպի ին-
լէյէրէք, աղաճլարը, օճագլարը, էվլէրի վէլ հասըլ գարըն-
սընա չըգան հէր շէյի տէվիլիպ կէօթիւրիյօր ըտը. տագը-
գատա պիր ճամլարըն գըրըլմասընտան հասըլ օլան շամաթա
իշիտիլիյօրտը, Շիմէքլէրին սօլղուն զըյասը վագթ վագթ օր-
թալըղը այտընլաթմագտա վէ միւթէագըպէն երլտըրըմլար
քէմալը շիտտէթլէ բաթլամագտա ըտը. եաղմուր իսէ ալէտ
տէվլամ եաղմագտա ըտը:

« Հէր պիր շիմէք չագմասընտա պէնգիմ պէթիմ աթար
ըտը. երլտըրըմ սէտասը գուլաղըմա աքս իթտիքճէ, օթուր-
տըղըմ եէրտէ եօգարը սըչրար ըտըմ. պուլունտըղըմըզ օտա-
յը այտընլաթմագ իւզրէ, եանընտաքի օտայա կիտիպ պիր
մօմ ալմաղա ճէսարէթ իտէմէյօրտըմ:

« Նա կէհան թէսավժուր իտիմէյէճէք տէրէճէտէ շիտ-
տէթլի պիր երլորըրմ բաթլատը , վէ պիր օճաղըն թէրէսի
տէհչէթէնկիզ պիր շամաթա իլէ հավլիյէ եուվարլատը . պու-
նըն իւզէրինէ աճը աճը հագըրմաղա պաչլայըպ , էտմոնտըն
պոյնընա սարըլտըմ , էտմոնտ տախի գօլունը պէլիմէ տօլա-
տը , եիւզիւնիւ եիւզիւմէ վէ տուտաղլարընը տուտաղլարըմա
եանաչտըրտը , վէ պէնի քէմալը շիտտէթլէ կէօյսիւնէ պաա-
տը , Պու սըրատա քէնտիմի պիւս պիւթիւն զայպ իյլէտիմ .
օնտան սօնրա վուգուա կէլէն հալլէրի տէրխաթըր իտէմէմ .
շու գատար պիլիրիմ քի էտմոնտըն սայէսինտէ քէնտիմի պուլ-
տըղըմ զէման , եաղմուր քէսիլմիշ , կէօքտէքի պուլուլթար
զայպ օլմուշ վէ բուի աէմատա բարլագ երլտըղլար բէյտա օլ-
մուշ ըտը . ֆագաթ պէն . . . ա'հ , պէն մահվ օլմուշ , նտմու-
սըմը զայպ իթմիշ իտիմ :

« Եթրաֆըմտա հիշ պիր շէյ կէօրմէյօր ըտըմ . էտմոն-
տըն սէօզլէրինի իշիթմէյօր ըտըմ . պէնի իսթիլա իթմիշ օլան
հիւմմա պէնի աղաճըգ թէրք իտինճէ , տիւշտիւլիւմ ուշու-
րումըն նէ՝ գատար տէրին օլտըղընք կէօրտիւմ : էտմոնտ պէնի
ոյյունտըրմաղա վէ եաթաղըմա եաթըրմաղա մէճպուր օլտու :

« Թէյզէմ ալտէթ իթտիյինտէ , էվվէլա եիւզիւմիւն
սօլղունըղընը կէօրտիւ , վէ պունըն սէպէպինի սօրտու . պիր
գաչ կիւն էվվէլ զուհուր իտէն տէհչէթլի ֆուրթոււնատան
հըսա իթտիյիմ գօրգուլը սէպէպ կէօսթէրտիմ . թէյզէմ թէ-
շէպպիւսիւնիւն հիւսնիւ նէթիճէսինտէն մէմնուն օլմուշ օլ-
տըղընտան , պէնիմլէ աղաճըգ լաթիֆէ իթտի , վէ պատէ-
հու պու պապտէ հիշ պիր սէօզ սէօյլէմէտի :

« Մ. տը Պուրթրէլ էվլէնմէք իշին հարպիյէ նաղարէթին-
տէն բուխսաթ ալմաղա մէճպուր պուլընտըղընտան , կէրէք
պու բուխսաթը վէ կէրէք Բարիստէ թէմտիտի իգամէթ իթ-
մէք մէէզունիյէթինի իսթիհսալ իթմիշ իտի . պինաէն ալէյհ
քէմալը մէսէրրէթլէ խանէմիզէ կէլտի , վէ պու խապէրի պի-
ղէ տույուրտու . պիզ իզտիվաճ իշին լաղըմ օլան քեաղըտ .
լարը քեամիլէն էլտէ իթմիշ օլտըղըմըգտան , իրթէպի կիւնիւ
նիշան ըէսմի իճրա օլունտու :

« Կիւնէր զէշտիքճէ էմնիյէթի գալպիմ տախի արթմագ տա ըտը . ֆագաթ պու կիւնէր պանա երլլար գատար ու զուն կէօրիւնէքտէ իտի . նիհայէթ պիր կիւն պանա ծիշան հէտիյէսի օլարագ պէյազ ամլասլարլա միւզէյեէն կիւզէլ պիր չէքմէճէ կէթիրտիլէր . պու չէքմէճէ կէնճ գըզլարա մախ սուս պիր թագըմ թէզեինաթը հափի իտի . պունլարըն հէր պիրի զիհնիմտէ պիրէր լաթիֆ միւլահազա ույանտըրտը . էտ մոնտ պիւթիւն արզուլարըմը , պիւթիւն մէյիլլէրիմի քէշֆ իթմիշ իտի . պունլարը մուայէնէ իթմէք իւզրէ սաաթլարճա օտամտա գաբանտըմ :

« Նիհայէթ կէճէ օլտու . ֆագաթ գալպիմ ըզտըրապ ի չինտէ իտի . օտամա չէքիլէրէք , հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամա զա պաշլատըմ . զիրա Մ . տը Պուրթրէլ հէր ազշամ խանէմի . զէ կէլմէյի ատէթ իտինմիշ օլտըղը հալտէ , օ ազշամը կէլմէմիշ իտի . իրթէսի կիւնիւ ըէսմի իզտիվաճըմըղ իճրա օլու նաճաղընտան , պու զայպուպէթինի պիր ֆէլաքէթտէն պաշ գա պիր չէյէ համլ իտէմէյօրտըմ . բէնճէրէմին եանընտա օթուրուպ ավտէթինէ պէքլէմէյէ գարար վէրտիմ :

« Պիր սաաթ , իքի սաաթ կէշտի . կէլէն կիտէն օլմատը : Օ կիւնիւ յօգ եօրուլմուշ օլտըղըմտան , քկէր ազաճըղ րահաթ իթմէյէճէք օլուրսամ , իրթէսի կիւնիւ իճրա իտիլէճէք ալինտէ խաթա կէօրիւնէճէյիմի քէնտի քէնտիմէ միւլահազա իտէրէք , եաթմաղա գարար վէրտիմ . ֆագաթ օլանճա զայրէթիմի սարֆ իթմէքլէ պէրապէր ույույամատըմ . նիշանլըմըն զայպուպէթինէ հիշ պիր մանէա վէրէմէյօրտըմ . նիհայէթ սապահա գարըր ույգուլմ կէօթիւրտիւ , վէ կիւնէչին լաթիֆ զըյաթը եիւզիւմիւ հէնուզ օխշամաղա պաշլամըղ իքքէն , ույգուտան ույանտըմ . տէրազաղ եաթաղըմտան աշաղը սըլրատըմ , վէ բէնճէրէմին եանընա գօշտուլմ . ֆագաթ էտմոնտըն բէնճէրէ բէրտէլէրինտէն կէճէ էվէ կէլմէմիշ օլտըղընը անլատըմ :

« Էօյլէ վագթըր կէլտի վէ էտմոնտ էլան կէօրիւնմէտի . իզտիվաճըմըղըն չահիտլէրի օլանագ օլան տալէթիլէր բէյ տէր բէյ վասըլ օլտըլար . ֆագաթ հիշ քիմնէ էտմոնտ հագ :

գրնաա պիր մալիւմաթ վերեմէտի . օ կիւնիւ պիզիմ իշին պիր եէս ու մաթէմ կիւնիւ օլտու :

« Մ. տը Պուրթրէլի պուլմագ իշին վուգու պուլան թէ- շէպպիւսաթըմը պիւս պիւթիւն սեմէրէսիզ գալտը . քէնտի- սինի թանըյան գաթլարա , հարպիյէ նազարէթինէ վէ սաիր պիր չօգ քիմսէլէրէ միւրաճաաթ իթտիք . ֆագաթ հիշ պիր նէթիճէ իսթիհալ իտէմէտիք . էտմոնտըն նէ՝ օլմըշ օլտըղը- նը հիշ քիմսէ պիւմէյօր ըտը . անըն զայպուպէթի կերէք պի- զիմ վէ կերէք պաշգալարը ինտինտէ հալլը նագապիւ պիր մուամմա իտի :

« Պուլնըն իւզէրինէ խասթա տիւշտիւմ , վէ պիր այ գա- տար հայաթ վէ մէմաթ արասընտա գալտըմ . թէյզէմ պէ- նի մատերանէ պիր ֆէտաքեարլըզլա պագտը , վէ անըն հիմ- մէթ վէ զայրէթի սայէսինտէ էյիլէշտիմ . ֆագաթ տահա տէհշէթլի պիր ֆէլաքէթ զուհուր իյլէտի . պիր թագըմ ա- լէամէթլէրտէն վալիտէ օլաճաղըմը անլատըմ , Հալիմի թէյ- զէմին կէօղլերինտէն կիզլէյէպիլտիյիմ միւտտէթճէ , էրէյի- ճէ իսթիրահաթլա վագթ կէշիրտիմ :

« Ֆագաթ նիհայէթ էօյլէ պիր հալէ կէլտիմ քի , համի- լէ օլտըղըմը կիզլէմէք միւմքին օլամատը , Տիվանէ կիպի ալիր շէյ օլմուշ ըտըմ . թէյզէմ պու հալիմտէն էնտիշնաք օլարագ , խասթալըղըմ էսնասընտա պէնի պագմըշ օլան հէքիմի ճէլպ իթմէյի թէքլիֆ իյլէտի . ֆագաթ անըն պու թէքլիֆինի գա- պուլ իթմէտիմ . զիրա հէքիմ համիլէ օլտըղըմը հէր հալտէ անլայաճագ ըտը . նիհայէթ կիտիպ այագլարընա գաբանա- ճագ վէ աղլայարագ խաթամը իգրար իտէճէք եէրտէ , օրա- տան գաշմայը գարարլաշտըրտըմ , վէ պիր գաշ կիւն սօնրա պու գարարըմը իճքա իյլէտիմ :

« Պիր սապահ պիր իքի միւճէվհէր վէ պիր իքի գաթ էս- վապ ալարագ , թէյզէմ հէնուզ ույգուտա իքէն էվտէն տը- շարը չըգտըմ , նէրէյէ կիտէճէյիմի պիւմէյօրտըմ . ֆագաթ միւթէմատիյէն եիւրիւյօրտըմ , Պիւմէմ հա՛նկը եօլտան կիտէ- ընէք նիհայէթ Սէն-Լազար սօգաղը իլէ Շօսէ-տ'Անթէն սօգա- ղը քէօշէսինէ վասըլ օլտուլմ . օրտտա եօրղուլնըգտան թպպ

ու թագաթըմ քէսիլէրէք , ազաճըգ սօլուգ ալմագ իւզրէ տուրմաղա մէճպուր օլտոււմ :

« Պիր միւտտէթաէն պէրու պիր սինօր թաշընա տայան . միշ տուրույօրտըմ . պիրտէն պիրէ գօճանը կէօրտիւմ քի , պէս պէլլի խանէսինտէն չըգարագ պանա տօղրու կէլլյօրտը քէն . տիսի պուլընտըղըմ վազիյէթի ֆարգ իթտի . պէն էվտէն ա . ճէլէ իլէ չըգմըշ օլտըղըմտան , համիլէլիյիմի կիզլէմէք իչին լազըմ կէլէն թէտապիրի իթթիխազ իտէմէմիշ իտիմ . գօլ . թուղըմըն ալթընտաքի պօղչա , եիւզիւմտէքի ֆէվգ էլ ատէ սօլղունըգ , հալիմին բէրիշանըղը , պանա եագլաշտըղը սըրա . տա ալէլ աճէլէ ֆիրար իտիշիմ քէնտիսինէ իչի անլաթտը . զիրա պիր միւտտէթ սօնրա իմտատ թալէպ իթմէք իւզրէ գօ . նաղընա կէլտիյիմ զէման , սէնի կէօրիւպ գօնուչմագ միւմքին օլամատը : »

Գոնթէս . - Սէօղիւնիւ տէվամ էթ , ազիզէմ էօթէնի , սանա գօճամըն էօնիւնաէ իֆթիրա իթմիշէր :

Էօթէնի . - Զաթէն բէք չօգ սէօլլէյէճէյիմ գալմատը : Սէնտէն իւմիտ իթտիյիմ մուավէնէթի կէօրէմէյինճէ , քիւշիւք պիր միւսաֆիրխանէտէ տէօշէնմիշ պիր օտա թուլթտոււմ , վէ օ . րատա իգամէթլէ իչլէյէճէք իշ արատըմ . ֆագաթ հիշ պիր եէրտէն իշ պուլամատըմ : Նիհայէթ համիլէլիյիմին միւտտէթի պիթտի , վէ շու սըրատա պէշիքտէ ույուլմագտա օլան մա . սուլմըղազը տիւնեայա կէթիրտիմ . ֆագաթ պիր միւտտէթ . տէն պէրու մըխլանըպ գալմըշ օլտըղըմ եաթագտան հէնուզ գալգամմըշ իքէն , էսպապը թէայեիւշիւմիւն թիւքէնմիշ օլ . տըղընը կէօրտիւմ . միւսաֆիրխանէ սահիպի տէ պէնի իզաճ իթմէյէ պաշլատը , վէ եկէր քիրայը վէրմէյէճէք օլուրսամ պէնի խանէսինտէն թարտ իտէճէյինի պէյան իլլէտի . պու սըրատա , խասթալըղըմ էսնասընտա պէնի պագմագ իւզրէ միւսաֆիրխանէ սահիպի թարաֆընտան թալսիյէ իտիլմիշ օլան պիր իխթիյար գատըն պէնիմ ֆէվգ էլ ատէ սէֆալէթիմտէն միւթէէսսիր օլարագ , քէնտի ֆագրը հալի իլէ պէրապէր , պէնի քէնտի օթասընա նագլ իթտիրտի վէ օ զէմանտան պէրու պտտագաթ վէ ֆէտաքեարլըգ իպրազընտան պիր ան :

կէրի տուրմատը . խաթալըզըմ էսնասընտա պէնի գայրտը , վէ պանա լաղըմ օլան իլաճլարը թէտարիք իթմէք իւզըէ օլանճա էշեսարնը սաթտը :

« Պագաթ նիհայէթ պու գատընըն տա էսպասքը թէայ-եիւշիւ թիւքէնտիլինտէն , սանա մէքթուպ ետզմաղա մէճ պուր օլտում , վէ պու մէքթուպը պիզպաթ պու ալիճէնապ գատըն սանա կէթիրտի . պունտան սօնրա ճէրէյան իտէն հալլէրի պիլտիյին ճիհէթլէ , թէքրարա իւզուլմ կէօրմէմ : »

Գոնթէս . - Միւսթէրիհ օլ , ազիզէմ էօթէնի , պիւթիւն պու հալլէր չօգ կէչմէքսիզին խիթամ պուլաճագ աըր . գօճամ՝ սէնին գապահաթլը օլմագտան զիյատէ պէրպախթ օլտըղընը իշիտէճէք օլուրսա , սէնի աճըյաճաղընտան էմին իմ :

էօթէնի . - Ալլահ վէրէտէ էօյլէ օլտուն , զիրա սէնին իլէ գօճան արասընտա պիր միւնաղապա սէպէպ օլաճագ օլտըր սամ , մէյուսիյէթիմտէն էօլիւրիւմ :

Գոնթէս . - Միւսթէրիհ օլ , սէնին սէֆալէթին նիհայէթ պուլմըշ օլտըղընա գալպիմ շահատէթ իտիյօր . լաքին տահա պիր չօգ թէտպիրլէր իթթիխաղ իթմէյէ մէճպուր ըզ . հաթթա թէյզէնի տախի կէօրմէյէ կիտէճէյիզ վէ պիշարէյի ալլապ սէնին նէզտինէ կէթիրէճէյիզ :

էօթէնի . - Մհ , ապլա՛ , ապլա՛ , Մ . տը Պուրթրէլ ալլատէթ իթմէյինճէ , քէնտիսինի կէօրմէք իսթէմէմ :

Գոնթէս . - Մ . աը Պուրթրէլ էօլմէմիշ իսէ , ալլաթթ իստէճէք տիր . զիրա սանա գարշը թուլթտըղը հարէքէթ՝ սէնի թէրք իթմէյէ նիյէթի պուլունտըղընը գաթան իսպաթ իթմէզ . սէնի պու տէրէճէ սէվէն օ միւհթէրէմ գատընըն հէման , պիր սէնէտէն պէրու տիւշար օլտըղը իշքէնճէ վէ էնտիշէլէրի տիւշիւնմէյօր մըսըն , սէվկիլի էօթէնիմ :

էօթէնի . - Շիւպհէսիզ քի քէնտիսի պէնի էօլմիւշ զանն իտիյօր . նամուսըմ պէրպատ օլմուշ օլտըղընը տույուրմագտան ըսա , քէնտիսինի էպէտա կէօրմէմէյի տահա զիյատէ թէրճիհ իտէրիմ :

Լիւսի իլէ Լօր մէրգուլմէյի ազմինտէն չէվիրմէք իօզըն բէք չօգ սէօզլէր սէօյլէտիլէր . պիշարէ գատըն իլէտիլի խա-

Թատան սօնրա թէյզսինին եիւզիւնէ պագմողա ճէտարէթ իտէմէյօրտը . ֆագաթ տօսթլարընըն պու պապտէքի ըրա-
րաթ վէ իսթիրհամաթընա մաղուպ օլարագ , նիհայէթ ար-
զուլարընա մուվաֆըգ սուրէթտէ հարէքէթ իտէճէյինի վատ
իյլէտի :

Լիւսի վէ Լօր մարքիզ տը Վիլէրպանըն խանէսինտէ ագ-
չամ թաամը իթմէյէ կիտէճէքլէրինտէն , էօթէնիյի մուշֆի-
գանէ պիր սուրէթտէ էօքտիւքտէն վէ իլէրիտէ մէսուտ օլա-
ճաղը հագղընտա եէնիտէն պիր թագըմ թէէմինաթ վէրտիք-
տէն սօնրա , օրատան մուֆարագաթ վէ մարքիզ տը Վիլէր-
պանըն գօնաղընա մուվասէլէթ իյլէտիլէր :

Մարքիզ տը Վիլէրպան՝ միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու-
քէնաիսինի զիյարէթէ կէլմէմիշ օլտըղընտան տօլայը եէկէնի-
նի թէքտիր իյլէտի , վէ Լիւսի տաիսի միւմքին օլտըղը գատար
արզը մալէրէթ իթտիքտէն սօնրա , գարիպէն վուգու պու-
լաճագ սուարէտէ տօսթը Լօր իլէ պիրլիքտէ հագղը պուլու-
նաճաղընը վատ իյլէտի : Պունըն իւզէրինէ մարքիզ մէսրուր
վէ մէմնուն օլարագ .

— Օ կէճէքի սուարէտէ եէնի եէնի չէհրէլէր կէօրէճէք-
սին . խուսուսըլա ասըլգատէ պիր տէլիգանըլյա թէսատիւֆ
իտէճէքսին քի , միւքէմմէլ պիր գավալիէ օլտըղընը սէօյլէ-
յօրլար : - տէտի :

Լիւսի ազիմ պիր մէրագա տիւչար օլարագ , պու ասըլ-
գատէնին իսմի նէ՝ օլտըղընը սօրմագ իւզէրէ իքէն , խըտմէթ-
քեարլարտան պիրի սուֆրանըն հագղը օլտըղընը խապէր վէր-
տի , վէ Լուսի պու սիւալինի տահա միւնասիպ պիր զէմանա
թէրք իթմէյէ մէճպուր օլտու : Եէմէքտէն սօնրա միւսաֆիրլէր
օ գատար չօղալտը քի , մարքիզ տը Վիլէրպան իլէ խուսուսի
սուրէթտէ կէօրիւշմէք միւմքին օլամատըղընտան , գոնթէս
մէյուսանէ պիր սուրէթտէ գօնաղընա ավտէթ իյլէտի : Լա-
քին քէնտի օտասընա հէնուզ կիրմիշ իքէն , օտա պէսլէմէսի
քէնաիսինէ պիր մէքթուպ վէրտի վէ թանրմատըղը պիր շախս
թարաֆընտան կէթիրիլմիշ օլտըղընը պէյան իյլէտի : Լիւսի
մէքթուպըն զարֆընը երրթտը վէ տօգթէօր Մաթէօ թարա-

Ֆրնտան կէօնտէրիմիշ օլտըղընը անլայարագ , պէր վէճհի աթի օգուտը .

« Մատամ գոնթէն .

« Միւտտէթի էօմրիւմտէ ճէրէյան իթմիշ օլան ահվալ
« վէ վուգուաթ օ տէրէճէտէ տիր քի , մարքի տը Բուրրիէր
« իլէ վուգու պուլան թէսատիւֆիւմտէն սօնրա , պիր տահա
« ավտէթ իթմէմէք իւզրէ Ֆրանսայը թէրքէ մէճպուր օլույօ .
« րըմ , Սէրվէթիմ հէր նէ գատար աղ իսէ տէ , արգուլարըմըն
« հուսուլինէ քիֆայէթ իտէր . եալընըզ ճէնապը Հագգըն
« պիլտիյի պիր եէրէ չէքիլէրէք ինսանլարը ունուլմաղա վէ
« քէնտիմի տէ ինսանլարա ունուլթարըմաղա չալըշաճաղըմ :
« Պու մէքթուպը գապուլ իթտիյինիզ զէման , սիզտէն չօգ .
« տան պէրու ուզագլաշըն օլաճաղըմ , Ֆագաթ տիւնեատա
« սիզտէն պաշգա հիշ քիմնէ իլէ ալէտգամ պուլընմատըղըն .
« տան , սիզէ պիր նասիհաթ վէրմէք իսթէրիմ քի , անը լութ .
« ֆէն նազարը տըգգաթա ալմանըզըրէճա իտէրիմ :

« Մարքի տը Բուրրիէր հագգընտա հըսս իթտիյինիզ
« տուլղունըն եալընըզ պիր մէրագ էսէրի օլմատըղընը կէօր .
« տիւմ . պէօյլէ պիր լիսան գուլլանտըղըմտան տօլայը պէնի
« մազուր կէօրիւնիւզ . ֆագաթ մէսէլէ օ գատար նազիք
« տիր քի , պու սուրէթլէ պէյանը էֆքեար իթմէյէ մէճ .
« պուր ըմ :

« Մէնսուպ օլտըղընըզ ալէմտէ մարքի տը Բուրրիէրէ
« թէսատիւֆ իտէճէյինիզ մուհագգագ տըր . զիրա սիզի
« կէօրմէք իւզրէ պիր ֆըրսաթ տախի զուհուր իթմէյէճէք
« օլուրսա , քէնտիսի պէօյլէ պիր ֆըրսաթ իհտասընա չալըշա .
« ճագ տըր . պինաէն ալէյհ , տիւնեատա էն զիյատէ սէվտի .
« յինիզ չէյ նամընա ըճա իտէրիմ քի , սիզին իսթիւրահաթը
« հալինիզ վէ սաատէթի իսթիգպալինիզ իչին անըն կէօղէրի .
« նէ պագմագտան իհթիւրազ իտինիզ . քէնտիսինէ թէսատիւֆ
« իտէճէյինիզ եէրլէրտէն գաչընըզ . գալպինիզտէքի տուլղու .
« յը մահվ իտինիզ . զիրա պու տուլղու պիւթիւն էօմրիւնիւ .
« զիւն պէտպալթըղընը մուճիպ օլաճագ տըր . մարքի տը Բուր .

« րիէրտէն իճթինապ իտինիզ . զիրա պու ատէմ զանն իթտի .
« յինիզտէն տահա զիյատէ թէհլիքէլի տիր :

« Պէօյլէ պիր լիսան գուլանմագլըղըմը իսթիլզամ իտէն
« էսպապը սիղէ անլաթմագ իչին , պիւթիւն սերկիւզէյթիմի
« նագլ իթմէք լաղըմ տըր . հալ պու քի պիր տագըգա պիւէ
« վագթըմ եօգ տըր . պէնի Ֆրանսանըն խարիճինէ չըգարաճագ
« օլան բօսթա արապասը հավլիտէ պէքլէյօր : Մահալը մագ .
« սուտա վասըլ օլաճագ օլուրսամ , սերկիւզէյթիմի սիղէ կէօն .
« տէրէճէյիմ . էկէր պիչարէ տօգթէօր Մաթէօնըն հիքեայէ .
« սինի էօյրէնէճէք օլուրսանըզ , պու մէքթուպը եաղարագ մու .
« հիմմ պիր վագիֆէ իյֆա իթմիչ օլտըղըմը անլայաճագսընըզ :

« Ալլահա ըամարլատըգ , մատամ գոնթէս : Իւչ այտան
« մահալը մագսուտա վասըլ օլաճաղըմը իւմիտ իտէրիմ . իւք
« իչիմ սիղէ պիր մէքթուպ եաղմագտան իպարէթ օլաճագ
« տըր . Գ . Տ . Ն . հարֆլարընը համիլ օլան իչպու մէքթուպը
« Բարիս բօսթախանէսինտէ պուլաճագսընըզ տըր : »

Լիւսի պու մէքթուպը օգուտըգտան սօնրա չանը քէմալը
չիտտէթլէ չալտը , վէ օտա պէսլէմէսի տէրհալ մէրդումէնին
եաթագ օտասընա կիթտի : Լիւսի գըսա վէ քէսիք պիր սէտա
իլէ պէսլէմէյէ խիթապէն .

— Մատմուաղէլ տը Պոմոնտա սէօյլէյին քի տէրհալ պու .
րայա կէլսին , քէնտիսիլլէ կէօրիւյմէք իսթէրիմ . — տէտի :

Պէսլէմէ . — Մատմուաղէլ տը Պոմոն էքէյիճէ վագթտան
պէրու եաթմըչ ույույօր . ֆագաթ էկէր մատամ գոնթէսին
քէնտիսինէ հէր հալտէ իհթիյաճը վար ըսա , կիտէր ույանտը-
րըրըմ :

Լիւսի . — Խալը , ֆաիտէսիզ տիր :

Պէսլէմէ պու ճէվապտան միւթէաճճիպ օլարագ հանըմը-
նըն տիկէր պիր էմրինէ պէքլէմէքտէ իքէն , Լիւսի .

— Կիտէպիլիւսինիզ , գըղըմ , պաչգա շէյէ իհթիյաճըմ
եօգ տըր . — տէտի :

Գոնթէս՝ տօգթէօր Մաթէօնըն մէքթուպընը պիր գաչ
տէֆա տահա օգուտըգտան սօնրա , նիհայէթ եաթաղա կիր-
տի . ֆագաթ ույգուսը զարիպ զարիպ ըույալար իլէ խալէլ-

տար օլույօր , վէ պու ըույալարը արասընտա տաիմա մարքի տը Բուրրիէրին կեաճ լաթիֆ վէ կեաճ տէհչէթլի չէհրէսինի կէօրիւյօր ըտը :

Շաֆազ հէնուզ աչըլմաղապ պաշլամըչ իքէն , Լիւսի գարեօլաւնտան աշաղը ռըչրատը , պէյազ թիւլպէնտաէն պիր կէճէլիք կիյինտի վէ հէնուզ տէրին տէրին ույումադաթա օլլան Լօրըն եաթազ օտաւնա չըգար . պիր իքի տադըգա գատար տէրին միւլահաղաթա տալտըգտան սօնրա , Լօրըն գարեօլաւնտա տօղրու իլէրիլէտի , վէ պատէհու կէնճ գըզըն պէյազ ալընա պիր պուսէ գօնտուրաթ : Լօր պու պուսէտէն ուլանարազ էվվէլա կէօզլէրինի օղուշարտը վէ գոնթէսի թանըյընճա , էլլէրինի պօյընա տօլայարազ մուշֆիգանէ պիր սուրէթտէ եանաղընտան էօբաիւ . պատէհու չըմինէ իւզէրինտէքի սաաթա պագարազ :

— Պու գատար էրքէն գալգմաղա նէ մէճպուրիյէթին վար , սէվկիլի տօսթըմ . - տէտի :

Լիւսի . - Սանա նագլ իտէճէք բէք չօգ չէյլէրիմ վար տըր , աղիզէմ Լօր :

Լօր . - Պահա իտէրիմ քի եինէ չու մարքի տը Բուրրիէրտէն պահա իտէճէքսին : Լիւսի , Լիւսի , պու տէլիգանլը հագգընտա հըսս իթաիլին չէյ եալընըզ մէրագ էսէրի օլմատըղընա ինանմաղա պաշլայօրըմ :

Գոնթէս տօսթընըն հէման տա աօգթէօր Մաթէօնըն եաղտըղը չէյլէրի սէօյլէմէքտէ օլտըղընը կէօրիւնճէ , եիւզիւ գըպ գըրմըզը քէսիլտի . մա մաֆիհ քէնտիսինի թութմաղա ճահա իտէրէք :

— Սէն տիվանէ սին , Լօ'ր , սէն տիվանէ սին . - տէյու պաղըրտը :

Լօր . - Բէք տէ տիվանէ տէյիլիմ զանն իտէրիմ , իապաթը տա շա տըր քի ֆիքրինի քէշֆ իթաիլիմտէն աօլայը գըզարըյօրսըն :

Լօր պու սէօզլէրինէ բէք տէ օ գատար էհէմիլիյէթ վէրմէմէքտէ իտի . մադաատը տօսթըյլա աղաճըզ լաթիֆէ իթմէքտէն իպարէթ իտի . ֆագաթ գոնթէսին հէօնքիւր հէօն

քիւր աղլայարագ քէնտի գուճաղընա արժուողընը կէօրինն .
նէ, բէք զիյառէ միւթէհայեիր օլարագ , վէ հաթթա ֆէվզ
էլ առէ հէյեհանա կէլէրէք .

— Նէ՛ օլույօրսըն , ազիզէմ Լիւսի , սէնի թէէմին իտէ-
րիմ քի , մագսատըմ սէնի ինճիթմէք տէյիլ իտի . քէնտինէ
կէլ, լէհա իտէրիմ, Գալպինտէքի շէյի պանա սէօյլէ . պէօյ-
լէ երքէն էրքէն օտամա կէլմէքիյին պօշ եէրինէ օլմամալը
աըր . սէօյլէ՛ պագայըմ, սէնի տինէյօրըմ . — տէտի :

Գոնթէս տը Նէօվիլ ազար ազար սօղուգ գանլըլըրընը
պուլարագ , վէ տօգթէօր Մաթէօնըն մէքթուպընը Լօրա
վէրէրէք .

— Պու մէքթուպը տիւն ագչամ ալտըմ . սէնին պիր ազ
էվվէլ պէյան իթտիյին էֆքեար իլէ պու մէքթուպըն հաթի
օլտըլը էֆքեար աղատընտա պիր միշապէհէթ կէօրտիյիւմ
իչին մէյաւ օլտում . ֆագաթ պու քէտէր վէ մէյուսիյէթիմ
չար չարուգ կէչաի . — տէտի :

Լօր տը Պոմնն տօգթէօրիւն մէքթուպընը քէմալը աըգ-
գաթլա օգուտըգպան սօնրա .

— Փիլ հագըգա պու իշ զանն իթտիյիմտէն տահա աղըր
տըր . պու մարքի իլէ վուգու պուլան թէսատիւֆիւնէ ու-
ղուրսըլ պիր վագըա նազարըլա պագմաղա հագըրն վար
ըմըլ . գալպինին շահատէթլէրինէ պէն տէ ինանմաղա պաշլա-
յօրըմ . տօգթէօր Մաթէօնըն տէտիյի կիպի մարքի տը Բուրրի-
էրտէն ինթինապ էթ . քէնտիսինէ թէսատիւֆ իտէհէյիւն
եէրլէրէ կիթմէքտէն սագըն :

Լիւսի . — Փագաթ պու տէտիյին գապիլ տէյիլ տիր .
պու ատամ հէր եէրէ կիրիպ չըգտըլընտան , բէք ջօգ խա-
նէլէրէ միւհասէպէթ իչինտէ պուլընտըլընտան , քէնտիսինէ
էր հա կէհ ղալճնլարաւան պիրիսինտէ թէսատիւֆ իտէհէյիւմ
պէտիհի տիր :

— Գօհանըն Ահէրիյէ կիթմէսինտէն պէրու մարքիլ տը
Վիլէրպանըն խանէսինտէն պաշգա պիր եէրէ կիթմէտիյինի
պէսպէլլի ունութմըլ օլմալըսըն . մարքիլին խանէսինտէ քէն-
տիսինէ թէսատիւֆ իտէհէյիւն իհթիմալտէն տէյիլ տիր :

— Եանըլըյօրսըն, աղիզէմ Լօր, գարիպէն վուգու պու-
լաճագ սուարէտէ քէնտիսինէ առըլգատէ պիր տէլիգանըլը
թագտիմ իտէճէքլէրինի խալամըն պիզէ սէօյլէտիլինի ունութ.
տըն մը :

— Խա՛յր, ֆիքրիմտէ տիր :

— Իսմինի սօրմաղա վագթ պուլամատըղըմ պու տէլի-
գանըլըն մարքի տը Բուրրիէր օլտըղընտան էմին իմ :

— Աճալի՛պ :

— Եանըլմատըղմը կէօրէճէքսին :

— Փագաթ էօյլէ օլտըղընը ֆարզ իթսէք պիլէ, քէնտի-
սիլլէ գօնուլմամագ վէ եախօտ քէնտիսինի պարիտանէ պիր
սուրէթտէ գապուլ իթմէք միւմքին տիր. պու սուրէթլէ սա-
նա եագլաչմագ արզուսընտան ֆարիղ օլաճագ տըր :

Լիւսի տօսթընը քէմալը մուհապպէթլէ կէօյսիւնէ պաս-
տը, Պունլար զիհինլէրինի իշղալ իտէն քէյֆլլէթտէն պիր
միւտտէթճիք տահա պահա իթտիքտէն սօնրա, օ կիւնիւ էօ-
ժէնինին թէյլէսինէ պիր վիզիթա վէրմէյէ վէ մէրգոււմէյի
եէկէնի իլէ պարըշտըրմաղա մէճպուր օլտըղլարընը տէրխա-
թըր իտէրէք պիր պիրլէրինտէն ալըլտըլար, վէ ազաճըգ
գահվալթը իթտիքտէն վէ իւթլէրինի կիլինտիքտէն սօնրա,
արապայա ռաքիպէն էօժէնինին թէյլէսի մատամ տը Սէն-
Բրէօյլին խանէսինէ կիթտիլէր :

Մատամ տը Սէն-Բրէօյլ եէկէնինին նակէհանի պիր սու-
րէթտէ դայպուպէթինտէն պէրու, տահա զիյատէ խասթա-
լանմըլը տըր. հաթթա եիւղիւ օ տէրէճէ զայըֆլաչմըլը ըտը
քի, Լիւսի իլէ Լօր քէնտիսինի պիր գաչ տէֆալար կէօրմիւշ
օլտըղլարը հալտէ կիւճ իլէ թանըյապիլտիլէր :

Լիւսի՝ ասըլգատէ քիմսէլէր արասընտա իճրասը աաթթ-
տէն օլան իլթիֆատթլարտան սօնրա, սէօղէ պիլ իպթիտար :

— Բէտէրիմին սիզին տօսթլարընըզտան պիրի օլմըշ օլ-
տըղընը իլիթմիչիմ տիր, մատամ. գըղընըն տախի իհթիրամա-
թը ֆահգասընը գապուլ իթմէնիզի րէճա իտէրիմ. չօգ վա-
գըթտան պէրու պու վազիֆէմի իյֆա իթմէք նիլէթինտէ ի-
տիմ. ֆագաթ խանէնիզին նէրէտէ պուլընտըղընը թէսատիւ :

Ֆէն րասթ կելմիշ օլտըղըմ պիւր գատընաան տահա տիւնքի կիւն խապէր ալտըմ. - տէտի :

Գոնթէս մատամ տը Սէն-Բրէջլիւն պու գատընըն քիմ օլտըղընը քէնտիսինէ սօրաճաղընը քէշֆ իթմիշ իտի : Ֆիւ հագըգա քէշֆի տօղրու չըգտը : Մատամ տը Սէն-Բրէջլ միւլ թէնճճիպանէ պիւր թավը իլէ :

— Պու գատըն քիմ տիւր. - տէյու սօրտը :

Գոնթէս. - Էօթէնի, մէքթէպ արգատաշըմ, պիլմէյօր մըսընը. - տէտի, վէ պատէհու պու խամին հասըլ իտէճէյի թէնտիւրաթը կէօրմէք իւզըն իխթիյար գատընըն եիւզիւնէ պագտը :

Մատամ տը Սէն-Բրէջլ օ տէրէճէ միւլթէհայեիւր օլտու քի, պիւր իքի տագըգա գատար հիշ պիւր սէօզ սէյլէմէքսի-զին տուրտու : Ֆագաթ պիւր ազ սօնրա եիւզիւնտէ պիւր նու-րը մէսէրրէթ բարլայարագ :

— Ահ, պիշարէ եէկէնիմի կէօրտիւնիւզ միւ, մատամ գոնթէս. օհ, լէճա իտէրիմ, պէնի պու նանքէօր դըղըն եա-նընա կէօթիւրիւնիւզ. քէնտիսինի ուզուն միւլտոնէթ գուճա-ղըմա ալաճաղըմ վէ պաշընա կելէն ֆէլաքէթի պանա աշա-ճագ եէրտէ խանէմտէն ֆիւրար իթմէյէ գարար վէրմիշ օլտը-ղընաան տօլայը քէնտիսինի թէքտիւր իտէճէյիմ. - տէտի :

Իխթիյար գատըն եէկէնիին նակէհանի պիւր սուրէթտէ ղայպ օլմասընըն սէպէպինի մուախարէն տույմը վէ ֆա-գաթ մէրգուլմէյէ չօգտան պէրու աֆվ իյլէմիշ օլտըղընաան, գոնթէս տը նէօվիլ իշի արթըգ անտէն կիզլէմէք իսթէմէտի, վէ Էօթէնիին քէնտիսինի թէրք իտէյիտէն օ կիւնէ գատար տիւշար օլտըղը ահվալ վէ վուգուաթը քեամիլէն նագլ ու հիքեայէ իյլէտի :

Մատամ տը Սէն-Բրէջլ պու հիքեայէյի տըգգաթլը-ճա տինլէտիքտէն սօնրա :

— Պիշարէ Էօթէնի, բէք չօգ ըգտրրապլար չէքմիշ . . . քէնտիսինէ եարմըլ օլտըղընըլ էյիլիքտէն տօլայը սիզէ թէ-չէքքիւր իտէրիմ, մատամ գոնթէս. ֆագաթ չար չարուգ եօ-լա չըգալըմ, լէճա իտէրիմ, Էօթէնիմի գուճագլամագ ար-

զուսըյլա սուգան օլուօրըմ. հըսս իթտիյիմ մէսէրէթ պիւ-
թիւն գուվէթիմի իյատէ իյլէտի. պուռնտան պաշգա, քէնտի-
սինէ վէրէճէք խայըրլը խապէրլէրիմ տէ վար տըր. - տէտի :

Գոնթէս պու միւհասիր ըէճալարա մուխալէֆէթ իտէմէ-
տիյինտէն , Լօրըն մուսվէնէթ իյլէ մէրգումէյի արապասընա
էնտիրտի , վէ քէնտիլէրինի էօթէնի տը Միրպէլին խանէսինէ
կէօթիւրմէսինի արապաճըյա էմր իյլէտի : Էսնաի րահտէ մա-
տամ տը Սէն-Բրէօյլ՝ էօթէնինին ֆիրարընտան սօնրա վուգու
պուլան ահվալի Լիւսի իլէ Լօրա մուխթասարէն նագլ իյլէտի :

Էօթէնի թէյգէսինին խանէսինտէ պիր կիւն տահա գալ-
մըշ օլսայըտը , պու գատար ֆէլաքէթլէրէ տիւշար օլմայա-
ճագտը . զիրա ֆիրարընըն իրթէսի ագչամըսը էտմոնտ տը
Պուրթրէլ մատամ տը Սէն-Բրէօյլիւն խանէսինէ վասըլ օլտու .
չօւնքի նիշանլըսընը պըրագմագլըղը խայալընտան պիլէ կէչիր-
մէմիշ իտի :

Նիհայէթ արապա էօթէնի տը Միրպէլին խանէսինէ վա-
սըլ օլտու : էօթէնի թէյգէսինի կէօրինճէ հըսս իթտիյի մէ-
սէրէթ վէ սաատէթի թարիֆ իթմէք միւմքինսիզ տիր .
միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու պիր պիրինի կէօրմէմիշ օլան
պու իքի պիչարէլէր՝ տէրհալ եէքտիկէրինէ սարլտըլար վէ
սաիգաի մէսէրէթլէ չօճուգ կիպի ալլամաղա պաշլատըլար :
Մատամ տը Սէն-Բրէօյլ վուգու պուլան խաթասընտան տօ-
լայը եէկէնինէ աֆվ իթտի , վէ պատէհու պէչիքտէ մըշըլ
մըշըլ ույումագտա օլան մասուլմըղաղը գուճաղընա ալա-
րագ քէմալը մուհապպէթլէ էօրմէյէ պաշլատը :

Լիւսի վէ Լօր՝ մատամ տը Սէն-Բրէօյլ իլէ էօթէնինին պիր
պիրլէրինէ սէօյլէյէճէք բէք չօգ շէյլէրի պուլընտըղընը հըսս
իտէրէք , թէյգէ եէկէն արասընտա պէօյլէ պիր մուգարէպէթ
հասըլ իտէպիլտիքլէրինտէն տօլայը մէմնուն օլարագ շէքիլիպ
կիթտիլէր :

Պիրինճի ճիւղին Խիթմալ

Շ Է Ր Ա Ի Թ

Իշպուռ րօման չարչենպիհ վէ ճուսմա իրթէսի կիւնէրի նէշր օլունուր :

Ապօնէ օլան զէվաթ մահ պէ մահ պէշէր զրշ . էօտէմէքլէ , չըգան նիւսիսէլէրի ախզ իտէպիլիրլէր :

Թաշրալար իչին ապօնէ պէտէլի բօսթա բարասըլա պիրլիքտէ ալթը զրուշ տըր :

Թաշրալարտան ապօնէ պէտէլի իչին բօսթա բուլու 40 բարալըգ օլարադ կէօնտէրիլմէսի րէճա օլունուր :

Ապօնէ եազըլմագլըղա արզու իտէնլէր , մաթպաամըղա , եախօտ զազէթա միւվէզզիլէրինէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր :

Մէքթուպ վէ սայիրէ , Սթանպօլտա Զիչէք-բազարնտա 23 նու-մէրօլու մաթպաամըղա Կարապետ Պիպէրեան իսմինէ կէօնտէրիլմէլի տիր :

Պիպէրեան մաթպաասընտա Թապ' վէ ֆիրուխթ օլունան քիմապլար .

Սէրսէրի Եհնուտի (200 ատէտ րէսմի հապի) 6	Ճիլտ	100	Ղրուշ .
Էքմէքճի խաթուն	6	»	60 »
Բարիս Փաճիալարը	4	»	70 »
Բարիս Ղարաիպի	3	»	60 »
Ղարիպ պիր սըրր (Տիվանէնին սըրրը)	2	»	40 »
Բարիսին հագիգի Էսրարը	2	»	35 »
Ճինայէթ մահսուլու	2	»	20 »
Բէտի կէօղիւ	1	»	20 »
Նէթիճէի մէրամ	1	»	12 »

2505

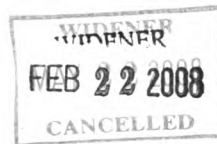

3 2044 004 429 288

HARVARD UNIVERSITY

<http://lib.harvard.edu>

**If the item is recalled, the borrower will
be notified of the need for an earlier return.**

Thank you for helping us to preserve our collection!

